BALIKESİR İL YILLIĞI

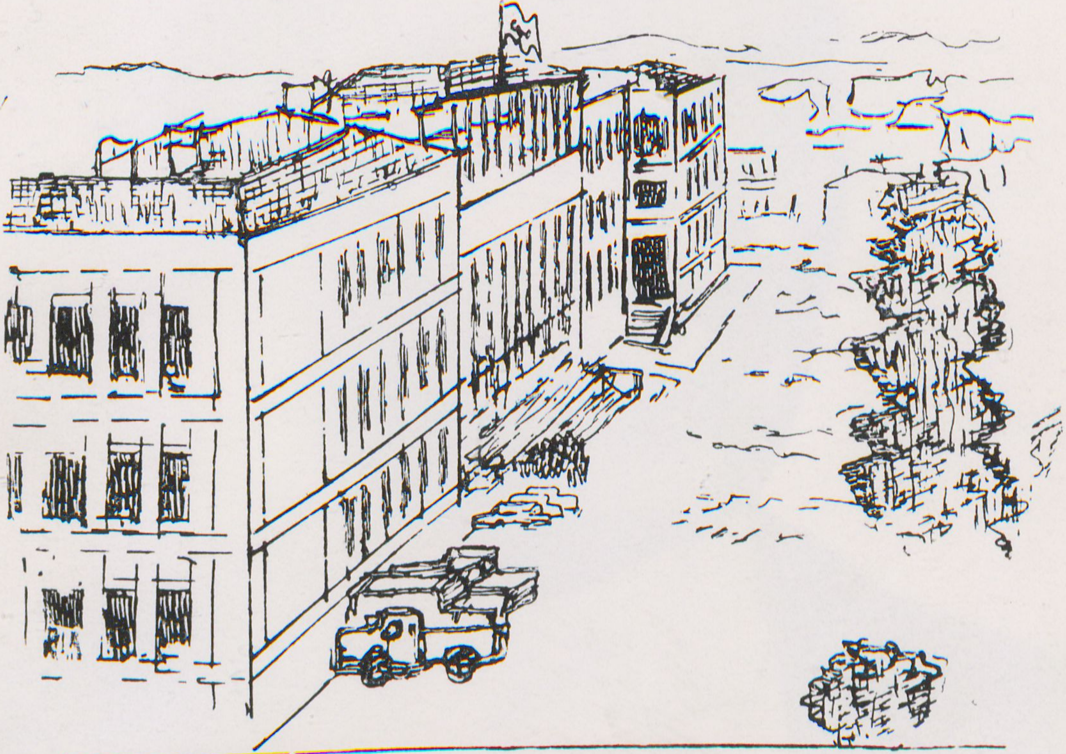

1967

BALIKESİR İL YILLIĞI

1967

Türk Milletinin Kurtarıcısı, Cumhuriyetin Kurucusu
Büyük Önder MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

Cumhurbaşkanımız Sayın CEVDET SUNAY

Başbakanımız Sayın SÜLEYMAN DEMİREL

İçişleri Bakanımız Sayın FARUK SÜKAN

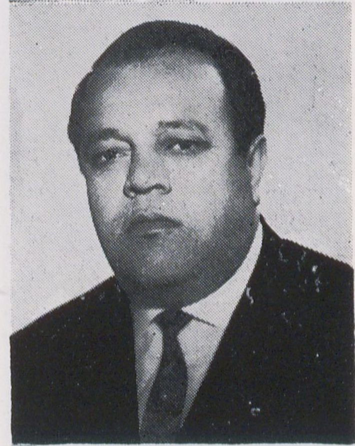
Maliye Bakanımız Sayın CİHAT BİLGEHAN

Valimiz Sayın FAHRETTİN AKKUTLU

BALIKESİR İLİ SENATÖRLERİ

Sayın Nuri DEMİREL

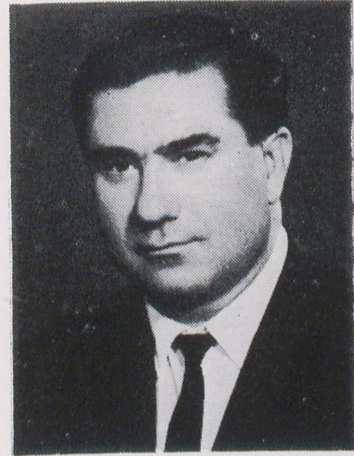

Sayın Mehmet GÜLER

Sayın Cemalettin İNKAYA

Sayın Nejat SARLICALI

Sayın Fenni İSLİMYELİ

Sayın Ahmet İhsan KIRIMLI

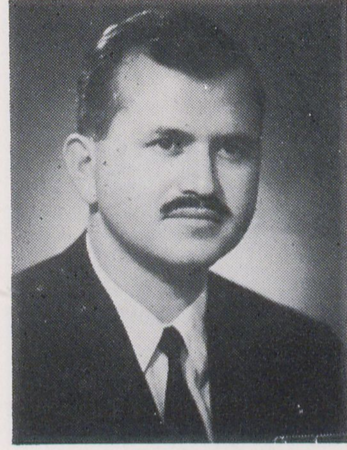
Sayın Süreyya KOÇ

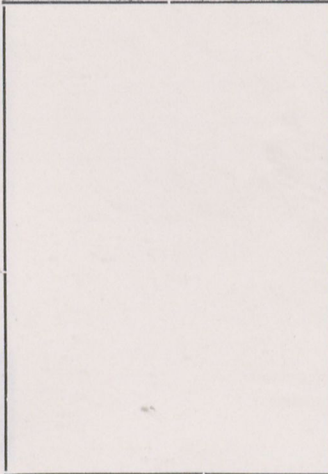
Sayın Mesut OZANSÜ

Sayın Cihat TURGUT

Sayın Mevlüt YILMAZ

Sayın M. Zeki YÜCETÜRK

BALIKESİR İLİ MİLLETVEKİLLERİ

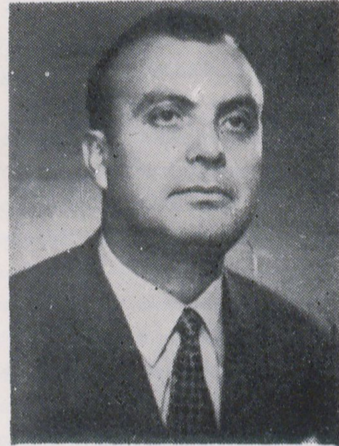
Sayın Adnan AKIN

Sayın İbrahim AYTAÇ

Sayın Cihat BİLGEHAN

Sayın Enver GÜRELİ

ÖNSÖZ

Senelerdir Türk kültür ve yayın hayatında ve idare hizmetinde eksikliği hissedilen bu eserle ilgililerin ve vatandaşların karşısına çıkmış bulunuyoruz.

İçişleri Bakanımız Sayın Faruk Sükan'ın direktifleri ile hazırlanarak yayınlanan İl Yıllıkları'nın duyulan bir ihtiyaca cevap vereceklerine ve kütüphanelerimizde önemli bir boşluğu dolduracaklarına inanıyoruz.

İl Yıllıkları Osmanlı Devleti zamanında yayınlanan Devlet ve Vilâyet Sâlnamelerine benzemektedir. Ancak, İl Yıllıkları Sâlnamelerden daha geniş muhtevalı ve sağlam kaynaklı olup, zamanımız sosyal ve ekonomik fonksiyonlu devletinin il seviyesindeki çok çeşitli varlık ve faaliyetlerini konu olarak ele almaktadır.

Belli bir mekân ve zaman içinde, bu mekânda yaşıyan insanların ihtiyaçlarına (refah ve mutluluklarına), çevrenin yerüstü ve yeraltı doğal kaynaklarının insan işgücü (kafa ve kol) tarafından değerlendirilmesi suretiyle cevap veren üretim faaliyetleri ile sonuçları, il yıllıklarına konu olmaktadır. Bütün bir toplum hayatı çalışmalarını ifade eden ve onu geçmişten geleceğe bağlayan, nesiller tarafından alınan mesafeleri, ulaşılan hedefleri zaman içinde rakamlarla karşılaştırma imkânını veren bilgileri içine alan il yıllıklarının, aynı zamanda vatandaşlara, teşebbüs erbabına ve her kademedeki yöneticilere üretim ve halka hizmet yolunda çok faydalı bazı bilgiler sunduklarına kaniyiz.

İşte bu amaçla hazırlanan, Balıkesir 1967 İl Yıllığı, ilimizin tarihî ve coğrafî durumunu, idare ve nüfus gelişimini kültürel, sosyal ve ekonomik çalışmalarını, turizm, ulaştırma ve mahallî idareler hizmetlerini kaynak ve rakamlarla tesbit etmektedir.

Özellikle ilimizin tarihî yönünden üzerinde fazla durulmamış olan Karasi Beyliği, İstiklâl Savaşında düşmana karşı ilk kurşunun Balıkesir İlinde atılması, Millî Mücadele Cephesinin ve Kuvayı Milliyenin kurularak iç ve dış düşmanlara karşı şerefli bir savaş yapılması gibi konu ve olaylar daha ayrıntılı olarak işlenmiş; birinci derecede turistik bölge olarak sahip olduğu turizm zenginliklerine işaret edilmiş; tarımcı ve teşebbüs sahibi vatandaşların yararlanacağı madencilik ve tarımsal maddeler endüstrisi, zengin toprak ürünleri potansiyeli hakkında bilgiler sunulmuştur.

Her yeni teşebbüsün başlangıçta noksan ve hatalarının bulunacağı muhakkaktır. İdarî hizmetlerimiz yanında yapılan (Yıllık) çalışmalarının tam başarılı olduğu kanısında değiliz. Bu alanda yetkili kişilerin yapıcı tenkitlerini bekler ve 1967 Balıkesir İl Yıllığını büyük milletimize ve yurdumuza yararlı olması dileğiyle sayın kamu oyuna sunarız.

FAHRETTİN AKKUTLU
Balıkesir Valisi

BALIKESİR İLİ VALİ MUAVİNLERİ

Sayın Şeref DURSUN

Sayın Hayrettin HEKİM

ÖNYAZI

Engin tarih, birçok medeniyetler, zengin tabiî kaynaklar ülkesi ve Büyük Türk Milletinin son yurdu Türkiye'yi tanımak ve tanıtmak, her Türk'ün ilk ve aslî vazifesidir.

Ecdadımızın miraslarını ve millet hâdimlerinin hizmetlerini; dikkatli araştırmalarla değerlendirmek, yaşatmak ve onları eserler hâlinde ortaya koymak, Devletimizin bekası ve nesillerin hayatiyeti için lüzumludur. Keza bunların ortaya konması, millî tarih şuurunun uyanıklığı ve nesillerin yaratıcı güçlere sahip kılınabilmeleri için de zaruridir. Bu temel görüşle Büyük Türkiye'yi bütün varlıkları ile birlikte ve her yönü ile bilmek ve tanıtmak maksadıyle 67 ilimize ait «İl Yıllıkları» nı neşretmeyi bir hizmet vazifesi telâkki ettik.

Osmanlı İmparatorluğu idaresi zamanında neşredilen «Vilâyet Salnâmeleri» ve birçok garp devletleri idarelerine ait benzeri kaynaklar, bize bu konuda rehber olmuştur.

İl yıllıklarının mühim bir ihtiyacı karşılayacağına inanıyoruz. İl yılıklarının, zamanla tetkik ve tenkide tabi tutularak tam bir tekâmüle kavuşmasını temenni ederken, bu gelişmenin «Devlet Yılığı» hâline inkılâbı da en samimi arzumuz ve ümidimizdir.

İl yıllıklarının meydana gelmesinde ciddî mesai ve emeği geçen idareci ve vazifeli arkadaşlarıma ve fikir adamlarımıza en kalbî tebriklerimle şükranlarımı sunmayı vazife sayıyorum,

Dr. Faruk SÜKAN
İçişleri Bakanı

YILLIĞIN HAZIRLANMASI

Balıkesir 1967 İl Yıllığı Sayın Vali Fahrettin Akkutlu'nun direktiflerine göre Vali Muavini Hayrettin Hekim tarafından hazırlanmıştır.

B Ü T Ü N olarak Yıllığın düzenlenmesi, derlenmesi, düzeltmelerin yapılması ve metinlerin yeniden yazılması, gözden geçirilmesi.
— HAYRETTİN HEKİM, Vali Muavini.

Bölümlerin Yazılması :

İdare, Nüfus, Ekonomi, Ulaştırma, Mahallî İdareler, Kültür ve Sosyal bölümler,
— HAYRETTİN HEKİM, Vali Muavini.

Coğrafya Bölümü,
— MUZAFFER KARAHİSAR,N.E.E. Öğretmeni.

Tarih Bölümü,
— SÜLEYMAN DUYGU, N.E.E. Öğretmeni.

Turizm Bölümü,
— HAYRETTİN HEKİM, Vali Muavini.
— COŞKUN BAŞÇİVİ, İl Maiyet Memuru.

Kültür Bölümünün, Balıkesirin yetiştirdiği bilgin, şair ve devlet adamları kısmının derlenmesi,
— ALİ YAĞBASAN, Öğretmen.

Sosyal Bölümün, toplum hayatı, gelenek ve görenekler kısmının derlenmesi,
— İLKÖĞRETİM MÜFETTİŞLERİ.

Kapak Kompozisyonu :

— CEVDET ATMACA, Necati Eğitim Enstitüsü Resim Öğretmeni.

Harita ve Grafikler :

Coğrafya Bölümündeki grafikler,
— TUNCER ALKA, Topraksu Başmühendisliği.

İdare Bölümündeki haritalar,
— HASAN KIRKAR, Teknik Ressam, YSE. Md.

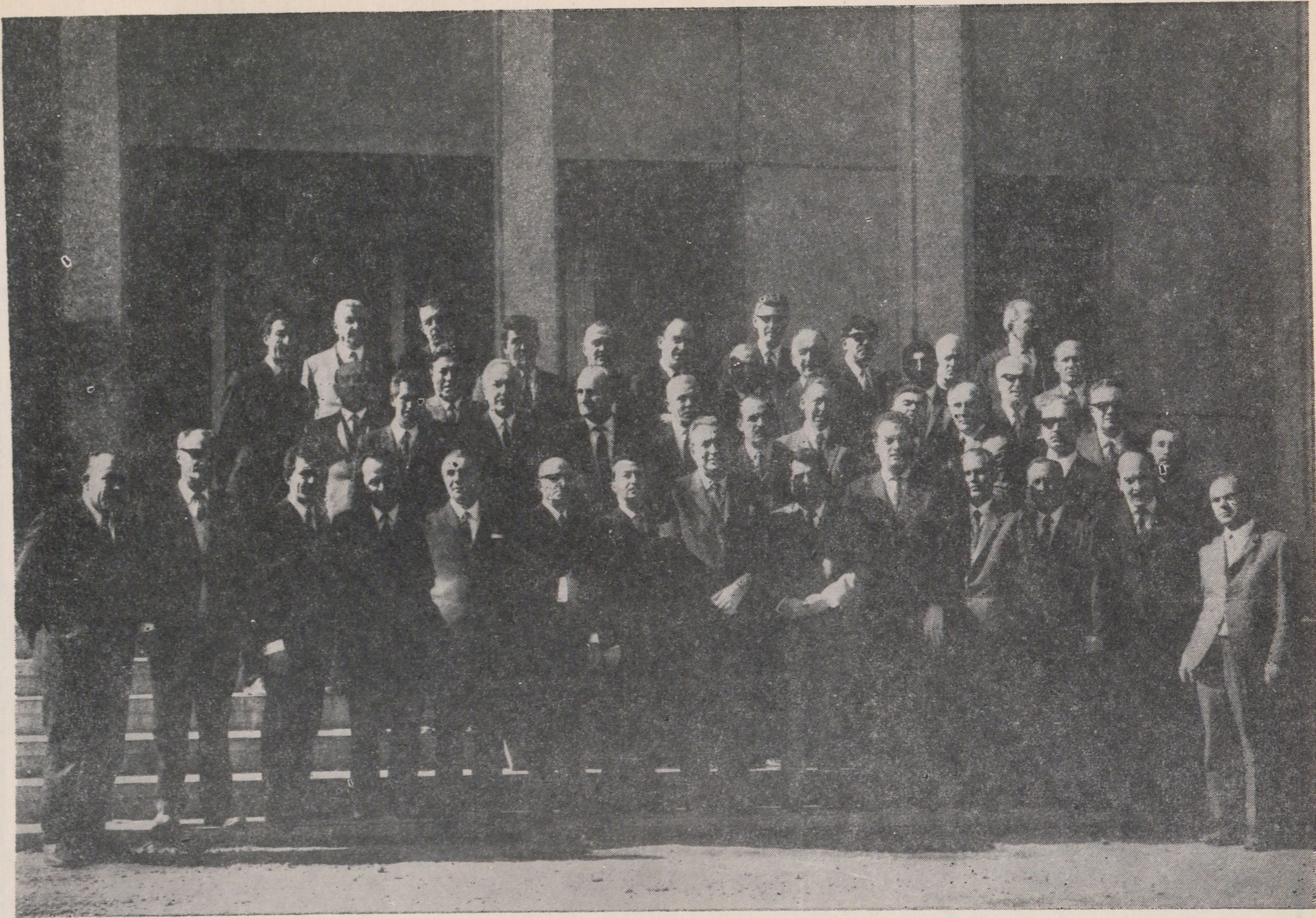
Metinlerin Daktiloda Yazılması :

GÜLİZAR KOÇ, İNCİ GÜNTÜRKÜN, ERKAN GÜNER

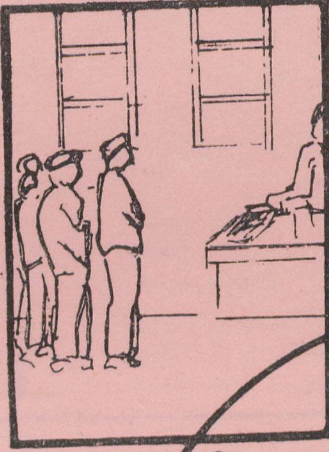
İÇİNDEKİLER

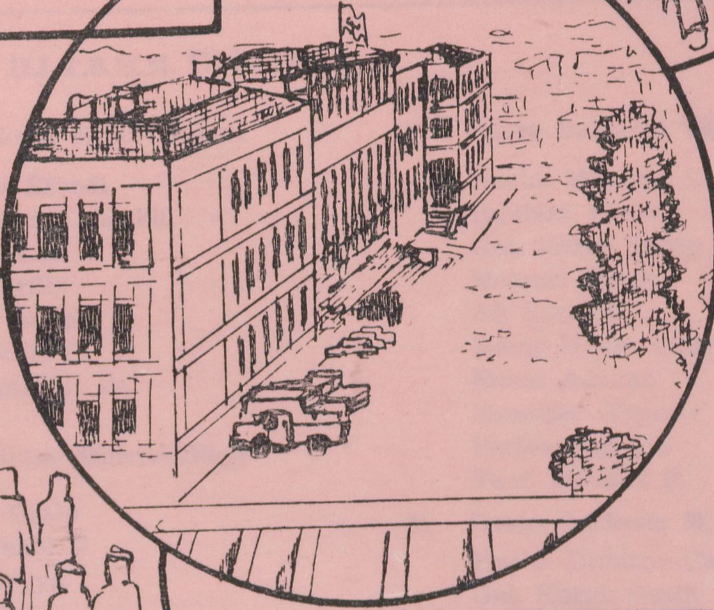
1967 yılı İl Genel Meclisi üyeleri ve ilgili daire müdürleri Vali Fahrettin Akkutlu ile

1968 yılı İl Genel Meclisi üyeleri ve ilgili daire müdürleri Vali Fahrettin Akkutlu ile

RESMİ BÖLÜM

Tatbik eden, icra eden, karar verenden daima daha kuvvetlidir.

★

Meseleleri hadiselere göre değil, aslında olduğu gibi ele almak lâzımdır.

★

Bu millete hizmet eden, onun efendisi olur.

K. ATATÜRK

GİRİŞ

1. BALIKESİR İLİ T.B.M.M. ÜYELERİ

I. Devre Balıkesir Milletvekilleri

Abdülgafur Efendi
Hacim Muhittin Çarıklı
Hasan Basri B.
İbrahim Yörük
Kâzım Pş. Özalp
Mehmet Vehbi B.
Kâzım Karabekir Pş.

II. Devre Balıkesir Milletvekilleri

Kâzım Pş. Özalp
Mehmet Vehbi B.
Ahmet Süreyya
Ali Şuuri B.
Haydar Adil
Hulusi Zarplı
Mehmet Demir
Osman Niyazi B.

III. Devre Balıkesir Milletvekilleri

Kâzım Pş. Özalp
Ali Şuuri B.
Mehmet Demir
Osman Niyazi B.
Emin B.
Fahrettin Tiritoğlu
Hayrettin Karan
İsmail Hakkı Uzunçarşılı
Mehmet Akif B.
Sadık B.

IV. Devre Balıkesir Milletvekilleri

Hacim Muhittin Çarıklı
İbrahim Yörük
Gnl. Kâzım Özalp
Mehmet Demir
Ali Şuuri B.
İsmail Hakkı Uzunçarşılı
Enver Adakan
Muzaffer Akpınar
Pertev Etçioğlu
Vasfi Mehmet B.

V. Devre Balıkesir Milletvekilleri

Hacim Muhittin Çarıklı
Gnl. Kâzım Özalp
Ahmet Süreyya Örgeevren
Mehmet Demir
Osman Niyazi Burcu
Hayrettin Karan
İsmail Hakkı Uzunçarşılı
Enver Adakan
Cemal Esener
Dr. Hasan Vasıf Somyürek
Rahmi Selçuk
Sabiha Gökçül

VI. Devre Balıkesir Milletvekilleri

Hacim Muhittin Çarıklı
Gnl. Kâzım Özalp
Mehmet Demir
Osman Niyazi Burcu
Fahrettin Tiritoğlu
Hayrettin Karan

İsmail Hakkı Uzunçarşılı
Muzaffer Akpınar
Rahmi Selçuk
Fevzi Sözener
Hilmi Şeremetli
Yahya Sezai Uzay

VII. Devre Balıkesir Milletvekilleri

Hacim Muhittin Çarıklı
Gnl. Kâzım Özalp
Süreyya Örgeevren
Mehmet Demir
Osman Niyazi Burcu
Fahrettin Tiritoğlu
Hayrettin Karan
İsmail Hakkı Uzunçarşılı
Muzaffer Akpınar
Pertev Etçioğlu
Yahya Sezai Uzay
Hulusi Küçükler
Hikmet Onat

VIII. Devre Balıkesir Milletvekilleri

Hacim Muhittin Çarıklı
Gnl. Kâzım Özalp
Süreyya Örgeevren
Osman Niyazi Burcu
Fahrettin Tiritoğlu
İsmail Hakkı Uzunçarşılı
Muzaffer Akpınar
Pertev Etçioğlu
Hilmi Şeremetli
Abdi Ağabeyoğlu
Esat Altan
Fuat Bilâl
Eminittin Çeliköz
Orgnl. İzzettin Çalışlar

IX. Devre Balıkesir Milletvekilleri

Vacit Asena
Selâhattin Baskan
Esat Budakoğlu
Muzaffer Emiroğlu
Müfit Erkuyumcu
Enver Güreli
Ali Fahri İşler
Arif Kalıpsız
Ahmet Kocabıyıkoğlu
Yahya Pelvan
Muharrem Tuncay
Sıtkı Yırcalı
Mücteba Iştın

X. Devre Balıkesir Milletvekilleri

Vacit Asena
Esat Budakoğlu
Enver Güreli
Arif Kalıpsız
Mücteba Iştın
Mekki Sait Esen
Ahmet Karagür
M. Halûk Timurtaş
Ahmet Kocabıyıkoğlu
Yahya Pelvan
Muharrem Tuncay
Sıtkı Yırcalı
Sırrı Yırcalı
Halil İmre

XI. Devre Balıkesir Milletvekilleri

Vacit Asena
Esat Budakoğlu
Muzaffer Emiroğlu
Arif Kalıpsız
Mücteba Iştın
Mekki Sait Esen
M. Halûk Timurtaş
Ahmet Kocabıyıkoğlu
Muharrem Tuncay
Sıtkı Yırcalı
Sırrı Yırcalı
Halil İmre
Ali İleri
Faik Ocak
Fuat Onat

Kurucu Meclis Balıkesir İl Temsilcisi :
Ali Nef'i Demircioğlu

I. Devre Balıkesir Milletvekilleri

Cihat Bilgehan
Ahmet Aydın Bolat
Kaya Bulut
Mithat Şükrü Çavdaroğlu
Gökhan Evliyaoğlu
Fenni İslimyeli
Cevat Kanpulat

Ahmet İhsan Kırımlı
Süreyya Koç
Mehmet Tiritoğlu
Cihat Turgut

II. Devre Balıkesir Milletvekilleri

Adnan Akın
İbrahim Aytaç
Cihat Bilgehan
Enver Güreli
Fenni İslimyeli
Ahmet İhsan Kırımlı
Süreyya Koç
Mesut Ozansü
Cihat Turgut
Mevlüt Yılmaz
M. Zeki Yücetürk

I. Devre Balıkesir Senatörleri

Enver Aka
Hamdi Oğuzbeyoğlu
Kadri Öztaş
Hasan Ali Türker

II. Devre Balıkesir Senatörleri

Mehmet Güler
Nejat Sarlıcalı
Nuri Demirel
Cemalettin İnkaya

2. BALIKESİR VALİSİ

Fahrettin Akkutlu — 1329 yılında Çanakkale'de doğmuştur. 1937 yılında Siyasal Bilgiler Fakültesi İdarî Şubeden mezun olmuştur. Tekirdağ Maiyet Memuru olarak göreve başlamış sırasıyla Serik, Elmalı, Beytüşşebap, Vezirköprü, Gönen, Bergama Kaymakamlıklarında, Kütahya, Diyarbakır, Sivas, Çanakkale, Erzurum, Bursa, Trabzon Valiliklerinde görev vermiş 15.6.1967 tarihinde Balıkesir Valiliği görevine başlamıştır. Bekârdır.

3. BALIKESİR GARNİZON KOMUTANI

Tuğ Gnl. Talat Alpan — 1912 yılında Çanakkale'de doğmuştur. 1934 yılı Harp Okulu mezunudur. K.K.K.Ord.D.Bşk. lığı Bak. ve İşl. Ş. Md. den Balıkesir Garnizon Komutanlığına atanmış ve 7.8.1912 tarihinde göreve başlamıştır. Evli, bir çocukludur. İngilizceye vakıftır.

4. 9. ANA JET ÜS KOMUTANI

Tuğ Gnl. Seyfettin Kural — 1924 yılında Karacabey'de doğmuştur. 1944 yılından Harp Okulunu bitirmiştir. 1955 yılında Hava Harp Akademisinin ikinci sınıf tedrisatını bitirerek Kurmay olmuştur. 30.8.1966 tarihinde Balıkesir 9. Ana Jet Üs Komutanlığı görevine başlamıştır. Evli, iki çocukludur.

5. BALIKESİR C. SAVCISI

Cemal Sümerpalazoğlu — 1337 yılında Selânik'te doğmuştur. İstanbul Hukuk Fakültesi mezunudur. 1948 yılında Adalet Bakanlığında görev almış, sırasıyla Göle Hakim Yardımcılığı, Gündoğdu Sulh Hakimliği, Tekirdağ Cumhuriyet Savcı Muavinliği, Giresun Cumhuriyet Savcılığında bulunduktan sonra 12.12.1967 tarihinde Balıkesir C. Savcılığı görevine başlamıştır. Evli, iki çocukludur.

6. İL TEŞKİLÂTI

A — ESKİ BALIKESİR VALİLERİ

— Cumhuriyet Devri Valileri

Adı ve Soyadı	Göreve Başladığı Tarih
Mümtaz Bey	15. 2.1925
Salim Özdemir Günday	11.12.1927
İbrahim Ethem Akıncı	30.10.1931
Salim Gündoğan	4. 1.1934
Ethem Aykut	6. 9.1936
Recai Güreli	2. 6.1939
Faik Türel	26. 4.1943
Sabri Öney	17. 1.1944
Fazlı Güleç	29. 8.1945
Ziya Tekeli	1. 3.1948
Sıddık Fehmi Tümerkan	28. 8.1950
Esat Kaya Ayman	10.11.1950
Recai Türeli	19.10.1951
Nurettin Aynuksa	5. 2.1952

Hilmi İncesulu	29. 4.1955
Kâzım Arat	20. 3.1957
Sait Koçak	17. 6.1960
Zahit Kırağlı	2. 9.1960
Fethi Tansuk	29. 6.1964
M. Fahri Centel	31. 4.1965

B — VALİ MUAVİNLERİ

Şerafettin Dursun — 1330 yılında Trabzon'da doğmuştur. 1941 yılı Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunudur. Mezuniyetini müteakip Trabzon maiyet memuru olarak göreve başlamış, Kaymakamlık Kursundan sonra sırasıyla, Özalp, Torbalı Kaymakamlıklarında, Konya Hukuk İşleri Müdürlüğünde, Ünye Kaymakamlığında, 1954 den bu yana Tokat, Kars, Giresun Vali Muavinliklerinde bulunmuş 18.9.1967 de Balıkesir Vali Muavinliği görevine başlamıştır. Evli olup, üç çocuğu vardır. İngilizceye vakıftır.

Hayrettin Hekim — 1927 yılında Çarşambada doğmuştur. Siyasal Bilgiler Fakültesini 1951 de bitirerek Kaymakamlık Kursundan sonra Göynücek, Kavak, Pervari, Ardahan, Buldan, Erbaa kaymakamlıklarında, 1962 den sonra da Artvin, Trabzon Vali Muavinliklerinde bulundu. 10.9.1968 de Balıkesire tayin edildi ve bu yıllığı hazırlamakla görevlendirildi.

İngilizce bilir. Evli olup bir çocuğu vardır.

C — KAYMAKAMLAR

Ayvalık

M. Emin Taşpınar — 1922 yılında Dinar'da doğmuştur. 1945 yılında Siyasal Bilgiler Fakültesinden mezun olmasını müteakip İzmir Maiyet Memurluğuna tayin edilmiştir. Kaymakamlık Kursundan sonra sırasıyla Devrek, Serik, Bucak, Bulanık, Sarayköy, Silivri, Tarsus, Eyüp Kaymakamlıklarında görev vermiş 28.8.1965 tarihinde Ayvalık Kaymakamlık görevine başlamıştır.

Balya

M. Sönmez Özyürek — 1944 yılında Manisa'da doğmuştur. 1966 yılında Siyasal Bilgiler Fakültesini bitirmiş ve Muğla Maiyet Memuru olarak göreve başlamıştır.

Emet Kaymakamı Vekilliğinden sonra 22.12.1967 de Balya Kaymakam Vekilliği görevine başlamıştır. Bekârdır.

Bandırma

M. Ali Özgüner — 1913 yılında Çanakkale'de doğmuştur. 1940 yılında Mülkiyeyi bitirmiştir. Sırasıyla Reşadiye, Çatak, Ilgın, Ulukışla, Bigadıç, Seyitgazi, Boyabat, Ayancık ve Altındağ İlçe Kaymakamlıklarında bulunmuş 18.8.1965 tarihinde Bandırma Kaymakamlık görevine başlamıştır. Evli, üç çocuğu vardır.

Bigadiç

İ. Cahit Ertan — 1932 yılında Eğridir'de doğmuştur. 1956 yılında Siyasal Bilgiler Fakültesinden mezun olmuştur. Sırasıyla, Bulanık, Hani, Erbaa, Seydişehir ve Akseki Kaymakamlıklarında görev almış, 30.11.1966 tarihinde Bigadıç Kaymakamlık görevine kaşlamıştır. Evli, bir çocukludur.

Burhaniye

Özer Türk — 1929 yılında İzmir'de doğmuştur. 1952 yılında Siyasal Bilgiler Fakültesini bitirmiştir. Maiyet Memurluğunu İzmir'de yapmış, sırasıyla Çaykara, Kiraz, Alaşehir, Özalp, Sason ve Kuşadası Kaymakamlıklarında görev vermiştir. 9.9.1967 de Burhaniye Kaymakamlığı görevine başlamıştır. 1964 yılında onsekiz ay süre ile Belçika'da Turizm tahsili yapmıştır. Evlidir.

Dursunbey

Sadık Göbelezoğlu — 1930 yılında Uşak'ta doğmuştur. 1956 yılında Siyasal Bilğiler Fakültesini bitirmiştir. Maiyet Memurluğunu Uşak İlinde ikmal etmiş, İhsaniye, Köyceğiz, Arpaçay Kaymakamlıklarında görev almış, 15.2.1966 tarihinde Dursunbey Kaymakamlık görevine başlamıştır. Fransızca bilir. Evli, iki çocukludur.

Edremit

M. Nevzat Dansuk — 1920 yılında İzmir'de doğmuştur. 1944 yılında Mülkiye'yi bitirmiştir. Maiyet Memurluğunu Balıkesir ve İzmir'de yaptı. Karapınar Kaymakamı iken Fulbright Bursu ile Yale ve Pennsilvania Üniversitelerinde Şehircilik, Umumi İdare ve Beynelmilel Politika üzerinde çalışmıştır. 1953 yılında yurda döndükten sonra Gördes, Lapseki, Mecitözü, Boğazlıyan, Kalecik, Kızılcahamam, Genç, Konya Ereğlisi, Fatih Kaymakamlıklarında görev almış 23.9.1967 tarihinde Edremit Kaymakamlık görevine başlamıştır.

Erdek

M. Kâzım Bölükbaşı — 1919 da Arapkir'de doğmuştur. 1945 yılında Hukuk Fakültesini bitirmiştir. Sırasıyla Hacıbektaş, Bozkır, Tekman, Şirvan, İnegöl, Mustafa Kemalpaşa, Bafra, Vize Kaymakamlıkları, İç İşleri Bakanlığı Şube Müdürlüğü, Kilis, Develi, Kulu, Ayaş, Boyabat Kaymakamlıkları görevini yapmış ve 16.9.1967 tarihinde Erdek Kaymakamlığı görevine başlamıştır.

Gönen

Mehmet Us — 1930 yılında Konya'da doğmuştur. 1953 yılında Siyasal Bilgiler Fakültesini bitirmiştir. Hukuk Fakültesi fark imtihanlarını vermiştir. Malazgirt, Çınar, Emirdağ, Kurşunlu, İmroz, Altındaş Kaymakamlıklarında bulunmuş 5.3.1966 tarihinde Gönende Kaymakamlık görevine başlamıştır.

Havran

Mustafa Yeni — 1931 yılında Akseki'de doğmuştur. 1952 yılında Siyasal Bilgiler Fakültesini bitirmiştir. Antalya Maiyet Memurluğunu müteakip Bozkurt, Küre, İnebolu, Devrekâni, Beytüşşebap, Batman, Şebinkarahisar Kaymakamlıkları görevinde bulunmuş, 9.8.1966 tarihinde Havran Kaymakamlığı görevine başlamıştır. Evli, iki çocukludur.

İvrindi

Osman Uğurel — 1929 yılında Biga'da doğmuştur. 1953 yılında Ankara Hukuk Fakültesini bitirmiştir. Maiyet Memurluğunu Samsun ve Tokat'ta tamamlamıştır. Varto ve Savur'da Kaymakamlık görevini müteakip 1959 yılında istifa ederek ayrılmış, bir müddet avukatlık yaptıktan sonra 1965 yılında mesleğe dönmüş, Suruç'a atanmıştır. 29.9.1967 tarihinde İvrindi Kaymakamlığı görevine başlamıştır.

Kepsut

Hayri Kozakçıoğlu — 1936 yılında Alaşehir'de doğmuştur. 1959 yılında Siyasal Bilgiler Fakültesinden mezun olarak Manisa Maiyet Memurluğuna başlamıştır. Alaşehir, Çamlıhemşin, Ardeşen, Kula Kaymakam vekilliklerinde Çınar Kaymakamlığında görev yapmıştır. 19.9.1966 tarihinde Kepsut Kaymakamlığı görevine kaşlamıştır.

Manyas

M. Necati Gereyhan — 1943 yılında M. Kemalpaşa'da doğmuştur. 1966 yılında Siyasal Bilgiler Fakültesinden mezun olmuştur. Maiyet Memurluğunu Bursa'da yapmış olup 12.10.1967 tarihinde Manyas Kaymakam Vekilliği görevine başlamıştır. Evlidir.

Savaştepe

Nuri Erdem — 1932 yılında Kemaliye'de doğmuştur. 1954 yılında Siyasal Bilgiler Fakültesinden mezun olmuştur. Maiyet Memurluğunu Malatya'da yapmıştır. Sırası ile İpsala, Beytüşşebap, Gediz Kaymakamlıklarında bulunmuştur. 30.8.1965 tarihinde Savaştepe Kaymakamlığı görevine başlamıştır. Evli iki çocukludur. Fransızca bilir.

Sındırgı

Dr. Turan Toker — 16.9.1967 tarihinde Kaymakam Vekilliği görevine başlamıştır.

Susurluk

M. Cemal Tekay — 1334 yılında Lâdik'te doğmuştur. Maiyet Memurluğunu Zonguldak'ta tamamlamış. Kaymakamlık Kursunu müteakip Koçarlı, Solhan, Bulancak, Yalvaç Kaymakamlıklarında görev almıştır. 16.10.1966 tarihinde Susurluk Kaymakamlığı görevine başlamıştır. Evli, üç çocukludur.

D — İL İDARİ ŞUBE BAŞKANLARI

Müftü

Mehmet Emre — 1927 yılında Turgutlu'da doğmuştur. 1952 yılında Diyanet İşleri Başkanlığınca açılan meslekî ehliyet imtihanını kazanarak göreve başlamıştır.

Sivrihisar ve Eskişehir Müftülüklerinden sonra 2 Temmuz 1963 yılından buyana Balıkesir Müftülüğü görevini yapmaktadır.

Emniyet Müdürü

Hüseyin Taluy — 1920 yılında Ankara Çubuk İlçesinde doğmuştur. 1942 yılında Siyasal Bilgiler Fakültesini bitirmiş ve 1949 yılına kadar Maliye Bakanlığı emrinde çalışmıştır. Bu tarihten sonra İçişleri Bakanlığında görev almıştır.

Sırasıyla Genel Müdürlük 8. ci Şube Raportörlüğü, Emniyet Müfettişliği, Emniyet Genel Müdürlüğü Zatişleri Müdürlüğü, Sivas Emniyet Müdürlüğü, Ankara Emniyet Müdür Muavinliği, Çanakkale Emniyet Müdürlüğü, Kayseri Polis Okulu Müdürlüğü, İzmir Emniyet Müdürlüğü, Ankara Polis Enstitüsü ve Kolleji Müdürlüğü görevlerini ifa etmiştir. Balıkesirde Emniyet Müdürlüğüne 5.12.1966 da başlamıştır.

Evli ve üç çocuk sahibidir.

Hukuk İşleri Müdürü

Halil Tuncer — 1907 yılında Denizli İli Buldan İlçesinde doğmuştur. 1932 yılı Mülkiye Mektebi Siyasi Şube mezunudur. Sırasıyla Köyceğiz, Mazgirt, Kurtalan, Kemalpaşa, Kuşadası, Şarköy, Maçka, Güney, Sarayköy, Uzunköprü ve Eşme Kaymakamlıklarında bulunduktan sonra 8 Eylül 1955 de Balıkesir Hukuk İşleri Müdürlüğüne atanmıştır.

Evlidir, 4 çocuğu vardır.

Tapu Sicil Muhafızı

Fehmi Turhan — 1927 yılında Balıkesir'de doğmuştur. Lise mezunudur. İki yıllık meslek kursunu bitirmesini müteakip Kuşadası, Menemen, İzmir Tapu Sicil Muafızlıklarında görev almıştır. 16.9.1963 yılında Balıkesir'de göreve başlamıştır.

İl Jandarma K.

Alb. Münür Ertürk — 1333 yılında Amasya'da doğmuştur. Harp Okulunu 1941 yılında bitirmiştir. 2.8.1965 ten beri Balıkesir İl Jandarma Kumandanlığı görevini yapmaktadır.

Evli ve 4 çocukludur.

İl Savunma Sekreteri

Bekir Dikmen — 1324 yılında Sivasın Zara İlçesinde doğmuştur. Harp Okulu mezunudur. Evli ve iki çocuklu olup 2.12.1960 tarihindenberi bu görevdedir.

Sivil Savunma Müdürü

Orhan Öztan — 1333 yılında İstanbulda doğmuştur. Harp Okulu mezunudur. 1953 yılında Ordudan ayrılmış bir müddet ticaret yapmıştır. 18.9.1967 yılından bu yana Balıkesir Sivil Savunma Müdürüdür.

Evli ve iki çocuk babasıdır.

Nüfus Müdürü

Zaim Güngör — 1914 yılında Kemalpaşa'da doğmuştur. Sanat Enstitüsünde iki yıl okuduktan sonra Nüfus Memurluğuna başlamıştır. Sırasıyla Kemalpaşa, Menemen, Bergama İlçeleri Nüfus Memurluğu, Gaziantep, Afyon, Kastamonu, Adana, İzmir, Manisa Nüfus Müdürlüklerinde bulunmuştur. 31.10.1966 da Balıkesir'de göreve başlamıştır.

Defterdar

Suphi Çatal — 1323 yılında Tiran'da doğmuştur. 1933 yılında Mülkiyeyi bitirmiştir. Maliyeye intisap ederek İzmir ve İstanbul'da Vergi memuru ve vergi kontrol memuru olarak çalışmıştır. 1946 yılında Dertardarlığa atanarak Samsun, Amasya illerinde görev vermiş, 11.11.1967 yılında Balıkesir Defterdarlığına başlamıştır.

Millî Eğitim Müdürü

Recai Erayrıç — 1916 yılında Bursa'da doğmuştur. Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji Bölümünü bitirmiştir. Kars Millî Eğitim Müdürlüğünden ilimize atanmış ve 14.4.1966 tarihinde Balıkesir Millî Eğitim Müdürlüğü görevine başlamıştır.

Evli, iki çocukludur.

Bayındırlık Müdürü

Osman Tarı — 1330 yılında Balıkesir'de doğmuştur. İstanbul Yüksek Teknik Okulu İnşaat Mühendisliği Bölümü mezunudur. 13.4.1966 tarihinde Balıkesirde Bayındırlık Müdürlüğü görevine başlamıştır.

Evli, beş çocukludur.

Sağlık Müdürü

Dr. Salim Dalkıran — 1914 pılında Balıkesir'de doğmuştur. 1943 yılında İstanbul Tıp Fakültesini bitirmesini müteakip Kurtalan Hükümet Tabipliğinde göreve başlamış, İvrindi ve Biga Hükümet Tabipliklerinde bulunmuştur. Uşak Sağlık Müdürlüğünden ilimize atanmış, 21.6.1965 yılında Balıkesir Sağlık Müdürlüğü görevine başlamıştır.

Teknik Zıraat Müdürü

Bedri Süzer — 1332 yılında Erbaa'da doğmuştur. Ankara Ziraat Fakültesi 1939 yılı mezunudur. Sırasıyla Niğde, Malatya, Erzincan, Tokat, Sakarya, Samsun Ziraat Müdürlüklerinde bulunmuş 16.10.1964 yılında Balıkesir Teknik Ziraat Müdürlüğü görevine başlamıştır.

Evli, iki çocukludur.

Veteriner Müdürü

Kemal Damar — 1920 yılında Erzurum'da doğmuştur. Veteriner Fakültesi 1941 yılı mezunudur. Erzurum ve Denizli Veteriner Müdürlüklerinden sonra 13.11.1964 tarihinde Balıkesir Veteriner Müdürlüğü görevine başlamıştır.

Toprak ve İskân Müdürü

Osman Bahri Demir — 1326 yılında Hopa'da doğmuştur. Bursa Ziraat Okulu mezunudur. 1953 yılında Kırşehir Zıraat Müdürü iken altı ay süre A.B.D. de tetkik gezisi yapmıştır. 4.5.1964 yılından bu yana Balıkesir Toprak ve İskân Müdürlüğü görevini yapmaktadır.

İl İmar Müdürü

İlhan Arabacıoğlu — 1926 yılında Balıkesir'de doğmuştur. 1954 yılında Akademinin Mimarlık Bölümünden mezun olmuştur. Sırasıyla Balıkesir Belediyesi Fen İşlerinde ve Balıkesir Bayındırlık Müdürlüğünde görev almış 1.10.1962 yılında Balıkesir İl İmar Müdürlüğü görevine başlamıştır.

Özel İdare Müdürü

Adil Kıran — 1324 yılında Tirebolu'da doğmuştur. Kadastro Okulu Hukuk Şubesi mezunudur. Sırasıyla Maliye Bakanlığı Mali Muhasebe Tetkik Memurluğunda, Mahalli İdareler Kontrolörlüğünde ve Özel İdare Müdür Muavinliğinde bulunmuştur. İzmit Özel İdare Müdürlüğünden Balıkesir Özel İdare Müdürlüğüne atanmış ve 15.10.1966 tarihinde göreve başlamıştır.

E — BUCAK MÜDÜRLERİ

Aksakal (Bandırma)

Ahmet Faruk Öke — 1330 yılında Erdek'te doğmuştur. Lise mezunudur. 1947 yılında Bucak Müdürleri Kursuna iştirak ederek mesleğe başlamıştır. 30.7.1966 da Aksakal Bucak Müdürlüğüne başlamıştır.

Altınoluk (Edremit)

Süleyman Şanda — 1326 yılında Rize'de doğmuştur. Ortaokul mezunudur. 14.6.1966 da Altınoluk Bucak Müdürlüğü görevine başlamıştır.
Evli, üç çocukludur.

Altınova (Ayvalık)

Hulusi Oral — 1335 yılında Harput'ta doğmuştur. Ortaokul mezunudur. 10.8.1966 da Altınova Bucak Müdürlüğüne başlamıştır.
Evli, dört çocukludur.

Armutova (Burhaniye)

Mahmut Adil Özden — 1337 de Mardin'de doğmuştur. İstanbul Erkek Lisesi mezunudur. 25.6.1965 yılında Armutova Bucak Müdürlüğüne başlamıştır.
Evli, üç çocuk sahibidir.

Buğdaylı (Gönen)

Kerim Gürkan — 1933 yılında doğmuştur. Önce Emniyet kadrosunda görev almış ve sonra Bucak Müdürlüğüne başlamıştır. 31.5.1967 de Buğdaylı Bucak Müdürlüğü görevine başlamıştır. Lise mezunudur.
Evli, bir çocuk sahibidir.

Çağış (Bigadiç)

Selahattin Orhan — 1939 yılında Ordu'da doğmuştur. Erkek Sanat Enstitüsü mezunudur. 16.11.1967 de Çağış Bucak Müdürlüğü görevine başlamıştır
Evli ve iki çocukludur.

Danişment (Balya)

İbrahim Celalettin Altuncu — 1323 yılında İstanbul'da doğmuştur. İstanbul Ameli Hayat Lisesi mezunudur. 13.4.1967 yılında Danişment Bucak Müdürlüğü görevine başlamıştır.

Darıca (Manyas)

Mustafa Ayanalı — 1330 yılında Giresun'da Tireboluda doğmuştur. Edirne Lisesinden ayrılmıştır. 8.11.1960 yılında Darıca Bucak Müdürlüğüne başlamıştır.
Evli, üç çocuk babasıdır.

Durak (Kepsut)

Ahmet Sütken — 1337 yılında Eskişehir'de doğmuştur. Lise mezunudur. 2.2.1967 yılında Durak Bucak Müdürlüğüne başlamıştır.
Evli, üç çocukludur.

Düvertepe (Sındırgı)

Mustafa Güngör — 1916 yılında Konya'da doğmuştur. Konya Lisesi mezunudur. 30.8.1966 tarihinde Düvertepe Bucak Müdürlüğüne kaşlamıştır.
Evli, beş çocuk sahibidir.

Edincik (Bandırma)

Mehmet Remzi Öz — 1911 yılında Turgutlu'da doğmuştur. Ortaokul mezunudur. 22.7.1963 yılında Edincik Bucak Müdürlüğüne başlamıştır.
Evli, üç çocukludur.

Ertuğrul (Merkez)

Necati Coşkun — 1335 yılında Malatya'nın Yeşilyurt İlçesinde doğmuştur. İstanbul Hususi Hayriye Lisesin'den ayrılmıştır. 29.8.1967 yılında Ertuğrul Bucak Müdürlüğü görevine başlamıştır.
Evli, sekiz çocukludur.

Göbel (Susurluk)

Ali İhsan Başaran — 1922 yılında İvrindi'de doğmuştur. İzmir Atatürk Lisesi mezunudur. 5.8.1966 yılında Göbel Bucak Müdürlüğü görevine başlamıştır.
Evli, üç çocukludur.

Gökçedağ (Dursunbey)

İsmail Ergani — 1935 yılında Kütahya'nın Sabuncupınar Bucağında doğmuştur. Sanat Enstitüsü mezunudur. 9.10.1967

yılında Gökçedağ Bucak Müdürlüğü görevine başlamıştır.
Evli, üç çocukludur.

Gökçeyazı (İvrindi)

Hüseyin Cahit Aktüre — 1329 yılında Çanakkale'de doğmuştur. Çanakkale Lisesinden ayrılmıştır. 25.2.1966 yılında Gökçeyazı Bucak Müdürlüğü görevine başlamıştır.
Evli, üç çocukludur.

Gölcük (Sındırgı)

M. Emin Dal — 1933 yılında M. Kemalpaşa'nın Demirdere köyünde doğmuştur. Erkek Sanat Enstitüsü mezunudur. 27.9.1964 yılında Gölcük Bucak Müdürlüğü görevine başlamıştır.
Evli, üç çocukludur.

Ilıca (Balya)

Şükrü Nail Orhan — 1326 yılında Orhaneli'de doğmuştur. Ortaokul mezunudur. 14.9.1966 yılında Ilıca Bucak Müdürlüğü görevine başlamıştır.
Evli, üç çocukludur.

Kayapa (İvrindi)

Muzaffer Saatçıoğlu — 1340 yılında Van'da doğmuştur. Kabataş Erkek Lisesi mezunudur. 21.9.1956 yılında Kayapa Bucak Müdürlüğü görevine başlamıştır.
Evli, üç çocukludur.

Kavacık (Dursunbey)

Hasan Top — 1927 yılında Erzincan'da doğmuştur. Taksim Erkek Lisesi mezunudur. 17.5.1966 dan bu yana Kavacık Bucak Müdürlüğü görevini yapmaktadır.

Kireç (Dursunbey)

Mehmet Delituna — 1910 yılında Bulgaristan'da Varna'da doğmuştur. Şumnu İlköğretmen Okulu mezunudur. 25.1.1967 yılında Kireç Bucak Müdürlüğü görevine başlamıştır.

Konakpınar (Merkez)

Ergün Sönmez — 1931 yılında doğmuştur. İstanbul Vefa Lisesi mezunudur. 6.4.1965 yılında Konakpınar Bucak Müdürdüğü görevine başlamıştır.
Evlidir.

Korucu (İvrindi)

Kenan Esendemir — 1338 yılında İstanbul'da doğmuştur. İstanbul Erkek Lisesi mezunudur. 19.12.1967 yılında Korucu Nahiye Müdürlüğüne başlamıştır.

Marmara (Erdek)

Rafet Oral — 1924 yılında Of'da doğmuştur. Samsun Lisesi mezunudur. 21.9.1966 yılında Marmara Bucak Müdürlüğü görevine başlamıştır.

Ömerköy (Susurluk)

Safder Suna — 1332 yılında İstanbul'da doğmuştur. Haydarpaşa Lisesi mezunudur. 31.12.1965 yılında Ömerköy Bucak Müdürlüğü görevine başlamıştır.
Evli, üç çocukludur.

Sarıbeyler (Savaştepe)

Recep Aybudak — 1924 yılında Bulgaristan'da doğmuştur. Lise mezunudur. 30.5.1967 yılında Sarıbeyler Bucak Müdürlüğü görevine başlamtştır.
Evli, beş çocukludur.

Sarıköy (Gönen)

Hüseyin Uluışık — 1332 yılında Balıkesir'de doğmuştur. Balıkesir Lisesi mezunudur. 25.7.1966 yılında Sarıköy Bucak Müdürlüğü görevine başlamıştır.
Evli, altı çocukludur.

Şamlı (Merkez)

Esat Tozkoparan — 1924 yılında İstanbul'da doğmuştur. Lise mezunudur. 22.8.1966 yılında Şamlı Bucak Müdürlüğü görevine başlamıştır.

Şevketiye (Manyas)

Vahdettin Oğurtan — 1933 yılında İstanbul'da doğmuştur. Taksim Erkek Lisesi mezunudur. 24.7.1962 yılında Şevketiye Bucak Müdürlüğü görevine başlamıştır.

Evli, dört çocukludur.

Tütüncü (Gönen)

Ali Kemal Meram — 1325 yılında Bozdoğan'da doğmuştur. Gazi Eğitim Enstitüsünden ayrılmıştır. 30.10.1963 yılında Tütüncü Bucak Müdürlüğü görevine başlamıştır.

Evli, dört çocukludur.

Yağcılar (Bigadıç)

Süleyman Çelebi — 1937 yılında Kütahyanın Emet İlçesinin Ağyarı Köyünde doğmuştur. Kütahya Lisesi mezunudur. 24.5.1967 yılında Yağcılar Bucak Müdürlüğü görevine başlamıştır.

Yeniköy (Merkez)

Mustafa Ekrem Teziş — 1332 yılında Bartın'da doğmuştur. Kastamonu Lisesi mezunudur. 29.7.1966 yılında Yeniköy Bucak Müdürlüğü görevine başlamıştır.

Evli, iki çocukludur.

7 — İL GENEL MECLİS ÜYELERİ

(Göreve başlama tarihi: 9/12/1963)

Seçildiği İlçe		**Adı, Soyadı**
Merkez	:	Mehmet Altıner, Nuri Demirel, Necati Eraslan, Nuri Eren, Muzaffer Gürlek, Halil Tüfekçi.
Ayvalık	:	Ezer Güngör, Sümer Yılmaz.
Balya	:	Osman Gaga, İbrahim Kahraman.
Bandırma	:	Hasan Akçetin, Mehmet Aytekin, Fahri Eken.
Bigadiç	:	Hasan Çakmak, İsmail Özmen.
Burhaniye	:	Kasım Akova, C. Sahir Semercioğlu
Dursunbey	:	Mehmet Elmacı, Mustafa Parlar, Ahmet Tıngıroğlu.
Edremit	:	Hasan Aytaç, Kemal İntepe.
Erdek	:	Ali Yaydar Sarı
Gönen	:	Cemalettin Çakar, Mehmet Çetin, Osman Şeref Özdiş, Ahmet Yalama.
Havran	:	İsmail Şahoğlu.
İvrindi	:	Ali Coşkun, Fevzi Fındıklı.
Kepsut	:	İzzet Dursun, Behram Eker.
Manyas	:	Ahmet Gülçubuk, Zeki Öztanır
Savaştepe	:	Mehmet Yavaş.
Sındırgı	:	Ali Kadri Balkan, Mehmet Eryılmaz, Mustafa Sarı.
Susurluk	:	Nuri Eroğlu, Mehmet Özdemir.

8 — YÜKSEK ÖĞRETİM KURULLARI

Görevi	**Adı, Soyadı**	**Göreve Başladığı Tarih**
Necati Bey Eğitim Enstitüsü Müdürü	Osman Hatipoğlu	17. 1.1963

9 — ASKERÎ PERSONEL

Askerlik Dairesi Başkanı	P. Kd. Alb. Ali Rıza Önal	7. 9.1967
Askerlik Şube Başkanı	Top. Alb. Y. Cemal Aksoy	13. 9.1967

10 — ADLİYE TEŞKİLÂTI

C. Savcı Yardımcısı	Abdurrahman Bereket	18.10.1961
C. Savcı Yardımcısı	Bahattin Güngör Dereli	3. 7.1967
C. Savcı Yardımcısı	Feyyaz Oral	19.10.1960

C. Savcı Yardımcısı	M. Vasıf Ersoy	4.10.1966
C. Savcı Yardımcısı	Sadettin Öztürk	13.10.1962
Ağır Ceza Reisi	Fahri Durudoğan	25. 1.1964
Asliye Ceza Hakimi	İ. Hakkı Özercan	10. 9.1963
As. 1. Hukuk Hakimi	Yusuf Aslan	26.10.1960
As. 2. Hukuk Hakimi	M. Akil Hızal	9.11.1967
Ağır Ceza Mah. Üyesi	M. Sadrettin Barutçu	28. 5.1952
Ağır Ceza Mah. Üyesi	S. Necati Gürsoy	1. 6.1959
Ağır Ceza Mah. Üyesi	Şerafettin Özdinçer	20. 9.1963
Sulh Hakimi	Halit Özgencil	29. 8.1964
1. Sulh Ceza Hakimi	İ. Hakkı Günver	20.11.1962
2. Sulh Ceza Hakimi	O. Korkut Kaynardağ	8. 5.1967
Sorgu Hakimi	H. Nihal Demirel	17. 1.1964
İcra Tetkik Mercii ve Tapulama Mah. Hak.	M. Yaşar Pınarlıgil	29. 8.1963

11 — İLDE BULUNAN BÖLGE KURULUŞLARI VE DİĞER DAİRELERİN ÂMİR VE MÜDÜRLERİ

(Bakanlıklar Kuruluş sırasına göre)

Bölge Tapulama Müdürü

Ayhan Gürayman — 1935 yılında Yalova'da doğmuştur. İstanbul Yüksek Teknik Okulundan mezun olmuştur. 17.7.1967 yılında Balıkesir Tapulama Müdürlüğü görevine başlamıştır.

Vakıflar Müdürü

Zafer Sunay — 1925 yılında Çanakkale'de doğmuştur. Kütahya Lisesi mezunudur. 12.7.1966 yılında Vakıflar Bölge Müdürlüğü görevine başlamıştır.

Evli, bir çocukludur.

Halk Eğitim Başkanı

Celâl Olgaç — 1936 yılında Bandırma'da doğmuştur. Necati Bey Eğitim Enstitüsü mezunudur. 9.8.1966 yılında Halk Eğitim Başkanlığı görevine başlamıştır.

Evlidir.

Karayolları 141. Şb. Şef.

İlhan Kazanasmaz — 1341 yılında Erzurum'da doğmuştur. Lise mezunudur. Erzurum'dan Balıkesir'e atanmış, Balıkesir Karayolları 141. Şube Şefliği görevine 1.4.1966 da başlamıştır..

Evli, iki çocukludur.

Sıtma Eredikasyon Bölge Başkanı

Dr. İsmail Paylan — 1919 yılında İvrindi Korucu Bucağında doğmuştur. İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi mezunudur. 2.12.1962 de Balıkesir Sıtma Eredikasyon Bölge Başkanlığı görevine başlamıştır.

Evli, dört çocukludur.

Tekel Baş Müdürü

Fevzi Hanecioğlu — 1327 yılında Trabzon'da doğmuştur. Harp Okulu mezunudur. Yavşan Tuzlası Müdürlüğünden Balıkesir Tekel Baş Müdürlüğüne atanmış ve 27.9.1961 de görevine başlamıştır.

Meteoroloji Bölge Müdürü

Kâmil Kürşat — 1910 yılında Manastır'ın Filorna İlçesinde doğmuştur. Bursa Ziraat Meslek Okulunu bitirmiştir. 3.12.965 yılında Balıkesir Meteoroloji Bölge Müdürlüğü görevine başlamıştır.

Orman Baş Müdürü

Besim Oğuzcan — 1334 yılında Tarsus'ta doğmuştur. Orman Fakültesini bitirmiştir. Orman Genel Müdürlüğü Müfettişliğinden Balıkesir Orman Baş Müdür-

lüğüne atanmış ve 4.8.1967 de göre başlamıştır.

Evli, dört çocukludur.

Orman İşletme Müdürü

Hüseyin Durubal — 1920 yılında Nevşehir'in Avanos İlçesinde doğmuştur. Orman Fakültesi mezunudur. Sındırgı İşletme Müdürlüğünden Balıkesir İşletme Müdürlüğüne atanmış ve 26.4.1962 yılında göreve başlamıştır.

Evli, üç çocukludur.

Zirai Mücadele ve Karantina Müdürü

Turgut Kutlu — 1923 yılında Balıkesir'de doğmuştur. Ziraat Fakültesi mezunudur. 11.7.1966 yılında Zirai Mücadele ve Karantina Müdürlüğü görevine başlamıştır.

Bölge Çalışma Müdürü

Suphi Kılıçöte — 1918 yılında Van'da doğmuştur. Dil Tarih Coğrafya Fakültesi mezunudur. 28.1.1966 da Bölge Çalışma Müdürlüğü görevine başlamıştır.

Evli, üç çocukludur.

Bölge Sanayi Müdürü

İbrahim Fevzi Çetin — 1340 yılında Balıkesir'de doğmuştur. Ankara Polis Enstitüsü İlk Kısmını kitirmiştir. 6.12.1967 yılında Balıkesir Bölge Sanayi Müdürlüğü görevine başlamıştır.

D.S.İ. 12. Şb. Baş Müh.

Arman Şirin — 1932 yılında İstanbul'da doğmuştur. İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi mezunudur. 2.11.1961 yılında Balıkesir D.S.İ. Baş Mühendisliği görevine başlamıştır.

Evli, iki çocukludur.

Y.S.E. Müdürü

Nejat Hıdıroğlu — 1931 yılında Kastamonu'nun Araç İlçesinde doğmuştur. Kırıkkale Tekniker Okulu Makine Şb. si mezunudur. 19.11.1966 yılında Balıkesir Y.S.E. Müdürlüğü görevine başlamıştır.

Evli, üç çocukludur. .

Topraksu Ekibi Baş. Müh.

Hikmet Galioğlu — 1928 yılında Antakya'da doğmuştur. Ankara Ziraat Fakültesi mezunudur. 11.1.1967 yılında Balıkesir Topraksu Baş Mühendisliği görevine başlamıştır.

Evli, iki çocukludur.

Bölge Muhakemat Müdürü

A. Muhsin İçli — 1337 yılında Ankara, Ayaş İlçesinde doğmuştur. Ankara Hukuk Fakültesi mezunudur. 24.9.1966 yılında Balıkesir Bölge Muhakemat Müdürlüğü görevine başlamıştır.

Evli, iki çocukludur.

Pamuk Eksperi

Vahit Acarayman — 1925 yılında İzmir'de doğmuştur. İzmir Yüksek Ticaret ve Ekonomi Okulu mezunudur. 6.10.1959 yılında Balıkesir Pamuk Eksperliği görevine başlamıştır.

Evlidir.

36 Nolu Toprak Komisyonu Başkanı

Lütfü Onat — 1926 yılında Adana'da doğmuştur. Tapu Kadastro Okulu mezunudur. 1967 yılı Nisan ayında Van Toprak Komisyonluğu Başkanlığından Balıkesir 36 Nolu Toprak Komisyonluğu Başkanlığına atanmıştır.

Orman Köylerini Kalkındırma Grup Müdürü

Hüseyin Dedegil — 1331 yılında Muğla'nın Ula İlçesinde doğmuştur. Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Orman Fakültesi mezunudur. 12.8.1964 yılında Balıkesir Orman Köylerini Kalkındırma Grup Müdürlüğü görevine başlamıştır.

Evli, üç çocukludur.

12 — BALIKESİR BELEDİYESİ

A — CUMHURİYETTEN ÖNCEKİ BELEDİYE BAŞKANLARI

Adı, Soyadı	Göreve Başladığı Tarih
Deretam Efendi	1284
Ahmet Efendi	1. 2.1297
Ömer Efendi	31. 1.1300
Necip Bey	1. 9.1301
Sacit Bey	1. 7.1316
Hafız Hüseyin Efendi	1. 4.1320
Etem Efendi	1. 9.1321
Nurettin Bey	11. 5.1323
Cemil Efendi (Abdüsselâmoğlu)	1. 4.1324
Ahmet Efendi (Keçeci Zade)	26. 1.1331
Şükrü Efendi	1. 2.1332
Şerafettin Bey	1. 3.1332
Nuh Bey	3. 4.1332
Necip Bey	20. 4.1332
Muhittin Bey	5. 5.1332
Hulusi Bey	1. 3.1334
Ali Rıza Efendi	1. 6.1334
Hafız Mehmet Emin Efendi	1.11.1344
Hacı Kâmil Efendi	1. 7.1336
Bozok Mehmet Efendi	4. 8.1336
Cemil Efendi	1.10.1336
Bozok Mehmet Efendi	20.12.1336
Muhittin Bey	16. 1.1337
Hakkı Efendi	12. 6.1337
Hayrettin Kara	1.10.1922

B — CUMHURİYETTEN SONRAKİ BELEDİYE BAŞKANLARI

Adı, Soyadı	Göreve Başladığı Tarih
Naci Kodanaz	1. 3.1925
Vali Salim Gündoğan	1. 1.1935
Naci Kodanaz	29. 9.1936
Ferit Tüzel	11.11.1942
İsmail Hakkı Varnalı	17. 2.1944
Muammer Yasa	1. 6.1946
Vasıf İspartalı	1. 4.1950
Tevfik Yoldemir	6. 9.1950
Faik Ocak	11. 1.1952
Enver Durmaz	10. 1.1958
Şemsi İlter	1. 6.1960
Sait Koçak (Vali)	20. 6.1960
Zahit Kırağlı (Vali)	1.10.1960

C — ŞİMDİKİ BELEDİYE BAŞKANI

Hüseyin Baştuz — 1334 yılında Balıkesir'de doğmuştur. İlkokul mezunudur. Ticari hayatta başarı kazanmıştır. Evli, bir çocukludur. 17.11.1963 tarihinden beri Belediye Başkanlığı görevindedir.

D — DAİRE MÜDÜRLERİ

	Göreve Başlama Tarihi
Fen İşleri Md.	
Fatma Burcu Gürtunca	29. 8.1967
Hesap İşleri Md.	
Hakkı Aslıer	1.12.1956
Yazı İşleri Md.	
Hasan Bozoklu	31. 7.1959
Zabıta İşleri Md.	
Kemal Kutlu	31. 3.1966
E.S.O. İşleri Md.	
Kemal Kutlu (Vekil)	24. 4.1966

E — BELEDİYE MECLİSİ ÜYELERİ

(Göreve Başlama Tarihi : 25.11.1963)

Adı ve Soyadı

Muammer Ağabeyoğlu
Rasim Aktan
Kemal Alver
Kayhan Atatoprak
İbrahim Cumalı
Mustafa Çakınberk
Şükrü Çelik
Ömer Çetinbakış
Mustafa Doğanlarlı
Ahmet Dönderdi
Sami Duyum
Burhan Erdayı
Mehmet Ertuğrul

İsmail Filizoğlu
Hakkı Gözen
Enver Gülpınar
Nizamettin İbiş
Sabri Kılıç
Süleyman Kocagöz
Müfit Koç
Ekrem Kutbay
Recep Ocaktan
A. Recep Özersamuk
Nurettin Özpehlivan
Muharrem Parmaksızoğlu
Kaya Sağlıkçı
Mehmet Şengör
Fethi Targaner
Murat Teker
Faruk Varnalı
Kemal Yalçın
Mustafa Yetiş

13 — İLÇELER BELEDİYELERİ BAŞKAN VE BELEDİYE MECLİSİ ÜYELERİ

AYVALIK BELEDİYESİ

Belediye Başkanı

Fikret Turan Tuncer — 1929 yılında Ayvalık'ta doğmuştur. Lise mezunudur. Evlidir 17.11.1963 tarihinde Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 26.11.1963)

Adı ve Soyadı

Ahmet Rifat Akay
Osman Akgüreşen
Enver Alay
Neşet Arısoy
Zehra Dıramalı
Ali Erman
Şükrü Filât
Gönül Karaca
İzzet Aygüner
Saki Bağder
Vefik Bartu
İbrahim Buldanlıoğlu
Cafer Cengiz
Özbek Çiftçioğlu
Osman Çiftçioğlu
Mahmut Deveci
Mevlut Karakaşoğlu
Hakkı Kaptan
Hasan Önen
C. Sevinç Özer
Faruk Sağlam
Emin Süner
Hasan Zaro

BALYA BELEDİYESİ

Belediye Başkanı

Mahmut Sarı — 1323 yılında Balya'da doğmuştur. İlkokul mezunudur. Evlidir. 23.11.1963 tarihinde Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 21.11.1963)

Adı ve Soyadı

Haydar Altıntaş
Yakup Cengiz
Ali Şuuri İnal
Ahmet Kandemir
Hasan Karasakal
Mehmet Küçük
Hasan Semerci
Ahmet Şahin
Ahmet Unan
Ramazan Ünal
İbrahim Günal
Lütfü Yücel

BANDIRMA BELEDİYESİ

Belediye Başkanı

Necmettin Tolunay — 1335 yılında Bandırma'da doğmuştur. Askeri Tıp Fakültesi mezunudur. Evli, üç çocukludur. 20.11.1963 tarihinde Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 20.11.1963)

Adı ve Soyadı

İbrahim Adalıer

Muzaffer Akaltın
Şerif Akın
Nihat Ataç
Muhterem Aytürk
Remzi Başak
Riza Başaran
Hakkı Bilgi
İbrahim Bilgin
Hasan Demirci
İbrahim Dinçer
Sadık Gezer
Kemal Göknur
Naci Gözükara
Selahattin Kapçak
Mustafa Karabatı
Emin Kırımlı
Mustafa Kocabay
Fevzi Kurt
Ahmet Mutlu
Abdi Özgür
Halil Özümit
Muhittin Sezginer
Hamit Somer
Hasan Sur
Sebahattin Tacimen

BİGADİÇ BELEDİYESİ

Belediye Başkanı

Mehmet Ulubak — 1341 yılında Bigadiç'te doğmuştur. 26.11.1963 tarihinde Evli, bir çocukludur. 26.11.1963 tarihinde Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 26.11.1963)

Adı ve Soyadı

İsmail Başkurt
Nurettin Camili
Mehmet Çakan
Ali Erim
Mehmet Ersel
Mustafa Göksel
Mehmet Gümüş
H. Cahit Menkü
Mustafa Okman
Mehmet Nalça
Refik Özuysal
Bekir Seçkin
Mustafa Tosun
İbrahim Ünal

BURHANİYE BELEDİYESİ

Belediye Başkanı

Arif Lim — 1925 yılında Yogoslavya'da Prepol'da doğmuştur. İktisat Fakültesi mezunudur. Evlidir. 17.11.1963 tarihinde Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 17.11.1963)

Adı ve Soyadı

Hulusi Armağan
Hakkı Armutçu
Nuri Ataman
Mehmet Aydıncı
Ahmet Aydınlıgil
Adil Aydınlıgil
Adil Başkurt
Kemal Can
İdris Cihan
Nurettin Sandıkçıoğlu
Hayri Er
Reşat Ersezen
Necmi Güreli
Kaya Hazer
Ali Kaplan
İsmail Kızıklı
Ziya Meço
Muzaffer Ocaktürk
Mehmet Pekcan

DURSUNBEY BELEDİYESİ

Belediye Başkanı

Abdullah Köse — 1914 yılında Dursunbey'de doğmuştur. Ortaokul mezunudur. Evlidir. 20.11.1963 tarihinde Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 20.11.1963)

Adı ve Soyadı

Mehmet Cengiz
Durali Çaltıcak
Ahmet Demir
Hüseyin Hekimoğlu
Cemal İnal
Hacı Metin
Ferit Özer
Abdullah Pişkin
Ali Rıza Sarıoğlu
İsmet Seçal
İbrahim Kıyak
Hasan Koca
Osman Kuzucu
Abdullah Tabak
Rafet Yanık

EDREMİT BELEDİYESİ

Belediye Başkanı

M. Vehbi Görgün — 1340 yılında Havran'da doğmuştur. İstanbul Hukuk Fakültesi mezunudur. Evli, üç çocukludur. 25.11.1963 tarihinde Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 25.11.1963)

Adı ve Soyadı

Ahmet Atalay
Ahmet Bayer
Ahmet Berkit
Cafer Bodur
Raif Çanakkaleli
Mehmet Çelik
Muzaffer Dökmecioğlu
Bayram Dönmez
Mustafa Eğilmez
Erdoğan Engin
İsmet Eniyisi
Ali Işıksal
Ahmet Kızanlık
Necati Özgür
Ali Peker
Ali Sarıoğlu
İsmail Solak
Hüsnü Şengür
Hüseyin Şimşek
Selâhattin Tunker
İbrahim Türkmen
Cevdet Ulu
Bedri Usturunca
İsmail Üzülmez
Niyazi Yarar

ERDEK BELEDİYESİ

Belediye Başkanı

Memduh Arslan — 1337 tarihinde Erdek'te doğmuştur. Askeri Liseden ayrılmıştır. Evli, iki çocukludur. 20.11.1963 tarihinde Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 22.11.1963)

Adı ve Soyadı

Mustafa Aysan
Hasan Baykuş
Şükrü Balkan
Hakkı Damar
Ali Durmaz
Mustafa Emre
Fahri Ertek
Doğan Ergin
İsmet Evyapan
Hasan Güler
Enver Gündür
Ahmet Güneş
Nuh İşçi
Hüseyin Oksay
Hasan Sarı
Burhan Soydan
M. Ali Ünver

GÖNEN BELEDİYESİ

Belediye Başkanı

Kemal Erdem — 1924 yılında Gönen'-

de doğmuştur. İlkokul mezunudur. Evlidir. 21.11.1963 tarihinde Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 21.11.1963)

Adı ve Soyadı

Abdullah Acartabak
Hakkı Akyol
İzzet Bay
Mehmet Bayraktar
A. İzzet Bayram
M. Ali Bengisu
Osman Biçen
Niyazi Canbaz
Hasan Demirkaya
Hasan Dörtkardeşler
Kemal Görmüş
Vahittin Gündöndü
Nuri İlhan
Hüseyin Kocabostan
Basri Kocaman
Peyami Onar
İdris Tabak
İsmail Tarkan
Mustafa Turhan
Hakkı Türegün
Ahmet Uzunoğlu

HAVRAN BELEDİYESİ

Belediye Başkanı

Salih Aydınoğlu — 1933 yılında Edremit'te doğmuştur. Lise mezunudur. Evlidir. 20.11.1963 tarihinde Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 25.11.1963)

Adı ve Soyadı

Orhan Aydın
Nedim Bayramoğlu
İsmail Hakkı Bayram
Talat Baysal
İsmail Dereobalı
M. Sadık Deveci
Nihat Doğanlarlı
Necmettin Ermiş
Hüsnü Gerol
Osman Göral
Mehmet İyi
Yalçın Kayalı
Erhan Özaydın
İbrahim Savaş
Necati Şenol
Hüseyin Tüzün
Seyit Yıldız

İVRİNDİ BELEDİYESİ

Belediye Başkanı

Mustafa Özen — 1340 yılında İvrindi'de doğmuştur. Lise mezunudur. Evli, beş çocukludur. 28.11.1963 tarihinde Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 28.11.1963)

Adı ve Soyadı

Esat Aslan
Hüseyin Çağdak
Şükrü Duymaz
Osman Melek
Sadık Özalp
Emin Özcan
İsmail Gülban
Mustafa İbiş
İbrahim Şahan
İsmail Taş
Hüseyin Uçar

KEPSUT BELEDİYESİ

Belediye Başkanı

Kâmil Erden — 1339 yılında Kepsut'ta doğmuştur. Ortaokul'dan ayrılmıştır. Evlidir. 21.11.1963 tarihinde Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 25.11.1963)

Adı ve Soyadı

Süleyman Açıl
Fazlı Barak
Ali Bostan
Hulusi Dedemoğlu
Sadık Erden
Yakup Ergün
Hüseyin Eryılmaz
Ali Evci
Hulusi İlgüğ
Vehbi Kabaoğlu
İsmail Karabacakoğlu
Hakkı Pehlivan
Halil Üstündağ

MANYAS BELEDİYESİ

Belediye Başkanı

Muhsin Kelleci — 1336 yılında Manyas'ta doğmuştur. İlkokul mezunudur. Evlidir. 20.11.1964 tarihinde Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 20.11.1964)

Adı ve Soyadı

Aziz Aslan
Mehmet Aydın
Zekâyi Birsan
Ali Ulvi Bram
Rebi Erçel
Mehir Erer
Necati Erol
Ahmet Menteş
Ahmet Saruhan
Orhan Saruhan
Mehmet Sofuoğlu
İbrahim Yücel
Necdet Yücel

SAVAŞTEPE BELEDİYESİ

Belediye Başkanı

Osman Vehbi Efe — 1340 yılında Savaştepe'de doğmuştur. Ortaokul'dan ayrılmıştır. Evli, üç çocukludur. 17.11.1963 tarihinde Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 17.11.1963)

Adı ve Soyadı

Osman Alanya
Mustafa Balkan
Sadettin Bilgin
Necati Dikmeoğlu
Veli Karaca
Mustafa Kurnazoğlu
Yusuf Kurt
Ekrem Oral
Halil Donbaycı
Ramazan Gezer
Ahmet Ali Karaca
Ahmet Uysal
Ramazan Yüksel
Mustafa Zeybek

SINDIRGI BELEDİYESİ

Belediye Başkanı

Nevzat Savaş — 1930 yılında Sındırğı'da doğmuştur. Erdek Sanat Enstitüsü mezunudur. Evlidir 17.10..1963 tarihinde Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 22.10.1963)

Adı ve Soyadı

Süleyman Açıksöz
Hüseyin Ay
Emin Kaya Ayan
Fikret Balkan
Mustafa Çakar
Ali Çapraz
Ahmet Değirmenli

Münir Gül
Hakkı Karaca
Ersin Önbaş
Abdullah Saçarlar
Mustafa Taylan
Naci Uysal
Şerif Ünal
Yakup Yakın
Ahmet Yüksel

SUSURLUK BELEDİYESİ

Belediye Başkanı

Yakup Akın — 1341 yılında Susurluk'ta doğmuştur. İlkokul mezunudur. Evlidir. 20.11.1963 tarihinde Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 20.11.1963)

Adı ve Soyadı

Mehmet Aktaş
Şeref Akyol
Hüsnü Altunbaş
Burhanettin Aybartür
Hasan Aydoğan
Ahmet Balaban
Kerim Bozdağ
İbrahim Bozoğlu
Nurettin Bölükoğlu
Hakkı Buz
Sabri Çınar
Ahmet Doğan
M. Emin İnceoğlu
Hüseyin Kaptan
Nihat Kosova
Şadi Kural
Ahmet Parlakoğlu
Azmi Susurluk
Nedim Tunç
Basri Tüfekçioğu
Sabri Yüce

14 — BUCAK VE KÖY BELEDİYELERİ BAŞKAN VE MECLİS ÜYELERİ

ALTINOLUK BELEDİYESİ

(Edremit İlçesine bağlı)

Belediye Başkanı

Mehmet Melih Peker — 1927 yılında Altınoluk'ta doğmuştur. Ortaokul mezunudur. Evlidir. 25.11.1963 tarihinde Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 25.11.1963)

Adı ve Soyadı

Mehmet Adalı
Mehmet Akın
İbrahim Erdim
Fazlı Gevenli
A. Şükrü Güre
Saip Kartal
Ali Keskin
Zeki Kuroba
Halil Kuşanlı
Hüseyin Ören
Ali Sakar
Osman Yalım

ALTINOVA BELEDİYESİ

(Ayvalık İlçesine bağlı)

Belediye Başkanı

Şükrü Gürsoy — 1339 yılında Altınova'da doğmuştur. İlkokul mezunudur. Evli, üç çocukludur. 18.11.1963 yılında Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 25.11.1963)

Adı ve Soyadı

Nadir Bayraktar
Ahmet Canbaz

Necip Çobanoğlu
Ahmet Dağlı
Nafiz Ediz
Mustafa Eken
Adil Ekici
Şakir Güngör
Salim Günsel
Hasan Kaçak
Ahmet Pınar
Emin Toprak
Hüseyin Tufan
Halil Yazıcı
Hurşit Yıldız
Ömer Yiğit

ARMUTOVA BELEDİYESİ

(Burhaniye İlçesine bağlıdır.)

Belediye Başkanı

Nuri Bozyel — 1938 yılında Gömeç'te doğmuştur. İlkokul mezunudur. Evlidir. 17.11.1963 tarihinde Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 17.11.1963)

Adı ve Soyadı

Yaşar Atlı
Murat Babayiğit
Yusuf Baysev
Abdurrahman Bilgin
Mustafa Çetin
İsmet Hasanoğulları
Kemal Kara
Ruhi Karazeybek
Ali Sağ
Mustafa Simavlı
Mustafa Sönmez
Fethi Yücel

EDİNCİK BELEDİYESİ

(Bandırma İlçesine bağlı)

Belediye Başkanı

İsmail Balaban — 1317 yılında Edincik'te doğmuştur. Rüştiye mezunudur. Evlidir. 17.11.1963 tarihinde Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 17.11.1963)

Adı ve Soyadı

Hayri Akdeniz
Yakup Başak
Mustafa Baydar
Ali Dıramalı
Nedim Eralp
Veli Erdoğan
Recep İşgüder
Şükrü Karpuz
Halil Kılıç
Mehmet Kurtal
Ali Özçakır
Tevfik Özkan
Mehmet Süzüner
Lütfü Tosunoğlu
Mehmet Uraz
Ahmet Varol

GÖBEL BELEDİYESİ

(Susurluk İlçesine bağlı)

Belediye Başkanı

Osman Duymaz — 1338 yılında Göbel'de doğmuştur. İlkokul mezunudur. Evlidir. 22.11.1963 yılında Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 22.11.1963)

Adı ve Soyadı

İsmail Adıcan
Veli Çiğ
Mustafa Çakır
Nurettin Karan
Hasan Kavalcı
Recep Keçeci
İsmail Kenet
Mehmet Kesen
Fevzi Öğüt
Mehmet Önder
Ramiz Saygı
Ali Yol

KARAPÜRÇEK BELEDİYESİ

(Susurluk İlçesine bağlı)

Belediye Başkanı

Recep Pirman — 1340 yılında Susurluk'ta doğmuştur. İlkokul mezunudur. Evlidir. 1.12.1963 yılında Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 1.12.1963)

Adı ve Soyadı

Ferit Beceren
Ali Cengiz
Halil Cenk
Tahsin Dündar
Vehbi Eşiyok
Ali Görgün
Ali Güvan
Mehmet Işık
Mehmet Muştu
İhsan Şenol
Davut Tuncer
Tahir Ülker

KIZILKÖY BELEDİYESİ

(Manyas İlçesine bağlı)

Belediye Başkanı

Ahmet İnce — 1327 yılında Kızılköy'de doğmuştur. İlkokul mezunudur. Evlidir. 20.11.1964 tarihinde Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 20.11.1964)

Adı ve Soyadı

Mehmet Akdoğan
Osman Baramuk
Necmi Baydemir
İbrahim Çakır
Kâmil Çiçek
Hamit Demirhan
Nazım Kefeli
Mustafa Kermiyan
Ahmet Selvi
Selçuk Sencer
Şerif Sezgin
Hüseyin Tunçman

SALUR BELEDİYESİ

(Manyas İlçesi Şevketiye Bucağına bağlı)

Belediye Başkanı

Sabri Öztürk — 1321 yılında Salur'da doğmuştur. İlkokul mezunudur. Evlidir. 20.11.1964 tarihinde Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 20.11.1964)

Adı ve Soyadı

Hasan Akalın
İsmail Altınok
Tuğran Badaş
Ahmet Barka
Hüseyin Can
Can Canbay
Recep Ilgaz
Etem Kilercioğlu
Kadir Özergün
Mehmet Şahin
Nail Şentürk
Yusuf Türkoğlu

SARIBEYLER BELEDİYESİ

(Savaştepe İlçesine bağlı)

Belediye Başkanı

Hüseyin Sarı — 1333 yılında Sarıbeyler'de doğmuştur. İlkokul mezunudur. 1.10.1967 tarihinde Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 6.10.1967)

Adı ve Soyadı

Hasan Baygül
İsmail Erdal
Zühtü Erdil
Ali Efe
Süleyman Güleç
Aziz Öksüzoğlu
Ali Parlak
Salahattin Saldık
İbrahim Selçuk
Halil Üzülmez
Mehmet Yalçın
Mustafa Yazıcı

SARIKÖY BELEDİYESİ

(Gönen İlçesine bağlı)

Belediye Başkanı

İsmail Hakkı Karahan — 1322 yılında Sarıköy'de doğmuştur. İlkokul mezunudur. Evli, üç çocukludur. 21.11.1963 tarihinde Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 21.11.1963)

Adı ve Soyadı

Celâl Bilgiç
İsmail Çakar
İsmail Gödekoğlu
İbrahim Güngör
Hüseyin Kısabacak
İsmail Kocapüskül
Ahmet Kömürcü
Aziz Öncel
İsmail Özer
Kadir Özoğul
İsmail Sezen
Muhsin Sezer
Bahattin Turan
Ahmet Uçar

ZEYTİNLİ BELEDİYESİ

(Edremit İlçesine bağlı)

Belediye Başkanı

Yaşar Okyar — 1337 yılında Zeytinli'de doğmuştur. Ortaokul mezunudur. 25.11.1963 tarihinde Başkanlık görevine başlamıştır.

Belediye Meclisi Üyeleri

(Göreve Başlama Tarihi : 25.11.1963)

Adı ve Soyadı

Mustafa Akın
Ali Akış
Cemalettin Balaban
Mustafa Erman
Halil Erol
Ramazan Gacal
Ali Gutay
Mustafa Güleç
Ali Kıymaz
Hasan Obuz
Ahmet Olcay
Hamdi Türe

15 — KATMA BÜTÇELİ GENEL MÜDÜRLÜKLERE BAĞLI MÜESSESE VE MÜDÜRLERİ

	Göreve Başlama Tarihi
Beden Terbiyesi Bölgesi Md.	
Selman Boğuşkan	22.5.1963
T. H. Y. Ajansı Md.	
Cihat İçer	23. 4.1956

16 — İKTİSADİ DEVLET MÜESSESELERİ VE BANKALAR

	Göreve Başlama Tarihi
İş ve İşçi Bulma Kurumu Şubesi Md.	
İlhan Kızılkeçili	26. 7.1964

Petrol Ofisi Md.	
Hasan Varhan	2. 8.1965
Sosyal Sigortalar Kurumu Şb. Md.	
Mehmet Sar	1. 6.1964
Sümerbank Satış Mağazası Md.	
Cemal Sevimli	5. 4.1964
P. T. T. Baş Md.	
Raif Eriş	14. 7.1967
P. T. T. Merkez Md.	
Orhan Temuçin	30. 9.1953
T. C. Ziraat Bankası Md.	
Nazmi Şenkök	31.10.1967
Toprak Mahsülleri Ofisi Md.	
Hayrettin Özdemir	26. 4.1948
Türkiye Emlâk Kredi Bankası Md.	
Fethi Başezen	3. 9.1960
Türkiye Halk Bankası Md.	
H. Baki Agat	19. 9.1965
Türkiye Vakıflar Bankası Md.	
Orhan Özaksoy	21. 6.1967
T. Zirai Donatım Bölgesi Md.	
Mehmet Dikici	12. 7.1960
Türkiye Çimento Sanayii T.A.Ş. BalıkesirFab.Md.	
Şevket Mersin	6. 3.1967
Türkiye İş Bankası Md.	
Mehmet Şensoy	11.11.1966
Osmanlı Bankası Md.	
Orhan Tümer	16. 1.1967
Türk Ticaret Bankası Md.	
Nüshet Kemal Başaran	6. 9.1966
Yapı ve Kredi Bankası Md.	
Sedat Ataman	1. 9.1967
T. C. D. D. Y. Gar Md.	
Saim Bora	15.10.1967
Etibank Md.	
Feridun Ülker	16.11.1964
Akbank Md.	
Osman Nuri Peker	22.11.1967
Şekerbank Md.	
Mehmet Uyanık	6.10.1967
Sümerbank Md.	
Muharrem Özmen	22. 9.6964
Garanti Bankası Md.	
Muzaffer Erkol	10.10.1963

17 — KAMU MESLEK KURULUŞLARI

	Göreve Başladığı Tarih
Baro Başkanı	
Av. Sami Duyum	30.12.1967
Tabibler Birliği Başkanı	
Leman Serpen	6. 3.1967
Ziraat Odası Başkanı	
Abdurrahman Kumcu	9.12.1963
Esnaf ve Sanatkârlar Der. Birl. Başkanı	
Murat Teker	18. 8.1966
Ticaret Odası Başkanı	
İsmail İlşekerci	18.11.1967
Sanayi Odası Başkanı	
Mustafa Güler	5.12.1962
Ticaret Borsası Başkanı	
Cevat Aksoy	23.11.1966

18 — SENDİKALAR

A — SENDİKALAR KANUNUNA GÖRE KURULUŞLAR

Şeref Yılmaz
D. D. Y. Sanayi İşçileri Sendikası Başkanı.

Hasan Fırıncıoğulları
Ekmek ve Fırıncılar İşveren Sendikası Başkanı

Halil İbrahim Yaren
Ege Tütün Müskirat Gıda ve Yardımcı İşçileri Sendikası Başkanı

İsmail Ergelen
Harp Sanayi ve Yardımcı Kolları İşçileri Sendikası Başkanı

Hakkı Dündar
Türkiye Çimento Seramik ve Toprak Sanayii İşçileri Sendikası Başkanı

İbrahim Parlak
Türkiye Genel Hizmetler İşçileri Sendikası Başkanı

Hikmet Baykal
(Teksif) Türkiye Tekstil örme ve Giyim Sanayii İşçileri Sendikası Başkanı

Mehmet Gülşen
Türkiye Tarım ve Tarım Sanayii İşçileri Sendikası Başkanı

Rafet Kaylan
Marmara Maden İşçileri Sendikası Başkanı
Eşref Gündüz
Türkiye Sağlık İşçileri Sendikası Başkanı
Türkiye Motorlu Taşıt İşçileri Sendikası Başkanı
İbrahim Kültozatan
Nahit Benlialper
Balıkesir İli Gazete Matbaa, Cilt ve Benzeri İşyerleri İşçileri Sendikası Başkanı
Sabri Tellibayraktar
Türkiye Eğitim İççileri Sendikası Başkanı
Murat Yıldırım
Balıkesir İli Metal, Makina, Metaldan Mamul Eşya ve Oto Sanayii İşçileri Sendikası Başkanı
İrfan Balkır
Türkiye Topraksu Tarım İşçileri Sendikası Başkanı

B — DEVLET PERSONEL SENDİKALARI KANUNUNA GÖRE KURULUŞLAR

Hüseyin Temiz
Türk Demir Yolcular Sendikası Bşk.
Kemal Kutlu
Marmara, Ege Belediyeleri ve Bağlı Teşekkülleri Personel Meslek Sendikası Bşk.
Sabri Aklar
P. T. T. Personeli ve Emeklileri Sendikası Bşk.
Halil Filiz
Türkiye Öğretmenler Sendikası Bşk.
Münif Koç
P. T. T. liler Sendikası Bşk.
Kemal Önal
Türkiye Tekel İdaresi Memurları Sendikası Bşk.
Hasan Manyaslı
Balıkesir Özel İdare Personeli Sendikası Bşk.
Nevzat Çili
Türkiye P. T. T. Dağıtıcıları ve Hat Bakıcıları Sendikası Bşk.

19 — KAMUYA YARARLI DERNEKLER

Mustafa Armağan
Çocuk Esirgeme Kurumu Bşk.
İsmail Çakırban
Halk Evleri Derneği Bşk.
Rasim Adın
Kızılay Derneği Balıkesir Şubesi Bşk.
Benal Ünal
Türk Hava Kurumu Şubesi Bşk.
Veçhi Ersoy
Veremle Savaş Derneği Bşk.
Sevim Tuncer
Yardım Sevenler Derneği Bşk.

20 — SİYASİ PARTİ BAŞKANLARI

Kaya Bulut
Adalet Partisi (A.P.)
Ali Rıza Tercan
Birlik Partisi (B.P.)
Nadir Serpen
Cumhuriyet Halk Partisi (C.H.P.)
Remzi Damlı
C. Köylü Millet Partisi (C.K.M.P.)
Selim Koman
Millet Partisi (M.P.)
Şükran Kurdakul
Türkiye İşçi Partisi (T.İ.P.)

21 — MAHALLE VE KÖY MUHTARLARI

MERKEZ (Balıkesir)

a) Mahalleler :

Mahallenin adı	**Muh. Adı ve Soyadı**
Akıncılar	Nusret Arlıoğlu
Altı Eylül	Ömer Sezen
Aygören	Hüseyin Meriç
Atatürk	İ. Mescioğlu (Vek.)
Ege	Nazmi Mutlu
Eskikuyumcular	M. Zeki Torun (Vek.)
Çay 1. Bölge	Vedat Yükselir
Çay 2. Bölge	Niyazi Tüfekçioğlu
Dinkçiler 1. Bölge	Mustafa Seratlı
Dinkçiler 2. Bölge	İ. Büyükpehlivan
Dumlupınar	Hasan Efeoğlu

Gazi Osman Paşa	Hasan Basri Öztürk
Gündoğan	Eyüp Karaboyun
Gümüşçeşme	Şükrü Akçan
Haciilbey	Burhanettin Ertan
Hacı İsmail	Ahmet Tiryakioğlu
Hisariçi	İsmet Tanaslan
Karesi	M. Bahro Şenalmış
Kayabey	Ahmet Boyar
Karaoğlan	Mehmet Aysoy
Mirzabey	Mustafa Kutay
Oruçgazi 1. Bölge	Ahmet Özoğuz
Oruçgazi 2. Bölge	Mehmet Dikililer
Pilevne	Ahmet Bayraktar
Yıldırım	Mustafa Erelli

b) Köyler :

Köyün Adı	**Muh. Adı ve Soyadı**
Akarsu	İsmail Uçar
Akçakaya	M. Emin Yarar
Akçaköy	Salih Demirci
Aktarma	Ali Gülcan
Aynaoğlu	Vehbi Demirayak
Ayşabacı	Şaban Tükenmez
Ayvatlar	Mehmet Yüksek
Atköy	Nail Uçun
Aslıhan	Cemil Dinçer
Aslıhan Tepeciği	Ali Onur
Bakacak	Mustafa Aygören
Balıklı	Mustafa Ural
Büyük Bostancı	Süleyman Sarı
Beyköy	A. Hilmi Özkaya
Cinge	Niyazi Atak
Çandır	Ahmet Domakin
Çiçekpınar	Mevlût Ataç
Çayırhisar	İbrahim Çelik
Deliktaş	Şerif Garip
Dereçiftlik	Mehmet Önder
Gökköy	Sabri Kurt
Halalca	Ahmet Koç
Işıklar	İsmail Gültekin
İnkaya	Cemal Gür
Kabakdere	Mustafa Ateş
Kalaycılar	Ali Rıza Sevinç
Kabaklı	Süleyman Akpınar
Karaman	Kemal Özdamar
Kavaklı	İzzettin Akkoyun
Kocaavşar	Halil Vuran
Ortaca	Muharrem Kurşun
Ortamandıra	Cafer Korkmaz
Köseler	Basri Gökdemir
Köteyli	Osman Tankut
Köylüköy	Ahmet Özdemir
Küçük Bostancı	Mustafa Güler
Naipli	Hüseyin Balaban
Ovabayındır	Mustafa Cangül
Ovacık	Ahmet Başaran
Ovaköy	Halil Korkmaz
Pamukçu	İbrahim Topalak
Paşaköy	Yusuf Tekin
Selimiye	Şakir Dalgıç
Üçpınar	Abdurrahman Aslan
Yakup Köy	Ali Koza
Yenice	Ramazan Turfullu
Ziyaretli	Ali Kocabaş

ERTUĞRUL BUCAĞI

a) Köyler :

Köyün Adı	**Muh. Adı ve Soyadı**
Bağalan	Mehmet Oruç
Bahçedere	Sadık Altay
Beşpınar	İsmail Aykut
Çamköy	Muharrem Şanlı
Çoraklık	Mehmet Gökaslan
Çukurhüseyin	Rıza Demirhan
Dallımandıra	Hüseyin Göktepe
Dereköy	Besim Bozkurt
Ertuğrul	İbrahim Çolak
Karakavak	Cafer Demirel
Karamanlar	Kâmil Caner
Kozören	Mehmet Akdeniz
Kutludüğün	Bayram Güçlü
Kuyualan	Hüseyin Gök
Küpeler	Ramazan Altınel
Macarlar	İsmail Kartal
Meryemdere	Mustafa Üstün
Sarıalan	Süleyman Kandemir

KONAKPINAR BUCAĞI

a) Köyler :

Köyün Adı	**Muh. Adı ve Soyadı**
Konakpınar	Mehmet Çetin
Ayvacık	Mustafa Demir
Bayat	Kâzım Ersoy
Bereketli	Niyazi Benli
Boğatepe	Yahya Zeybek
Bozen	Nazım Başaran
Çakıllı	Mehmet Bal

Çınarlıdere	Mustafa Alaca
Çiftçidere	Hurşit Gökçe
Dışbudak	Murat Tunca
Karabeyler	Hüseyin Şen
Kılcılar	Celıl Akdeniz
Kiraz	Cemil Bozkurt
Kirazpınar	Şeref Oğuz Teke
Kozderegüvem	Emin Karaca
Kuşkaya	Ali Güven
Söp	Hüseyin Çevik
Sıvatpınar	Mehmet Özcan
Taşköy	Süleyman Şen
Taşpınar	Şükrü Çakmak
Tayıplar	Hasan Yılmaz
Turnalar	Halil Özel
Türkali	İsmail Özbay
Yeşiller	İbrahim Aslan

ŞAMLI BUCAĞI

a) Köyler :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Şamlı	Mehmet Soylu
Alacabayır	Rahim Koylan
Armutalan	İsmail Yılmaz
Boğazköy	Muharrem Kilit
Düzoba	Bekir Bozdağ
Fethiye	Necati Candar
Halkapınar	Hüseyin Kahraman
Hisaralan	Mehmet Ali Aydın
Kamçıllı	Osman Islak
Karakol	Mustafa Dülgeroğlu
Karacaören	İlyas Şayan
Kırmızılar	Mustafa Çoban
Kurtdere	Hüseyin Bozkurt
Tatlıpınar	Yaşar Aslan
Taşkesiği	Nuri Sait
Toybelen	Ramazan Kaymaz
Yaylacık	Mehmet Özkan
Yağcılar	Dahil Şayan
Yeniiskender	Süleyman Memiş
Yeroluk	Yusuf Akyüz

YENİ KÖY BUCAĞI

a) Köyler :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Yeniköy	İbrahim Efe
Çaypınar	Mehmet Coşkun
Çanacık	İsmail Karadağ
Davutlar	Mehmet Erten
Gökçeören	İsmail Bora
İbirler	Halil Gürbüz

AYVALIK İLÇESİ

a) Mahalleler :

Mahallenin adı	Muh. Adı ve Soyadı
Fevzipaşa	Yahya Mutlu
Fethiye	Ali Aykut
Hamdibey	Faruk Yücesoy
Hayrettin Paşa	Salih Kunal
İsmetpaşa	Süleyman Bozcan
Kâzımpaşa	Rıdvan İlgin
Kemalpaşa	İbrahim Özlâle
Namık Kemal	Şevki Sezer
Sefa Çamlı	Mustafa Barlas
Şevketbey	İbrahim Eden

b) Merkez Köyleri :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Bağyüzü	Mehmet Özdemir
Hacıveliler	Ali Kara
Küçükköy	Bahtiyar Kısket
Murateli	Muharrem Durmaz
Mutlu	Hasan Taylan
Tafıllar	Hüseyin Yıldız
Türközü	Murat Çatın

ALTINOVA BUCAĞI

a) Mahalleler :

Mahallenin adı	Muh. Adı ve Soyadı
Merkez	Niyazi Şendur
Selimiye	Ahmet Balkanlı

b) Bucak Köyleri :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Akçapınar	Mehmet Özdoğan
Bektaşdere	Mustafa Acar
Beşiktepe	Adıl Bozkurt
Bulutçeşme	İsmet Gözaçan
Çakmak	Ramazan Çelik
Çamoba	Salih Akman
Karaayıt	Kâzım Keskin
Kırcalar	Şerif Şen
Odaburnu	Musa Çakır
Üçkabaağaç	Cemil Bozkurt

Karakaya	Hasan Kaplan
Kürse	Mehmet Özcan
Yaylapınar	Ahmet Özbek
Yeşilova	Osman Mangır

BALYA İLÇESİ

a) Mahalleler :

Mahallenin adı	Muh. Adı ve Soyadı
Enverpaşa	Niyazi Yavuz
Kocacami	Mustafa Öksüz

b) Merkez Köyleri :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Akbaş	Ali Demiral
Alidemirci	Yakup Avcı
Bengiler	Mehmet Yılmaz
Çakallar	Hasan Karakoca
Çalova	Ömer Tepe
Çamavşar	Mehmet Salar
Çamuca	Osman Bayırlı
Çiğdem	Ömer Gündoğan
Çukurcak	Mustafa Adışen
Dereköy	İsmail Güler
Doğanlar	İbrahim Ayvacı
Dörtyol	Mehmet Ali Akçam
Evciler	Ahmet Kundakçı
Gökçeler	Mehmet Dülger
Göktepe	Osman Aslan
Habibler	Osman Doğan
Hacıhüseyin	Nuri Ayanoğlu
Havutbaşı	Ömer Çalgı
Kadıköy	Sabri Çelik
Kaşıkçı	Muharrem Ün
Kocabük	Mehmet Gökçe
Medrese	Ahmet Besleme
Müstecap	Ahmet Can
Narlı	Ali Ergün
Patlak	Durmuş Alan
Semizköy	Hüseyin Üstün
Turplu	Ali Dağlı
Yaylacık	Hüseyin Durmaz
Yazlık	Mehmet Kösem

ILICA BUCAĞI

a) Köyler :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Ilıca	Mustafa Çakıroğlu
Büyükpınar	Hüseyin Aktaş
Gökmusa	Sami Erol
Karacahisar	Ahmet Tuncel
Karlık	Musa Uçar
Kavakalan	Nuri Yılmaz
Kayalar	Bekir Gümüş
Söbücealan	Hakkı Gündoğan
Yarışalan	Remzi Yılmaz
Yenikavak	İlyas Yıldıran

DANİŞMENT BUCAĞI

a) Köyler :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Danişment	Şerafettin Turhan
Değirmendere	Tahir Kondak
Göloba	Halil Akkaya
Kayapınar	Mehmet Saygı
Koyuneri	Mehmet Kaya
Mancılık	Ahmet Mutlu
Orhanlar	Şakir Ekenoğlu
Ören	Halil Akkaya

BANDIRMA İLÇESİ

a) Mahalleler :

Mahallenin adı	Muh. Adı ve Soyadı
Bentbaşı	Halil Bektöre
Çınarlı	Nuri Tunay
Dere	İsmail Genç
Hacı Yusuf	Hamdi Müftüoğlu
Haydar Çavuş	Hüseyin Gedikoğlu
Günaydın	Fahri Akartuna
İhsaniye	Ömer Cankurt
Paşabayır	Zülkefil Karaman
Paşamescit	Süleyman Özateş
Sunullah	Ömer Demiral
17 Eylül	Remzi İpek
600 Evler	Emin Eryan

b) Merkez Köyleri :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Akçapınar	Hüseyin Ünal
Bereketli	Recep Çatalbaş
Çakıl	Hasan Yılmaz
Çalışkanlar	Akif Can
Doğruca	Ruhi Tınmaz
Dutliman	Turhan Çınar

Emre	İshak Bayram
Erikli	Muzaffer Ayar
Eskiziraatli	İsmail Çoban
Kayacık	Salih Toprak
Mahbubeler	Hasan Evren
Ömerli	Kâmil Esen
Yenice	Ali Argı
Yenisığırcı	Cemil Çelik
Yeniziraatli	Alâattin Yıldırım

AKSAKAL BUCAĞI

a) Köyler :

Köyün Adı	**Muh. Adı ve Soyadı**
Aksakal	Ahmet Aran
Çomlu	Ali Turan
Ergili	Haşim Soydan
Karaçalılık	Hakkı Özay
Kirazlı	Davut Abi
Eskisığırcı	Halil Ulutaş

EDİNCİK BUCAĞI

a) Mahalleler :

Mahallenin adı	**Muh. Adı ve Soyadı**
Hisar	Ahmet Çetin
Karakadı	Salih Hoşğör
Kayalı	A. Kaynak
Kümbet	Hamza Bayraktar
Yenice	Ahmet Kuş

b) Bucak Köyleri :

Köyün Adı	**Muh. Adı ve Soyadı**
Beyköy	İbrahim Göçmez
Bezirci	Osman Alkın
Çarık	Hasan Kılıç
Çavuş	Fahrettin Yaşar
Çepni	İbrahim Batu
Çinge	Alp Aybar
Doğanpınar	Mustafa Günaydın
Gölyaka	Ramazan Kargı

BİGADIÇ İLÇESİ

a) Mahalleler :

Mahallenin adı	**Muh. Adı ve Soyadı**
Abacı	İsmail Arpat
Cami	İsmail Kasapoğlu
Çavuş	Hüseyin Saran
Fethibey	Selahattin Ertürk
Kuyu	Ekrem Günlen
Orta	Mehmet Ersöz
Servi	Emin Ernen

b) Merkez Köyleri :

Köyün Adı	**Muh. Adı ve Soyadı**
Adalı	İsmail Koç
Babaköy	Abdullah Karakurt
Balatlı	Mehmet Gürbüz
Beyendikler	Mehmet Akdeniz
Bekirler	Hasan Şen
Bozpınar	İlyas Çırga
Çamköy	Hasan Yılmaz
Çayüstü	Sadettin Maldar
Çeribaşı	Hüseyin Dikmen
Çekirdekli	Mustafa Yıldırım
Davutlar	Şakir Düşer
Dedeçınar	Halil Kaya
Dedeburnu	Mustafa Şahin
Doğançam	Muzaffer Çakıcı
Durasalar	İsmail Özdemir
Elyapan	Sait Aslan
Emirler	Ali Avcı
Işıklar	Ahmet Özsan
İlyaslar	Abdullah Koç
İskele	Halil Karabaş
Hisar	Ali Yılmaz
Hamidiye	Mustafa Bozkır
Kadıköy	İsmail Aygören
Kargın	H. Hüseyin Asanbay
Kavaklıdere	İsmail Dalgıç
Kayalıdere	Musa Avcı
Kayırlar	Ali Baykal
Okçular	Cemal Acar
Osmanca	İsmail Aslantekin
Turfullar	Ali Tüzün
Yeniköy	Mehmet Kırtepe
Y. Yağcıbedir	Ahmet Gökmen
Yolbaşı	Mehmet Günay
Yumrukluçetmi	Turhan Doğru
Yürüncekler	İbrahim Kıyak

ÇAĞIŞ BUCAĞI

a) Köyler :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Çağış	Yakup Şenol
Akyar	Durmuş Özdemir
Başçeşme	Mustafa Özdemir
Çiftlik	Ali Hoş
Çömlekçi	Halil Turhan
Değirmenli	Hayrullah Uçar
Esenli	M. Ali Değirmenci
Güvemçetmi	M. Ali Arda
Küçükyeni	Hüsnü Ceylan
Mecidiye	Mehmet Azkal
Orhanlı	İsa Özcan
Yeşildere	Muharrem İrican

YAĞCILAR BUCAĞI

a) Köyler :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Yağcılar	Hüseyin Değirmenci
Alan	Mehmet Uğurlu
Altınlar	Mehmet Çelik
Aşağıçamlı	Mustafa Günay
Aşağıgöçek	Kasım Ermiş
Bozbük	Süleyman Pekin
Çatak	İbrahim Devrim
Davutça	Halil Çağlayan
Dervişler	Bayram Can
Dikkonak	Mustafa Avcı
Dündarcık	Süleyman Cengiz
H. Ömerderesi	Basri Kaya
İğciler	Hasan Akman
Kalafat	Bayram Kalan
Karabahçe	İbrahim Avcı
Kırca	Yusuf Ilgın
Kızılçukur	Mustafa Ayan
Köseler	İbrahim Avcı
Kürsü	Hazır Erol
Okçularyeri	Mehmet Aydın
Panayır	Hüseyin Aydoğan
Topalak	İsmail Eroğlu
Tozahan	İbrahim Aktaş
Yukarıçamlı	Mustafa Sevinç
Yukarıgöçek	Sakıp Dönder

BURHANİYE İLÇESİ

a) Mahalleler :

Mahallenin adı	Muh. Adı ve Soyadı
Geriş	Basri Saygılı
Hacıahmet	Ali Bakioğlu
İskele	Nihat Akar
Kocacami	Yahya Pazarbaşı
Memiş	Celâl Sülün
Mahkeme	Enver Resne
Ören	Fazlı Bingöl
Yunus	Ali Kaymak

b) Merkez Köyleri :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Ağacık	Hüseyin Nizam
Avunduk	M. Emin Budak
Bahadınlı	Ahmet Öksüz
M. Ballıca	Ramazan Akgün
Börezli	Hüseyin Bayram
Çallı	İsmail Kocakurt
Çamtepe	Muhittin Akgül
Çoruk	Cafer Özdemir
Damlalı	Yakup Berkman
Dutluca	İbrahim Kaya
Hisar	Ferhat Güler
Karaağaç	Muharrem Köprülü
Karadere	Hüseyin Yalazı
Kırtık	Bayram Köse
Kızıklı	Ali Tunca
Kurucaoluk	A. Osman Gökdeniz
Kuyualanı	Rahmi Tuncel
Kuyucak	Hüseyin Aygül
Kuyumcu	Osman Kayacık
Pelitköy	Halil İbrahim Çivi
Sübeylidere	Halit Demir
Şahinler	Mehmet Terzioğlu
Şarköy	Halil Koca
Tahtacı	Ali Karataş
Tayheli	Halil Yıldız
Yabancılar	Halil Yılmaz
Yaylacık	Osman Cihan
Yunuslar	Mehmet Boladan

ARMUTOVA BUCAĞI

a) Mahalleler :

Mahallenin adı	Muh. Adı ve Soyadı
Kemalpaşa	Hamdi Sağ
Mithatpaşa	Hüseyin Aliömer
Yaya	Kerim Turan

b) Bucak Köyleri :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Dursunlu	Ali Altuğ
Hacıhüseyinler	Mehmet Mestan
Hacıoğluobası	Abdullah Gürses
Hacıbozlar	Mehmet Kocabıyık
Hacıosman	Ömer Önal
Kerem	Hamza Özçakır
Kubaşlar	Mehmet Tekin
Kumgedik	Mustafa Kâhya
Ulubeyler	Ahmet Açıl

DURSUNBEY İLÇESİ

a) Mahalleler :

Mahallenin adı	Muh. Adı ve Soyadı
Bozyokuş	Mehmet Kavun
Cebeci	İsmail Tahtalı
Çakmak	Abdurrahim Özer
Çiftçi	Rahmi Kartal
İstasyon	Niyazi Metin
Mollaoğlu	Ali Rıza İsen
Vakıf	Mehmet Kavun

b) Merkez Köyleri

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Adaören	Ali Dündar
Akbaşlar	Mustafa Gökçe
Alaçam	Mustafa Şafak
Aşağımusalar	Hüseyin Gündoğan
Aşağıyağcılar	Ali İnan
Aziziye	Halit Duman
Beyel	Salim Yıldıztekin
Boyalıca	Hasan Savran
Büyükakçaalan	Hüseyin Duman
Çamköy	Ramazan Karakoç
Çanakçı	Raşit Kabasakal
Çatalçam	İsmail Özen
Çelikler	Osman Yalçıntaş
Çınar	Rıfat Eroğlu
Değirmenciler	Hüseyin Özcan
Delice	Hakkı Canbay
Durabeyler	Mehmet Kurt
Gazellidere	Mustafa Kaçar
Göbül	Abdullah Çetin
Gökçepınar	İsmail Avcı
Güğü	Süleyman Şen
Hacıahmetpınar	Mustafa Karaca
Hacılar	Hasan Sevinç
Hacıömerler	Mustafa Çetinkaya
Hasanlar	Yusuf Eken
Hondular	Mehmet Ayvaz
İsmailler	Mehmet Dağdeviren
Karamanlar	Yakup Gündoğan
Karapınar	İlyas Gezer
Karlam	Süleyman Çetin
Karyağmaz	Nuri Dede
Kavak	Adil Uysal
Kızılöz	H. İbrahim Çolak
Kurtlar	Kâmil Muslu
Osmaniye	Nazır Aras
Saçayak	Ali Kaçar
Sağırlar	İsmail Gezen
Sakız	Ramazan Eser
Selimağa	Ramazan Örs
Sinderler	Hakkı Türkkan
Tafak	Ramazan Aslan
Taşkesiği	Bilâl Kaya
Tepeköy	Mustafa Gürlek
Turnacık	Ali Umur
Yassıören	Süleyman Kara
Yukarımusalar	Cemal Tomruk

GÖKÇEDAĞ BUCAĞI

a) Köyler :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Gökçedağ	Şükrü Gökçedağ
Alagüney	Fahri Çelik
Arıklar	Mehmet Kafadar
Aşağıakçaalan	Mustafa Kaymak
Çaltıcak	Mehmet Ali Örs
Çamharman	Hüseyin Kurban
Demirciler	Mustafa Afacan

Dereköy	Ahmet Özefe
Doğancılar	Mustafa Karabulut
Emeksiz	Ali Barbut
Hıyarcı	İbrahim Yıldız
Hindikler	H. İbrahim Ergül
Hopanlar	Cemal Çelik
Işıklar	Hasan Civana
Karagöz	Mustafa Çal
Kardeşler	Ramazan Akın
Kızılcadere	İsmail Demirel
Kızılöz	Halim Turna
Kuzköy	Hasan Örs
Mahmetçe	Arif Gültekin
Ramazanlar	İsmail Sercan
Resuller	Yusuf Ulus
Reşadiye	Mehmet Kanat
Sinekler	İdrahim Altın
Sarısipahiler	Veli Akan
Poyracık	Hüseyin Özcam
Tezlik	Mustafa Çalışkan
Ören	İbrahim Ünal
Yunuslar	H. İbrahim Karaman

KAVACIK BUCAĞI

a) Köyler :

Köyün Adı	**Muh. Adı ve Soyadı**
Kavacık	Ali Güner
Beyce	Yaşar Deniz
Çakırca	İbrahim Çelik
Ericek	A. Osman Bozel
Gölcük	İsmail Çetin
Hamzacık	Ali Karabacak
Karakaya	Ramazan Tan
Mahmudiye	Nevzat Turan
Meydançayırı	Süleyman Ergüven
Mıcırcılar	H. İbrahim Açık
Odaköy	Hasan Aydı
Süleler	Yusuf Tuzcu
Şabanlar	Mehmet Güleç
Umurlar	Osman Koç
Veliler	Mehmet Bakır

KİREÇ BUCAĞI

a) Köyler :

Köyün Adı	**Muh. Adı ve Soyadı**
Kireç	Osman Tunçkanat
Akçagüney	Mehmet Dağ
Dada	Sabri Yılmaz
Gürleyen	Mustafa Talaz
Işıklar	Ahmet Akkaya
Kumlu	Rıza Kara
Küçükler	Hüseyin Gündoğan
Naipler	Hasan Arslan
Sarnıç	Cafer Kurt
Sebiller	Hamit Yıldız
Taşkesik	Hasan Serdar

EDREMİT İLÇESİ

a) Mahalleler :

Mahallenin adı	**Muh. Adı ve Soyadı**
Akçay	Ahmet Gündüz
Camivasat	Abdullah Ege
Gazicelâl	Haydar Nalbantoğlu
Gaziilyas	Yusuf Şimşek
Hacıtuğrul	Rifat Başak
Hamidiye	Hayrettin Barış
Hakimzade	Nezih Ulutürk
İbrahimce	Halil Kobalak
Kapucubaşı	Fuat Güre
Soğanyemez	Ahmet Ersezgin
Turhanbey	İbrahim Kızanlık
Tuzcumurat	Hüseyin İyisu

ZEYTİNLİ BELEDİYESİ

a) Mahalleler :

Mahallenin adı	**Muh. Adı ve Soyadı**
Cami	İbrahim Adsız
Çay	Ahmet Deniz

b) Merkez Köyleri

Köyün Adı	**Muh. Adı ve Soyadı**
Araplar	Remzi Erol
Beyoba	Zahit Yıldız
Biller	İsmail Kaya
Bostancı	Recep Ergün
Çamcı	Mustafa Akın
Çıkrıkçı	İsmail Dönmez
Dereli	Ali Özkan
Güre	Hüseyin Güray
Hacıaslanlar	Ali Yıldız

Kadıköy	Narin Duran
Kavurmacılar	Mustafa Apuhan
Kızılkeçili	Emin Pulat
Mehmetalan	Sarı Çakır
Ortaoba	Mehmet Aydın
Tahtaköy	Ali Şener
Pınarbaşı	Süleyman Efe
Yaşyer	Hasan Ay

ALTINOLUK BUCAĞI

a) Mahalleler :

Mahallenin adı	Muh. Adı ve Soyadı
Çam	Halil Şafak
İskele	Hilmi Ovalı

b) Bucak Köyleri :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Avcular	Raif Hiçdurmaz
Narlı	İbrahim Karoba
Doyran	Battal Taşçenten
Tahtakuşlar	Murat Çetin
Kavlaklar	Ali Yalazı

ERDEK İLÇESİ

a) Mahalleler :

Mahallenin adı	Muh. Adı ve Soyadı
Alâaddin	Ahmet Arslan
Atatürk	Hasan Dağlı
Halitpaşa	Ahmet Süzgün
Yalı	Sait Özbet

b) Merkez Köyleri :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Aşağıyapıcı	Veli Özgün
Balıklı	Mustafa Çavuş
Belkıs	Ferhat Çırak
Ballıpınar	Hüseyin Çakır
Çakıl	Hüseyin Kâhyaoğlu
Çayağzı	Tahsin Kızıltuğ
Çeltikçi	Kadir Süzen
Doğanlar	Mustafa Güçvar
Hamamlı	Adnan Acar
Harmanlı	Osman Tuna
İlhan	Hasan Ser Tel
Karşıyaka	Halil Karakaş
Kestanelik	Mümin Çavdar
Narlı	Süleyman Çapkın
Ocaklar	Hüseyin İpekçi
Ormanlı	Mustafa Birol
Paşalimanı	Ömer Uzun
Poyrazlı	Mehmet Kalafat
Tatlısu	İsmail Bilgin
Turan	Hasan Keskin
Tuzlu	Ali Ülker
Yukarıyapıcı	Hasan Savaş

MARMARA BUCAĞI

a) Köyler :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Asmalı	Recep Cömert
Çınarlı	Osman Telci
Ekinlik	İshak Kartal
Gündoğdu	Fahri Peker
Saraylar	Nazım Zengin
Topağaç	Hüseyin Dikel
Türkeli	Mustafa Özkaptan
Yiğitler	İbrahim Ayvaz

GÖNEN İLÇESİ

a) Mahalleler :

Mahallenin adı	Muh. Adı ve Soyadı
Akçaali	Hüseyin Tunca
Altay	Mehmet İsmet Ilgazlı
Gündoğdu	Hüseyin Yalmanoğlu
Kurtuluş	Mehmet Bıçkıcı
Malkoç	Hasan Özdemirler
Pilevne	Ahmet Batur
Reşadiye	Mehmet Alkan
Rüstem	Hüseyin Özcan
Tırnova	Etem Atılgan

b) Merkez Köyleri :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Alâaddin	Hüseyin Orhan
Alacaoluk	Ahmet Işık
Akçapınar	Mehmet Gün
Asmalıdere	Ali Özer

Atıcıoba	Hüseyin Özdemir
Babayaka	Hüseyin Koyuncu
Balcı	Cemal Emir
Balcıdede	Ahmet Armutçu
Bakırlı	Salim Oğuz
Bayramıç	Abdullah Şen
Beyoluk	Kadir Boz
Bostancı	Hüseyin Uygun
Canbaz	Turgut Arslan
Çınarpınar	Hamit Çınar
Dızman	Arif Çiftçi
Fındıklı	Mehmet Avcu
Gaybular	Osman Kiremitçi
Gökçesuçırpan	Halil Güzel
Gökçesuosmanpazar	Hasan Gökaslan
Hacımentaş	Emrullah Taşkıran
Hacıvelioba	A. Büyükkoyuncu
Hasanbey	Sami Bağcı
Ilıcaoba	Ramazan Yavaş
İncirli	Mümin Öztürk
Kalfaköy	Mehmet Acar
Karaçalan	Recep Akduman
Karalarçiftliği	Celil Çakır
Karasukabaklar	Adem Tezel
Keçeler	Halil Er
Kocapınar	Recep Yavuz
Korudeğirmen	Ziya Arabacı
Kumköy	Osman Sarıoğlu
Muratlar	Recep Gürgen
Ortaoba	Ahmet Kızbek
Pehlivanhoca	Hasan Bıyıklı
Saraçlar	Hamdi Uslu
Sebebli	Mustafa Ağaçbacak
Söğüt	Kâzım Canbaz
Şaroluk	Abdullah Ata
Tuzakçı	Ali Kapçak
Yeni Akçapınar	Rıza Durmuş
Yörükkeçidere	Ahmet Atıcı

BUĞDAYLI BUCAĞI

a) Köyler :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Buğdaylı	Ahmet Karasu
Büyüksoğuklar	İbrahim Sarı
Çaloba	Kemal Turgut
Ilıcak	Recep Yılmaz
Killik	Ahmet Erdem
Köteyli	Ahmet Büyükçakır
Küçüksoğuklar	Ahmet Arslan
Munamak	Osman Arslan
Paşaçiftlik	Niyazi Başar
Taştepe	Hakkı Bincan

SARIKÖY BUCAĞI

a) Mahalleler :

Mahallenin adı	Muh. Adı ve Soyadı
Fındıklı	M. Kemal Gürler
Orta	Mehmet İsmet Şenol
Şumnu	Hüsnü Çabukçuoğlu

b) Bucak Köyleri :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Armutlu	Bahattin Şen
Ayvalıdere	Rıza Ergün
Çığmış	Hakkı Yanık
Çifteçeşmeler	Osman Öztürk
Dereköy	Salim Kılıç
Dışbudak	Hüseyin Akça
Gebeçınar	Emin Can
Gelgeç	Fevzi Avcı
Geyikli	İbrahim Ünal
Gündoğan	Ahmet Zorlu
Hafızhüseyinbey	Mustafa Kubak
Havutça	Halil Çatal
Hodul	Salih Çınar
Kavakalan	Akif Turan
Kınalar	Adem Sakar
Körpeağaç	İbrahim Kahraman
Tahtalı	Ali Ertürk
Turplu	Mustafa Günay
Ulukır	Ahmet Soyutürk

TÜTÜNCÜ BUCAĞI

a) Köyler :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Tütüncü	Hasan Durmaz
Alaşar	Mustafa Avcı
Çakmak	Halil Arabacı
Çiftlikalan	Fuat Beşfidan
Çınarlı	Altan Gümüş
Çobanhamidiye	Ahmet Toprak

Gerdeme	Osman Gül
Kalburcu	Kemal Norucu
Kaplanoba	Mehmet Çatalbaş
Kavakoba	Şahib Kula
Küpçıktı	Hasan Kocabıyık
Ömerler	Ahmet Şener
Salihiye	Hasan Aydn
Suçıktı	Yakup Avcı

HAVRAN İLÇESİ

a) Mahalleler :

Mahallenin adı	Muh. Adı ve Soyadı
Camikebir	Hasan Bozkurt
Çiğitzade	Nurettin Bayramoğlu
Ebubekir	Osman Kemal Sert
Hamambaşı	Mustafa Adil Ergü
Mescit	İ. Turgutoğlu (Vek.)
Tekke	İsmail Batıbağ
Yeni	Ahmet Seren

b) Merkez Köyleri

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Büyükdere	Zekeriya Ture
Büyükşapçı	Mehmet Süder
Çamdibi	Mehmet Türkoğlu
Çadırdere	Etem Doğan
Çamlık	Muharrem Şefik
Dereören	Ahmet Yıldız
Eğmir	İsmail Ölmez
Eserler	Osman Işık
Fazlıca	Sadettin Karadeniz
Halılar	Mehmet Süzer
Hallaçlar	Mehmet Durak
Hüseyin Beşeler	Şerif Ali Şentürk
İnönü	Ali Rıza Çaybaşı
Kalabak	Mehmet Şahin
Karalar	Hakkı Yılmaz
Karaoğlanlar	Şemsettin Karabaş
Kobaklar	Mehmet Yalçın
Kocadağ	Refik Işık
Köylüce	İsmail Damar
Küçükdere	Mustafa Köycü
Küçükşapçı	Mehmet Karaman
Sarnıç	Fahri Sarıhan
Tarlabaşı	Mustafa Altındağ
Taşarası	Şerif Ali Alaca
Temaşalık	İsmail Kulak
Tepeoba	M. Ali Uçar

İVRİNDİ İLÇESİ

a) Mahalleler :

Mahallenin adı	Muh. Adı ve Soyadı
Bedrettin	Mustafa Baydar
Kurtuluş	İsmail Ayhan
Sakarya	Bayram Çakır

b) Merkez Köyleri

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Akçal	Mustafa Gülhan
Aşağıkeloba	Yusuf Çiftçi
Bozören	Emin Akgedik
Büyükfındık	Mehmet Ayan
Çukuroba	Ahmet Özbek
Erdel	Mehmet Açık
Geçmiş	Şükrü Özen
Gözlüçayır	Selâhattin Kurt
Hüseyinbeyobası	Süleyman Işıkhan
Karaçepiş	Abdullah Özdemir
Kınık	Mehmet Ali Isparta
Kocaeli	Mustafa Akdeniz
Kocaoba	Feyzullah Duran
Kömürcü	Mustafa Kaya
Küçükfındık	Ali Mestan
Küçükyenice	İbrahim Sabah
Okçular	Ramazan Ağuş
Osmanlar	Hayrettin Kandemir
Patlak	Ali Zengin
Sarıca	Ali Bayaslan
Topuslar	Raşit Fidan
Yağlılar	Halil Dede
Yukarıkeloba	Mehmet Pehlivan

GÖKÇEYAZI BUCAĞI

a) Köyler :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı.
Gökçeyazı	Mustafa Erduman
Akçaören	Abdurrahim Hata
Gömeniç	Kadir Ecealp
Kiraz	Mustafa Zengin
Sofular	Hasan Bilâl

Soğanbükü	Hüseyin Eryılmaz
Yaren	Mustafa Başkurt

KAYAPA BUCAĞI

a) Köyler :

Köyün Adı	**Muh. Adı ve Soyadı.**
Kayapa	Mehmet Can
Çatalan	Süleyman Aldemir
Çiçekli	Kâmil Dede
Çukurlar	Kâzım Altmış
Ilıcapınar	İsmet Gül
Osmanköy	Hüseyin Özenel
Pelitören	Ali Karakaya
Sarıpınar	Mehmet Çavuş
Susuzyayla	İsmet Aydoğan

KORUCU BUCAĞI

a) Köyler :

Köyün Adı	**Muh. Adı ve Soyadı.**
Korucu	Mustafa Güncü
Ayaklı	İbrahim Onbaşı
Büyükılıca	Beyazıt İzmir
Büyükyenice	Gafur Avcı
Çakmak	Ramazan Gülmez
Çarkaca	Hüsnü Başaran
Çobanlar	Ramazan Baykurt
Değirmenbaşı	Yusuf Alkol
Demirciler	Ali Çakmak
Döşeme	Musa Çaylak
Gebeçınar	Bekir Diler
Gümeli	Mustafa Gezgin
Hacıahmetler	Mehmet Yakıcı
Haydar	Mustafa Gezgin
İkizce	İbrahim Yıldız
Kaşal	Ahmet Eğilmez
Kıpıklar	Hurşit Balık
Kına	Mehmet Avcı
Kılcılar	Bekir Kılcı
Kışladere	İbrahim Girgin
Kuşdere	Osman Demir
Küçükılıca	Osman Gürcan
Mallıca	Mehmet Yücel
Taşdibi	Nuri Kaya
Yürekli	Hasan Döner

KEPSUT İLÇESİ

a) Mahalleler :

Mahallenin adı	**Muh. Adı ve Soyadı.**
Camiatik	Nurettin Pehlivan
Camicedit	Hasan Özdemir
İhsaniye	Remzi Ateş
Kasapzade	Mehmet Yavaşçaoğlu
Mahkeme	Halim Basın
Yenice	Sabri Babaçoğlu

b) Merkez Köyleri :

Köyün Adı	**Muh. Adı ve Soyadı.**
Ahmetölen	Mehmet Onbaşı
Akçakertil	Mustafa Kurt
Akçaköy	Yakup Ünal
Alagüney	Yusuf Kuzu
Armutlu	Kadir Ayan
Bağtepe	Mahmut Şen
Bekdeşler	Halil Koca
Beyköy	Süleyman Kırdar
Çaldere	Nizamettin Erbaş
Danahisar	Mehmet Acar
Darıçukuru	Ramazan İkiz
Dedekaşı	Ali Öksüz
Dereli	Hasan Kılıç
Dombaydere	Mehmet Kuşaklı
Eşeler	Mehmet Eren
Eyüpbükü	İsmail Seren
Göbel	Hasan Kaya
Gökçeağaç	Halil Ersöz
Hotaşlar	İsmail Anar
Kalburcu	Adem Şenyiğit
Kansız	Musa Kaldemir
Karaağaç	Cemal Talaş
Karacaören	Halil Taş
Karaçaltı	İsmail Doğru
Karagöz	Ramazan Özkan
Karahaliller	Osman Ayhan
Keçidere	M. Ali İpek
Mahmudiye	Ömer Ergen
Mehmetler	Ali Duman
Mezitler	Halil Yılmaz
Nusrat	Süleyman Yenitürk
Osmaniye	Rıfat Akat
Ovacık	Mustafa Çokal
Örenli	Süleyman Avcı

Recep	Mustafa Biçer
Saraç	Nuri Pala
Sarıfakıllar	Mustafa Bayındır
Sarıçayır	Mehmet Çolak
Serçeören	Ahmet Demir
Servet	Raşit Ceylan
Şeremetler	Hayrettin Aydoğan
Tekke	Hüsnü Arslan
Tilkicik	Mehmet Kan
Yoğunoluk	M. Ali Çoker

DURAK BUCAĞI

a) Köyler :

Köyün Adı	**Muh. Adı ve Soyadı.**
Durak	Salih Özdemir
Bükdere	Ali Gödel
Büyükkatrancı	Süleyman Koyun
Çalkandil	Hasan Kurt
Dal	İsmail Koyuncu
Gökköy	Mehmet Şahin
İsaalan	Yakup Çoban
Kayacıklar	Mustafa Şahin
Kayaeli	Yakup Eken
Kepekler	Mustafa Çiftçi
Kızıloluk	Kadir Say
Küçükkatrancı	Erden İnce
Mestanlar	Şaban Çoban
Örencik	Mustafa Öztaş
Örenharman	M. Ali Erol
Piyade	Ramazan Koçan
Sayacık	Veli Zeybek
Seçköy	Mustafa İnce
Tuzak	Süleyman Bodur
Yaylabaşı	Ahmet Arap

MANYAS İLÇESİ

a) Mahalleler :

Mahallenin adı	**Muh. Adı ve Soyadı.**
Çarşı	Nevzat Başaran
Yeni	Yaşar Köseoğlu
Maltepe	Kâmil Ersöz

KIZILKÖY BELEDİYESİ

Mahalleler :

Kızılköy	Ali Ekici

b) Merkez Köyleri :

Köyün Adı	**Muh. Adı ve Soyadı.**
Aygören	Mehmet Yıldız
Boğazpınar	Hüseyin Özel
Bölceağaç	Mehmet Canbay
Cumhuriyet	Hasan Çınar
Çamlı	Mehmet Öz
Erecek	Fikri Bebek
Eskiçatal	Selim Yandı
Eşen	Kadir Bilgi
Haydar	Seyfettin Özdemir
İrşadiye	Cemil Kaya
Kalfa	Mustafa Batak
Kapaklı	Mehmet Tezel
Kayaca	Recep Ursavaş
Kızık	Nurettin Çakır
Kubaş	Osman Kahraman
Kulak	Mehmet Muslu
Kutludere	Ali Hoşgör
Peynirkupu	Kadir Kurt
Soğuksu	Baykal Özdemir
Tepecik	Mustafa Sözen
Yayla	Sait Aşır
Yeniköy	Mustafa Öztürk

DARICA BUCAĞI

a) Köyler :

Köyün Adı	**Muh. Adı ve Soyadı.**
Darıca	Ömer Gülşen
Çataltepe	İsmail Bayrak
Değirmenboğazı	Necati Demirci
Duraköy	Hüseyin Yılmaz
Hacıibrahimpınar	Recep Erdil
Hacıosman	Nadir Esesn
Hacıyakup	Nurettin Dikmen
Işıklar	Ahmet Erdoğan
Karakabaağaç	İsmail Şen
Koçoğlu	İbrahim Çelik
Necip	İsa Kasap
Ören	M. Ali Yıldız

ŞEVKETİYE BUCAĞI
SALUR BELEDİYESİ

a) Mahalleler :

Mahallenin adı	Muh. Adı ve Soyadı.
Cumhuriyet	Ali Göktaş
Zafer	Osman Atalay

b) Bucak Köyleri :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Şevketiye	Veli Turhan
Akçaova	Ömer Değirmenci
Çakırca	Ali Taş
Çavuşköy	Cemil Akbaş
Dereköy	Halil Özkan
Doğancı	Cevat Tuksal
Hamamlı	Hüseyin Canbulat
Kalebayır	Ethem Özkan
Kocagöl	Akif Cansever
Süleymanlı	Ali Hikmet Gümüş

SAVAŞTEPE İLÇESİ

a) Mahalleler :

Mahallenin adı	Muh. Adı ve Soyadı
Cumhuriyet	Mehmet Topçuoğlu
Hürriyet	Mehmet Çakır
İstiklâl	Abdullah Köymen
Zafer	Hakkı Emektar

b) Merkez Köyleri :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Akpınar	Hasan Kurt
Ardıçlı	Mehmet Özcan
Aşağıdanişment	İzzet Erol
Beyköy	Süleyman Şahin
Bozalan	Süleyman Baykal
Çamurlu	Mehmet Şimşek
Çavlu	Ramazan Geyik
Deveören	Mehmet Ali Bayrak
Dikmeler	Cemil Tetik
Eğerci	Halil Işık
Güvemküçüktarla	Basri Zeybek
Hıdırbalı	Ali Çakmak
İsadere	Osman Kurtaran
Kalemköy	Mehmet Karadayı
Karacalar	Ömer Dinç
Karaçam	Ömer Can
Karapınar	İsmail Balkan
Kocabıyıklar	Celil Savaş
Kocaören	Mehmet Özcan
Kurudere	Davut Doğan
Mecidiye	Mustafa Yıldırım
Pelitçik	Hasan Yorulmaz
Soğucak	Salih Öz
Söğütçük	Hamza Ali Atalay
Söğütlügüzle	Sadettin Yorulmaz
Tavşancı	Fahri Çalı
Yazören	İsmail Aslan
Yeşilhisar	Mehmet Aydın
Yukarıdanişment	Hüseyin Karan
Yunakdere	Mehmet Gürkaş

SARIBEYLER BUCAĞI

a) Köyler :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Sarıbeyler	İsmail Gülşen
Çiftlikdere	Himmet Yavaş
Çukurçayır	Kadir Gürel
Esenköy	Himmet Karaoğlan
Güven	Halil Gülcan
Kongurcu	Ali Erdoğan
Kovukyurt	Tevfik Yalazı
Madenmezarı	Ali Karaca
Minnetler	Ali Özdil
Sıtmapınar	Ali Karaca
Türüdüler	Eyüp Kosan
Yolcupınar	Ramazan Gülışık

SINDIRGI İLÇESİ

a) Mahalleler :

Mahallenin adı	Muh. Adı ve Soyadı
Camicedit	Halil Şanlı
Camikebir	İsmail Örs
Çavdaroğlu	Mustafa Kaya
Kurtuluş	Hasan Zabun
Rızaiye	Mustafa Çetin

b) Merkez Köyleri :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Aktaş	Halil Dönmez

Alacaatlı	Ahmet Duru
Alakır	Halil Demir
Armutlu	Mustafa Çakmak
Aslandede	Hüseyin Zengin
Bayırlı	Hüseyin Karaman
Büyükdağdere	Nazım Korkmaz
Çaltılı	Mustafa Özdemir
Çaygören	Mehmet Değirmenci
Çelebiler	Ahmet Şenay
Çoturtepe	Osman Akbaş
Danaçayırı	M. Ali Tufan
Hisaralan	Ahmet Altınöz
Ilıcalı	İsmail Boz
Işıklar	Veysel Şahin
İbiller	Mehmet Adışen
İbiştepe	M. Emin İnci
Karağaç	İbrahim Koyun
Karagür	M. Sıtkı Güngör
Kertil	Mustafa Tosun
Kepez	Hasan Kayhan
Kınık	Ali Aslan
Kıran	Halil Memiş
Kocabey	Hüseyin Böcek
Kocakonak	Özçetin Özçetin
Kocasinan	Hüseyin Demir
Kozlu	H. Hüseyin Teker
Küçükbükü	Ahmet Yavuz
Küçükdağdere	Hasan Garip
Mandıra	Doğan Yılmaz
Ormaniçi	Musa Yılmaz
Osmanlar	Hüseyin Çankaya
Pürsünler	M. Ali Ekici
Sinandede	Abdullah Akgün
Süller	Ergün Kurt
Şahınkaya	İdris İbiş
Taşköy	Hüseyin Adışen
Umurlar	Hasan Bayırlı
Yaylacık	Mehmet Metin
Yolcupınar	Ali Kaplan
Yusufçamı	Yakup Çoban
Yüregil	Hasan Öztürk

DÜVERTEPE BUCAĞI

a) Köyler :

Köyün Adı	**Muh. Adı ve Soyadı**
Düvertepe	Mustafa Aydın
Alayaka	Hasan Zengin
Çamalan	Mehmet Çakıcı
Çayır	Hasan Akkan
Çıkrıkçı	Halil Şafak
Dedeler	Mehmet Öztürk
Derecikören	Ahmet Güngör
Devletlibaba	M. Karadağ
Düğüncüler	Ahmet Deniz
Gözören	Mehmet Sarı
İzzettin	Mustafa Karataş
Karacalar	İbrahim Sığınç
Kürendere	Mustafa Aslan
Mumcu	Necati Duman
Şapçı	Mustafa Karakuş
Yaylabayır	Halil Eryılmaz

GÖLCÜK BUCAĞI

b) Köyler :

Köyün Adı	**Muh. Adı ve Soyadı**
Gölcük	İsmail Cengiz
Akçakısrak	Behlül Akar
Bükrecik	Halil Ekin
Çakıllı	Halil Akkuş
Eğridere	İsmail Yılmaz
Eşmedere	Abdullah Şahin
Karakaya	Mehmet Çetinkaya
Kızılgür	Mahmut Gündoğan

SUSURLUK İLÇESİ

a) Mahalleler :

Mahallenin adı	**Muh. Adı ve Soyadı**
Burhaniye	Rahmi Ortaköy
Han	Abdullah Dağ
Kışla	Hasan Memişler
Orta	Mehmet Doğan
Sultaniye	Muhsin Alp
Yeni	İbrahim Turhan

KARAPÜRÇEK BELEDİYESİ

Mahalleler :

Mahallenin adı	**Muh. Adı ve Soyadı**
Hürriyet	Hasan Malcıoğlu
İnkılâp	Ziya Dedeoğlu

b) Merkez Köyleri :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Aziziye	Nazım Özen
Babaköy	Ali Demir
Balıklıdere	Yaşar Günaydın
Bozen	Sadettin Öz
Buzağılık	M. Emin Altınöz
Dereköy	Ali İhsan Doğançay
Duman	Niyazi Baygül
Ekinlik	Yusuf Adıgüzel
Gürece	İsmail Karakaya
Kadıkırı	Murat Özen
Kalfa	Zekeriya Ceylan
Karaköy	Mustafa Özen
Kayıkçı	Recep Karakılıç
Kocapınar	Abdullah İbiş
Kurucaoluk	İbrahim Özcan
Mana	Hüseyin Şafak
Paşaköy	Mehmet Yavaş
Sultançayır	Şerafettin Kuter
Söğütçayır	Şevket Gürkök
Sülücek	Rahim Bayram
Tütünlük	Bilâl Çetin
Yağcı	Fehmi Turhan
Yahyaköy	Fehmi Turhan
Yaylaçayır	Kâşif Özen
Yıldız	Ekrem Semizer

GÖBEL BUCAĞI

a) Mahalleler :

Mahallenin adı	Muh. Adı ve Soyadı
Cumhuriyet	Ahmet Kopoycu
Hakimiyeti Milliye	İbrahim Ökmen
Hürriyet	Çetin Kaya Dayıca

b) Köyler :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Beyköy	Ziya Öner
Ilıcaboğaz	İsmail Şen
İclâliye	Hasan Hakan
Kepekler	Ali Sidat
Muradiye	Mehmet Arıkan
Okçugöl	Fevzi Göçmen
Söve	Osman Sadıç
Ümiteli	Süleyman Acar

ÖMERKÖY BUCAĞI

a) Köyler :

Köyün Adı	Muh. Adı ve Soyadı
Ömerköy	İsmail Kavas
Alibey	Kâmil Canbay
Asmalıdere	Adil Sayın
Danaveli	Hüseyin Yıldız
Demirkapı	İshak Çetin
Eminpınar	Mehmet Başkurt
Gökçedere	Günay Aslan
Kayalıdere	İzzet Çalışkan
Kiraz	Harun Gider
Kulat	Erdoğan Güngör
Odalıdam	Ali Arıcı
Reşadiye	Mehmet Öztaş

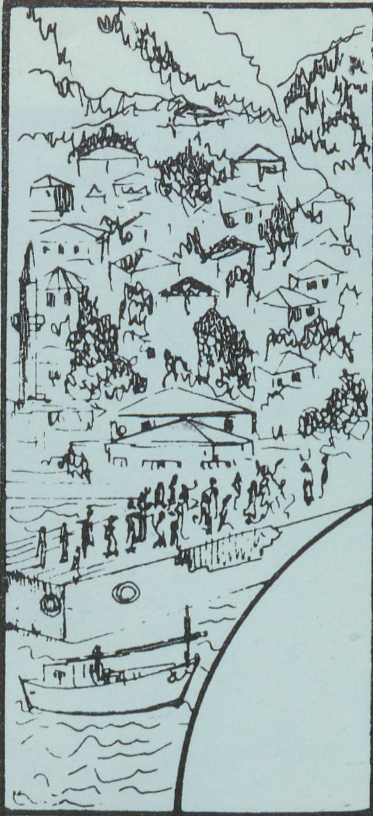
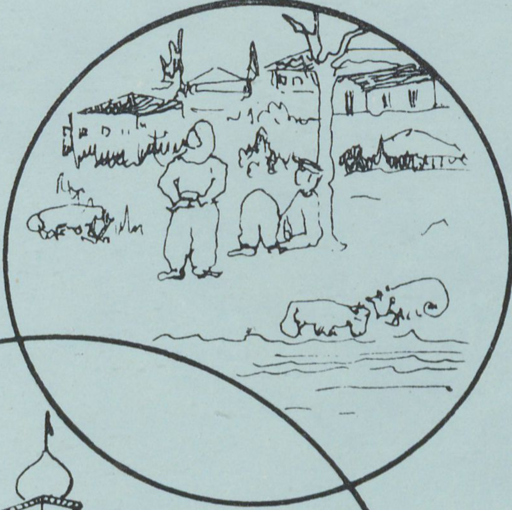
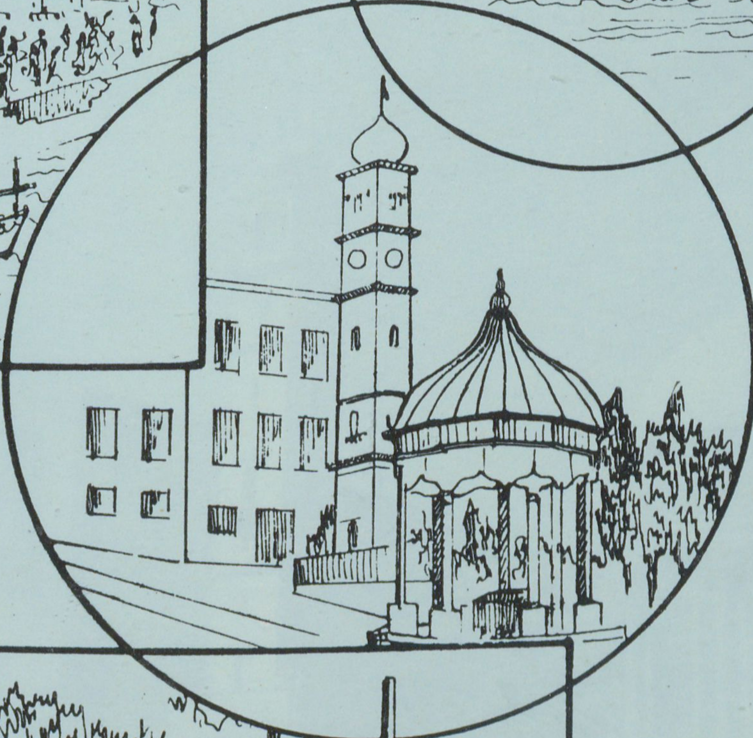
2 Haziran 1968 günü yapılan İl Genel Meclisi seçiminde kazanan üyeler :

İlçesi	Adı ve Soyadı
Ayvalık	Turhan Tuncer
»	Behçet Sezen
Balıkesir	Yılmaz Simav
»	İsmail İlşekerci
»	Hüseyin Aytaç
»	İlyas Özmemişçi
»	Mehmet Altıner
»	Turgut İnal
Balya	İbrahim Kahraman
»	İsa Şahin
Bandırma	Halil Ertuğ
»	Ferit Birav
»	Hasan Akçetin
»	Zeki Yücel
Bigadiç	İsmail Özmen
»	Tevfik Turhal
Burhaniye	C. Sahir Semercioğlu
»	Necati Emir
Dursunbey	Bahaddin Şad
»	Mehmet Elmacı
»	Mehmet Bakır
Edremit	Bayram Dönmez
»	Hasan Aytaç

Erdek	Memduh Aslan	»	Hüseyin Avcı
Gönen	Halil Karaman	Manyas	Zeki Öztanır
»	Cemalettin Çakar	»	Ahmet Gülçubuk
»	Tahsin Atalay	Savaştepe	İsmail Dinç
»	Şeref Laçin Akgün	Sındırgı	Yusuf Aynaoğlu
Havran	İsmail Şahoğlu	»	İsmail Boz
İvrindi	Hüseyin Uçar	»	Kaya Göksidan
»	Emin Özcan	Susurluk	Mehmet Özdemir
Kepsut	Behram Eker	»	Mehmet Turan

Hükümet Konağı.

İDARE BÖLÜMÜ

Balıkesirde tarihî çeşme ve Saat Kulesi.

İDARİ BÖLÜMÜ

1 — GENEL OLARAK BALIKESİR İLİNİN İDARİ SINIRLARI, İDARİ TAKSİMATIN TARİHİ SAFHALARI VE TARİHİ OLUŞUM İÇİNDE ALDIĞI İSİMLER :

Balıkesir İli Anadolunun en eski çağlarında tarihin önemli olaylarına sahne olan ve Mizya adını alan bölgeye dahildir. Bu bölgede ilk çağlardan itibaren Frikler, Lidyalılar, Persler, Madedonyalılar, Romalılar, Bizanslar, Selçuklular ve Osmanlılar egemenliklerini kurmuşlardır.

Romalılardan sonra bölgenin hakimi Bizanslılar 1071 Malazgirt Meydan Muharebesinden sonra egemenliklerini Selçuklulara devrederek bölgeden çekilmişlerdir. Selçuklu Türk İmparatorluğu zamanında hudut boylarında Ucbeyleri bulunurdu. Hudut komutanı olan bu beyler ülkeyi düşman saldırılarına karşı korumak için daima uyanık ve hazırlıklı bulunurlardı. Aynı zamanda bir görevleri de ülkenin genişlemesi için uygun zamanlarda komşu ülkelerde fütahatlara girişmekti. Selçukluların hudut boylarındaki Ucbeyleri İmparatorluğun dağılmaya yüz tuttuğu devrede kuvvetlenerek bölgelerine hakim olma gereğini duydular. Diğer kumandanlar gibi Balıkesir ve yöresinde bir Selçuklu Ucbeyi yahut hudut komutanı olan Karasi Bey de bu dönemde bölgesinde kendi egemenliğini ve adıyla anılan Beyliği kurdu. Bu dönem Anadoluda siyasi birliğin bozulduğu ve bir çok beyliklerin egemenlik kurdukları bir dönemdir. Karasioğullarının siyaset sahnesine çıkmalarıyle çekilmeleri arasında pek uzun bir zaman geçmedi. 1300 senelerine doğru kurulan Beylik ve sülâle son zamanlarda halkı iyi idare edemeyince, dağılmaya yüz tuttu ve Balıkesir şehrinin 1347 tarihinde Osemanoğullarından Orhan Gazi tarafından alınmasıyle tamamen ortadan kalktı.

Bazı Arap ve Batı kaynaklarına göre Karasi Beyliği karada 20-30 bin süvariye ve denizde de oldukça kuvvetli bir donanmaya sahipti. Zaman zaman Bizans ve diğer devletlerin donanmalarıyle boy ölçüştüğü olurdu. Osmanlılar devrinde Balıkesir Anadolu Beylerbeyliğine bağlı bir liva idi .Kanunî zamanında 7310 tımar ve 195 zeametten ibaret olan Anadolu Eyaletinde, Karasi Sancağının 381 tımar ve 7 zeameti vardı.

1592 tarihlerinden sonra Karasi Sancağı Balıkesir, Bigadiç, Sındırgı, Başgelenbe, Kemer Edremit, Ayazment, Edremit, Kozak İvrindi, Manyas, Fırt Ma Şamlı kazalarından ibaretti. Bu gün Balıkesirin kazalarından olan Balya ile Alınya Bigaya, Gönen ve Edincik Bursaya, Bandırma ise Galata Kadılığına bağlı idi.

Karasi Sancağı 1818 yılında Hüdavendigâr (Bursa) Eyaletine bağlandı. İkinci Meşrutiyetten sonra tekrar bağımsız bir sancak oldu. Cumhuriyetten sonra da Balıkesir adıyle il haline getirildi. Kurtuluş Savaşı yıllarında bazı ilçeleri baştan başa yakılıp yıkılan Balıkesir teşkil ettiği Kuvayi Milliye Birlikleri ve kahramanca savaşlarıyle yurdun kurtarılmasında düşmana karşı canla başla mücadele etmiştir.

Balıkesir İli Osmanlı Türklerinin devlet kurmasından evvel Türk olmuş ve bu zamana kadar da Türk Yurdu olarak kalmıştır ve ebediyete kadar da kalacaktır.

İl Marmara ve Ege geçit bölgesinde

BALIKESİR İLİNİN İDARİ TAKSIMATI VE BELEDİYE KURULUŞLARI

(Tablo No. 1)

İlçelerin Adı	Bucakların Adı	Köy sayısı	Belediye teşkilâtı olan bucak ve köyler sayısı
Merkez İlçe	1. Merkez	47	
	2. Ertuğrul	18	
	3. Konakpınar	24	
	4. Şamlı	20	
	5. Yeniköy	10	
	TOPLAM :	119	
Ayvalık	1. Merkez	7	
	2. Altınova	10	1
	TOPLAM :	17	1
Balya	1. Merkez	29	
	2. Danişment	8	
	3. Ilıca	10	
	TOPLAM :	47	
Bandırma	1. Merkez	15	
	2. Aksakal	7	
	3. Edincik	12	1
	TOPLAM :	34	1
Bigadiç	1. Merkez	37	
	2. Çağış	12	
	3. Yağcılar	24	
	TOPLAM :	73	
Burhaniye	1. Merkez	28	
	2. Armutova	9	1
	TOPLAM :	37	1
Dursunbey	1. Merkez	48	
	2. Gökçedağ	28	
	3. Kavacık	15	
	4. Kireç	11	
	TOPLAM :	102	
Edremit	1. Merkez	17	1
	2. Altınoluk	5	1
	TOPLAM :	22	2
Erdek	1. Merkez	22	
	2. Marmara	9	
	TOPLAM :	31	
Gönen	1. Merkez	48	
	2. Buğdaylı	7	
	3. Sarıköy	19	1
	4. Tütüncü	14	
	TOPLAM :	88	1
Havran	1. Merkez	26	
İvrindi	1. Merkez	23	
	2. Gökçeayzı	7	
	3. Kayapa	9	
	4. Korucu	26	
	TOPLAM :	65	
Kepsut	1. Merkez	44	
	2. Durak	20	
	TOPLAM :	64	
Manyas	1. Merkez	25	1
	2. Darıca	11	
	3. Şevketiye	8	1
	TOPLAM :	44	2
Savaştepe	1. Merkez	30	
	2. Sarıbeyler	11	1
	TOPLAM :	41	1
Sındırgı	1. Merkez	44	
	2. Düvertepe	16	
	3. Gölcük	6	
	TOPLAM :	66	
Susurluk	1. Merkez	26	1
	2. Göbel	8	1
	3. Ömerköy	11	
	TOPLAM :	45	2
	GENEL TOPLAM	921	11

MARMARA DENİZİ
N
1:1.000.000
MARMARA
EKİNLİK AD.
KOYUN AD.
AVŞA AD.
PAŞA LİMANI AD.
KAPIDAĞ YARIM AD.
BANDIRMA KÖR.
Erdek
ERDEK KÖRFEZİ
EDİNCİK
Bandırma
SARIKÖY
BUĞDAYLI
AKSAKAL
BURSA
ÇANAKKALE
Gönen
KIZILKÖY
SALUR
TÜTÜNCÜ
ŞEVKETİYE
GÖBEL
Manyas
KARAPÜRÇEK
DARICA
ILICA
Susurluk
DANİŞMENT
ÖMERKÖY
ŞAMLI
Balya
DURAK
KAVACIK
BALIKESİR
Kepsut
Dursunbey
ZEYTİNLİ
Edremit
ALTINOLUK
ERGAMA
KİREÇ
GÖKÇEDAĞ
Havran
İvrindi
ÇAĞIŞ
EDREMİT KÖR.
KAYAPA
YAĞCILAR
Burhaniye
KORUCU
KONAKPINAR
Savaştepe
Bigadıç
ARMUTOVA
SARIBEYLER
Ayvalık
GÖLCÜK
DÜVERTEPE
ALTINOVA
Sındırgı
İZMİR
MANİSA
KÜTAHYA
EGE DENİZİ
İŞARETLER
İl merkezi
İlce "
Bucak "
Belediye teşkilâtı olan yerler
Demir yolu
Devlet "
İl "
İl sınırı
İlce "
Tek. Ress. Hasan Kırkar

olup kuzeyi Marmara denizi, batısı Çanakkale İli ve Ege Denizi, güneyi İzmir, Manisa ve Kütahya illeri, doğusu ise Bursa İliyle çevrilidir. Yüzölçümü 14.292 kilometrekare, nüfusu 708.342 ve nüfus yoğunluğu (49) dur.

İlin Merkez İlçeden başka 16 ilçesi, 31 bucağı, 921 köyü vardır.

İldeki ilçe ve bucak adlarıyle belediye ve köy sayılarını gösterir 1 No. lu tabloya bakınız.

2 — İLİN İLÇELER İTİBARİYLE İDARİ TARİHÇESİ VE BUGÜNKÜ DURUMU :

A — Balıkesir (Merkez İlçesi :

Doğusu Kepsut ve Susurluk ilçeleri, batısı Balya ve İvrindi ilçeleri, güneyi Savaştepe ve Bigadıç ilçeleri, kuzeyi Manyas, Balya ve Susurluk ilçeleri ile çevrilidir. Yüzölçümü 1446 kilometrekare, denizden yüksekliği ise 140 metredir.

Tarihin ilk çağlarından Türklerin eline geçtiği döneme kadar Balıkesir Şehririnin varlığına rastlanmamaktadır. Tarihte Achiraus diye adı geçen kasabanın şimdiki şehrin 25 kilometre doğusunda bulunan Kepsut'un yerinde olduğu sanılmaktadır. Bu şehir orta çağlarda bir kaç kere el değiştirmişse de kimler tarafından, ne zaman kurulduğu kesin olarak bilinmemektedir.

Meşhur Arap Seyyahı İbni Batuta'nın kaydına göre bugünkü Balıkesir Şehrinin yerinde eski bir şehir yoktur. Balıkesir Şehri ilk defa Karasi Bey tarafından kurulmuştur.

Yine en eski coğrafyacı ve seyyahlardan Amasyalı Strabon da Balıkesir dolaylarında bu isimde veya benzeri herhangi bir şehirden bahsetmemektedir.

Şu duruma göre Balıkesir Şehri Bizanslılardan Türklere geçiş döneminde kurulmuş, yerinin ekonomik ve ticari önemi dolayısıyle Karasioğulları ve Osmanlılar zamanında kısa bir süre içinde gelişmiştir.

Balıkesir adının menşei : Balıkesir isminin Belikasri, Paleokastra, Paleokastri, Belikasra adlarından geldiği yolunda ileri sürülen fikirler herhangi bir tarihsel olay veya vesikaya istinad etmemektedir. Bu isimlerin Türklerden evvel çevrede bir yer ismi olması ihtimali daha kuvvetlidir. Aslında bu kelimenin Balcea olduğu ve eski Yunanlılar ve ondan sonra gelen kültür, anane ve isimleri arasında benzerlik bulunan toplulukların birbirinden naklen verdikleri bir yer veya mevki ismi olması daha doğrudur. Bu kelimenin değişikliğe uğrayarak ve inceltilerek Balıkesir haline getirildiği ve kurulan şehre ad olarak verildiği tahmin edilebilir..

Karasioğulları zamanında şimdiki Atatürk Parkı ve Fuarın doğusunda bulunduğu söylenen Balıkesir Şehri daha XV. asır ortalarında nüfusu fazla, çarşısı ve pazarı güzel bir beldeydi. XVII. Yüzyılda Balıkesirin 22 mahallesinin mevcut olduğu bilinmektedir. Bir çok cami, mescit ve medreseler şehre hususi bir güzellik veriyordu. Bunların en meşhuru Zağnos Paşanın yaptırdığı Paşa Camii ile halk arasında Eski Cami diye anılan Yıldırım Camii Kayabey Mescidi ve Umurbey Mescidi idi.

XVII ve XVIII. yüzyıllarda Balıkesir Şehir hayatı pek canlıdır. Halep,Şam, Van, Bitlis ve Kayseriden tüccarlar ticaret için Balıkesire gidip gelmektedirler. Şehir hayatını Sancakbeyi, Kadı, Müftü, Subaşı, Kethüda, Mimarbaşı ve Pazarbaşı tanzim ederdi. Belde teşkilâtı tam olup bütün eşya narhlarını mahkeme tesbit eder, ekmek ve etten başlıyarak bibere varıncaya kadar pazarda satılan her şeye narh kordu. Şehirde pek çok sanat sahibi vardı. Esnafın her birine mahkeme tarafından bir baş tayin olunurdu. Kasaplar yalnız müslümanlardan olur, hiristiyanlar kasaplık yapamazdı.

Bugünkü görünüşü ile Balıkesirde Karasi Bey zamanından kalma hiç bir eser yoktur. Ancak, isimleri tesbit edilmiş eserlerden bazıları çok zaman sonraları asılları bozulmak suretiyle onarılmış veya isimlerine izafeten yeniden yapılmış-

tır. Karasioğullarından intikal eden bir namazgâhın yakın zamanlara kadar geldiği ve birinci tamirden sonra ortadan kalktığı elde mevcut Arapça Kitabesinden anlaşılmaktadır. Bundan başka eserler arasında sıra ile Karaoğlan, Dinkçiler, Martlı, Umur Bey, Yıldırım Sultan Bayezit Han, Şeyh Lütfullah, Zağnos Paşa, Kaya Bey, Kasaplar ve Yeşilli camilerini sayabiliriz.

Balıkesir Şehrinin kısa bir süre sonra, canlı bir ticaret hayatı yaşadığını İbni Batuta'nın yazılarından anlamaktayız.

Merkez İlçenin üzerinde bulunduğu Balıkesir ovası çöküntü ile teşekkül etmiş olan çok verimli bir ovadır. Toprağı genç birikintilerden meydana gelmiştir. Simav Çayı ovadan geçer. Burada hububat, susam, pamuk, şekerpancarı, ay çiçeği, kavun ve karpuz tarımı yapılır. Bağcılık ta önemli bir tarım koludur.

İklimi kara iklimi ile Marmara ve Ege geçit iklimi özelliklerini taşır.

Balıkesir, Bandırma, Edremit, Bergama ve Manisadan gelen doğal yolların kavşağıdır. Kara, deniz, hava ve demiryollarının irtibatlı bulunduğu bir noktadır.

Balıkesir içinde Atatürk Parkına bitişik olarak 6 Ağustos - 6 Eylül arasında Fuar kurulur. Yine şehir içinde Pazar ve Pazartesi günleri hayvan pazarı, Pazartesi ve Salı günleri tarla ürünleri pazarı, Pazar, Pazartesi, Perşembe ve Cumartesi günleri de muhtelif yerlerde semt sebze pazarları kurulur.

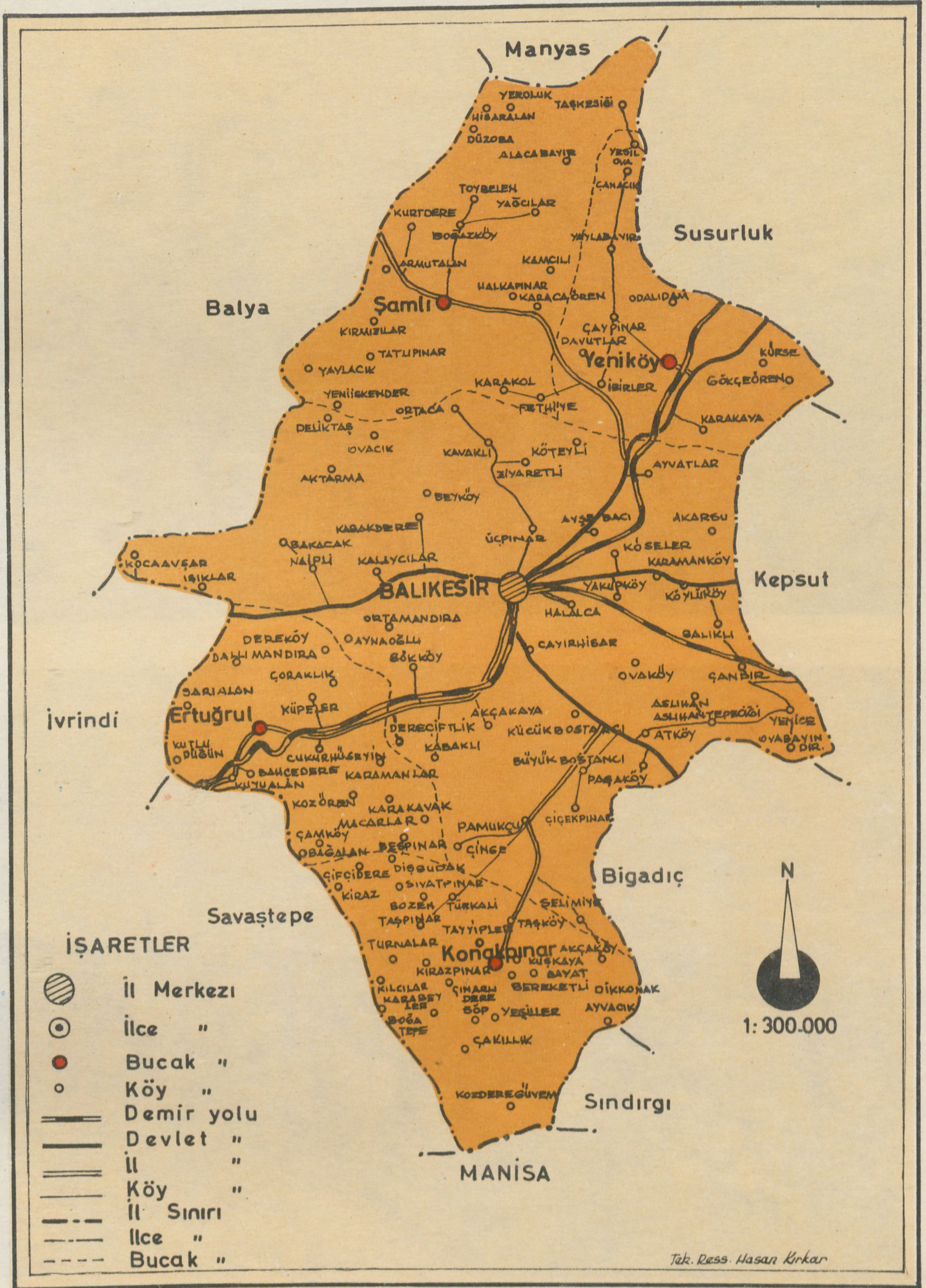
Balıkesir Merkez İlçesinin Merkez, Ertuğrul, Konakpınar, Şamlı, Yeniköy olmak üzere (5) bucağı vardır. (5) bucağın 119 köyünün (34.271) i erkek, (33.082) si kadın olmak üzere (67.358) nüfusu bulunmaktadır. Balıkesir Şehri nüfusu (37.328) i erkek (32.013) ü kadın olmak üzere (69.341) dir. Şehir ve köyler nüfusu toplamı (136.694) dür.

Balıkesir Belediyesine Bağlı Mahalleler :

Sıra		Nüfusu		
No.	Mahallenin Adı	Erkek	Kadın	Toplam
1	Atatürk			3.028
2	Akıncılar			1.722
3	Aygören			1.628
4	Altıeylül			1.758
5	Çay			7.531
6	Dumlupınar			1.878
7	Dinkçiler			7.417
8	Ege			5.914
9	Eskikuyumcular			2.749
10	Gazi Osman Paşa			5.548
11	Gündoğan			5.407
12	Gümüşçeşme			3.523
13	Hacıismail			957
14	Hacıilbey			1.944
15	Hisariçi			1.400
16	Karasi			482
17	Kayabey			3.145
18	Karaoğlan			1.500
19	Mirzabey			2.801
20	Oruçgazi			7.071
21	Yıldırım			1.938
	TOPLAM			69.341

Balıkesir Merkez Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra		Nüfusu		
No.	Köyün Adı	Erkek	Kadın	Toplam
1	Akarsu	312	332	644
2	Akçakaya	594	528	1122
3	Akçaköy	463	447	910
4	Aktarma	314	263	577
5	Aslıhan	264	269	533
6	Aslıhantepeciği	480	509	989
7	Ataköy	571	559	1130
8	Aynaoğlu	82	73	155
9	Ayşebacı	562	563	1125
10	Ayvatlar	260	238	498
11	Bakacak	487	433	920
12	Balıklı	621	596	1217
13	Beyköy	226	170	396
14	Büyükbostancı	453	419	872
15	Çinge	274	260	534
16	Çandır	521	535	1056
17	Çayırhisar	242	296	538

Manyas
Susurluk
Balya
Kepsut
İvrindi
Bigadıç
Savaştepe
Sındırgı
MANİSA
BALIKESİR
Şamlı
Yeniköy
Ertuğrul
Konakpınar
YEROLUK
TAŞKESİĞİ
HİSARALAN
DÜZOBA
ALACABAYIR
ÇANACIK
TOYBELEN
YAĞCILAR
KURTDERE
BOĞAZKÖY
YAYLABAYIR
ARMUTALAN
KAMÇILI
HALKAPINAR
KARACAÖREN
ODALIDAM
KIRMIZILAR
TATLIPINAR
YAYLACIK
ÇAYPINAR
DAVUTLAR
KÜRSE
GÖKÇEÖREN
KARAKOL
İBİRLER
YENİİSKENDER
ORTACA
FETHİYE
DELİKTAŞ
OVACIK
KARAKAYA
KAVAKLI
KÖTEYLİ
ZİYARETLİ
AYVATLAR
AKTARMA
BEYKÖY
AKARSU
KABAKDERE
ÜÇPINAR
BAKACAK
NAİPLİ
KALAYCILAR
KÖSELER
KARAMANKÖY
KOCAAVŞAR
IŞIKLAR
YAKUPKÖY
KÖYLÜKÖY
HALALCA
ORTAMANDIRA
DEREKÖY
AYNAOĞLU
DALLIMANDIRA
BÖKKÖY
BALIKLI
ÇAYIRHİSAR
ÇORAKLIK
OVAKÖY
ÇANDIR
SARIALAN
KÜPELER
AKÇAKAYA
KÜÇÜKBOSTANCI
DERECİFTLİK
ATKÖY
YENİCE
OVABAYINDIR
KUTLUDÜĞÜN
ÇUKURHÜSEYİN
KABAKLI
BÜYÜKBOSTANCI
BAHÇEDERE
KARAMANLAR
PAŞAKÖY
KUYUALAN
KOZÖREN
KARAKAVAK
MACARLAR
ÇİÇEKPINAR
ÇAMKÖY
PAMUKÇU
OBAÇALAN
BEŞPINAR
ÇİNGE
ÇİFÇİDERE
DİŞBUDAK
KİRAZ
SIVATPINAR
BOZEN
TÜRKALİ
ŞELİMİYE
TAŞPINAR
TAYYİPLER
TAŞKÖY
TURNALAR
AKÇAKÖY
KUŞKAYA
BAYAT
KİRAZPINAR
BEREKETLİ
DİKKONAK
KILCILAR
ÇINARLI DERE
KARABEYLER
SÖP
YEŞİLLER
AYVACIK
BOĞATEPE
ÇAKILLIK
KOZDEREGÜVEM
N
1: 300.000
İŞARETLER
İl Merkezi
İlce "
Bucak "
Köy "
Demir yolu
Devlet "
İl "
Köy "
İl Sınırı
Ilce "
Bucak "
Tek. Ress. Hasan Kırkar

Balıkesirde kar altında (Zağnos) Paşa Camii.

Gelişen Balıkesirden bir görünüm.

18	Çiçekpınarı	532	525	1057
19	Deliklitaş	164	171	335
20	Dereçiftlik	296	319	615
21	Gökköy	625	566	1191
22	Halâlca	620	594	1214
23	Işıklar	148	145	293
24	İnkaya	114	111	225
25	Kabakdere	194	184	378
26	Kabaklı	258	248	506
27	Kalaycılar	263	217	480
28	Karaman	611	647	1258
29	Kavaklı	181	157	338
30	Kocaavşar	794	865	1659
31	Köseler	402	399	801
32	Köteyli	141	106	247
33	Köylüköyü	447	449	896
34	Küçükbostancı	234	260	494
35	Naipli	305	272	577
36	Ortaca	275	275	550
37	Ortamandıra	397	316	713
38	Ovabayındır	336	341	677
39	Ovacık	336	308	644
40	Ovaköy	853	873	1726
41	Pamukçu	1142	1098	2240
42	Paşaköy	366	366	732
43	Selimiye	381	436	817
44	Üçpınar	526	497	1023
45	Yakupköy	741	749	1490
46	Yenice	274	286	560
47	Ziyaretli	236	245	481
	TOPLAM	**18972**	**18461**	**37443**

a) Ertuğrul Bucağı :

Doğusu Balıkesir Merkez Bucağı, batısı İvrindi İlçesi Gökyazı Bucağı, kuzeyi Balıkesir Merkez Bucağı, güneyi Konakpınar Bucağı ve Savaştepe İlçesiyle çevrilidir. Denizden yüksekliği 210 metredir.

Ertuğrul 1945 yılında bucak olmuştur. Adını, merkezinin bulunduğu Ertuğrul Köyünden almaktadır. Tam teşkilâtlı değildir.

Bucağın Merkeziyle beraber 18 köyü ve (3.048) erkek, (2.971) i kadın olmak üzere (6.019) nüfusu vardır.

Ertuğrul Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Ertuğrul (B.M)	247	224	471
2	Bağalan	64	75	139
3	Bahçedere	211	232	443
4	Beşpınar	86	100	186
5	Çamköy	82	87	169
6	Çoraklık	127	108	235
7	Çukurhüseyin	127	128	255
8	Dallımandıra	243	220	463
9	Dereköy	247	229	476
10	Karakavak	167	162	329
11	Karamanlar	175	163	338
12	Kozören	256	253	509
13	Kutludüğün	91	94	185
14	Kuyualan	199	243	422
15	Küpeler	252	223	475
16	Macarlar	183	112	195
17	Meryemdere	108	107	215
18	Sarıalan	183	211	394
	TOPLAM	**3043**	**2971**	**6019**

b) Konakpınar Bucağı :

Doğusu Bigadiç İlçesi, batısı Savaştepe İlçesi, kuzeyi Balıkesir Merkez ve Ertuğrul Bucağı, güneyi Manisa İli ile çevrilidir. Denizden yüksekliği 255 metredir.

Konakpınar Bucağı 1910 yılında kurulmuştur. Bucak bölgesi 85 yıl evvel gelen göçmenlerle iskân edilmiştir. Bucak Merkezinde 1912 yılında yapılan 2 katlı bir ilkokul halen hizmet görmektedir.

Bucak Merkezi Konakpınar, eskiden ormanlık imiş. Ormanın içinde bulunan (Bu pınar şimdi de mevcuttur.) pınarın başında, gelen giden yük ve yolcu kafileleri konaklarmış. Bundan dolayı buraya Konakpınar adı verilmiş. Bu sahaya önceleri Burhaniye dendiğinden Burhaniye Köyü adıyla köy kurulup, bucak olunca da Konakpınar adını almıştır. Burhaniye adı nüfus kütüğünde kayıtlıdır.

Bucak bölgesi ormanlıktır. Manzarası ve havası güzeldir. Halkı fakir olup kısmen geçimlerini orman işçiliğinden temin

ederler. Kendi ihtiyaçlarını karşılıyacak derecede de buğday, mısır, arpa ekerler ve hayvancılık yaparlar. Bir kısmı, tarım işçisi olarak civar il ve ilçelere giderler.

Bucak Merkezinde 1-3 Ekimde panayır, haftanın Cuma günleri de pazar kurulur. Türkali Köyünde de 1-2 Eylül tarihinde panayır kurulur.

Bucak tam teşkilâtlı değildir. Ancak, Bucak Merkezinde Orman Bölge Şefliği, Nüfus Memurluğu, Köy Ebesi ve Tarım Kredi Kooperatifi bulunmaktadır.

Bucağın, Merkezi Konakpınar ile birlikte (24) köyü, (3.551) i erkek, (3.307) si kadın olmak üzere (6.758) nüfusu vardır.

Konakpınar Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Konakpınar (B.M.)	263	278	541
2	Ayvacık	95	68	163
3	Bayat	325	302	627
4	Bereketli	361	358	719
5	Boğatepe	165	145	310
6	Bozen	165	135	300
7	Çakıllık	159	125	284
8	Çınarlıdere	90	107	197
9	Çiftçidere	52	47	99
10	Dışbudak	67	81	148
11	Karabeyler	111	121	232
12	Kılcılar	174	168	342
13	Kiraz	136	121	257
14	Kirazpınar	101	122	223
15	Kozderegüvem	224	215	439
16	Kuşkaya	45	47	92
17	Sıvatpınar	34	33	67
18	Söp	130	95	225
19	Taşköy	191	198	389
20	Taşpınar	126	149	275
21	Tayipler	100	89	189
22	Turnalar	46	41	87
23	Türkali	139	111	250
24	Yeşiller	152	151	303
	TOPLAM	**3551**	**3307**	**6758**

c) Şamlı Bucağı :

Doğusu Yeniköy Bucağı, batısı Balya İlçesinin Ilıca Bucağı, güneyi Balıkesir Merkez Bucağı, kuzeyi Manyas İlçesi Merkez Bucağı ile çevrilidir.

Bucak stabilize bir yol ile Balıkesire bağlıdır.

Şamdan gelen birinin bu mahalde yerleşmiş bulunmasından dolayı kurulan köye Şamlı adının verildiği rivayet olunmaktadır. Bucak 62 sene evvel kurulmuştur.

Bucakta kara iklimi hüküm sürer. Halkı tarla tarımı ve hayvancılıkla uğraşır. En çok buğday, yulaf, çavdar, arpa ve mercimek ekilir.

Haftanın cuma günleri pazar kurulur.

Bucak tam teşkilâtlı değildir. Ancak Nüfus Memurluğu, PTT. Teşkilâtı ve Tarım Kredi Kooperatifi vardır.

Bucağın, Merkezi ile birlikte (20) köyü (5.798) i erkek, (5.529) u kadın olmak üzere (11.326) nüfusu vardır.

Şamlı Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Şamlı (B.M.)	814	827	1641
2	Alacabayır	114	88	202
3	Armutalan	399	438	837
4	Boğazköy	131	105	236
5	Düzova	124	125	249
6	Fethiye	102	91	193
7	Halkapınar	224	211	435
8	Hisaralan	239	226	465
9	Kamçılı	473	390	863
10	Karacaören	232	201	433
11	Karakol	173	142	315
12	Kırmızılar	401	425	826
13	Kurtdere	552	531	1083
14	Taşkesiği	146	150	296
15	Tatlıpınar	538	532	1070
16	Toybelen	253	230	483
17	Yağcılar	467	422	889
18	Yaylacık	148	129	277
19	Yeniiskender	78	76	154
20	Yeroluk	189	190	379
	TOPLAM	**5797**	**5529**	**11326**

d) Yeniköy Bucağı :

Doğusu Kepsut İlçesi ve Susurluk İlçesinin Ömerköy Bucağı, batısı Şamlı Bu-Bucağı ve Manyas İlçesi Merkez Bucağı, güneyi Balıkesir Merkez Bucağı ile çevrilidir. Denizden yüksekliği 239 metredir.

Yeniköyde bucak teşkilâtı ilk defa 1928 yılında kurulmuş, 1934 yılında kaldırılmıştır. Balıkesir Merkez İlçesiyle Susurluk İlçesinden ayrılan 10 köyden meydana gelen Yeniköy Bucağı 1426 sayılı Kanunun yürürlüğü zamanında, 25.2.1949 tarih ve 7141 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan İçişleri Bakanlığının 17.12.1949 tarihli Kararı ile kurulmuştur.

Bucak Merkezi Yeniköyün içinden İzmir - Bandırma Demiryolu, 1500 metre doğusundan da Bandırma ve Bursayı Ege Bölgesine bağlayan asfalt Devlet Karayolu geçer.

Bucak köyleri güneyden kuzeye uzanan tepeler arasındaki dar vadilerde ve yamaçlarda kurulmuştur. 17. yüzyıl sonlarına doğru bu yörede yaşayan Kızıl Keçili Göçeri (Aşiret) nden 30 aile şimdiki Yeniköy Merkezinin bulunduğu araziye gelip ev yaparak yerleşmişler ve böylece bölgede ilk köy kurulmuştur. Yeniköy adı da bu niteliğinden dolayı verilmiştir. 1871 Türk - Rus Savaşı sonunda Romanya ve Bulgaristandan gelen göçmen soydaşlarımızdan 50 ailenin yerleştirilmesiyle büyümüştür.

Halkı hayvancılık ve sonra da tarımla geçinir. Kıvırcık cinsi koyun, yerli sığır, kıl keçisi ve manda besler. Derelere yakın yerlerde şeker pancarı ekilir. Her cins hububat üretilir.

Bucak tam teşkilâtlı değildir. Ancak Nüfus Memurluğu vardır.

Bucağın Merkeziyle birlikte (10) köyü, (3.003) ü erkek, (2.814) ü kadın olmak üzere (5.817) nüfusu vardır.

Yeniköy Bucağına Bağlı Köyler:

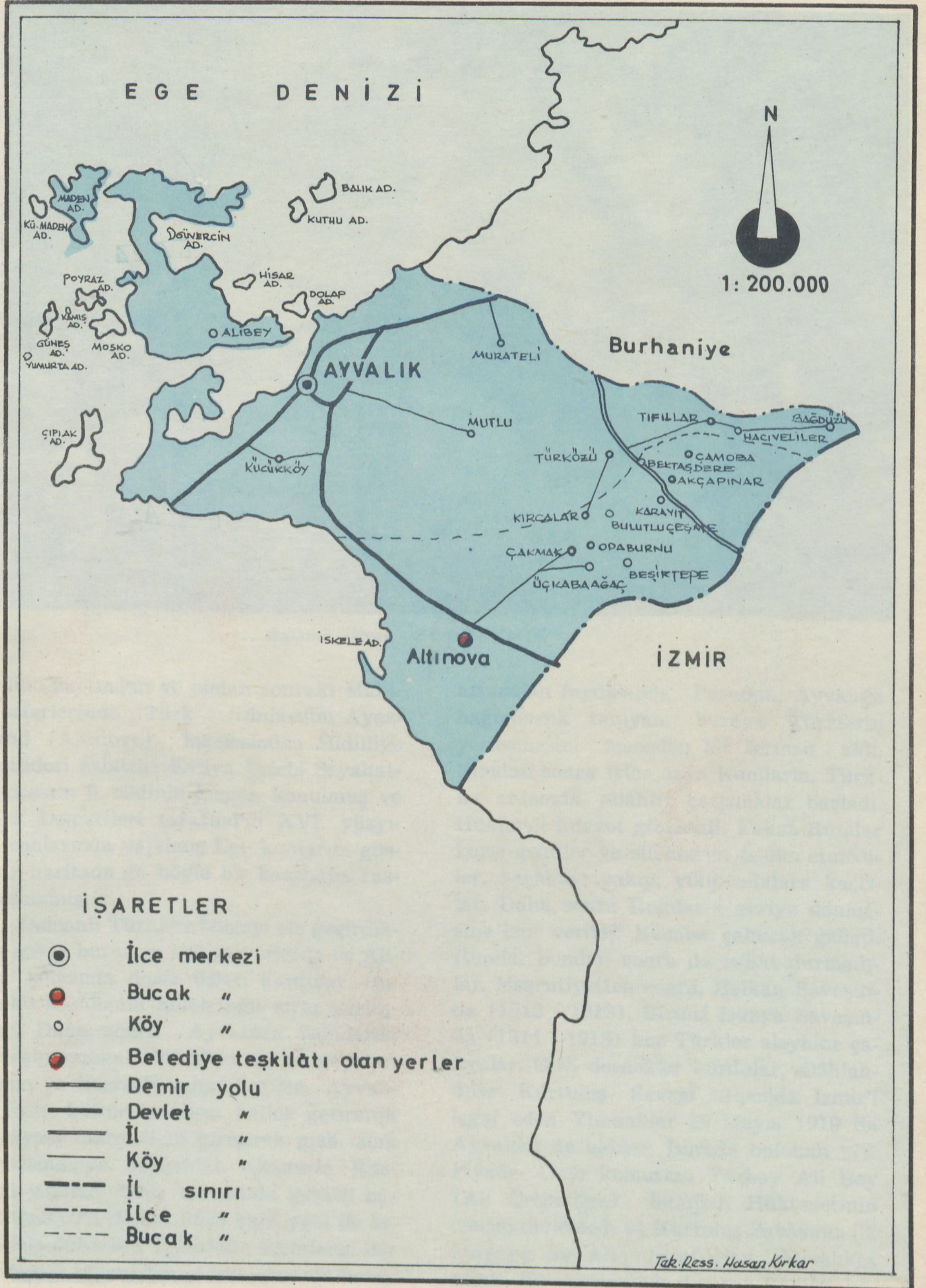
Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Yeniköy (B.M.)	752	630	1382
2	Çanacık	122	108	230
3	Çaypınar	381	372	753
4	Davutlar	241	233	474
5	Gökçeören	184	156	340
6	İbirler	192	185	377
7	Karakaya	135	119	254
8	Kürse	295	302	597
9	Yaylabayır	369	394	763
10	Yeşilova	332	315	647
	TOPLAM	3003	2814	5817

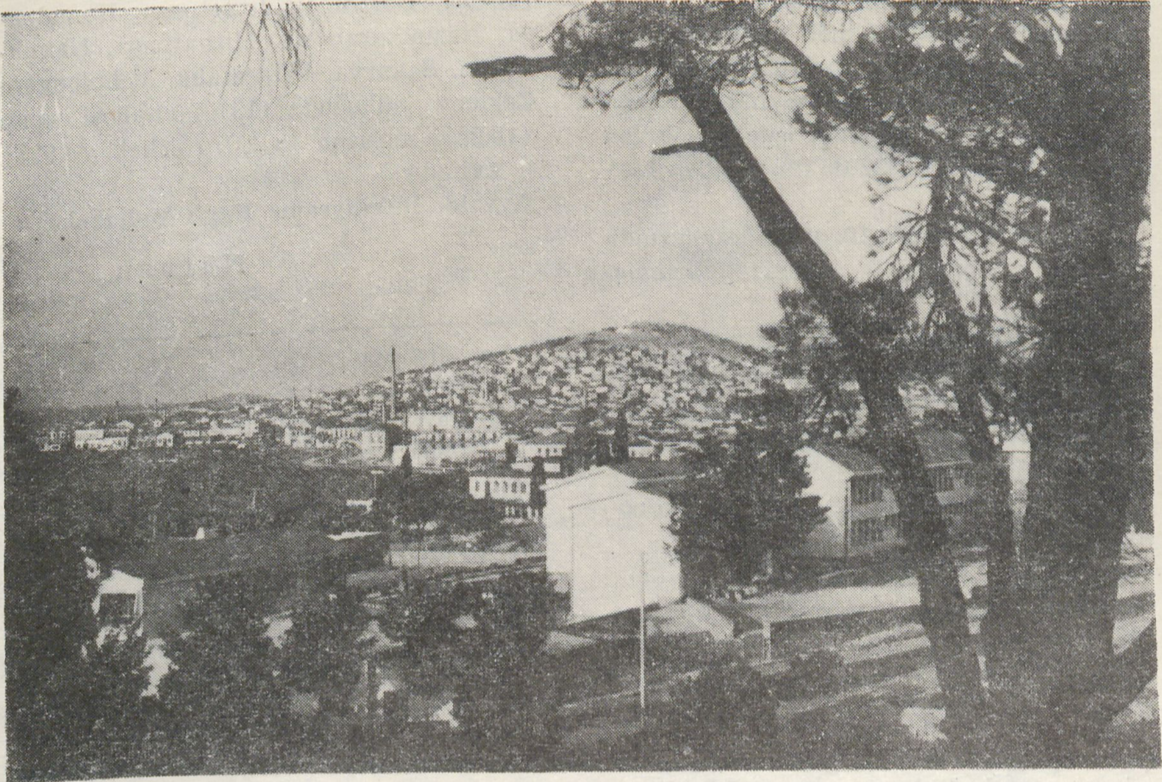
B — Ayvalık İlçesi :

Doğusu Bergama İlçesi, güneyi Dikili İlçesi, kuzeyi Burhaniye İlçesi ve Edremit Körfezi, batısı Ege Denizi ile çevrilmiştir.

Denizden yüksekliği 10 metre, yüzölçömü 266 kilometrekaredir. Ayvalık asfalt devlet yolu ile İzmire ve Çanakkaleye bağlıdır. İzmir - Ayvalık 150 km., Balıkesir - Ayvalık 141 km. dir. Ankara, İstanbul, İzmir ve Balıkesire her gün muntazam otobüs servisleri vardır.

Ege ve Marmara bölgelerindeki yerleşme yerlerinin tarihi genellikle eskidir. Bölgede sırasıyla Hititler, Frigler, Lidyalılar hüküm sürmüştür. Milet'ler Ege adalarında koloniler kurarken Ayvalık Körfezinde bulunan Yund ve Alibey adasıyla diğer adalara da yerleşmişlerdir. Eski çağlarda bu adalarda Yunan sömürgeleri bulunduğu ve Ayvalık'ın şimdiki yerine sonradan kurulduğu kabul edilmektedir. Bazı tarihçiler bu kuruluşu XIV. yüzyılın sonu ile XV. yüzyılın başlangıcı olarak göstermektedirler. Bütün bu yargılar bir belgeye dayanmamaktadır. Piri Reis 1513 de meydana getirdiği «Bahriye» adlı kitabında Pirgos limanı ile diğer Ege adaları ve kıyılarını bütün ayrıntıları ile anlattığı halde; Ayvalık adlı ne bir kasaba ne de köyü söz konusu etmemiştir. 1462 de Mi-

EGE DENİZİ
N
1: 200.000
BALIK AD.
KUTHU AD.
MADEN AD.
KÜ. MADEN AD.
DGÜVERCİN AD.
POYRAZ AD.
HİSAR AD.
DOLAP AD.
KAMIŞ AD.
ALİBEY
GÜNEŞ AD.
MOSKO AD.
YUMURTA AD.
AYVALIK
MURATELİ
Burhaniye
MUTLU
ÇIPLAK AD.
KÜÇÜKKÖY
TIFILLAR
BAĞDÜZÜ
HACIVELİLER
ÇAMOBA
BEKTAŞDERE
AKÇAPINAR
TÜRKÖZÜ
KIRCALAR
KARAYIT
BULUTLUÇEŞME
ÇAKMAK
OPABURNU
BEŞİKTEPE
ÜÇKABAAĞAÇ
İSKELE AD.
Altınova
İZMİR
İŞARETLER
İlce merkezi
Bucak "
Köy "
Belediye teşkilatı olan yerler
Demir yolu
Devlet "
İl "
Köy "
İl sınırı
İlce "
Bucak "
Tek. Ress. Hasan Kırkar

Ayvalık İlçesi - Körfezin İncisi

dillinin zaptından ve ondan sonraki Midilli seferlerinde Türk Ordularının Ayazmand (Altınova) İskelesinden Midilliye geçtikleri sabittir. Evliya Çelebi Seyahatnamesinin 9. cildinin başına konulmuş ve Türk Denizcileri tarafından XVI. yüzyılın sonlarında yapılmış Ege kıyılarını gösterir haritada da böyle bir kasabaya raslanılmamıştır.

Osmanlı Türkleri bölgeyi ele geçirdikten sonra buralara hakim yerlerde ve Alibey Adasında deniz üsleri kurdular. Bugünkü kasabanın bulunduğu sırta yerleştiler. Daha sonra Ayvalık'a Rumlarda yerleşip zamanla Türkleri sayıca geçtiler. Tarım ve ticarette zenginleştiler. Ayvalığı Rum kültür merkezi haline getirerek ve siyasi faaliyetlere girişerek gizli, açık örgütlenmeye başladılar. Çeşmede Ruslarla yapılan deniz savaşında gemisi batan Cezayirli Hasan Paşa kara yolu ile İstanbula dönerken Ayvalıkta Rumların başı Papaz İkomos'un evinde konuk kaldı. Hasan Paşa sadrazam olunca papaz bu tanışmadan faydalandı. Paşadan, Ayvalığa bağımsızlık tanıyan, buraya Türklerin yerleşmesini meneden bir ferman aldı. Bundan sonra iyice azan Rumlarla, Türkler arasında silâhlı çatışmalar başladı. Hükümet kuvvet gönderdi. Fakat Rumlar karşı geldiler ve silâhlarını teslim etmediler, kasabayı yakıp, yıkıp adalara kaçtılar. Daha sonra Rumların geriye dönmesine izin verildi. Kasaba çabucak gelişti. Rumlar bundan sonra da rahat durmadılar. Meşrutiyetten sonra, Balkan Savaşında (1912 - 1913), Birinci Dünya Savaşında (1914 - 1918) hep Türkler aleyhine çalıştılar. Gizli dernekler kurdular, silâhlandılar. Kurtuluş Savaşı sırasında İzmir'i işgal eden Yunanlılar 29 Mayıs 1919 da Ayvalık'ı da aldılar. Burada bulunan 172. Piyade Alayı komutanı Yarbay Ali Bey (Ali Çetinkaya) İstanbul Hükümetinin emrini dinlemedi ve Kurtuluş Savaşının ilk kurşunu bu Alay tarafından Ayvalıkta atıldı. Bu çarpışmada İnzibat Bölüğü komutanı Üsteğmen Fahri Bey şehit oldu.

Bugün o çarpışmanın ve şehitlerin aziz hatıralarını ebedileştirmek amacıyla Atatürk Anıtı Kompozisyonu içinde rölief halinde «İlk Kurşun Anıtı» inşa edilmiştir. Üç buçuk yıl düşman işgalinde kalan Ayvalık 15 Eylül 1922 de düşmandan kurtarıldı.

Ayvalık Limanı 19. yüzyıl sonlarında gemiler için yanaşılır duruma getirilmiştir.

Türkiye ile Yunanistan arasında imzalanan Mübadele Antlaşması gereğince Ayvalıktaki Rumlar Yunanistana gönderildi. Midilli, Girit ve Makedonyadan gelen Türkler Ayvalık'a yerleştirildi. Şehir yeni baştan onarıldı ve bugünkü ekonomik ve sosyal canlılığa kavuştu.

İlçe arazisi genellikle, batıya, Edremit Körfezine yönelen, tatlı meyilli yamaçlar, düz alanlar, ovacıklar ve Alibey takım adalarından ibarettir. Güneybatısında son bulan Kaplandağı Sarımsak yarımadasını meydana getirmiştir. Yarımada ile Alibey adası arasında Dalyan boğazı vardır. Arazi yükseltileri denize dik olarak indiği için kıyılar girintili çıkıntılı olup birçok koylarla doludur. 22 adet küçük ve büyük koy ile bu koyların etrafında 21 adet ada veya adacık bulunmaktadır. Kıyıların uzunluğu 34 kilometreyi bulmaktadır.

Ayvalık iklimi Ege iklimine tâbidir. Kışları ılık, yazları sıcak geçer. Yağışlar kış aylarında toplanmıştır.

İlçe ekonomisinde tarım ürünleri ile tarıma dayalı imâlat ve ticaret önemli yer işgal eder. Toprak ürünlerinin başta gelenleri zeytin, pamuk, tütün ve palamuttur. Turfanda sebze ve meyvecilik te önemlidir.

Haftanın perşembe günleri her çeşit emtia, sebze ve meyve pazarı kurulur ve oldukça hareketli geçer.

Ayvalık İlçe Merkezinin (16.283), Merkez Bucağının (7) köyünün (4.366), Altınova Belediyesinin (6.368), Altınova Bucağının (10) köyünün (3.196) olmak üzere İlçenin (17) köyü ve tüm (30.213) nüfusu vardır.

Ayvalığın Fevzipaşa, Fethiye, Hayrettinpaşa, Hamdibey, İsmetpaşa, Kemalpaşa, Kâzımkarabekir, Mithatpaşa, Namıkkemal, Sakarya, Sefaçamlık, Vehbibey ve Zekibey adlarında (13) mahallesi olup (16.283) nüfusun (8.260) ı erkek, (8.023) ü kadındır.

Ayvalık Belediyesine Bağlı Mahalleler :

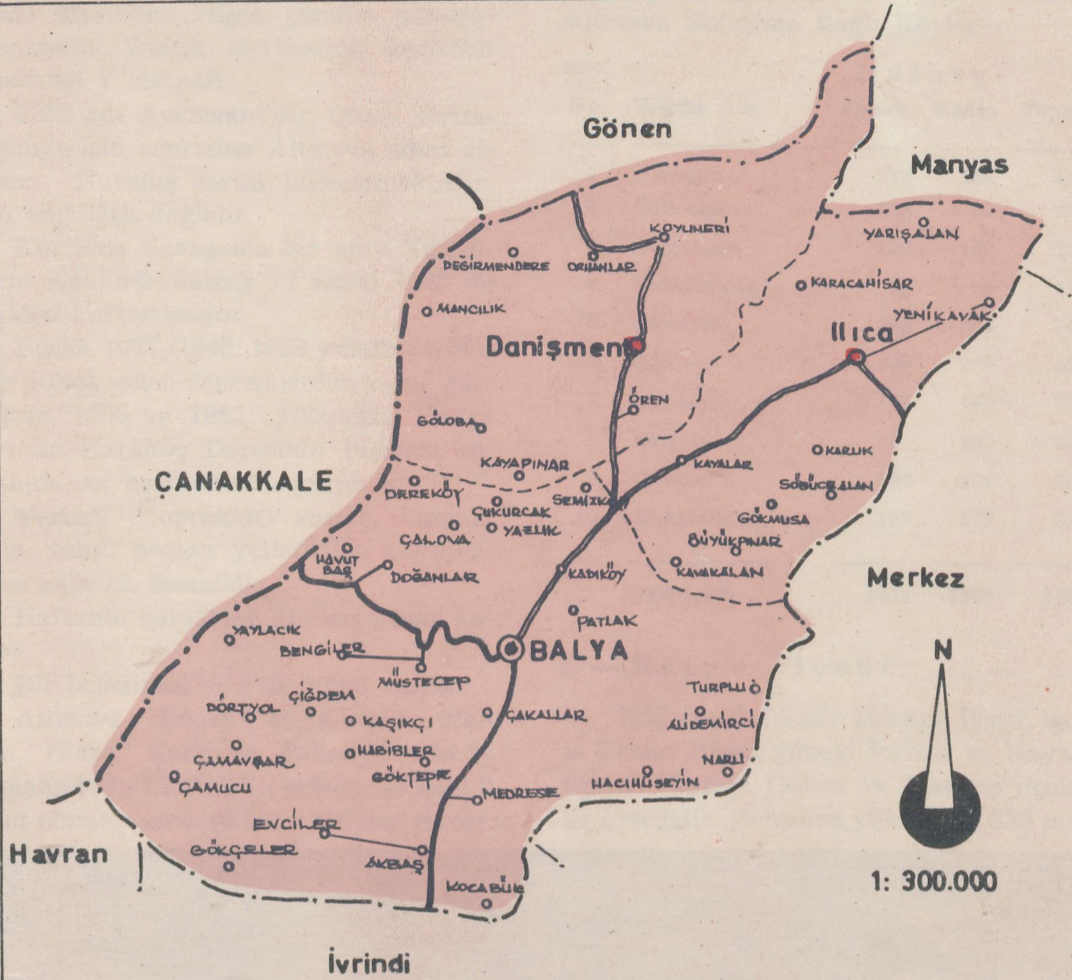
Sıra No.	Mahallenin Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Fevzipaşa			254
2	Fethiye			2.309
3	Hayrettinpaşa			1.576
4	Hamdibey			1.385
5	İsmetpaşa			682
6	Kemalpaşa			2.296
7	Kâzımkarabekir			1.090
8	Namıkkemal			966
9	Sakarya			2.237
10	Vehbibey			1.004
11	Zekibey			1.201
12	Mithatpaşa			867
13	Sefaçamlık			—
	TOPLAM	8260	8023	16283

Merkez Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Bağyüzü	573	529	1102
2	Hacıveliler	74	68	142
3	Küçükköy	1168	944	2012
4	Murateli	101	92	193
5	Mutlu	181	156	337
6	Tıfıllar	109	122	231
7	Türközü	182	167	349
	TOPLAM	2288	2078	4366

a) Altınova Bucağı :

Doğusu ve güneyi Dikili ve Bergama İlçeleri, Kuzeyi Ayvalık Merkez Bucağı, batısı Ege Denizi ile çevrilidir. Ayvalık İlçe Merkezinin güneydoğusunda, İzmir - Ayvalık devlet asfaltı üzerinde, Ayvalıktan itibaren 13. kilometrede bulunmaktadır. Bucak Merkezinin 3 kilometre uzak-

İŞARETLER

- İlce merkezi
- Bucak "
- Köy "
- Belediye teşkilâtı olan yerler
- Demir yolu
- Devlet "
- İl "
- Köy "
- İl sınırı
- İlce "
- Bucak "

Tek. Ress. Hasan Kırkan

lıktaki iskelesine küçük gemiler yanaşabilmektedir. Bucak Merkezinin denizden yüksekliği 7 metredir.

Eski adı Ayazmant'dır. Ovası verimli olduğu için sonradan Altınova adını almıştır. Kuruluş tarihi bilinmemektedir. Tam teşkilâtlı değildir.

Kurtuluş Savaşında bir süre Yunanlıların işgalinde kalmış 17 Eylül 1922 de işgalden kurtarılmıştır.

Bucak 1937, 1945, 1953 yıllarında bölgede vukua gelen depremlerden zarar görmüştür. 1956 ve 1963 yıllarında Madra Çayı ile Karakoç Deresinin taşması sonucunda su baskınlarına uğramıştır.

Verimli toprakları vardır. Pamuk, tütün, tahıl, bostan yetiştirilir. Zeytincilik ve bağcılık önemlidir.

Haftanın çarşamba günleri pazar kurulur.

Bir belediyesi ve (10) köyü vardır.

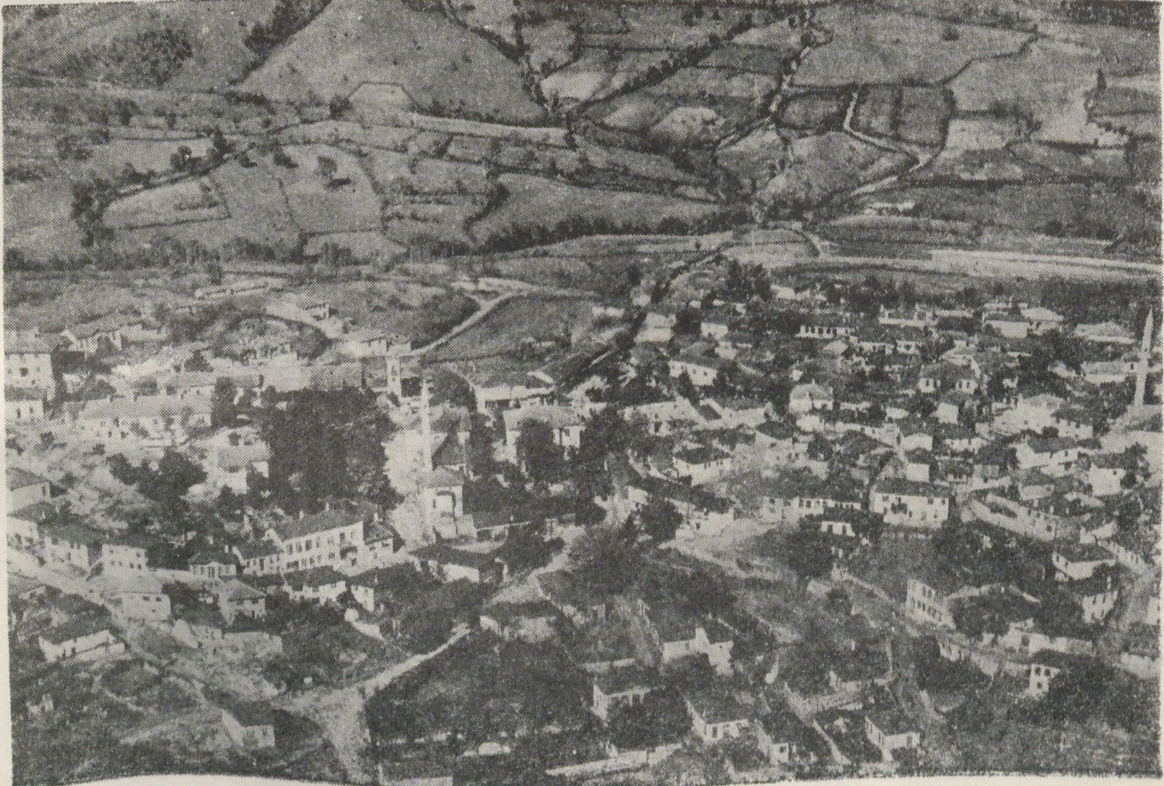
Altınova Bucak Merkezinin Nalpare, Hisar, Kadı ve Selimiye adında üç mahallesi, (3.075) i erkek, (3.293) ü kadın olmak üzere (6.368) nüfusu vardır.

Altınova Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Akçapınar	219	231	450
2	Bektaşdere	118	99	213
3	Beşiktepe	119	100	219
4	Bulutçeşme	85	85	170
5	Çakmak	288	254	542
6	Çamoba	268	259	527
7	Karaayıt	131	140	271
8	Kırcalar	129	127	256
9	Odaburnu	102	104	206
10	Üçkabaağaç	167	177	342
	TOPLAM	**1624**	**1572**	**3196**

C — Balya İlçesi :

Doğusu Balıkesir Merkez İlçesi, batısı Yenice İlçesi, güneyi İvrindi ve Havran ilçeleri, kuzeyi Gönen ve Manyas ilçeleri ile çevrilidir. Denizden yüksekliği 330 met-

Balya İlçesinin genel görünümü

re, yüzölçümü 952 kilometrekaredir. Balıkesire uzaklığı 53 kilometredir. Yol Balyadan Yenice, Çanpazarı ve oradan Çanakkaleye devam eder. Toprakları fazla engebelidir. Arazi dik yamaçlı derin vadilerle ayrılmıştır. Kasabanın 20 kilometre kuzeybatısındaki Konak, batıdaki Ekizce, doğudaki Akçal dağları Balyanın önemli engebelerini teşkil ederler. Yerleşme noktaları çeşitli yönlerde uzanan dar ve geniş vadilerde toplanmıştır. Manyas Gölüne akan Kocaavşar Çayı ilçe topraklarını baştanbaşa kateder.

İklimi, Marmara iklimi özelliğini taşır. Ancak dağlık bölgelerde kışlar oldukça sert geçer.

Balya Kasabasının ne zaman kurulduğu kesin olarak bilinmemektedir. 1910 yılı sonlarında ilçe olmuştur. Strabon Balya bölgesinde her çeşit kumaş dokuyan tezgâhların bulunduğunu kaydetmektedir.

İlçe bir maden kasabası olarak faaliyet döneminde 6-7 bin nüfusu sinesinde barındırmıştır. Bu dönemde halk geçimini tamamen maden işçiliğine bağlamıştır. Maden Şirketi (Karaaydın Şirketi) cevherin azalması ile 1931 yılında madeni başka bir şirkete devretmiştir. Bundan sonra işler makineleşmiş, iş hacmi daralmış, bu yüzden ilçe ekonomik bünyesi sarsılmıştır. 1939 yılında şirket faaliyetine tamamen son verdiğinden halkın çoğu geçim kaygusu ile diğer il ve ilçelerdeki madenlere çalışmaya gitmek zorunda kalmışlardır. (1)

İlçe adının nereden geldiği bilinmemektedir.

Kurtuluş Savaşında ilçe halkı kuzeyde Anzavur Ahmet Çetesi ile batıda Gâvur İmamla mücadele etmek zorunda kalmıştır. Bundan sonra 1920 yılında Yunan işgaline uğramış, düşmanın mağlûbiyeti ile 6 Eylül 1922 de işgalden kurtulmuştur. 6 Eylül Kurtuluş günü törenle kutlanmaktadır.

İlçede 18-19/3/1953 tarihinde orta şiddette bir deprem olmuş bir kısım binalar hasara uğramış, fakat insanca zayiat olmamıştır.

Toprakları verimsiz ve engebeliktir. Halk geçimini hububat ve baklagiller ekerek, hayvancılık yaparak temine çalışır. Bir miktar pancar, pamuk ve ayçiçeği de ekilir. Hayvancılık oldukça ileridir. Vaktiyle getirilen Plevne cinsi boğalarla yerli sığırların karışımından Balya ırkı sığırlar yetiştirilmiştir. Çevrede pek meşhurdur ve civar üreticilere boğa satarlar. Canlı hayvan sevkiyatı önemlidir.

İlçede Perşembe günleri hafta pazarı kurulmaktadır. Her yıl 2ı mayıs ve 20 eylül tarihlerinde hayvan ve emtia panayırı kurulur.

İlçenin (47) köyü, Merkez Bucağı, Danişment ve Ilıca Bucağı olmak üzere üç bucağı ve (26.333) nüfusu vardır. İlçe Merkezi Balyanın nüfusu (1.434) dür. Merkez Bucağına bağlı köyler nüfusu ise (14.240) dır.

Balya Belediyesinin Kocacami, Enverpaşa adı ile 2 mahallesi ve (760) erkek, (674) ü kadın olmak üzere (1.434) nüfusu vardır.

Merkez Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Akbaş	192	233	425
2	Alidemirci	285	265	550
3	Bengiler	346	315	661
4	Çakallar	318	333	651
5	Çalova	208	208	416
6	Çamavşar	391	332	723
7	Çamucu	221	200	421
8	Çiğdem	98	85	183
9	Çukurcak	121	118	239
10	Dereköy	409	385	794
11	Doğanlar	542	575	1117
12	Dörtyol	412	345	757

(1) İşletilen madenler linyit, kurşun, çinko ve demirle karışık manganez idi. 1931 den evvel 5.000 işçi ile yılda 35-40 bin ton saf kurşun elde edilmekte iken bu miktar, 1935 de 16.000 tona kadar düşmüştür. Cevherin % 11 kurşun, % 12 çinko, % 9'u prittir. İşletmenin Edremit Körfezinde Ilıca mevkiine kadar uzanan 62 kilometrelik bir dekovil hattı mevcuttu.

13	Evciler	411	397	808
14	Gökçeler	156	139	295
15	Göktepe	140	136	276
16	Habipler	273	216	489
17	Hacıhüseyin	359	380	739
18	Havutbaşı	123	117	240
19	Kadıköy	264	298	552
20	Kaşıkçı	106	81	187
21	Kocabük	75	81	153
22	Medrese	157	142	299
23	Müstecap	252	259	511
24	Narlı	267	266	533
25	Patlak	137	121	258
26	Semizköy	203	222	425
27	Turplu	383	342	725
28	Yaylacık	256	244	500
39	Yazlık	168	145	313
	TOPLAM	**7270**	**6970**	**14240**

a) Danişment Bucağı :

Doğusu Ilıca Bucağı, kuzeyi Gönen İlçesi, batısı Yenicenin Pazarköyü Bucağı, güneyi Balya Merkez Bucağı ile çevrilidir. Denizden yüksekliği 270 metredir.

Bucağa bağlı Orhanlar Köyünde 1910 tarihinde asayiş karakolu açılmış ve 1911 de de ayni yerde bucak kurulmuştur. Bucak Merkezi 1954 de daha merkezi durumda bulunan Danişment Köyüne nakledilmiştir.

1953 Gönen depremi bucakta önemli hasar yapmamıştır.

Bucak, yaşlılarının ifadesine göre, Tokat dolaylarındaki Danişment Beyliğinin dağılması üzerine bu aileden Kara Danişment yöreye gelip yerleşmiş ve adına izafeten de o zamanlar köye Danişment denmiştir. Sonra da bucağın adı olmuştur.

Bucak tam teşkilâtlı değildir.

Orhanlar Köyünde pazar günleri hafta pazarı ve her yıl 13 Haziranda da panayır kurulmaktadır.

Bucağın, Bucak merkezi ile beraber (8) köyü (5.335) nüfusu vardır.

Danişment Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Danişment (B.M.)	410	402	812
2	Değirmendere	146	125	271
3	Göloba	220	216	436
4	Kayapınar	159	141	300
5	Mancılık	396	383	779
6	Orhanlar	507	493	1000
7	Ören	284	284	568
	TOPLAM	**2724**	**2611**	**5335**

b) Ilıca Bucağı :

Doğusu Şamlı Bucağı, batısı Danişment Bucağı, kuzeyi Manyas İlçesi, güneyi Balya Merkez Bucağı ile çevrilidir. Balıkesir - Bandırma devlet asfaltının 12. kilometresinden ayrılan ve 28 kilometre ile Bucak Merkezine varan stablize il yolu vardır. Bucaktan çıkıp Kocaavşar Çayına karışan bir kaç dere bulunmaktadır.

Bucak 1513 yılında Ilıcanın 12 kilometre güneyindeki Kayalar Köyünde kurulmuştur. Coğrafî ve idarî zaruretler sonucunda köylerin de isteği ile bir müddet sonra bucak merkezi Ilıca köyüne taşınmış ve bucak Ilıca Bucağı adını almıştır. Bucak adını, bucak merkezi Ilıcanın içinde kaynayan ve tedavi kabiliyeti olan sıcak sularından almıştır.

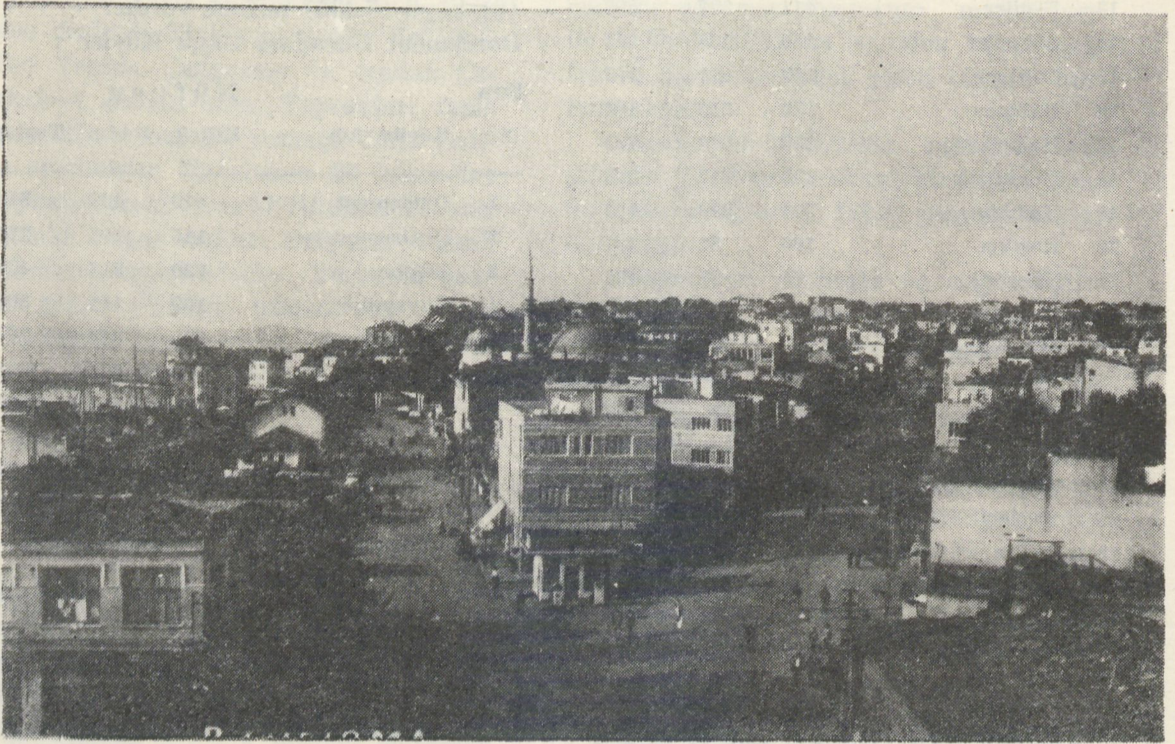
Bucak tam teşkilâtlı değildir.

Bucakta pazar kurulmaz. 20-22 haziranda Ilıcada her yıl panaytr kurulur.

Bucağın Merkezi ile beraber (10) köyü ve (5.324) nüfusu vardır.

Ilıca Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Ilıca (B.M.)	573	582	1155
2	Büyükpınar	235	216	451
3	Gökmusa	111	110	221
4	Karacahisar	186	158	344
5	Karlık	83	82	165

Bandırma Ilçesinin bir görünümü.

6	Kavakalanı	190	209	399
7	Kayalar	545	618	1163
8	Söbüceacan	53	40	93
9	Yarışalanı	175	144	319
10	Yenikavak	541	473	1014
	TOPLAM	2692	2632	5324

D — Bandırma İlçesi:

Doğusu Bursa İli, batısı Erdek İlçesi, güneyi Gönen İlçesi ve Manyas Gölü kuzeyi Bandırma Körfezi ile çevrilidir. Denizden yüksekliği 10 metre ve yüzölçümü 599 kilometrekaredir. İstanbula 64 mil, Bursaya 110 kilometre, Balıkesire 100 kilometre ve Çanakkaleye 204 kilometre uzaklıktadır. İzmire 342 kilometre demiryolu ve 311 kilometre karayolu ile bağlıdır.

Bandırmanın 1877 yılında ilçe olduğu Osmanlı Devleti Salnamelerinin tetkikinden anlaşılmaktadır.

Bandırma, Balıkesir ilinin en önemli bir limanıdır. Bandırma Körfezinin ağzında kuzeyde Mola, Tavşan, Fener ve Issız ada isimli adalar vardır. Körfezin uzunluğu 31, ağzı 14 kilometredir. Körfezin batısında Kapıdağ Yarımadası (600 - 700 metre yüksekliğinde tepeler), güney ve güneydoğusunda Karadağın etekleri Körfezi çevreler (Karadağ 764 metre yüksekliktedir). Geride güneyde, güneydoğu ve güneybatıya doğru tatlı meyillerle inen verimli topraklar vardır. Buralarda her çeşit tarla tarımı yapılabilmektedir.

İlk çağlarda Bandırma, batısında bulunan Kizikos (Belkıs) un bir mahallesiydi. Bugünkü yerinden 5 kilometre uzaklıktaydı. O zamanki adı Panormos idi. Güvenilir liman anlamına gelirdi. Zamanla genişlemiş ve bir ticaret limanı haline gelmiştir. Böyle olunca da etrafının iştahını çekmiş, Argotlar, Sitler, Amazonlar ve Truvalılar arasında çatışma konusu olmuştur. Büyük İskenderin egemenliğinden sonra Romalılar ve Bizanslıların eline geçmiştir. Karasi Türk Beyliği bu yöreleri ele geçirdikten bu yana, Bandırma Türk

MARMARA DENİZİ
N
1: 300.000
Kapıdağ yarım adası
Erdek
BANDIRMA KÖRFEZİ
ERDEK KÖRFEZİ
BANDIRMA
Edincik
Gönen
MANYAS GÖLÜ
(KUŞ GÖLÜ)
Aksakal
BURSA
Manyas
İŞARETLER
İlce merkezi
Bucak "
Köy "
Belediye teşkilâtı olan yerler
Demir yolu
Devlet "
İL "
Köy "
İl Sınırı
İlce "
Bucak "
Tek. Rass. Hasan Kırkar.

Bandırmada Atatürk Anıtı ve Şehitler Anıtı

yurdu olarak kalmıştır. Avrupa literatüründe Bandırmanın adı Pandermit diye geçmektedir. Buna sebep bu limandan pandermit madeninin ihraç edilmesi imiş. Telâffuzu bizce zor olduğu için söylenişi Bandırmaya çevrilmiş.

Bandırma Osmanlı İmparatorluğunda, İstanbul Galata Kadılığına bağlı iken daha sonra bu kadılıktan ayrılmıştır. Bir müddet Erdek Kazasına bağlı bucak olarak kalmış ve 1877 de ilçe olarak Bursa İline bağlanmıştır. 1876 - 1877 Türk - Rus harbinden sonra büyük gruplar halinde göçmenler, Bandırmada iskân edilmiştir. Bütün kıyı şehirlerinde ve ticaret merkezlerinde olduğu gibi Rum ve Ermeni azınlığı zamanla buradaki ticaret ve ekonomiye hâkim oldu. En son 16 Eylül 1922 de Etniki Heterya'nın faaliyet gösterdiği bir merkez haline geldi. Cumhuriyetten bu yana 1937, 19.3.1953 ve 6.10.1964 de olmak üzere üç kez de büyük depremlere uğradı. 16 Eylül ve 17 Eylül 1922 de Yunanlıların çekilişinde şehrin dörtte üçü yandı. Bundan sonra yeni baştan imar ve ihya edildi.

Şehrin bugün bulunduğu kesimde Rum ve Ermeni tab'ası çoğunlukta iken II. Selim zamanında Bandırmaya sürülen mabeyin çavuşlarından Haydar Çavuş Türklüğü ve müslümanlığı hâkim kılmak için çok çalışmıştır. Kendi adını taşıyan camii şerifin sahasında bir cami, medrese, imarathane, kütüphane, han ve hamam yaptırmıştır. Öldüğü zaman şehir tamamen türkleşmiş idi. 1874 yılında çok büyük bir yangın geçiren şehir baştan başa yanmıştır.

Bandırma Merkez Bucağı ve Belediyesi dahil üç bucak, iki belediye ve 34 köyden kuruludur.

Bandırma Şehrinin (33.116), Edincik Kasabasının (5.156) nüfusu vardır. Merkez Bucağının (15), Edincik Bucağının (12) ve Aksakal Bucağının (7) köyü vardır.

Hafta pazarı cumartesi, çarşamba ve perşembe günleridir.

Bandırma Belediyesinin Mahalleleri :

Sıra No.	Mahallenin Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	600 Evler	1214	1269	2483
2	Bentbaşı	676	717	1393
3	Çınarlı	2505	2642	5147
4	Dere	1275	1136	2411
5	Günaydın	439	514	953
6	Hacıyusuf	2483	2464	4947
7	Haydarçavuş	2225	1142	3367
8	İhsaniye	967	1060	2027
9	17 Eylül	1707	1734	3441
10	Paşabayır	2419	1720	4139
11	Paşamescit	381	413	794
12	Sunullah	983	1056	2039
13	Yeni	—	—	—
	TOPLAM	17173	15943	33316

Merkez Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Akçapınar	400	333	833
2	Bereketli	244	260	504
3	Çakıl	248	246	494
4	Çalışkanlar	178	164	342
5	Doğruca	503	490	993
6	Dutliman	118	100	218
7	Emre	196	207	403
8	Erikli	340	355	695
9	Eskiziraatlı	127	115	242
10	Kayacık	418	363	781
11	Mahbubeler	167	151	318
12	Ömerli	295	296	591
13	Yenice	186	233	419
14	Yenisığırcı	239	240	479
15	Yeniziraatli	189	182	371
	TOPLAM	3848	3835	7683

a) Aksakal Bucağı :

Doğusu Karacabey İlçesi, batısı Manyas Gölü, kuzeyi Bandırma Merkez Bucağı, güneyi Manyas İlçesi ve Susurluk İlçesinin Göbel Bucağı ile çevrilidir. Denizden yüksekliği 77 metre ve yüzölçümü 140 kilometrekaredir. Aksakal, 1953 yılında bucak olmuştur.

Köyün kuruluşunda ilk gelip yerleşen ve köyde ölen, yatırı köy camii kenarında olan aksakallı bir dedeye atfen köye ve bucağa Aksakal adının verildiği söz konusudur.

Bucak tam teşkilâtlı değildir. P.T.T., Ana ve Çocuk Halk Sağlığı İstasyonu, Nüfus Memurluğu ve Tarım Kredi Kooperatifi vardır.

Halk sulu ve kuru tarım ve hayvancılık yapmaktadır. Bucak Merkezinde pazar günleri hafta pazarı kurulmaktadır. Eskisığırcı Köyünde 20 - 22 Eylülde hayvan ve emtia pazarı kurulur.

Aksakal Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Aksakal (B.M.)	723	692	1415
2	Doğa	388	387	755
3	Ergili	565	561	1126
4	Eskisığırcı	433	434	867
5	Karaçalılık	129	108	237
6	Kirazlı	123	127	250
7	Yeşilçomlu	380	397	777
	TOPLAM	2741	2706	5447

b) Edincik Bucağı :

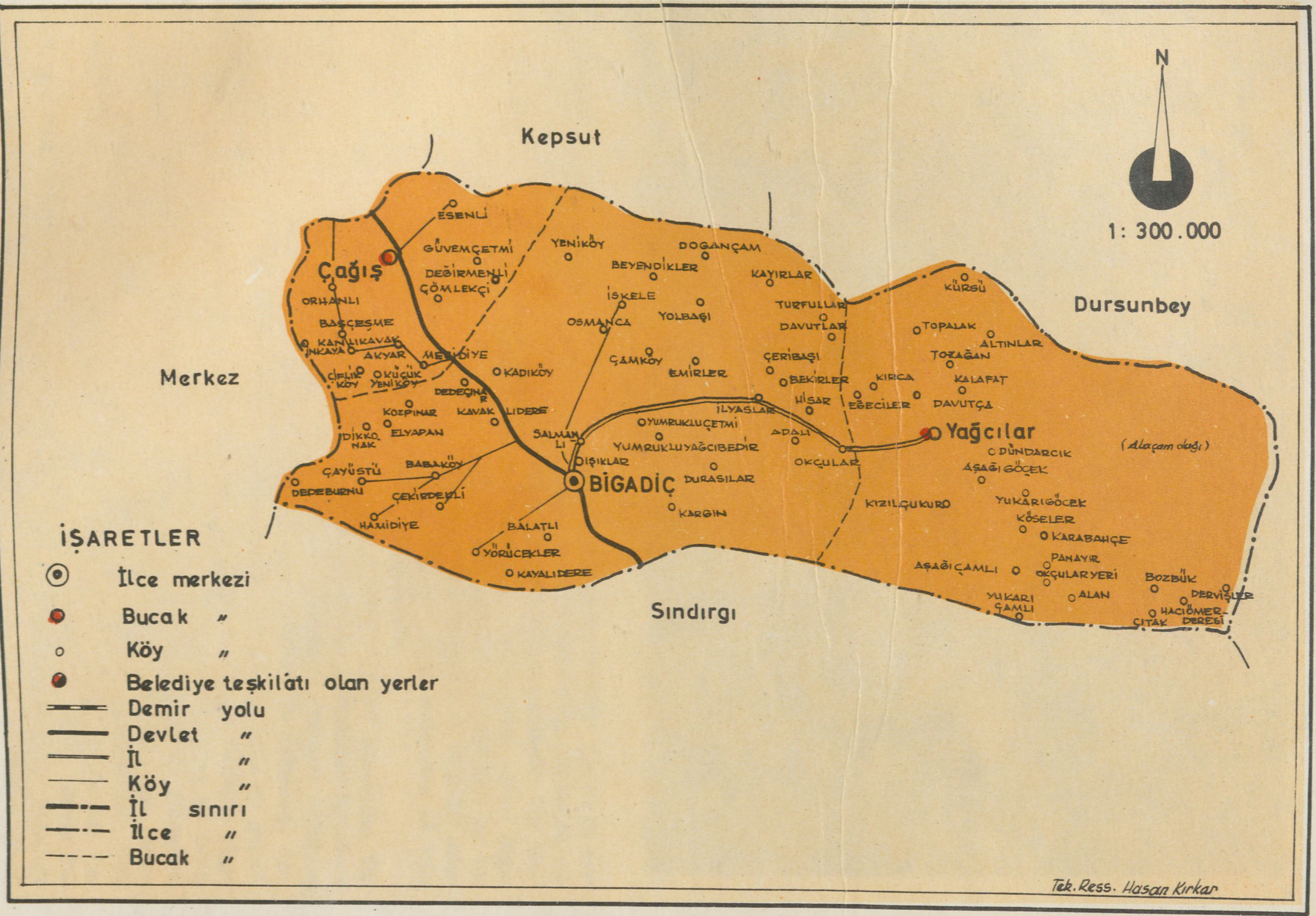
Doğusu Bandırma Merkez Bucağı, batı ve güneybatısı Gönen İlçesi, güneyi Manyas Gölü, kuzeyi Erdek Körfezi ile çevrilidir. Denizden yüksekliği 90 metre, yüzölçümü 250 kilometrekaredir. Bandırmaya 12, Erdek'e 15, Gönen'e 25 kilometre uzaklıktadır.

Edincik 1875 yılında bucak olmuştur. 16. yüzyılda büyük bir depremde bucak yerle bir olmuş, Edincikli bilim adamı RAVZİ bu felâket karşısında Edincik için ağıtlar dizmiştir. Osmanlıların Rumeli fethi hazırlıkları Edincik sahillerinde Taşkızak diye anılan yerde başlamış, sallar burada yapılmıştır.

Eski nüfus kayıtlarında Edincik adı Aydıncık olarak geçmektedir. Kesin olmamakla beraber Osmanlıların Edincikte sefer hazırlıkları sırasında bulunan, Aydın Bey adındaki kumandanın ismine izafeten bu adın verildiği ve halk tarafından inceltilerek Edincik şeklinde benimsendiği kanısına varılmıştır. Gurubu ve manzarası güzel olduğundan Evliya Çelebi, Edincik'in su ve havasının güzelliğini (Badisaba Edincikte eser, Edincikte insanın ruhu şad olup ömrü artar) demek suretiyle dile getirmiştir.

Bucak tam teşkilâtlı değildir. Haftanın Cuma günleri pazar kurulur. Bucak merkezi Edincik Belediyesinin nüfusu (2.578) i erkek ve (2.578) i kadın olmak üzere (5.156) dır.

Belediye Yenice, Kümbed, Hisar, Kayalı, Karakadı adındaki mahallelerden müteşekkildir. Bucağın (12) köyünün (9.721) nüfusu ile beraber genel nüfusu (14.877) dir.

N
1: 300.000
Kepsut
Dursunbey
Merkez
Sındırgı
Çağış
BİGADİÇ
Yağcılar
(Alaçam dağı)
ESENLİ
GÜVEMÇETMİ
DEĞİRMENLİ
ÇÖMLEKÇİ
ORHANLI
BAŞÇEŞME
İNKAYA
AKYAR
MEDİDİYE
KADIKÖY
DEDEÇINAR
KAVAK
LİDERE
KOZPINAR
ELYAPAN
DİKKONAK
ÇAYÜSTÜ
BABAKÖY
DEDEBURNU
ÇEKİRDEKLİ
HAMİDİYE
SALMANLI
DIŞIKLAR
BALATLI
YORÜCEKLER
KAYALIDERE
YENİKÖY
BEYENDİKLER
DOĞANÇAM
KAYIRLAR
İSKELE
YOLBAŞI
OSMANCA
ÇAMKÖY
EMİRLER
TURFULLAR
DAVUTLAR
ÇERİBAŞI
BEKİRLER
HİSAR
İLYASLAR
YUMRUKLUÇETMİ
YUMRUKLUYAĞCIBEDİR
ADALI
DURASILAR
KARGIN
OKÇULAR
KIRCA
EĞECİLER
KÜRSÜ
TOPALAK
ALTINLAR
TOZAĞAN
KALAFAT
DAVUTÇA
DÜNDARCIK
AŞAĞI GÖÇEK
KIZILÇUKURO
YUKARIGÖCEK
KÖSELER
KARABAHÇE
PANAYIR
OKÇULARYERİ
AŞAĞIÇAMLI
YUKARI ÇAMLI
ALAN
BOZBÜK
DERVİŞLER
HACIÖMER DERESİ
ÇITAK
İŞARETLER
İlce merkezi
Bucak "
Köy "
Belediye teşkilatı olan yerler
Demir yolu
Devlet "
İl "
Köy "
İl sınırı
İlce "
Bucak "
Tek. Ress. Hasan Kırkar

Bigadiç İlçesinden bir görünüm

Edincik Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Beyköy	119	125	244
2	Bezirci	222	250	472
3	Çarıkköy	131	153	284
4	Çepni	197	195	392
5	Çinge	61	49	110
6	Çirkinçavuş	183	179	362
7	Doğanpınar	274	144	418
8	Gölyakar	174	170	344
9	Hıdırköy	71	79	150
10	Külefli	282	192	574
11	Misakça	376	320	696
12	Orhaniye	249	270	519
	TOPLAM	4917	4804	9721

E — Bigadiç İlçesi :

Doğusu Dursunbey, batısı Savaştepe, güneyi Balıkesir Merkez, kuzeyi Kepsut, doğu - güneyi ise Sındırgı ilçeleri ile çevrilidir. Denizden yüksekliği 135 metre, yüzölçümü 1.007 kilometrekaredir. İlçe Merkezi Bigadiç'in 4.820 nüfusu vardır. Bigadiç İlçesinin genel nüfusu (37.730) dır. Bir ilçe belediyesi ile Çağış ve Yağcılar adında iki bucağı vardır. Balıkesire 38 kilometre uzaklıktadır.

Bigadiç çok eski bir kasabadır. Tarihçi Strabon Lidya Hükümdarı Krezüsün zamanında Bigadiç'in mevcut olduğunu yazmaktadır. Bundan da anlaşıldığı üzere Bigadiç'in en az 2.600 yıllık bir geçmişi bulunmaktadır. Bizans devrinde Bigados namı ile anılmakta olan ve bu devirden kalma bir kale harabesinin güneybatı eteğinde kurulmuştur. İlk ilçe oluşu eskiliğinden dolayı bilinmemektedir. 1892 yılına kadar ilçe iken bu tarihte bucak olmuştur. Buna sebep devrin Padişahının mülteci çerkezleri Bigadiç'e iskân etmek isteyişi ve halkın karşı koymasıdır. İlçelik, kurşun madenleri iş-

letmeciliği ile ün kazanan Balyaya nakledilmiştir. Şehir 1942 depreminde tamamen yıkılmışsa da kısa zamanda bayındır hale getirilmiştir. 1943 yılına kadar Balıkesire bağlı bucak olarak idare edilmiştir. Bu tarihte 4444 sayılı kanunla ilçe haline getirilmiştir.

Bigadiç ovası 23.000 dekarlık çok verimli bir toprağa sahiptir. Sulama tesisleri kurulmuş olup, ovanın sulanmasına başlanmıştır. Ençok pamuk, tütün, pancar, buğday ekimi yapılmaktadır. Sebzecilikte ileridir. Kavun ve karpuz üretimi meşhurdur. İlçe madencilik bakımından da çok zengindir. En çok borasit madeni üretilmekte, dış ülkelere ihraç edilmektedir. Hayvancılık, bilhassa koyun, keçi, sığır, manda ve kümes hayvanları bakımından zengindir. İlçede tavuk cinslerini iyileştirmek için Tarım Bakanlığına bağlı Tavukçuluk Islah İstasyonu kurulmuştur.

Bigadiç Belediyesinin Mahalleleri :

Sıra No.	Mahallenin Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Abacı	360	375	735
2	Cami	303	301	604
3	Çavuş	350	353	703
4	Fetibey	186	190	376
5	Kuyu	470	510	980
6	Orta	353	360	713
7	Servi	342	380	722
	TOPLAM	2408	2412	4820

Merkez Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Adalı	306	308	614
2	Babaköy	564	594	1158
3	Balatlı	238	263	501
4	Beğendikler	289	269	558
5	Bekirler	237	242	479
6	Çamköy	170	188	358
7	Çayüstü	300	303	603
8	Çekirdekli	487	483	970
9	Çeribaşı	166	171	337
10	Davutlar	276	294	570
11	Dedeburnu	158	150	308
12	Dedeçınar	173	178	351
13	Dikkonak	137	139	276
14	Doğançam	98	112	210
15	Durasiler	276	314	590
16	Elyapan	137	133	270
17	Emirler	249	269	518
18	Hamidiye	264	438	902
19	Hisar	131	134	265
20	Işıklar	804	554	1358
21	İskele	556	523	1079
22	İlyaslar	246	231	477
23	Kadıköy	220	227	447
24	Kargın	506	468	974
25	Kavaklıdere	247	224	471
26	Kayalıdere	207	185	392
27	Kayırlar	330	318	648
28	Kozpınar	187	156	343
29	Okçular	195	196	391
30	Osmanca	148	150	298
31	Salmanlı	153	148	301
32	Turfullar	313	300	613
33	Yeniköy	281	256	537
34	Yolbaşı	216	231	447
35	Yumrukluçetmi	123	121	244
36	Yumrukluyağcıbedir	153	155	308
37	Yürücekler	73	68	141
	TOPLAM	9814	9493	19307

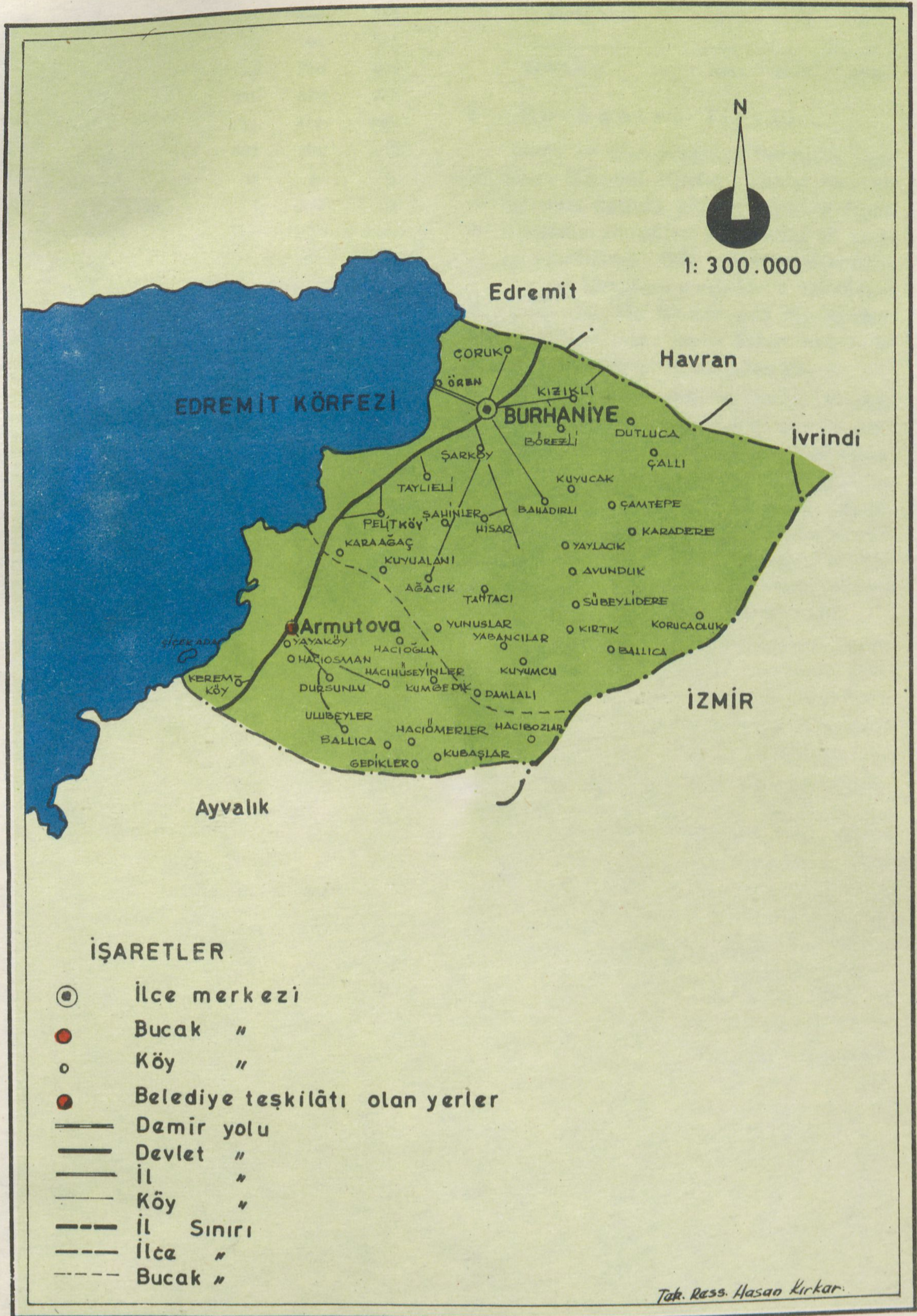
a) Çağış Bucağı :

1929 yılında İl Merkezine bağlı bir bucak haline getirilmiştir. Bigadiç 1943 yılında ilçe olunca, Bigadiç'e bağlanmıştır.

Tam teşkilâtlı değildir. Bucak Merkezi Çağış Köyü dahil (12) köyü ve (3.625) i erkek, (3.466) sı kadın olmak üzere (7.071) nüfusu vardır.

Çağış Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Çağış (B.M.)	520	477	997
2	Akyar	337	295	632

N
1: 300.000
Edremit
Havran
İvrindi
İZMİR
Ayvalık
EDREMİT KÖRFEZİ
BURHANİYE
Armutova
ÇORUK
ÖREN
KIZIKLI
BÖREZLİ
DUTLUCA
ÇALLI
ŞARKÖY
TAYLIELİ
KUYUCAK
BAHADIRLI
ÇAMTEPE
ŞAHİNLER
PELİTKÖY
HİSAR
KARADERE
KARAAĞAÇ
YAYLACIK
KUYUALANI
AVUNDUK
AĞACIK
TAHTACI
SÜBEYLİDERE
YUNUSLAR
YABANCILAR
KIRTIK
KORUCAOLUK
YAYAKÖY
HACIOĞLU
BALLICA
HACIOSMAN
HACIHÜSEYİNLER
KUYUMCU
KEREMKÖY
DURSUNLU
KUMGEDİK
DAMLALI
ULUBEYLER
HACIÖMERLER
HACIBOZLAR
BALLICA
KUBAŞLAR
GEPİKLER
İŞARETLER
İlce merkezi
Bucak "
Köy "
Belediye teşkilâtı olan yerler
Demir yolu
Devlet "
İl "
Köy "
İl Sınırı
İlce "
Bucak "
Tek. Ress. Hasan Kırkar

3	Başçeşme	112	100	212
4	Çiftlik	89	92	181
5	Çömlekçi	355	340	695
6	Değirmenli	385	370	755
7	Esenli	421	427	848
8	Güvençetmi	431	381	812
9	Kanlıkavak	53	42	95
10	Küçükyeniköy	172	154	326
11	Mecidiye	589	618	1207
12	Orhanlı	161	150	311
	TOPLAM	**3625**	**3446**	**7071**

b) Yağcılar Bucağı :

Yağcılar 1931 yılında İl Merkezine bağlı bir bucak iken 1943 yılında ilçe olan Bigadiç'e bağlanmıştır.

Tam teşkilâtlı değildir. Bucak Merkezi Yağcılar Köyü dahil (24) köyü, (3.302) si erkek, (3.240) ı kadın olmak üzere (6.542) nüfusu vardır.

Yağcılar Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Yağcılar (B.M.)	141	152	293
2	Alan	163	170	333
3	Altunlar	203	169	372
4	Aşağıçamlık	165	177	342
5	Aşağıgöçek	155	132	287
6	Bozbük	208	178	386
7	Çatak	87	83	170
8	Davutça	59	46	105
9	Devrişler	260	274	534
10	Dündarcık	102	99	201
11	Hacıömerderesi	148	159	307
12	İğciler	90	90	180
13	Kalafat	124	116	240
14	Karabahçe	84	85	169
15	Kırca	205	198	403
16	Kızılçukur	260	141	501
17	Köseler	52	55	107
18	Kürsü	55	59	114
19	Okçularyeri	143	131	274
20	Panayır	90	98	188
21	Topalak	135	135	270
22	Tozağan	56	45	101
23	Yukarıçamlı	132	169	301
24	Yukarıgöçek	185	179	364
	TOPLAM	**3302**	**3240**	**6542**

F — Burhaniye İlçesi :

Doğu ve güneydoğusu Bergama İlçesi, batısı Edremit Körfezi, kuzeyi Havran ve Edremit ilçeleri, güneyı Ayvalık İlçesi ile çevrilidir. Denizden yüksekliği 10 metre ve yüzölçümü 607 kilometrekaredir. Burhaniye Kasabası denizden 4 kilometre içerdedir. Sahilde Kemer adlı bir iskelesi vardır. Çanakkale - İzmir devlet asfaltı ilçenin ve kasabanın ortasından geçer.

Edremit Körfezinin doğusundaki dağlar ve bu dağların çevrelediği ova Burhaniye İlçesi sınırları içinde kalır. Alüviyonlarla dolu olan Burhaniye ovası güneye doğru Armutova Bucağı yönünde uzanır. Havran Çayı ovadan geçer. Ayrıca Karıncaderesi ve Üvicekderesi adındaki çaylar da ovayı sular. Doğudaki dağların batıya bakan yamaçları ormanlarla kaplıdır.

Akdeniz ve Ege iklimi özelliği ilçede etkisini gösterir. Kışlar ılık ve yağışlı, yazlar sıcak ve kuraktır. Kuzeyden gelen soğuk rüzgârları Kazdağı güneye bırakmaz.

Burhaniyenin bugün kurulduğu yer eski zamanlarda boş imiş. Bu zamanlarda, Krezüsten önce, İskeleye yakın Anahor adlı büyük bir şehir bulunuyormuş. Bölge önceleri Mizyalılar tarafından iskân edilmiş, sonraları sıra ile Bergama ve Roma, Bizans ve Selçuk'luların eline geçmiştir. Selçuk Hakanı Kılıçaslan, Uçbeyi Taylıbabayı Burhaniyeye göndermiştir. Taylıbaba bölgede göçebe halinde yaşayan Türkleri toplıyarak, İskele yakınında kendi adıyla anılan Taylıeli Köyünü kurmuştur. Taylıbaba burasını kendisine merkez yaparak uzun savaşlardan sonra Edremiti Bizanslılardan almıştır. Taplıbaba sonradan Taylıeli Köyünü bugünkü Burhaniyenin bulunduğu yere taşımıştır. Selçukluların dağılmasında Karasioğullarının eline geçen bölgeyi, 1323 yılında Osmanlı Türkleri kendi egemenlikleri altına almışlardır. 1484 de Burhaniye çok büyüdüğü için Taylıeli yerine burası merkez olmuş ve o zamandan

Burhaniye İlçesinin bir görünümü.

beri de Burhaniyeye Kemer denilmeğe başlanılmıştır. 1866 yılına kadar Edremite bağlı bir bucak olarak kalmıştır. 1867 de ilçe olmuş ve Sultan Abdülhamit zamanında Padişahın oğlu Burhanettin'in adı verilerek Burhaniye diye anılmağa başlanılmıştır. Taylıbabanın mezarı Taylıelindedir.

Burhaniye Kurtuluş Savaşında düşmana ilk karşı koyan ilçelerden biri olmuştur. 172. Piyade Alayı Komutanı Yarbay Ali (Çetinkaya) Beyin kuvvetleri ile birlikte düşmana karşı savaşmışlardır. 8 Eylül 1922 de işgalden kurtarılmıştır. Her yıl bugün, törenlerle kutlanır.

Burhaniye İlçesi 1944 de deprem felâketine, 1956 ve 1963 yıllarında ise sel baskınına uğradı. İmar ve İskân Bakanlığınca seylâpzedelere Armutova Bucağı merkezinde 190 adet ev yapılarak teslim edilmiştir.

İlçe halkı tarımla uğraşmaktadır. Verimli topraklarında her çeşit ürün yetişmektedir. Zeytincilik ve pamuk ekimi önemlidir. Hububat ekimi ile hayvancılıktan sonra gelen diğer önemli bir kazanç kolu da arıcılıktır.

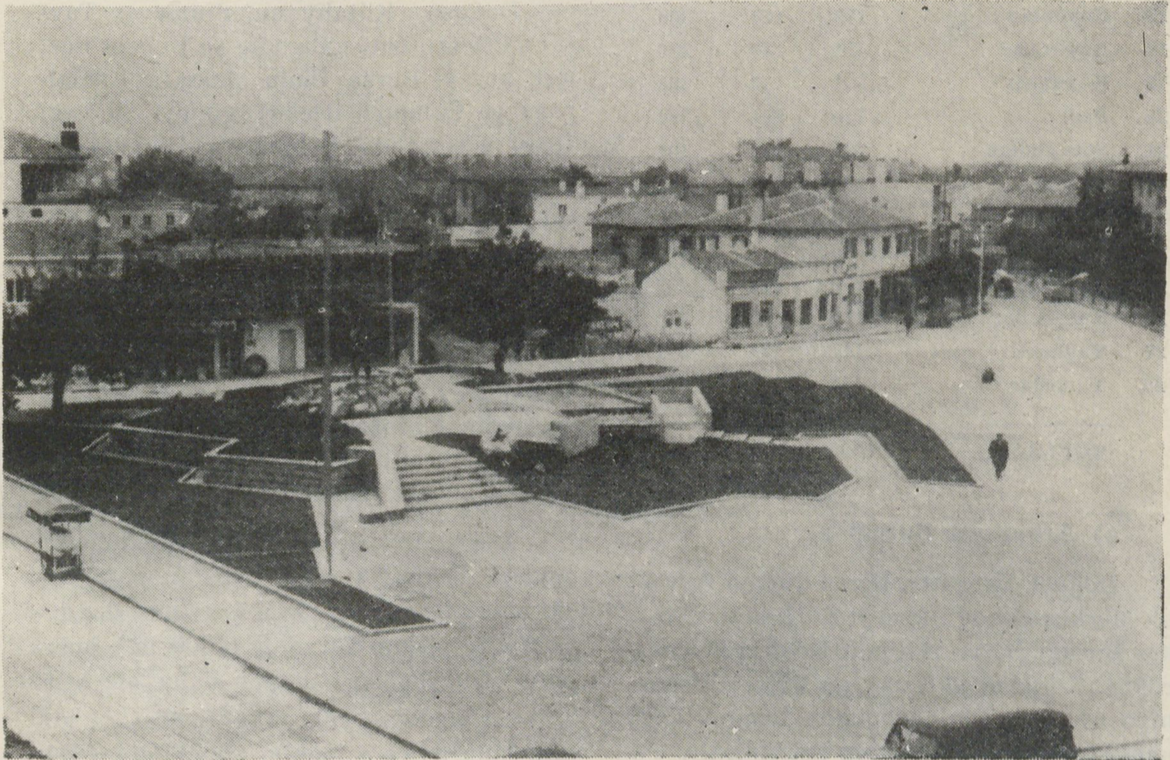
İlçenin iki belediyesi ve 37 köyü vardır. Nüfus toplamı (33.061) dir. Burhaniye Belediyesinin Giriş, Hacıahmet, İskele, Mahkeme, Memiş, Kocacami, Ören ve Yunus adında 9 mahallesi, (12.597) nüfusu vardır. Merkez Bucağının 28 köyünün nüfusu ise (13.086) dır. İlçede Pazartesi günleri hafta pazarı kurulmaktadır.

Burhaniye Belediyesine Bağlı Mahalleler :

Sıra No.	Mahallenin Adı	Nüfusu Erkek	Nüfusu Kadın	Nüfusu Toplam
1	Geriş			1156
2	Kocacami			1444
3	Hacıahmet			1475
4	Memiş			1278
5	Mahkeme			2351
6	Yunus			4608

Burhaniye İlçesinde bir cadde

Burhaniye İlçesi - Cumhuriyet Meydanı

7	İskele			135
8	Ören			150
	TOPLAM			12597

Merkez Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Ağacık	245	249	494
2	Avunduk	111	103	214
3	Bahadınlı	302	329	631
4	Ballıca	34	35	69
5	Börezli	198	235	433
6	Çallı	157	142	299
7	Çamtepe	66	79	145
8	Çoruk	463	550	1013
9	Damlalı	46	45	91
10	Dutluca	180	179	359
11	Hisar	162	156	318
12	Karaağaç	583	575	1158
13	Karadere	305	275	580
14	Kırtık	148	131	279
15	Kızıklı	604	617	1221
16	Kurucaoluk	117	96	213
17	Kuyualan	157	149	306
18	Kuyucak	154	126	280
19	Kuyumcu	201	182	383
20	Pelit	710	684	1394
21	Sübeylidere	209	192	401
22	Şahinler	263	245	508
23	Şarköy	396	364	760
24	Tahtacı	165	154	319
25	Tayhеli	210	227	437
26	Yabancılar	126	109	235
27	Yaylacık	147	124	271
28	Yunuslar	149	126	275
	TOPLAM	6608	6478	13086

a) Armutova Bucağı :

Doğusu Bergama İlçesi, güneyi Ayvalık Merkez Bucağı, kuzeyi Burhaniye Merkez Bucağı, batısı Edremit Körfezi ile çevrilidir. Adından anlaşılacağı üzere Burhaniye ovasının bir devamıdır. İzmir - Çanakkale asfalt devlet yolu üzerindedir.

Bucak tam teşkilâtlı değildir. Haftanın salı günleri pazar kurulur. 9 köyü vardır. Bucak Merkezi Gömeç'te Belediye teşkilâtı kuruludur. Bucağa bağlı köylerin nüfusu (3.782) dir. Gömeç Belediyesinin Kemalpaşa, Mithatpaşa, Yaya adında 3 mahallesi (1.817) si erkek ve (1.779) u kadın olmak üzere (3.596) nüfusu vardır.

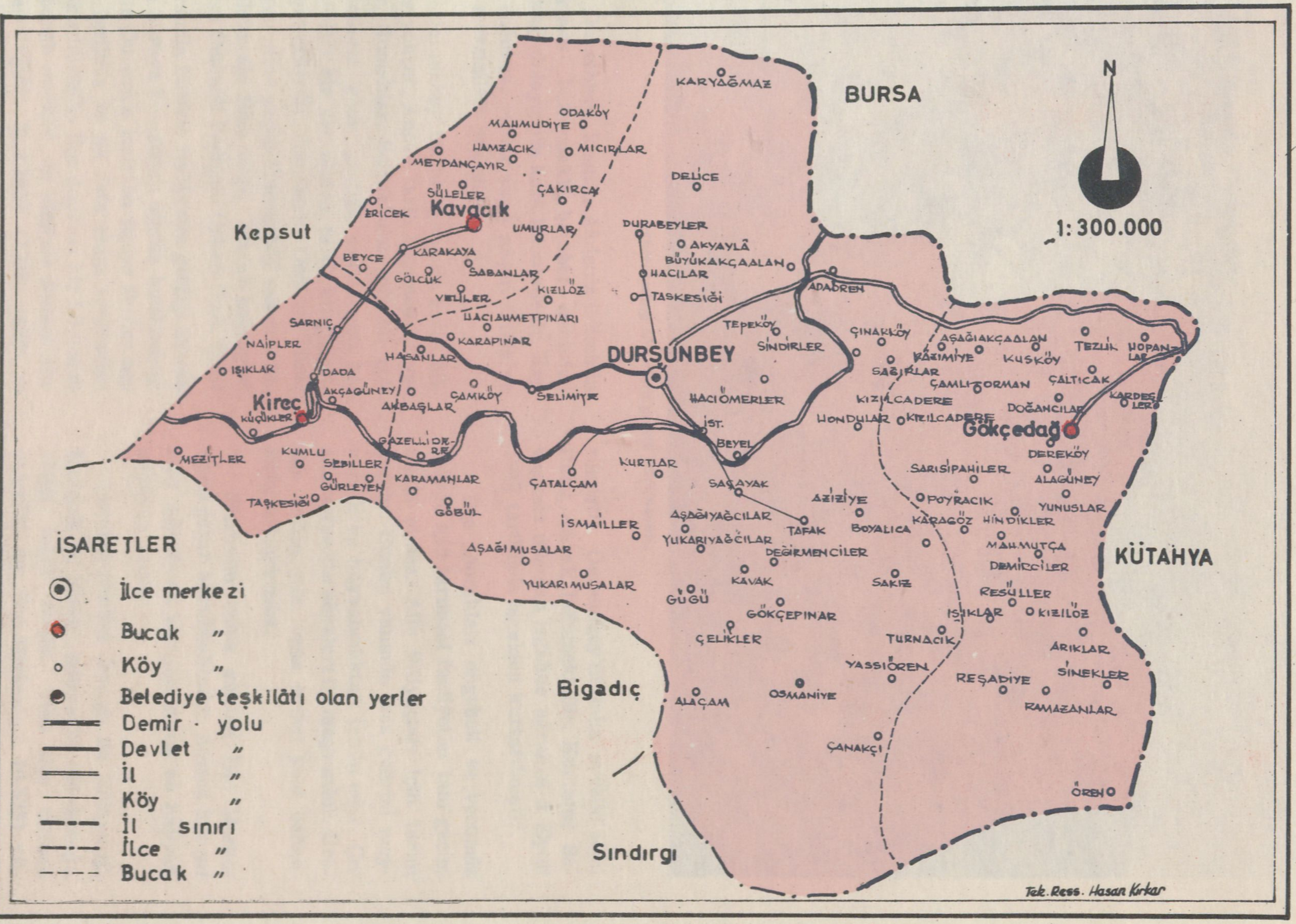
Armutova Bucağına Bağlı Köyler :

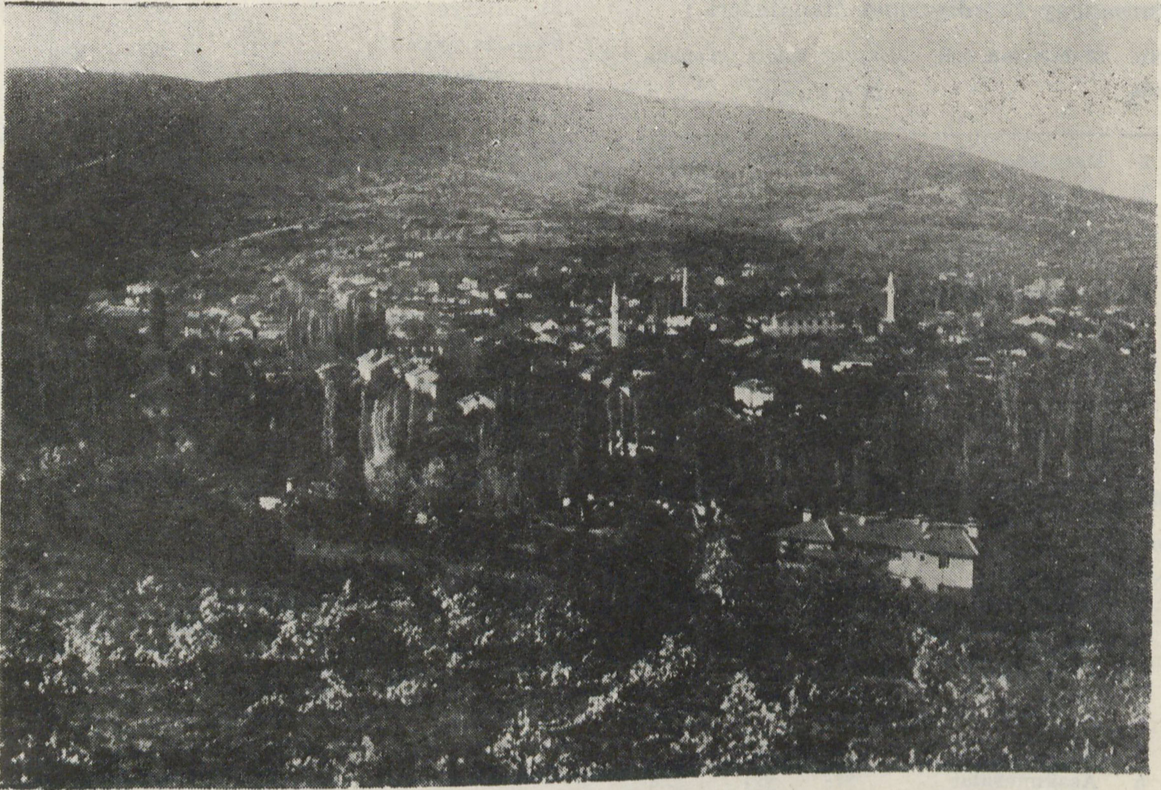
Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Dursunlu	145	128	273
2	Hacıbozlar	63	56	119
3	Hacıhüseyinler	369	390	759
4	Hacıoğlu	218	196	414
5	Hacıosman	196	196	392
6	Keremköy	218	186	404
7	Kubaşlar	95	94	189
8	Kumgedik	87	74	161
9	Ulubeyler	561	510	1071
	TOPLAM	6952	1830	3782

G — Dursunbey İlçesi :

Doğusu Kütahyanın Simav ve Tavşanlı ilçeleri, batısı Bigadiç ve Kepsut ilçeleri, kuzeyi Bursa İlinin Mustafa Kemalpaşa ve Orhaneli ilçeleri, güneyi Sındırgı İlçesi ile çevrilidir. Denizden yüksekliği 630 metre ve yüzölçümü 1906 kilometrekaredir. Stablize 93 kilometrelik bir devlet şosesi ile Balıkesire bağlıdır; yol, yaz kış trafiğe açıktır. Dursunbey - Tavşanlı 100 kilometre, Dursunbey - Bursa 130 kilometre, Dursunbey - Simav 70 kilometredir. Dursunbey - Balıkesir Demiryolu 90 kilometredir. Kasaba merkezi İstasyona 5 kilometre uzaklıktadır. İstasyon ayni zamanda kasabanın bir mahallesidir.

Dursunbey İlçesi, İç Batı Anadolunun kuzeyinde dağlık bir yörededir. Kuzeyinde kalkerlerden meydana gelmiş doğu - batı doğrultulu Karadağ (1000 m.) bulunur. Güneyindeki dağlar daha alçaktır. Çatal Çamdağın yüksekliği 696 m. yi ancak bulur. İlçe ormanları zengindir. Özellikle çam grubu ağaçlar hâkimdir.

BURSA
KÜTAHYA
Kepsut
Bigadıç
Sındırgı
N
1:300.000
DURSUNBEY
Kavacık
Kireç
Gökçedağ
KARYAĞMAZ
ODAKÖY
MAHMUDİYE
HAMZACIK
MICIRLAR
MEYDANÇAYIR
DELİCE
SÜLELER
ÇAKIRCA
ERİCEK
UMURLAR
DURABEYLER
AKYAYLA
BÜYÜKAKÇAALAN
HACILAR
TAŞKESİĞİ
BEYCE
KARAKAYA
GÖLCÜK
SABANLAR
VELİLER
KIZILÖZ
HACIAHMETPINARI
ADADREN
SARNIÇ
KARAPINAR
TEPEKÖY
SİNDİRLER
ÇINARKÖY
AŞAĞIAKÇAALAN
KAZIMİYE
KUŞKÖY
TEZLİK
HOPANLAR
NAİPLER
HASANLAR
IŞIKLAR
DADA
SAĞIRLAR
ÇAMLIORMAN
ÇALTICAK
AKÇAGÜNEY
ÇAMKÖY
SELİMİYE
HACIÖMERLER
KIZILCADERE
AKBAŞLAR
DOĞANCILAR
KARDEŞLER
KÜÇÜKLER
İST.
HONDULAR
KIZILCADERE
BEYEL
GAZELLİDERE
MEZİTLER
KUMLU
SEBİLLER
KURTLAR
DEREKÖY
SARISIPAHİLER
ALAGÜNEY
KARAMANLAR
ÇATALÇAM
SAĞAYAK
GÜRLEYEN
AZİZİYE
POYRACIK
YUNUSLAR
TAŞKESİĞİ
GÖBÜL
TAFAK
KARAGÖZ
HİNDİKLER
İSMAİLLER
AŞAĞIYAĞCILAR
BOYALICA
MAHMUTÇA
YUKARIYAĞCILAR
AŞAĞIMUSALAR
DEĞİRMENCİLER
DEMİRCİLER
YUKARIMUSALAR
KAVAK
SAKIZ
RESULLER
GÜGÜ
GÖKÇEPINAR
IŞIKLAR
KIZILÖZ
ÇELİKLER
TURNACIK
ARIKLAR
YASSIÖREN
SİNEKLER
REŞADİYE
OSMANİYE
ALAÇAM
RAMAZANLAR
ÇANAKÇI
ÖREN
İŞARETLER
İlce merkezi
Bucak "
Köy "
Belediye teşkilâtı olan yerler
Demir · yolu
Devlet "
İl "
Köy "
İl sınırı
İlce "
Bucak "
Tek. Ress. Hasan Kırkar

Dursunbey Ilçesinin genel görünümü.

Dursunbey, kısmen Akdeniz ikliminin tesirinde bulunmakla beraber, denizden uzaklığı dolayısiyle kara iklimindedir. Kışlar soğukça, yazlar sıcak geçer. Geçiş ve kış mevsimleri yağışlıdır.

Dursunbey tarihi hakkında kesin bilgiler yoktur. Ancak tarih boyunca Lidyalılar, Romalılar, Selçuk'lular gibi bir çok milletlerin gelip geçtiği, ordularının konakladığı bir yer olarak tarih kitaplarında geçmektedir. Son olarak Osmanlı Türklerinin eline geçen Dursunbey eskiden beri Balıkesir İline bağlı olarak kalmıştır. İkinci Osmanlı Padişahı Orhan Gazi, Emir Dursunla birlikte Balıkesire geldiği zaman onu buraya kumandan olarak bırakmıştır. Emir Dursun'a izafeten ilçeye Dursunbey adı verilmiş ve ilk defa onun tarafından imar edilmiştir. İlçe önceleri bir köy, sonra bucak merkezi, en nihayet Karasi Mutasarrıflığının 21.1.1919 (1335) tarih ve 8566/35 sayılı Kararıyla İlçe haline getirilmiştir. Dursunbey'in daha evvelki ismi Balat olarak bilinmektedir. Kurtuluş Savaşında düşman işgaline uğramış 3 Eylül 1922 tarihinde işgalden kurtarılmıştır.

İlçe toprakları engebeli ve verimsiz olduğu için tarımsal faaliyetler tam geçim temin etmez. Aile ihtiyaçları için tarım yapılır. Bunun yanında esas gelirini meyvacılık ve hayvancılıktan temin eder. Çeşitli nefasette elmaları ile meşhurdur. Üretim yıldan yıla, tesis edilen yeni bahçelerle, artmaktadır.

Haftanın cuma günleri İlçe Merkezinde pazar kurulmaktadır. Ayrıca her yıl 7-15 Ağustosta kurulan emtia ve hayvan panayırı vardır.

İlçenin Merkez Bucağı ile Gökçedağ, Kavacık ve Kireç adlarında (4) bucağı, (102) köyü vardır. Tüm ilçe nüfusu (45.472) dir. İlçe Merkezinin (6.533) nüfusu vardır.

Dursunbey Belediyesinin Mahalleleri :

No. Sıra	Mahallenin Adı	Erkek	Kadın	Toplam
		Nüfusu		
1	Bozyokuş			1132
2	Cebeci			985
3	Çakmak			465
4	Çiftçi			641
5	Mollaoğlu			1596
6	İstasyon			727
7	Vakıf			994
	TOPLAM	8229	3313	6533

Merkez Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Erkek	Kadın	Toplam
		Nüfusu		
1	Adaören	226	217	443
2	Akbaşlar	263	291	554
3	Akyayla	151	117	268
4	Alaçam	204	164	368
5	Aşağımusalar	278	281	559
6	Aşağıyağcılar	227	232	459
7	Aziziye	230	249	479
8	Beyel	127	120	247
9	Boyalıca	119	138	257
10	Büyükakçaalan	192	188	380
11	Çamköy	231	232	463
12	Çanakçı	348	334	682
13	Çatalçam	288	318	606
14	Çevikler	84	81	165
15	Çınar	207	245	452
16	Değirmenciler	82	87	169
17	Delice	445	412	857
18	Durabeyler	383	403	786
19	Gazellidere	84	93	177
20	Göbül	355	358	713
21	Gökçepınar	144	135	279
22	Güğü	499	474	973
23	Hacıahmetpınar	127	130	257
24	Hacılar	107	103	210
25	Hacıömerler	150	156	306
26	Hasanlar	116	119	235
27	Hondular	133	142	275
28	İsmailler	304	316	620
29	Karamanlar	187	162	349
30	Karapınar	159	163	322
31	Karyağmaz	484	512	996
32	Kavak	127	129	256
33	Kızılöz	163	180	343
34	Kurtlar	133	132	265
35	Osmaniye	349	267	616
36	Saçayak	121	107	228
37	Sağırlar	541	541	1082
38	Sakız	248	206	454
39	Selimağa	574	577	1151
40	Sinderler	95	104	199
41	Tafak	177	185	362
42	Taşkesiği	92	99	191
43	Tepeköyü	203	193	396
44	Turancık	184	167	351
45	Yassıören	402	430	832
46	Yukarımusalar	173	143	316
47	Yukarıyağcılar	121	125	246
	TOPLAM	10637	10557	21194

a) Gökçedağ Bucağı :

Doğusu Simav İlçesi, güneyi Tavşanlı İlçesi, kuzeyi Orhaneli İlçesi, batısı Dursunbey Merkez Bucağı ile çevrilidir.

Gökçedağ 1966 da Bursaya bağlı bir bucak ve 1892 de de İlçe haline getirildi. 1894 yılında yine bucaklığa tahvil edildi. Sonunda 1926 da Bursadan alınarak Dursunbey İlçesine bağlandı.

Bucak merkezinde çarşamba günleri hafta pazarı kurulmaktadır.

Bucağın merkezi ile beraber (29) köyü ve (7.398) nüfusu vardır. Tam teşkilâtlı değildir.

Gökçedağ Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Erkek	Kadın	Toplam
		Nüfusu		
1	Gökçedağ (B.M.)	311	288	599
2	Alagüney	91	100	201
3	Arıklar	161	164	325
4	Aşağıakçaalan	143	188	331
5	Çaltıcak	92	83	175
6	Çamharman	69	82	151
7	Demirciler	171	164	335
8	Dereköy	110	103	213

İŞARETLER

- ⊙ İlce merkezi
- Bucak "
- Köy "
- Belediye teşkilâtı olan yerler.
- Devlet yolu
- İl "
- Köy "
- İl sınırı
- İlce "
- Bucak "

1:300.000

ÇANAKKALE

(Kaz dağları)

YAŞYER
HACIASLANLAR
PINARBAŞI
BEYOBA
DERELİ
KAVURMACILAR
MEHMETALAN
ORTAOBA
GÜRE
KIZILKEÇİLİ
YOLÖREN
CAMCI
TAHTAKÖY
ZEYTİNLİ
YAYLAÖNÜ
DOYURAN
TAHTAKUŞLAR
YOLÖREN
KADIKÖY
Altınoluk
AVCILAR
KAVLAKLAR
EDREMİT
Havran
NARLI
AKÇAY
ÇIKRIKÇI
BOSTANCI

EDREMİT KÖRFEZİ

Burhaniye

EGE DENİZİ

Tek. Ress. Hasan Kırkar

9	Doğancılar	144	146	290
10	Emeksiz	146	175	321
11	Hindikler	71	78	149
12	Hopanlar	32	44	76
13	Işıklar	183	207	390
14	Karagöz	181	195	376
15	Kardeşler	146	143	289
16	Kazimiye	55	53	108
17	Kızılcadere	121	141	262
18	Kızılöz	102	150	252
19	Kuzköy	110	122	232
20	Mahmutça	63	75	138
21	Ören	83	86	169
22	Poyracık	111	134	245
23	Ramazanlar	147	190	337
24	Resüller	149	165	314
25	Reşadiye	149	142	291
26	Sarısipahiler	142	177	319
27	Sinekler	78	106	184
28	Tezlik	64	78	142
29	Yunuslar	78	106	184
	TOPLAM	**3503**	**3895**	**7398**

b) Kavacık Bucağı :

Doğusu Dursunbey Merkez Bucağı, güneyi Kireç Bucağı, batısı Kepsut İlçesinin Durak Bucağı, kuzeyi Mustafa Kemalpaşa İlçesi ile çevrilidir.

Kavacık Köyü 1926 yılında bucak merkezi yapılmıştır. Bucak merkezi ile birlikte (15) köyü ve (6.152) nüfusu vardır. Tam teşkilâtlı değildir.

Kavacık Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	**Köyün Adı**	Nüfusu **Erkek**	**Kadın**	**Toplam**
1	Kavacık (B.M.)	341	329	670
2	Beyce	184	169	353
3	Çakırca	190	210	400
4	Ericek	172	143	315
5	Gölcük	171	149	320
6	Hamzacık	352	335	687
7	Karakaya	79	75	154
8	Hamudiye	99	111	210
9	Meydançayırı	110	118	228
10	Mıcırlar	244	221	465
11	Odaköy	362	248	610
12	Süleler	240	253	493
13	Şabanlar	291	307	598
14	Umurlar	165	158	323
15	Veliler	151	175	326
	TOPLAM	**3151**	**3001**	**6152**

c) Kireç Bucağı :

Doğusu Dursunbey Merkez Bucağı, güneyi Bigadiç İlçesi, kuzeyi Kavacık Bucağı, batısı Kepsut Merkez Bucağı ile çevrilidir.

Kireç Bucağı önce 1919 Martında Sarnıç Köyünde kurulmuş daha sonra bucak merkezi Kireç Köyü olmuştur. Bucak tam teşkilâtlı değildir. Merkezi ile birlikte (11) köyü ve (4.195) nüfusu vardır.

Kireç Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	**Köyün Adı**	Nüfusu **Erkek**	**Kadın**	**Toplam**
1	Kireç (B.M.)	200	214	414
2	Akçagüney	213	261	474
3	Dada	232	249	481
4	Gürleyen	64	68	132
5	Işıklar	263	276	539
6	Kumlu	138	148	286
7	Küçükler	142	136	278
8	Naipler	97	121	218
9	Sarnıç	367	347	714
10	Sebiller	78	89	167
11	Taşkesiği	234	258	492
	TOPLAM	**3028**	**2167**	**4195**

H — Edremit İlçesi :

Doğusu Havran İlçesi, güneyi Burhaniye İlçesi ve Edremit Körfezi, batısı Edremit Körfezi ve Çanakkale İlinin Ayvacık İlçesi, kuzeyi ayni İlin Bayramiç İlçesi ile çevrilidir. Denizden yüksekliği 16-25 metre, yüzölçümü 708 kilometrekaredir. Şehir, adını taşıyan Körfezden

Edremit İlçesinden bir görünüm.

10 kilometre içeride kurulmuştur. Eskiden kıyıya daha yakın iken denizin dolması sonucunda kıyıdan uzak kaldığı anlaşılmaktadır. İlçenin iskelesi Akçay, Edremit Belediyesinin bir mahallesi olup, şehre 9 kilometre uzaklıktadır. İzmir - Çanakkale, Balıkesir-Çanakkale, Balıkesir-İzmir yolları Edremitten geçer, Edremit, kuzeyde Ayvacık'a 68 km., Ezine'ye 92 km., Çanakkaleye 141 km.; güneyde Burhaniye'ye 13 km., Ayvalık'a 48 km., İzmir'e 216 km. devlet asfaltı ile bağlıdır. Her yönde düzenli otobüs ve minübüs seferleri vardır.

Edremit İlçesi, Edremit Körfezinin doğusundaki ovanın bir kesimini, bunu kuzeyden ve kuzeydoğudan sınırlıyan dağların bir kısmını içine alır. Alüviyonlardan meydana gelen ova denize doğru yelpaze şeklinde açılır. Körfezin kuzeyinde dar bir kıyı şeridi halinde batıya doğru devam eder. Kuzeydeki Özbekalan (1298 m.), Kazdağları (1767 m.) yükseltileri ovayı ve Körfezi serin kuzey rüzgârlarından korur. Büyük akarsuları yoktur. Küçük çay ve dereleri ise şunlardır: Edremit Çayı, Zeytinli Çayı, Kızılkeçili Çayı, Güre Çayı, Manastır Çayı, İskele Deresi, Kocaçay, Mıhlı Çayı. Kuzeydeki dağlarda, yaz ortalarına kadar kurumayan, otlakiyeli yaylalar vardır.

İklim Akdeniz iklimi karakterindedir. Kışlar ılık, yazlar sıcak geçer. Yağışlar kış aylarına toplanmıştır.

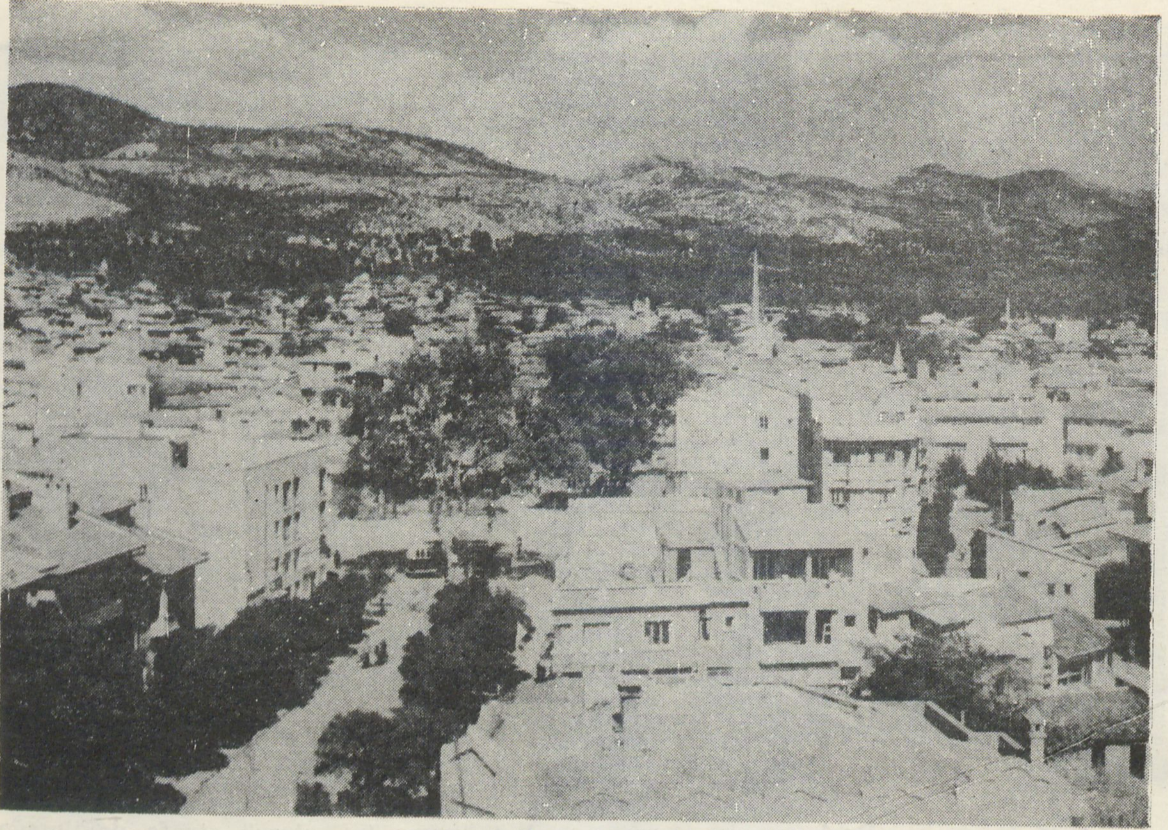
Tarihçiler Edremit'in Truva, Bergama ve Tep gibi şehirlerle birlikte M.Ö. 1443 yılında kurulduğunu yazarlar. Şehrin adını her kitap başka yazar. Bunlar arasında Adramyttiom, Adramityom, Landramytti, Edremitin gibi isimler vardır. Türk Ansiklopedisinde Adramytteion olarak yazılmakta ve Latincesi de Adramyttium şeklinde gösterilmektedir.

Edremit İlçesinden başka bir görünüm.

Eski Edremitin Burhaniyede, Kemer adlı kasabanın yanında, Yılanlı Tepe «Ören Tepe» mevkiinde Pidasus adıyla kurulduğu bazı tarih ve coğrafya lügatlerinde yazılıdır. Bergama, Truva yolu üzerinde bulunduğu için sık sık istilâya maruz kalarak halkı kılıçtan geçirilmiştir. Bir ara Lidyalıların eline geçtiğinde Kralın kardeşi Adramys tarafından yeniden yapılmış gibi onarılıp süslendiğinden Adramys adını almıştır. Edremit Truva Muharebelerinden sonra Lidyalıların eline geçmiştir. Lidyalıları İranlılar takip etmiş ve bir ara isyan eden şehrin halkını tamamen kesmişlerdir. Romalılar zamanında Bergama Krallığına bağlı iken çok gelişmiş ve parlamıştır. Romalılar ve Bizanslılar egemenliğinde uzun süre kalmıştır. M.S. 718 de İstanbul üzerine yürüyen İslâm Donanmasının ve Ordusunun saldırısına uğramıştır. M.S. 1076 da Selçuk Sultanı Süleyman Şahın, sonra da veziri Ebülkasımın orduları tarafından üst üste iki istilâya maruz kalan şehir sakinleri burayı terkederek etrafa dağılmağa başlamışlardır. Traianus adındaki bir şahsın bu durumu görmesi üzerine halkı Edremitin bugünkü yerine sevkettiği ve ilk gelenlerin Akpınar mevkiinde yerleştiği, şehrin buradan yukarıya doğru geliştiği bazı kaynaklarca belirtilmektedir. M.S. 1090 yılında eski Edremit tamamen terkedilmiştir. Bu bilgilere göre Edremit bugünkü yerine göçedeli 878 yıl olmuştur. Şehrin eski yeri palamut ağaçları ile kaplı olup toprak tuğla ve kiremit parçaları ile doludur.

Haçlı seferleri sırasında da Edremit ve yöresi birçok istilâ ve yağmalara uğramıştır. Ancak, M. S. 1231 yılında Edremit ve civarı Türkler tarafından tamamen zaptedilmiştir. Kalem Bey ve oğlu Karasi Bey bölgeyi birlikte fethetmişlerdir. Selçuklu Sultanına bağlılığını gösteren Karasi Bey, Sultan tarafından bu bölgeye Uçbeyi olarak atandı ve Edremit Konya Selçuk İmparatorluğunun Balıkesir Uçbeyliğine bağlı bir kazası oldu. Sel-

Edremit İlçesinden başka bir görünüm.

çuklular devrinde Kaleyi muhasara eden kumandanın muharebede ölümü üzerine, kumandayı eline alıp sonunda kaleyi teslim alan kimse olarak kabul edilen Yusuf Sinan tarafından Kurşunlu Caminin inşa ettirildiği rivayet olunmaktadır. 1299 yılında Selçuk İmparatorluğu dağılınca (Mysie) topraklarının Uçbeyi olan Karasi Bey de, Karasi Beyliğini kurarak egemenliğini ilân etti. Bu dönemde Edremit Karasi Beylerine bağlı kaldı. 1335 yılında Osmanlı Türkleri Karasi Beyliğini ortadan kaldırarak ülkeyi kendilerine kattılar. Osmanlı Devlet Teşkilâtında Edremit önce Anadolu Eyâletine, sonra da Hüdavendigâr (Bursa) Vilâyetine bağlı Karasi (Balıkesir) Livası içinde bir kaza halini almıştır.

Fatih Sultan Mehmet Bizansa harp ilânı için fırsat kolladığı sırada, Edremitteki Rumlar dışardan yapılan tahrikler sonunda birden ayaklanarak Türkleri öldürmeğe ve evlerini yakmağa başladılar. Tesadüfen o civarda avlanan Saruhan Bey olayı öğrenerek derhal harekete geçip, suçluları cezalandırdı. Bundan sonra Edremit yeniden imar edildi. Fatih, Edremit Körfezi ve dolaylarına hiç bir Rumun yerleşmesine izin verilmemesi için ferman çıkardı. Bu olay İstanbulun fethini teşvik etmiş oldu. 1461 yılında Fatih Sultan Mehmet, Ula Seferi ile meşgul iken, Midilli Beyi Nikolanın yükümlü olduğu akcayı vermiyerek isyan ettiğini haber aldı; hemen Edremite geldi. Edremit Körfezinde hazırlattığı 67 parça gemi ile adayı kuşattı. Nikola teslim olmayı reddedince, kumandayı Mahmut Paşaya bırakarak adadan ayrıldı ve Ayazmand (Altınova) yolu ile Edremite döndü; 26 gün Edremitte kaldı. Bu süre içinde Nikola hiç bir taraftan yardım alamadı ve fazla dayanamıyarak teslim oldu.

Fatih Sultan Mehmedin yukarda konu edilen fermanının etkisi 347 yıl devam etmiş ve 1800 yılında Rumlar tekrar Ed-

remit kıyılarına sokulmuşlardır. Bölgedeki Rumlar Balkan Savaşında, Birinci Dünya Savaşında daima aleyhimizde çalışmışlardır. 15.5.1919 tarihinde Akbaş kahramanı ve Edremit Kaymakamı Hamdi Bey Edremitte Redd-i İlhak Cemiyetini kurmuştur. Kurtuluş Savaşında Yunanlılar 1.7.1920 Perşembe günü saat 10 da bu güzel yurt parçasını işgal etmişler, fakat 9.9.1922 tarihinde canlarını zor kurtaranlar kaçabilmiş, kurtaramıyanlara da bu topraklar mezar olmuştur. Kurtuluş günü her yıl törenlerle kutlanmaktadır.

Edremit 1867 yılında ilçe olmuştur. 1882 yılında vukua gelen depremde 4 kişi ölmüş, 12 kişi yaralanmıştır. 1915 de bir İngiliz Filosu Akçaya asker çıkarmak istemiş, gümrük binasını yakmıştır. Edremit tarihinde en mutlu olay 9.2.1923 yılında Atatürk'ün Edremite gelişidir.

İlçe halkı geçimini tarımdan temin eder. Verimli topraklarında çeşitli ürünler yetişir. Başlıcaları zeytin, üzüm, incir, diğer meyveler ve hububattır. Bol miktarda sebze yetiştirilerek İstanbula sevk edilir. Koyun ve sığır yetiştiriciliği; süt, peynir ve yoğurtçuluk ileridir. Arıcılık ta gelişmekte olup İstanbulda Edremit balları tercih edilmektedir. Bölgede bol ve zengin demir yatakları da mevcuttur.

İlçede çarşamba günleri hafta pazarı kurulmaktadır.

Edremit şehrinin (25.003), Merkez Bucağının (17) köyünün (8.148), Zeytinli Kasabasının (2.893), Altınoluk Bucak Belediyesinin (1.365) ve Bucağın (5) köyünün (2.777) olmak üzere tüm ilçe nüfusu (40.186) dır.

Edremit Belediyesinin Akçay, Camivasat, Gazicelâl, Gaziilyas, Kapıcıbaşı, Hacıtuğrul, Tekinzade, Hamidiye, İbrahimce, Soğanyemez, Turhanbey ve Tuzcumurat adında (12) mahallesi, (15.895) i erkek, (9.108) i kadın olmak üzere (25.003) nüfusu vardır.

Edremit Merkez Bucağına bağlı Zeytinli Belediyesinin Çay, Küçükcami adında (2) mahallesi ve (1.408) i erkek, (1.413) ü kadın olmak üzere (2.893) nüfusu vardır.

Edremit Belediyesinin Mahalleleri :

Sıra No.	Mahallenin Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Akçay			500
2	Camivasat			2113
3	Gazicelâl			2100
4	Gaziilyas			1.700
5	Kapıcıbaşı			800
6	Hacıtuğrul			600
7	Hamidiye			750
8	Tekinzade			6090
9	İbrahimce			1250
10	Soğanyemez			900
11	Turhanbey			1500
12	Tuzcumurat			6700
	TOPLAM	**15895**	**9108**	**25003**

Merkez Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Beyoba	142	146	288
2	Bostancı	413	446	859
3	Çamcı	259	254	513
4	Çıkrıkçı	201	171	372
5	Dereli	230	233	463
6	Güre	680	664	1344
7	Hacıaslanlar	149	139	288
8	Kadıköy	110	130	240
9	Kavurmacılar	60	81	141
10	Kızılkeçili	348	390	738
11	Mehmetalanı	264	254	518
12	Ortaoba	389	381	770
13	Tahtaköy	277	282	559
14	Pınarbaşı	68	73	141
15	Yaşyer	202	189	391
16	Yaylaönü	124	98	222
17	Yolören	143	158	301
	TOPLAM	**4059**	**4099**	**8148**

Zeytinli Belediyesinin Mahalleleri :

Sıra No.	Mahallenin Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Çay			1900
2	Küçükcami			993
	TOPLAM			2893

a) Altınoluk Bucağı :

Doğusu Edremit Merkez Bucağı, batısı Ayvacık İlçesi, güneyi Edremit Körfezi, kuzeyi Bayramiç İlçesi ile çevrilidir.

Bucak tam teşkilâtlı değildir. P.T.T. Teşkilâtı, Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu vardır. Bucak Merkezinde belediye kuruludur. 1365 nüfusu vardır. Bucağa bağlı (5) köyün nüfusu (2.777) dir. Bucak nüfusu ise (4.142) dir.

Altınoluk (Bucak) Belediyesinin Çam, İskele adında (2) mahallesi ve (684) ü erkek, (681) i kadın olmak üzere (1365) nüfusu vardır.

Altınoluk Belediyesinin Mahalleleri :

Sıra No.	Mahallenin Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Çan			1000
2	İskele			365
	TOPLAM			1365

Altınoluk Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Avcılar	486	499	985
2	Doyuran	199	199	398
3	Kavlaklar	94	96	190
4	Narlı	384	369	753
5	Tahtakuşlar	223	228	451
	TOPLAM	1386	1391	2777

I — Erdek İlçesi :

Erdek İlçesi Kapıdağ Yarımadası üzerinde ve çevredeki adaları içine alan Marmara Bölgesinin güney Marmara bölümünde bulunmaktadır. Doğusu Bandırma Merkez İlçesi, Batısı Çanakkale İlinin Biga İlçesi, güneyi Gönen Merkez İlçesi ile Bandırmanın Edincik Bucağı ve kuzeyi de Marmara Denizi ile çevrilidir. Denizden yüksekliği 5 metre, yüzölçümü 400 kilometrekaredir.

Erdek İlçesi M.S. 1339 yılında Orhan Gazinin oğlu Süleyman Paşa tarafından Rumlardan alınarak Türk egemenliğine geçmiştir. Anadolu Eyâletinde, Bursa Şehrinde Çelebi Sultan Mehmet vakfının mütevellisi tarafından idare olunurken, 1603 yılında İstanbul Galata Mollasına mülhak kaza olarak bağlanmıştır. 1831 yılında da Galataya bağlı Kapıdağ Kazasından ayrılmış Bursa Hüdavendigâr Sancağına bağlanmıştır. Ayni yıl içinde Erdek kaza merkezi haline getirilerek sancak kaymakamlığı veya liva merkezi durumuna yükselmiş, çevre kazalar kendisine bağlanmıştır. Erdek Kazası 1851 de Karasi Sancağına bağlanarak, 1873 de en geniş idari bölgeyi elde etmiştir. Karasi Sancağı 15 Haziran 1910 da Hüdavendigârdan ayrılıp müstakil olmuştur. 8 Ekim 1924 yılında bütün Türkiyede sancaklar vilâyet olmuş, Erdek te 1926 yılında Bandırmaya bağlı bucak haline gelmiştir. Fakat 1928 yılında ilçe olarak tekrar Balıkesire bağlanmıştır.

Erdek, Ondördüncü ve Yirminci Yüzyıllar arasında pek çok yangın felâketine uğramıştır. O zamanın yapıları ahşap olduğundan, 1800 yılı başında çıkan yangında kasabanın büyük kısmı kül haline gelmiştir. 1854 yılı haziran ayının son günü çıkan yangın Erdek'i baştan aşağı yakmıştır. 1917 yılında bir bakkal dükkânında çıkan yangında, yine kasabanın büyük bir kısmı yanmıştır.

Erdek, fetihten bu yana ilk defa 1918 de yerli Rumlarla Yunanlıların birleşmesi sonucunda işgale çalışılmış, Milli Müca-

MARMARA DENİZİ

1: 300.000

SARAYLAR
FENER AD.
ÇINARLI
ASMALI
TOPAĞAÇ
Marmara
GÜNDOĞDU
EKİNLİK ADASI
EKİNLİK
HAMALI AD.
KOYUN AD.
TÜRKALİ
AVŞA
YİĞİTLER
PAŞALIMANI
HARMANLAR
BALIKLI
PAŞALIMANI ADASI
POYRAZ
NARLI
TUZLA
ORMANLI
BALLIPINAR
DOĞANLAR
TURAN
İLHAN
ÇAYAĞZI
KESTANELİK
ÇAKIL
KARŞIYAKA
OCAKLAR
YUKARI YAPICI
ERDEK
BELKIS
HAMAMLI
TATLISU
ÇELTİKÇİ
AŞAĞI YAPICI
ERDEK KÖRFEZİ
BANDIRMA KÖRFEZİ
TAVŞAN ADASI
Bandırma

İŞARETLER

İlce merkezi
Bucak "
Köy "
Belediye teşkilâtı olan yerler
Demir yolu
Devlet "
İl "
Köy "
İl Sınırı
İlce "
Bucak "

Tek. Ress. Hasan Kırkar

Erdek İlçesinde bahar.

delenin başından beri Ankaraya bağlı olarak İstiklâl Cephesine katılmış, düşmanın mağlubiyetiyle 18 eylül 1922 de işgalden kurtulmuştur. Her sene bu gün, törenlerle kutlanır.

Erdek isminin Artake'den alındığı anlaşılmaktadır. Aisepos'un doğusunda yerleşen Frigyalılar Thrakia menşeli olup Artake adını bunların getirdiği ve bu isimle şehri de onların kurduğu kanısına varılmaktadır.

Erdek halkı genel olarak zeytincilik ve balıkçılıkla geçimini sağlar. Granit ve mermer taşçılığı da çok ileridir. Son senelerde gelişen turizm hareketlerinden gerek esnaf, gerekse halk yararlanmış, sosyal alanda da değişmeler olmuştur.

İlçe Merkezinin (7.813), merkez ilçe köylerinin (10.366), ilçeye bağlı Marmara Bucağının (5.715 olmak üzere, Erdek İlçesi nüfusu (23.894) tür. Merkez İlçenin (22), Marmara Bucağının (8) köyü olmak üzere ilçenin (30) köyü vardır.

Erdek Belediyesinin Mahalleleri :

Sıra No.	Mahallenin Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Atatürk	1335	1344	2679
2	Alaattin	231	212	443
3	Halitpaşa	631	660	1291
4	Yalı	1819	1581	3390
	TOPLAM	**4016**	**3797**	**7813**

Erdek Merkez Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Aşağıyapıcı	122	113	235
2	Balıklı	71	56	127
3	Ballıpınar	268	281	549
4	Belkız	96	100	196
5	Çakıl	280	288	568
6	Çayağzı	255	297	552
7	Çeltikçi	90	97	187
8	Doğanlar	112	94	206
9	Hamamlı	200	195	395

10	Harmanlı	158	149	307
11	İlhan	184	185	369
12	Karşıyaka	874	907	1781
13	Kestanelik	105	122	227
14	Narlı	466	414	880
15	Ocaklar	584	478	1062
16	Ormanlı	130	119	249
17	Paşalimanı	118	103	221
18	Poyrazlı	79	73	152
20	Turan	174	129	303
21	Tuzla	61	64	125
22	Yukarıyapıcı	476	472	948
	TOPLAM	**5331**	**5035**	**10366**

a) Marmara Bucağı :

Marmara Bucağı, Kapıdağ Yarımadasının kuzey batısına düşen bir kaç adadan müteşekkil olup, bunların en büyüğü Marmara Adasıdır. Ayrıca Türkeli (Avşa), Ekinlik gibi iskân edilmiş adaların yanında Koyun, onun kuzeyinde Mama Adaları, Paşalimanı Adasının güneybatı burnunda Yer Adası, Türkeli Adasının batısında Hayırsız Ada, Marmaranın batısında ve doğusunda üzerinde fenerler mevcut olan bir takım daha adalar bulunmaktadır. Bucak Merkezi, Marmara Adasında bulunduğu için bucak bu adı almıştır. Bu adın 13. asırdan beri kullanıldığı bilinmektedir. Ada yaprak biçimindedir. Doğu - batı yönündeki uzunluğu 18 kilometre ve kuzey - güney yönündeki en geniş kesimi de 10 kilometredir. Ortalama 110 kilometrekarelik bir alan kaplamaktadır. Birdenbire yükselir, oldukça sarp ve vahşi görünüşlüdür. Adada en büyüğü Marmara olmak üzere 6 köy vardır. Adanın kuzey kısmı boydan boya mermerlerden, orta kısmı ise gnayslerden teşekkül etmiştir.

Osmanlı İdaresi devrinde ada, Galata Kadılığına ve Cezayir Eyâletine bağlı bir kaza idi. (1843) te idarî zaruretler sonucu Kapıdağı, Erdek ve Bandırma, Marmara-ya bağlanmıştır. (1870) den sonra idarî bağlılıklar değişmiş ve bucak haline getirilmiştir. Bugün Erdek İlçesine bağlı bir bucaktır.

Marmara Bucağının, Bucak Merkezi ve köyler nüfusu toplamı (5.715) tir. Bucak tam teşekküllü olup (8) köyü vardır.

Marmara Bucağına Bağlı Köyler :

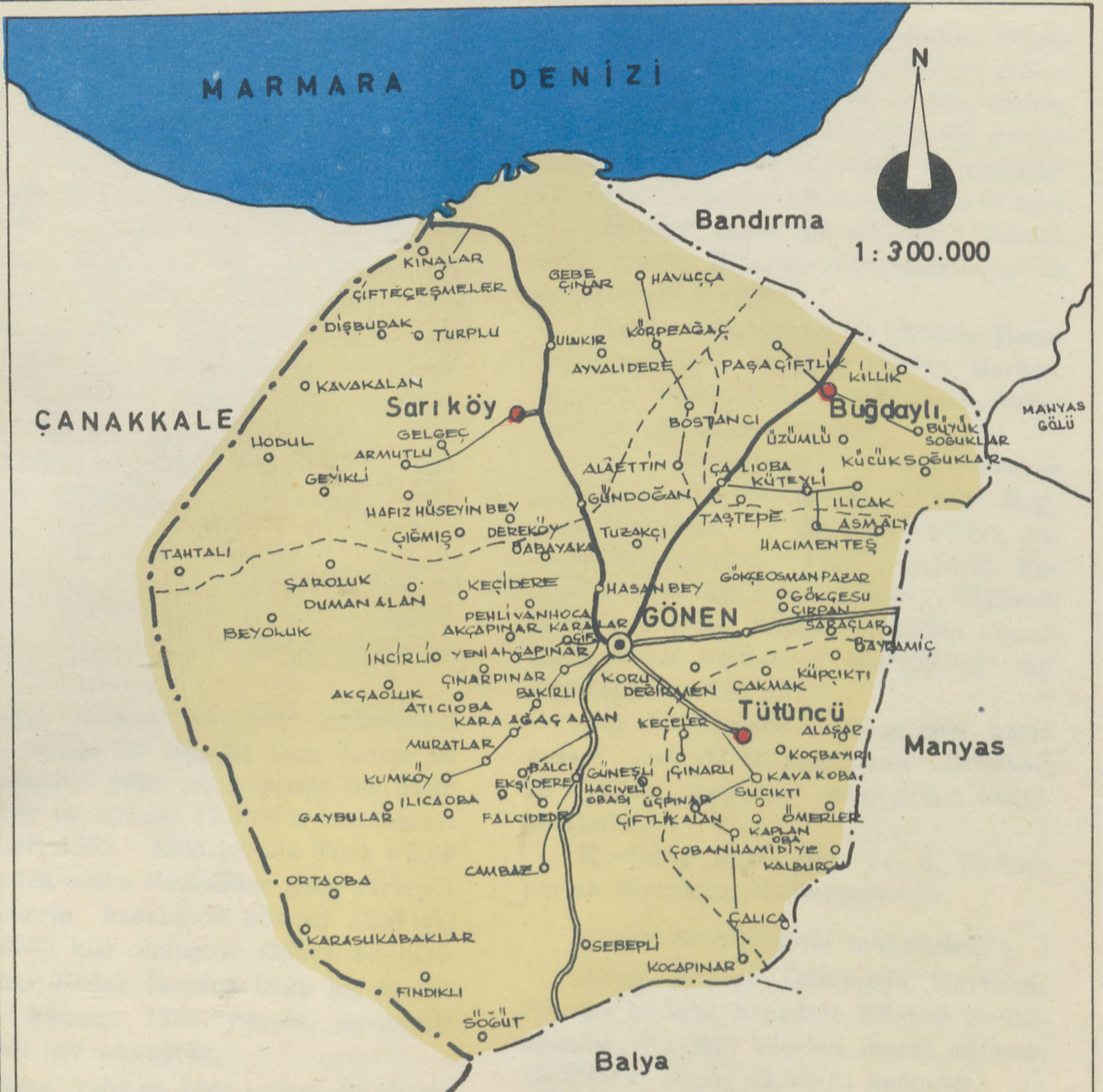
Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Marmara (B. M.)	801	709	1510
2	Asmalı	147	214	361
3	Çınarlı	267	169	436
4	Ekinlik	109	103	212
5	Gündoğdu	349	337	686
6	Saraylar	837	206	1043
7	Topağacı	169	152	321
8	Türkeli	402	396	798
9	Yiğitler	164	184	348
	TOPLAM	**3245**	**2470**	**5715**

İ — Gönen İlçesi :

Doğusu Manyas İlçesi, kuzeydoğusu Bandırma İlçesi, batısı Çanakkale İlinin Biga ve Yenice ilçeleri, kuzeyi Marmara Denizi ve Erdek Körfezi, güneyi Balya İlçesi ile çevrilidir. Denizden yüksekliği 33 metre, yüzölçümü 1152 kilometrekaredir.

İlçe Merkezi, Çanakkale - Bursa - Balıkesir devlet asfaltı üzerindedir. Günün her saatinde Bandırma ve Biga ilçelerine gidip gelinebilmektedir. Ayrıca lüks otobüslerle aktarmasız Ankara ve İstanbula gitmek mümkündür.

Tarihin eski devirlerinde ilçeye ASEPSUS deniliyordu. Bu isim şehrin yanından geçen Çaya da verilmiş idi; sonradan buraya ARTEMEA adı verilmiştir. Buradaki hamamlar vaktiyle birçok efsa-

İŞARETLER

- İlce merkezi
- Bucak "
- Köy "
- Belediye teşkilâtı olan yerler
- Demir yolu
- Devlet "
- İl "
- Köy "
- İl Sınırı
- İlce "
- Bucak "

Tak. Ress. Hasan Kırkan

nelere konu teşkil etmiştir. Banyolarında birçok ilâhların yıkandığı efsanelerde geçmektedir. Bizans devrinde de şehir aynı şöhretini muhafaza etmiştir. İlçede meydana çıkan saray zemini mozayiklerini tetkik eden uzmanlar, şehrin en az 1500 yıl evvel kurulduğunu belirtmektedirler.

Gönen yüzyıllar boyunca birçok milletlerin eline geçtikten sonra nihayet 1334 yılında Osmanlı Türklerinin egemenliği altına girmiştir. Gönen, Osmanlıların bu yöreyi işgallerinde Bolu tarafından gelen Akçalı, Rüstem, Malkoç gibi beylerin aşiretleri tarafından kısmen eski ARTEMEA şehrinin harebeleri üzerine yeniden kurulmuştur.

Arazinin tavlı, nemli oluşu manasına gelen ve aslında rutubetli olan bu mahalle izafeten kasabaya Gönen adı verilmiştir.

Hicrî 1275 yılında dört mahalleden kurulu küçük bir kasaba iken Kırım ve Kafkasyadan gelen göçmenlerle bir hayli büyümüş ve nüfusu (2.500) ü bulmuştur.

Hicrî 1292 - 1293 yılında Türk - Rus Harbinden sonra Rumeliden gelip yerleşen göçmenlerle kasabanın nüfusu 1320 yılında 8000 kişi olmuştur. Gönen bu tarihe kadar Erdek İlçesine bağlı bir bucak olarak kalmış, 1298 yılında ayrılarak müstakil ilçe olmuştur.

Gönen, 1953 ve 1964 yıllarında olmak üzere iki deprem geçirmiş ve büyük ölçüde hasara uğramıştır.

Güneybatıdaki Deliçal Dağının kuzeydoğu doğrultusunda, ormanlarla kaplı tatlı meyilli yamaçların ortasından güneybatı ve kuzeybatı yönlerine uzanan Gönen Çayı vadisi, kuzeye doğru genişliyerek alüviyonlu topraklardan teşekkül eden düz bir ova meydana getirir. İlçe arazisi bu ovayı ve vadiyi içine almaktadır. Kuzeyde Tahir Ovası uzanır. Toprakları verimlidir. Arazi güneye doğru yükselir. En önemli akarsuyu Gönen Çayıdır. Kazdağından çıkar. Kasabanın kenarından geçerek ovayı aşar ve Marmara Denizine dökülür.

Ekonomik yapısı tarımsaldır. Başta hububat ekimi gelmekte onu baklagiller, patates, her çeşit sebze ve meyve, susam, tütün, kavun, karpuz, pancar takip etmektedir. Patlıcan ve şeftalisi meşhurdur. Hayvancılık da önemli olup koyun ve sığır yetiştiriciliği başta gelmektedir. Tavukçuluk ileridir. Tüketim merkezlerine tavuk ve yumurta sevkeder.

İlçe merkezi Gönen ile Sarıköy Bucağında belediye teşkilâtı vardır. Merkez, Sarıköy, Tütüncü ve Buğdaylıdan ibaret dört bucağı bulunmaktadır.

Gönen Belediyesinin (11.666), Merkez Bucağına bağlı (48) köyün (22.165), Buğdaylı Bucağının (7) köyünün (3.650), Sarıköy Belediyesinin (4.320), Sarıköy Bucağının (19) köyünün (10.007), Tütüncü Bucağının (13) köyünün (4.894) olmak üzere ilçenin toplam nüfusu (55.982) dir. Köy toplamı (88) dir.

İlçe Merkezinde, salı günleri hafta pazarı, her yıl 16 Haziranda ilkbahar, 10 Eylülde sonbahar panayırları kurulmaktadır.

Kurtuluş günü her yıl 6 Eylülde parlak törenlerle kutlanmaktadır.

Gönen Belediyesinin mahalleleri :

Altay, Akçaali, Gündoğdu, Kurtuluş, Pilevne, Malkoç, Reşadiye, Rüstem ve Tırnovadır. (11.666) kişiden ibaret nüfusun (5.676) sı erkek, (5.990) ı kadındır.

Gönen Belediyesinin Mahalleleri:

Sıra		Nüfusu		
No.	Mahallenin Adı	Erkek	Kadın	Toplam
1	Altay			898
2	Kurtuluş			1560
3	Akçaali			240
4	Rüstem			1344
5	Malkoç			1472
6	Reşadiye			1508
7	Gündoğdu			824
8	Pilevne			1833
9	Tırnova			1987
	TOPLAM	**5676**	**5990**	**11666**

Merkez Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Akçapınar	106	109	215
2	Alacaoluk	157	154	311
3	Alâeddin	309	324	633
4	Asmalıdere	462	428	890
5	Atıcıoba	156	135	291
6	Babayaka	167	160	327
7	Bakırlı	179	207	386
8	Balcıdede	151	149	300
9	Balcıköy	167	147	314
10	Bayramiç	360	355	715
11	Beyoluk	250	225	475
12	Bostancı	734	748	1482
13	Canbaz	146	155	301
14	Çalıoba	116	116	232
15	Çınarpınar	58	56	114
16	Dumanalan	213	215	428
17	Ekşidere	120	118	238
18	Fındıklı	414	328	742
19	Gaybular	188	185	373
20	Gökçesuçırpan	138	142	280
21	Gökçesuosmanazar	248	239	487
22	Güneşli	94	96	190
23	Hacımenteş	86	66	153
24	Hacıvelioba	227	235	462
25	Hasanbey	583	617	1200
26	Ilıcaoba	59	61	120
27	İncirli	149	147	296
28	Kalfa	197	181	378
29	Karaağaçalan	97	88	185
30	Karalarçiftliği	89	105	194
31	Karasukabaklar	145	129	274
32	Kocapınar	657	538	1195
33	Korudeğirmen	131	126	257
34	Köteyli	181	191	372
35	Kumköy	268	259	527
36	Muratlar	268	248	516
37	Ortaoba	193	170	363
38	Pehlivanhoca	82	90	172
39	Saraçlar	215	227	442
40	Sebepli	563	501	1064
41	Söğüt	262	206	468
42	Şaroluk	284	284	572
43	Taştepe	56	46	102
44	Tuzakçı	790	832	1622
45	Üçpınar	103	94	197
46	Yeniakçapınar	165	170	355
47	Yürükkeçidere	131	125	256
48	Keçeler	352	368	720
	TOPLAM	11266	10899	22165

a) Buğdaylı Bucağı :

Doğusu Edincik Bucağı ve Manyas Gölü, batısı Gönen Merkez ve Sarıköy Bucağı, kuzeyi Edincik Bucağı, güneyi Gönen Merkez ve Manyas İlçesinin Şevketiye Bucağı ile çevrilmiştir.

Buğdaylı (Kavak) Gönen - Bandırma şosesi üzerinde ve Gönen'e 22 kilometre uzaklıktadır. Bucak Merkezi Kavak Köyü'dür. Bucağın 3-4 bin dönüm toprağı vaktiyle askeri bir paşanın çiftliği imiş. Rumeli'nin Pirzerin kasabasından Türkiye'ye göçen Arnavutoğlu İsmail Ağa bu çiftliğin büyük bir kısmını paşadan satın almış ve burada sülâlesi ile bir hayat sürmeye başlamış ise de çapulcularla uzun süre baş edemediğinden Gönen'e göçmüştür. Tekrar askeri paşalardan birinin eline geçen çiftlik daha sonra civarında toprağı olmayan köylülere satılmış ve böylece burada Kavak Köyü meydana gelmiştir.

Buğdaylı Bucağının bucak merkezi ile beraber (7) köyü ve (3.650) nüfusu vardır.

Buğdaylı Bucağı tam teşekküllü değildir. Bucakta Meteoroloji İstasyonu ve Tarım Kredi Kooperatifi bulunmaktadır. Bucakta çarşamba günleri hafta pazarı kurulmaktadır.

Buğdaylı Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Buğdaylı (B.M.)	472	530	1002
2	Büyüksoğuklar	190	186	376
3	Ilıcak	279	289	568
4	Küçüksoğuklar	102	98	200
5	Paşaçiftlik	451	501	952
6	Üzümlü	139	123	262
	TOPLAM	1763	1882	3650

Gönen İlçesinden bir görünüş - Hüseyin Tümer Caddesi

b) Sarıköy Bucağı :

Doğusu Gönen Merkez ve Buğdaylı Bucağı, batısı Biga İlçesi, kuzeyi Edincik Bucağı ve Marmara Denizi, güneyi Gönen Merkez Bucağı ile çevrilidir.

Sarıköy Gönen'e 13 kilometre uzaklıkta, Gönen - Biga - Çanakkale şosesi kenarındadır.

Sarıköy'ün eski ismi Zelaya'dır. Truva Muharebesinden önce mevcuttur. Homerin İlyada adlı eserinde buranın insanlarının çalışkanlığından ve hayvanlarının meşhur olduğundan bahsedilir. Zelaya'da (Sarıköy'de) Üyücek denilen bir tepe vardır. Bu tepede eskiden gizli kazı yapıldığı anlaşılmakta ve etraftaki arazide temeller görülmektedir. Temeller taş ve horasanla yapılmıştır. Buralarda eski paralar bulunmaktadır. Sarıköy - Keçidere Köyü arasında da temellere ve bazı yıkıntılara rastlanmaktadır.

Sarıköy, Kurtuluş Savaşı yıllarında Çerkez Anzavur Ahmed'in melunane hareketlerine sahne olmuştur.

Bucak Merkezi Sarıköyde belediye teşkilâtı bulunmakta olup (4.320) nüfusu ve dört mahallesi vardır.

Bucağın (19) köyü ve (14.327) nüfusu vardır.

Bucak tam teşekküllü değildir. Bucak Müdürü, Tahrirat Kâtibi, Nüfus Memuru, J. K. Komutanı, PTT. Şubesi, Ortaokul, Meteoroloji İstasyonu ve Tarım Kredi Kooperatifi vardır.

Sarıköy Bucağında cuma günleri hafta pazarı, her yıl 12 haziranda ilkbahar panayırı ve 1 eylülde sonbahar panayırı kurulmaktadır.

Sarıköy Belediyesinin Mahalleleri :

Sıra No.	Mahallenin Adı	Nüfusu Erkek	Nüfusu Kadın	Nüfusu Toplam
1	Fındıklı			1450
2	Orta			1470
3	Seyyar			—

4	Şevketiye			—
5	Şumnu			1400
	TOPLAM	2122	2198	4320

Sarıköy Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Armutlu	118	112	230
2	Ayvalıdere	119	82	201
3	Çığmış	171	157	328
4	Çifteçeşmeler	338	235	573
5	Dereköy	281	258	539
6	Dışbudak	142	142	284
7	Gebeçınar	349	360	709
8	Gelgeç	176	156	332
9	Geyikli	172	173	345
10	Gündoğan	705	736	1441
11	Hafızhüseyinbey	558	627	1185
12	Havutça	280	230	510
13	Hodul	366	381	747
14	Kavakalan	152	133	285
15	Kınalar	297	331	628
16	Körpeağaç	249	231	480
17	Tahtalı	48	45	93
18	Turplu	190	173	363
19	Ulukır	353	381	734
	TOPLAM	5064	4943	10007

c) Tütüncü Bucağı :

Doğusu Manyas'ın Şevketiye ve Darıca bucakları, batısı ve kuzeyi Gönen Merkez Bucağı, güneyi Balya İlçesinin Danişment Bucağı ile çevrilmiştir.

Gönen'e 8 kilometre uzaklıktadır. Merkezi Ayvacık Köyüdür. Bu bucakta, Kurtuluş Savaşında akıncı müfrezeleriyle Yunanlılar ve çeşitli eşkiya arasında çetin çarpışmalar olmuştur.

Tütüncü Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Ayvacık (B. M.)	375	331	706
2	Alaşar	151	140	291
3	Çakmak	225	212	437
4	Çınarlı	146	144	290
5	Çiftlikalanı	76	66	142
6	Çobanhamidiye	235	255	490
7	Kalburcu	197	187	384
8	Kaplanoba	68	76	144
9	Kavakoba	116	122	238
10	Koçbayır	84	92	176
11	Küpçıktı	132	120	252
12	Ömerler	83	86	169
13	Suçıktı	131	119	250
	TOPLAM	2139	2035	4175

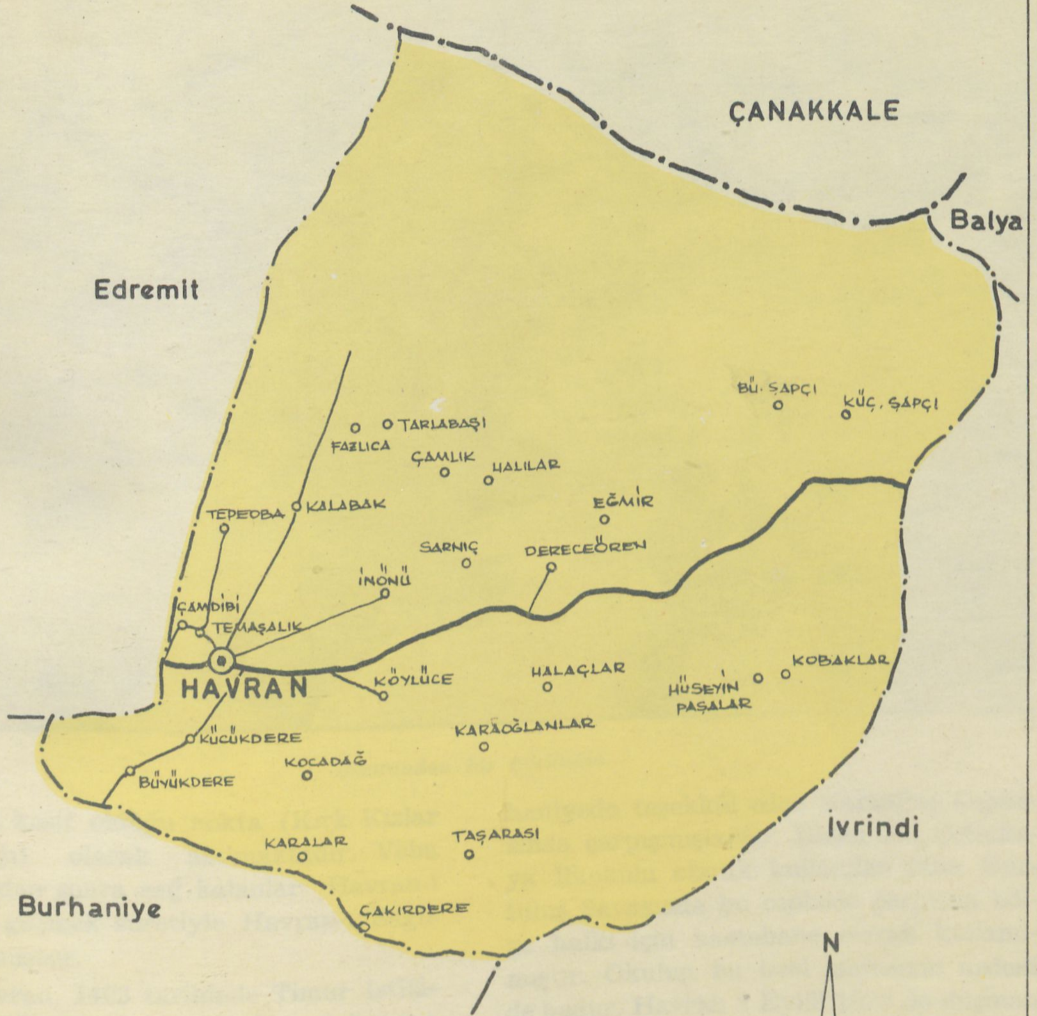
J — Havran İlçesi:

Doğusu İvrindi İlçesi, batısı Edremit ve Burhaniye ilçeleri, kuzeyi Yenice İlçesi ve güneyi Burhaniye ve İvrindi ilçeleri ile çevrilmiş olup, yüzölçümü 550 kilometrekare ve ilçe merkezinin denizden yüksekliği 33 metredir. Havran Balıkesir İl Merkezine 86, Çanakkaleye 143, İzmire 201 kilometredir. Yaz aylarında bütün köylerine motorlu vasıta ile gitmek mümkündür.

Havran İlçesinin, Havran Belediye hudutları içinde (7.205), (26) adet köyünde de (15.478) olmak üzere (22.683) nüfusu vardır. Belediyesi (7) mahalleden teşekkül etmektedir.

Havran 1926 yılında Edremit İlçesine bağlı bir bucak olarak kurulmuştur. 19 Haziran 1957 tarihinde 7033 sayılı kanunla ilçe olmuştur. Kanunun 1. maddesine göre de 1 Nisan 1959 yılında ilçe teşkilâtı kurulmuştur.

Havran adı çok eskidir. Kuruluşunda iki mahallesi vardı. Bunlardan büyüğüne Havran-ı Kebir, küçüğüne Havran-ı Sağir denirdi. İkisi arasındaki uzaklık 2 kilometre idi. Kati olarak tesbit olunamıyan bir tarihte (ki 1400 yılından önce olduğu tahmin edilmektedir.) çıkan veba salgınında Havran-ı Sağir mıntıkasında geniş çapta ölüm olmuştur. Bir günde 40 genç kızın ölümü olayı bir anı olarak zamanımıza kadar intikal etmiştir. Nitekim Havran Mezarlığının güney ucunda servi-

1: 200.000

İŞARETLER

- İlce merkezi
- Bucak "
- Köy "
- Belediye teşkilâtı olan yerler
- Demir yolu
- Devlet "
- İl "
- Köy "
- İl sınırı
- İlce "
- Bucak "

Tek. Ress. Hasan Kırkar

Havrandan bir görünüm.

lerin en kesif olduğu nokta (Kırk Kızlar Mezarlığı) olarak anılmaktadır. Veba salgınından sonra sağ kalanlar Havran-ı Kebir'e göçmek suretiyle Havran-ı Sağir kaybolmuştur.

Havran, 1403 tarihinde Timur İstilâsına maruz kalarak yakılıp yıkılmıştır. Bu sebeple Havran'a bir süre «Viraneli» denmiştir. İmar edilince tekrar eski adı kullanılmaya başlamıştır. Havranın güzelleri bol olduğu için «Huriler Ülkesi» anlamına geldiği de söylenir. Evliya Çelebi Seyahatnamesinde de böylece tesbit edilmiştir.

Rumlar Havran'a (Franeli) derlerdi. Eski haritalarda bazen bu kayda rastlanmaktadır.

Havran 1926 da bucak olunca TURAN adını almış, fakat bu ad tutunamamıştır. Belediye olarak (Havran) Belediyesi isminde israr edilmesi bunun delilidir. İlçe kurulurken Yasama Organı, Havran adını uygun bulmuştur.

Kurtuluş Savaşında Havranlılar Burhaniyede teşekkül eden Karaağaç Cephesinde çarpışmışlardır. Halen Ali Çetinkaya İlkokulu olarak kullanılan bina Kurtuluş Savaşında bu cephede çarpışan bölge halkı için hastahane olarak kullanılmıştır. Okulun bu ismi almasının nedeni de budur. Havran 8 Eylül 1922 de düşman işgalinden kurtulmuştur.

1943 Dikili ve 1953 Yenice depremleri ilçede önemli olmayan hasarlar meydana getirmiştir.

Havran, Balıkesir İlinin batısında ve Edremit Körfezinin doğusundadır. Güneyinden Madra Dağları, doğudan küçük tepelerle İvrindi Ovasından ayrılmış, kuzeyinden Eybek ve Kazdağları ile, batıdan Edremit ve Burhaniye ovalarıyla çevrili alüviyon bir saha içindedir. İklim, Akdeniz ve Marmara etkisi altındadır. Ovalarda ve alçak tepelerde hâkim bitki örtüsü zeytindir. İlçe ekonomisinin tarıma dayanan en önemli kolu zeytindir. 750.000 zeytin ağacı vardır. İlçe Merkezinde 11, üç köyde de birer adet olmak üzere toplam olarak 14 adet zeytinyağı fabrikası var-

dır.

Ayrıca İlçe Merkezinde bir adet prina ve üç adet zeytinyağı rafineri tesisleri mevcut olup faaldirler. Bağcılık ve sebzecilik te önemlidir.

Çekirdeksiz (Satsuma) cinsi mandalinalar ihraç edilmektedir. Cuma günleri hafta pazarı kurulmaktadır. Pazar alışverişi bakımından bölge pazarı niteliğinde olup, çok hareketlidir.

Havran Belediyesinin Mahalleleri :

Sıra No.	Mahallenin Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Camikebir	511	484	995
2	Çiğitzade	422	413	835
3	Ebubekir	713	711	1424
4	Hamambaşı	785	777	1562
5	Mescit	307	316	623
6	Tekke	476	476	952
7	Yeni	403	402	805
	TOPLAM	3613	3592	7205

Havran Merkez Bucağının Köyleri :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Büyükdere	1000	969	1969
2	Büyükşapçı	414	395	809
3	Çakırdere	160	175	335
4	Çamdibi	557	597	1154
5	Çamlık	422	399	821
6	Dereören	189	161	340
7	Eğmir	342	299	641
8	Eseler	131	112	243
9	Fazlıca	308	285	593
10	Halaçlar	461	444	905
11	Halılar	146	162	308
12	Hüseyinbeşeler	217	190	407
13	İnönü	196	196	392
14	Kalabak	390	361	751
15	Karalar	95	88	183
16	Karaoğlanlar	122	142	264
17	Kabaklar	278	240	518
18	Kocadağ	284	284	568
19	Köylüce	292	315	607
20	Küçükdere	482	470	952
21	Küçükşapçı	457	418	875
22	Sarnıç	328	323	651
23	Tarlabaşı	133	126	259
24	Taşarası	142	147	289
25	Temaşalık	120	121	241
26	Tepeova	198	205	403
	TOPLAM	7853	7625	15478

K — İvrindi İlçesi :

Doğusu Balıkesir Merkez ve Savaştepe ilçeleri, batısı Havran İlçesi, kuzeyi Balya İlçesi, Güneyi İzmir ve Manisa illerinin Kınık ve Soma ilçeleri ile çevrilmiştir. Denizden yüksekliği 190 metre, yüzölçümü 751 kilometrekaredir. Balıkesir'e 40 kilometre uzaklıktadır. Balıkesir - Edremit devlet yolundan 7 kilometre içerdedir.

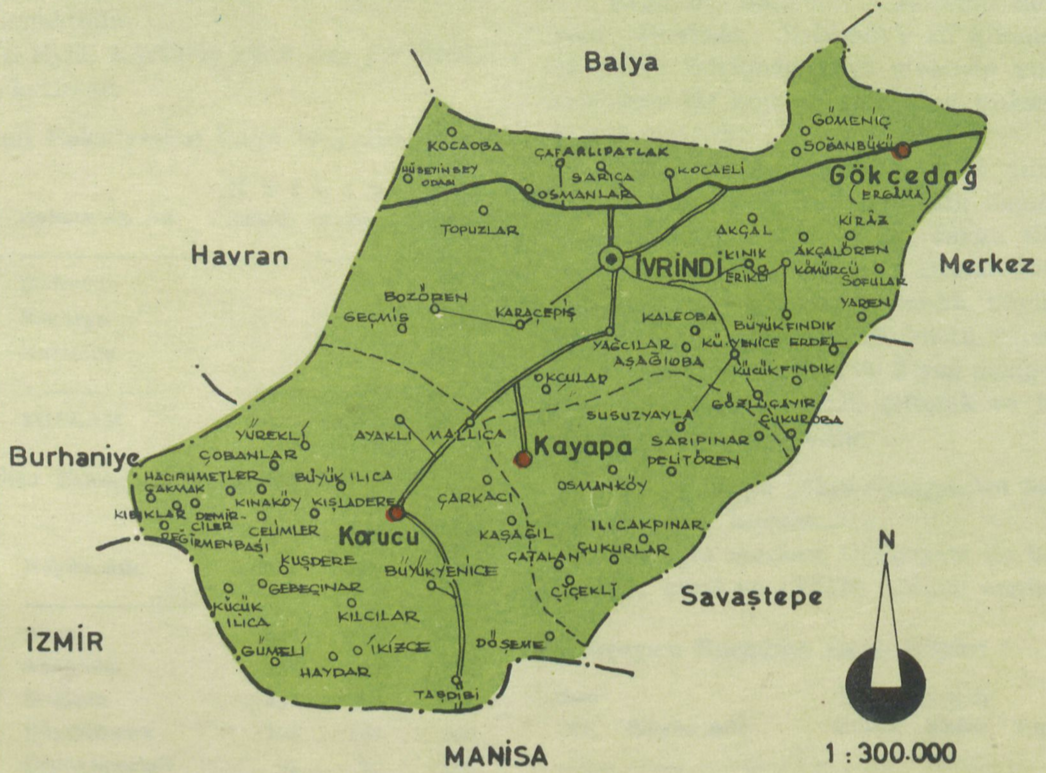
İvrindi'nin ilk sâkinleri Friglerdir. Bölgede yapılan kazılarda bunlara ait bir çok eserler çıkmıştır. Frigyalılardan sonra birçok kereler el değiştiren İvrindi en son Karasioğullarından Osmanlılara geçmiştir. Tarihte önemli bir şehir olarak görülen İvrindi zamanla küçülerek köy haline gelmiştir. Ancak, Cumhuriyetten bu yana yavaş yavaş gelişmeye başlamıştır. 2.8.1944 tarihinde 4642 Sayılı Kanunla ilçe haline getirilmiştir.

İlçe arazisi Madra Deresinin iki yanındaki engebeli bir alanı içine alır. Derenin meydana getirdiği ova 200 - 300 metre yükseklіktedir. Etrafını 500 - 800 metre yüksekliğinde tepeler kuşatmaktadır. Batıda Şap ve Kavsaral (910 m.), Güneyde de Madra Dağı (1383 m.) önemli yükseltileridir. İlçe, Akdeniz ikliminin etki alanı içinde olup yazları kuraktır.

Halk geçimini tarımdan ve hayvancılıktan elde etmektedir. Ova köyleri tarımla, dağ köyleri hayvancılıkla uğraşır. Daha çok hububat ,tütün ve pancar ekilir. El sanatları arasında dokumacılığa ve topraktan künk, küp, saksı, desti vs. imâline önem verilmektedir.

İlçede bakır, antimuan, taş kömürü, demir madenleri bulunmaktadır.

İvrindi İlçesinin Merkezden başka

İŞARETLER

- ⊙ İlce merkezi
- Bucak 〃
- Köy 〃
- Belediye teşkilâtı olan yerler
- Demir yolu
- Devlet 〃
- İl 〃
- Köy 〃
- İl Sınırı
- İlce 〃
- Bucak 〃

Tek. Ress. Hasan Kırkar

Gökçeyazı, Kayapa ve Korucu adında üç bucağı; tüm bucakların (65) köyü ve (29.472) nüfusu vardır.

İlçede, yılda iki defa haziran ve eylül aylarında ilkbahar ve sonbahar panayırları, cumartesi günleri de hafta pazarı kurulmaktadır.

6 Eylül Kurtuluş günü her yıl törenlerle kutlanır.

İvrindi Belediyesine Bağlı Mahalleler :

Sıra No.	Mahallenin Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Bedrettin			—
2	Sakarya			1270
3	Kurtuluş			1997
	TOPLAM	1670	1597	3267

Merkez Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Akçal	126	110	236
2	Aşağıoba	164	163	327
3	Bozören	437	370	807
4	Büyükfındık	198	168	366
5	Çapaklıpatlak	91	77	168
6	Çukuroba	105	87	192
7	Erdel	180	180	360
8	Eriklikömürcü	99	75	174
9	Geçmiş	272	248	520
10	Gözlüçayır	251	214	465
11	Hüseyinbeyobası	221	220	441
12	Kaleoba	89	69	158
13	Karaçebiş	407	369	776
14	Kınık	224	200	424
15	Kocaeli	274	240	514
16	Kocaoba	237	212	449
17	Küçükfındık	132	109	241
18	Küçükyenice	281	322	603
19	Okçular	187	181	368
20	Osmanlılar	352	306	658
21	Sarıca	98	92	190
22	Topuzlar	352	309	661
23	Yağlılar	428	460	888
	TOPLAM	5205	4781	9986

a) Gökçeyazı (Ergama) Bucağı :

Doğusu Balıkesir Merkez ve Ertuğrul, batısı İvrindi Merkez, kuzeyi Merkez ve Balya Merkez, güneyi Savaştepe Merkez bucakları ile çevrilidir.

Ergama, Balıkesir - Edremit devlet yolu üzerinde, Balıkesir'e 25 kilometre uzaklıkta Türkmen Dağı eteğinde kurulmuş eski bir köydür. Denizden yüksekliği 171 metredir.

Gökçeyazı (Ergama) 1956 yılında bucak olmuştur. Tam teşkiâtlı değildir. Bucakta P.T.T. Acenteliği, Tarım Kredi Kooperatifi, örnek mer'a ve Orman İdaresinin kurduğu Nümune Fidanlık, büyücek bir park (içinde Atatürk büstü vardır.) ve 2 peynir mandırası ile 3 yağ mengenesi bulunmaktadır. Halk çiftçilik ve hayvancılıkla geçinmektedir.

İl'e ve ilçeye yakın olduğundan panayır ve pazar kurulmaz.

Bucağın merkezi Gökçeyazı ile beraber (7) köyü ve (3.510) nüfusu vardır.

Gökçeyazı Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Gökçeyazı (B.M.)	837	912	1749
2	Akçaören	170	144	314
3	Gömeniç	135	102	237
4	Kiraz	117	97	214
5	Sofular	201	203	404
6	Soğanbükü	160	148	308
7	Yarın	144	140	288
	TOPLAM	1764	1746	3510

b) Kayapa Bucağı :

Doğusu Savaştepe İlçesinin Sarıbeyler, batısı ve güneyi İvrindi İlçesinin Korucu, kuzeyi İvrindi İlçesinin Merkez bucakları ile çevrilidir. Denizden yüksekliği 400 metredir. Kayapa İvrindi'ye 15 kilometrelik toprak tesviye bir yol ile bağlıdır. Yaz kış motorlu vasıta işler.

İlk defa bucak 1.1.1929 tarihinde Os-

İvrindi İlçesinden bir görünüm.

man Köyünde kurulmuştur. Vaktiyle Osman Ağa adında birisi, ailesi fertleri ile birlikte çapulculardan korunmak için şimdiki Osman Köyünün bulunduğu boğaza gelip, gece her iki tarafa nöbetçiler dikerek korunmuş; ailesi genişledikçe bulundukları yer köy haline gelmiş ve ilk yerleşen Osman Ağanın adı köye verilmiştir.

Osman Köyünün 60 hane ve dere içinde olması, havasının ve suyunun iyi bulunmaması yüzünden Bucak Merkezi nüfusca kalabalık havası ve suyu iyi olan Kayapa Köyüne 25.10.1934 tarihinde nakledilmiştir.

Kayapa Köyü halkının evvelâ Dölağılı denilen mahalde yerleştiği, bir savaş sonunda köydeki iki beyin ayrı ayrı yerlere konduğu, daha sonra bu iki iskân mahallinin birleşerek Ören adında bir köy kurdukları bu köyde salgın bir hastalık çıktığı (Çarıkçıkartmaz ismi verilen) ve bu yüzden şimdiki köyün yerine kayarak geldikleri için köyün adına Kayapa dendiği rivayet olunmaktadır.

Halkı fakir, toprak verimsizdir. Çiftçilik ve hayvancılık yanında toprak kaplar imâl ederek geçinmeye çalışırlar.

44 sene evvel vukua gelen depremde çok sayıda ev yıkılmıştır. 1951 depreminde 30 ev yıkılmış 15 ev oturulmaz hale gelmiştir. Devletçe felâketzedelere para, malzeme ve kereste yardımı yapılmıştır.

Kayapa, 1920 Temmuzunda Yunanlılar tarafından işgal edilmiştir. Köy ve civarında Yunanlılarla çeteler arasında birkaç çarpışma olmuştur. 1922 Eylülünde Yunanlılar köyü terkederek kaçmışlardır.

Bucak tam teşkilâtlı değildir. Pazar ve panayır kurulmamaktadır.

Kayapa Bucağının (9) köyü ve (3.571) nüfusu vardır.

Kayapa Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Kayapa (B.M.)	615	620	1235
2	Çatalan	116	115	231

N

1: 300.000

Susurluk

BURSA

SERÇEÖREN
ALAGÜNEY
KANSIZ
ÖRENLİYAYLA DAMLARI
ÖRENLİ
GÖKÇEAĞAÇ
KAYAKCILAR
YAYLÂBAĞI
BÜKDERE
PERELİ
SEÇKÖY
KAYAİLİ
BÜYÜKKATRANCI
ARMUTLU
ÖRENHARMAN
GÖKKÖY
KIZILOLUK
ÇALKAN
DİL
KARACAÖREN
BEKTAŞLAR
MESTANLAR
KÜÇÜKKATRANCI
EŞELER
DALKÖY
KEPEKLER
SERVET
RECEPKÖY
KEÇİDERE
TUZAK
TEKKE
IŞIKLAR
MEHMETLER
KEPSÜT
Durak
İSAALAN
PİYADE
AKÇAKÖY
SAYACIK
SARAÇ
BEYKÖY
YOĞUNOLUK
ÇANAHİSAR
KARAÇALTI
DARIÇUKURU
HOTAŞLAR
BAŞTEPE
KARAHALİLLER
SEREMETLER
EYÜBBÜKÜ
NUSRET
KARAGÖZ
AHMETÖLEN
OSMANİYE
OVACIK
KARAAĞAÇ
MAHMUDİYE
SARIFAKILAR
GÖBEL
DEDEKAŞI
SARIÇAYIR
KALBURCU
DOMBAYDERE
TİLKİCİK
ÇALDERE
AKÇAKERTİL

Dursunbey

Merkez

Bigadıç

İŞARETLER

İlçe merkezi
Bucak "
Köy "
Belediye teşkilâtı olan yerler
Demir yolu
Devlet "
İl "
Köy "
İl sınırı
İlçe "
Bucak "

Tek. Ress. Hasan Kırkar

3	Çiçekli	132	112	244
4	Çukurlar	199	158	357
5	Ilıkçapınar	74	65	139
6	Osmanköy	187	159	346
7	Pelitören	126	96	222
8	Sarıpınar	197	165	362
9	Susuzyayla	232	203	435
	TOPLAM	**1378**	**1693**	**3571**

c) Korucu Bucağı :

Doğusu İvrindi Kayapa Bucağı, batısı Havran İlçesi, kuzeyi İvrindi Merkez Bucağı, güneyi de İzmir ve Manisa illeri ile çevrilmiştir. Denizden yüksekliği 363 metredir.

Korucu'da 1834 yılında karakol açılmış, bölge geniş olduğu için 1835 de karakol Karaçepiş Köyüne nakledilmiştir. 1839 da göçebe hayatı yaşayan aşiretler mecburî iskâna tâbi tutulunca bu karakolkaldırılmış ve İvrindi'ye alınmıştır. 1913 yılında Korucu'da Bucak kurulmuş ve Balıkesire bağlanmıştır. 1944 yılında İvrindi İlçe olunca Korucu da coğrafî durumu itibariyle İvrindi'ye bağlanmıştır. Bucağın bulunduğu yer eskiden koruluk halinde orman olduğu için sonradan bu ad verilmiştir.

Yunan işgali sırasında Korucu Cephesi kurulmuş ve Cephe Kumandanlığını Halit Bey adında bir subay yürütmüştür. 7 Eylül Kurtuluş günüdür.

İvrindi İlçesine şose yolu ile yaz kış bağlıdır.

Bucak tam teşkilâtlı değildir. P.T.T. Acentesi vardır. Mektup, havale ve koli kabul eder. Bucakta, pazar günleri hafta pazarı ve her yıl 7 Eylül - 10 Eylül de sonbahar hayvan ve emtia panayırı kurulur.

Bucağın (26) köyü, (9.138) nüfusu vardır.

Korucu Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Korucu (B.M.)	656	606	1262
2	Ayaklı	338	303	641
3	Büyükılıca	85	90	175
4	Büyükyenice	585	539	1124
5	Çakmak	115	114	229
6	Çarkacı	262	258	520
7	Çelimler	82	72	154
8	Çobanlar	84	81	165
9	Değirmenbaşı	168	171	339
10	Demirciler	65	67	132
11	Döşeme	173	166	339
12	Gebeçınar	142	158	300
13	Gümeli	259	269	528
14	Hacıahmetler	50	45	95
15	Haydar	111	102	213
16	İkizce	62	56	118
17	Kaşağıl	160	137	297
18	Kılcılar	106	82	188
19	Kınaköy	49	33	82
20	Kıpıklar	88	90	178
21	Kışladere	155	128	283
22	Kuşdere	102	87	189
23	Küçükılıca	107	98	205
24	Mallıca	369	334	703
25	Taşdibi	101	69	170
26	Yürekli	243	266	509
	TOPLAM	**4717**	**4421**	**9138**

L — Kepsut İlçesi :

Doğusu Dursunbey İlçesi, batısı Balıkesir Merkez İlçesi, güneyi Bigadiç İlçesi, kuzeyi Susurluk İlçesi, kuzeydoğusu M. Kemalpaşa İlçesi ile çevrilmiştir. Denizden yüksekliği 85 metre ve yüzölçümü 894 kilometrekaredir. İl Merkezi Balıkesir'e uzaklığı 27 kilometredir. Her gün saat 6.00 dan 20.00 ye kadar devamlı olarak dolmuş arabaları çalışır.

Kepsut'un bir zamanlar ilçe olarak idare edildiği, sonra bucak haline getirildiği tesbit edilmiştir. 27.2.1953 tarih ve 6068 sayılı Kanunla 1.3.1953 tarihinde ilçe olarak kuruluşu kabul edilmiştir.

Kepsut'un Mizyalılar devrindeki adı Hadrinutneria'dır. Halk Kesbit demektedir. Kes-bit anlamına geldiği ve bu bölgenin verimliliğini ifade ettiği söylenir. Halkın dili Hakkın dili olduğuna göre, halk arasında söylenen:

(Arabamın esbiti)
(Dolaşalım Kesbiti) türküsüne bakarsak adının Kesbit olması mümkündür. Fakat bazı araştırmalara bakılırsa Kepsut'un tarihi gibi adı da karanlıktır. Nereden geldiği bilinememektedir.

Kepsut Belediyesinin (4.111), Merkez Bucağının (44) köyünün (18.578), Durak Bucağının (20) köyünün (8.302) nüfusu vardır. Toplam olarak İlçenin (30.991) nüfusu ve (64) köyü vardır.

Kepsut Kurtuluş Savaşında düşman işgaline uğramış ve 5 Eylül 1922 de işgalden kurtarılmıştır.

İlçenin ortasından Simav Çayı geçer. Bazı yıllar taşarak etrafına çok zarar verir. Doğu ve doğukuzey'de Çataldağı vardır. Ova köyleri tarımda, sebze ve meyvecilikte ileridirler. Balıkesir'in ihtiyacı çokluk Kepsut'tan karşılanır. Dağ köylerinde ise genellikle hububat tarımı ve hayvancılık yapılır. Pamuk ve mısır yanında şeker pancarı ekimi de yapılır. Kepsut'un vişnesi ve şeftalisi meşhurdur.

Her cumartesi günü ilçede hafta pazarı kurulur. Her yıl mayıs'ın 23 ünde başlayıp üç gün devam eden bahar panayırı; ağustos'un 16 sında başlayıp beş gün devam eden güz panayırı da ilçede kurulur.

Kepsut Belediyesinin Mahalleleri :

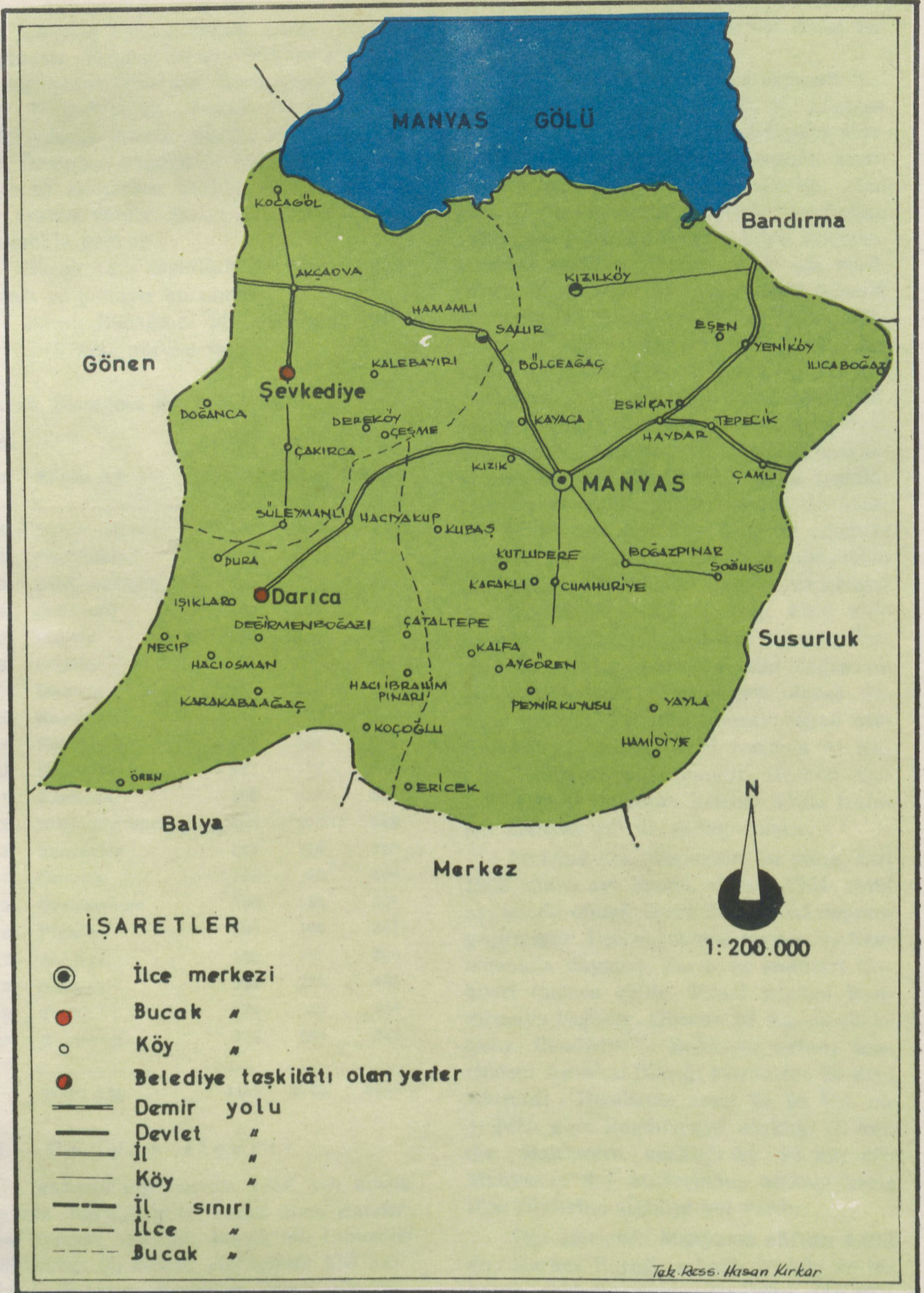
Sıra No.	Mahallenin Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Camiiatik			992
2	Camiicedit			511
3	İhsaniye			496
4	Kasapzade			624
5	Mahkeme			559
6	Yenice			929
	TOPLAM	2007	2104	4111

Kepsut Merkezi Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Ahmetölen	112	112	224
2	Akçaköy	155	136	291
3	Akçakertil	206	191	397
4	Alagüney	108	128	236
5	Armutlu	109	79	188
6	Bağtepe	139	126	265
7	Bektaşlar	196	197	393
8	Beyköy	313	294	607
9	Çaldere	101	116	217
10	Danahisar	256	252	508
11	Darıçukuru	124	116	240
12	Dedekuşu	121	97	218
13	Dereli	205	185	390
14	Dombaydere	98	88	186
15	Eşeler	328	313	641
16	Eyüpbükü	121	112	233
17	Göbel	111	109	220
18	Gökçeağaç	121	109	230
19	Kotaşlar	638	648	1286
20	Kalburcu	328	395	723
21	Kansız	104	96	200
22	Karacaağaç	111	113	224
23	Karacaören	76	73	149
24	Karaçaltı	307	285	592
25	Karagöz	280	289	569
26	Karahalililer	241	187	428
27	Keçidere	272	294	566
28	Mahmudiye	455	476	931
29	Mehmetler	89	86	165
30	Mezitler	181	175	356
31	Nusret	360	376	736
32	Osmaniye	424	474	898
33	Ovacık	60	55	115
34	Örenli	291	299	590
35	Recep	272	310	582
36	Saraç	273	314	587
37	Sarıçayır	62	42	104
38	Sarıfakılar	237	226	463
39	Serçeören	329	295	624
40	Servet	243	254	497
41	Şeremetler	267	316	583
42	Tekkeışıklar	218	191	409
43	Tilkicik	52	52	104
44	Yoğunoluk	209	204	413
	TOPLAM	9303	9275	18578

a) Durak Bucağı :

Doğu ve güneydoğusu Dursunbey İl-

MANYAS GÖLÜ
Bandırma
KOCAGÖL
AKÇAOVA
KIZILKÖY
HAMAMLI
SALUR
EŞEN
YENİKÖY
ILICABOĞAZ
Gönen
Şevkediye
KALEBAYIRI
BÖLCEAĞAÇ
DOĞANCA
DEREKÖY
OÇEŞME
KAYACA
ESKİÇAT
TEPECİK
HAYDAR
ÇAKIRCA
KIZIK
MANYAS
ÇAKLI
SÜLEYMANLI
HACIYAKUP
KUBAŞ
KUTLUDERE
BOĞAZPINAR
SOĞUKSU
DURA
KAFAKLI
CUMHURİYE
IŞIKLAR
Darıca
DEĞİRMENBOĞAZI
ÇATALTEPE
Susurluk
NECİP
KALFA
HACIOSMAN
AYGÖREN
HACI İBRAHİM PINARI
KARAKABAAĞAÇ
PEYNİRKUYUSU
YAYLA
KOÇOĞLU
HAMİDİYE
ÖREN
ERİCEK
N
Balya
Merkez
1: 200.000
İŞARETLER
İlce merkezi
Bucak "
Köy "
Belediye teşkilâtı olan yerler
Demir yolu
Devlet "
İl "
Köy "
İl sınırı
İlce "
Bucak "
Tek. Ress. Hasan Kırkar

çesi Kavacık Bucağı, batısı, kuzeyi ve güneybatısı Kepsut İlçesi Merkez Bucağı, kuzeydoğusu Mustafa Kemalpaşa İlçesinin Devecikonağı Bucağı ile çevrilidir. 1929 yılında Bucak olduğu anlaşılmaktadır. Denizden yüksekliği 450 metredir. İlçeye 15 kilometre uzaklıktadır. Engebeli bir arazisi vardır. Halkı çiftçilik ve hayvancılıkla geçinir .

Bucak tam teşkilâtlı değildir. Hafta pazarı ve panayır kurulmaz.

Durak Bucağının Merkez dahil (20) köyü, (8.302) nüfusu vardır.

Durak Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Durak (B.M.)	166	184	350
2	Büyükdere	496	491	987
3	Büyükkatranlı	160	139	299
4	Çalkandil	142	124	266
5	Dalköy	196	180	376
6	Gökköy	336	295	631
7	İsaalanı	450	490	940
8	Kayacıklar	70	72	142
9	Kayaeli	116	104	220
10	Kepekler	171	177	348
11	Kızıloluk	166	186	352
12	Küçükkatrancı	122	127	249
13	Mestanlar	245	215	460
14	Örencik	113	96	209
15	Örenharman	168	161	329
16	Piyade	198	199	397
17	Saçdere	138	158	296
18	Sayacık	232	253	485
19	Tuzak	174	159	333
20	Yaylabaşı	338	295	633
	TOPLAM	4197	4105	8302

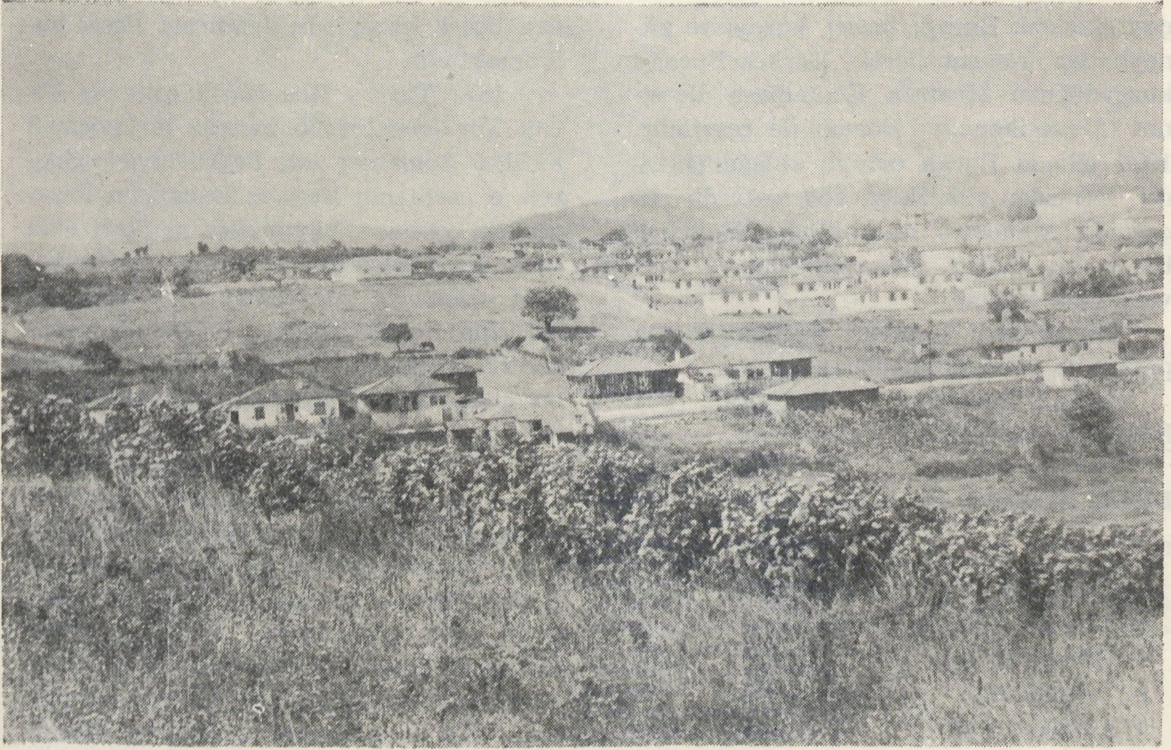
M — Manyas İlçesi :

Manyas ilçe olarak 1936 yılı aralık ayında kurulmuştur. Daha önce Bandırma İlçesine bağlı bir bucak idi. Denizden yüksekliği 55 metre, yüzölçümü 586 km^2. dir. Doğusunda Susurluk İlçesi, güneyinde Balıkesir Merkez İlçesi, batısında Gönen İlçesi, kuzeyinde Bandırma İlçesi bulunmaktadır.

1877 Türk - Rus Harbi sonunda Kırım Türklerinden 25 hanelik bir göçmen kafilesi Romanya yolu ile Türkiyeye gelerek, o zamanın Kayaca Bucağının kuzeyindeki yamaca, bugün ilçe merkezi olan yere yerleşmişlerdir. Yerliler tarafından yeni gelenlerin kurdukları köye, göçmenliklerine izafeten, Tatar Köyü adı verilmiştir. Bunlardan 16 yıl sonra 25 hanelik bir grup da Kafkasyadan kalkarak Romanya yolu ile gelip ayni köye yerleşmişlerdir. Çeşitli tarihlerde Romanya, Bulgaristan ve Yunanistandan gelen göçmenlerin yerleşmesi ile Tatar Köyü büyüyerek, 3 km. kuzeyinde meskûn ve bucak merkezi olan Kayaca Köyündeki bucak teşkilâtı bu yere kaldırılmıştır. Sonra da Manyas ismini almıştır. Eski Manyas (Soğuksu Köyü) tarihçesinin incelenmesinden anlaşıldığına göre eski kasaba ve civarının ismi PEMANİNUM imiş. Eski kale harabesi Maltepe adında bir tepenin üzerindedir. Daha sonra bu isim değişerek Milotopoiis veya Pemanipos olarak devam etmiştir. Türklerin burayı işgali üzerine kaleye Manyas ismi verilmiş ve Karasi Beyliğine bağlanmıştır. Meskûn mahal bu tarihten sonra kalenin adına izafeten Manyas adı ile anılagelmiştir.

Manyas ilçe oluşundan bu yana, biri 1953 mart ayı içinde, diğeri 1964 eylül ayı içinde olmak üzere önemli iki deprem geçirmiştir. İlçe ekonomisi tarıma ve hayvancılığa dayanır. Tarla ve endüstri bitkileri fazlaca ekilir. Ticarî yönden Bandırmaya bağlıdır. Gönene 35 km. uzaklıktadır. Bandırma - Balıkesir asfaltı üzerindeki Aksakal Bucağı Merkezine 20 km., Aksakal - Bandırma arası da 28 km. olduğuna göre Bandırmaya uzaklığı 48 km. dir. Balıkesire uzaklığı ise 93 km. dir. Manyas'ın dağ köylerinden birkaçı hariç tüm köylerine stablize yol vardır.

İlçe Merkezi Manyasın nüfusu 4.011 dir. Merkez Bucağına bağlı 24 köy ve bir kasaba belediyesinin (Kızılköy) (15.352) nüfusu vardır. İlçenin Darıca ve Şevketi-

Manyas İlçesinden bir görünüm.

ye adında iki bucağı bulunmaktadır. Bucak merkezi dahil 11 köyden teşekkül eden Darıca Bucağının (4.301) nüfusu vardır. Şevketiye Bucağının merkezi dahil 7 köyü ile 1 kasaba belediyesi mevcut olup, toplam nüfusu (8.269) dur. İlçe olarak Manyas'ın nüfusu (31.933) tür.

İlçede cumartesi günleri pazar kurulur. 3 Haziran ve 15 Eylül günlerinde olmak üzere yılda iki kez de panayır kurulur.

Manyas Belediyesinin Mahalleleri :

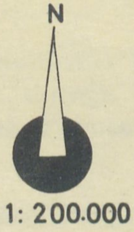
Sıra No.	Mahallenin Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Çarşı	491	834	1325
2	Maltepe	796	641	1437
3	Yeni	731	518	1249
	TOPLAM	2018	1993	4011

Kızılköy Belediyesinin Mahalleleri :

Sıra No.	Mahallenin Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Kızılköy	1110	1165	2275

Merkez Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Aygören	59	58	117
2	Boğazpınar	566	554	1120
3	Bölceağaç	621	631	1252
4	Cumhuriyet	222	223	445
5	Çamlı	449	513	962
6	Çavuş	355	335	690
7	Dere	155	154	309
8	Ericek	171	151	322
9	Eskiçatal	436	430	866
10	Eşen	222	188	410
11	Haydar	297	322	619
12	İrşadiye	27	26	53
13	Kalfa	88	84	172
14	Kapaklı	330	260	590
15	Kayaca	261	220	481

İŞARETLER

- İlce merkezi
- Bucak "
- Köy "
- Belediye teşkilâtı olan yerler
- Demir yolu
- Devlet "
- İl "
- Köy "
- İl sınırı
- İlce "
- Bucak "

Tek. Ress. Hasan Kırkar

16	Kızık	327	312	639
17	Kubaş	93	87	180
18	Kulak	647	619	1266
19	Kutludere	24	16	40
20	Peynirkuyu	191	207	398
21	Soğuksu	219	211	430
22	Tepecik	339	338	677
23	Yayla	115	109	224
24	Yeniköy	415	400	815
	TOPLAM	**6629**	**6448**	**13077**

a) Darıca Bucağı :

Bucak dar bir boğazda kurulduğundan bu adı almıştır. Tam teşekküllü değildir. Bucak Müdürü, Nüfus Kâtibi ve Jandarma Karakolu bulunmaktadır.

Bucağın, bucak merkezi Darıca ile keraber (12) köyü ve (4.301) nüfusu vardır. Bucakta 21 Eylülde, 2 gün devam eden bir panayır kurulur.

Darıca Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Darıca (B.M.)	436	412	848
2	Çataltepe	106	103	209
3	Değirmenboğazı	181	167	348
4	Dura	364	356	720
5	Hacıibrahimpınarı	121	119	240
6	Hacıosman	127	125	252
7	Hacıyakup	137	127	264
8	Işıklar	165	176	341
9	Karakabaağaç	77	75	152
10	Koçoğlu	182	186	368
11	Necip	229	226	455
12	Ören	53	51	104
	TOPLAM	**2178**	**2123**	**4301**

b) Şevketiye Bucağı :

Doğusunda Manyas Merkez Bucağı, güneyinde Darıca Bucağı, batısında Gönen İlçesi, kuzeyinde Manyas Gölü ile çevrilidir.

Eski adı Hacıpuvan Köyüdür. Bandırma kaymakamlarından Şevket Bey'in çalışması ile bucak olmuştur. Şevket Beye karşı bir minnet ifadesi olarak bucağa Şevketiye adı verilmiştir. Bucakta, Bucak Müdürü, Nüfus Kâtibi ve Jandarma Karakolu bulunmaktadır.

Bucak merkezi dahil (8) köyü ve (6.049) nüfusu vardır. Bucağa bağlı Salur Kasabası Belediyesi ile bucak nüfusu (8.269) u bulmaktadır.

Salur Belediyesinin Mahalleleri :

Sıra No.	Mahallenin Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Salur	1120	1118	2220

Şevketiye Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Şevketiye (B.M.)	447	478	925
2	Akçaova	555	607	1162
3	Çakırca	311	325	636
4	Doğancı	128	117	245
5	Hamamlı	458	476	934
6	Kalebayır	140	170	310
7	Kocagül	472	528	1000
8	Süleymanlı	430	407	837
	TOPLAM	**4043**	**4226**	**8269**

N — Savaştepe İlçesi :

Doğusu ve kuzeyi Balıkesir Merkez İlçesi, batısı İvrindi İlçesi, güneyi Soma İlçesi ile çevrilidir. Denizden yüksekliği 300 metre, yüzölçümü 425 kilometrekaredir. İlçe Merkezi Balıkesir'e demiryolu ile 54, karayolu ile 50 kilometre; komşu İlçe Soma'ya demiryolu ile 28, karayolu ile 30 kilometredir.

Savaştepe Kasabasının nasıl, nezaman ve kimler tarafından kurulduğu ve geçmiş devirlerdeki durumu bilinmemektedir. Ancak bilinen husus Rumca adının Giresun oluşudur.

1890 yılında bu bölgelerde incelemede bulunan Vital Guinet'in La Turquie adlı

Savaştepe İlçesinden bir görünüm - İstasyon Caddesi

Savaştepenin uzaktan bir görünümü.

eserinde Giresun Nahiyesinin Bursa Vilâyeti dahilinde Balıkesir'e bağlı olduğu, kayda değer bir özelliği bulunmadığı belirtilmektedir.

Philipson'un 1910 yılında yayınlanan eserinde, kasabanın 1902 yılındaki durumu hakkında bilgi mevcuttur. Soma'ya kadar demiryolu ile bağlı olduğu, at yetiştirildiği, ortaçağdan kalma han vazifesini gören büyük binaların bulunduğu, alt ucunda da dinlenmek için ağaçlı bir meydan olduğu belirtilmektedir.

Yunanlıların İzmir'e asker çıkarması üzerine Kuvayı Milliye tarafından Soma - Giresun Cephesi kurulmuştur. Azimli direnmelere rağmen düşman, 28 Haziran 1920 de Giresun'a (Savaştepe'ye) girmiştir. Bu durum karşısında Millî Kuvvetler bucağın ormanlık sahalarına sığınarak Yunanlılara devamlı hücumlarda bulunmuşlardır. 30 Ağustos Zaferinden sonra Yunanlılar panik havası içinde 6 Eylül 1922 de Giresun'dan (Savaştepe'den) sürülmüşlerdir.

Kurtuluş Savaşı sırasında gerek mevkii ve gerekse halkı ile büyük yararlıklar gösteren Giresun Nahiyesine, mükâfatlandırılmak amacı ile ve Atatürk'ün teklifi ile 10.10.1934 tarihinde Büyük Millet Meclisi tarafından Savaştepe adı verilmiştir.

Savaştepe Bucağı 4.3.1954 tarih ve 6325 Sayılı Kanunla 1 Haziran 1954 tarihinden itibaren Savaştepe İlçesi olmuştur.

İlçe Merkezi bir tepe üzerinde kurulmuştur. İlçe kuzeyde yükseklikleri 500 metreyi geçen Deveören, Beyköy ve Eğerci gibi üzerlerinde meşe ormanları bulunan sırtlarla çevrilmiştir. Doğuda 500 metre yükseklikteki ormanlık Kılbırak, Marmara sırtları, güneyde fundalıklarla örtülü Şifa Dağı, batıda 800 metre yükseklikteki meşe ormanları ile örtülü Türkmen Dağı ile çevrilmiştir. İlçe yüzeyi genel olarak engebelidir. Ovacıklar ancak Merkez, Sarıbeyler, Yeşilhisar, Karaçam köyleri civarındadır. En önemli akarsuları Yağcılı Çayı, Türünlük Çayı, İncedere, Sarıbeyler Deresidir.

İklimi, Ege ve Marmara bölgeleri iklimlerinin etkisi altında olup, yazları kurak, kış ve bahar ayları yağışlı geçer.

Ekonomik yapısı tarımsal özellik taşır. Hayvancılıkla tarım başlıca geçim kaynağıdır. Hububat, pamuk ve şekerpancarı ekilmekte ise de önemli bir gelir sağlamaz. Son senelerde Ege tipi tütün ekimi yayılmakta, elmacılık gelişmektedir. İlçe toprakları fakir ve verimsizdir. İlçe köylerinden başka yerlere nakiller olmaktadır.

İlçe Merkezinde 1932 yılından bu yana pazartesi günleri, ilçenin Soğucak Köyünde 1965 yılından bu yana cuma günleri hafta pazarı kurulmaktadır. İlçe Merkezinde 1941 den beri her yıl 17 - 20 Eylül tarihleri arasında hayvan ve emtia panayırı kurulmaktadır.

İlçenin bir bucağı ile (41) köyü mevcuttur. 30 köy İlçe Merkezine, 11 köy de Sarıbeyler Bucağına bağlıdır. İlçede, Merkezde Savaştepe Belediyesi, Sarıbeyler Bucağında da Sarıbeyler Belediyesi olmak üzere iki belediye mevcuttur. İlçenin genel nüfusu (20.689) dur.

Savaştepe Belediyesinin Mahalleleri :

Sıra No.	Mahallenin Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Cumhuriyet			1445
2	Hürriyet			1277
3	İstiklâl			1155
4	Zafer			1704
	TOPLAM	2969	2612	5581

Merkez Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Akpınar	204	190	394
2	Ardıçlı	173	174	347
3	Aşağıdanişment	162	167	329
4	Beyköy	62	64	126
5	Bozalan	88	89	187
6	Çamurlu	69	71	140

7	Çavlu	73	78	151
8	Deveören	113	109	222
9	Dikmeler	236	232	468
10	Eğerci	151	148	299
11	Güvemküçüktarla	341	330	671
12	Hıdırbalı	132	147	279
13	İsadere	131	142	273
14	Kalemköy	99	91	182
15	Karacalar	371	422	793
16	Karaçam	232	204	436
17	Karapınar	130	103	233
18	Kurudere	130	154	284
19	Kocabıyıklar	104	103	207
20	Kocaören	68	57	125
21	Mecidiye	238	240	478
22	Pelitçik	304	303	607
23	Soğucak	255	290	545
24	Söğütçük	215	207	422
25	Söğütlügözler	174	201	375
26	Tavşancık	267	258	525
27	Yazören	124	113	237
28	Yeşilhisar	419	420	839
29	Yukarıdanişment	148	159	307
30	Yunaktepe	138	129	267
	TOPLAM	**5343**	**5405**	**10748**

a) **Sarıbeyler Bucağı :**

Doğusu Savaştepe Merkez Bucağı, batısı İvrindi Kayapa Bucağı, kuzeyi Savaştepe Merkez Bucağı, güneyi Soma İlçesi Merkez Bucağı ile çevrilidir. Denizden yüksekliği ortalama 395 metre, yüzölçümü 165 kilometrekaredir.

Bucağın isminin nereden geldiği kesin olarak belli değildir. Halk arasındaki söylentiye göre ilk yerleşenlerin beyi olan Sarıbey adındaki şahsa izafeten bu adı almıştır.

Sarıbeyler, Savaştepe İlçesine bağlı bir köy idi. Nisan 1958 tarih ve 38438 Sayılı Kararname ile Merkez Bucağından ayrılan 12 köylü bir bucak kurulmuştur. Sarıbeyler Bucağı adı ile kurulan bucağın Merkezi Sarıbeyler Köyü olmuştur.

Bucağa bağlı Kovukyurt ve Çukurçayır köylerinde yer kaymaları olmaktadır. Bu iki köyün başka yere taşınması için gerekli çalışmalar yapılmaktadır. Kovukyurt Köyünün bir kısmı yeni yerleşme sahasına taşınmıştır.

Bucak tam teşkilâtlı değildir. Bir belediyesi ve 11 köyü vardır. Bucakta P.T.T. Teşkilâtı bulunmaktadır. Pazar ve panayır kurulmamaktadır.

Sarıbeyler Belediyesi 17 Eylül 1967 de kurulmuştur. Belediyenin tek mahallesinin, (1.205) i erkek, (1.088) si kadın olmak üzere (2.282) nüfusu vardır.

Sarıbeyler Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Çiftlikdere	101	101	205
2	Çukurçayır	52	49	101
3	Esenköy	109	121	230
4	Güven	93	66	159
5	Kongurca	70	74	144
6	Kovukyurt	71	76	147
7	Madenmezarı	122	107	229
8	Minnetler	221	233	454
9	Sıtmapınar	88	60	148
10	Türediler	75	56	131
11	Yolcupınarı	70	60	130
	TOPLAM	**1075**	**1003**	**2078**

O — Sındırgı İlçesi :

Kuzey batısında Balıkesir Merkez İlçesi, kuzeyinde Dursunbey ve Bigadiç ilçeleri, doğusunda Simav ve Demirci, güneyinde Demirci ve Gördes, batısında Kırkağaç ve Akhisar ilçeleri ile çevrilidir. Denizden yüksekliği 240 metre, yüzölçümü 1433 kilometrekaredir.

İlçe Merkezinden Balıkesir - İzmir asfaltı geçmektedir. İlçe, Balıkesire 64, İzmire 148 kilometredir.

Sındırgı, Simav Çayının sol kenarı üzerinde kurulmuş, yeşillikler içinde doğal güzelliği olan şirin bir kasabadır. Kuzeybatı doğrultusunda uzanan bir ovanın ucunda ve Koca Yayla denilen dağ silsilesinin meydana getirdiği bir vadidedir. Kuzeyinde Alaçam, güneyinde Gökseki dağları vardır. Bu dağlar arasında kalan düzlükleri Simav Çayı ile Gölcük ve Cehit

N
1: 300.000
Merkez
Bigadiç
Dursunbey
KÜTAHYA
MANİSA
Gölcük
SINDIRGI
Düvertepe
AKÇAKISRAK
EŞMEDERE
ÇAKILLI
BÜKRECİK
EĞRİDERE
KARAKAYA
KIZILGÜR
ALAKIR
ŞAHİNKAYA
OBAYIRLI
KOZLU
KARAGÜR
İBİLLER
KÜÇÜKBÜK
KARAAĞAÇ
ÇELEBİLER
ARMUTLU
SÜLLER
KOCABEY
TAŞKÖY
KOCASİNAN
YUSUFÇAMI
UMURLAR
ÇOTURTEPE
KEPEZ
HİSARALAN
KIRAN
YOLCUPINAR
ÇAYGÖREN
İBİŞTEPE
DANAÇAYIR
PÜRSÜMLER
KOCAKONAK
MANDIRA
KERTİL
YAYLACIK
ILICALI
ÇALTILIK
OSMANLAR
ASLANDERE
BÜYÜKDAĞDERE
IŞIKLAR
KÜÇÜKDAĞDERE
YÜREĞİL
ORMANİÇİ
SİNANDERE
AKTAŞ
KINIK
ALAYAKA
ÇAMALANI
DÜĞÜNCÜLER
GÖZÖREN
ÇAYIRKÖY
KÜRENDERE
DEDELER
DERECİKÖREN
KARACALAR
MUMCU
İZZETTİN
ÇIKRIKÇI
ŞAPÇI
YAYLABAYIR
DEVLETLİBABA
İŞARETLER
İlce merkezi
Bucak "
Köy "
Belediye teşkilâtı olan yerler
Demir yolu
Devlet "
İl "
Köy "
İl Sınırı
İlce "
Bucak "
Tek. Ress. Hasan Kırkar

Sındırgı İlçesinin genel görünümü.

dereleri sular. Ova batıda alçalır, Bigadiç Ovasıyla birleşir.

Sındırgı İlçe Merkezi 1882 yılında Koru Köyü adını taşımakta idi. Şerif Paşanın mülkiyeti altında 40 - 50 hanelik oba halinde bir yer idi. İlçe bölgesi, ilkçağlardan beri çeşitli milletlerin egemenlikleri altında kalmış, en son Bizanslılardan Selçuklulara geçmiştir. Anadolu Türk Beylikleri döneminde Karasi Beyliği yönetiminde bir müddet kaldıktan sonra Anadolu'yu siyasî birliğe kavuşturan Osmanlıların egemenliğine geçmiştir. Bu dönemde Çavdarlı ve Avşarlı Türkmenleri Sındırgı yöresine gelip yerleşmişlerdir. Kars Savunmasında şehit düşen Şerif Paşa aşiret yöneticilerinin sonuncusudur.

Kurtuluş Savaşında Sındırgı yöresi halkı, canla başla çalışmış, düşmanı yıldırmıştır. Sindirmek, yıldırmak anlamında olan Sındırgı adının bu sebeple ilçeye verildiği halk arasında rivayet olunmaktadır. Sındırgı İlçesi 29 Haziran 1920 de Yunanlılar tarafından işgal edilmiş, 3 Eylül 1922 de Kahraman Ordumuz tarafından geri alınmıştır. Bugün, ilçenin kurtuluş günü olarak her yıl kutlanır.

İlçe Merkezinin (6.304), merkez bucağının (42) köyünün (24.700) nüfusu vardır.

İlçe ekonomisinde yeri olan en önemli ürün tütündür. Yılda ortalama 40 milyon TL. gelir sağlar. Ondan sonra hububat ve hayvancılık gelir. Sındırgı Ovasının sulanması D.S.İ. Örgütü tarafından ele alınmıştır. İnşaatı devam eden Çaygören Barajı tamamlanınca tarım alanında büyük randıman artışı olacaktır. İlçede mevcut Orman İşletme Müdürlüğü önemli miktarda orman emvali üretmektedir. Sındırgıda küçük sanatlardan dokumacılık oldukça revaçtadır. Karakaya, Eğridere, Alakır, Çakıllı, Eşmedere, Yağcıbedir köylerinde halı, seccade, kilim, heybe ve şayak dokunmaktadır. Dokumalarda kullanılan kök boyalar solmayı önlemektedir.

İlçe merkezinde cumartesi günleri hafta pazarı kurulmaktadır. Pazar çevre ilçelerine göre, hayvan ve emtia satışları bakımından geniş ve meşhurdur. İlçe merkezine 1 kilometre uzaklıktaki Kocakonak Köyünde 19 - 21 Eylül tarihlerinde Kocakonak sonbahar panayırı kurulmakta ve çevrede büyük ilgi toplamaktadır.

İlçenin Merkez Bucağı, Düvertepe ve Gölcük bucakları olmak üzere üç bucağı, bir belediyesi, (66) köyü vardır. Genel nüfusu (47.269) dur.

Sındırgı Belediyesinin Mahalleleri :

Sıra No.	Mahallenin Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Camicedit	672	622	1294
2	Camikebir	748	780	1528
3	Çavdaroğlu	591	576	1167
4	Kurtuluş	927	780	1707
5	Rızaiye	300	308	608
	TOPLAM	3238	3066	6304

Merkez Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Aktaş	209	236	445
2	Alacaatlı	530	541	1071
3	Alakır	277	262	539
4	Armutlu	277	260	537
5	Aslandede	276	270	546
6	Bayırlı	212	197	409
7	Büyükdağdere	421	395	816
8	Çaltılı	44	47	91
9	Çayören	254	237	491
10	Çelebiler	213	191	404
11	Çoturtepe	161	144	305
12	Danaçayırı	44	34	78
13	Hisaralan	285	252	537
14	Ilıcalı	549	522	1071
15	Işıklar	750	690	1440
16	İbiller	456	443	899
17	İbiştepe	55	29	84
18	Karaağaç	262	244	506
19	Karagür	288	288	576
20	Kepez	170	151	321
21	Kertil	282	240	522

22	Kınık	476	463	939
23	Kıran	107	103	210
24	Kocabey	308	322	630
25	Kocakonak	118	122	240
26	Kocasinan	222	218	440
27	Kozlu	292	272	564
28	Küçükbükü	282	283	565
29	Küçükdağdelen	361	397	758
30	Pürsünler	493	449	942
31	Mandıra	167	177	344
32	Ormaniçi	77	77	154
33	Osmanlar	661	721	1382
34	Sinandede	123	127	250
35	Süller	374	362	736
36	Şahinkaya	181	135	316
37	Taşköy	253	286	539
38	Umurlar	608	583	1191
39	Yaylacık	164	146	310
40	Yolcupınar	114	110	224
41	Yusufçamı	282	289	562
42	Yüreğil	826	890	1716
	TOPLAM	**12504**	**12196**	**24700**

a) Düvertepe Bucağı :

Doğusunda Simav İlçesi, batısında Sındırgı Merkez Bucağı, kuzeyinde Bigadiç İlçesi, güneyinde Demirci ve Gördes ilçeleri bulunmaktadır.

Bucak Merkezi, Simav - Sındırgı şosesine bağlı olup, uzaklığı 5 kilometredir. İlçe Merkezine olan uzaklığı ise 35 kilometredir. Köylerinin çoğuna motorlu vasıta gidebilmektedir.

Bucak Merkezi Düvertepe Köyünün eski adı Çorum Köyüdür. 15.8.1913 tarihinde bucak olurken Düvertepe adını almıştır. O zaman 20 köylü bir bucak iken 4 köy kendi istekleriyle ayrılmışlardır. Bucak tam teşkilâtlı değildir. Bucak merkezi ve bucak, ismini merkeze 2 kilometre uzaklıktaki Düvertepe adlı bir çamlık tepeden almıştır.

Bucak merkezi ve köyleri Kurtuluş Savaşında işgal görmüştür. Bucak merkezi 14 Haziran 1944 de büyük bir yangın geçirmiş, bu yangında 50 ev, 2 zahire ambarı yanmıştır.

Halk geçimini tütün ve hububat tarımından elde etmektedir. Arazi dağlık ve genellikle çam ormanları ile kaplıdır.

Bucak merkezi dahil bucağın (16) köyü, (11.384) nüfusu vardır.

Düvertepe Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Düvertepe (B.M.)	604	649	1253
2	Alayaka	366	379	745
3	Çamalanı	424	471	895
4	Çayır	118	126	244
5	Çıkrıkçı	291	293	584
6	Dedeler	253	249	502
7	Derecikören	556	557	1113
8	Devletlibaba	319	343	662
9	Düğüncüler	436	435	871
10	Gözören	351	269	620
11	İzzettin	203	207	410
12	Karacalar	327	351	678
13	Kürendere	268	278	546
14	Mumcu	324	356	680
15	Şapçı	186	204	390
16	Yaylabayır	579	612	1191
	TOPLAM	**5605**	**5779**	**11384**

b) Gölcük Bucağı :

Doğu ve kuzeydoğusu Sındırgı Merkez Bucağı, batısı Manisa İlinin Gelenbe Bucağı ve Balıkesir Merkez İlçesinin Konakpınar Bucağı, kuzeyi Bigadiç Merkez Bucağı ile çevrilidir. Yaşlıların beyanına göre 1913 de bucak kurulmuştur. Yüzölçümü 170 kilometrekare, denizden yüksekliği 235 metredir. İlçeye uzaklığı 30 km. dir. Halkı geçimini hububat ve tütüncülükten temin eder. 1942 de Bigadiç İlçesi ile birlikte depreme uğramışsa da insanca zayiat vermemiştir. Bucak teşkilâtı tam değildir. Hafta pazarı 1948 yılından beri cuma günleri kurulur.

Gölcük Bucağı adını, Bucak Merkezinin hemen yanındaki çok küçük bataklık gölden almıştır.

Bucağın merkezi dahil (8) köyü ve (4.881) nüfusu vardır.

Gölcük Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Gölcük (B.M.)	998	896	1894
2	Akçakısrak	2281	273	554
3	Bükrecik	44	32	76
4	Çakıllı	180	186	366
5	Eğridere	290	266	556
6	Eşmedere	244	221	465
7	Karakaya	351	326	677
8	Kızılgür	165	128	293
	TOPLAM	2553	2328	4881

Ö — Susurluk İlçesi :

Doğusu Bursanın Mustafa Kemal Paşa İlçesi, kuzeyi Karacabey İlçesi ve Manyas İlçesi, batısı yine Manyas ve Balıkesir Merkez İlçesi, güneyi Kepsut İlçesi ile çevrilidir. Denizden yüksekliği İlçe Merkezinde 63 metredir. Yüzölçümü ise 601 kilometrekaredir. İlçe Merkezi, Balıkesir - Bandırma devlet asfaltı üzerindedir. Balıkesire 46, Bandırmaya 55 kilometre uzaklıktadır. İzmir - Bandırma demiryolu ilçeden geçer; istasyon kasabaya 1,5 kilometre uzaklıktadır.

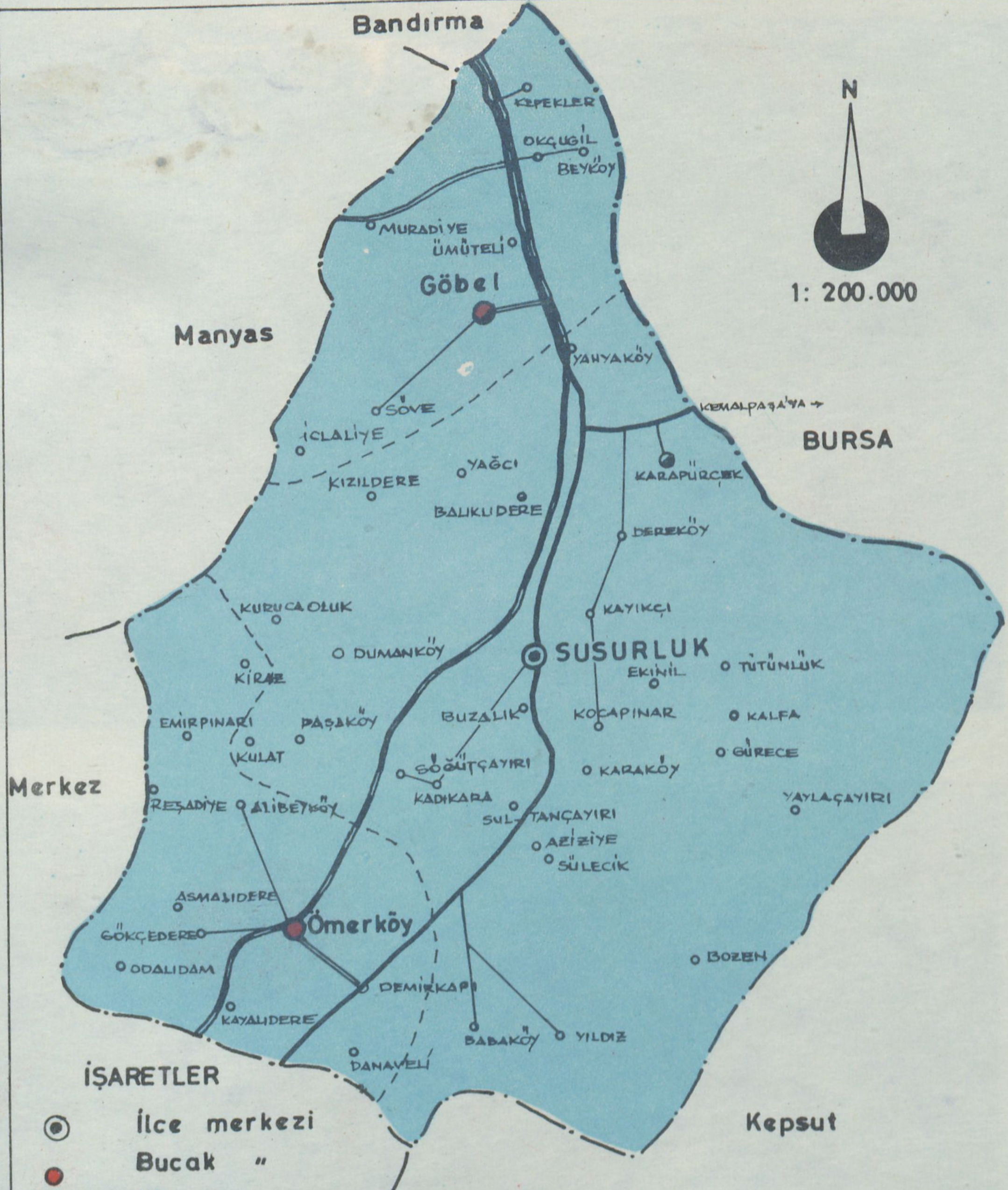
Milâttan evvel insan hareketlerine sahne olan Susurluk eski bir yerleşme noktasıdır. Bölgede sırasıyla Mizyalılar, Frigyalılar, Lidyalılar, İranlılar, Romalılar, Bizanslılar ve Selçuklular hâkim olmuşlardır. Selçuklulardan sonra Anadolu Beylikleri zamanında bir süre Karasioğullarının idaresinde kalmış ve Orhan Gazi zamanında Osmanlı Türklerinin egemenliğine geçmiştir.

Susurluk'un bulunduğu mevki evvelce Karasi Beyi olan İnebey Vakfına ait ormanlık ve boş arazi imiş. İnebeyin torunları burayı «su sığır» adı ile bir çiftlik halinde idare etmişler. Daha sonra (Hicri 1050 tarihlerinde) Karaman taraflarından gelen Koca Mehmet Paşanın ahfadından Hacı Hatipoğullarının buralara yerleşmesiyle meskûn hale gelmiştir. Bundan sonra Ömerköy, Tavşanlı ve Emetten gelen göçebe ailelerin yerleşmesiyle ma - Fırt adıyla Balıkesire bağlı bir köy olmuştur. 1858 ve 1877 Türk - Rus Harbinde Anadoluya göç eden Bulgaristan ve Kafkas Türklerinin ve peşinden göçebe Türkmen aşiretlerinin yerleştirilmesiyle Susurluk kalabalık bir köy haline gelmiştir.

Susurluk isminin verilmesi hakkındaki çeşitli söylentilerden biri şöyledir: İlçeden Simav Çayının geçmesi ve kasabanın bulunduğu yerin evvelce bataklık bir halde bulunması dolayısıyle sığırların sıvat yerine izafeten (su sığırı) denmiş, sonra Susurluk olmuş.

Susurluk 1892 de bucak merkezi olmuş, 34 yıl sonra 1926 yılında ilçe teşkilâtı kurulmuştur. Vaktiyle Ömerköyle Susurluk arasındaki rekabet yüzünden bucak merkezinin sık sık birinden diğerine nakledilmesi üzerine, zamanın İstanbuldaki Dahiliye Nazırının Susurluk ileri gelenlerine hitaben: «Nedir bu hal? Fırt Ömerköye, fırt Susurluk'a nahiye teşkilâtı taşınıyor» diye hayretini ifade etmesinden dolayı Susurluk'un bir ismi de Fırt olmuştur. Fakat bu isim bugün kullanılmamaktadır.

Kurtuluş Savaşında Susurluk kanlı olaylara sahne olmuştur. Hain Padişah Vahdettin ve onun hükümeti adına, Balıkesirdeki Kuvayı Milliye Heyeti Merkeziyesini dağıtmak ve halkın mücadele azmini söndürmek için Balıkesir ilçelerinde faaliyete geçen şâki Anzavur Ahmet, Biga ve Manyas üzerinden avenesini toplayarak Susurluk'a karşı harekete geçmiştir. O zaman Susurlukta mevcut bulunan askeri kuvvetleri hile ile dağıtmış, silâh ve cephaneye el koymuştur. Anzavur Ahmet oğlu Kadriyi bir kısım kuvvetlerle Balıkesir üzerine sevketmiştir. Kadri, Balıkesir üzerine yürüyerek Demirkapı Köyünün biraz ilerisinde mevzilenmiş ve Balıkesirden tenkil için gelen askerî ve millî kuvvetleri beklemeye başlamıştır. 61. Fırka Kumandanı Miralay Kâzım Beyin (müteveffa General Kâzım Özalp) kumandasında Susurluk'a gelen millî kuvvetler,

İŞARETLER

- İlçe merkezi
- Bucak "
- Köy "
- Belediye teşkilâtı olan yerler
- Demir yolu
- Devlet "
- İl "
- Köy "
- İl Sınırı
- İlçe "
- Bucak "

Tek. Rss. Hasan Kırkar

Susurlukun bir genel görünümü.

Susurluk, Şehir içinden bir görünüm.

Demirkapı Köyündeki Kadrinin kuvvetlerini topçu ateşiyle döverek dağıtmışlardır. Anzavur Ahmet ise Mustafa Kemalpaşadan gelen Yarbay Rahmi Beyin kumandasındaki alayla Sultançayırı Köyü sırtlarında verdiği çarpışma ve muharebeleri kaybederek Manyas yönünde kaçmaya başlamıştır. Kurtuluş Savaşında bu muharebelere Demirkapı ve Sultançayırı muharebeleri denir.

Anzavur Ahmet Manyasta bir müddet kaldıktan sonra Gönene geçmiş, kasabayı işgal ve yağma etmiştir. Burada tekrar kuvvetlerini toparladıktan sonra, Susurluk İlçesine karşı ikinci harekete girişmiştir. Susurluk'ta Karapürçek Köyünün alt kısmında, Mustafa Kemalpaşa İlçesine giden şosenin kenarındaki taş köprü civarında mevzi almıştır. Balıkesirden gelen Miralay Kâzım Özalp kumandasındaki millî kuvvetler de karşılarında mevzilenmiş ve yapılan çarpışmalar sonunda Anzavur ikinci ve son defa mağlûp olarak bir kaç kişi ile canını kurtarıp İstanbula kaçmıştır. Bu çarpışmalar da Taşköprü Muharebeleri diye tarihte yerini almıştır. Susurluk bundan sonra bütün Balıkesir ilçeleri gibi Yunan işgaline uğramış ve düşmanın mağlûbiyetiyle 5 Eylül 1922 tarihinde işgalden kurtulmuştur.

Susurluk'un toprak ve engebe durumuna kısaca temasta da fayda vardır. Meyilli arazi erozyona maruz olup, toprak kalınlığı iki santimetredir. Buralardan mer'a olarak faydalanılır, çok az yerlerinde de bodur ağaçlara, ormancıklara rastlanır. Ova ve dere kenarlarındaki düzlükler genç topraklardan teşekkül eder, toprak derinliği fazladır. Susurlukta doğuda Çataldağ (1313 metre), batıda Keltepe (881 metre) ve güneyde Ilıcadere ile Yılanlı önemli yükseltileri teşkil eder. İlçedeki akarsulara gelince: Kütahya İlinden çıkan Simav Çayı (260 kilometre) ilçeyi güneyden kuzeye, baştan başa katederek kuzeydoğuda Bursa topraklarına girer. Ömerköy Bucağından çıkan Hatap Deresi, Susurluk önünde Simav Çayına dökülür. Uzunluğu 17 kilometredir. Göbel Deresi Söve Köyünden kaynağını alır, Göbelin güneyinden geçer ve 12 kilometre sonra Simava dökülür. Gürece Köyü yöresinden doğan Çaylak Deresi Susurluk'a iner ve kasabanın doğusunda 20 kilometreyi tamamlayarak Simav (Susurluk) Çayına karışır. Bunlardan başka Kara Dere, Mürüvetler Deresi ve Ömerköy Deresi gibi önemsiz küçük bir kaç derecik daha vardır.

Marmara iklim bölgesinde bulunan Susurluk iklimi mutedildir.

Halk verimli topraklarda çiftçilik yaparak geçinir. Tarımda hububat ve bakliyat başta gelir. Onları sıra ile pamuk, pancar ve tütün gibi sanayi bitkileri takip eder. Meyvecilik te önemlidir.

İlçede borasit madeni yatakları bulunmaktadır. 1847 yılında İngilizler tarafından ilk defa işletilmeğe başlanmıştır. 100 seneye yakın bir zamandan beri işletilmektedir. Genellikle Avrupa Ülkelerine ihraç edilir. 1961 ve 1962 yıllarında Paşabahçe Cam ve Şişe Fabrikası da bir miktar satın almıştır.

Susurluk Belediyesinin (11.268), Merkez Bucağının (26) köyünün (13.066), Göbel Bucağıntn (8) köyünün (4.915), Ömerköy Bucağının (11) köyünün (5.588), Karapürçek Belediyesinin (2.247), Göbel Belediyesinin (2.677) nüfusu vardır. Üç belediye ve (45) köyün nüfusu toplamı (39.763) tür.

Susurluk Belediyesinin Mahalleleri :

Sıra No.	Mahallenin Adı	Nüfusu Erkek	Nüfusu Kadın	Nüfusu Toplam
1	Burhaniye			1984
2	Han			2074
3	Hamidiye			—
4	Kışla			1768
5	Orta			1518
6	Sultaniye			2026
7	Yeni			1898
	TOPLAM	5752	5516	11268

Karapürçek Belediyesinin Mahalleleri :

Sıra No.	Mahallenin Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Karapürçek	1112	1135	2247
	TOPLAM	1112	1135	2247

Merkez Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Aziziye	68	63	131
2	Baba	560	563	1123
3	Balıkdere	388	413	801
4	Bozen	295	273	568
5	Buzağılık	137	140	277
6	Dere	540	539	1079
7	Duman	132	142	274
8	Ekinlik	79	67	146
9	Gürece	228	198	426
10	Kadıkırı	59	52	111
11	Kalfa	86	104	190
12	Karaköy	163	160	323
13	Kayıkçı	214	241	455
14	Kocapınar	136	124	260
15	Kızıldere	297	313	610
16	Kulat	153	136	289
17	Kurucaoluk	207	191	398
18	Paşa	133	115	248
19	Söğütçayırı	348	338	686
20	Sultançayırı	296	271	567
21	Sülecik	75	74	149
22	Tütünlük	64	68	132
23	Yağcı	362	404	766
24	Yahya	371	365	736
25	Yaylaçayırı	330	405	435
26	Yıldız	771	817	1588
	TOPLAM	6490	6576	13066

a) Göbel Bucağı :

1930 yılına kadar Bandırmaya bağlı iken, bu tarihten sonra Susurluk İlçesine bağlanmıştır. Denizden yüksekliği 50 metredir. Göbelde pazartesi günleri hafta pazarı, yer yıl 29 mayıs tarihinde de 3 günlük panayır kurulur.

Doğusu Bursa İli, batısı Manyas İlçesi, güneyi Susurluk Merkez Bucağı, kuzeyi Bandırma İlçesi Aksakal Bucağı ile çevrilidir.

Göbel Köyünün kuruluş tarihi kesin olarak belli değildir. Bununla beraber ikiyüz yıllık bir maziye sahip olduğu söylenmektedir. 1928 yılında bucak teşkilâtı kurulmuştur. 1953 yılında ise belediye teşekkül etmiştir. Halkın çoğunluğunu Romanya ve Bulgaristan göçmenleri teşkil etmektedir. Ekonomik çalışma konusu genel olarak çiftçilik ve hayvancılıktır. Yeter derecede her çeşit tarımsal ürün elde edilmektedir. Arpa, buğday, çavdar, mısır, pancar ve bağcılık bunların önemlileridir.

Göbel Belediyesinin Mahalleleri :

Sıra No.	Mahallenin Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Göbel	1332	1345	2677
	TOPLAM	1332	1345	2677

Göbel Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Beyköy	350	328	678
2	Ilıcaboğazı	197	183	380
3	İclâliye	111	95	206
4	Kepekler	150	125	275
5	Muradiye	644	634	1278
6	Okçugöl	121	153	274
7	Söve	496	444	940
8	Ümiteli	437	447	884
	TOPLAM	3838	3754	7592

b) Ömerköy Bucağı :

Doğusu Susurluk Merkez Bucağı, batısı Balıkesirin Yeniköy ve Şamlı bucakları, kuzeyi Manyas Merkez Bucağı, güneyi Yeniköy Bucağı ile çevrilidir.

Bucak, dağlık ve arızalı bir arazi üzerinde kurulmuştur. Batıdan doğuya doğru bucak sınırı içinden bir dere geçer. Bu dere kışın sel sularıyla beslenir, yazları

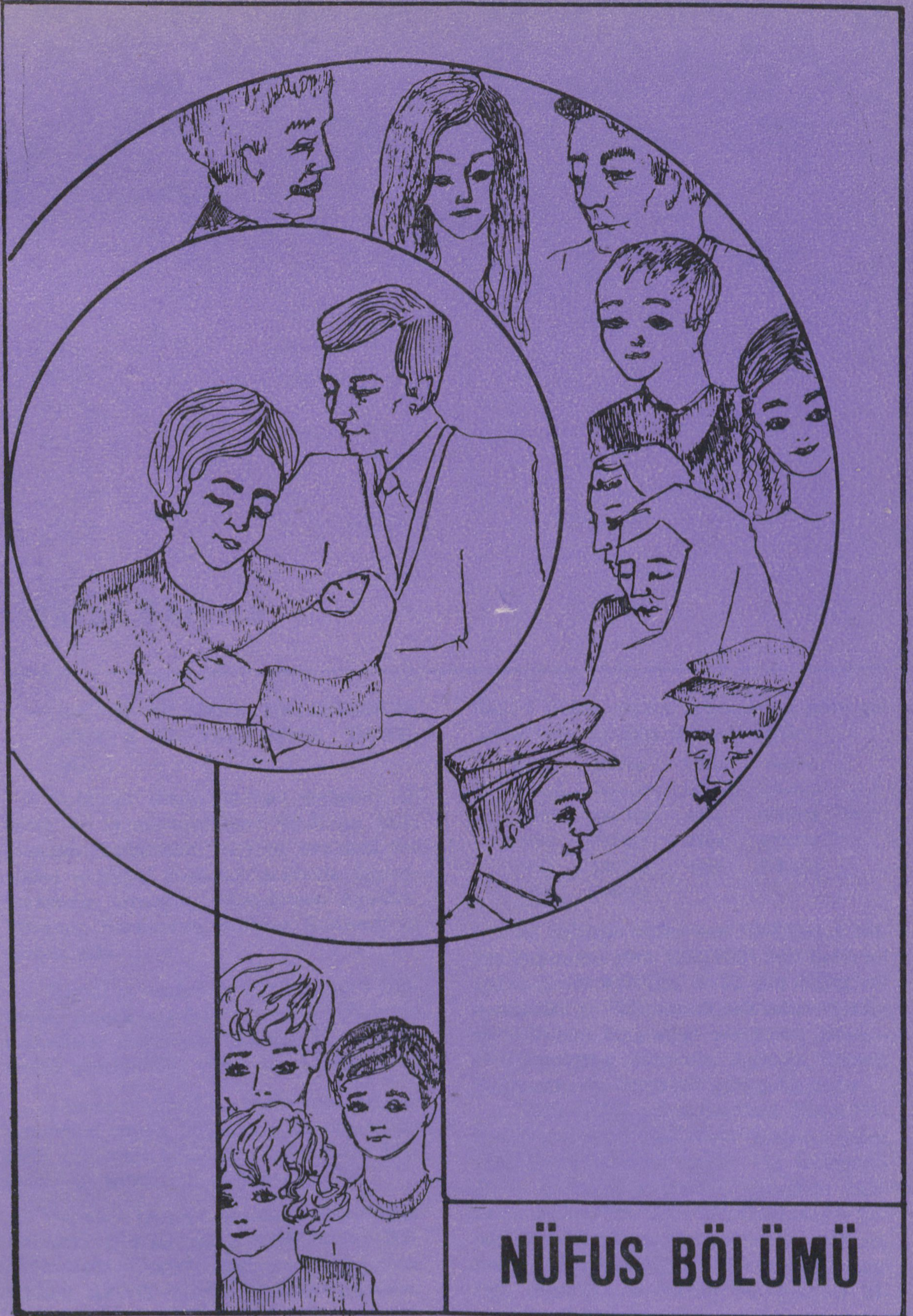
kurur. Balıkesir - Bandırma tren hattı bucak içinden geçmektedir. Bucak Merkezi bundan altıyüz sene evvel bir çiftlik olarak tesis edilmiş, sonra köy haline gelmiştir. Halkı genellikle hayvancılık ve çiftçilik yapar. Topraklar verimsiz olduğu için yaz aylarında iş bölgelerine çalışmaya giderler. İlçeye uzaklığı 19 kilometredir.

Ömerköy, Karasi Beyliği zamanında Ömerağa çiftliği olarak anılmış, sonra köy haline gelmiştir. Bir zaman sonra da Fırt adıyla bucak olmuştur. Fırt isminden sonra Ömerağa ismine izafeten Ömerköy adını almıştır. Ömerköy Kurtuluş Savaşında işgale uğramıştır.

Bucak merkezinde cuma günleri hafta pazarı, her yıl 14 Ağustosta ise panayır kurulmaktadır.

Ömerköy Bucağına Bağlı Köyler :

Sıra No.	Köyün Adı	Nüfusu Erkek	Kadın	Toplam
1	Ömerköy (B.M.)	582	548	1130
2	Alibey	247	198	445
3	Asmalıdere	211	189	400
4	Danaveli	155	156	311
5	Demirkapı	477	489	966
6	Eminpınar	196	179	375
7	Gökçedere	270	282	552
8	Kayalıdere	118	109	227
9	Kiraz	82	72	154
10	Odalıdam	92	59	151
11	Reşadiye	450	427	877
	TOPLAM	**2880**	**2708**	**5588**

NÜFUS BÖLÜMÜ

Nüfus Bölümü

1 — GENEL OLARAK BALIKESİR'İN NÜFUS VE YERLEŞME DURUMU :

Balıkesir İlinde şehirsel yerleşme, ticaret ve iş merkezi olan kıyılarda tabii limanlar kenarında, verimli ovaların tarihsel ve doğal geçit noktalarında toplanmaktadır. Örneğin: Bandırma, Ayvalık, Edremit, Burhaniye, Sındırgı, Balıkesir ve Gönen gibi.

Kırsal yerleşme de oldukça derli toptudur. Ancak engebeli yerlerdeki köylerde mahalleler dağınıktır. Az meyilli yerlerle, ovalık arazide köy evleri bir aradadır.

Liman şehirleri ile, tarım ürünleri bakımından zengin bölgelerde kurulu şehirlerin nüfusları kalabalık, fakat fakir bölgelerdeki şehirlerin nüfusları azdır.

İlimizde mevcut en eski nüfus bilgisi Balıkesir Şehrine aittir. 1296 tarihli Hüdavendigâr Vilâyeti Salnamesinde şehrin nüfusu 12.953 olarak gösterilmektedir. Balıkesir İlinin 1935 - 1965 yılları arasındaki 7 nüfus sayımı sonuçlarına göre genel nüfusu aşağıda gösterilmiştir:

Yıllar	Nüfus	Yıllar	Nüfus
1935	481.372	1955	612.013
1940	482.827	1960	670.669
1945	524.748	1965	708.342
1950	563.221		

a) Şehirsel nüfus son 1965 Genel Nüfus Sayımına göre (230.353) tür. Şehirsel nüfus genel nüfusun % 32 sini teşkil etmektedir. % 68'i kırsal nüfustur. Şehirsel nüfusun toplandığı merkezler Balıkesir, Bandırma, Edremit, Ayvalık, Gönen, Burhaniye ve Susurluk gibi şehirlerdir.

1940 - 1965 yılı arasındaki Genel Nüfus Sayımlarında Balıkesir İlindeki Şehir nüfuslarını gösterir tablo (1) incelendiğinde iki tarih arasındaki dönemde Balıkesir, Bandırma, Edremit, Burhaniye, Susurluk ve Sındırgı gibi şehirlerin nüfusunun % 100, Ayvalığın % 30 oranında arttığı, diğerlerinde önemli bir gelişme olmadığı görülmektedir.

Balıkesirin İl ve İlçe Merkezleri Nüfusu
(Sayım Yıllarına göre)

(Tablo 1)

İLÇELER	1940	1945	1950	1955	1960	1965
Merkez İlçe	30.110	33.894	36.005	45.608	61.145	69.341
Ayvalık	12.286	13.650	13.101	16.754	16.087	16.283
Balya	1.765	1.702	1.383	1.562	1.713	1.434
Bandırma	15.715	17.355	18.925	25.637	28.880	33.116
Bigadiç	—	3.354	3.500	3.830	4.239	4.820
Burhaniye	5.619	6.802	6.362	6.606	10.281	12.597
Dursunbey	4.148	4.541	4.856	5.031	5.934	6.533
Edremit	10.501	12.847	12.700	17.761	22.338	25.003
Erdek	7.387	5.040	5.704	6.184	6.849	7.813
Gönen	9.061	9.930	9.983	9.581	10.890	11.666
Havran	—	—	—	—	6.934	7.205
İvrindi	—	1.932	2.069	2.612	2.792	3.267
Kepsut	—	—	—	3.675	3.980	4.111
Manyas	1.641	1.879	2.473	3.017	3.837	4.011
Savaştepe	—	—	—	3.553	4.247	5.581
Sındırgı	3.255	3.209	3.609	4.098	5.065	6.304
Susurluk	4.833	6.147	6.701	10.022	11.450	11.268
Toplam	**106.321**	**122.282**	**127.371**	**165.608**	**206.661**	**230.353**

b) İlin bucak ve köyler nüfusu 1965 Genel Nüfus Sayımına göre 477.989 dur. Kırsal nüfus artışı en çok Ayvalık, Dursunbey, Erdek, Gönen, Manyas ve Sındırgı ilçelerinde görülmektedir. Bu nüfus 1940 - 1965 arasında 101.483 artış göstermiştir. İl Merkez İlçesi ve ilçelerin bucak ve köyler nüfusunu gösterir tablo (2) ye bakınız.

c) Nüfus Yoğunluğu : İlin yüzölçümü 14.292 kilometrekaredir. 1960 sayımı sonucuna göre ilin nüfus yoğunluğu (46) dır. Dahil bulunduğu Marmara ve Ege Bölgesi yoğunluğu ayni sayım sonucuna göre (56) olup, Balıkesir İli yoğunluğundan yüksektir. Konu edilen yıl için Türkiye yoğunluğu ise (36) dır.

Merkez İlçe ve ilçelerin çeşitli sayım sonuçlarına göre nüfus yoğunlukları tablo (3) te gösterilmiştir. Nüfus yoğunluğu yüksek ilçeler sırasıyla Ayvalık (113), Balıkesir Merkez İlçesi (94), Bandırma (93), Susurluk (66), Erdek (59) ilçeleridir. En düşük ilçeler Dursunbey (23), Sındırgı (32) ve Kepsut (34) ilçeleridir.

1940 - 1965 döneminde nüfus yoğunluğu en çok yükselen ilçeler, Ayvalık, Balıkesir Merkez, Bandırma, Bigadiç ve Dursunbey ilçeleridir.

Balıkesir İlinin Bucak ve Köyleri Nüfusu
(Sayım Yıllarına göre)

(Tablo 2)

İLÇELER	1940	1945	1950	1955	1960	1965
Merkez İlçe	134.533	80.117	96.257	61.184	67.007	67.343
Ayvalık	9.977	11.092	11.718	11.807	12.179	13.930
Balya	24.829	26.581	24.921	25.427	25.484	24.899
Bandırma	16.428	18.711	20.233	20.539	22.245	22.851
Bigadiç	—	37.160	31.970	28.120	31.069	32.290
Burhaniye	16.963	18.153	19.251	21.178	21.100	20.464
Dursunbey	27.066	28.856	31.347	34.400	36.533	39.939
Edremit	25.138	27.667	29.331	32.792	14.579	15.183
Erdek	9.428	11.112	12.644	13.280	13.997	16.081
Gönen	33.142	35.131	42.717	43.653	45.045	44.316
Havran	—	—	—	—	12.996	15.478
İvrindi	—	24.747	26.805	23.599	26.599	26.205
Kepsut	—	—	—	22.780	24.880	26.880
Manyas	21.111	21.905	24.973	26.417	28.531	27.922
Savaştepe	—	—	—	14.015	14.948	15.108
Sındırgı	32.067	33.389	36.179	39.028	38.512	40.965
Susurluk	25.824	27.504	27.504	28.024	28.304	28.495
Toplam	**376.506**	**402.466**	**435.850**	**446.405**	**464.008**	**477.989**

2 — BALIKESİR NÜFUSUNUN GENEL TEMAYÜLÜ :

a) 1960 sayımı rakkamlarına göre Balıkesir İlinde nüfus % 1,9 oranında artmaktadır (1965 sayımına göre bu oran % 1,1 dir). Ayni yılın Türkiye nüfus artışı oranı % 2,89 dur. Bu da göstermektedir ki İlin nüfus artışı düşüktür. Balıkesir İli nüfusunun şehirsel ve kırsal ayırımına göre artış oranı incelenirse kırsal nüfusun % 0,8 olarak arttığı ortaya çıkar. Şehirsel nüfusun artış oranı ise % 4,9 dur. Bu oran 1945 de % 3, 1950 de % 0,8, 1955 de % 6 ve 1965 de de % 2,2 dir.

İlgili bölümünde gösterilmekle beraber ilin nüfus artışına etkisini değerlendirme bakımından Cumhuriyetten bu yana ilimizde yerleştirilen dış ülkelerden gelmiş göçmen adediyle doğu illerinden mecburi iskâna tabi tutulanların adedini göstermekte fayda vardır. 1922 - 1925 yılları arasında Lozan Antlaşmasına göre gelip ilimizde yerleştirilen göçmen adedi (31.921) dir. Bunların (14.904) ü Ayvalık İlçesine, artan kısmı diğer ilçelere yerleştirilmiştir. 1950 - 1952 yılları arasında Bulgaristandan gelen 8.717 kişilik bir göçmen kafilesi ilin çeşitli ilçelerine, en çok Balıkesir Merkez İlçesiyle Bandırma İlçesi olmak üzere yerleştirilmiştir. Ayrıca doğu illerinden ilimizde mecburî iskâna tabi tutulan 4.379 nüfus yine çeşitli ilçelerimizde yerleştirilmiştir.

b) Balıkesir İli nüfusunun cinsiyet bakımından gelişme temayülüne gelince:

1940 yılı ve ondan evvelki yıllarda kadın nüfusu erkek nüfustan fazla iken 1950 sayımında erkek nüfus kadın nüfu-

Balıkesir ilçelerinin nüfus yoğunluğu
(Çeşitli sayım yıllarına göre mukayeseli)

(Tablo 3)

İLÇELER	1940	1950	1955	1960	1965
Merkez İlçe	45	53	74	89	94
Ayvalık	52	78	113	98	113
Balya	31	21	29	28	27
Bandırma	58	76	67	87	93
Bigadiç	—	26	33	35	37
Burhaniye	66	32	45	51	54
Dursunbey	14	19	19	22	23
Edremit	49	26	40	52	56
Erdek	54	38	43	52	59
Gönen	41	41	47	49	48
Havran	—	—	—	36	40
İvrindi	—	52	35	39	39
Kepsut	—	—	31	33	34
Manyas	16	86	48	55	54
Savaştepe	—	—	46	45	48
Sındırgı	25	23	30	30	32
Susurluk	51	29	60	66	66
İl Yoğunluğu	**36**	**36**	**42**	**46**	**49**

su (8.000) aşmış ve bu miktar 1965 sayımında (23.000) e yükselmiştir. 1940 yılında il nüfusunun (% 48,5) i erkek, (% 51,5) kadındır. Ayni sayımda Türkiye nüfusunun ise (% 49,9) u erkek, (% 50,1) i kadındır. 1960 yılı sayımına gelince; il nüfusunun (% 51,7) si erkek ve (% 48,3) ü kadın. Türkiye nüfusunun ise (% 51) i erkek, (% 49) u kadın olarak hesap edilmektedir. Genel olarak normal devrelerde erkek nüfus kadın nüfusu bir miktar geçer. Ancak harp gibi beşeri felâketlerden sonra gelen devrede erkek nüfus azlığı devam eder. 1923 - 1940 arasında yurdumuzda da iki cins arasındaki nüfus oranları arasındaki fark böyle olmuştur.

İl nüfusunun temayülü yukarıda değinilen konularda Türkiye nüfusunun temayülüne uymaktadır. Ancak, il nüfus artış oranı ile Türkiye nüfus artış oranı arasında bir uygunluk görülmemektedir.

İlin erkek ve kadın nüfusları aşağıda tablo (4) de gösterilmiştir.

Balıkesir Nüfusu
(Kadın erkek ayırımına göre) (Tablo 4)

Yıllar	Erkek	Kadın	Toplam
1940	234.620	248.207	482.827
1950	285.346	277.875	563.221
1955	312.588	299.425	612.013
1960	346.290	324.379	670.669
1965	365.959	342.383	708.342

3 — DOĞUM YERİ İTİBARİYLE BALIKESİR İLİNİN NÜFUSU :

İlin doğum yeri itibariyle nüfusunu gösterir aşağıdaki tablo (5) incelendiğinde 1955 yılında İl nüfusunun % 86,3'ü Balıkesir, % 7,5'i başka iller ve % 6,2 si dış ülkeler doğumludur.

Doğum Yeri İtibariyle Balıkesir İli Nüfusunu Gösterir Tablo (5)

Yıllar	Toplam İl Nüfusu	Ayni İlde Doğanlar	Başka İllerde Doğanlar	Dış Ülkelere Doğanlar	Bilinmiyen
1955	612.013	526.756	46.176	37.741	1.340
1960	670.669	584.918	52.204	33.279	268
1965 (*)	717.631	643.800	43.126	26.500	201

4 — YAŞ GRUPLARINA GÖRE BALIKESİR İLİ NÜFUSU :

Ekonomik, sosyal ve yurt savunması bakımlarından bir memleket nüfusunun yaş piramidinin gösterdiği durum önem arz eder. Bu sebeple elimizde mevcut 1950 Nüfus Sayımına ait rakamlardan istifadeyle ilin kadın ve erkek nüfus yaş piramidi, aşağıya çizilmiştir. Ayrıca ayni yıla ait nüfus yaş grupları aşağıdaki tabloda adet olarak gösterilmiştir.

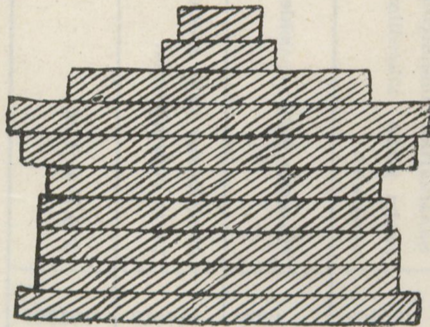
1950 Nüfus Sayımı sonuçlarına göre yaş grupları tablosu :

Toplam		0—4		5—9		10—14		15—19		20—24	
E	K	E	K	E	K	E	K	E	K	E	K
285346	277875	35746	35572	33303	31608	33491	28512	31480	29894	28579	26548

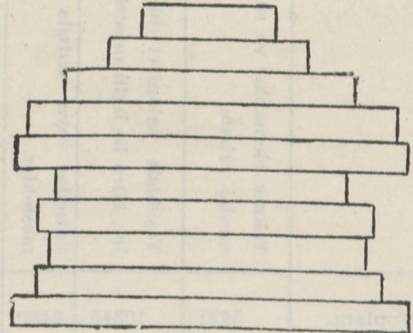
25—34		35—44		45—54		55—64		65+	
E	K	E	K	E	K	E	K	E	K
35725	34030	38944	33674	27698	26096	11796	18339	7849	12946

YAŞ PİRAMİDİ

ERKEK (Yaşlar) KADIN

65+
5— 64
45— 54
35— 44
25— 34
20— 24
15— 19
10— 14
5— 9
4— 0

(*) Devlet İstatistik Enstitüsünün 1965 Genel Nüfus Sayımı idarî bölünüşünü gösteren kitapta ilin nüfusu 708.342 olarak yazıldığı halde, ayni Enstitünün Türkiye İstatistik Yıllığı 1964 - 1965 adlı kitabında 717.631 olarak yazılıdır.

5 — MESLEK GRUPLARI İTİBARİYLE İL NÜFUSU :

1950 sayımı tablosu aşağıya çıkarılmıştır. Tablonun tetkikinden İl Genel Nüfusunun % 60 ının tarım alanında çalıştığı anlaşılmaktadır. İl ekonomisi tarımsal karakterde olduğuna göre bu oranın hakikate uygunluğu meydana çıkmaktadır.

6 — İL VE İLÇE MERKEZLERİNDE ÖLÜM MİKTARLARI :

7 yıllık ölüm sayıları aşağıda gösterilmiştir. 1960 yılında ilin Merkez ve diğer ilçeleri merkezinde (2.579) ölüm tesbit edilmiştir. Ayni yılın ilçe merkezleri nüfusu toplamı (206.661) olup, ölüm oranı binde onikiyi bulmaktadır.

İl ve İlçe Merkezlerinde ölüm miktarları

Yıllar	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964
Ölüm Sayısı	2894	3010	2579	2528	2415	2531	2414

7 — İL VE İLÇE MERKEZLERİNDE EVLENME VE BOŞANMALAR :

İl ve ilçe merkezleri nüfus toplamına göre, 1960 yılında evlenme oranı onbinde 93, 1965 yılında da onbinde 93'tür.

Ayni nüfus tooplamına göre, 1960 yılında boşanma oranı onbinde 29, 1965 yılında onbinde 30 dur. Yıllara göre boşanma ve evlenme sayıları aşağıya çıkarılmıştır:

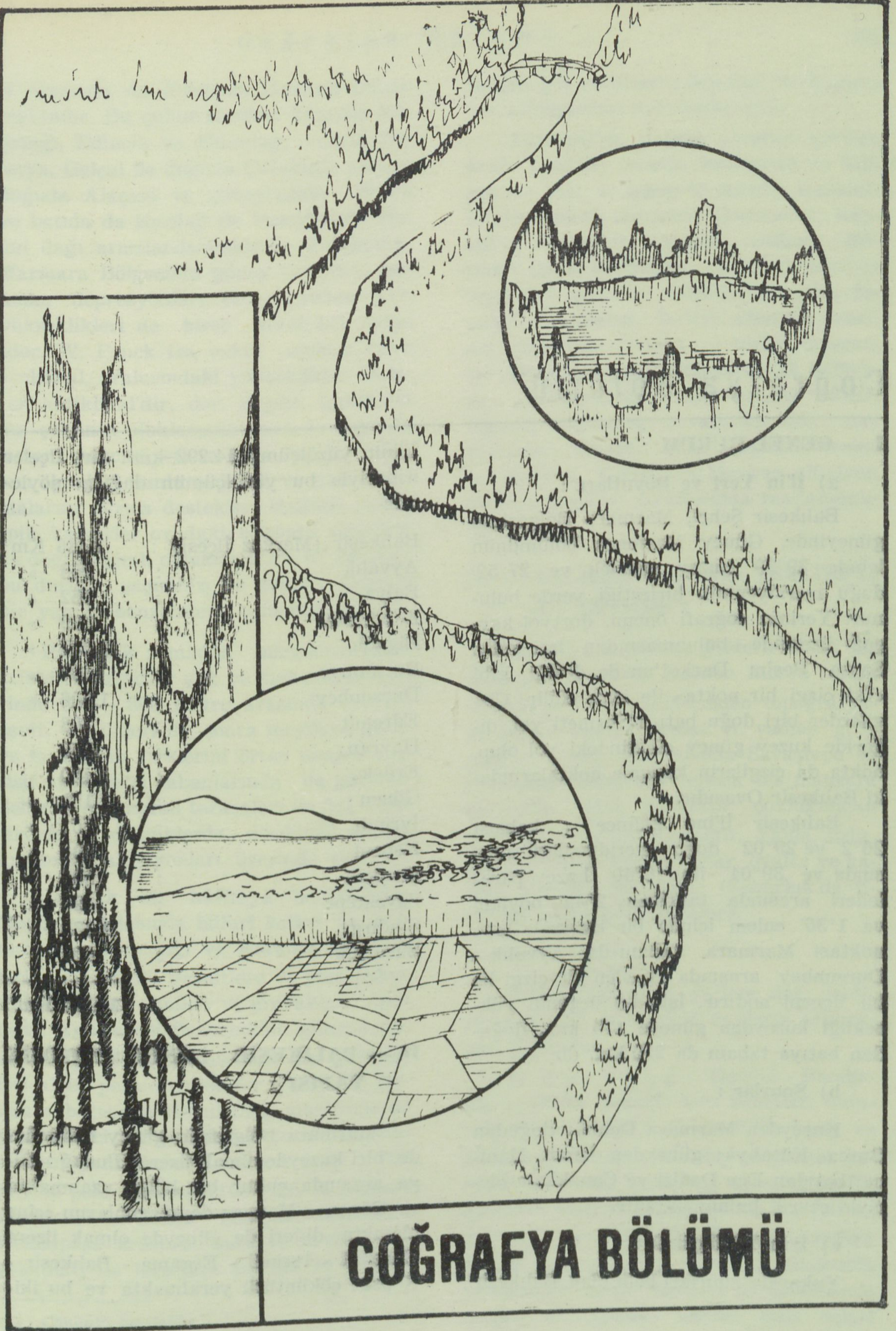
Yıllar	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966
Evlenmeler	1717	1732	1721	1796	1909	1885	1936	1794	1913	1913	1943	2162	2187
Boşanmalar	477	556	622	591	651	622	615	602	627	604	564	703	587

Meslek grupları itibariyle 1950 sayımına göre İl Nüfusu
(5 ve daha yukarı yaşlar)

	Teknik elemanlar ve serbest meslek erbabı.	Teşebbüs sahipleri idareciler, büro ile ilgili meslekler.	Satıcılar veya satışla ilgili meslekler.	Çiftçiler, ormancılar, balıkçılar, avcılar ve ziraat işçileri.	Maden ve taş çıkartma işleri ile ilgili meslekler.	Nakil vasıtalarını yürütmekle ilgili meslekler.	Sanatkârlar, imâlatçılar ve başka yerde zikredilmeyen meslekler.	Hizmetle ilgili meslekler.	Mesleksizler veya meslekleri tayin edilemiyenler.	TOPLAM
Toplam	3427	10345	2480	295251	244	3076	25808	4253	147019	491903
Erkek	2769	9958	2250	152529	214	3039	22618	3942	52281	249600
Kadın	658	387	230	142722	30	37	3190	311	94738	242303

Çeşitli sayım yıllarına göre ilçeler itibariyle Balıkesir İli Nüfusu :

İLÇELER	1940	1945	1950	1955	1960	1965
Merkez İlçe	164.643	114.011	132.262	106.869	128.152	136.694
Ayvalık	22.263	24.742	24.819	28.561	28.266	30.213
Balya	26.594	28.283	26.304	26.989	27.197	26.333
Bandırma	32.143	36.066	39.158	46.176	51.125	55.967
Bigadiç	—	40.514	35.470	31.950	35.308	37.740
Burhaniye	22.582	24.955	25.613	27.784	31.381	33.061
Dursunbey	31.214	33.397	36.203	39.431	42.467	45.472
Edremit	35.639	40.514	42.031	50.553	36.917	40.186
Erdek	16.815	16.152	18.348	19.464	20.846	23.894
Gönen	42.203	45.061	52.700	53.234	55.935	55.982
Havran	—	—	—	—	19.930	22.683
İvrindi	—	26.679	28.874	26.373	29.391	29.472
Kepsut	—	—	—	26.455	28.860	30.991
Manyas	22.752	23.784	27.446	29.434	32.368	31.933
Savaştepe	—	—	—	17.568	19.195	20.689
Sındırgı	35.322	36.598	39.788	43.126	43.577	47.269
Susurluk	30.657	33.992	34.205	38.046	39.754	39.763
TOPLAM	482.827	524.748	563.221	612.013	670.669	708.342

COĞRAFYA BÖLÜMÜ

Coğrafya Bölümü

I — GENEL DURUM :

a) İl'in Yeri ve Boyutları :

Balıkesir Şehri, Marmara Bölgesinin güneyinde, Güney Marmara bölümünün içinde 39°39′ kuzey paraleli ve 27°52′ doğu meridyeninin birleştiği yerde bulunur. Yerinin coğrafi önemi, dörtyol kavşağı üzerinde bulunmasından ileri gelir. Sayın Besim Darkot'un da dediği gibi «İki çizgi bir nokta» ile izah edilir. Çizgilerden biri doğu batı istikameti yol, diğeride kuzey güney cihetindeki yol olup, nokta da çizgilerin keşişme noktalarındaki Balıkesir Ovasıdır.

Balıkesir İl'ine gelince : kabaca 26°2′ ve 29°02′ doğu meridyenleri arasında ve 39°04′ ile 40°40′ kuzey paralelleri arasında takriben 2°42′ boylam ve 1°36′ enlem içinde bir trapezde tepe noktası Marmara, tabanı da Ayvalık - Dursunbey arasında çizilen bir çizgi ile bir üçgeni andırır. İşte bu üçgenin yüksekliği kuzeyden güneye 175 km., doğudan batıya tabanı da 210 km. dir.

b) Sınırlar :

Kuzeyden Marmara Denizi; doğudan Bursa, Kütahya; güneyden İzmir, Manisa; batıdan Ege Denizi ve Çanakkale illeriyle çevrili bulunmaktadır.

c) İl'in Yüzölçümü :

Yukarıda sınırları belli olan Balıkesir İl'inin yüzölçümü 14.292 km^2. dir. İlçeler itibariyle bu yüzölçümün dağılışı şöyledir:

Balıkesir (Merkez İlçesi)	:	1.446	Km^2
Ayvalık	:	266	»
Balya	:	952	»
Bandırma	:	599	»
Bigadiç	:	1.007	»
Burhaniye	:	607	»
Dursunbey	:	1.906	»
Edremit	:	708	»
Havran	:	559	»
Erdek	:	400	»
Gönen	:	1.152	»
İvrindi	:	751	»
Kepsut	:	894	»
Manyas	:	586	»
Savaştepe	:	425	»
Sındırgı	:	1.433	»
Susurluk	:	601	»
		14.292	Km^2.

II — BALIKESİR İLİNİN JEOLOJİK YAPISI :

Marmara Bölgesinin güney bölümünde, biri kuzeyde olmak üzere Uludağ - Biga arasında çukur bir bölge uzanmakta ve Gönen - Manyas depresyonlarını içine almakta, diğeri de güneyde olmak üzere Edremit - İvrindi - Ergama - Balıkesir - Kepsut çöküntüsü yeralmakta ve bu iki-

si arasında da Susurluk Havzası bulunmaktadır. Bu çukur alanları kuzeyde Kapıdağı, Edincik ve Karadağ; ortada Sularya, Gelçal ile doğuda Çataldağ; güneydoğuda Alaçam ve güneybatıda Madra ve batıda da Kazdağ ile kuzeybatıda Hodul dağı arızalandırmaktadır. Philippson, Marmara Bölgesinin güney tarafında bulunan depresyonları birer graben (1), yükseklikleri de birer horst (2) kabul eder. W. Penck ise, çukur oluklar birer senklinal, aralarındaki yükseklikler de birer antiklinal'dir, der. Bugün, hakikatte bu çöküntü oluklarında sıcak su kaynaklarının mevcudiyeti ve birer deprem sahaları olmaları bunların horst ve graben olmalarını ayrıca destekler. Halbuki paleozoik kalkerler ovadaki çöküntü oluklarına doğru eğimli olduklarından W. Pencek'i bu durum şaşırtmış ve araziyi kıvrımlı bir yapıya benzetmeye çalışmıştır.

Paleozoik zamanda meydana gelen kristalen masifler şist ve kalkerlerin üzerinde 500 - 800 metre arasında değişen aşıntı düzlükleri ile, sonra meydana gelen ve masiflerin eteklerini örten neojen arazisi, havzaların tabanlarında da görülür. Şehirler ise akarsu taraçaları ile dağ eteklerinde ve düzlüklerde dördüncü zaman kuaterner alüviyonları üzerinde yer alır.

Jeolojik bir haritaya bakıldığında Marmara Adasında billurî kalker ve mermerlere; Kapıdağı ve Karadağ'ın zirvelerinde anfibollü granitlere ve yine paleozoik'e ait şist - kalker ve grovaklara rastlarız. Aynı arazi Susurluk'un güneydoğusunda Çataldağı masifinde de görülür. Gelçal'da permokarbonifer yerey ile Gönen'in batısında Hodul Dağı masifinde de yine birinci zaman arazisi vardır. Bu masiflerin yamaçlarında neojen (400 - 700 m.) ve post - neojen (100 - 250 m.) aşıntı düzlükleri ile Gönen - Manyas; Susurluk - Kemalpaşa arasında cura ve kretase teşekkülâtı ile tersiyere ait lav ve tüfler; neojen göl ve akarsu depoları ile kuaterner alüviyonları müşahade edilir .

(1) Çöküntü hendeği.

(2) Her yanı kırıklarla çevrili dağlar.

Balıkesir'de ovanın etrafını çeviren arazi kuzeyde miosen kalkerleri ve killi şistler; batı ve güneyde miosen teşekkülâtı ile andezit sahreleri (külteleri); Kepsut'ta da trakit taşlarına rastlanır. Edremit Ovası dördüncü zaman kuaterner teşekkülâtındandır. Burada spongilla fosillerine rastlanır. İvrindi alüviyon ovasının güneyinde andezit ve tüfler mevcuttur. Balya'nın kuzeyinde paleozoik kalkerler; güneyinde de triast arazisi vardır. Bigadiç ve Sındırgı havalisinde bolca serpantinlere tesadüf edilir. Andezit, trakit ve riyolit'e Gönen ve Manyas alüviyon ovalarının güney taraflarında rastlanmaktadır.

III — BALIKESİR İL'İNİN (RELİEF'İ) MORFOLOJİSİ :

Yeryüzü şekilerini gösterir fizikî bir Balıkesir haritası inceden inceye tetkik edilirse yeryüzü şekillerinden topoğrafyaya hâkim dağlar, ovalar ve vadiler göze çarpar. Güney taraflarında Savaştepe ve çevresinde daha çok tepelik bir manzara hâkimdir. Zaten tepelerin çokluğundan buraya Savaştepe denmiştir. Yayla azdır. Biz bunlardan yalnız dağlar, ovalar ve vadiler üzerinde duracağız (Susurluk'da tipik bir havza şekli görülür).

a — Dağlar :

Eğimi fazla olan yerlere dağ denir. Balıkesir İl'i dahilindeki dağların başlıcaları şunlardır.

1) Karadağ : Gemlik - Bandırma arasında ilimizde batı kısımları bulunan 80×16=1280 km². ebadında basık ve kubbemsi bir eski kütle olup en yüksek yeri 764 metredir. Çekirdeği de metamorfik sahreler, yeşil ve billurî şistler, kuarsit ve mermerlerden ibarettir. Zirveden aşağıya doğru sırasıyla yeni paleozoik mesozoik ve tersiyer örtü depoları ile eteklerinde neojen alüviyonları vardır. Batı uçları Bandırma dolayısıyle İl toprakları içinde

bulunuyor. Bu sebeple de konumuz içinde mütalâa edilmiştir.

2) Edincik Dağı: Erdek ve Bandırma körfezlerinin güney tarafında bulunan ve uzanış istikâmeti doğu - kuzeydoğu, batı - güneybatı olan bu masif bölgenin en küçük masiflerinden biridir. 15×6=90 km². ebadında güneyde neojen arazisi kuzeyde Marmara Denizi kıyıları ile çevrilmiştir. Üzerinde 354 ve 360 rakımlı iki doruk vardır. Dağın doğusunda billurî kalkerlerle şistler, batısında da anfibollü granitler vardır.

3) Kapıdağ: Çekirdeği kendi adıyla maruf granitten ibaret dar ve alçak bir berzahla (kıstak) karaya bitişmiş olan Kapıdağı (Yarımada) eski bir kütle olup, en yüksek yer Adamkaya'da 803 metredir. Buradaki arazi orijinal yeryüzü şekillerinden çok tipik bir tombolodur (1). Eskiden kıyıya çok yakın olan ve ada durumunda bulunan arazi hem batı ve hem de doğudan iki ayrı kordon ile karaya bağlanmıştı. Bu iki kordon arası başlangıçta bir lagün gölü olmuş, sonra sığ olan göl önce bataklık bir görünüş almış ve bilâhare dolarak bugün kara ile birleşmiştir. Lâkin karalaşmış olmasına rağmen yine de yağışlı mevsimlerde bataklık durumunu alır. Buna Belkıs Bataklığı veya Belkıs Tombolosu denir (ki Erdek'te Saba Melikesi Belkis'e atfen bir saraydan kinaye bu isim verilmiştir). Erdek ayrıca Cura'daki plâjları ile tipik bir relief şekli arzeder ve kıyı oldukça girintili ve çıkıntılıdır. İlkçağlarda denizcilik bakımından gelişmiş olan Kapıdağ Yarımadasını karaya bağlayan bu kıstakta batıdan doğuya bir kanal açıldığını eski kaynaklar zikreder. Fakat bu kanalın ne zaman terkedildiği belli değildir.

(1) Tombolo: Fransızca olup aslı İtalyancadan gelmektedir. Kıyı dilinin veya okunun yardımı ile karanın ada ile birleşip; bitişmiş ada veya yarımada olmasıdır. Kapıdağı adasını Edincik karasına birleştiren iki tombolo bunun güzel bir örneğidir. Yukarıdaki şekilde görüldüğü gibi.

4) Sularya, Gelçal (Keltepe) Dağları: Manyas'ın güneyinde Susurluk - Kocaçay vadilerinin arasında uzanan bu çift masif doğuda Gelçal (Keltepe 881 m.) Dağı; batıda da Sularya Dağı (600 m.) adını alır. Sularya Dağı umumiyetle permokarbonifer kalkerlerinden müteşekkil, etrafı endezit, trakit, neojen ve mesozoik'e ait tortul kütlelerden ibarettir. Gelçal'a gelince kütlevi olup, en yüksek yeri 881 m. olan bu masif de billurlu kalker ve şistlerden müteşekkildir. Kuzey yamaçları neojen göl tabakalarıyla örtülü olduğu halde, batı ve güney tarafları lâv ve tüflerle temas halindedir.

5) Çataldağ (Kepez Dağı: Manyas Havzasının güneyinde Susurluk - Balat vadileri arasında iki çatal zirveli (1336 ve 1306 m.) bir masiftir. Bölgedeki masiflerden, yalnız bu masif billurlu ve metamorfik sahrelerden müteşekkildir. Yapısı daha ziyade granit olan bu eski kütle doğu, kuzey ve batı kısmında billurî şist ve gnayslardan ibarettir. Eteklerinde neojen arazisi vardır. 40×30=1200 km². eb'adında bir hersinya eski kütlesi olup, Balıkesirden de görülebilir.

6) Alaçam Dağları: İl'in güneydoğusundaki engebeyi teşkil ederler. Doğu - batı yönünde uzanan bu dağlar Kütahya sınırları ile Dursunbey'in güneyindeki ve Sındırgı'nın kuzeyindeki sahayı kaplar. Çekirdeği metamorfik olan bu silsilenin en yüksek yeri 1615 metredir.

7) Madra Dağı: Bunlara Kozak Dağları da denir. En yüksek zirvesi 1338 metre Madra Dağı olup, Marmara ve Ege sathı maillerini birbirinden ayırır ve subölümü çizgisi teşkil eder. Bu dağlar İvrindinin 4 km. batısında Musluk Dağı üzerinden Kazdağının devamı olan Aykayası Dağı ile birleşir ve bir düğüm noktası

teşkil eder. Çekirdeği metamorfik billurî şahrelerden ibaret olan Madra, Edremit - Bakırçayı arasında hakiki bir horsttur.

8) Kazdağı: Edremit Körfezinin kuzeyinde batı - güneybatı, doğu - kuzeydoğu yönlü morfolojik uzanışı ile iki çöküntü arasında bir duvar gibi uzanan kütle metamorfik billurî şist, gnays ve mermerlerden müteşekkil olup en yüksek yeri 1767 metredir. Pleistosen buzul devrinde zirve aşınmaya uğramış ve o devirden kalma zirvede Kalabak (1716 m.) ve Sarıkız (1727 m.) dorukları arasında (neve sirkleri) buz - kar yalakları görülür. En yüksek doruk Babadağ olup 1767 metredir ki bu dağ İlkçağ ve mitolojide İDE Dağı veya AYDA Dağı adı ile maruftur.

9) Hodul Dağı: Biga Yarımadasının kuzeydoğu köşesinde bulunan Hodul Dağı umumiyetle paleozoik'e ait metamorfik sahrelerden müteşekkildir. En yüksek yeri 610 metre olan bu dağ aynı zamanda genişçe bir masiftir. Masifin orta kısımları billurî şist, mika şist, kuarsit ve mavi kalkerlerden müteşekkildir. Arazi tabakaları yerinden çok oynamış olup, Sarıköy Vadisi yamaçlarının düz bir hat ile uzanışı buna kuvvetli bir delildir.

Bunlardan başka yine il dahilinde mahalli isimler alan Yaylacık, Ulus, Gökseki, Kazdağı, Davullu, güneyde Şifa dağı (800 m.) kuzeybatıda Deliçal (800 m.), Armutçuk (865 m.) dağları vardır. Şifa Dağlarının kuzey eteklerinde pek yüksek ve belirli olmayan fakat sel sularının aşındırması ve dirençli kısmın ayakta kalmasıyla vücut bulmuş peri bacaları görmek mümkündür.

b — Ovalar:

Akarsu vadileri tarafından derince yarılmamış düzlükler olup, il içinde büyük kısmı, aralarında yer yer arızalar bulunan eşik ve sırtlarla birbirinden ayrılmış ve yüksekliği pek fazla bulunmayan deniz seviyesine yakın olan bu ovaların başlıcaları şunlardır:

1) Gönen Ovası: Rakımı 30 metre olan ve Gönen Çayının aşağı mecrası boyunca uzanan bu ova Manyas Gölü çukurundan eski alüviyonlardan müteşekkil bir eşikle (ki bu eşiğe Buğdaylı Eşiği denir), Marmara denizinden 100 metreyi aşan yüksek bir sırtla ayrılmıştır. Ovanın geniş ve uzun yerlerine ancak yine Gönen Çayı boyunca rastlanır. Ovadaki alüviyonlar, vadi boyunca mansaptan itibaren 35 km. kadar devam etmektedir. Ovanın kuzeye doğru olan umumi eğimi % 01 kadardır. Ova üç kısımdan ibarettir. Bunlardan biri Gönen civarında olup, daha ziyade birkaç vadiye ait alüviyonların birikmesiyle meydana gelmiştir. Diğeri ise daha kuzeyde olup, özellikle Sarıköy vadisi boyunca batıya doğru uzanmaktadır. Bu kısma Sarıköy Ovası denilmektedir.

Buradaki alüviyonların kalınlığı açılan arteziyen kuyularından anlaşılacağı üzere 40 metreyi bulmaktadır. Bir üçüncü ova da Gönen Çayı aşağı çığırında Sinekçi - Sarıköy - Edincik arasında olan Tahir Ova olup, burada Türk - Alman işbirliğinin güzel bir örneği ile büyük bir hayvan çiftliği kurulmuştur. Gönen Ovası havzanın diğer ovalarında olduğu gibi dolma ile meydana gelmiştir.

2) Manyas Ovası: 110 km^2. olup Manyas Gölü'nün güney taraflarında bulunan ve doğu batı istikametinde uzanan bu ova (ki ortasında Manyas Kasabası vardır) alüviyonların Manyas Gölü'nün bugünkü seviyesine göre toplanmasından meydana gelmiştir. Ova bir taraftan Manyas Gölünün güney tarafında, diğer taraftan Kara Dere vadisinde bir şerit halinde uzanmaktadır. Ovanın kuzeye doğru olan umumi eğimi % 004 (onbinde dört) kadardır. Kocaçay'ın deltası teşekkülüne bugün de devam etmektedir. Bundan anlaşılıyor ki ova bu kısımda Manyas Gölü'nün dolmasıyla vücut bulmuştur. Buradaki dolmanın kıymeti yukarıda adı geçen Ergili sondajında olduğu gibi 20 metreden fazladır. Derinlik hakkında verilen bu kıymet asgari bir kıymettir. Çünkü sondaj yapılırken ancak 20 metreye kadar inilmiştir. Denizden yüksekliği 20 metre civarındadır.

3) Balıkesir Ovası: 140 km². kadardır. Batı Anadolu'da Marmara Bölgesinin güney bölümünde Edremit - İvrindi - Ergama ovalarıyla birlikte batı - doğu doğrultulu bir graben hattı üzerinde bulunan Balıkesir Şehri kendi adı ile anılan verimli ovayı batıdan sınırlayan düz sırtlı tepelerin yamacında, eteklerde ve düzlükte kurulmuştur. Balıkesir Ovası eski temel dağlar üzerinde yontuk yüz (peneplen) ortasında, çevresindeki kuzeydoğu - güneybatı doğrultulu fay çizgisinin belirttiği gibi çöküntü ile meydana gelmiş ve tabanı genç kuaterner birikintileriyle örtülmüş bir ovadır. Civarındaki yüksek yontuk yüz, akarsular tarafından birçok vadilerle oyulmuş, hele batıda Edremit Körfezi ile Susurluk Çayı vadisi arasındaki alanda arazi fazla yüksek değildir. Ovanın denizden yüksekliği 130 m., İstasyondaki yüksekliği ise 120 metredir. Daha doğuda Balıkesir'e 26 km. mesafede ondan bir eşikle ayrılmış ve Balıkesir Ovasının bir temadisi olan denizden 130 metre yüksekte Kepsut çöküntü ovası uzanır.

4) Körfez Ovaları: Turfanda meyve ve sebze yetiştirilen ve Akdeniz ikliminin tipik şeklini gördüğümüz bu ovaların başlıcaları :

aa - Edremit Şehri ve Ovası :

Aynı adlı körfezin kuzeydoğu kıyısındaki Akçay İskelesine 9 km. uzaktaki ovayı kuzeyden kuşatan tepelerin eteğinde, denizden 25 metre yükseklikte kurulmuş tektonik bir ovadır. Bunun doğusunda, Havran Çayı kıyısında, denizden 33 m. yükseklikte Havran Ovası uzanmaktadır.

bb - Burhaniye Ovası :

Eski adı Kemer olan Burhaniye Kasabası denizden (Ören'den) 4 km. içerde aynı adı taşıyan ovanın güney kenarına yakın bir yerde kurulmuştur.

cc - Ayvalık Ovası :

Edremit Körfezinin güneyinde Armutova ile güneydeki Altınova hepsi beraber dar kıyı ovaları olup, sahil boyunca bir şerit halinde uzanırlar.

5) Diğer küçük ovalar: Bunlar Sındırgı, Bigadiç, Ergama, İvrindi ve Susurluk ovalarıdır. İl'in Bigaya doğru olan kısmıyle Savaştepe ve civarı tepelik ve yaylalık bir manzara alır. Bunlardan batıdakine Biga, güneyindekine de Uzunca Yayla denir. İl içinde bu yaylanın batı kısımları bulunur. Ve bu son yayla Uşak - Gördes plâtosunun batıya doğru devamından başka bir şey değildir.

c — **Vadiler :**

İl'deki vadiler morfolojik şekillerin en mühimlerindendir. Bunlar içindeki yayla ve dağlardan doğarak Marmara hududuna doğru uzanan Susurluk - Gönen ve Kocaçay'dır. Vadiler yukarı ve orta mecralarında çok dar, hatta boğaz meydana getirecek şekilde dik yamaçlara malik oldukları halde, mansap kısımlarda ovalara karışarak bazı karekterlerini kaybetmiş bulunurlar. Bölgenin mufassal jeolojik ve morfolojik haritaları elimizde olmadığı için bu vadilerin menşeini izah etmek şimdilik imkânsızdır.

1) Susurluk Vadisi: Yukarı çığırında Gelçal - Çataldağ, ortada Manyas - Ulubat havzaları, aşağı mecrasında da Karadağ - Mudanya tepeleri arasında girdiği ve çıktığı yerlerde dar boğazlardan geçerek normal bir vadinin bütün karekterlerine sahip olduğu halde boğazların arasında kalan sahada ova ve geniş depresyonlara karışarak bazı vasıflarını kaybeder. Vadi, Susurluk Kasabasının 25 km. güneyinde paleozoik şistlerle tersiyer volkanik arazisinin birleştiği alanda ve ova kenarında neojen depoları üzerinde 300 metrede teşekkül etmiştir. Vadi tabanı yeni alüviyonlarla doludur. Vadinin her iki tarafında aşıntı yüzeyleri ve kıyı taraçaları vardır.

2) Gönen Çayı Vadisi: Kazdağ ve Öbekalan dağları arasından çıkar. Yukarı orta çığırında paleozoik devirlere ait tortul kütlelerle yeni indifaî sahreleri katettiği halde, aşağı mecrasında

tersiyer rusubî arazi ile tersiyer volkanik teşekkülâtı arasından geçer. Vadi oluğu, ancak alp hareketleriyle bugünkü istikametini almıştır. Gönen ve Sarıköy ovalarında alüviyonlarla kaplı saha derinliği 40 metre olup, Manyas ve Gönen arasında alçak bir eşikle (60 - 70 m.) birbirinden ayrılır. Gönen civarında yüksekliği 100 - 150 metre olan bir eşik üzerinde kalkerli breş ve konglomeralardan ibaret neojen arazisinde açılan boğazın kuzey ve güneyinde karşılıklı 80 - 100 metre yüksekliğinde taraçalar - sekiler mevcuttur

3) Kocaçay Vadisi: Madra dağları ile Manyas Gölü arasında olup, Çay yukarı mecrasında permokarbonifer kalkerleri arasında arızalı bir topoğrafyayı geçip, aşağıda aynı kalkerlerin yeni indifaî arazi ile teşkil ettiği temas sahasını takip eder. Vadinin bu kısmında tersiyer faylarına uyarak teşekkül ettiği zannedilirse de Manyasda neojen göl depolarına göre teşekkül etmiştir. Vadi Sularya Dağı ve Doğanca sırtları üzerinde teşekkül etmiş yüksek aşınma düzlüğünün içerisinde açılmış olup, vadi tabanındaki alüviyonlar yamaç alanlarına bir şerit gibi girer. Yamaçlar üzerinde (Çavuş - Çakırcı'da) 50 - 80 metre yüksekliğinde taraçalar vardır. Çakılları yuvarlanmış olan bu taraçalar karşılıklı değildir.

IV — AKARSULAR :

İl içinde bulunan suların büyük bir kısmı Marmara Denizine, pek az bir kısmı da Ege Denizine dökülmektedir. Marmara Denizi'ne akan başlıca akarsular Simav - (Susurlu), Kocaçay ve Gönen'dir. Ege Denizine dökülen akarsuların en önemlisi de Havran Çayıdır. Hepsinin rejimleri gayri muntazam olup, Akdeniz akarsu rejimi veyahut sel rejimi karekterini taşırlar.

1) Susurluk Irmağı: 260 kilometre uzunluğunda bulunan bu akarsu Kütahya İli içinde Şaphane Dağından çıkıp ilk önce Simav Çayı adı ile Simav Gölüne girip çıkar ve sonra batıya doğru akar; Sındırgı yakınlarında il topraklarına girer ve kuzeye bükülür ve Balıkesir Ovasının doğu kenarından geçer. Soldan Gölcük ile Kazıklı - Koz ve Kazan Derelerinin beslediği Athnos (Atnos) Çayını, sağdan da Bigadiç'ten gelen Dombayçayı ile Kepsutdan gelen Değirmencik Deresini alır. Ve Çataldağdan inen Mantaros Deresi ile küyür, sonra Susurluk Boğazı ve ovasına, daha sonrada Karacabey Ovasına iner.

Burada Manyas Gölünden geçen Kocaçay kendisine soldan karışır; sağdan da Apolyon (Ulubat) gölünden gelen Kirmasti (M. Kemalpaşa) suyu karışır. Kütahyanın güneybatısından çıkan Adırnaz - Atranos Çayı, Kirmasti suyunun bir koludur. Nihayet Uludağ'ın güneyinde doğan ve Bursa Ovasından geçen Nülifer Çayını da alan Susurluk Irmağı, Tirilya ile Kurşunlu arasında Ballıkaya açıklarında Marmara Denizi'ne dökülür. Yazın suları azalan bu nehir yatağının bazı yerlerinde su irtifaı 28 cm. ye kadar düşer.

2) Gönen Çayı: 115 km. uzunluğu olan bu çay eski coğrafya (1) ve haritalarda (2) Atkayası veya Kazdağı suyu veyahutta Aesopus namı altında meşhur olmuştur. Homeros onu birçok defa zikreder. Stroben ile Ptolemie (Batlamyus) gibi gibi coğrafyacılar da onun Mysie - Mizya ve Troad arasında hudut teşkil ettiğine işaret sayarlar. Çay, Kazdağı eteklerinde billurî şistler arasından doğar. Bakırçay, Koanlısuyu, Kazakçayı ve Akkayası çaylarını aldıktan sonra büyür, güneybatı - kuzeydoğu istikametinden neojen arazisini dar boğazlarla katederek Gönen Ovasına iner. Burada şehrin batısından geçer ve kuaternal alüviyonları içinde gömük menderesler resmeder. Daha sonra solda tersiyere ait andezit tepeler ve lav ve tüfler ile aşağıda neojen'e ait konglomeralar arasında yoluna devamla soldan Kocadere sağdan Çakıroba çayını alarak Misakça batısında Marmara'ya dökülür. Gönen Çayı rejimi de Akdeniz akarsularında olduğu gibi iklim ve yer şartlarından dolayı

(1) Tchichatceff'in Asie Mineur'unde.

(2) Kiepert'in Batı Anadolu Haritası.

oldukça düzensizdir. Akış endisi (1) oldukça yüksektir. Yaz akımı Ağustos'ta 10 metreküp / saniye; kış akımı da Şubat - Mart aylarında 100 metreküp / saniye'dir. Yazın tebahurdan iplik gibi fakirleşerek küçük yatağına çekilir, kışın da fazla yağıştan bir kabarma ile nehir yatağında fezeyanlar görülür, bazen köprüleri alır götürür, bu sebepten biraz sel rejimi karakteri arzeder.

3) Kocaçay : Uzunluğu 170 km. dir. Madra dağlarından çıkan ku çay İvrindi İlçesinin batısında Güngörmez mevkiinde Yağlılar Deresi, Kocaavşar Çayı, daha ileride Balya Deresi, soldan da Orhanlar suyu ve sağdan da Ilıca suyunu alarak Manyas Gölüne girer. Bundan sonra da Susurlu Çayına karışmak suretiyle bu gölün sularını boşaltır.

Kocaçayın eski bir akarsu sistemine tabi olarak Manyas Gölünün batı kısmında Erdek Körfezine doğru bir akış istikameti takip ettiği sonradan epirojenik (2) hareketlerle umumi sistemin değişmesiyle bugünkü akış istikametini aldığı hatıra gelmektedir. Çünkü eski akış yönüne ait olan bazı vadi parçaları bugün de bazı özellikler arzetmektedir.

4) Havran Çayı : Uzunluğu 36. km. dir. Ege aklanlında (3) Edremit Körfezine dökülen Havran Çayını Madra dağlarının kuzey ve batı yamaçları ile Kazdağlarının Güney kısımlarından doğan küçük dereler beslemektedir.

V — GÖLLER :

a) Manyas Gölü : Yüzölçümü 192 kilometrekaredir. Bandırma ve Erdek körfezlerinin güney kıyılarından 15 km. içerde bulunan bu gölün batı - doğu istikametindeki uzunluğu 19 ve kuzey - güney genişliği de 11 km. olarak ölçülmüştür. En derin yeri kuzey tarafında olup, 5 metreyi geçmektedir. Göle kuzeyden Eğridere dökülür. Karadere bu gölün sularını Susurluk Çayına akıtmaktadır. Kışın suları fazlalaşarak taşar ve etrafında geniş bataklıklar meydana getirir. Göle kavuşan büyük, küçük bütün vadilerin ağızlarında yeni alüviyonlar birikmiştir. Umumiyetle eski haliç ve körfezlerde toplanmış bulunan bu alüviyonlar gölün kıyılarını doldururken aynı zamanda gölün sathının küçülmesine de sebep olmuştur. Gölün dip ve kıyılarında görülen morfolojik şekiller umumiyetle daha evvelki topoğrafyaya aittir.

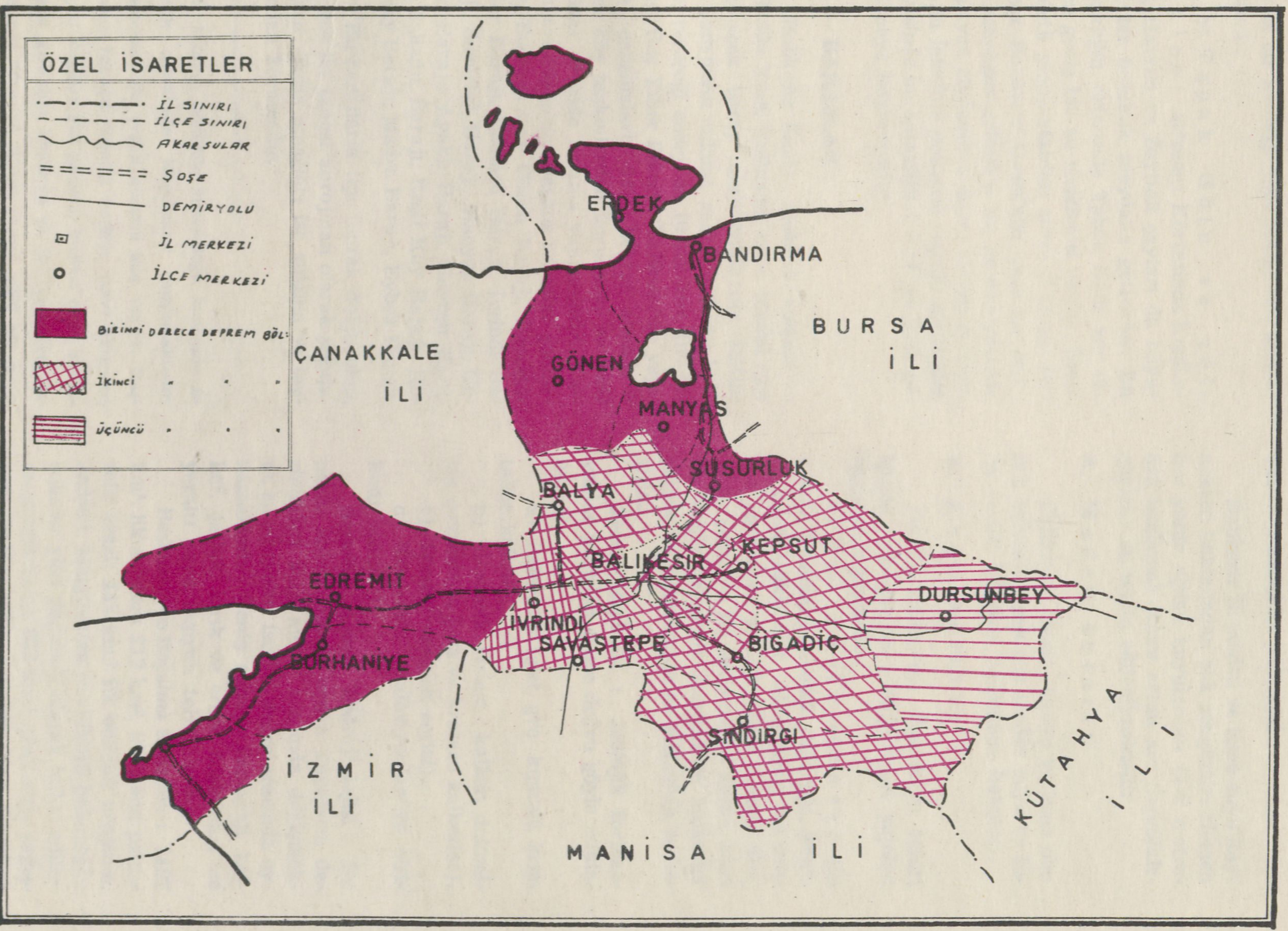
Göl seviyesi ile etrafındaki alçak yaylalar arasında 100 - 120 metrelik bir irtifa farkı vardır. Gölün güney kıyılarında, yeni volkanik sahrelerden müteşekkil sırtlar, doğu kıyılarında da neojen depolarından müteşekkil emles (4) topoğrafya görülmektedir. Kuzey tarafında neojen ve mesozoik arazi üzerinde teşekkül etmiş aşıntı yüzeyleri (intikal satıhları) göze çarpar. Gölün dibinde siyahımtırak bir çamur vardır. Gölün kuzey - batı ve doğu kıyılarında kurulmuş olan bazı köylerin nüfusu gölden avlanan balık ve bunların ticareti ile geçinmektedir. Burada yayın, sazan, turna ve yılan balığı avlanır. Göl seviyesindeki senelik fark 1-1,5 metre kadardır. Seviyenin alçalması yaz mevsiminin kurak aylarında, yükselmesi de kış ve baharın yağışlı aylarında görülmektedir. Gölün güney kenarında yapılan regülatör suların yükselmesinde daima ayni seviyeyi muhafaza etmesine yaradığı gibi, kıyılarında bulunan bir çok bataklıkların da ortadan kalkmasına sebep olmuştur. Gölün deniz seviyesi, duvar haritalarında 20 metre olarak gösterilmişse de en son araştırmalara göre İsmail Yalçınlar'ın Manyas Havzasının Morfolojik etüdü adlı kitabında da işaret edildiği veçhile 15 metredir. Gölün menşeine gelince, Manyas Gölü orijin bakımından derin ve geniş vadilerin sular altında kalmasıyla meydana

(1) Akış Endisi (i) $= \frac{\text{Yağan yağmur}}{\text{Akan su miktarı}}$

(2) Kara oluşu, yerkabuğu yaylanmaları,

(3) Meyil, yamaç, sathı mail,

(4) Hafif dalgalı arazi.

Balıkesir İli Deprem Bölgeleri derecelerini gösterir harita.

gelmiş bir mansap veya set gölüne benzemektedir (1).

b) Tabak Gölü ve gölcükler: Edremit Körfezinde Kızılkeçili, Havran ve Zeytinli çayları da büyücek bir bataklık meydana getirirler. Bu bataklığın ortasında Tabak Gölü adı verilen geniş bir su birikintisi vardır. Kışın şiddetli yağmurlardan sonra il içinde bilhassa Balıkesir Ovası'nda bazı bataklıklar meydana gelmekte ise de son yıllarda başlayan olağanüstü Sıtma Savaşı ve Devlet Su İşlerinin yollarda yaptığı menfezler sayesinde bu bataklıklar zararsız hale getirilmeye başlanmıştır.

VI — BARAJLAR :

Balıkesir İlinde elektrik, sulama ve icabında içme, kullanma suyu temini için yapılacak baraj adedi öndörttür. Bütün bu barajların sulama sahası 113.616 hektar, vereceği enerji de 10.000 klw. tır. Birinci Beş Yıllık Plânda, Balıkesir'de yapılan çalışmalarla 3430 hektar arazide 5 adet köy taşkınlardan korunmuş ve 2880 hektar arazide sulama yapılmıştır. Yapılması düşünülen başlıca barajlar şunlardır: Sındırgı Çay Gören Barajı, İkizcetepeler Barajı, Üzümcü Barajı, İvrindi Barajı, Susurluk Barajı, Manyas Barajı, Gönen Barajı, Ayaklı Barajı, Havran Barajı, Bahadır Barajı, Reşit Köy Barajı, Kocaçay Barajı, Madra Barajı, Eybek Barajı.

Bu barajların tipi toprak dolgu olup, sadece iki tanesi anrojman olarak yapılacaktır. Tesis amaçları ise sulama ve taşkından korumadır.

---

(1) Manyas Gölü'nün kuzey-doğu kısmında sığırcık mevkiinde Kuşcenneti bulunmaktadır. Kuşcennetinde çeşitli göçmen kuş vardır. Başlıcaları balıkçıl, kaşıkçı kuşları, mavi kargalar, beyaz kuğular gibi göçmen kuşları olup, sonbaharda gittikleri Pakistan ve Hindistan'dan ilkbaharda dönerler. Şimdi burası millî bir parktır ve burada avlanmak ta yasaktır..

VII — YERALTI SULARI :

Balıkesir İli maden ve içme suyu kaynakları bakımından çok zengindir. Hemen her yerde açılan kuyulardan (1-2 metreden başlamak üzere artan arz derinliklerinden) su temin edilebilmektedir.

A. Maden suları :

Balıkesir İlinde banyo ve içme olarak kullanılan pek çok maden suyu ve Ilıca vardır (Turizm Bölümüne bakınız).

B. Kuyu suları :

Yeraltı sularından olan kuyu suları içinde jeolojisi ve hidrojeolojisi yapılan başlıcaları şunlardır:

1) Balıkesir Ovası: Bu ovanın temelini paleozoik yaşlı şist, kuarsit serisi teşkil eder. Alüviyonlar ise ovanın ortasına yerleşir. Killi - kum, şist, kum, çakıl ve kil seviyelerini ihtiva eden bu ovada paleozoik mermer ve kalkerler çatlak ve kırıklarında az miktarda su taşırlar.

Yeraltı Jeolojisi : Jeolojik formasyonlar yaşlıdan gence doğru şöyle sıralanırlar:

a) Paleozoik (şist, gre kuarsit, kristalize kalker),

b) Mesozoik (triast kalker, dolomitik mermerler, jura ve kretase kalkerler),

c) Tersier (neojen serisi),

d) Kuaterner (alüviyonlar ve birikinti konileri).

Arazinin Genel Hidrojeolojisi : Bu ovada alüviyonlarda açılan kuyuların derinlikleri 2-12 metre arasında değişmekte, su seviyeleri ise 1-8 metre arasında oynamaktadır. Geniş sahayı kaplayan kalker, çatlak, kırık ve erime boşlukları ise yeraltı suyu taşıyan tabakalardır.

Beslenme ve Boşalma Sahaları : 1482 km^2. lik sahanın 212 km^2. lik kısmı paleozoik arazi; 448 km.^{2} lik bölümü neojenin, andezit, konglomera ve tüflerin bulunduğu sahalar yarı geçirimli olarak kabul edilirse, geriye kalan 822 km.^{2}. olan alan yağıştan direk süzülmeyi temin eder. Boşalma ise ovanın kuzey - doğusundan Kepsut

ovasına doğru açılan vadiden olmaktadır. Ovadan bir yıl içinde emniyetle çekilecek yeraltı suyu miktarı (75×10^6 m^3.) civarındadır.

2) Edremit - Armutova: Edremit - Armutova alüviyonlarla örtülü olup, çeşitli yaş ve litolojik yapıya sahip formasyonlar, paleozoik devreye ait gnays, mikaşist, fillât, grovak ve mermerlerdir. Bunun üzerine jura kalkerleri gelir. Daha üstte neojen formasyonları, andezit ve andezit tüfleri bulunur. Armutovada ise su yalnız alüviyonlardan alınmıştır. Bu ovalarda yapılan D.S.İ. sondajlarında özgül verim 0-4-50 lt/sn./m. arasındadır ve bu ovalarda arteziyen teşekkülüne imkân vermiştir.

Yeraltı Jeolojisi : Edremit ve Armutova'nın tamamı alüviyonlarla kaplıdır. Alüviyon kalınlıkları 162-140-77 metre arasında değişmektedir. Armutova'nın ortasında açılan bir kuyuda alüviyonların kalınlığı 22 metredir.

Genel Hidrojeolojisi : Bu ovalarda afifer teşkil eden seviyeler daha ziyade çakıllıdır. Çakıl, yer yer kil, kum ve molozlarla karışmış durumdadır. Armutova'da bulunan 20-25 metre kalınlıktaki alüviyonda yeraltı suyu mevcutttur. Sahilde bir kilometrelik bir şerit arteziyen sahasıdır. Su tablası ovanın kenarına doğru genişlemektedir.

Beslenme Miktarı : Beslenme direk olarak yağış sularının süzülmesi suretiyle olmaktadır. Edremit Ovasında yılda emniyetle çekilebilecek su miktarı ($56,8 \times 10^6$ m^3/yıl), Armutovada ise ($7,2 \times 10^6$ m^3/yıl) dır.

3) Ayvalık - Altınova: Ayvalık - Altınova, Saroz Körfezinin güneyindedir ve kıyıya paralel olarak uzanır. Bu ovalarda formasyonlar yaşlıdan gence doğru şu şekilde sıralanırlar:

a) Paleozoik (şist ve kalkerler),

b) Neojen (göl fasiyesi) : Kalker, marn, gre, kil (1),

c) Kuaterner : Alüviyon.

Bölgede en yaşlı formasyon paleozoik yaşında kabul edilen şist ve kalkerlerdir.

Yeraltı Jeolojisi : Ayvalık Ovasında D.S.İ. tarafından bir araştırma sondaj kuyusu açılmış (bu kuyu 80 metre derinlikte olup, marn ve kilde ilerledikten sonra andezite girmiştir) ve kuyu kuru çıkmıştır. Bu kuyuda alüviyon kalınlığı 10 metredir. Ovanın batısında Altınova İskelesinin bir kilometre güney - doğusunda açılan diğer bir kuyuda alüviyon kalınlığı 120 metre olarak bulunmuştur. Bundan sonra neojene ait gre ve kil seviyelerine girilmiştir.

Genel Hidrojeoloji : Altınovada su taşıyan formasyonlar alüviyon ve neojendir. Ayvalık ovasında açılan araştırma ve sondaj kuyularında 10 metre kilden itibaren alüviyona geçilmekte, müteâkiben girilen neojen formasyonunda afifer seviyelerine geçilmekte, suyun tuzlu olduğu görülmektedir. Ayvalık su ihtiyacı motorlarla Ayvalık arteziyen kuyularından temin edilmekte ve yüksek depolara alınmaktadır. Buradan da şehre tazyikli olarak su verilmektedir.

Su Veren Tabaka Kalınlıkları : Bu ovalarda iri ve orta boylu çakıl, kum, kil ve silt'den ibaret olan alüviyon afiferlerin kalınlığı 5-120 metre arasında değişir. Su veren afiferler iri ve orta boylu çakıllardan ibarettir. Bu afiferlerin kalınlığı 11-12 metredir. Afifer seviyeleri 30-55 metredir.

Beslenme ve Boşalma Sahası : Bölgenin en önemli afiferleri alüviyonlardır. Alüviyonun toptan alanı 126 kilometrekare olup, ovada beslenme sahası 420 kilometrekaredir. Yeraltı suyu, yeraltı suyu tabakasının 0-2 metre derinlikte bulunduğu kısımlardan denize boşalmaktadır.

---

(1) Yaşları ayni ve cinsleri muhtelif olan bu türlü tabakalara fasiyes (FACİES) denir.

4) Sındırgı-Bigadiç Ovaları : Bu ovada yeraltı suyu bakımından müstahsil malzeme olarak hemen zeminden başlıyarak alüviyon, kum ve çakıllar göze çarpmaktadır. Çok yakın bir derinlikte tüf'it ve andezitlere girilmektedir. Yeraltı suları istifade edilemiyecek kadar fakirdir.

Yeraltı Jeolojisi : Bölgede formasyonlar yaşlıdan gence doğru şöyle sıralanabilirler :

a) Paleozoik (şist ve mermer),

b) Mesozoik,

c) Tersiyer,

d) Kuaterner (alüviyon).

Genel Hidrojeolojisi : Ovalarda açılan kuyuların derinlikleri 3-15 metre arasında değişmektedir. Ovalardaki kuyulardan ortalama olarak çekilen su miktarı tahminen 200.000 m^3/yıldır. Emniyetli verim (21,95 $\times 10^6$ m^3/ yıl) dır.

5) Gönen Sarıköy Ovası: Bu saha paleozoik'e aittir. Paleozoik alt ve üst diye ikiye ayrılır.

Alt paleozoik : Altta şistler, üstte grovak ve kuarsitlerden müteşekkildir.

Üst Paleozoik : Permiyer kalker ve gre'lerle temsil edilir. Alüviyonlar havzada Gönen Ovası ve Sarıköy Ovası olarak iki bölgede toplanmıştır. Buralarda alüviyonlar ovanın ortasına doğru kalınlaşır. Tahmini kalınlık 100 metreyi bulur.

Genel Hidrojeolojisi : Paleozoik formasyonlar şistler ve grovaklar olup, yeraltı suyu bakımından memnuniyet verici değildir. Ancak yeraltı suyu için geçirimsiz bir zemin teşkil ederler. Gönen ve Sarıköy ovalarında alüviyonların kalınlaştığı orta kısımlar ümit vericidir. Yeraltı suyu, yağış ve akarsularla beslenmektedir. Ayrıca ova sulamasında, tarlalara yayılan sularla da takviye olunmaktadır. Ovanın akışı Gönen Çayına doğru olduğu için çay toplama vazifesi görür ve tabiatıyla boşalma bu çayın akış yönündedir.

Yeraltı suyu rezervi :

Paleozoik şistlerde	0,78 $\times 10^6$ m^3/yıl,
Permiyer kalker ve gre'lerde	0,66 $\times 10^6$ m^3/yıl,
Jura kalkerlerinde	5,75 $\times 10^6$ m^3/yıl,
Granit ve diyoritlerde	5,65 $\times 10^6$ m^3/yıl,
Andezit kültelerde	4,18 $\times 10^6$ m^3/yıl,
Neojen killi, marnlı arazide	4,93 $\times 10^6$ m^3/yıl,
Alüviyonlarda	22,40 $\times 10^6$ m^3/yıl.

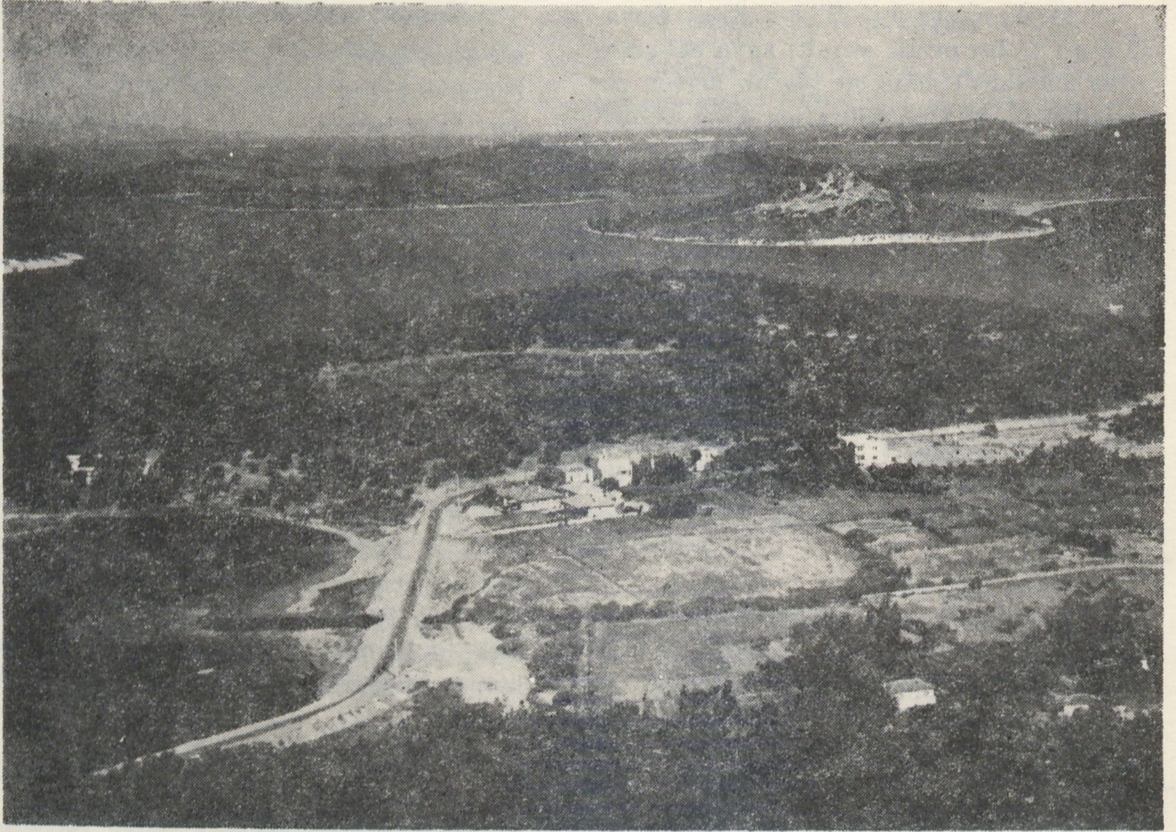
Manyas - Susurluk Bölgesinin genel hidrojeolojisi yapılmadığından buradaki yeraltı kuyu sularına temas edilememiştir.

VIII — BİTKİ ÖRTÜSÜ :

İl topraklarının % 31'i ormanlarla kaplıdır. 1.349.006 hektar arazinin 888.180 hektarı ormansız, 460.826 hektarı ormanlık saha içindedir. Ege kıyılarında maki bitki topluluğu hâkim olup, buralarda palamut, meşelikler ve zeytinlikler geniş yer kaplar.

Balıkesir ormanlarının % 50'si kara, % 4'ü kızıl çam, % 19'u meşe, % 19'u da kayın, kestane, gürgen, çınar, ıhlamur, ve kızılağaç'tan ibarettir. Bitki formasyonlarının coğrafi dağılışına gelince: Bölgenin geçit yeri karakteri, reliefin önemli engeller meydana getirmemesi, iklim ve bitki örtüsünün de yer yer zıtlıklar göstermesini önler.

Bununla beraber Akdeniz - Karadeniz ve step iklim tiplerine ve karakterlerine uyarak bölgede değişik flora görülür. Kazdağının yüksek yerlerinde çam, kızılmeşe, gürgen, ıhlamur, kestane; yamaçlarında kocayemiş, fındık, yabanı meyve ağaçları görülür. Ayvalık ve dolaylarında fıstık çamları mevcuttur. Dursunbeydeki ormanların % 95'i kara ve kızıl çamdır. Az olarak da gürgen, karaağaç ve çınarlara rastlanır. Edremit Merkez İlçesi bölgesinde çam ve meşelere tesadüf olunur. Balya ormanları çam gürgen, kestane ve kayınca zengindir. Bigadiç ve Sındırgı'da en çok çam bulunur. Susurluk ve Gönen ilçelerinde de daha az olarak meşe, kayın ve palamut nevileri vardır.

Ayvalık kıyılarından bir görünüm.

IX — BALIKESİR İL'İNİN İKLİM DURUMU :

Balıkesir Marmara Bölgesinin Güney Marmara bölümünde yeralır. Bu bölge, iklim bakımından Akdeniz ile Karadeniz arasında bir geçit yeri durumundadır. Egeden buraya doğru yayılan Akdeniz iklimi kuzeye doğru gidildikçe Karadeniz, içe inildikçe bilhassa Merkez İlçede step - kara iklimi karakterleri ortaya çıkar. Bu üç tip bazı yıl ve mevsimlerde hâkim oldukları belli alanlardan komşu alanlara doğru taşarak Marmara iklimine daha oynak bir karakter kazandırırlar ve geçit nev'i durumunu belli ederler. Burada hüküm süren iklim civar bölümlere nazaran daha az şiddetlidir. Yazlar daha az sıcak, kışlar daha az kurak, yağışlar ise ortadır. Yağış bakımından Akdeniz, sıcaklık şartları bakımından kara iklimi özellikleri taşırlar. Balıkesir iklimini tesir altında bırakan faktörler :

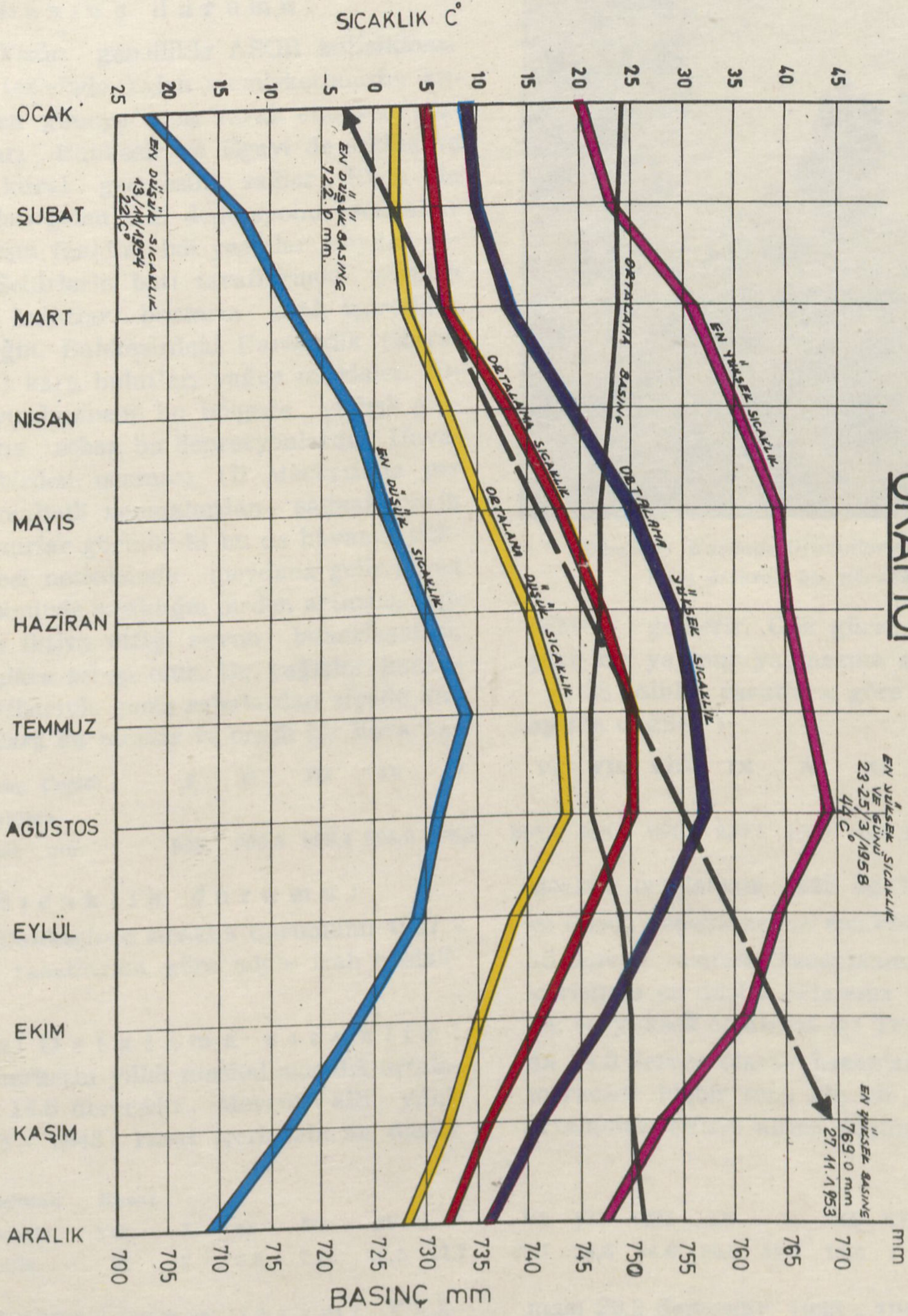
1) Balıkesir'in coğrafi yeri ve morfolojik yapısı,

2) Etraftan gelen tesirler (Atmosfer hareketleri).

Balıkesir 39° 5′ ile 40° 40′ kuzey paralelleri arasında kuzey ve güney batıdan denizlerle çevrilidir. İki tarafının denizlerle çevrili olması birçok yörelerine denizin bahşettiği iklim şartlarını kazandırır. Batıda dağların kıyıya dik olması deniz tesirlerinin içe girmesine sebep olur. Yine il dahilinde avarızın tesiri ile yer yer mikro klimalar meydana gelmektedir. Bu iklim adacıkları bulundukları yerlerin karakterlerine göre özellikler gösterirler. Örneğin: Erdek, Kapıdağ paravanasından; Edremit, Havran, Ayvalık, Kazdağı duvarından apayrı bir sıcak Akdeniz iklim tipi meydana getirirler. Nihayet yaz ve kışın değişen siklon ve antisiklon durumları da (gezici barometre depresyonları) bu iklimde ve iki mevsimde bilhassa yaz

BALIKESİR'DE NİSBİ NEM YAĞIŞ ve ORTALAMA BULUTLULUK

BALIKESİR'İN BASINÇ ve SICAKLIK GRAFİĞİ
SICAKLIK C°
25 20 15 10 -5 0 5 10 15 20 25 30 35 40 45
OCAK
ŞUBAT
MART
NİSAN
MAYIS
HAZİRAN
TEMMUZ
AGUSTOS
EYLÜL
EKİM
KASIM
ARALIK
700 705 710 715 720 725 730 735 740 745 750 755 760 765 770 mm
BASINÇ mm
EN DÜŞÜK SICAKLIK
-22C°
EN DÜŞÜK BASINÇ
722.0 mm.
EN DÜŞÜK SICAKLIK
ORTALAMA DÜŞÜK SICAKLIK
ORTALAMA SICAKLIK
ORTALAMA BASINÇ
ORTALAMA YÜKSEK SICAKLIK
EN YÜKSEK SICAKLIK
EN YÜKSEK SICAKLIK VE GÜNÜ
44 C°
EN YÜKSEK BASINÇ
769.0 mm
27.11.1953

ve kış büyük değişikliklere sebep olurlar. Şimdi Balıkesir iklimini daha iyi gözden geçirebilmek için iklimi meydana getiren unsurlar üzerinde bir bir duralım.

A. Basınç durumu:

Yazın genellikle ASOR antisiklonunun tesirinde kalan memleketimizde, kuzeyden güneye esen kurak eteziyen rüzgârları Balıkesir ve Egeyi de etkiler ve ilin kurak geçmesini sağlar. Kışın da batıdan gelen V D depresyonu (sonbahar ve kışın faaldir) bol yağışlar meydan verir. Şehirlerin batı taraflarında görülen kara bulutlar bunların canlı işaretidir. Örneğin, Balıkesirdeki Karagedik (Karaboğa) kara bulutlar, yağışı müjdeler. Kışın yurdumuzun bu bölgede yağışlı geçmesine sebep bu depresyonlardır. Havanın birden ısınması, (İl Merkezinde yer yer mahalli ısınmalardan sağnak orajlı yağmurlar görülür ki bu da havanın yükselmesi neticesinde meydana gelir.) yaz mevsiminde sıcaklığın birden artması, toprağın ihtiva ettiği suyun buharlaşması, yağışlara sebep olur. Bu yağışlar karakter itibariyle geniş sahalardan ziyade dar sahalara su bırakır ve orajlı bir hava karakteri gösterir. Gök gürlemesine, şimşekli bir yağmur yağmasına sebep olur.

(Edremit) Kazdağı Ormanlarından (tabii bitki örtüsü) bir görünüm

28 yıllık rasatlara göre basınçların aylara dağılışı :

Basınç Çeşidi	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Yıl
Ortalama basınç mb.	999,	998,5	998,4	996,9	995,9	995,4	993,8	994,2	997,8	1000	1004	998,8	997,5

B. Sıcaklık durumu:

Balıkesirde sıcaklık durumunu 1937 - 1965 rasatlarına göre şöyle izah edebiliriz:

a) Ortalama sıcaklık: Bu merkezin yıllık normal sıcaklık ortalaması 14,5 derecedir. Mevcut altı yıllık (1938 - 1943) rasat içerisinde en düşük sıcaklık ortalaması 1942 de 13,7 derece, en düşük senelik azamî sıcaklık ortalaması 15 derece olarak hesaplanmıştır. Aylar içerisinde en düşük ortalama Ocak ayında, en yüksek ortalama ise Temmuz ayında 24,5 derece olarak hesaplanmıştır. Bu merkezde hiçbir sene hiç bir ay sıcaklık ortalaması sıfırın altına düşmemiştir.

Ortalama Sıcaklık	Rasat Yılı	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Yıllık
Günlük	28	5	5,8	7,7	12,6	17,7	22,1	24,6	24,6	20,5	15,7	11,6	7	14,5

b) Maximum (Azamî-Yüksek) Ortalama Sıcaklık (C°): 28 yıllık rasatlara göre azamî sıcaklık ortalamaları şöyle açıklanmaktadır : Bu merkezin senelik yüksek sıcaklık ortalaması 20,2 derecedir. 1938 - 1943 arasında en düşük senelik azami sıcaklık ortalaması 1939 da 21,1 derecedir. Yüksek sıcaklık bakımından düşük aylık ortalama Ocak ayında 8,8 derece; en yüksek aylık ortala-

ma ise Ağustos ayında 31.5 derece görülmektedir. Aşağıdaki rakamlarla bu merkezde her ayın aylık azami sıcaklık ortalamaları gösterilmektedir.

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Yıllık
8,8	10,3	13	18,8	24,5	28,7	31,1	31,5	27,5	22,1	16,2	11	20,2

c) Minumum (Asgarî-Düşük) Ortalma sıcaklık (C°): Balıkesirin senelik normal asgarî sıcaklık ortalaması 9,1 derecedir. Senelik en yüksek ortalama 1943 senesinde 9,5 derece olarak hesaplanmıştır. Aylık asgarî sıcaklık ortalamasının en düşük geçtiği ay ise Temmuz 17,4° dir. Bazı seneler Aralık - Ocak ayının ortalaması sıfırın altına da düşmektedir. Aşağıdaki rakamlar her ayın ortalama (asgarî) sıcaklığını göstermektedir:

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Yıllık
1,6	2	3	6,6	11	14,8	17,4	17,6	14	10,1	7,1	3,5	9,1

d) Mutlak (Azamî-En yüksek) Sıcaklık (C°) : Balıkesir'de bugüne kadar tesbit edilmiş en yüksek sıcaklık 1938 - 1943 arası 40,5 derece olup 1941 senesi Temmuz ayında, 1965 de Ağustos ayında 43,7 derece kaydedilmiştir. Bu merkezde en yüksek sıcaklıklar umumiyetle Temmuz ayında görülmekle beraber Haziran - Ağustos ve bilhassa Eylül aylarında da senelik mutlak azamî sıcaklıklar görülür. Şimdiye kadar tesbit edilen en düşük senelik azamî sıcaklık 37,5 derece olup, 1943 senesinde kaydedilmiştir. Aşağıdaki cetvel her ay için tesbit edilmiş olan en yüksek sıcaklığı göstermektedir :

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Yıllık
19,5	23,4	30,7	35,2	33,5	39,8	41,6	43,7	39,4	36,1	28,7	25,7	43,7

e) Mutlak asgarî (en düşük) sıcaklık (C°) : Balıkesirde 1938 - 1943 arasındaki 6 yıllık rasatlarda kaydedilmiş en düşük sıcaklık —16,4 derece olup, 1942 senesinin Ocak ayında, sonra da 1965 de —21,8 derece tesbit edilmiştir. En yüksek yıllık mutlak asgarî 1938 de —5,2 derecedir. Aylık mutlak asgarî sıcaklıklar Kasım, Aralık, Ocak, Şubat ve Mart aylarında sıfırın altındadır. Nisan ayında da kısmen yani bazı seneler sıcaklığın sıfırın altına düştüğü görülür. Aşağıdaki cetvel her ay için tesbit edilmiş mutlak asgarî sıcaklıkları göstermektedir :

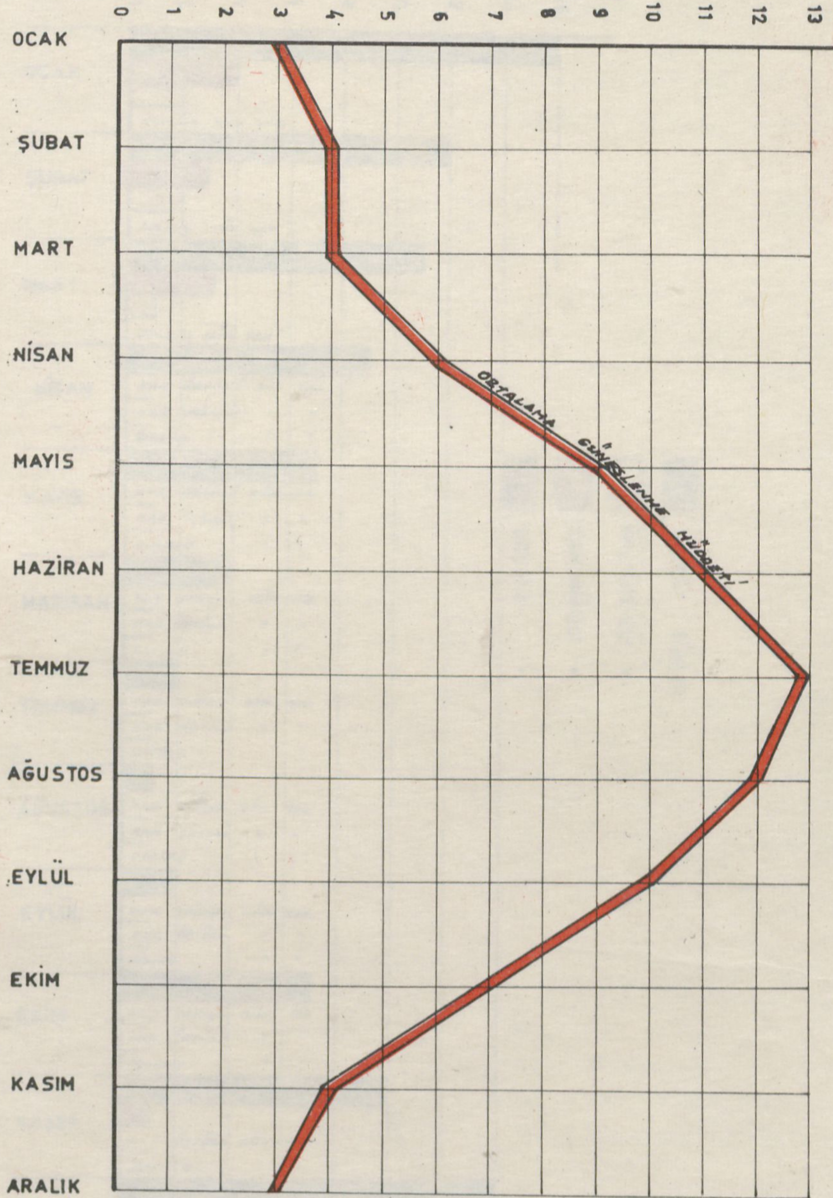
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Yıllık
—21,8	—13,1	—7,9	—2,2	0,6	4	9,1	6	4,5	—2,3	—7,6	—11,3	—21,8

f) Günlük en yüksek sıcaklık farkı (C°) : Balıkesirde en az sıcaklık farkı Ocak ayında 20,7 derece, en yüksek sıcaklık farkı ise Haziran ayında 26,6 derece olarak tesbit edilmiştir ki, bu da merkezin şiddetli karasallık özelliğini ortaya koymaktadır:

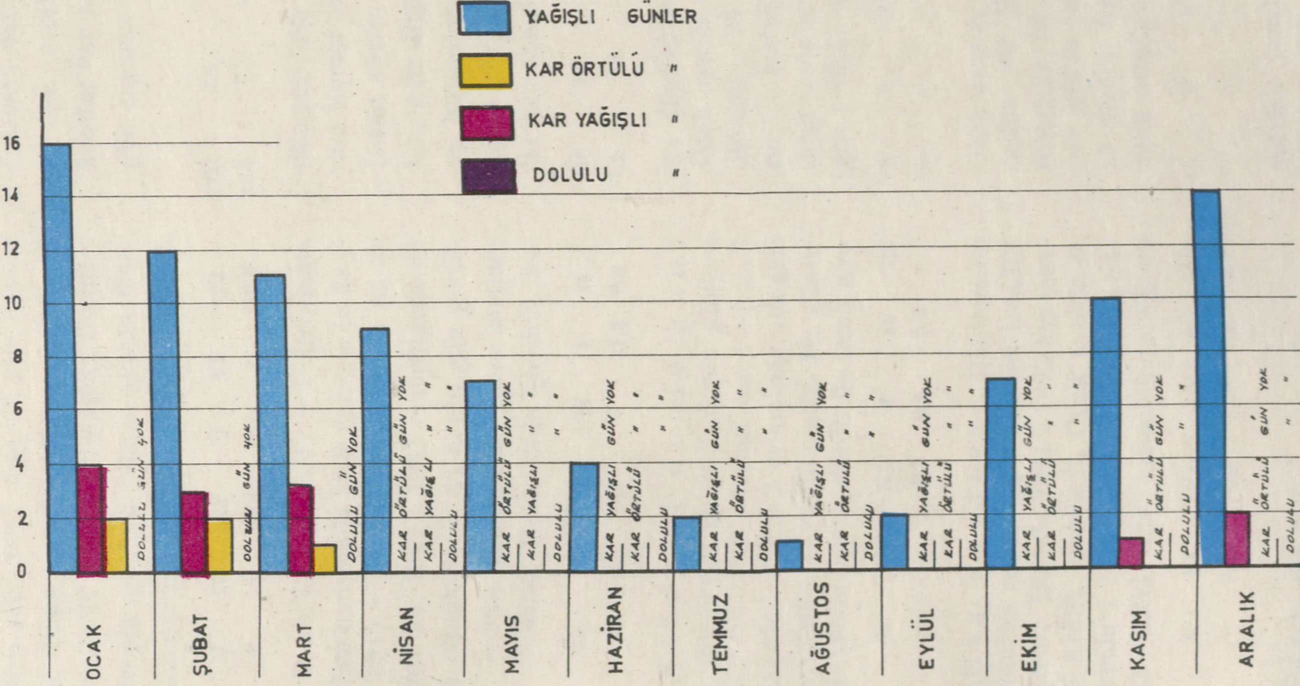
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Yıllık
20,7	20,2	23,4	26,3	26.2	26,6	24,1	26,7	27,7	24,8	22,8	21,5	27,7

C. **Sayılı günler :**

a) Yaz günleri : Bu merkezin senelik normal yaz günleri ortalaması 134,5 tur. Şimdiye kadar en az yaz günü 1938 de 128 gün olarak kaydedilmiştir. 1939 senesinde de en fazla olmak üzere 152 yaz günü tesbit edilmiştir (24 saat içinde günün en yüksek sıcaklığı 25 dereceyi bulur veya bu derecenin üstüne çıkarsa buna yaz günü adı verilir). Balıkesirde yaz günleri genellikle Mart ayında başlar ve Ekim ayında sona erer. Yaz günlerinin en fazla kaydedildiği ay Temmuzdur. Aşağıdaki cetvel her ayda ortalama olarak yaz günler sayısını göstermektedir.

BALIKESİR'DE ORTALAMA GÜNEŞLENME MÜDDETİ
ORTALAMA GÜNEŞLENME MÜDDETİ
0
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
OCAK
ŞUBAT
MART
NİSAN
MAYIS
HAZİRAN
TEMMUZ
AĞUSTOS
EYLÜL
EKİM
KASIM
ARALIK

BALIKESİR'DE YAĞIŞLI, KAR YAĞIŞLI, KAR ÖRTÜLÜ DOLULU GÜNLER

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Yıllık
0	0	0,8	4,1	15,7	26	30,2	29,8	20,5	6,8	0,6	0	134,5

b) T r o p i k g ü n l e r : Balıkesirde ortalama olarak 61,4 tropik gün kaydedilir. Bir sene zarfında en az tropik gün kaydedilen sene 1942 olup, 44 gün kaydedilmiştir. Buna mukabil 1939 senesinde en fazla olarak 77 gün görülmüştür. Bu merkezde tropik günlere Nisan ayında tesadüf edilmeye başlanmıştır. Ekim ayında bu günlerin sonu alınır. En fazla tropik gün Temmuz ayında görülür (24 saat içinde günün en yüksek sıcaklık derecesi 30 dereceyi bulur veya bunun üstüne çıkarsa ona tropik gün denir). Aşağıdaki rakamlar her aya isabet eden normal tropik gün sayısını gösterir :

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Yıllık
0	0	0	0,4	4,5	11	18,6	18,3	7,5	1,1	0	0	61,4

c) D o n l u g ü n l e r : Ortalama olarak her mevsimde 38,9 donlu gün kaydedilir. 1940 - 1941 mevsiminde en az olmak üzere 24, 1942 - 1943 mevsiminde de en fazla olmak üzere 61 donlu gün görülmüştür. Donlu günlerin en fazla rastlandığı ay Ocaktır. Balıkesirde şimdiye kadar yapılmış rasatlara nazaran en erken don Kasım ayının 20'sinde, en geç don ise Nisan ayının 14'ünde olmuştur (24 saat içinde en düşük sıcaklık sıfır dereceye veya bu derecenin altına düşerse o güne donlu gün adı verilir). Aşağıdaki rakamlar her aya düşen donlu günleri gösterir :

VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	Yıllık
—	—	0,3	2,2	7	11,8	9,8	7,4	0,4	—	—	—	38,9

d) Ş i d d e t l i d o n l u g ü n : Bu merkezde şiddetli donlu günlere pek ender rastlanır. Mevcut rasat seneleri içerisinde 1941 - 1942 mevsiminde altı şiddetli donlu gün kaydedilmiştir. Bu günlerin ikisi Aralık ayına, dördü de Ocak ayına düşmektedir. 1942 - 1943 senesinde Ocak ayında bir şiddetli donlu gün kaydedilmiştir (24 saat içinde sıcaklık —10 dereceye inerse buna da şiddetli donlu gün denir). Aşağıdaki rakamlar her aya düşen şiddetli donlu günleri gösterir :

IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Yıllık
—	—	—	0,2	0,5	0,2	—	—	—	—	—	—	0,9

e) K ı ş g ü n l e r i : Balıkesirde kış günlerine ancak bazı seneler tesadüf edilmektedir. Burada 1941 - 1942 kış mevsiminde Aralık ayında 3, Ocak ayında 8, Mart ayında 1 olmak üzere 12 gün kış günü, 1942 - 1943 kış mevsiminde 4'ü de Ocak ayında olmak üzere 4 kış günü kaydedilmiştir. Diğer seneler kış günü görülmemiştir (sıcaklığın 24 saat devamlı olarak sıfırın altında kaldığı günlere kış günü denir). Aşağıdaki rakamlar kış günlerinin ortalama sayısını gösterir :

IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Yıllık
—	—	0,1	0,5	1,6	0,6	0,1	—	—	—	—	—	2,8

Ç. N i s b î n e m :

Bu merkezin yıllık nisbî rutubeti (bağıl nem ortalaması) 68'dir. Yıllık ortalaması en aşağı düştüğü ayın kıymeti 54, en yüksek verdiği kıymet 82'dir. Nisbî rutubet ortalamasının en yüksek geçtiği aylar Aralık - Ocak, en düşük geçtiği ay ise Temmuzdur. 1937 - 1965 arası 28 yıllık rasat sonuçları şöyledir (Ortalama nisbî nem % olarak) :

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Yıllık
Günlük	81	78	73	68	63	58	54	55	61	69	79	82	68

En düşük nisbî neme gelince :

—	24	28	14	10	11	12	11	4	9	5	15	26	14

D. Bulutluluk :

Belirli bir anda göğün bulutla kaplı bölümünün bütün göğe oranı olup, sıfır ile on arasında sayılarla ifade edilir. (0) göğün iyice açık, bulutsuz olması; (5) yarı bulutlu; (10) se göğün tamamen kapalı ve bulutlu olmasını ifade eder. Isınma, günün uzunluğundan başka, bulutluluk ile değişir. Balıkesirde 28 yıllık rasat raporlarına göre ortalama bulutluluk (0-10) :

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Yıllık
Günlük	7,5	7,1	6,7	5,7	5,1	3,6	1,9	1,8	2,8	4,8	6,6	7,3	5,1

E. Meteorolojik günler :

Bu günler açık günler ve kapalı günler ve bulutlu günler olmak üzere üçtür.

Şimdi bunları sıra ile görelim :

a) 28 yıllık rasatlara göre ortalama açık günler sayısı aylara göre şöyledir :

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Yıllık
1,8	1,5	2,7	4,1	4,5	10	19,1	19,4	19,3	6,9	1,9	1,5	87,7

b) 28 yıllık rasatlara göre kapalı günler sayısı da aylara göre şöyledir :

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Yıllık
16,3	13,1	13,1	8,4	5,2	1,8	0,4	0,4	2,2	5,7	10,4	15,2	92,1

c) Bulutlu günler : Bu merkezin normal ortalama senelik bulutlu günler sayısı 178 dir. 1942 senesinde 145 olmak üzere en az bulutluluk, buna mukabil 1939 senesinde 194 gün olmak üzere en fazla bulutlu gün kaydedilmiştir. Bulutluluk ortalamasının en yüksek görüldüğü ay Kasım, ikinci derecede Mayıs ve Ekim aylarıdır. Aşağıdaki cetvel her ayın normal bulutluluk ortalamasını göstermektedir :

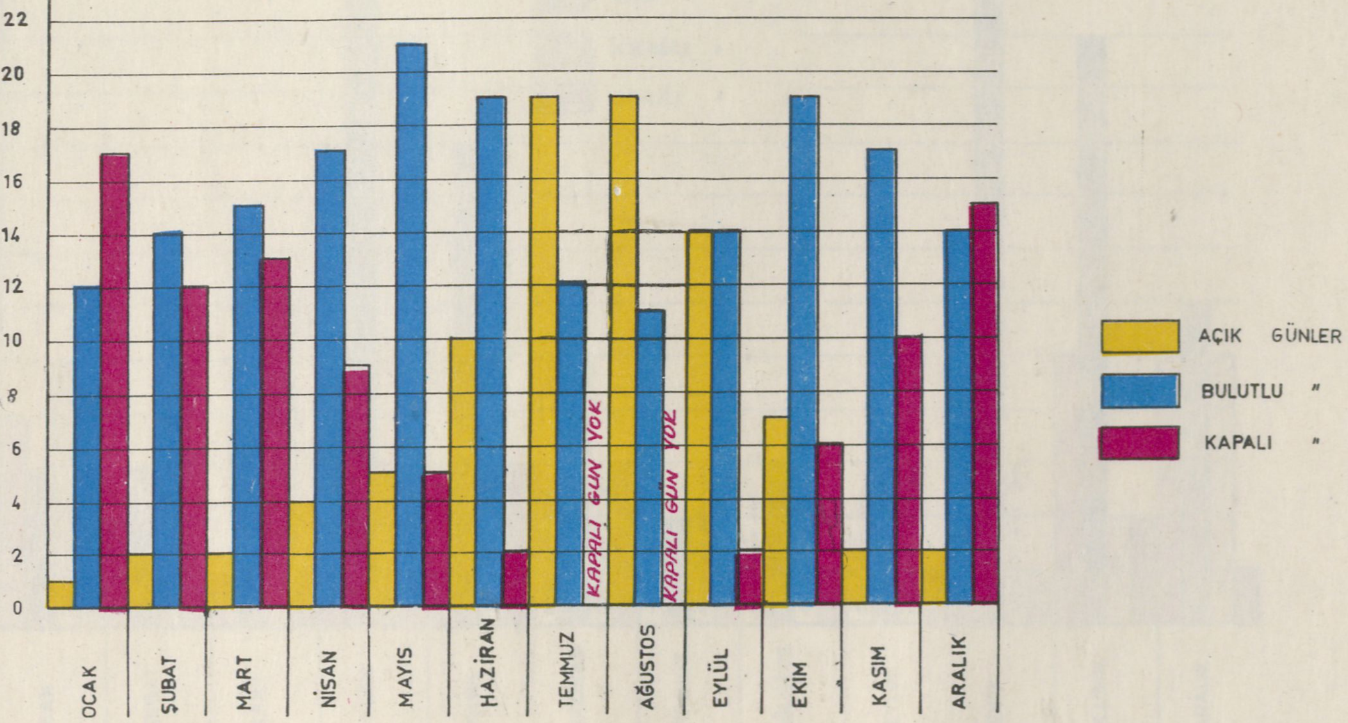
I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
12	14	16	16	17	16	12	13	13	17	18	14

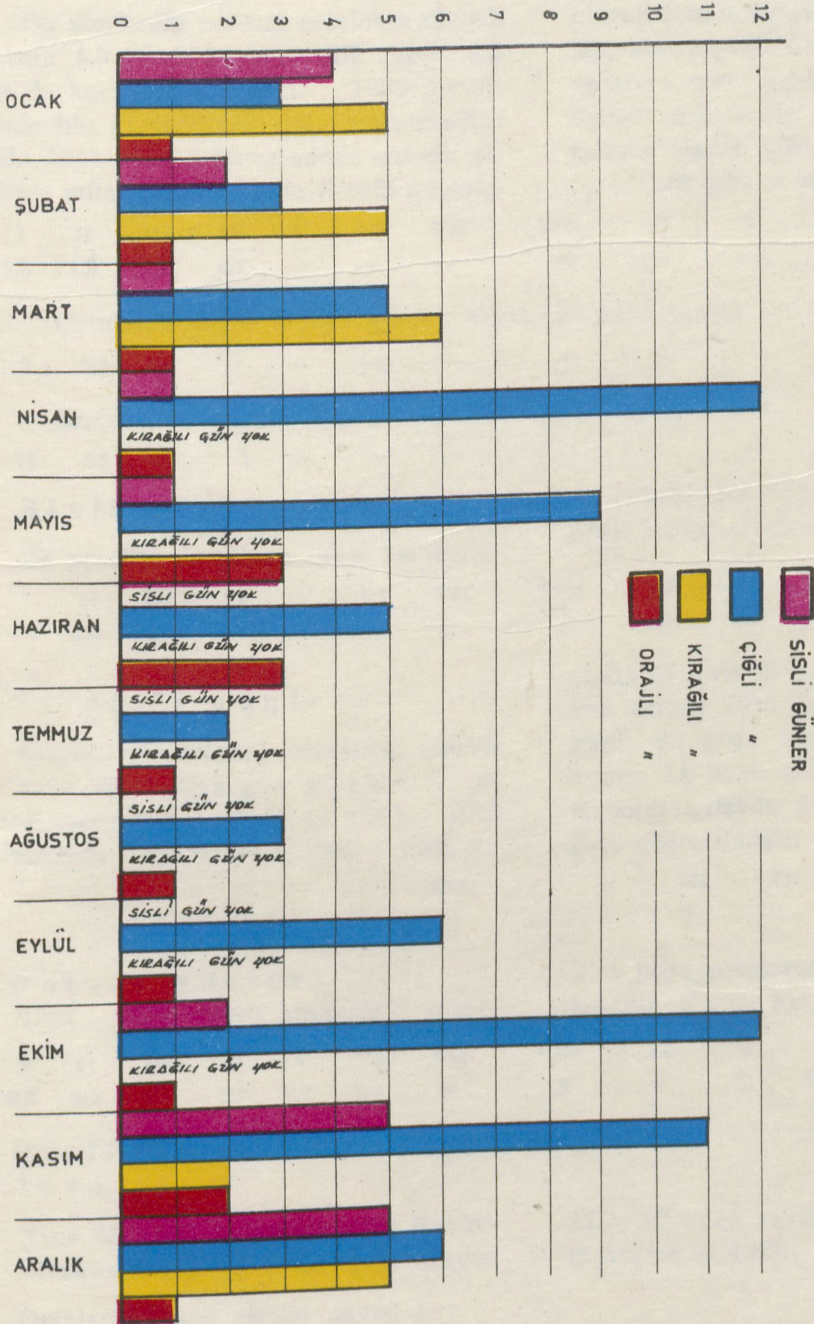
F. Yağış durumu :

Balıkesirin senelik normal yağış ortalaması 602,9 mm. dir. En az senelik yağış 1938 de 512 mm.; en fazla senelik yağış ise 910,2 mm. olarak 1940 senesine isabet etmektedir. Sene içerisinde en fazla yağış Aralık ve Ocak aylarında yağar. Bazı seneler bu merkezde Ağustos ayı tamamiyle yağışsız geçmektedir. Diğer aylar az dahi olsa yağış alırlar. 29 yıllık rasatlara göre (1937 - 1966) yağışın aylalara dağılışı şöyledir :

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Yıllık
90,5	82,3	60,9	46,8	40,1	24,9	9,5	6,5	15,2	45,3	77,7	103,1	602,9

Yağışlı günler : Balıkesirde her sene ortalama olarak 97 gün yağışlı geçer. En az yağışlılığı veren sene 1943 senesi olup, 77 gün yağışlı geçmiştir. En fazla yağışlı gün veren sene 1940 olup, 123 yağışlı gün kaydedilmiştir. Yağışlı gün sayısının en fazla olduğu aylar Aralık ve Ocak aylarıdır. Aşağıdaki kıymetler her aya isabet eden yağışlı günlerin ortalamasını göstermektedir :

BALIKESİR'DE AÇIK, BULUTLU ve KAPALI GÜNLER
22
20
18
16
14
12
10
8
6
4
2
0
OCAK
ŞUBAT
MART
NİSAN
MAYIS
HAZİRAN
TEMMUZ
KAPALI GÜN YOK
AĞUSTOS
KAPALI GÜN YOK
EYLÜL
EKİM
KASIM
ARALIK
AÇIK GÜNLER
BULUTLU "
KAPALI "

BALIKESİR'DE SİSLİ ÇİĞLİ KIRAĞILI ORAJLI GÜNLER
SİSLİ GÜNLER
ÇİĞLİ "
KIRAĞILI "
ORAJLI "
0
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
OCAK
ŞUBAT
MART
NİSAN
KIRAĞILI GÜN YOK
MAYIS
KIRAĞILI GÜN YOK
SİSLİ GÜN YOK
HAZIRAN
KIRAĞILI GÜN YOK
SİSLİ GÜN YOK
TEMMUZ
KIRAĞILI GÜN YOK
SİSLİ GÜN YOK
AĞUSTOS
KIRAĞILI GÜN YOK
SİSLİ GÜN YOK
EYLÜL
KIRAĞILI GÜN YOK
EKİM
KIRAĞILI GÜN YOK
KASIM
ARALIK

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
17	12	9	8	7	5	2	2	3	6	9	16

G. Kar yağışları:

Bu merkezde normal ortalama olarak senenin 4,9 günü karla örtülü geçer. 4,5 gün de karlı gündür. 1937 - 1938 mevsiminde hiç karla örtülü gün bulunmadığı halde 1941 - 1942 mevsiminde olduğu gibi bazı yıllar 20 gün karla örtülü geçmiştir. Karla örtülü günler Kasım ayında pek ender olarak görülür. Yine pek ender olarak Nisan ayına kadar uzadığı vakidir. Kar umumiyetle Ocak ayında başlar Martta sona erer. Aşağıdaki sayılar her aya isabet eden karla örtülü gün sayısını ortalama olarak göstermektedir :

Karlı günler sayısı (On yıllık rasat):

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Yıllık
1,5	1,8	0,8	0,1	—	—	—	—	—	—	0,1	0,2	4,5

Ortalama karla örtülü günler sayısı (29 yıllık rasat) :

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Yıllık
2	1,6	0,5	0	—	—	—	—	—	—	0,1	0,7	4,9

En yüksek kar örtüsü (cm.) (29) yıllık rasat) :

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Yıllık
16	15	9	1	—	—	—	—	—	—	5	38	38

H. Sisli günler:

29 senelik rasatlara göre Balıkesirde ortalama sisli günler sayısı yılda 22,6 olup, bunun aylara dağılışı şöyledir :

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Yıllık
4,3	2,6	1,2	0,7	1	0,2	0	0	0,2	1,9	5,1	5,2	22,6

I. Kırağılı günler:

Balıkesirde normal ortalama olarak her sene 30 kırağılı gün görülür. En az olmak üzere 1940 - 1941 ve 1941 - 1942 mevsiminde 19; en fazla 1942 - 1943 kışında 41 kırağılı gün görülmüştür. En erken kırağı 1940 da Ekim ayının 21 inci günü, en geç kırağı ise 1941 de Nisan ayının 14 üncü günü vukuu bulmuştur. Kırağılı aylarda kırağılı gün sayısı aşağıda gösterilmiştir :

XI	XII	I	II	III	IV
2	7	5	6	9	1

İ. Dolulu günler:

1937 - 1965 yılları arasındaki rasatlara göre ortalama dolulu günler sayısı, 1,4 dür. Bunun aylara dağılışı söyledir :

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Yıllık
0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0	0	0	0	0,1	0	1,4

J. Orajlı ve fırtınalı günler:

Yine 29 yıllık rasatlara göre Balıkesir Merkezde 1 yılda orajlı gün sayısı 17,3; 17 yıllık rasatlara göre fırtınalı gün sayısı ise 21,4 dür.

Ortalama orajlı günler sayısı :

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Yıllık
0,9	1,3	1,1	1,3	3,2	2,8	0,9	0,7	0,9	1,1	1,9	1,2	17,3

Ortalama fırtınalı günler sayısı :

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Yıllık
1,6	2,5	2,5	0,9	0,8	1,4	2,2	2,8	2,1	1,6	1,1	1,7	21,4

K. Ruzgâr durumu: 17 yıllık rasatlara göre her ayda en hızlı ve hâkim rüzgârlarının yönü ve hızları m/sec. :

I	II	III	IV	V	VI
N.NE 26	W 28,1	NE 29,6	SW 26,8	S.SW 24,7	N 23,2

VII	VIII	IX	X	XI	XII	Yıl
N 24,5	N 24,5	N 26,9	N.NE 28,2	28,2	S.SE - S.SW 27,8	N.NE 29,6

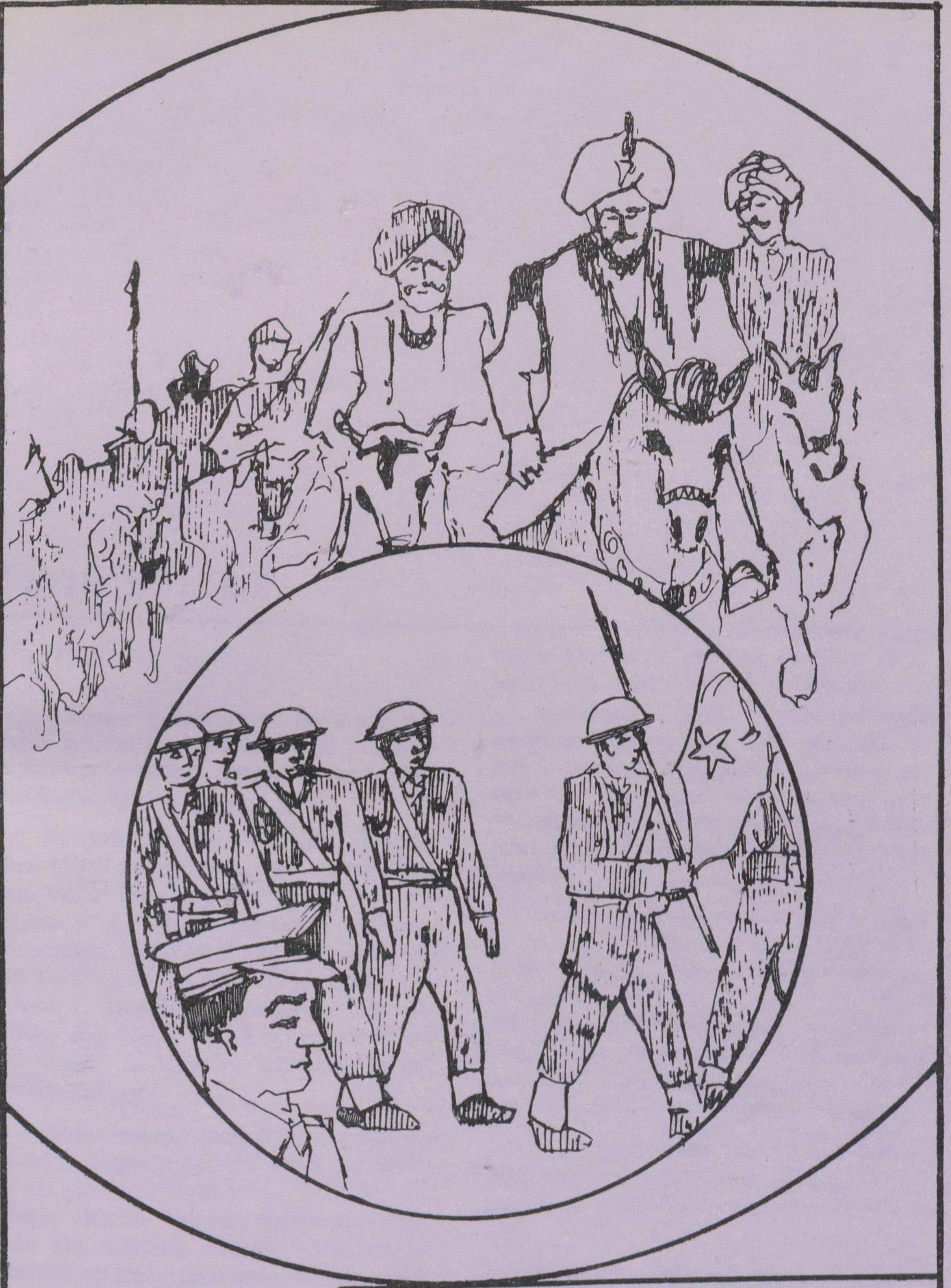
L. Güneşlenme müddeti: 17 yıllık rasatlara göre Balıkesir Merkezde ortalama güneşlenme müddeti (saat ve ondası) aşağıda gösterilmiştir :

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Yıllık
2,8	3,8	4,5	6,2	8,8	11,1	12,5	11,8	9	6,7	4,1	2,6	7

---

(1) **Coğrafya Bölümünün Bibliyografyası :**

1. Besim DARKOOT'un «Coğrafî Bakımdan Balıkesir Şehri ve Bölgesi» adlı makalesi (Kaynak - Cilt: IX, Sayı 101, S. 517 - 521).
2. M. Üzümeri ve arkadaşlarının çıkardığı «Türkiye Ansiklopedisi» (S. 371).
3. A. Malik ve A. Tevfik'in Jeolojisi. (S. 291 - 294).
4. Dr. Umran Emin Çölaşan'ın «Türkiye İklimi» (S. 80 - 90).
5. Dr. Turgut Bilgin'in «Kazdağı ve Üzerindeki Preglacial Şekiller» hakkındaki makalesi. Türkiye Coğrafya Dergisi (S. 114 - 117).
6. Prof. W. M. Ramsay'ın «Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası»
7. Balıkesir Orman Başmüdürlüğü ve DSİ'nin verdiği notlar.
8. Tarım Bakanlığı Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'nün Meteoroloji 1965 Bülteni (S. 39 - 40).
9. Hüseyin Orak'ın «Türkiye Kılavuzu» Cilt: I. Balıkesir Sayısı (S. 469 - 535).
10. Dr. Umran Emin Çölaşan'ın Türkiye İklimi Rehberi» (S. 48 - 50).
11. Başbakanlık İstatistik Yıllığı. 23 Ekim 1960 Genel Nüfus Sayımı Yıllığı.

TARİH BÖLÜMÜ

Tarih Bölümü

I — GİRİŞ :

Balıkesir Şehrinin göz doyurucu bir tarihî zenginliği bulunmamakla beraber Balıkesir bölgesinin enteresan ve şerefli bir tarihi vardır.

Dünyanın en şerefli tarihini yapmış olan TÜRK milleti, maalesef yakın zamanlara kadar kendi tarihini yazamamış, tarihimizin bir çok konuları yabancılar tarafından işlenmiştir. Nitekim, Balıkesir Tarihine de ilk defa eğilen Alman tarihçisi J. Modtmann olmuş ve 1911 de «Über des Türkische Fürstengeschiehte der Karasi in Mysien» adındaki eserini çıkarmıştır.

Ondan sonra, İsmail Hakkı (Uzunçarşılı), bölgenin tarihini ciddî bir şekilde ele almıştır. Sayın yazar, 1925 te bastırdığı «Karesi Vilâyeti Tarihçesi» adındaki 143 sahifelik eserinde Balıkesir'in tarihini etraflıca incelemiştir. Lâkin kendisinin de dediği gibi bu eser «asla kâfi değildir ve noksandır». Bölgenin eski çağlarla ilgili kısmını, daha ziyade, Charles Texier'den almıştır. İsmail Hakkı (Uzunçarşılı) nın yazdığı «Karesi İdadî - Sultanisine (Lisesine) Mahsus Salnâme» okullarla ilgili önemli bilgiyi muhtevidir.

Ayni yazar, 1924 ve 1925 yıllarında çıkardığı «Karesi Meşahiri» adındaki iki küçük eserinde, Balıkesir Vilâyetinde yetişen ilim adamlarını, şeyhleri, edip, şair ve devlet adamlarını incelemiştir. Lâkin noksanları olup yeni baştan ele alınması gerekir.

Kâmil Su tarafından yazılan ve 1937 de basılan «XVII. ve XVIII. yüzyıllarda Balıkesir Şehir Hayatı» ve 1938 de basılan «Balıkesir ve Civarında Yörük ve Türkmenler» adlı iki eser, bir çok mahkeme sicillerini aksettirmesi bakımından önemlidir. Balıkesir Tarihini esaslı bir şekilde tetkik edeceklere mehaz olabilir.

K. Özer'in yazdığı ve 1957 de bastırdığı «Tarihte Balıkesir» adındaki kitap ise ancak folklar bakımından faydalı olabilir.

1933'ten itibaren bir kaç sene Balıkesir'de yayınlanmış olan «Kaynak Dergisi»'nde Balıkesir Tarihi ile ilgili bir çok yazı vardır. En önemlileri Kâmil Su, Kâni Akpınarlı ve Ekrem Çavuldur'un yazılarıdır. Mahallî bazı gazetelerde de tarihle il-

gili yazılar çıktığı olmuştur.

1957 yılında yayınlanan «Balıkesir İktisadî Kılavuzu» nda Kâni Akpınarlı'nın yazdığı «Balıkesir Şehri Tarihçesi», daha önce Kaynak Dergisinde yayınlanan makalelerine dayanmaktadır.

Türk İnkilâp Enstitüsü yayınlarından olan «Balıkesir ve Alaşehir Kongreleri ve Hacim Muhittin Çarıklı'nın Kuvve-i Milliye Hatıraları» adındaki kitap, Balıkesirin Milli Mücadele faaliyetleri için en iyi mehazdır.

II — BALIKESİR ADININ MENŞEİ :

Cumhuriyet devrinin en fazla inkişafa mazhar olan şehirlerinden biri bulunan Balıkesir içinde şehrin eskiliğini gösterecek kale, sur veya herhangi bir tarihi anıt yoktur. Ancak, Balıkesir İlinde eski bazı şehir ve eserlerin kalıntıları görülmektedir.

Balıkesir dolaylarında, tarihte ilk defa adı geçen şehir Agiraos (Achiraus)'dur (1). Daha sonra, bu civarda, şimdiki Beyköyü harabelerinin bulunduğu yerde Hadrianutherai (Hadrianus'un müstahkem şehri) kuruldu.

İmparator Hadrianus, burada bir çok mülk edindi. Çevrede av partileri tertip etti. Bir de şato yaptırdı. Burası, Paleo-Kastro (Eski Hisar) diye şöhret yaptı. Sonradan burada kurulan şehre, bu isimden bozma olarak «Balıkesir» dendi.

Balıkesir adının Paleo - Kastro sözünden geldiği bir çok tarihçilerce kabul edilir. Bu arada, Balıkesir sözünün menşei hakkında, bazı benzetme ve uydurmalar da vardır.

Bir söylentiye göre, bu havalinin «Bal'ı, kesir (çok) olduğundan burada kurulan şehre «Balı - Kesir» denmiştir. Balıkesir adının, bölgeyi zapteden İranlı devlet adamlarından Balı - Kisra'nın adından geldiğini veya (Polikayseros) dan bozma olduğunu söyleyenler de vardır (2).

Bizce bunlarla, özellikle Balcea ve Pelecas (Yılanlı Dağ) kelimeleriyle Balıkesir adı arasında bir ilişki aramak doğru değildir.

Bazı tarih ve coğrafya kitaplarında Balıkesir'in yerinde «Balak Hisar» veya «Balık Hisar» yazılır. Türklerin, Orta Asyanın bir hatırası olarak, burada kurulan şehre Balık Hisar (Hisar Şehri) demiş olmaları akla gelebilir. Fakat bunu isbat etmek mümkün değildir.

İbni Batuta ve diğer bazı Arap kaynaklarına göre, Balıkesir Şehri, Kara - İsa (Karasi) Bey tarafından - ihtimal Atatürk Parkının doğu tarafında - kuruldu. Yerinin elverişli olması ve yolların kavşağında bulunması sebebiyle çabucak gelişti.

III — BÖLGENİN ESKİ DEVİRLERİ :

Sayın Prof. Kınal, Doğu ve Güneydoğu Anadoluda M. Ö. IV, hattâ M. Ö. V. binlerde, insan izleri görüldüğü halde daha elverişli coğrafî şartlara haiz olan Batı Anadoluda yerleşmenin daha sonra ol-

---

(1) Bu sebepten bazı Arap kaynaklarında, bu çevreden Agira veya Agira Beyliği diye bahsedilir. Agiraos şehrinin sonradan «Balık Hisar» adını aldığını yazan tarihler vardır. Bunlara göre Balık Hisar, bugünkü Balıkesirin bulunduğu yerde olup ve «Balık Hisar» sözü zamanla «Balikesir» olmuştur. (Balık; şehir, kale ve saray anlamına gelir. Fakat XI. yüzyıldan itibaren belgelerde balık sözü bu manada geçmez).

(2) Bir talebenin naklettiği rivayete göre de, Balıkesirin ilk kurulduğu sırada buraya gelen bir yabancı iyi kabul görmediğinden hatır gönülden yoksun anlamına buraya «Balı - Keser» adını vermiştir. (Bal, Arapça hatır - gönül manasına gelir).

M. S. V. yüzyıla ait, Romalılardan kalma bir taban mozayiki (Gönen Mozayik Müzesinde.)

duğunu yazar. Sayın Günaltay da «İlk halkının Akdeniz tipi insanlar olduğu kabul edilen bu bölgelerin III. binin ortalarından itibaren Proto - Hititlerle bir soydan oldukları anlaşılan Asyanikler tarafından işgal edilmiş olduklarını» söyler.

Bütün Anadolunun çok eskiden beri iskân edilmiş olduğunun bazı belirtileri görülmekle beraber, yurdumuzun tarih öncesi ve etnik durumu esaslı bir şekilde tetkik edilmediğinden bölgemizin iskân durumu hakkında şimdilik kesin bir şey söylemeğe imkân yoktur. Ancak, bütün Anadolu gibi Balıkesir dolaylarının da zengin bir tarihi olduğu muhakkaktır.

Batı Anadolu Kalkolitik ve Bakır Çağ tabakalarında, dolikosefal insan fosilleri bulunmuştur. M. Ö. 2000 tarihlerinde ve daha sonraki devirlerde ise Anadolu bir çok brakisefal insanların istilâsına uğramıştır.

II. binde, Küçük Asya, tarih devrinde girer. Bu devirden itibaren, Batı Anadoluda Pelasg'lar, Kar'lar, Truvalılar, Leleg'eler, Luvi'ler ve Lid'ler tarih sahnesinde görülmeğe başlar. «Homeros destanlarında bu kavimlerin Yunancadan başka bir dil konuştukları açıkça ifade edilir».

Balıkesir bölgesinin eski sakinleri olan Mizi'ler (Mizyalı'lar), Heredot'a göre, Kar'lar ve Lid'lerle bir asıldandılar. Mizyalı'lar, tilki derisinden külâh ve geyik derisinden çizme giyerler, göçebe bir hayat sürerlerdi.

Hititler, Eski Krallık zamanında (M. Ö. 1660 - 1490), memleketlerini «Kıyılara» kadar genişlettiler. Bu arada Balıkesir bölgesini (Mysia) de ele geçirdiler. Fakat Yeni Krallık (1440 - 1200) sonlarında Hitit Devleti sarsılınca, Batı Anadoluda bir çok küçük devletler kuruldu. Bunlar birbirleriyle mücadele ettikleri gibi Hitit Devletine karşı aralarında ittifaklar kurdukları da oldu. Hitit Kralı IV. Tuthalya'nın battdaki 22 devletin aleyhine teşkil ettikleri birlik ordularıyla savaşmak zorunda kaldığı bilinmekle beraber bu devletlerin hangileri olduğunu ve bunlardan hangisinin bölgemize hâkim bulunduğunu şimdilik bilemiyoruz.

Batı Anadolunun karışık durumu, Ege Göçleri (Deniz Kavimleri) nin Anadoluyu istilâsına ve Hitit İmparatorluğunun yıkılmasına kadar sürdü (M.Ö. 1200)

A. Mizya (Mysia):

Zamanımızda, Balıkesir İlinin kapladığı bölge, Eski Çağ tarihinde Mizya (Mysia - Mysi) diye anılırdı. Mizyalılar, bir çok kavimlerle birlikte, Balkanlardan Anadoluya geldiler ve bu bölgeye yerleştiler. Buraya kendi adlarını verdiler. Fakat burada bağımsız bir devlet kuramadılar. Başka devletlere tâbi olarak yaşadılar. Bir çok savaşlara katıldılar.

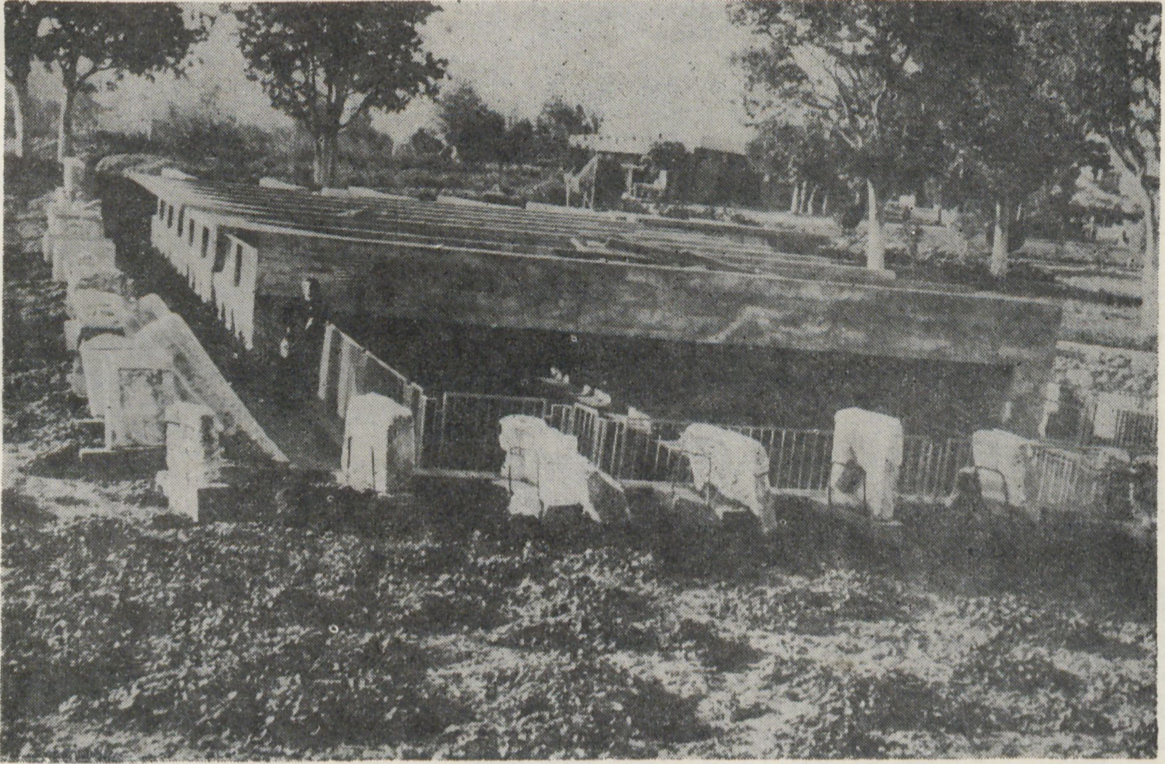
Mysia bölgesi, Hititlerden sonra sırasıyla Friglerin, Lidlerin, İranlıların, Büyük İskenderin, Bergama Krallığının ve Romalıların eline geçti. Mysialılar Yunanlılarla Truvalılar arasında olan meşhur savaşlarda Truvalılar tarafını tuttular. Pelepones Harplerinde (M. Ö. 431 - 404) ise, bir çok Mysia şehri Atina ile ittifak etti.

B. Mizyanın eski çağ tarihindeki önemi:

Mizya (Mysia), Kimmerlerin Frig devletini yıkmasından sonra (M. Ö. 676), onların Lidlerle yaptıkları savaşlara sahne oldu. Nihayet Lidya Kralı Aliat (M. Ö. 609 - 560), Anadoluda kalan Kimmer kalıntılarını temizledi ve Mizya'ya kesin olarak hâkim oldu. Ondan sonra hükümdar olan Krezüs (M. Ö. 560 - 546) ün kardeşi Adramis, Edremit Körfezindeki şehri tezyin ederek kendi adını verdi (Adramitium - Edremit).

Pers hükümdarı II. Kurus, M. Ö. 546 yılında Krezüs'ü yenerek bütün Anadoluya sahip oldu. «Mysia, Lidya ile birlikte, merkezi Sart olan Satraplığa bağlandı» (Soden).

Grenakos Savaşından sonra Mysia'ya, Büyük İskender hâkim oldu (M. Ö. 334). Onun ölümünden sonra ise İsken-

Gönen Açık Hava ve Mozayik Müzesi

Erdek Açık Hava Müzesi

Romalılardan kalma bir mozayik, M. S. V. yüzyıl (Gönen Mozayik Müzesinde)

derin kumandanları arasında el değiştirdi. Bölgemiz, M. Ö. III. yüzyılın ortalarında Goluvalıların (1) saldırısına uğradı. Daha sonra Bergama Krallığına tâbi olan Mysia, son Bergama Kralı III. Attalosun memleketini Romalılara vasiyet etmesi üzerine onların eline geçti (M. Ö. 133). «Asya Eyâletini» kuran Romalılar, Anadoluda genişlemeye başladılar.

Mysia, Pontos Kralı Mitridat ile Romalılar arasında olan bir çok savaşlara sahne oldu. Roma İmparatorluğu ikiye ayrılınca (395) burası, Doğu Roma İmparatorluğunun (Bizansın) payına düştü.

Bölgemiz, VII. yüzyıldan itibaren İslâmlar tarafından tanınmağa başlandı. İstanbulu iki defa (672 - 678 ve 717) kuşatan İslâm orduları Mysia'dan geçtiler.

1071 Malazgirt Meydan Savaşından sonra, Selçuk Türkleri Anadoluya hâkim olmaya başladılar. Büyük Selçuklu Hükümdarı Melikşah, Kutulmuş oğlu Süleymana Anadolu Sultanlığını verdi (1077). İzniki kendisine merkez yapan Süleyman Bey, Bizansı sıkıştırmaya başladı. Fakat, Büyük Haçlı Seferlerinin başlaması (1099) dolayısiyle, Türklerin Batı Anadoluda ilerlemesi bir müddet durdu. Hattâ girdikleri yerlerden çıktılar (2). XII. yüzyılda Mysia, Bizansın elinde kaldı.

İstanbulu ele geçiren Haçlılar (1204), bir müddet sonra Mysia'ya da sahip oldular. Fakat buralara Türk akınları devam etti.

(1) İç Anadoluya yerleşen Galatyalılar (Keltler) a Galatlar adı verilir. Bunlar M. Ö. 275 de II. Ptoleme tarafından tekrar Galyaya sürüldüler. M. Ö. 263 te Bergama Kralına yenildiler. Doğuya yürüyenler de Bitinyalılar tarafından püskürtüldü.

(2) Edremit Körfezi kıyılarının 1120 yıllarına kadar Türklerde kaldığını ifade eden kaynaklar varsa da bu hususta esaslı bir tetkikat yapmak ve orijinal belgeler bulmak gereklidir.

Selçuklulardan kalma Kurşunlu Camii (Edremit)

IV — BALIKESİR BÖLGESİNİN TÜRKLER İDARESİNDEKİ DEVRİ :

XIII. yüzyılda, Balıkesir Bölgesi (Mysia) Türklerin eline geçti. Doğudan bir çok Türkmen aşiretleri gelerek bu bölgeye yerleşti ve burayı Türkleştirdiler. Bugün, Balıkesir İli ve civarında görülen Afşar, Kınık, Salur ve Bayat gibi köy ve yer isimleri, Oğuz boylarından birer hatıra taşır.

Balıkesir Bölgesine gelen Yörük ve Türkmenleri, bunların yerleşme alanlarını Sayın Kâmil Su, ismi evvelce bildirilen kitabında, etraflıca göstermiştir. Bunların belli başlıları şunlardır: Ahmetli, Akçakoyunlu, Akkeçili, Akçakoca, Araplı, Atıcı, Başımkızdı, Batak, Burhanlı, Caferli, Cabanlı, Çepniler, Derici, Hardal, İnci, Karakeçili, Karamusa, Karakoca, Kesirler, Kızılkeçili, Kılas, Köseler, Kubaş, Sepetçi, Söğütlü, Şehitli, Tekeli, Tahtacı, Turhallı, Yağcıbedir ve Yüncü aşiretleri.

XIII. yüzyılın sonlarında Mysia'da Karasi Beyliği kuruldu. Bu beyliğin yarım asır kadar süren kısa hakimiyetinden sonra bölgemiz, Osmanlı Türklerinin eline geçti.

A. Karasi Beyliği :

1243 tarihlerindeki Köse Dağ yenilgisinden sonra, Anadolu Selçukluları bir daha belini doğrultamadı. Moğolların gittikçe artan baskısı altında yıkılmaya yüz tuttu. Bu sıralarda, Batı Anadoluda Bizansın zararına savaşmakta olan Selçuklu Uç Beylerinden birçoğu bağımsız beylikler kurdular.

Danişmend Gazinin neslinden Kalem (Kalem Şah) Beyin oğlu Karasi Bey de Bizanstan bir çok yerler aldı (1). Mysia ve dolaylarına sahip oldu. Burada bir beylik kurdu (tahminen 1293). Balıkesiri kendisine merkez yaptı.

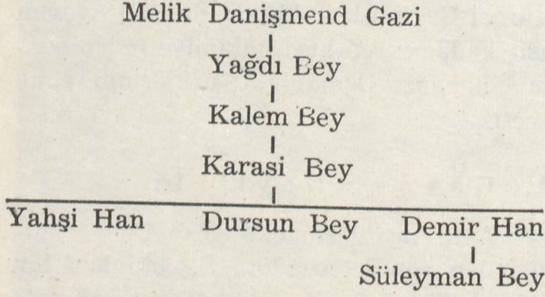
Karasi Bey, Dobruca'dan dönen Sarı Saltuk Türklerini ve doğudan gelen Türkmenleri bölgesine yerleştirerek kuvvetini artırdı. Bizans topraklarına saldırılarına devam etti. Bizansa yardıma gelen Katalanlar, 1304 yılında, Artak (Erdek) ta Karasi kuvvetleriyle karşılaştılar. Bu tarihten az sonra Truva, Bergama ve Burhaniye de Karasi Beyliğine katıldı. Karasi Beyleri, Çandırlıda bir donanma kurdular.

Karasi Beyin ne zaman öldüğü belli değildir. Ancak, Bizans İmparatoru II. Andronikos'ın, 1328 de, Kapıdağındaki Kizikos şehrine geldiği zaman Karasi Beyi Demir Han ile bir saldırmazlık andlaşması yaptığı bilindiğine göre, Karasi Beyin bu tarihten önce öldüğü ke-

---

(1) Karasi Bey, Anadolu Selçuklu Sultanı II. Gıyasettin Mes'ud'un emirlerindendi (onun Germiyanoğlunun kumandanlarından olduğunu yazanlar da vardır). Karasi adı, bir çok yerli ve yabancı kaynaklarda çeşitli şekilde yazılır: Kara - İsa,, Kara - İsi ve Kara - İzi.

sindir. Karasi Oğullarının şeceresi aşağıda gösterilmiştir.

Karasi Beyden sonra, Beylik ikiye bölündü. Merkezi Balıkesir olan kısmın başına, babasının yerine, Demir Han geçti (1). Bergama kısmını da kardeşi Yahşi idare etmeye başladı.

Demir Hanın memleketi ve kuvveti kardeşinden daha fazla idi. Yahşi Hanın ancak «15 şehri, o kadar da kalesi ve 20.000 atlı kuvvetiyle donanması» vardı. Her iki kardeş de donanmalarıyle, Bizansın Trakyadaki topraklarına akınlar yaparlardı (1331 - 1357). Aydınoğlu Umur Bey dahi, Rumeliye geçerken Karasi Beylerinden faydalanmıştı.

Demir Han iyi bir devlet adamı değildi. Kendisinden memnun olmıyan halk, Karasi devlet adamlarından Hacı İl-Beyle sözleştiler. Orhan Beyin yanında bulunan Demir Hanın kardeşi Dursun Beyi çağırdılar.

Dursun Bey, bu davete memnun oldu. Fakat kardeşi ile başa çıkacağına aklı kesmediğinden Orhan Beyden yardım istedi. Ona Karasi Beyliğinin bir çok topraklarını vermeyi vaadetti.

Orhan Bey, Dursun Beyi yanına alarak Balıkesir üzerine yürüdü. Demir Han, müstahkem bir kale olan Bergamaya kaçtı. Orhan Bey, kardeşi ile anlaşmaya varması için Dursun Beyi Bergamaya

(1) Âşık Paşa ve ondan naklen bazı tarihçiler, Karasi Beyden sonra onun oğlu Aclan Beyin başa geçtiğini yazarlarsa da, Karasi Oğullarından böyle bir kimse olmadığı kesin olarak anlaşılmıştır. Aclan sözünün Demir Han veya Karasi Beyin sıfatı olabileceğini söyleyenler de vardır.

Kurşunlu Camii'nin Bânisî Yusuf Sinan Paşa'nın Mezar taşı.

Yazısı şöyledir :

El - alim - ül - amil Mevlana Yusuf Sinan bin Habib el - Kadî bin İbn-i Hâkîm

gönderdi. Fakat Dursun Bey, Kaleden atılan bir okla öldürüldü. Bunun üzerine Orhan Bey, Balıkesir de dahil olduğu halde Karasi Beyliğinin büyük bir kısmını memleketine kattı (1345). Orhan Bey, buraların idaresine oğlu Süleyman Paşayı tayin etti. Hacı İl-Bey'i de onun yanına verdi.

Bergama halkı, Demir Hanı Orhan Beyle anlaşmaya zorladılar. Aksi takdirde, kendisini tutup teslim edeceklerini söylediler. Bunun üzerine Demir Han, Orhan Beye sığındı. Kendisi affedilerek Bursaya götürüldü. İki sene sonra orada vebadan öldü.

Bu olaydan sonra, Karasi Beyliğinin kuzeybatısındaki bir kısım topraklarına bu aileden Süleyman Bey hâkim oldu. Bazı kaynaklara göre Süleyman Bey, 1357 yıllarında sağ idi. Karasi Beyliğinin Os-

manlılar tarafından zaptı, I. Murat zamanında tamamlandı (1361).

B. Karasi Beyliği memleketleri:

Balıkesirden başka, bu bölgede bulunan, Aydıncık (Edincik), Bergama, Edremit, Kemer - Edremit (Burhaniye), İvrindi, Ayazment (Altınova), Bigadiç, Sındırgı, Kızılca Tuzla (Ayvacık), Baş-Gelenbe, Fırt (Susurluk), Bayramiç, Ezine, Truva kasabaları ve dolayları Karasi Oğullarına aittir.

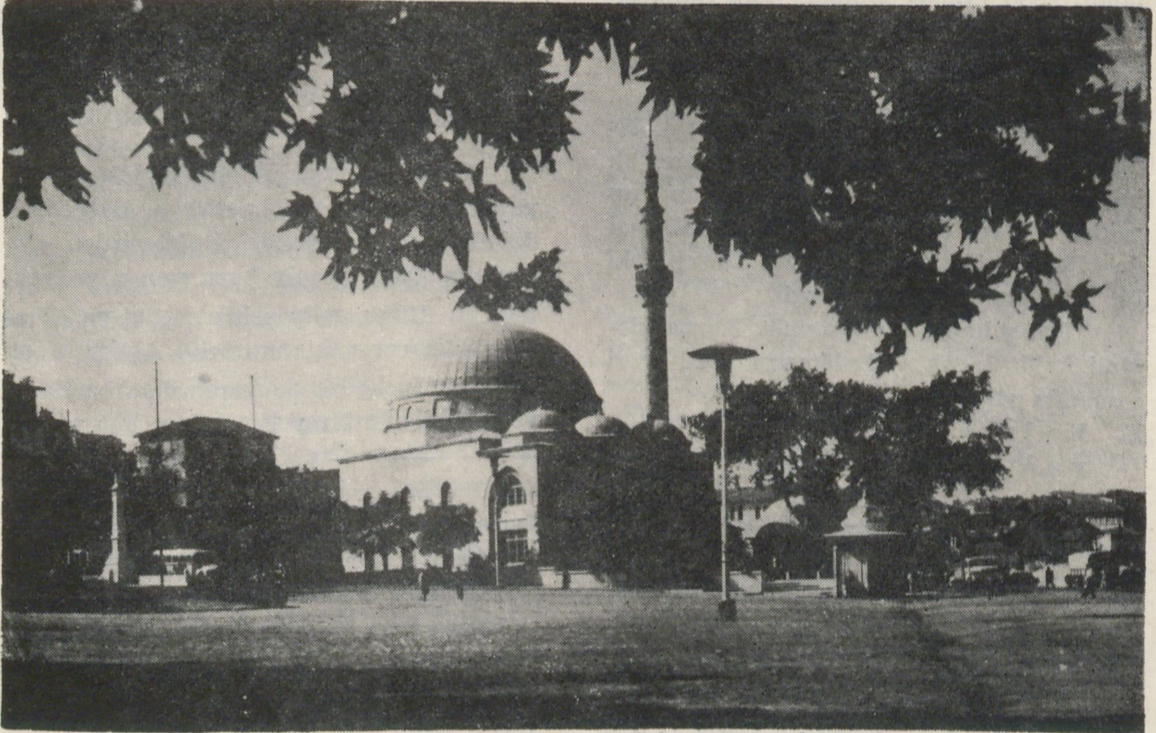
1333 yılında - Demir Han zamanında - Balıkesire gelerek Ahi Sinan Zaviyesinde misafir edilen İbni Batuta, şehrin nüfusunun çok, çarşılarının şirin ve gönül çekici olduğunu, şehirde cami bulunmayıp Namazgâhta (Lisenin yanındaki) namaz kılındığını yazar.

Karasi Oğulları devrine ait bir kitabe, sikke (para) ve tarihî değeri olan herhangi bir eser kalmamıştır. Balıkesirde Paşa Camiinin yanında bulunan Karasi Beyin türbesi XX. yüzyıl başlarında yaptırılmıştır (Türbenin kitâbe tarihi 1338 dir.)

C. Osmanlılar idaresinde Balıkesir:

Osmanlı Devleti, Karasi Beyliğini almakla, bir çok kıyıya ve oldukça kuvvetli bir donanmaya sahip oldu. Bu sayede, Osmanlıların Rumeliye geçmeleri kolaylaştı. Hacı İl-Bey, Evranos Bey, Gazi Fazıl ve Halil Ece gibi değerli Karasi devlet adamları ve kumandanları Osmanlı Devleti hizmetine alındılar.

Orhan Beyin oğlu Süleyman Paşa, Karasi kumandanlarının yardımı ile, Rumeliye geçti. Başlangıçta Kantakuzene yardım için Rumeliye geçildi. Süleyman Paşa, Türklerin yardımı ile İmparator olan Kantakuzenin Osmanlılara verdiği «Görece'den aşağı ve Gelibolu'dan yukarı» bulunan Çimbi (Çimpe) kalesinde kuvvetle yerleştikten sonra (1353), kendi hesabına fetihlere girişti. Gelibolu ve Çorluyu zaptetti. Rumelide, ele geçirdiği yerleri Türkleştirmek amacıyle Balıkesir taraflarından bir kısım yörükleri buraya nakletti.

Bandırmada Haydar Çavuş Camii, II. Selim zamanında yapılmıştır.

D. Balıkesirin Osmanlı idarî teşkilâtındaki durumu:

Osmanlılar zamanında Karasi (Balıkesir), merkezi Kütahya olan Anadolu Beylerbeyliğine bağlı bir sancak merkezi idi (1). Karasi Sancağı, Marmara kıyılarına yakın yerlerde doğu taraftaki bir kısım topraklar hariç, hemen hemen, şimdiki il topraklarını kapsamaktaydı. Bigadiç, Mende Hore, Sındırgı, Fırt (Susurluk), Kozakma'a Feslegân, Baş-Gelenbe, Balya, İvrindi, Kemer - Edremit (Burhaniye), Ayazment (Altınova), Şamlı, Karacalar, Karasinin kazaları idiler. 1786 da Ayvalık Kazası da Balıkesire bağlandı.

Karasi Sancağı, 1818 (H. 1233) yılında, yeni teşkil edilen, Hüdavendigâr - Kocaeli Eyaletine ve 1841 (1257) de de Kocaelinden ayrılan Hüdavendigâr (Bursa) Vilâyetine bağlandı. Karasi, 1845 (1261) tarihinde Manisa ile birleşti, ayrı bir vilâyet kuruldu. Vilâyet merkezi Manisa idi.

Fakat bir müddet sonra, Karasi Sancağı yine Hüdavendigâr Vilâyetine bağlandı. 1880 (1296) yılında, Biga Balıkesire katılarak (KARASİ VİLÂYETİ» teşkil edildi. Yeni vilâyetin ilk Valisi Reşat Paşa idi.

Karasi Vilâyeti, II. Meşrutiyetin ilânını müteakip, müstakil mutasarrıflık haline getirildi. 1923 yılında bütün sancaklar vilâyet haline getirilmekle Karasi de vilâyet oldu. Cumhuriyet Devrindeki ilk Vali İsmail Hakkı Beydi.

1926 yılında, bir kanunla, Karasi deyimi kaldırılarak «Balıkesir» sözü ayni zamanda vilâyetin de adı oldu.

E. Balıkesirin önemi, sosyal ve ekonomik durumu:

Balıkesir, XV. yüzyıla kadar, Türkiyedeki (11) Şehzade Sancağından biri idi (2). Bu bakımdan, Anadolunun önemli şehirlerinden sayılırdı.

Yıldırım Bayazidin Oğullarından İsa Çelebi, Ankara Savaşından sonra (1402), ilk sıralarda, Balıkesirde saklandı. İsa Bey, Kardeşi Mehmet Çelebinin anlaşma teklifini kabul etmedi. Bunun üzerine Mehmet Çelebi, Balıkesire doğru ilerledi. «Ol taraftan İsa Bey dahi Sultanın geldiğini işitip askerini cem edip gelip, Ulubadın Bursadan tarafını tutup kondu.» (Neşrî). Fakat yenilerek İstanbula kaçtı.

Balıkesir bölgesinde, XIII - XVI. yüzyıllar arasında, Babailik çok yaygın bir durumda idi (3). XV. yüzyıl başlarında, Hacı Bayram Velinin Balıkesiri ziyarete gelmesi, o devir için önemli bir olaydı.

Karasi Sancağının, XVIII. yüzyılın başlarında 8 zeameti, 346 tımarı vardı (4). Verimi boldu. Gulâmiye, ağnam vb. vergisi olarak hazineye 112.220 kuruş vermekteydi.

Sancakta ticaret gelişmişti. İhracatı ithalâtından fazla idi. Dış memleketlere dahi mal gönderirdi. Yalnız bir ara, Yavuz Selim zamanında bütün vilâyetlerin olduğu gibi Balıkesirin de İrana mal göndermesi yasak edilmişti.

Karasi Sancağından İstanbula yün ve yiyecek şeyler gönderilirdi. Batı Anadoludan ve dolayısiyle Balıkesirden «İstanbula üzüm vesair kuru yemiş ve pekmez ve turşu gelip şehre vüs'at ve eshabına ticaret vâki olurdu». Abacılık çok ileri idi. İpekçilik de yapılırdı. Abacıların ve dinkçilerin birer Kethudası bulunurdu.

---

(1) Kütahyanın Sancakları, Merkez, Saruhan (Manisa), Aydın, Kastamonu, Bursa, Bolu, Menteşe, Sultan Önü, Ankara, Afyon - Karahisar, Teke (Antalya), Kangırı (Çankırı) ve Karasi idi. (Evliya Çelebi 17. c.)

(2) Şehzade Sancakları şunlardır: Balıkesir, Bursa, İzmit, Eskişehir, Kütahya, Amasya, Sivas, İsparta, Manisa, Antalya ve Aydın.

(3) Babailik, Moğol istilâsiyle Anadoluya gelen ve burada Baba İshak tarafından yayılan - Bektaşiliğe benzer - bir tarikat (Yol) tır.

(4) Evliya Çelebi'ye göre: Yedi Zeamet ve 381 Tımarı vardı.

Balıkesirde her nevi ziraat yapılırdı. Her ne kadar 1620 tarihlerinde tütün içilmesi ve ekilmesi yasak edilmişse de 1698 (1110) de tütün ekilmesine resmen müsaade verildi.

Osmanlılar zamanında, Balıkesirde, bir çok hanlar, çeşmeler, vakıflar ve esnaf kurumları vardı. Ekmekçiler, şırlağan yağcılar ve börekçiler şehrin muhtelif semtlerinde bulunurlardı. Fakat diğer esnafın ayrı ayrı çarşısı vardı. Esnaf birliklerinin senede bir donanmaları (Şenlikleri) olurdu.

Şehirde eskiden beri salı günleri pazar olur; pazarın «Cümle âyan ve ahali marifetleriyle» tâyin edilen bir «Pazar Başısı» bulunurdu. Pazar bacı, «Liva-i Mezbur Mutasarrıfları tarafından tahsil» olunurdu (1).

Her sene haziranda (veya Ağustosta) büyük panayır kurulurdu. Her taraftan buraya pazarcılar veya tüccarlar gelirdi.

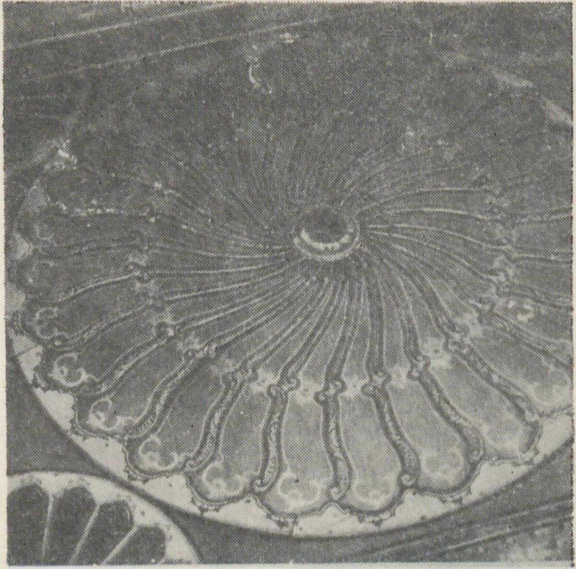
Balıkesirde çok ve çeşitli vakıflar vardı. Vakıf teşkilâtına, Karasi Oğulları zamanından beri önem verilmişti (2).

Şehirde sosyal ve sağlık hizmetleri, ötedenberi iyi idi. Şimdiki Hacı İl-Bey okulunda 1891 den itibaren hasta kabulüne başlıyan Guraba (Belediye) Hastahanesi açılmıştı. Bu hastahane, 1895 yılında, daha mükemmel hale getirildi.

1329 (1913) yılında yeni bir hastahanenin inşaasına başlandı. Bu hastahaneye, o zamanki mutasarrıfın adına izafeten «Reşit Bey Hastahanesi» dendi. Birinci Cihan Savaşında askeri hastahane yapılan Reşit Bey Hastahanesi, savaştan sonra yine mülkî idareye geçti. 1919 dan itibaren «Memleket Hastahanesi» adını aldı. Hastahane o zaman 50 yataklı idi.

(1) Pazarda satılan her eşyaya mahkemece narh konurdu. 1688 tarihlerinde, Balıkesirde ekmek 1 paraya , koyun etinin okkası 12 ve pirincin okkası 8 paraya idi (Su).

(2) Şehirde, ilk defa mal vakfında bulunan Aziz Çelebi Zâde Mehmet Paşa idi.

Hacı Kabakcılar Konağının tavanı - Edremit.

Balıkesirde temizlik işlerine de itina edilirdi. XIX. yüzyılın sonlarında şehirde 7 tane hamam vardı.

Balıkesirde sosyal hayat, eskiden beri gelişmiş durumda idi. Bir çok mesire yerleri vardı. Bunların en önemlileri Edremit yolu üzerinde Kız Pınarı, şehrin güneyinde Cevizler Altı, güneybatıda Medine Boğazı ve Bigadiç yolu üzerinde Tepeköyü mesireleri idi (3).

Şehrin etrafında birçok güzel bağlar vardı. Köseler, Rıhlatî, Keşfi Efendi ve Karatepe bağları meşhurdu. Bağları, «Yiğit Başı» lar korurdu. Birinci Cihan Savaşından sonra bu bağlar bozulmaya ve yerlerine evler yapılmaya başlandı.

Osmanlılar zamanında Balıkesirde, bir çok medrese vardı. Buralarda dinî öğretim yapılırdı. XIX. yüzyıldan itibaren müsbet ilimler de okutulmaya başlandı. Müftü Ali Şuurî Efendinin Balıkesir Millî Eğitiminin gelişmesine büyük hizmetleri oldu.

(3) Yukarıdakilerden başka şu mesire yerleri de vardı: Güngörmez Köprüsü, Akpınarlı, Çengeloğlu, Bardak Kıran Dede, Çırpılı Dede, Yeldeğirmeni, Kocaçınar, Kepsut, Ayşebacı Bucağı, Maltepe, Soğukkuyu, Sütlüce, Bentler, Arap Sadettin Çiftliği, Mendehore (Balıklı),

Sivil Mimariden ayakta kalan bir örnek, Hacı Kabakçılar Konağı

Balıkesirde 1280 (1864) tarihinde Rüştiye (Ortaokul) açıldı. İdadî (Lise), ilk defa 1301 (1886) Şubatında özel bir binada, 40 öğrenci ile öğretime başladı. Birkaç sene kirada kaldı. 1304 (1888) yılında İdadî için, bir bina yapımına başlandı. Bina, 1311 (1895) yılında biterek öğretime açıldı. Eski lise binasının kitabesinde, inşa tarihi 1313, imarı 1318 olarak gösterilmektedir.

1897 zelzelesinde, İdadî binası da büyük hasar gördü. İçine girilemiyecek hale geldiğinden öğretime bir müddet ara verildi. Sonra özel bir binada öğretime devam edildi. Asıl binanın onarımı 3 sene sonra bittiğinden oraya geçildi.

Balkan Savaşı sırasında, 12 sınıflık Selânik Sultanisi, öğretim heyeti ile birlikte Balıkesire nakil olundu (1). Bu okul yatılı idi. 1918 yılında gündüzlü yapıldı ve 9 sınıfa indirildi. 1921 de bütün sultanî isimleri kaldırıldı, bu okullara lise denmeye başlanıldı. İşgalde Lise binası Yunanlılar tarafından hastahane olarak kullanıldı.

Balıkesirde İlköğretmen okulu 1910 yılında açıldı. Birçok safhalar geçirdi. Dört defa kapatıldı ve sonraları Necati Bey İlköğretmen Okulu adını aldı. Necati Eğitim Enstitüsü ise 1946 - 1947 ders yılında öğretime başladı.

XVIII. yüzyılın sonlarında Balıkesirin nüfusu, 13.118 idi. XIX. yüzyılda şehrin nüfusu 16.000 ve 1910 tarihlerinde ise 20.000 oldu.

Balıkesir, 1950 yılında bir yangın felâketine uğradı. Fakat yanan yerler çabucak imar edildi. Özel teşebbüslerle, şehirde birçok bina yapıldı. 52 Evler, 66 Evler, Bahçeli (Subay) Evler, Şoför Evleri, 26 Evler ve Esen Evlerle şehir süslendi ve genişledi. Bunlarla ATATÜRK PARKI ve Stadyumu ile Balıkesir, modern bir şehir manzarası almak istidadını gösterdi.

V — MİLLÎ MÜCADELE DEVRİNDE BALIKESİR :

Mondros Mütarekesi (1918) ve sonuçları, Balıkesirlileri de derin bir üzüntüye sürükledi. İzmirin Yunanlılar tarafından işgali üzerine bu taraflarda da savunma çareleri düşünüldü. Bu amaçla çalışmalar oldu.

Balıkesirde 16 Mayıs 1919 günü, Vehbi (Bolak), Sabri ve Osman Beylerin öncülüğü ile bir toplantı yapıldı. İzmirin işgalinin tanınmamasına (Redd-i İlhak) karar verildi. Ertesi günü bir mescitte mevlut okutularak acıklı durum halka duyruldu. Yapılacak işleri düzenlemek için bir heyet ayrıldı. İstanbula mümessil gönderildi. Zamanın hükümetinden fayda gelmiyeceği anlaşıldı.

---

(1) Balıkesirdeki İdadî de Edremite taşındı.

Balıkesir Redd-i İlhak Cemiyeti ilk esaslı kararını 24/25 Haziran 1919 tarihinde kaleme aldı. Vatanın korunması için gönüllü asker toplanması..., Giresun (Savaştepe) da 4 bölük kurulması bu kararın özünü teşkil ediyordu.

Balıkesirdeki Milli Mücadele çalışmalarını düzenlemekte ve geliştirmekte Hacim Muhiddin (Çarıklı), Vâsıf (Çınar), Rahmi ve Kaymakam Hamdi Beylerin büyük gayretleri oldu. Edremit Kaymakamı Hamdi Bey'in ve arkadaşlarının Gelibolu yakınındaki Akbaş cephaneliğini basmaları ve oradaki İngiliz silâh ve cephanelerini kaçırmaları üstün bir cesaret ve kahramanlık örneği idi (bu sıralarda Kolordu Kumandanı Yusuf İzzet Paşa ve Fırka Kumandanı da Kâzım Özalp idi).

Yunan ilerlemesine karşı ilk askeri mukavemet Balıkesir İlinde (Ayvalıkta) oldu. Yarbay Ali Bey, Ayvalığı almak isteyen Yunan kuvvetlerine karşı, 28 Mayıs 1919 da, savaşa girişti (1). «Bu tarihe kadar, Yunan kıtaatı hiç bir tarafta ateşle mukabele görmemişti.» (Nutuk)

Ali Beyin Ayvalıktan gönderdiği kuvvetler, Bergamadaki Yunanlılara bir baskın yaparak onları buradan uzaklaştırdı. «Bu baskına, Balıkesir ve Bandırmadan gönderilen kuvvetler de kısmen iştirak etmişti.» Yunanlılar, 7 Temmuz 1919 günü Ayazment (Altınova) e girdilerse de, Milis kuvvetlerimiz tarafından çıkarıldılar.

Düşmana ilk karşı koyan Ayvalık, Kırkağaç, Soma ve Akhisar cephelerine bağlı olarak «Balıkesir Redd-i İlhak» (sonraları «Harekât-ı Milliye - Redd-i İlhak») teşkilâtı kuruldu (2). Balıkesirde kongreler toplandı.

(1) Ali Bey, kasabanın tahrip edilmemesi için, kuvvetlerini Zeytinliğe çekmişti.

(2) «16 Mayıs 1919 da, İstiklâl Savaşı için teşekkül eden Redd-i İlhak, müteakiben de Müdafa-i Hukuk İzmir Şimal Cepheleri Hey'et-i Merkeziye» binası 1947 den itibaren Belediye olarak kullanılmaktadır.

I. Balıkesir Millî Kongresi :

Bu kongre, 26 Temmuz 1919 da açıldı. 31 Temmuz 1919 gününe kadar sürdü. Kongreye Balıkesir, Burhaniye, Edremit, Bandırma, Soma, Balya, Sındırgı, Gönen, Akhisar, Karaağaç kazalarından ve Kepsut, Fırt, Şamlı, İvrindi, Giresun, Bigadiç, ve Konakpınar nahiyelerinden 48 delege katıldı. Kongre Başkanlığına Hacim Muhiddin seçildi.

Yunan saldırısına karşı yapılacak savunmayı ve savaşı «tevhit ve tesbit etmek üzere» toplanan Balıkesir Milli Kongresi önemli kararlar aldı:

a) Kongre, hiçbir siyasi partiye bağlı olmayıp çetecilikle ilgisi bulunmayan muntazam bir teşkilâtla Yunanlıları kovmayı ve vatanı kurtarmayı amaç bilmekte idi.

«Redd-i Ilhak» deyimi noksan görüldüğünden bu ad «Harekât-ı Milliye - Redd-i İlhak Heyeti» şekline çevrildi. Herkesin vatanî hizmetle mükellef (yükümlü) olduğu belirtildi. (3, 4, 6, 7 mad.)

b) Merkezde olduğu gibi kazalarda da Teşkilât, Maliye ve Levazım Heyetle kurulması kararlaştırıldı. Bir «Hey'et-i Merkeziye» teşkil edilerek vazife ve yetkisi açıklandı. (8, 9, 12. mad.)

c) Menzil Müfettişlikleri (1. Ayvalık, 2. Bergama - Soma, 3. Akhisarda) kurulması ve genel masrafın, «her yerin cesamet ve serveti nisbetinde taksim edilmesi» zahirenin İzmire ihracının yasaklanması, kongrenin toplanma maksadı hakkında bir beyannâme hazırlanarak münâsip mahallere gönderilmesi kabul edildi. (14, 15, 17, 19. mad.)

d) «Her kaza heyeti, göndereceği gerek kumandan ve gerek efrada birer vesika» verecek, vesikası olmayanlar Millî Orduya alınmayacaktı. «Vesikalarda almış oldukları eşya ve paranın miktarı» yazılı olacaktı. (23 mad.)

e) Ahalinin elinde bulunan «silâhların toplanması esas olarak kabul» edildi. «Yunanlılarla hiçbir surette müzakere edilmemesi» belirtildi. Yunanlıları memle-

ketimizin her tarafından tardedinceye kadar harbe devam edilmesi ve askerden kaçanların, ailelerine dokunulmamak şartiyle, memleket haricine çıkarılması kararlaştırıldı. (25, 28. mad.)

f) 100 kişi ile, Eylül başlarında ve her yerin vereceği paranın yüzdesi oranında delegeyle iştirak etmek üzere kongrenin tekrar toplanılması karar altına alındı. (29. mad.)

Kongrenin aldığı karar uyarınca Padişaha, Sadarete ve galip devletler (İngiltere, Amerika, Fransa ve İtalya) siyasi mümessillerine telgraflar çekildi. «Sefil bir düşmanın vahşiyane savletleri» karşısında bütün TÜRKLÜK ve MÜSLÜMANLIK âleminde şedit bir galeyan husule geldiği ve Yunanlılardan vatanı temizleyinceye kadar mücadele edileceği kesin bir ifade ile bildirildi.

Alaşehir Millî Kongresi :

Balıkesirdeki bu faaliyetleri bütün Batı Anadoluya maletmek için 16 Ağustos 1919 da «Alaşehir Millî Kongresi» toplandı. Kongre Başkanlığına yine Hacim Muhiddin seçildi. Kongre, 25 Ağustosa kadar sürdü. 30 toplantı yapıldı. Balıkesir Kongresinde kabul edilen «Harekât-ı Milliye Redd-i İlhak» ismi aynen kabul edildi. Burada da Balıkesir Kongresinin aldığına benzer kararlar alındı. İzmir Muhtelit Tahkikat Komisyonu Başkanı Milne'e, Halifeye, Sadarete ve devletler mümessillerine muhtıralar gönderildi. Beyannâme ve talimatnâmeler neşredildi. Yunan mezalimi hakkında bir rapor hazırlandı.

II. Balıkesir Kongresi :

II. Balıkesir Kongresi, 16-22 Eylül 1919 da toplandı. «Karasi ve Saruhan livaları ve civarı Harekât-ı Milliye Kongresi» adını aldı. Kongre Başkanlığına Hacim Muhiddin, İkinci başkanlıklara Vehbi ve Hoca Mehmed, kâtipliklere Hilmi ve Vâsıf seçildiler.

Kongre, 7 kişilik bir «Heyeti Merkeziye» seçti ve «Heyeti Merkeziye Talimatnâmesi» hazırlandı. Heyeti Merkeziye, bütün millî harekâtın durumunu ve gereken esasları tayin etmek yetkisinde idi. Menzil, Vezaif ve Teşkilât Talimatnameleri hazırlandı. Hesap Müfettişleri ayrıldı.

Ayvalık, Soma ve Akhisar cepheleri Milli Alay Kumandanlıklarına ve Menzil Müfettişliklerine seçim yapıldı. Bu vazifeleri kabul etmeyenlerin yurt hizmetinden mahrum edilmesine ve tel'in olunmasına karar verildi. Gerektiğinde «Umumi Anadolu Kongresine katılacak 7 delege ayrıldı. Fakat bu kongre olmadığından Müdafai Hukuk Hey'et-i Temsiliyesiyle daha sıkı bağlantı kuruldu.

Balıkesir Kongresi, bundan sonra, iki defa daha toplandı (Kasım 1919 ve Mart 1920).

Bu faaliyetler sırasında, Balıkesirde, Ermenilerin bazı şımarıklıkları görüldüğü gibi, Anzavur Ahmedin şehri basacağı şayiaları da üzüntü ve heyecana mucip oldu. İstanbul Hükümeti, buradaki millî galeyanı da bastırmağa çalıştı. Kongre Başkanı Hacim Muhiddini idama mahkûm etti. Nemrut Mustafa'nın Harb Divanı kararı, 13 Haziran 1336 (1920) tarihli Vakit Gazetesinde ilân olundu.

Bütün gayret ve fedakârlıklara rağmen, batı devletlerinin büyük yardımlarıyle techiz edilen Yunan Ordusunun ilerlemesi durdurulamadı. Yunanlılar, 22 Haziran 1920 de, Milne hattından genel saldırıya geçtiler. Düşmanın kuzey kolu, 30 Haziran 1920 de Balıkesire girdi. Balıkesir, işgal sırasında, çok acı ve karanlık günler yaşadı. Şehir 6 Eylül 1922 tarihinde düşman işgalinden kurtarıldı (Bu kurtuluş günü her sene, bütün köylü ve kentli Balıkesirliler tarafından coşkun

heyecanla kutlanmakta ve büyük ilgi görmektedir).

VI — BALIKESİRDE BULUNAN TARIHÎ ESERLER :

Balıkesir Şehri içinde, sanat değeri olan ve tarihi önemi bulunan eserler azdır. Veya araştırılıp ortaya çıkarılmamıştır. İl dahilinde ise birçok tarihî kalıntı mevcuttur.

A. Şehirdeki Eserler :

a) Paşa Camii :

Hicrî 865 (M. 1461) yılında, Fatih Sultan Mehmet devri vezir ve kumandanlarından Zağnos Mehmet Paşa tarafından yaptırıldı. Medrese, imaret ve hamamı da vardı.

Hicrî 985 Recep ayında (1577) vukubulan zelzelede «Zağnos Paşa Camiinin minberi ve yapma direkleri ve iki kubbesi yarılıp» dıştaki beş kubbe ve şerefesi hasara uğradı. Camilerle diğer sosyal hizmete ait binaların tamiri için İstanbuldan Mahmud Ağa adında bir mimar gönderildi. Paşa Camiinin gerekli onarımı yapıldı.

1313 Rumî (M. 1897) yılı Ocak ayının 17'sinde, akşamleyin olan zelzelenin üçüncü sarsıntısında «Balıkesir Kasabasındaki büyût (evler) ve emakinden % 50 si» yıkıldı. Hükümet Konağı, deppoy, kışla, hapishane, Paşa Camii ve iki kilise içine girilmez hale geldi.

Zelzelenin tevlit ettiği fazla hasar dolayısıyle Paşa Camii bir müddet kapalı kaldı. Merkezden gönderilen 11 Temmuz 1318 tarihli bir yazıdan anlaşıldığına göre birkaç defa keşfi yapıldı. Mutasarrıf Ömer Ali'nin gayretiyle cami temelinden yapılarak ibadete açıldı (1904).

Şehrin en büyük camii olan Paşa Camii İyon (İon) tarzındadır. Minberi meşhur olup Türk zevkinin sade güzelliği görülür.

b) Yıldırım Beyazıd Camii (Eski Cami) :

Kiliseden çevrilme idi. 1577 zelzelesinde «Yıldırım Han Camiinin ekseri yerleri harap oldu» minaresi tamamen yıkıldı. Cami sonradan tamir edildi. XIX. yüzyılın başlarında bakımsızlıktan yine harap oldu. 1234 (1819) yılında onarıldı. 1897 zelzelesinde ise yalnız çatısı çöktü. Yine tamir edildi (1).

c) Umur Bey Camii :

Meşhur Timurtaş Paşanın oğlu Umurbey tarafından yaptırılmıştır. Sülüs yazı ile mermer üzerine oyulmuş üç satırlık bir kitabesi vardır. Kitabe 815 (1412) tarihlidir. Caminin sanat değeri yoktur.

Yeşilli, Kasaplar, Dinkçiler, Martlı, Şeyh Lutfullah ve Kaya Bey camileri de sanat bakımından önemsizdirler.

B. İl dahilinde bulunan tarihi yerler :

a) Kizikos (Belkıs - Balkız) :

Kapıdağ Yarımadası üzerinde harabeleri bulunan Kizikos (Sizik) Şehri eskiçağın ünlü şehirlerinden idi (2). Teselyalılar (Prof. Mansel'e göre Milatoslular) tarafından kuruldu (3). Şehir kurulduğu zaman Kapıdağ, ada halinde olup henüz

---

(1) Prof. Karal'ın Osmanlı Tarihinde, yabancı kaynaklara istinaden «29 Temmuz 1880 de sabah 4.53 de Batı Anadoluda» olduğu ve Balıkesiri de perişan hale koyduğu yazılan zelzeleyi ve tahribatını başka bir kaynakta görmediğimiz gibi, Nuriye Pınar - Ervin Lahn'ın «Türkiye Depremleri» kitabında Balıkesirde olduğu bildirilen 1870, 1874, 1886, 1888, 1900, 1905 v.s. yıllardaki zelzelelerin de ne gibi hasar yaptığını tahkik edemedik.

(2) Alman tarih ve atlaslarında Kysikos ve Cyzicus şeklinde yazılan bu şehir eski yazılı kitaplarda Sizik diye geçer.

3) Prof. Mansel, Milatosluların Aydosu meydana getirdikten sonra Kapıdağ Yarımadasını kara ile birleştiren dar berzahta iki önemli Limana sahip Kizikos'u bina ettiklerini yazarsa da birçok coğrafyacılar dahi Kapıdağının eskiden ada olduğunu bildirdiklerinden dolayı ilmi otoritesine hürmetimiz olan Sayın Profesörün şehri «Dar bir berzahta» göstermesinde ve ada olduğunu belirtmemesinde bir unutma olsa gerektir.

karaya birleşmemişti. Kral Kizikos (Cyzicus) un adını aldı.

Charles Texier'nin faydalandığı kaynaklara göre «İskender, Cyzicu'u zaptederek adayı iki köprü ile asıl karaya raptetti». Köprünün birinin başına - sonraları halkın Balkıs (Belkıs) dediği - bir kale yaptırdı. Kizikos'un iki tersanesi, büyük buğday ambarı, muazzam anfiteatrı ve İmparator Hadrianus adına yapılmış bir tapınağı ve aşktan ızdırap çekenlere şifa veren bir çeşmesi vardı.

Kizikos'un «serveti yalnız bir şehre değil, hatta bir kavme kifayet ederdi.» Şehir, Helenizm Devrinde de önemli bir transit merkezi ve büyük pazarlardandı. 949 yılında zelzeleden yıkıldı (Texier).

Kizikos (Belkıs) harabelerinde İngilizler kazı yaptı (1902). Buradan çıkan eserlerden birçoğu İstanbul müzelerine gönderildi. Edincik Kasabasının Kizikos harabelerinden çıkarılan kalıntılarla yapıldığı söylenir.

b) Adramyttium (Edremit) :

Truva Savaşlarından önce yapılan kasabayı Lidya Kralı Krezüsün kardeşi Adramis yeni binalarla süsledi ve geliştirdi. Buraya kendi adını verdi. Büyük İskenderden sonra Romalıların eline geçen Edremit, onların zamanında Adlî Teşkilâtın merkezi oldu.

Edremit Koyu, zamanla şeklini değiştirdi. Körfezin önünde bulunan Dana Adaları (Mosco Nisi) onu, rüzgâr ve dalgalardan korudu. Junda (Ali Bey) adası buradaki adaların en büyüğü idi.

c) Artak (Erdek) :

Çok eskiden kurulmuş olan şehir, Pelepones Savaşları (M. Ö. 431 - 404) sırasında, İranlılar ve Fenikeliler tarafından yıkıldı. Bizans devrinde tekrar canlandı.

Erdek, eskiden, Seyit Gazi tarafında idi. Bu tepe üzerinde halen, kale harabeleri ve mağaralar vardır.

d) Pemaninus (Eski Manyas) :

Ne zaman ve kimler tarafından kurulduğu bilinmemektedir. Maltepe denilen yerde kale harabeleri vardır. Roma ve Bizans eserleri çıkmaktadır.

e) Panermus (Bandırma) :

Şimdiki Bandırma'nın kuzey doğusunda idi. Buradan çıkan eserler İstanbul müzelerine gönderildi.

Yukarıdakilerden başka il dahilinde Didimutihe (Bigadiç), Kidonia (Ayvalık) ve Artemea (Gönen) gibi daha bazı eski iskân yerleri vardır.

BÜYÜK ATATÜRK'ÜN BALIKESİRDE YAPTIĞI İKİ KONUŞMA (1) :

1. (7.11.1923) tarihli konuşma

(Paşa Camiinde minberden söylenmiştir.)

Ey millet, Allah birdir. Şanı büyüktür. Allahın selâmeti, âtifeti ve hayrı üzerinize olsun. Peygamberimiz efendimiz hazretleri, cenabı hak tarafından insanlara hakayiki diniyeyi tebliğe memur ve resul olmuştur. Kanunu esasisi, cümlemizce malûmdur ki, Kur'anı azimüşandaki husustur. İnsanlara feyz vermiş olan dinimiz, son dindir. Ekmel dindir. Çünkü dinimiz akla, mantığa, hakikata tamamen tevafuk ve tetabuk ediyor. Eğer akla, mantığa ve hakikata tevafuk etmemiş olsaydı, bununla diğer kavanini tabiiyei ilâhiye beyninde tezat olması icap ederdi. Çünkü bilcümle kavanini kevniyeyi yapan Cenabı Haktır.

Arkadaşlar; Cenabı Peygamber mesaisinde iki dâra, iki haneye malik bulunuyordu. Biri kendi hanesi, diğeri Allah'ın evi idi. Millet işlerini, Allah'ın evinde yapardı. Hazreti Peygamberin isri mübarekelerine iktifaen bu dakikada milletimize; milletimizin hal ve istikbaline ait hususatı görüşmek maksadıyle bu dârı kutside Allah'ın huzurunda bulunuyoruz. Beni buna mazhar eden Balıkesir'in dindar ve kahraman insanlarıdır. Bundan dolayı çok memnunum. Bu vesile ile büyük bir sevaba nail olacağımı ümit ediyorum. Efendiler, camiler birbirimizin yüzüne bakmaksızın yatıp kalkmak için yapılmamıştır. Camiler itaat ve ibadet ile beraber din ve dünya için neler yapılmak lâzım geldiğini düşünmek yani meşveret için yapılmıştır. Millet işlerinde her ferdin zihni başlı başına faaliyette bulunmak elzemdir. İşte biz de burada din ve dünya için, istikbal ve istiklâlimiz için, bilhassa hâkimiyetimiz için neler düşündüğümüzü meydana koyalım. Ben yalnız kendi düşüncemi söylemek istemiyorum. Hepinizin düşündüklerinizi anlamak istiyorum. Âmâli milliye, iradei milliye yalnız bir şahsın düşünmesinden değil, bilumum efradı milletin arzularının, emellerinin muhassalasından ibarettir. Binaenaleyh benden ne öğrenmek, ne sormak istiyorsanız serbestçe sormanızı rica ederim.

Müşarünileyh badehu minberden aşağıya inmişler ve muhtelif zevat tarafından irat edilen yirmiyi mütecaviz suali tesbit ettikten sonra cevaplarını vermişlerdir. Hutbeler hakkındaki ilk suale cevaben demişlerdir ki :

Hutbeler hakkında iradedilen sualden anlıyorum ki, bugünkü hutbelerin tarzı, milletimizin hissiyatı fikriyesi ve lisanile ve ihtiyacatı medeniye ile mütenasip görülmemektedir. Efendiler, hutbe demek nâsa hitabetmek, yani söz söylemek demektir. Hutbenin manâsı budur. Hutbe denildiği zaman bundan bir takım mefhum ve manâlar istihraç edilmemelidir. Hutbeyi irat eden hatiptir. Yani söz söyleyen demektir. Biliyoruz ki, Hazreti Peygamber zamanı saadetlerinde hutbeyi kendisi irat ederlerdi. Gerek peygamber efendimiz ve gerek hulefayı Raşidinin hutbelerini okuyacak olursanız görürsünüz ki, gerek peygamberin, gerek hulefayı raşidinin söylediği şeyler o günün meseleleridir, o günün askerî idarî, malî ve siyasî, içtimaî hususatıdır. Ümmeti islâmiye tekessür ve memaliki islâmiye tevessüa başlayınca, Cenabı Peygamberin ve Hulefayı Raşidinin hutbeyi her yerde bizzat kendilerinin irat etmelerine imkân kalmadığından halka söylemek istedikleri şeyleri iblâğa bir takım zevatı memur etmişlerdir. Bunlar her halde en büyük rüesâ idi. Onlar camii şerifte ve meydanlarda ortaya çıkar, halkı tenvir ve irşat için ne söylemek lâzımsa söylerlerdi. Bu tarzın devam edebilmesi için bir şart lâzımdı. O da milletin reisi olan zatın halka doğruyu söylemesi, halkı dinlemesi ve halkı aldatmaması. Halkı ahvali umumiyeden

(1) Bu iki konuşmayı önemine binaen Tarih Bölümünün sonuna almayı uygun bulduk.

haberdar etmek son derecede haiz ehemmiyettir. Çünkü herşey açık söylendiği zaman halkın dimağı hali faaliyette bulunacak, iyi şeyleri yapacak ve milletin zararına olan şeyleri reddederek şunun veya bunun arkasından gitmiyecektir. Ancak millete ait olan işleri milletten gizli ettiler. Hutbelerin halkın anlıyamıyacağı bir lisanda olması ve onların da bugünkü icabat ve ihtiyaçlarımıza temas etmemesi, Halife ve Padişah namını taşıyan müstebitlerin arkasından köle gibi gitmiye mecbur etmek içindi. Hutbeden maksat ahalinin tenvir ve irşadıdır, başka şey değildir. Yüz, ikiyüz, hatta bin sene evvelki hutbeelri okumak, insanları cehl ve gaflet içinde bırakmak demektir. Hutebanın her halde nâsın kullandığı lisanla görüşmesi elzemdir. Geçen sene Millet Meclisinde irat ettiğim bir nutukta demiştim ki «minberler halkın dimağları, vicdanları için bir menbaı feyiz, bir menbaı nur olmuştur». Böyle olabilmek için mimberlerden aksedecek sözlerin bilinmesi ve anlaşılması ve hakayiki fenniye ve ilmiyeye mutabık olması lâzımdır. Hutebayı kiramın ahvali siyasiye, ahvali içtimaiye ve medeniyeyi her gün takip etmeleri zaruridir. Bunlar bilinmediği takdirde halka yanlış telkinat verilmiş olur. Binaenaleyh hutbeler tamamen Türkçe ve icabatı zamana muvafık olmalıdır. Ve olacaktır.

Badehu hilafet hakkındaki suale nakli kelâm ederek yalnız Türkiye değil, bütün âlemi islâma ait olan bu makama vazife ve selâhiyet vermek, Türkiye devletinin selâhiyeti haricinde ve fevkinde olduğunu beyandan sonra demişlerdir ki :

Dünya yüzünde Osmanlı devletinin inkırazından sonra bir Türkiye devleti teşekkül etmiştir. Bu devlet İran ve Afganistan gibi müstakil ve müslümandır. Yeni Türkiye devletini milletin vekillerinden mürekkep olan Türkiye Büyük Millet Meclisi idare eder. Bu şerait dahilinde halifeye, yalnız Türkiye devleti namı ve hesabına kanunu mahsusiyle verilmiş olduğundan başka, bir hak ve selâhiyet verilmek icabederse milletin hâkimiyeti takyit edilmiş ve binnetice bu hâkimiyet inkısama uğratılmış olur ki, bu eski halin avdetinden başka bir şey olamaz.

Müteakiben Lausanne Konferansı hakkında irat edilen suale geçerek şu sözleri söylemişlerdir :

Maatteessüf adlî, malî, kapitülâsyonlar mesailinde muhataplarımız eski zihniyetlerini tebdil etmemişlerdir. Bu mesailde İtalyanlar ve bilhassa Fransızlar müşkülât ihdas etmişlerdir. Bu iki sebepten dolayı Lausanne konferansının mesaii ciddiyesi tevakkuf etmiştir. İtilâf devletleri heyeti murahhasaları hükûmetleriyle temasta bulunmak üzere Lausanne'den mufarekât etmişlerdir. Bizim heyeti murahhasamızın da hükûmet ve Büyük Millet Meclisi ile müşavere etmek üzere gelmesi memuldür. Biliyorsunuz ki Lausanne'da itilâf heyeti murahhasası aylardan beri devam eden mesaiden sonra bize bir sulh projesi vermişlerdir. Bu proje kapitülâsyonlar hakkında ihtiva ettiği mevaddan dolayı milletimizce katiyen kabili kabul değildir. Kapitülâsyonlar bir devleti behemehal munkariz eder. Devleti Osmaniye ile Hindistan Türk ve İslâm imparatorlukları bunun en büyük delilidir. Efendiler, biz hukuku meşrua ve hayatiyemizi dünyayı medeniyet ve insaniyete tasdik ve teslim ettirmek için çalışıyoruz. Bunu tasdik ve teslim ettirmek için icabeden her türlü tedbirlere tevessülde tereddüt göstermiyeceğiz. Milletin iradesi hakikiyesinin bu merkezde olduğuna kaniim.

Badehu düyunu umumiyenin Türkiyeden ayrılacak mahallere taksim olunduktan sonra tanınacağından ve rejimin şu veya bu şekilde olmasının yer zaman kabili tezekkür olduğundan, ticarete ziraate ve sanayie fevkalâde ehemmiyet verilmek icabettiğinden, kadınların hayatı içtimaiyemizde erkekler derecesinde sahibi hak olması lâzımgeldiğinden bahsetmişler ve Halk Fırkası hakkındaki suale berveçhiati cevap vermişlerdir :

Bu milletin siyasî fırkalarından çok canı yanmıştır. Şunu arzedeyim ki, memaliki sairede fırkalar behemehal iktisadî maksatlar üzerine teessüs etmiş ve etmektedir. Çünkü o memleketlerde muhtelif sınıflar vardır. Bir sınıfın menfaatini muhafaza maksadiyle bir fırka teşekkül eder. Bu pek tabiidir. Güya bizim memleketimizde de ayrı ayrı sınıf varmış gibi tesessüs eden siyasî fırkalar yüzünden şahit olduğumuz neticeler malûmdur. Halbuki Halk Fırkası dediğimiz zaman bunun içinde bir kısım değil, bütün millet dahildir. Bir defa halkımızı gözden geçirelim. Biliyorsunuz ki memleketimiz çiftçi memleketidir. O halde milletimizin ekseriyeti azime-

si çiftçi ve çobandır. Bu böyle olunca buna karşı büyük arazi ve çiftlik sahipleri varidi hatır olur. Bizde büyük araziye kaç kişi maliktir? Bu arazinin miktarı nedir? Tetkik edilirse görülür ki memleketimizin vüsatine nazaran hiç kimse büyük araziye malik değildir. Binaenaleyh bu arazi sahipleri de himaye edilecek insanlardır. Sonra sanat sahipleriyle kasabalarda ticaret eden küçük tüccaran gelir. Bittabi bunların menfaatlerini, hal ve âtilerini temin ve muhafaza mecburiyetindeyiz. Çiftçilerin karşısında olduğunu farzettiğimiz büyük arazi sahipleri gibi bu ticaret erbabının karşısında da büyük sermaye sahibi insanlar yoktur. Kaç milyonerimiz var? Hiç. Binaenaleyh biraz parası olanlara da düşman olacak değiliz. Bilâkis memleketimizde birçok münoyerlerin hattâ milyarderlerin yetişmesine çalışacağız. Sonra amele gelir. Bugün memleketimizde fabrika, imalâthane vesaire gibi müessesat çok mahduttur. Mevcut amelemizin miktarı yirmi bini geçmez. Halbuki memleket taali eylemek için çok fabrikalara muhtacız. Bunun için de amele lâzımdır. Binaenaleyh tarlada çalışan çiftçilerden farkı olmayan ameleyi de himaye ve siyanet etmek icabeder. Bundan sonra münevveran ve ulemâ denilen zevat gelir. Bu münevveran ve ulemâ kendi kendilerine toplanıp halka düşman olabilir mi? Bunlara terettüp eden vazife halkın içine girerek onları irşat ve ilâ etmek ve onlara terakki ve temeddünde pişva olmaktır. İşte ben milletimizi böyle görüyorum. Binaenaleyh mesaliki muhtelif erbabının menafii yekdiğerine memzuç olduğundan onları sınıflara ayırmak imkânı yoktur ve heyeti umumiyesi halktan, ibarettir.

Halk Fırkası halkımıza terbiyei siyasiye vermek için bir mektep olacaktır. Beni çok seven ve hayatımı düşünen bazı arkadaşlarım bana böyle bir fırkai siyasiye teşkil etmemekliğimi tavsiye etmişlerdir. Filhakika vazifei milliyenin hitamında köşeye çekilerek istirahat etmekliğim benim için bir menfaattir. Bunu yapabilmek için şimdiye kadar istihsal olunan neticelerin tesbit olunduğu gibi devam edeceğine itimat etmek icabeder. Fakat bu hususta henüz biendişe olamam. Hiçbirinizin biendişe olmamanızı tavsiye ederim. Şimdiye kadar istihsal ettiğimiz muvaffakiyetler üç dört seneye çıkmıyacak kadar çoktur. Her tarafta olduğu gibi bizde de yeni hareketler ve cereyanlar karşısında onu hazmedemiyen kuvvetler zuhur edebilir.

Maatteessüf bu daima vardır. Nitekim bu hususta ahkâmı şeriyeye gayrı muvafık ve maalesef mecliste aza bulunan bir zat tarafından risale de yazılmıştır. Bu teşebbüs eski Osmanlı devletini iadeden başka bir şey değildir. Bunu yapan o zat hükümet ve millet nazarında mürtecidir.

Efendiler, şunu katiyetle bilmek icabeder ki kazanılan şey hayat ve namustur. Buna tecavüz, hayat ve namusumuza tecavüzdür. Her ferdin bu gibi hareketlere dikkat etmesi ve onlara karşı son derece müteyakkız bulunması lâzımdır. İşte bu noktai nazardan milletin içinde bir fert olarak ve tekrar milletin intihabatına nâil olur isem, Türkiye Büyük Millet Meclisinde âza sıfatiyle çalışmayı vazife telâkki ediyorum.

Efendiler, ne ben ve ne siz şahıslarımız üzerinde vaziyetler ihdasına kalkışmıyalım. Biz hepimiz o suretle çalışalım ki, kuracağımız şey milli bir müessese olsun. Bu da millete terbiyei siyasiye vermekle olur.

Asrın bize verdiği dersten milletimizin lüzumu kadar mütenebbih olduğunu görüyorum. Milletimizin evsafı mahsusası her işimizde muvaffakiyetimizin zamânıdır. Muvaffakiyetimiz bittabi vahdetle olacaktır. Eğer millet müşterek gayeye müştereken sarfı faaliyet ederek yürürse, behemehal muvaffak olacaktır. İşte bunları düşünerek mesaiyi müstakbelede de muvaffak olacağına kani bulunuyorum.

Paşa hazretleri basbıhallerine şu suretle hitam vermişlerdir :

Arkadaşlar, buraya gelinceye kadar bir çok yerlere uğradım. O yerlerin halkiyle yani kardeşleriniz, dindaşlarınız ve hemdertlerinizle aynı suretle musahabelerde bulundum ve onların da sizin gibi memleketin hal ve atisiyle fevkalâde alâkadar olduklarını gördüm. Sonra yine bu sayahatim esnasında ordumuzu gördüm. Askerler, zabitlerimiz ve kumandanlarımızla temasa geldim.

Neticei tetkikat ve teftişatım bizi mağrur edecek bir haldedir. Çünkü vaziyetimiz pek kuvvetlidir, memleketimiz halkında ve ordusunda gördüğüm kudret ve kaabiliyet, bilhassa azim ve celâdet hakkımızı behemahal istihsale kâfi ve kâfildir.

2. (8.10.1952) tarihli konuşma.

(Belediye binası önünde toplanan halka söylenmiştir.)

Muhterem ahali,

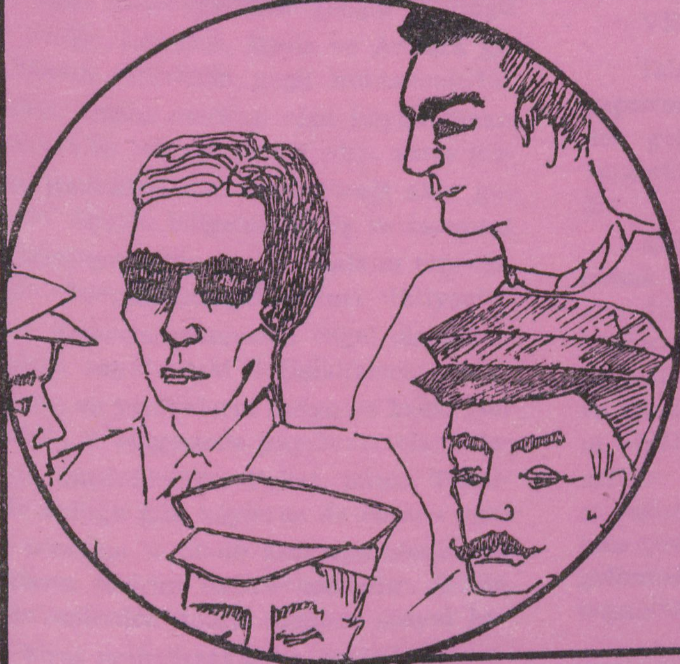
Bugün buraya muvasalatım münasebetiyle muhterem Balıkesir ahalisi tarafından yapılan bu coşkun tezahürat karşısında hissettiğim saadet büyüktür. Belediye Reisi beyefendinin cümleniz namına söylediği bu samimi sözler kalbimde en heyecanlı hissiyatın tevellüdüne bais olmuştur. Bilhassa şikâyet olarak izhar olunan arzu, hakkımda büyük bir lütuf ve iltifattır. Bilhassa teşekkür ederim. Efendiler, muhterem genç arkadaşlarımızın da çok kıymetli ve esaslı fikirlerini ve hakikatler ihtiva eden ve memleket halkının millî duygu ve heyecanlarına vazıh surette tercüman olan hitabesini baştan nihayete kadar derin hassasiyet içinde çok dikkatle dinledim. Memleket efkârı umumiyesini yalnız bana değil bütün cihana iblâğ eden beyanatından dolayı kendisini tebrik ederim. Arkadaşlar, Türk Milletini şimdiye kadar taşıdığı püsküllü yadigârın medlûlü gibi telâkki edenler elbette çok aldanmışlardır. Gerçi milleti kirlilik ve cehaletin nişanesi gibi telâkki edebilecek şekil ve kıyafette bırakarak, cehaletin istihza ve istiskaline uğramakta mana yoktur. Bu gaflette bulunanlar ve bütün milleti kendi gafletlerine tâbi kılmak için hatıra gelen ve gelmiyen bimana safsatalara istinat edenlerin hataları büyüktür. Gayri kabiliaftır. Fakat Türk Milletini, cahil ve cehlini gizlemek için muhitin zulmetini teminden başka çaresi olmıyanlara kıyas ederek anlamağa çalışanların da hatası daha az değildir Türk Milleti her gün yeniden yeniye ve çok dikkatli tetkik olunmağa değeri olan bir cevherdir. Bugün başları yüksekte, alınları hürriyet ve medeniyet güneşiyle parlıyan Türk milletinin, onun kıymet ve ehemmiyetini görmek istemiyenlere yakın bir âtide hakikati gayri kabili ret ve inkâr bir tarzda itiraf ettireceğine asla şüphe edilmesin ve bütün cihan bilmeli ki, Türk milleti artık mazinin bin türlü seyyiatı eseri olarak dimağında yer tutan pası tamamen silmiştir. Gözleri önünde her gün biraz daha fazla tekâsüf ettirilmek istenen bulutları kat'iyen dağıtmıştır. Artık bütün manasiyle ve bütün çıplaklığıyle hakikati görüyor ve anlıyor. Bu milleti bütün mevcudiyetiyle temas ettiği hakikatten, hakikate yürümekten menetmek imkân ve ihtimali kalmamıştır. Türk milletini kendi nefsini bile anlamaktan meneden seller, setler imha edilmiştir, yıkılmıştır. Ve mütemadiyen imha edilecektir, yıkılacaktır. Her halde millet tuttuğu yolda sür'atle, şiddetle yürüyecek ve behemehal lâyık olduğu saadet ve selâmete kavuşacaktır. Arkadaşlar huzurunuzda, huzuru millete medarı iftihar addettiğim bir hakikati tekrar etmeden sözlerime hitam vermiyeceğim. Görüyorsunuz ki, saffet ve samimiyet ve kat'iyetle vuku bulmakta olan müşterek mesaimiz derhal müsbet ve feyizli neticelerini vermektedir. Hatvelerini, attığımız medeniyet ve teceddüt hatvelerine uydurmak istemiyenler ne bedbahttırlar. Bu gibiler hâlâ milleti iğfal edeceklerini ümit ediyorlarsa bu ümitleri kendilerinin husranlarından başka bir netice vermiyeceğine şimdiden emin olabilirler.

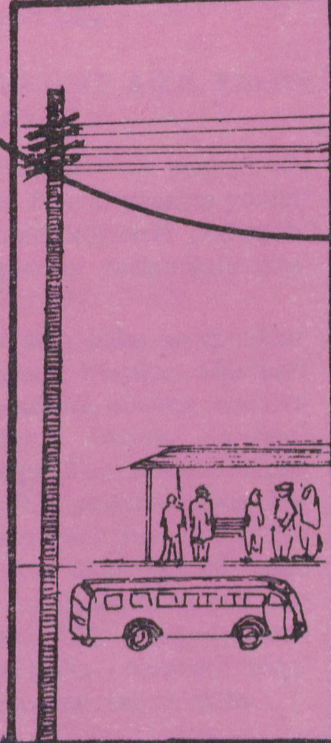
Hep beraber heyeti içtimaiyemizin her gün yeni bir mesut kademeye yükseldiğini görmekle çok bahtiyarız. Yüksek liyakat ve istihkakınızı isbat eden efalinizden ve azminizden dolayı ey muhterem ahali sizi, milleti tebrik ederim.

SOSYAL BÖLÜM

Sosyal Bölüm

1 — GİRİŞ :

Balıkesir İli, bir Marmara Bölgesi ilidir. Eski medeniyetlerin gelişip söndüğü bir yerdir. İstanbul, İzmir ve Ankara gibi büyük şehirlerin geçit noktasındadır. Halkın, cazibe merkezi olan büyük liman şehirleri ile sık sık temas edip, asrın medeni yeniliklerinden etkileneceği akla gelebilir. Ancak, bölgenin geniş ve tarımsal bir bünyeye sahip olması, halkını toprağa bağlı kıldığından, pek zaruri ihtiyaçlar hariç dışarıya çıkmasına engel olmuştur. Toplum hayatındaki değişikliklerin, gelişmelerin ve yeniliklerin radyo ve basın gibi yollarla il bölgesinde yayılması olanakları da düşünülebilir. Fakat, bütün Türkiyede olduğu gibi köylerde de okuma yazma oranının % 50-60 arasında olması da bunların tesirini hafifletmektedir. Bütün bu sebeplerden dolayı bölgede sosyal hayat biraz muhafazakârdır, denilebilir. Ancak, son zamanlarda sahil şehirlerinin gelişmesi, turizmin ve turizm hareketlerinin yayılması sosyal yapıyı bir derecede de olsa medenî alışkanlıklar konusunda etkilemeğe başlamış bulunmaktadır.

2 — TOPLUM HAYATI :

A. AİLE TEŞEKKÜLÜ, AİLE YAPISI VE FERT SAYISI :

İlde aile yapısı genellikle medeni aile yapısına uygundur. Sosyal yaşayış yönünden gelişmemiş olan köylerde pederşahî (ataerkil) aile tiplerine raslanabilmektedir.

Aileler çokluk ana, baba ve çocuklar olmak üzere 5 kişiden kurulur. Müstakil aile durumunda olan bu ailelere nadiren büyük anne ve büyük babalar da dahil edilebilir. Evlenmeler hem medeni nikâh ve hemde dini nikâhla yapılmaktadır. Dini nikâh, evlenme merasiminin ikinci bir safhası gibidir. Fakat daha çok bu çeşit merasimlere şehir ve kasabaların pek dar bazı çevreleri ve genellikle köylerde rastgelinmektedir. Aile bağları kuvvetli olup, boşanmalar yok denecek kadar azdır.

B. AİLEDE İŞ BÖLÜMÜ VE ÇALIŞMA DÜZENİ :

Genel olarak yakın zamanlara kadar çalışma düzeni şehir ve köylerde ayrı idi. Şehirlerde aile reisi çalışır, ailenin diğer

fertleri otururlardı. Kadının çalışması bahis konusu değildi. Bununla beraber eskiden beri fakir ve dul kadınlar ev işlerinde çalışırlardı. Köylerde ise kadın, çocuk bakımı ve ev işleri yanında tarla işlerinde de çalışırdı.

Bugün yurdumuzda, köylerde durum ayni olmakla beraber, Atatürk Devrimleriyle ve ekonomik zorlamaların sonucu, şehirde biraz daha değişiktir. Şehirlerimizde erkek gibi, genellikle kadınlarımız da birer meslek ve iş sahibidir. Bundan başka çeşitli iş yerlerinde ve fabrikalarda erkekler kadar kadın işçiler de çalışmaktadır.

İlimize gelince; kalabalık yerleşme merkezlerinde aile reisinden başka, meslek sahibi olan ailenin diğer fertleri de çalışmaktadır. Köylerde ise iş bölümü açık ve seçik değildir. Kadın ev işleri ve çocukların bakımıyla meşgul olduğu kadar dışarıda çiftlikle ilgili bütün işlerde erkeğine yardımcı ve hatta bazı yönlerde daha fazlasını da yaparak çalışmaktadır. İlkokul çağını aşan çocuklarla, ilkokul çağındaki çocuklar boş zamanlarında tarım işlerinde kendi yapabilecekleri işlerle görevlendirilirler.

C. EVLERİN YAPISI :

Kalabalık yerleşme merkezlerinde evler tuğla, kârgir ve betonarmedir. Üzerleri kiremit ile örtülüdür. İki ve daha fazla katlı binaların yapımına da başlanmıştır. Bu konutlar modern tipte veya modern tipe yakın sıhhî yapılardır. Çokluk geniş pencereli üç odalı, mutfak, banyo ve tuvaletli evlerdir.

Köylerde eskiye göre daha değişik bir durum vardır. Eskiden dağlık bölgelerdeki evler taş veya kerpiçten yapılırdı. Penceresiz, az odalı, üzeri çorak tabir edilen topraktan, saz ve bitki saplarından örtülü küçük yapılardı. Bu gün nisbî de olsa yeni yapılar tuğladan ve çatma tabir edilen tipte olup az çok sıhhîdir. Pencereler büyükçe ve binaların üzeri kiremit kaplıdır. Buna rağmen yine de küçük ve oda sayısı azdır. Bu binalarda banyo yoktur. Helâ bahçenin uzakça bir köşesinde kazılmış üstü örtülü veya açık basit bir çukurdan ibarettir. Bazı bölgelerde evler iki katlı olup zemin kat hayvan barınağı, kiler veya depo olarak kullanılır.

Balıkesir İlinin konut bakımından genel havasına uymayan tek ilçe merkezi Ayvalıktır (eski mahalleleridir). Ayvalık, Altınova Beylerinin bir çiftliği iken Rumlara 1774 Küçük Kaynarca Antlaşmasıyle muhtariyet verilmiş 5-10 hanelik küçük bir kasaba imiş. Rusların kışkırtmaları ile Osmanlı Devletine isyan etmişler. Daha fazla büyümeyi önlemek için yerleşme alanı sınırlandırılmış. Bu defa Rumlar sınırlı alanda yoğunlaşmak için mümkün olduğu kadar fazla ev sığdırabilmek yoluna sapmışlar. Evler bahçesiz, duvarlar müşterek ve çoklukla küçük (35-80 m^2.) arsalar üzerinde yapılmıştır. Yollar dardır. Bu evlerin zemin katında odunluk, çamaşırlık, helâ ve yağ küplerini koymak için depolar, birinci katta salon, mutfak ve bir oda, ikinci katlarda iki oda, bir salon ve bir de çıkma şeklinde balkon bulunmaktadır. Birinci katları taş, ikinci katları ahşap konutlardır. Bu yapıların hiç birinde banyo yoktur. Sonradan Türkler tarafından ilâve olunmuştur. Eski şehrin dışında kalan yeni Ayvalıkta (Çamlık) modern betonarme ve bahçeli evler yapılmaktadır.

3 — GELENEK VE GÖRENEKLER :

A. GENEL OLARAK :

Giriş kısmında da değinildiği gibi geniş bir alana yayılan ve tarımla geçinen Balıkesir İli halkı genellikle gelenek ve göreneklerine bağlı kalmıştır. Gelenek ve görenekler büyük şehirlerden küçük kasabalara ve köylere doğru yavaş bir tempo ile değişmeler göstermektedir. Köylerdeki değişmelerin niteliği millî gelenek ve göreneklerimize uygundur. Şehirdeki değişmeler moda etkisiyle daha süratli ve daha geniş olmaktadır. Fakat ne olursa olsun halkımız teknolojik ve medenî gelişmelerden millî örf ve adetlerine göre

yararlanmakta, onları millî bünyeye uygun hale getirmektedir.

B. DÜĞÜN, EVLENME, NİŞAN VE DİĞER ÂDETLER :

İldeki evlenmeler bir kaç bölümde tamamlanmaktadır. Bu bölümlerden her biri ilin çeşitli bölgeleri için ufak bazı değişiklikler gösterebilir.

Evlenme olayının bölümleri şunlardır: Kız isteme, söz kesme, nişan, düğün, gelin alma, gelin çıkarmadır.

İlimiz köylerinde evlenme çokluk görücü usulü denen usul ile başlar. Kız bu safhada görülür, beğenilirse istenmeğe karar verilir. Anne, aile reisi olan babaya durumu açar ve her iki tarafın yakınlarından bir kaç kişi dünür (halk deyimiyle dünürcü) olarak görevlendirilir. Kız isteyecek olan bu dünürlerdir. Dünürler kız evine gittiklerinde ilgi görürlerse (ayakkabıları düzeltilip çevrilir, çay ikram edilir), kızın gönlü olduğu kabul edilip ikinci bir defa daha giderek kız isterler. Kız evi kızı verecekse, bu ikinci gidişte çok öncelerden hazır bulundurulan özel ipek mendili dünürlere verirler. Bundan sonra söz kesme hazırlıkları başlar. Söz kesmeye **«el öpme»** denir. Kız evine oğlan evinden yiyecekler ve giyecekler hediye olarak gönderilir. Yiyeceklerle büyük bir davet hazırlanır. Oğlan evi, ev ve dostlarıyla bu davete iştirak eder. Kadınlar ve erkekler ayrı odalara otururlar. Kız kaynatadan başlıyarak kendisinden büyük veya küçük bütün erkeklerin ellerini öper. Sonra kadınların odasına geçer ve kaynanadan başlıyarak el öper. Bu arada eli öpülen yenge kızın saçını düzeltir gibi sıvazlar. Bundan sonra nişan hazırlığına girişilir.

İl ve ilçe merkezlerinde başlık âdeti yoktur. Nişan hazırlığı olarak her iki taraf şehir ve kasabalardan giyecek ve ziynet eşyaları alırlar. Genellikle nişanlar perşembe veya pazar günleri yapılır. Nişanda maddî güce göre karşılıklı hediyeler verilir. Nişanlı erkek yüzüğün âdet olmadığı yer ve zamanlarda beline çevre denilen bir bez asar ve böylece bir kaç gün nişanını köye duyurur.

Oğlan evi düğün yapmağa karar verdiği zaman kız evine haber gönderir. Karşılıklı düğün hazırıkları başlar. Kızın yengeleri kız tarafını, oğlanın yengeleri oğlan tarafını düğüne davet ederler. Buna **«düğüne okuma»** denir. Düğünler perşembe veya pazar günü son bulur. Perşembe günü biten düğünler salı gününden, pazar günü bitenler de cuma gününden başlar. Düğünün başladığı gün kız evinden cihaz altında kadınlar arası eğlence yapılır ve buna **«ikindi kınası»** denir. Erkekler keşkeklik döğer, kına gezdirir, komşu köylerden gelen konukları karşılarlar. Bütün bunlar damadın en yakın arkadaşları **«sağdıç»** tarafından ve baş sağdıç yönetiminde yapılır. Bir de bayraktar vardır ki bu da guruplarin önünde dolaştırılan Türk Bayrağını taşıyan kişidir. İkinci gün de **«oturma»** denilen eğlenceler yapılır. Bu eğlenceler, köy meydanında mahallî oyunlar veya uygun yerlerde at yarışları, cirit oyunları ve güreşlerdir. Bu günün akşamına **«Kına Gecesi»** denir. Gelinin eline yakılacak kınanın içine bazı yerlerde para konur **«Uğur Parası».** Bazı yerlerde mum veya çıra yakılır. Sonra gelinin avuçlarına oğlanın annesi tarafından bu kına konur. Biraz sonra da yıkanır. Gelinin kız arkadaşları oğlan evine giderek damadı methederler, buna **«övüntü»** denir. Bu arada eğlencelerle birlikte geline hediyeler verilir. Olanların hiç birini damat göremez. Düğünün ikinci gününde davetli evlerden hediyeler toplanır, bunlar hep davul zurna eşliğinde yapılır.

Düğün günlerinde genç kızlar ayrı bir yerde, erkekler ayrı bir yerde toplanarak oyunlar oynarlar, maniler okurlar. Bu çeşit maniler daha çok kadın erkek ilişkisine ait olup günün havasına uygundur. Aşağıda bunlardan bir kaçını okuyacaksınız:

Kapıların mandızı
Sallanır bazı bazı
Yolla oğlan dünürü
Elimden gelir yazı.

Ben harmanı kaldırcam
Parlak pabuç aldırcam
Sevdiğime vermezseniz
Ben aklımı aldırcam.

Evimizin önü eşik
Eşnikte buldum beşlik
Yolla oğlan dünürü
Elden gidiyor gençlik.

Bahçalarda selviler
Bakmayı versin evliler
Sarmaşık dalları gibi
Yarlen bizim seviler.

Bahçaya erik diktim
Dibinden geldim gittim
Oğlan senin yüzünden
Anayı babayı terk ettim.

Evimizin önü fırın
Durun yengeler durun
Benim yari alanları
Vallah billâh vururum.

İki pınar yan yana
Su içtim kana kana
Seni doğuran ana
Olsun bana kaynana.

Karakoyun keneli
Oda tek memeli
Sorması ayıp ama
Bu güzeller nereli.

Düğünün son gününde sıra gelin alma - **Gelin Çıkarma** - ya gelmiştir. Günün sabahında damadın arkadaşları toplanıp, çalgılar, bayraktar, gelini götürecek araba, konukların arabaları kız evinin önüne hep birlikte gelirler. Bu arada cihaz daha önce veya bu kervanla birlikte erkek evine taşınır. Eşya köy içinde dolaştırılır ki buna **«Kaftan Gezdirme»** denir. Gelin almada, gelin arabaya ve pek çok yerde de ata bindirilir. Gelin ata veya arabaya bindirilirken şu maniyi söylerler:

Çık beri gelin çık beri
Annenin evini yık beri
Hiç bir şeyin yok ise
Emanetini at beri.

Gelinin başına buğday serpilir, bu hareket «çok ol» manasına gelir. Gelini bu arada ağlatmak ta şarttır. Ağlamıyanlar ayıplanırlar. Böylece gelin damat evine getirilir. Bu arada köy delikanlıları maniler söylerler:

Dam üstünün düzieri
Elma gibi yüzleri
Al duvağın altında
Sürmelice gözleri.

İşte geldik kapınıza
Selâm verdik hepinize
Allah oğlan evlât versin
Al duvaklı gelin kıza.

Kız, oğlan evinde attan inerken şu çeşit maniler söylenir:

Tarlaları anızlık
Paralan satılmaz gızlık
Çok gücenme Halil oğlan
Sana da gettik damızlık.

Gelinin adı Alime
Entaride olur düğme
Gelin, oğlan babasından
Çift öküzü almadan inme.

Bundan sonra gelin odasına çıkarılır. Biraz sonra damat arkadaşlarıyla gezmek üzere gelinin yanından alınır, kendisine evlilik hakkında bilgiler verilir. Camide yatsı namazını kılan ve arkadaşları tarafından eve getirilen damat çeşitli şakalarla birlikte gerdeğe girer. Gelin damattan hediyeleri alıncaya kadar bir tek kelime konuşmaz, hatta gülümsemez bile. Birkaç gün sonra da kız evinin ve onun peşinden erkek evinin karşılıklı ziyaretleriyle evlenme sona erer.

C. DOĞUM ADETLERİ :

İlimiz köylerinde çoğunlukla doğum-

lar diplomalı ebeler tarafından yapılmaktadır. Bu ebelerin bulunmadığı yerlerde yaşlı köy kadınları ebelik görevini yaparlar.

Çocuk doğar doğmaz annesinin iç çamaşırlarına sarılır. Başının altına ekmek, Kur'an, demir vesaire gibi mahallinde âdet olan daha buna benzer şeyler konur. Kesilen göbek okul veya cami kiremitlerinin arasına konur ki buradaki inanç çocuğun okumasıdır. Halkımız ilk çocuklarına düşkün olup kurban kesip mevlût okuturlar. Doğumdan bir iki gün sonra, bazı köylerde ilk yedinci günde, bebeğin kulağına ezan okunduktan sonra ismi söylenir. Doğumdan sonraki yedi günün bitiminde lohusa ziyaretleri başlar. Akrabalar ve dostlar bebeğe ve anneye küçük hediyeler getirirler. Bu kırk gün kadar devam eder. Ziyaretlerde çeşitli baharatlardan yapılmış lohusa şerbeti (KAYNAR) ikram edilir. Doğumun kırkıncı gününde içine altın atılmış su ile anne ve bebek banyo yaptırılır. Buna «KIRKLAMA» denir. Kırkıncı günde, evden çıkmıyan anne ve bebek «KIRKUÇURMA» adı verilen gezmeğe, yakınları ziyaret için çıkarılır. Bebeğin tırnağının ilk kesilmesinden önce eli babasının cebine sokturularak daha önce cebe konan para, makas ve kalemden hangisini tutacağına dikkat edilir.

D. HASATLA, BAĞ BOZUMU İLE İLGİLİ ÂDETLER :

Hasat ve bağ bozumu imece, halk deyimi ile «MECİ veya DEĞİŞİK» denen usul ile yapılır. Bu sosyal dayanışmanın en güzel örneğidir. Yardıma gelenlere mal sahibi para teklif etse bile alınmaz. Yardıma gelenlerin işlerine, yardımcı olarak değişe değişe gidilir. Hasat sonu ziyafetler verilir. Bazı yerlerde il veya ilçe merkezine geziler yapılıp yenilir, içilir ve eğlenilir. Hasat sonu alışverişleri yapılır.

Hasat ve bağ bozumu aylarında günlük faaliyetler artar. Bu mevsimde ayrıca sosyal münasebetler de çoğalır. Bağ bozumlarını daha çok genç kadın ve erkekler yaparlar Çalışma sırasında kızlarla delikanlılar birbirlerine maniler söyliyerek şakalaşırlar.

Örneğin :

Kızdan oğlana

Asmalarda üzüm var
Benim sende gözüm var
Gel birazcık yanıma
Sana bir çift sözüm var.

Oğlandan kıza

Asmada üzüm olsun
Senin bende gözün olsun
Çağırdım da gelmedin
Bu da değişik olsun.

gibi...

E. DİĞER ÂDETLER :

Türk töresi gereğince konuğa karşı büyük hürmet beslenir. En güzel yemekler hazırlanır. En iyi şekilde rahatını temin için samimiyetle gayret gösterilir.

Kadınlar erkeklerin önünden, yollarını kesecek şekilde geçmezler. Farkına varmadan geçenler, farkederlerse özür diliyerek geri çekilirler.

Kış geceleri «ÖRFENE» denilen yemekli eğlenceler yapılır.

Hızır İlyas (Halk deyimi Hıdırellez) mayıs ayının beşinde yapılır. Köylü kendi arasında para ve yiyecek toplıyarak köy meydanı veya mesirede büyük ziyafet verir. Buna köy hayırı da denir. Yemek, önce kadınlara, sonra erkeklere dağıtılır. Eğlenceler bir gün sürer. Bu arada bazı yerlerde küp veya çömlek içine önceden konan yüzükler mani söyliyen köy kızlarına dağıtılır ve onların olur.

İl merkezine yakın olan Pamukçu Köyü Akpınar eğlenceleri de pek eskidir. Bu eğlenceye gençler iştirak eder. Oyunlar oynanır, türküler söylenir. Yenilip içilir. Kız ve yeni evli kadınlar her saat başında elbise değiştirirler ki eğlencenin özelliği buradadır.

Askere gidecek gençler bir kaç gün önceden davul tutup, Türk Bayrağının altında toplanıp eş, dost ve akrabalarını dolaşıp el öperler, onlara hediyeler verilir, millî oyunlar oynanır. Geceleri sıra ile

birinin evinde toplanıp eğlenirler. Köyden ayrılışta her birinin ailesi davul eşliğinde bayrak ile gelip oğullarını şubeye teslim ederler.

F. BALIKESİR GİYİMLERİ :

a) **Erkeklere mahsus giyimler:**

İlimizde giyim şekli epeyce değişikliğe uğramıştır. Şehirlerde genellikle medenî giyim benimsenmiştir. Köylerde ise kısmen medenî giyim ve kısmen de tarım işlerinde uğraşmada daha elverişli olduğu için mahallî giyim şekilleri kullanılmaktadır.

1 — Fes biçimi başlık: Erkekler eski yıllarda başlarına fes veya ona benzer yün ipliğinden örülmüş başlık giyerlerken bugün bu başlığın yerini şapkalar almıştır.

Edremit İlçesi'nde mahallî kıyafetli iki küçük kız.

2 — Setere aba: Fakir çevre köylerinde ceket yerine giyilmektedir. Setere tabir edilen yünden dokunmuş, dinklerde sıkıştırılmış kaba kumaştan yapılan

Gönen İlçesinde mahallî kadın kıyafetleri ve folklor ekibi.

yakasız bir ceket şeklindedir. Elde dikilmiştir. Gösterişsizdir. Bu çeşit elbise çevrede pek azalmıştır.

3 — Pantolon: Köylerde giyilen pantolonların kumaşları köy dokuması ve dinklerde sıkıştırılmış yerli dokumadır. Ağ kısmı geniştir. Kalça rahatça pantolona oturmaktadır. Ayak kısmı bazılarında dize kadar, bazılarında topuğa kadar uzanır. Kısa olanların ayak kısmını uzun çoraplar örtmeğe çalışır. Çevrede az denecek miktarda, o da ihtiyarlar tarafından kullanılmaktadır. Halk genellikle şehir ve kasabalarda giyilen ve topuğa kadar uzayan bugünkü pantolonları giymektedir.

4 — Çoraplar: Beyaz ve siyah yün ipinden tek veya beş şişle örülen çoraplar çoktur. Özellikle köylerde yapıldığı için köylü bunları tercih etmektedir. Çok kış olan yerlerde bu çoraplar giyilmektedir.

5 — Çarık: Çarık sığır gönünden (derisinden) yapılır. Herkes yapabilir. Kalın örülmüş çoraplar üzerine giyilir. Çabuk yıpranır. En çok bir hafta gider. Hafiftir. Çarık bugün hemen hemen tarihe karışmış durumdadır. Onun yerini lâstik ve plâstik ayakkabılar almıştır. Bunlar hem daha ucuz, hem de daha dayanıklıdırlar.

6 — Cepken: Cepken kolsuz yelek gibidir. Süslü ve işlemelidir. Vücudun üst kısmına giyilir. Cepkenle giyilen bir de pantolon kısmı vardır. Pantolon da işle-

Edremit Ilçesi, bir Türkmen kadını kıyafeti.

melidir, süslüdür. Renk, daha ziyade mavidir. Bugün için kıyafet yönünden giyilir hali yoktur. Folklor ekiplerinin giyimidir.

7 — Kuşak : Kuşak bele sarılır. Çok uzunları olduğu gibi kısaları da vardır. Renkli, desenli oluşları gibi ince ve kalın olma bakımından da çeşitleri bulunur. Köylerde yaşlı insanlarla, dağ ve bayırda dolaşanlar halen kullanmaktadırlar. Yerlerinde kullanılış bir kıymet ifade ediyor ise de bugün için gittikçe azalmaktadır.

b) Kadınlara mahsus giyim :

Kadın giyimleri erkeklere göre biraz daha farklıdır. Şehir ve kasabalarda kadın giyimleri genellikle medenî giyime uygun bir şekildedir. Fakat köylere gelince durum değişiktir. Her köyde 5-10 tane modern şekilde giyinen aile kadını çıktığı gibi yol üzerinde büyük merkezlere yakın, ekonomik bakımdan gelişmiş köylerin kadınları özellikle sahil köyleri kadınları modern şekilde giyinirler. Bunların dışında kalan köy kadınları eski giyimlerin biraz daha değişik şeklini giymektedirler.

1 — Üç etek: Basmadan veya kendi dokumaları olan bezlerden yapılır. Giyecek kadının boyuna göredir. Belden aşağıda olan kısım üçe ayrılır. Sağ, sol ve arka kısım olarak dikilmiştir. Ön kısmı gömlek tabir edilen uzun giyecek üzerine önlük bağlanmıştır.

2 — Şalvar: Şalvar, basmadan veya pamuk ipliğinden dokunmuş bezlerle yapılır. Makine veya el ile dikilir. Köy kadınlarının çevrede en çok giydikleri giyeceklerdir. İş hayatında kolaylık sağlar, yapısı genişçedir, ütüsüz pantolona benzer.

3 — Fes: Kadınların takke olarak kullandıkları başa giyilen bir giysidir. Üzerinde madenden yapılmış işleme veya altın ziynet eşyası bulunur. Bu fesin üstüne de ince tül veya yemeni tabir edilen ince ve seyrek örgülü bir örtü kullanılır. Bu giyim azalmıştır. Bölgede pek az görülmektedir.

4 — Bez üslük: Bes üslük, çok zaman satın alınır. Beyaz, sarı ve çeşitli renklerde olanları da vardır. Beyaz olanların kenarları boncuk ve pul işlemelidir. İşlemesiz olanları da vardır. Halen çevrede kullanılmaktadır. Ancak süslü olanları azalmıştır.

5 — Aba: Erkeklerde olduğu gibi kadınlarda da aba giyenler vardır. Kadınların giydiği aba erkeklerinki gibi kalın değildir. Yerli dokuma olmakla beraber daha yumuşak yapılıdır. Bele kadar uzanır. Üç eteğin üzerine giyilir. Yakasızdır. Hırka adıyla da anılır. Kış aylarında giyim yönünden tercih edilir. Bu giyim eşyaları zamanımızda azalmakta ve yerlerini hazır giyim eşyaları almaktadır. Özellikle genç kızlar şehir giyimine alâka gösterirler.

G. ÇALGI VE MÜZİK ALETLERİ :

Balıkesir İli Bölgesinde çalgı ve müzik aletleri bölgeye ait fazla bir özellik taşımazlar. Genellikle Türkiyenin her yerinde kullanılan aletler burada da kullanılmaktadır. İlimizde davul, zurna, klarnet, saksafon, keman, ut, saz, kaval, def, dümbelek gibi müzik araçları kullanılmaktadır. Bu aletler daha çok mahallî düğün, dernek toplantıları, eğlenceler, karşılama ve bayramlarda çalınır. Kaval, çobanların çaldığı müzik aletidir. Tek parçalı olduğu gibiğ bir kaç parçadan ibaret olanları da vardır. Kadınlar şarkı nağmelerine uydurarak tepsi ve bakraç gibi ev eşyasını da müzik aleti olarak kullanırlar.

Ayvalık İlçesinde hemen her evde mandolin çalmasını bilenler vardır.

4 — HALK İNANIŞLARI :

Dünya kuruldu kurulalı insanlar doğru yanlış bir takım saplantılardan, inanışlardan kendilerini kurtaramamışlardır. Aydın bildiğimiz kişiler de bile vardır bu inanışlar. İnsanların tek tek oldukları gibi, topluca inandıkları müşterek bazı inançları da vardır. Toplum içindeki her fert, sırf bu toplumda dünyaya gelmiş olmaktan ötürü toplumun etkisiyle bu inanışlara sahip olur. Aşağıda, Balıkesir İli halkının sahip olduğu bu çeşit inanışlardan bazılarını görmüş olacaksınız. Ancak, şurasını da göz önünde tutmak gerekir. Bu inanışlar çok kez bazı olayların sonucunda ortaya çıkmıştır.

— Gelinin bindiği ata gelinden önce bir erkek çocuğu bindirilirse, gelinin ilk çocuğunun erkek olacağına inanılır.

— Akşam olunca evden tuz, soğan, sirke çıkmaz; çıkarsa evin bereketi gider.

— Lâmbayı evin erkeği yakarsa ev daima nur içinde kalır ve bereketli olur.

— Delik tas asılırsa yağmurun yağmıyacağına, kedi çok yalanırsa eve aç konuk geleceğine inanılır.

— Yolcunun arkasından su dökülür (rahatlıkla gidip gelsin diye).

— Gelinin çıktığı hamama giren uzun ömürlü olur.

— Kapı eşiğinde oturulmaz (iftiraya uğranılır).

— Salı günü işe başlanmaz (sallanır, gecikilir).

— İki bayram arasında nikâh olmaz (geçim olmaz).

— Cuma günü ateş verilmez (uğursuzluk getirileceğine inanılır).

— Yaşına girmeyen küçük bebekler dilsiz olur diye aynaya baktırılmazlar.

— Küçük bebek diş çıkarırken merkebe bindirmezler.

— Ateş üstünden atlanmaz.

— Çocuğun ateşle oynaması doğru değildir.

5 — MEDENİ HİZMET VE ARAÇLARDAN YARARLANMA :

Balıkesir halkı medenî hizmet ve araçlardan normal ölçülerde yararlanmaktadır. Medenî hizmet ve araçların halk tarafından talep edilir hale gelmesi ve bölgede yayılması Balıkesir İli için daha kolay olmaktadır. Çünkü İl, büyük merkezlere deniz, demir, kara ve hava yollarıyle ve düzenli seferlerle bağlıdır. Bu merkezlerle temas sık, devamlı ve kolay olmaktadır. Halkın olanakları derecesinde iyiye, yeniye ve faydalıya karşı ilgisi fazladır. Bütün şehir, kasaba ve hatta köylerimizde kapalı ve açık sinemalar, içkili ve içkisiz gazinolar, lokanta ve pavyonlar, düğün salonları ; otel, motel gibi konaklama tesisleri, garaj ve oto tamirhaneleri, akaryakıt istasyonları; terzi ve berber dükkânları, hamamlar; manifatura ve tuhafiye mağazaları; her çeşit mutfak eşyası bulunduran dükkânlar, bakkal, manav ve kasaplar; eczahaneler halkın ihtiyacına cevap verecek miktardadır.

A. ELEKTRİK, SU, GAZ VE OTOBÜS HİZMETLERİ :

a) Elektrik Hizmetleri :

aa) Elektrik üretim ve tüketimi :

Şehir ve kasabaların elektrik enerjisini hangi yollardan temin ettikleri Mahalli İdareler Bölümünde belediyeler bah-

si yazılırken işaret olunmuştur. Şehir ve kasabaların elektrik enerjisi genel olarak Kuzey - Batı Anadolu Enterkonekte Enerji Şebekesinden temin edilmektedir. İlin enerji tüketimi şehir ve kasabalar itibariyle aşağıda (tablo 1) de gösterilmiştir.

(Tablo 1)

Balıkesir İli Şehir ve Kasabalarında Elektrik Tüketimi

Şehir ve kasabalar	Abone adedi		Elektrik tüketimi (Kw./saat)		Geliri	
	1966	1967	1966	1967	1966	1967
Balıkesir	17680	18320	19 569 447	22 415 355	4 271 558	5 938 242
Ayvalık	4764	4875	1 760 029	1 845 062	659 607	700 465
Altınova	935	974	164 710	176 317	81 462	67 865
Altınoluk	240	262	126 581	119 163	50 732	55 202
Armutova	415	529	157 608	222 605	54 807	73 846
Balya	366	386	38 556	42 054	24 697	27 447
Bandırma	8078	9043	4 865 418	6 239 620	1 505 218	1 891 590
Bigadiç	1178	1246	123 377	128 385	120 909	125 817
Dursunbey	1209	1321	331 929	485 838	132 836	137 389
Edremit	5226	5441	2 760 012	3 296 546	868 150	1 339 661
Edincik	1123	1165	135 951	213 547	90 035	102 895
Erdek	1900	2010	478 638	631 910	269 020	356 067
Göbel	152	191	90 800	143 800	29 961	47 483
Gönen	3109	3271	1 321 170	1 849 400	351 032	655 749
Havran	1952	2021	707 726	751 526	181 407	195 906
İvrindi	382	461	54 270	58 360	36 005	39 037
Kepsut	579	630	79 671	78 987	69 775	60 160
Manyas	773	805	122 483	139 875	108 293	111 639
Marmara	300	350	80 861	96 500	—	—
Sarıköy	680	680	9 000	6 500	36 224	26 677
Savaştepe	490	618	286 955	338 061	102 959	114 075
Sındırgı	1428	1528	244 870	300 860	134 248	137 993
Susurluk	2565	2690	886 633	1 080 242	432 912	520 875
Zeytinli	570	585	175 007	241 101	63 149	53 042
TOPLAM	56094	59402	34 571 702	40 901 514	9 674 996	12 788 122

bb) Köy elektrifikasyonu çalışmaları:

Tek tek köylere elektrik enerjisi götürmek kalkınmakta olan ülkeler için çözümü kolay olmıyan bir sorundur.

Köy elektrifikasyonunda öncelik kazanabilmesi için köylerin sağlaması gereken kriterler dört bölümde incelenebilir:

1 — Köyün enerjiye yakınlığı ve enerji noktasının durumu,

2 — Köyün üretim, tüketim imkânları ve mali gücü,

3 — Köyün nüfus, yerleşme ve konut durumu,

4 — Köyün yatırıma katılması.

Bu dört bölümdeki hususları en çok sağlayan veya haiz olan köy, elektrik enerjisi almada öncelik sırasına girer.

Köylerin elektriklenmesinde görevli örgüt Köy İşleri Bakanlığı YSE (Yol, su, elektrik) Genel Müdürlüğüdür. İllerde YSE Müdürlükleri ve Mıntıka Kontrol Amirlikleri ilgili kuruluşlarla da (Eti-

bank) iş birliği yaparak çalışırlar. 1965, 1966 ve 1967 yıllarında Etibankten enerji almak suretiyle elektrik getirilen köy adedi (34) tür. Bu köyler ve bağlı olduğu ilçeler aşağıda gösterilmiştir.

Balıkesir Merkez İlçesi :

Halalca, Çayırhisar, Yakupköy ve Köseler Köyü.

Bandırma İlçesi :

Kayacık, Aksakal ve Doğa Köyü.

Ayvalık İlçesi :

Murateli, Küçükköy ve Bağyüzü Köyü.

Burhaniye İlçesi :

Kızıklı, Börezli, Bahadınlı, Şarköy, Tayeli, Pelitköy, Karaağaç, Ağacık, Çoruk, Hisar, Şahinler ve Keremköy.

Erdek İlçesi :

Avşa (Türkeli), Gündoğdu Köyü.

Edremit İlçesi :

Tahta Köy ve Tahtakuşlar Köyü.

Susurluk İlçesi :

Ümiteli ve Muradiye Köyü.

Manyas İlçesi :

Bölceağaç, Çamlı, Haydar ve Kulak Köyü.

Havran İlçesi :

Büyükdere ve Küçükdere Köyü.

B. SU HİZMETLERİ :

aa) İl Merkezinde :

1 — Bugünkü durum :

Balıkesir Belediyesi hudutları içindeki bütün semtlerin su ihtiyacı tam olarak sağlanamamaktadır.

2 — İhtiyaçlar :

İhtiyaç miktarı ve alınması gereken tedbirler Mahalli İdareler Bölümünde Balıkesir Belediyesi başlığı altında işaret olunmuştur.

bb) İlçe ve kasabalarda :

İlçe ve kasabaların su durumu ve ihtiyaçlarına Mahalli İdareler Bölümünde değinilmiştir.

cc) Şehir ve kasabaların su tüketimi :

Şehir ve kasabaların mevcut olanaklarına göre su tüketimi aşağıda (tablo 2) gösterilmiştir.

Balıkesir İli Şehir ve Kasabalarında Su Tüketimi (Tablo 2)

Şehir ve kasabalar	Abone adedi 1966	Abone adedi 1967	Su tüketimi (m³) 1966	Su tüketimi (m³) 1967	Geliri (TL.) 1966	Geliri (TL.) 1967
Balıkesir	5114	5418	720 863	808 337	520 481	589 440
Ayvalık	2918	3123	311 803	348 534	220 150	252 571
Altınova	224	267	27 806	25 418	16 552	10 307
Altınoluk	85	112	10 706	15 988	5 553	7 994
Balya	296	305	—	—	12 877	13 847
Bandırma	4825	5304	338 622	337 223	287 172	275 553
Bigadiç	650	778	61 711	88 764	30 855	44 382
Dursunbey	867	911	—	—	54 753	54 204
Edremit	1748	1782	188 586	218 796	132 670	153 947
Erdek	1100	1200	106 664	116 690	79 998	87 517
Edincik	333	381	26 600	29 597	15 934	17 773
Göbel	106	225	150	160	2 002	3 185
Gönen	1207	1384	103 066	127 248	57 760	69 654
Havran	1013	1057	97 688	105 100	34 517	33 701
İvrindi	304	361	22 870	26 390	13 722	15 834
Karapürçek	68	120	80	100	400	550
Kepsut	170	174	17 138	17 372	8 569	8 681
Manyas	512	546	31 835	30 747	25 720	29 757
Savaştepe	660	758	131 945	200 811	33 574	51 666
Sındırgı	446	501	32 287	34 003	22 180	26 613
Susurluk	854	950	98 029	111 235	49 014	56 617
TOPLAM	23 500	25 657	2 328 469	2 642 523	1 631 453	1 803 793

dd) Köy içme suları :

Köy içme suları hizmeti İl Özel İdaresi olanaklarından da yararlanmak suretiyle Köy İşleri Bakanlığının illerdeki örgütü olan YSE. Müdürlükleri tarafından yapılmaktadır. İl Özel İdaresi bünyesi içinde görülen bu hizmetler dışında adı geçen Bakanlığın bölge örgütü niteliğinde olan YSE. Mıntıka Kontrol Amirlikleri de kendi programları içinde köylere içme suyu getirmektedirler.

Balıkesir İlinde bugün, içme suyu yeterli veya tamamlanmış bulunan köy sayısı (673) tür. İçme suyu yetersiz veya hiç olmayan köy sayısı ise (255) tir. 1965-1966 ve 1967 yılları içersinde (237) köye içme suyu getirilmiş bulunmaktadır.

C. GAZ HİZMETLERİ :

Bugünkü sosyal hayatımızda, şehir, kasaba ve köylerde çeşitli araçlarla yapılan ısıtma ve aydınlatmada bütan gazının kullanılması çok yaygın hale gelmiştir. Odun, kömür ve petrol gazı kullanmanın zahmetlerinden bizi kurtarmıştır. Bölgede hiç bir şehirde havagazı tesisi yoktur. Ancak bütan gazı ve ocaklarının her yerde ve şartlarda kullanılışında sahip olduğu pratiklik yayılmasının başlıca sebeplerindendir. Bütan gazının kullanılması, odun ve çeşitli adlardaki maden kömürlerinin kullanılmasını kısmen önlemiş, hem ormanların korunmasına, hem de maden kömürlerinin daha yararlı yerlerde tüketilmesine yardımcı olmuştur.

Bütangazı, İpragaz, Aygaz, Mobilgaz, Milângaz, Likidgaz ve Ocakgaz adları altında satışa çıkarılmaktadır. Şehir ve kasabablardaki bütan gazı satıcı ve abone sayıları aşağıda gösterilmiştir :

Bütan Gazı Tüketimi

Şehir ve Kasabanın Adı	Satıcı Sayısı	1966	1967
Balıkesir	4	10.700	15.920
Altınova	2	150	300
Armutova	1	30	40
Ayvalık	5	2.646	3.310
Balya	3	29	50
Bandırma	4	6.556	9.815
Bigadiç	3	308	449
Burhaniye	3	1.111	1.711
Dursunbey	3	710	824
Edincik	3	451	680
Edremit	6	3.200	5.668
Erdek	2	2.700	3.400
Gönen	2	1.540	2.136
Havran	2	435	945
İvrindi	3	380	462
Kepsut	3	346	290
Manyas	5	1.154	2.104
Marmara	1	125	90
Sarıköy	2	90	285
Savaştepe	2	138	132
Sındırgı	3	875	1.281
Susurluk	4	895	1.500
TOPLAM	66	34.562	41.392

D. OTOBÜS HİZMETLERİ :

Şehirlerin gelişip yayılması, iş yerlerinin dış mahallerde toplanması ve turiz-

Şehir Otobüsleri Faaliyeti

Belediyenin Adı	1966 Taşıdığı Yolcu Adedi	1966 Sağladığı Gelir	1967 Taşıdığı Yolcu Adedi	1967 Sağladığı Gelir
Balıkesir	4.400.000	895.823	5.100.000	1.056.310
Ayvalık	847.300	238.660	872.700	244.635
Edremit	444.000	187.100	409.152	179.576
Burhaniye	—	—	8.500	4.520 (iki aylık)

min gelişmesi, Balıkesir İlinde şehir belediyelerini ulaştırma sorunu ile karşı karşıya getirmiştir. Şehir otobüsleri hizmeti belde sakinlerinin teşkilâttan yerine getirilmesini istedikleri medenî bir ihtiyaç halini almıştır. İhtiyaçların zorlaması ile Balıkesirden sonra Ayvalık, Bandırma, Edremit ve Burhaniye gibi şehirlerde belediye otobüsleri hizmete girmişlerdir. Balıkesir, Ayvalık, Edremit ve Burhaniye belediye otobüslerinin 1966 ve 1967 yıllarında taşıdıkları yolcu adediyle sağladıkları geliri gösterir tablo sayfa (151) dedir.

E. POSTA, TELGRAF VE TELEFON HİZMETLERİ :

PTT İdaresi , kara deniz ve hava ulaştırma araçlarından yararlanmak suretiyle Balıkesir İl'inde haberleşmeyi yürütmeye çalışmaktadır.

İl merkezinde 800 abonelik otomatik bir santral vardır. Nüfusu 70 bini aşan bir il merkezi için yeterli değildir. Çeşitli devlet daireleri ve işyerleri (toplam olarak 1870 müracaat) sıra beklemektedir. Edremit İlçesinde 500 abonelik bir otomatik santral, Bandırma İlçesinde ise 1000 (CB) merkezî bataryalı santral mevcuttur.

İl'e bağlı 18 ilçede, PTT şubesi olan 18 bucağın 8'inde, 17 köyün 2'inde ve 14 mahallin 4'ünde telefon santralı bulunmaktadır. Ayrıca iki kasabada PTT. Şubesi vardır.

a) P.T.T. Hizmetleri :

PTT. hizmetleri posta, telefon ve telgraf olmak üzere üçe ayrılır.

Posta hizmeti de yurt içi ve yurt dışı mektup, koli ve havale kabulü ve ulaştırması olarak üç hizmet konusunu içine alır.

Telgraf hizmeti, yurt içi ve yurt dışı telgraflar, fono telgraf, yurt içi ve yurt dışı teleks, telgraf havaleleri gibi konuları kapsar.

Telefon hizmeti, şehiriçi telefon konuşması, şehirlerarası telefon konuşması, milletlerarası telefon konuşması, telefoto, seanslı veya devamlı telefon kanal kiralamaları, reklâm neşriyatı gibi konuları içine alır.

b) Genel olarak hizmetler durumu :

1 — Posta hizmetleri :

Posta hizmetlerinde dağıtımda sürat sağlanması için ilk olarak İl merkezinde 2 adet triportörün gelecek yıl hizmete konması düşünülmektedir.

2 — Telgraf hizmetleri :

Bütün ilçeler telgraflarını mors postaları vasıtasıyla il merkezine iletir. İl merkezi telemprimörle (otomatik cihazlar) ana trafik bölgesine keşide eder. Yalnız trafiği yüksek olduğundan Bandırma İlçesi de telgraflarını telemprimörle il merkezine keşide etmektedir.

Telgraf dağıtımı Balıkesir Merkez İlçesi ile Bandırma, Edremit ve Ayvalık ilçelerinde motorsikletli, diğer ilçe ve bucaklarda bisikletli veya yaya dağıtıcılar eliyle yapılmaktadır.

3 — Telefon hizmetleri :

Şebekeye bağlı olmadığından halen telgraf ve telefon hizmetlerinden faydalanamıyan 3 bucak (Gökçeyazı, Danişment, Yağcılar) ve 8 köy (Armutalan, Ovaköy, Büyükbostancı, Ocaklar, Kızılköy, Salur, Soğucak, Karapürçek) iş yeri bulunmaktadır.

800'lük Balıkesir otomatik santralının tamamı dolu olup 1870 bekleyen talep vardır. Edremit'teki 500'lük otomatik santralda ise 128 numara boştur.

Bandırma'nın 1000'lik (CB) merkezî bataryalı santralının da tamamı dolu olup 430 talep beklemektedir.

Manuel (manyoteli) santrallı diğer iş yerlerinden Ayvalıkta 63, Altınovada 20, Denizkent'te 11, Edincik'te 14, Gönende 69, Havranda 2, Manyasta 3, Susurlukta 15 talep santral yetersizliğinden beklemektedir.

Balıkesir ve ilçelerindeki PTT teşkilâtlarının 1967 faaliyetleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

İl P. T. T. Teşkilâtının 1967 Faaliyeti

İlçelerin Adı	Abonmai Radyo Sayısı	Çekilen Telgraf Sayısı Yurt içi	Yurt dışı	Telefon Konuşmaları sayısı Yurt içi	Yurt dışı	Telefon Abone Sayısı	Mektup Sayısı	Koli Sayısı
Merkez İlçe	17059	67230	299	256389	71	801	2177241	18723
Ayvalık	5062	16149	177	88008	50	660	122551	1865
Balya	1838	1465	1	2162	—	20	61071	491
Bandırma	9639	36671	421	152123	96	1018	829476	4872
Bigadiç	3265	3217	9	13994	1	77	57486	727
Burhaniye	3723	7008	24	52040	5	263	359945	1289
Dursunbey	2427	2010	3	15343	1	77	78936	733
Edremit	5183	21100	60	110738	13	405	493337	2809
Erdek	3118	11495	49	46593	16	195	137727	771
Gönen	4536	7509	45	45736	7	168	318300	2439
Havran	2268	3633	—	23785	—	120	56181	610
İvrindi	1938	1336	—	4003	—	26	50971	542
Kepsut	1707	1565	—	4171	—	36	80067	429
Manyas	294(	2402	—	7392	—	39	75036	801
Savaştepe	1788	2461	—	9306	—	49	78510	581
Sındırgı	4328	4218	4	29187	—	120	128528	881
Susurluk	4239	6713	62	55596	4	321	126232	1662
TOPLAM	**75058**	**196182**	**1154**	**916566**	**464**	**4395**	**5231695**	**40225**

1966 yılında ise il merkez ve ilçeler dahil, radyo abonman sayısı	:	69.990	Adet
Çekilen telgraf sayısı (yurt içi ve yurt dışı)	:	171.830	»
Telefon konuşmaları sayısı (yurt içi ve yurt dışı)	:	713.893	»
Telefon abonman sayısı	:	3.617	»
Mektup sayısı	:	4.683.064	»
Koli sayısı	:	40.453	»

C. KÖY TELEFONLARI :

İl köylerinin bir çoğunda telefon bulunmaktadır. Balya İlçesinde dört, Bandırmada 30, Burhaniyede 11, Dursunbeyde 6, Edremitte 11, Gönende 68, Havranda 3, İvrindide 38, Manyasta 28, Susurlukta 20, Savaştepede 1 olmak üzere 212 köyün, ilçeleriyle telefon bağı bulunmaktadır. Bunların hepsi jandarma telefonudur.

6 — SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM HİZMETLERİ :

Balıkesir İlinin geri kalmış, sosyal ve kültürel bakımlardan gelişmemiş, dağlık ve büyük merkezlerden uzak köşelerinde yaşıyan halkının sağlık bilgisi olmadığı gibi, sağlık konusunda da yanlış bir takım inançları vardır. Şehirlerde kültür bakımından geri, kapalı sosyal çevrelerde de ayni inançlar görülmektedir. Hastalıklarla savaşta bu inançlar görevlilerin karşısına çıkan engellerden biridir.

Beslenme, bilgi, görenek ve eğitim işidir. Bölgede beslenme konusundaki halkın yeteri derecede bilgiye sahip olmaması da ikinci bir olumsuz, hastalıklarla savaş unsurudur.

Gecekondu semtlerindeki ve köylerdeki konutların sıhhî helâlarının olmayışı bir çok hastalıkların yayılması için ortam teşkil ettiği gibi, en başta barsak pa-

razitlerinin yayılmasına ve barsak hastalıkların çoğalmasına sebep olmaktadır.

Balıkesir İlinde sosyal hastalıklardan frengi ve cüzzam çok az, verem ise fazladır.

A. BALIKESİR İLİ SAĞLIK TEŞKİLÂTININ ÇALIŞMALARI :

Balıkesirin sağlık tesisleri nüfusuna göre ihtiyaca yeterli değildir. Balıkesir büyük merkezlere yakın olmasına rağmen kendisi de bir merkezdir. Çanakkale İliyle komşu illerin yakın ilçeleri ve köyleri, ulaşım kolaylığı olan yerde sağlık tesislerine baş vurmada Balıkesir İlini tercih etmektedirler.

İlin yataklı ve yataksız sağlık kurumları ihtiyaca cevap vermemektedir.

a) İl Merkezindeki Sağlık Kurumları:

Yataklı Sağlık Kurumları (1967 yılı)

Kurumun Adı	Yatak Sayısı	Doktor Sayısı	Personel Sayısı	Muayene Edilen Sayısı	Yatırılan Hasta Sayısı
Devlet Hastahanesi	250	19	115	74,372	8.159
Göğüs Hastalıkları Hastahanesi	125	3	49	—	1.325
Doğum ve Çocuk Bakımevi	100	4	48	24.431	5.387

Yataksız Sağlık Kurumları (1967 yılı)

Kurumun Adı	Doktor Sayısı	Personel Sayısı	Muayene edilen Sayısı	Verem Taraması Yapılan
Verem Savaş Dispanseri	2	23	17.315	8.980
Ana ve Çocuk Sağlığı Merkezi	2	24	10.474	—
Baş Tabibliği				
Merkez Hükümet Tabibliği	1	34	3.225	—

b) İlçelerdeki Sağlık Kurumları :

Yataklı Sağlık Kurumları (1967 yılı)

Kurumun Adı	Yatak Sayısı	Doktor Sayısı	Personel Sayısı	Muayene	Yatırılan Sayısı
Bandırma Devlet Hastahanesi	55	5	35	13.096	1.285
Bandırma Doğum ve Çocuk Bakımevi	60	5	26	11.236	2.677
Edremit Devlet Hastahanesi	65	4	36	8.936	1.493
Burhaniye Devlet Hastahanesi	60	3	21	9.483	1.993
Ayvalık Sağlık Merkezi	25	4	11	5.432	475
Balya Sağlık Merkezi	10	—	10	—	—
Dursunbey Sağlık Merkezi	20	1	13	1.784	549
Erdek Sağlık Merkezi	10	1	9	10.136	93
Susurluk Sağlık Merkezi	20	1	10	4.028	273
Gönen Sağlık Merkezi	25	2	17	5.822	572

Yataksız Sağlık Kurumları (1967 yılı) :

Bandırma, Bigadiç, Burhaniye, Edremit, Kepsut, Savaştepe, Sındırgı ilçelerinde hükümet tabiplikleri kanunlarla kendilerine verilen görevleri, özellikle koruyucu hekimlik hizmetlerini yerine getirmeğe çalışmaktadırlar.

c) Belediye Tabiplikleri :

Balıkesir Merkez İlçesinde, Susurluk ve Sındırgı ilçelerinde birer belediye tabibi bulunmaktadır.

d) Bulaşıcı Hastalıklar ve Çevre İle İlgili Çalışmalar :

Bulaşıcı hastalıkları önleme amacıyla her yıl öğrenim yılı başlarında bütün okullarda öğrencilere, ayrıca sonbahar ve ilkbahar başlarında köy ve mahallelerde vatandaşlara, sağlık ekipleri tarafından koruyucu aşılar yapılmaktadır. 1967 yılında Sağlık Müdürlüğü tarafından diğer sağlık kuruluşlarıyla iş birliği yapılması sayesinde koruyucu hekimlik olarak 317.340 kişiye çiçek, 98.462 kişiye tifo, 83.462 kişiye difteri, 16.420 kişiye boğmaca, 733 kişiye kolera, 83.959 kişiye tetanoz, 57.150 kişiye çocuk felci aşısı yapılmıştır.

Çevre sağlığı konularında 68 içme ve kullanma suyu tesisi islâh ettirilmiş, (441) suyun bakteriyolojik analizi yapılarak (257) sinin temiz, (184) ünün kirli olduğu tesbit edilmiştir. Memba ve İçme Suları Yönetmeliğine göre (168) kontrol yapılmış, (14) tanesinin bakteriyolojik analizinde (11) i temiz, (3) ü kirli çıkmıştır. (20.183) parça gıda maddesi muayene edilmiştir. (16. 353) ü temiz, (2.955) i kirli bulunmuştur. Gıda maddelerinde (215) bakteriyolojik analiz, (649) kimyevi tahlil yaptırılmıştır.

Bütün İl çevresinde (2.120) septik çukur ve (15.599) helâ çukuru yaptırılmıştır.

1967 yılı içinde kontrolu yapılan gayri sıhhî müesseselerin sayısı (2.185) tir.

e) Öğretim ve Eğitim Çalışmaları :

İl Sağlık Teşkilâtının koruyucu hekimlikle uğraşan kurumları ve personeli yalnız olarak veya Halk Eğitim Teşkilâtıyla işbirliği yaparak, filim göstererek, okullarda sağlık haftalarında konferanslar vererek, vatandaşları ve öğrencileri öğretip, eğitmektedirler.

f) Yapılmakta Olan ve Yapılmasına Çalışılan Sağlık Kurumları :

İvrindi, Savaştepe, Kepsut, Havran, Sındırgı ilçelerinde Sağlık Merkezleri ve Bandırma İlçesinde de Devlet Hastahanesine ek pavyon inşaatları devam etmektedir.

B. SITMA ERADİKASYON BÖLGE BAŞKANLIĞI ÇALIŞMALARI :

Balıkesir Sıtma Eradikasyonu Bölge Başkanlığı bataklıkların kurutulması ve sıtma ile savaşın yanında eğitim çalışmaları da yapmaktadır.

Bölge Başkanlığı 12 şubeden ibarettir. Her şubede bir şube şefi ve ihtiyacı kadar sürveyan memuru vardır. Şubeler şunlardır : Merkez, İvrindi, Savaştepe, Dursunbey, Bandırma, Sındırgı, Bigadiç, Edremit, Ayvalık, Manyas, Susurluk, Gönen. (12) şubenin sürveyan toplamı (97) olup, bunun (13) ü Sıtma Savaş Memuru, (84) ü Sağlık Korucusudur.

1967 yılında 4 sıtmalı tesbit edilmiştir. Bunlar hastalığı dışardan getirmişlerdir. Biri Hakkâri 118. Seyyar Jandarma Alayından, İkincisi Cizre 119. Seyyar Jandarma Alayından, üçüncüsü (Hakkâri) Çukurca İlçesi Jandarma Karakolundan terhis olan askerler olup, dördüncüsü (İzmir) Bayraklıdan gelen bir kadındır.

Bölgede yerli ve nüks sıtma vak'alarına üç senedir rastlanmamaktadır. İki senedir (DDT) püskürtmesi yapılmamıştır. Memur başına düşen aylık hane adedi (1.442), nüfus adedi ise (6.459) dur.

C. VEREM SAVAŞI ÇALIŞMALARI :

Verem bölgede yaygın hastalıklardan biridir. İl merkezinde çalışmakta olan Göğüs Hastalıkları Hastahanesinin 3 doktoru vardır. Hastahanede poliklinik yapılmadığından Balıkesir Merkez ve ilçelerinden gönderilen hastalar ve acil vak'alar yatırılmaktadır. Hastahanede bakteriyolog da yoktur. Verem Savaş Dispanseri ile müşterek çalışılarak balgam kültürleri ve hassasiyet deneyleri için Bursa Laboratuvarndan faydalanılır.

Merkez İlçe, Ayvalık, Bandırma, Burhaniye, Edremit ve Gönen ilçelerinde Verem Savaş dispanserleri vardır. Dispanserler verem savaşının temel kurumlarıdır. Bölgelerdeki vatandaşları, propoganda ve eğitim yollarıyla aydınlatırlar, veremden koruyucu tedbirleri alırlar. Bu çalışmalar eğitim ve propoganda, koruma, erken teşhis, tedavi, medikal ve sosyal yardım gibi beş konuyu içine alır.

1967 yılında yeni tesbit edilen hastalar ve çevrelerinden 523 kişi hastalık hakkında eğitilmişlerdir. Doğumevinde (1931) yeni doğan çocuğa, Dispanserde de tüberkülini negatif olan (315) kişiye, toplam (2246) kişiye veremden koruyucu BCG aşısı yapmıştır. (2.212) kişiye tüberkülin testi uygulanmış, hastalarla teması olan veya tüberkülin pozitiflik derecesi yüksek bulunan (74) çocuk ta ilâçla koruma tedavisine alınmıştır.

Kendiliğinden baş vuran (4950) kişi ile toplum taramasından geçen (7015) kişinin mikrofilimleri çekilmiştir. Yıl içinde yeniden tesbit edilen (412) hasta, geçen yıllardan devreden (2.221) hasta ile birlikte toplam (2.633) hasta ilâçları Dispanserden verilmek suretiyle ayakta tedaviye alınmıştır. Bunlardan lüzum görülen 417 hasta Göğüs Hastalıkları Hastahanesine, 14 hasta sanatoryumlara, 7 hasta Kemik Veremi Hastahanesine gönderilmiştir.

Hasta ziyaretlerinde fakir oldukları tesbit edilen 120 hasta Balıkesir Veremle Savaş Derneğinin verdiği gıda yardımından istifade ettirilmektedir.

Merkez bağlı 4 bucak ve 114 köydeki hastalar kurulmuş bulunan hasta tedavi ve hasta takibi ekipleri tarafından ziyaret edilmekte, ilâçları evlerine kadar gönderilmektedir.

Veremle Savaş Derneği yöneticileri hastaları ziyaret ederek ilâç, yiyecek vesair yardımlar yapmakta, yol parası bulamıyan veremli hastaların yol parasını ve harçlıklarını temin etmektedir.

Balıkesir İlinin bir bakteriyoloji laboratuvarı ile çocuk kreşine ihtiyacı vardır.

D. SOSYAL YARDIM KURUMLARI VE ÇALIŞMALARI :

a) Balıkesir Belediyesinin Aceze Evinde barındırılan yoksul vatandaşların 3 öğün yemekleri Kızılay tarafından, ekmekleri Belediyece temin edilmektedir. 1967 yılı içinde Belediye tarafından 153 muhtaç belde sakinine nakdî yardım yapılmıştır.

b) Kızılay :

Balıkesir Kızılay Şubesinin faal bir sosyal kurum olarak fakir ailelere yaptığı yardımlar memnunluk uyandırıcıdır. Senesi içinde (28) vatandaşa 779 liralık ilâç alınmış, (88) vatandaşa 1.378 liralık nakdî yardım yapılmış, Belediyenin Aceze Evindeki (30) kimsesize 4.053 liralık yemek verilmiş, mahallelerde ihtiyaçlı 1.249 haneye gıda yardımı olarak 6.245 kilogram un, 3.747 kilogram yağ, 3.747 kilogram bulgur; 115 haneye de (60)'ar kilodan 57.850 kilogram maden kömürü dağıtılmıştır. Bunlardan başka erkek, kadın ve çocuklara 1.353 parça çeşitli giyim eşyası, malûl iki vatandaşa sun'î ayak, iki tanesine de araba temin edilerek verilmiştir.

e) Çocuk Esirgeme Kurumu :

Kurum 1967 yılında Fazlı Kuyu mevkiinde 200 mevcutlu bir çocuk sitesi yaptırmıştır. İnşaat (600 000) liraya çıkmıştır. Halen çocuk yuvasında 45 kimsesiz ve öksüz çocuğun bakımı ve eğitimi sağlanmakta, hayata hazırlanmaktadır.

d) Yardım Sevenler Derneği :

Dernek yöneticileri para toplıyabilmek için her çeşit sosyal faaliyetlerden yararlanmışlardır.

1967 yılı içinde Dernek tarafından muhtaç kimselere 9.220 liralık yardım yapılmıştır. Bu para ile 12 talebe okutulmuştur. Bunlardan 4 tanesi Yoksulları Gözetme Birliği Erkek Öğrenci Yurduna yerleştirilerek yurt masrafları tutarı 2.000 lira, Ramazan ayı münasebetiyle 350 fakir vatandaşa 2.500 lira değerinde erzak dağıtımı ve yardım yapılmıştır. Ayrıca 22 vatandaşa ayda (20)'şer liradan az olmamak üzere devamlı aylık yardımda bulunulmuştur.

e) Veremle Savaş Derneği :

Balıkesir Veremle Savaş Derneğinin çalışmalarına verem savaşı çalışmaları bölümünde değinilmiştir.

f) Vakıflar Bölge Müdürlüğü :

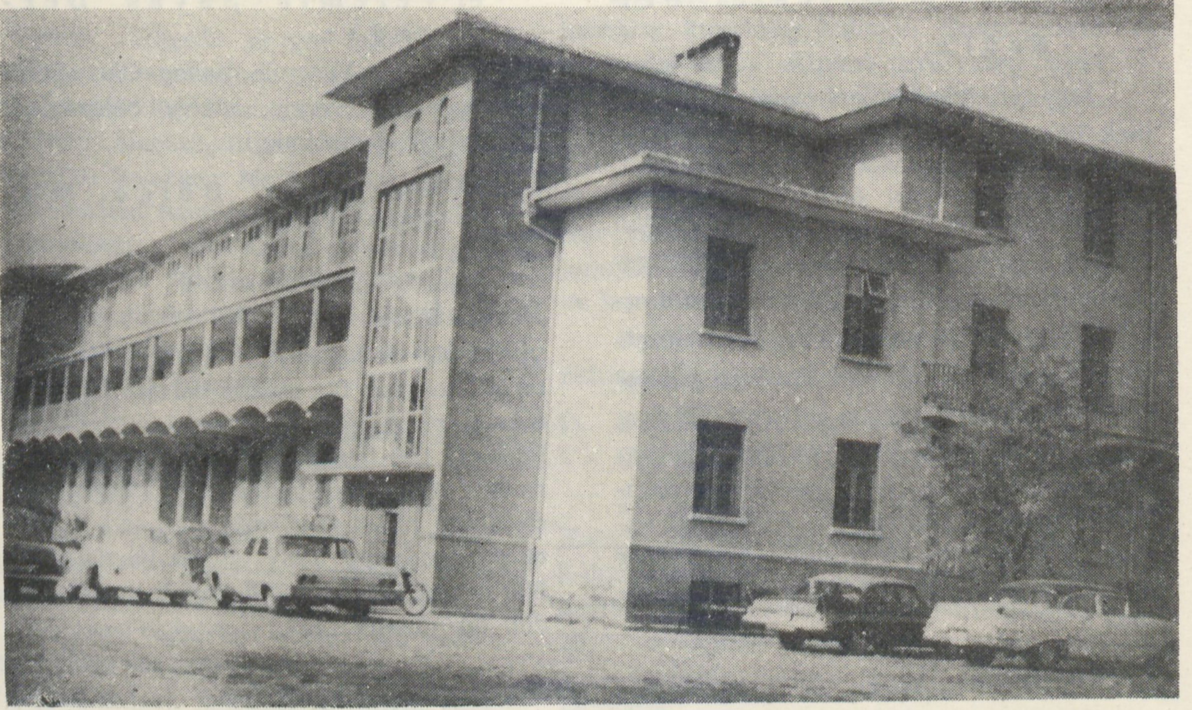
Balıkesir Vakıflar Bölge Müdürlüğü, Merkez İlçede 1960 - 1961 yılında öğrenci yurdu olarak açılan ve mülkiyeti kendisine ait bulunan bir binada barındırdığı 345 orta dereceli okul öğrencisi için 1967 yılında 28.150 liralık, Edremit İlçesinde kira ile tutulan bir binada 1956 - 1957 yılında açılıp halen faaliyette bulunan öğrenci yurdunda ise 1967 yılında barındırılan 300 öğrenci için 32.778 liralık yemek bedeli ödenmiştir.

Balıkesir İli ve İlçelerinde Yataklı Sağlık Kurumlarının Başhekimlerinin Ad ve Soyadları ve görev yerleri :

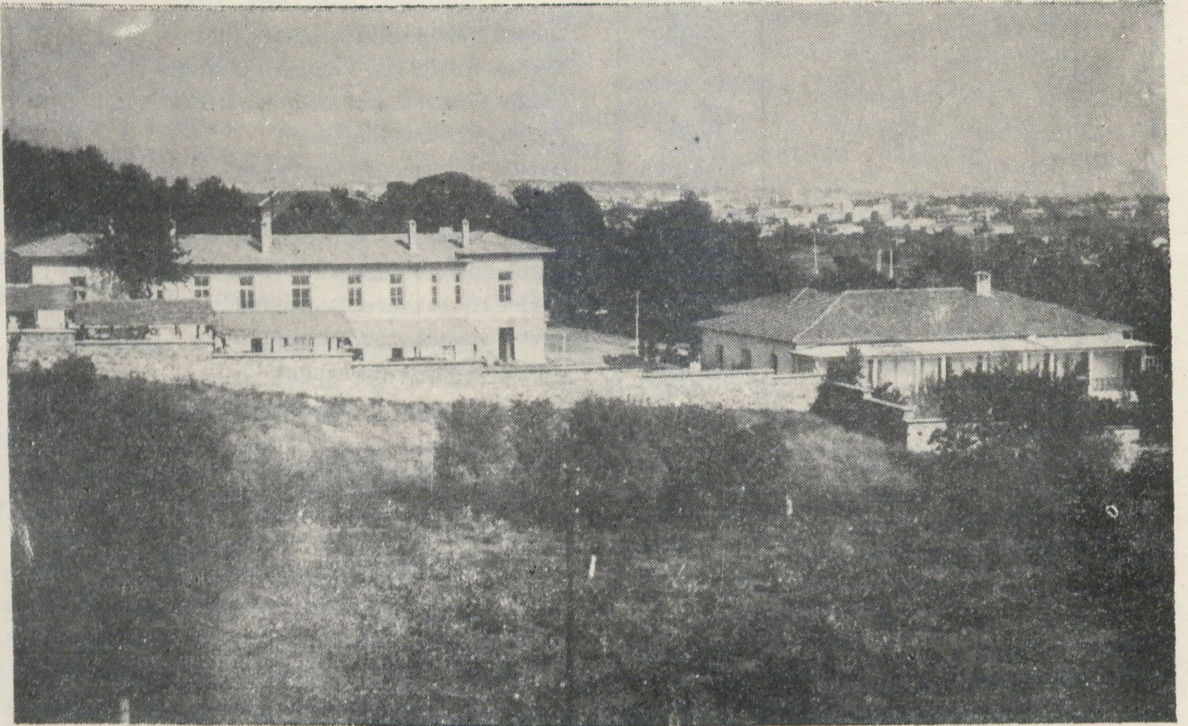
Sıra No.	Adı ve Soyadı	Yeri	Kurumun Adı
1	Dr. Rasim Tuncay	Balıkesir	Devlet Hastahanesi Başhekimi
2	Dr. Dündar Üresin	»	Doğum ve Çocuk Bakımevi Başhekimi
3	D. Turan Çırağöz	»	Göğüs Hastalıkları Hastahanesi Başhekimi
4	Dr. Arslan Ergüven	Ayvalık	Sağlık Merkezi Başhekimi
5	Dr. Sami Göl	Bandırma	Devlet Hastahanesi Başhekimi
6	Dr. Sami Kavukçuoğlu	»	Doğum ve Çocuk Bakımevi Başhekimi
7	Dr. Mehmet Ekinci	Dursunbey	Sağlık Merkezi Başhekimi (Pratisyen)
8	Dr. Necati Özler	Edremit	Sağlık İdaresi Başhekim! (Pratisyen)
9	Dr. Rebii Pekergin	»	Devlet Hastahanesi Başhekimi
10	Dr. Ali Riza Okay	Burhaniye	Devlet Hastahanesi Başhekimi
11	Dr. Mashar Anolay	Susurluk	Sağlık Merkezi Başhekimi

7 — KONUT SORUNU :

Son yıllarda şehirlerde konut yapımı hızlanmıştır. Nedenleri arasında daha iyi konut şartlarına özlem, köyden şehire nüfus akımı, konut yatırımlarının verimli oluşu yer almaktadır. Farklı derecelerde, ayni nedenler Balıkesir Şehrinde ve büyük ilçelerde de rol oynamaktadır. Eski taş, ahşap ve kârgir binalar yavaş yavaş yerlerini betonarme binalara terketmektedir. Balıkesir Şehri de pek çok örnekleri gibi konut sıkıntısı içindedir. Nüfus, artış oranı ne olursa olsun, artmaktadır. Köylerde sosyal ve ekonomik durumu gelişenler, köylük yerde topraksızlık yüzünden geçinemiyenler gibi iki ayrı vasıfta nüfus topluluğu büyük şehirlere, ilk önce kendi illeri merkezlerine gelip yerleşmektedirler. Şehirlerde oturan nüfus, artık oturduğu meskenleri, bugünkü hayat görüşüne uygun bulmamaktadır. Bunlardan başka konutlar da zamanın tahrip

Balıkesirin bakımlı Sağlık Kurumlarından biri, Devlet Hastahanesi.

Göğüs Hastalıkları Hastahanesi binalarından birkaçı ve arka plânda Balıkesir Şehri.

edici tesirlerine tâbidirler. Yaşlanırlar ve çökerler. Ömrünü doldurmuş meskenlerin yenilenmesi de ayrı bir inşaat faktörüdür. 1927 yılından 1965 yılına kadar Balıkesir Şehrinin nüfusu (43.808) artmıştır. 1927 deki şehir nüfusu (25.448) dir. Sosyal şartlarda, hayat görüşünde hiç bir gelişme olmasa bile, bu süre içinde konut adedinin en az iki kat daha artması gerekirdi.

a) Konut Durumu:

Şehrin 1965 Genel Nüfus Sayımına göre nüfusu (69.341), konut sayısı ise (21.042) dir. Ortalama her konuta (3,3) kişi düşmektedir. Konutlarda yine ortalama oda sayısı 3'tür. Hane sahiplerinin aylık ortalama kira tutarı ise 150 liradır.

Kiracı ve evsahibi oranı, ödenen kiralar da dahil bu sayfanın altındaki tabloda gösterilmiştir.

Şehirde konut artış oranı % 3 civarındadır. (21.042) konutun tamamında mutfak ve helâ vardır. Yalnız % 80 inde banyo bulunmaktadır. Tüm konutların % 89 unda elektrik ve % 27 sinde şehir suyu vardır. Konutlarda kullanılan ısıtma yakıtı linyit kömürü ve odundur.

b) Gecekondu Sorunu:

Yaşayış alışkanlıkları bakımından köylerle şehirlerin bazı özelliklerini taşıyan gecekondu toplulukları, Balıkesirin sosyal, kültürel ve endüstriyel bakımlardan bir cazibe merkezi haline gelmesiyle kurulmaya başlamışlardır. Diğer şehirlerde olduğu gibi Balıkesirde de «fakir ol şehire yakın ol.» düşüncesi bu toplulukların temel prensibi olmuştur.

Balıkesirde bulunan yaklaşık gecekondu adedi (2.500) dür. Bunlar 10 bölgede toplanmışlardır. Bölgeler, Gündoğdu, Gümüşçeşme, Gazi Osman Paşa, Dinkçiler, Kayabey, Oruçgazi, Çay, Atatürk, Ege ve Pilevne mahallelerinden ibarettir. Gecekonduların % 98'i ihtiyaç sahipleri tarafından yapılmıştır. Sahipleri genellikle odacı, kapıcı, çiftçi ve vasıfsız işçi olup aylık gelirleri nüfus başına 60 liradır.

c) Gecekondu Önleme Bölgesi ve Sosyal Konut Çalışmaları:

Tasfiye bölgelerinde tasfiyeyi gerçekleştirmek amacı ile plânlanmış yeni önleleme bölgelerinin kurulmasına çalışılmaktadır. Halen bu parseller üzerinde İmar ve İskân Bakanlığınca nüve konut yapımı için hazırlıklara başlanmış olup, yol, su, elektrik ve kanalizasyon gibi tesisler tamamlandıktan sonra 775 sayılı Kanundaki ilkeler dahilinde hak sahiplerine dağıtım yapılacaktır.

Balıkesirde Kendi Evini Yapana Yardım Fonundan ihtiyaç sahiplerine, Belediye elinde bulunan bu amaç için ayrılmış arsaların her türlü kamu tesislerinin masrafları dahil olmak üzere, 20 sene vadeli konut kredisi sağlanacaktır.

Memleketimizde halkın konut ihtiyacını karşılamada uygulanacak metodlardan biri de halk ile hükümetin işbirliğini

Kiracı ve ev sahibi oranı ve ödenen kiralar :

Ödedikleri Kira	Hane Sayısı	Halkları Oranı
Kira vermeyenler (Evsahipleri)	13.677	% 65
0-100 Lira kira verenler	3.156	% 15
100-200 Lira kira verenler	1.473	% 7
201-300 Lira kira verenler	1.052	% 5
301-400 Lira kira verenler	422	% 2
401 - Liradan daha fazla kira verenler.	210	% 1
Bilinmeyenler	1.052	% 5
TOPLAM	21.042	% 100

sağlamak ve yerli iş gücünü değerlendirmektir. İdare bu konuda özellikle âfet ve gecekondu önleme, islâh ve tasfiye işlerinde gönüllü olarak halkın maddî ve manevî gücünden faydalanmak, evini kendi yapmak isteyenleri teknik ve mali yardımlarla desteklemek suretiyle ev sahibi olmalarını sağlamaya çalışmaktadır. İl merkezinde «Kendi Evini Yapana Yardım Metodu» sosyal konutların yapımında kullanılacaktır. İlçe ve köylerde ise bu metod ancak 7269 sayılı Kanunla ilgili türlü âfetlere uğrayan yerlere uygulanacaktır.

1964 yılından bu yana yapılan çalışmaları şöyle sıralayabiliriz:

1. Merkeze bağlı Ovaköy su baskınına maruz kalmış, bu sebeple mezarlık mevkiinde 16 hanelik yeni bir iskân yeri kurularak âfetzedeler yerleştirilmiştir.

2. Manyas İlçe Merkezinde 33 hane Çilebayır mevkiinde, Salurda 567 hane Sınırdere mevkiinde, Bölceağaçta 242 hane Taşlıbayır mevkiinde, Işıklarda 44 hane Kapaklı mevkiinde, Çamlıda 31 hane kendi yerlerinde, Haydarda 1 hane kendi yerinde, Yeniköyde 4 hane kendi yerlerinde, Kulakta 10 hane kendi yerlerinde, Tepecikte 9 hane kendi yerlerinde, Hacıyakupta 3 hane kendi yerlerinde, Çavuşta 10 hane Daska mevkiinde, Kocaköyde 1 hane kendi yerinde, Dereköyde 2 hane Ağılönü mevkiinde, Hamamlıda 38 hane Tavşantepe mevkiinde, Eskiçatalda 18 hane Oğuzcatarla mevkiinde konut inşaatına devam etmektedir.

3. Gönen İlçe Merkezinde 33 hane Malkoç mevkiinde, Tuzakçıda 30 hane Gönen yolu mevkiinde, Bostancıda (Seylap) 14 hane Bağlarüstü mevkiinde, Bostancıda (Deprem) 15 hane Bağlarüstü mevkiinde, Taştepede 1 hane yerinde konut inşaatına devam etmektedir.

4. Bandırma Akçapınarda 12 hane Hamamlar mevkiinde, Kirazlıda 3 hane kendi arsalarında, Hıdırda 2 hane kendi arsalarında, Musakçada 7 hane kendi arsalarında, Yeniziraatlide 2 hane kendi arsalarında, Çingede 1 hane kendi arsasında, Ergilide 4 hane kendi arsalarında, Deplekede 3 hane kendi arsalarında, Aksakalda 67 hane Köyiçi mevkiinde konut inşaatlarına devam etmektedir.

5. Susurluk Ilıcaboğazda 77 hane Hamambayırı mevkiinde, Beyköyde 56 hane Köyiçi mevkiinde, Dereköyde 26 hane Köyiçi mevkiinde konut inşaatlarına devam etmektedir.

6. Burhaniye Gömeçte 32 hane Yaya mahallesinde konut inşaatlarına devam etmektedir.

8 — SOSYAL HAREKETLİLİK :

A. GENEL OLARAK :

Balıkesir coğrafî konumu itibariyle Anadolunun kuzeybatısında, bir kısmı da Ege Bölgesinde bulunan bir ildir. Toprakları kısmen verimli ovalar, kısmen de engebeli kıraç ve ormanlık alanlardan müteşekkildir. İlin ekonomik, sosyal ve kültürel sahalarda oldukça gelişmiş şehir, kasaba ve köyleri bulunduğu gibi hiç gelişmemiş uzak köyleri de bulunmaktadır.

Balıkesir İlinde nüfus, genel olarak büyük bir haraketlilik göstermez. Çünki il toprakları yer altı ve yer üstü servetleri bakımından pek fakir sayılmaz. Ancak toprakları engebeli ve erozyona uğramış olan ilçeler köyleri halkı yavaş yavaş da olsa ya endüstri şehirlerine veya toprakları verimli bölgelere yerleşme amacıyla nakletmektedirler. Bu sebeple geçici mevsimlik nüfus hareketleri yanında az miktarda devamlı nüfus hareketleri de vardır. İlçelerin nüfus artışı oranı birbileriyle mukayese edilirse bu daha iyi anlaşılır (nüfus bölümüne bakınız). Yaz mevsiminde ilin kaplıca ve plâj şehirlerine doğru dışardan bir nüfus haraketi olmaktadır. Buna mevsimlik turizm haraketleri diyebiliriz. Daha çok Ayvalık, Burhaniye, Edremit, Erdek, Gönen ve Bandırma ilçeleri bu hareketlere sahne olurlar.

1. Dışarıya Göç : (İlden dışarıya veya il içinde başka bölgelere göç) :

İlin şehirler dışındaki (934) yerleşme yerinden (623) ü orman içi ve engebeli arazide kurulmuştur. (311) i az meyilli ve ovalık arazilerde toplu yerleşmeler halinde kurulmuştur.

Ormanlardan tarla açılması ve toprağın senelerce işlenmesi sonucu hasıl olan erozyonla mevcut toprak örtüsü kaybolmuş ve orman köyleri halkı geçim sıkıntısına düşmüştür. Mevcut olanakları yeterli olmayan bu köylerin nüfus artışı da köyler halkını başka bölgelere göç etmeğe zorlamaktadır. Bu göç hareketi şimdilik daha çok Manisa ve İzmir bölgelerinde tarımsal üretimin talep ettiği mevsimlik işçi ihtiyacına cevap vermektedir. Yani bu göçler mevsimlik göçlerdir. En fazla orman içi köyler halkı ilk ve sonbahar mevsimlerinde bu illere çalışmağa giderler. Yılda ortalama 15 - 20 bin kişi bu amaçla bölgeleri dışına çıkmaktadır.

İstanbul, Bursa ve İzmir gibi endüstri şehirlerine de geçici olarak giden işçiler vardır.

Bölgede gezginci göçerlerden yerleştirilmemiş guruplar kalmamıştır. Bir kısım göçerler il ve ilçe merkezlerinde yerleştirilmiş oldukları halde gelenek ve görenekleri icabı özellikle yaz mevsimlerinde il hudutları içinde ve dışında gezgincilik yapmaktadırlar. Hayvancılık ile uğraşan yörük göçerleri mer'a ve yaylak ihtiyaçlarını çoğunlukla il hudutları içinde karşılamaktadırlar. Çok mahdut sayıda bir kısım koyun sahipleri Ege Bölgesinde geçici olarak mer'a kiralamaktadırlar.

Balıkesirde bunlardan farklı olarak 1962 yılında dış ülkeye bir göç olmuştur. Cumhuriyet Devrinden evvel Rusyadan göçüp yurdumuza gelen 153 aile Rus Ortodoks Kazağı, Manyas İlçesine bağlı Kocagöl Köyüne yerleştirilmiştir. Türk Medeni Kanununun izin vermesine rağmen kendi dinî inançları gereği muayyen akrabaları ile evlenmeleri mümkün olmadığından birbirlerinden kız alıp veremez hale gelmişlerdir. Müslüman Türklerle de sosyal ilişki kuramadıklarından yurdumuzda çoğalma ve gelişme imkânı bulamamışlardır. Kendi istek ve baş vurmaları üzerine 1962 yılında 145 ailenin Rusyaya, 8 ailenin de Amerikaya göç muameleleri yapılmış ve sevk edilmişlerdir.

Balıkesir İlindeki yatay ve dikey nüfus hareketleri diğer bir çok illere göre önemli sayılamaz.

2. İçeriye Göç: (Dış ülkelerden veya diğer illerden Balıkesire göç):

İlde satılacak veya dağıtılacak toprak olmayışı ve işçi talep eden endüstrinin de henüz kurulmayışı nedenleri ile geçim imkânından mahrum toprağı az iller halkından ilimize göç yoktur. Yalnız dış ülkelerdeki soydaşlarımızdan yurdumuza gelenler Cumhuriyetin ilânından itibaren Balıkesirde yerleştirilmeğe başlanmıştır. Bir süre sonra da Balıkesirde nüfus yerleştirme imkânları artık kalmamıştır. Cumhuriyetin ilânından bu güne kadar Balıkesir Merkez İlçesi ve diğer ilçelerinde yapılan iskân faaliyetlerini iki bölümde incelemek gerekir:

1. Dış ülkelerden gelen Türk ırkından ve Türk kültürüne bağlı bulunan göçmen ve mültecilerin kabulü ile nüfus oturuşu ve yayılışları esasları göz önünde bulundurularak yapılan iskân.

2. Yurt içinde Doğu Anadolu Bölgesinden zorunlu iskâna tabi tutularak Balıkesirde yerleştirilenler.

1. Birinci bölüme göre Balıkesire yurt dışından göçmen olarak gelen soydaşlarımız aşağıda gösterildiği üzere 3 gurupta incelenebilir:

a) 1338 - 1341 (1922 - 1925) yılları arasında Lozan Antlaşmasına göre gelen mübadil ve gayri mübadil göçmenler:

Yerleştiği Yer	Aile Sayısı	Nüfus Sayısı
Merkez İlçe	365	1.438
Ayvalık	4.900	14.904
Bandırma	600	2.891
Burhaniye	609	2.812
Edremit	505	2.365
Erdek	1.928	5.581

İvrindi	85	893
Sındırgı	151	675
Şamlı (Merkez İlçe Bucağı)	214	860
TOPLAM	9.357	31.922

b) 1934 - 1967 yılları arasında gelen çeşitli serbest göçmenler:

Yerleştiği Yer	Aile Sayısı	Nüfus Sayısı
Merkez İlçe	338	1.145
Ayvalık	72	142
Balya	10	49
Bandırma	116	315
Burhaniye	31	104
Gönen	119	418
Manyas	22	84
Edremit	15	66
Sındırgı	30	61
Bigadiç	2	5
Kepsut	13	52
TOPLAM	818	2.451

c) 1950 - 1952 yılları arasında gelen iskânlı Bulgaristan göçmenleri:

Yerleştiği Yer	Aile Sayısı	Nüfus Sayısı
Merkez İlçe	789	2.828
Bandırma	283	1.110
Manyas	164	740
Gönen	109	444
İvrindi	48	132
Edremit	84	338
Burhaniye	88	390
Balya	71	356
Dursunbey	48	188
Bigadiç	91	402
Susurluk	225	957
Sındırgı	93	414
Ayvalık	98	418
TOPLAM	2.191	8.717

Çeşitli mülteciler : Azarbeycandan 19, Kafkasyadan 3, Kırımdan 17 nüfus yerleştirilmiştir.

(a) Grubuna dahil olan Batı Trakya mübadil ve gayri mübadil göçmenleri o zamanki kanunlara göre 2 şekilde iskân edilmişlerdir. Mübadiller memleketlerinde bıraktıkları mallara karşılık eşit gayri menkul verilmek suretiyle; gayri mübadil olanlar (memleketlerinde mal bırakmıyanlar) âdi iskân yoluyla, çeşitli cins gayri menkul ve birer ev verilmek suretiyle,

(b) Grubundan gelen göçmenlere ise hiç bir iskân hakkı tanınmamıştır.

(c) Grubundan gelen Bulgaristan göçmenlerine 2510 sayılı İskân Kanunu hükümleri tatbik edilmek suretiyle ve aile nüfusları göz önünde bulundurularak, her aileye yeteri kadar kültür arazisi, ev tohumluk ve yemeklik buğday, çift hayvanı ve ziraî kredi verilerek iskânları sağlanmıştır.

2. Yurdumuzun Doğu Bölgesinden zorunlu iskâna tabi tutularak Balıkesir köylerine yerleştirilen (4379) nüfustan ibaret (735) aileye 2510 ve 5098 sayılı Kanun hükümlerine göre âdi iskân yoluyla her aileye nüfusları nazarı itibara alınarak geçimlerini sağlayacak şekilde çeşitli kültür arazisi ve birer ev verilmiştir.

9 — ÇALIŞMA HAYATI :

a) Devlet hayatında plânlı bir çalışma dönemine girdiğimizden buyana Balıkesir İl'inde yapılan enfrasütrüktür (alt yapı hizmetleri) ve ekonomik devlet yatırımlarından ötürü her alanda hızlı bir gelişme görülmektedir. Kamu sektörü ile özel sektör yeni tesisler kurmak, yatırımlar yapmak suretiyle çalışma hayatına bir canlılık getirmektedir. İl halkı genel olarak geçimini tarım sektöründen temin etmektedir.

Bölgede yerüstü ve yeraltı doğal kaynakların dağılım mıntıkalarında, üretim ve imalâtta emek arz ve talebi arasında dengesizlikler görülmektedir. Talep, emek arzını kısmen karşılamakta fazlası il hudutları içinde başka kesimlerde, il hudutları dışında ve yurt dışında kendine pazar aramaktadır.

Havran, Şamlı demir madenleri; Gönen, Dursunbey, Balya linyit madenleri; Balya, Dursunbey, Ayvalık kurşun madenleri; Bigadiç boraks ve manganez madenleri; İvrindi antimuan madenleri mahalli işçilerle birlikte, Savaştepe, Sındırgı ve Balyanın toprağı kıt çiftçi aileleri ile dağ ve orman köyleri halkının iş talebine cevap vermektedir.

Ayvalık, Burhaniye, Edremit, Havran ilçelerinin zeytin, diğer ilçelerin pamuk ve pancar üretimi, orman teşkilâtının çeşitli alanlardaki ormancılık çalışmaları mevsimlik olarak emek arzını karşılamaktadır.

Endüstri alanında çimento, pamuklu dokuma, boraks ve borasit, şeker, un, tuğla ve kiremit fabrikaları da mevsimlik olarak emek arzını karşılar.

Özellikle Balya, Bigadiç, Dursunbey, İvrindi, Sındırgı köyleri halkının bir kısmı İzmir, Manisa illeriyle Trakyada tarım işkolunda mevsimlik olarak kendilerine iş bulurlar.

Ayrıca ilimiz halkından üç yıl içinde (1965 - 1966 - 1967) toplam 12.200 kişi yurt dışına işçi olarak gitmek için ilgili yere başvurmuş ancak bunlardan 1747 kişi gönderilebilmiştir.

b) İş yerleri ve işçi sayısı :

İl içinde İş Kanununa tâbi işyeri sayısı 1965 yılında 1.140 iken 1966 da 1.214, 1967 de (931 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesi ile ve bir çok işyerlerinde bir işçi çaılştıran işyerlerinin de İş Kanununa tâbi olmasıyla) 2.467'ye yükselmiştir. Sosyal Sigortalar Kanununa tâbi işyerleri sayısı ise 1965 de 1766 iken 1966 da 3704'e ve 1967 de de 5959'a yükselmiştir.

İl içinde 1965 yılında İş Kanununa tâbi 24.538, 1966 da 27.292, 1967 de ise 35.590 işçinin mevcut olduğu tesbit edilmektedir. 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa tâbi işçi sayıları ise 1965 de 33.000, 1966 da 36.000, 1967 de ise 37.000 kişidir.

c) İlimizde işçiler genel olarak 6 işkolunda çalışmakta ve aşağıda gösterilen ortalama ve asgarî ücretleri almaktadırlar :

1. Madencilik ve taşocakları (borasit, linyit, demir, antimuan, manganez, mermer, granit, parke taşı) işkolunda 8.500 işçi çalışmaktadır. Bu işkolunda ortalama ücret 13 lira olup, İş Kanununa göre tesbit edilen asgarî ücret ise 10,80 liradır.

2. Ekmek fabrikaları, fırınları, un fabrikaları işkolunda 79 işyerinde 620 işçi çalışmaktadır. Ortalama ücret 13 lira olup, İş Kanununa göre tesbit edilen asgarî ücret ise 8-10 liradır.

3. Yağ ve sabun sanayii işkolunda 210 işyerinde 3.940 işçi çalışmakta olup, ortalama ücret 17 lira, İş Kanununa göre tesbit edilen asgarî ücret ise 10,80 liradır.

4. Tütün bakım ve işleme işkolundaki devlete ait 18 işyerinde 534 işçi çalışmaktadır. Ortalama ücret 13 lira, asgarî ücret 9-10 liradır.

5. Kereste imali ve ağaç sanayii işkolunda, biri devlete ait 20 işyerinde 400 işçi çalışmaktadır. Ortalama ücret 14 lira, asgarî ücret ise 8,50-14 liradır.

6. Çimento, tuğla ve seramik işkolunda, 32 işyerinde 1.755 işçi çalışmakta olup, ortalama ücret 16,25 lira, asgari ücret 8-11 liradır.

d) Balıkesir İş ve İşçi Bulma Kurumu Şube Müdürlüğünün kayıtlarına göre 1965, 1966, 1967 yıllarında iş arıyanlarla işçi arıyanlar sayısı aşağıda gösterilmiştir :

İŞ ARIYANLAR :

Yıllar	Erkek	Kadın	Toplam
1965	3589	674	4258
1966	3526	774	4300
1967	3327	587	3914

ARANAN İŞÇİ :

Yıllar	Erkek	Kadın	Toplam
1965	1535	227	1762
1966	1248	306	1559
1967	1353	297	1650

1965, 1966 ve 1967 yıllarında dış ülkelerde çalışmak isteyen ve dış ülkelere gönderilen işçi adedi aşağıda gösterilmiştir :

MÜRACAAT EDEN		SEVKEDİLEN
Yıllar	İşçi Adedi	İşçi Sayısı
1965	7201	1201
1966	2805	451
1967	2194	95

Çalışma hayatını ilgilendiren bir konu da Balıkesirde 4753 ve 5618 Sayılı Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu hükümlerine göre yapılan toprak dağıtımlarıdır.

1951 yılından bugüne kadar Balıkesirin (18) köyünde (1.616) aileye (26.108) dönüm toprak dağıtılmış ve (15.131) dönüm mer'a tahsis edilmiştir. Ayrıntılı rakamlar aşağıda gösterilmiştir :

Toprak Dağıtımı

İlçesi	Köyü	Dağıtılan toprak (m².)	Tahsis Olunan Mer'a (m².)	Toprak Alan Aile Sayısı	Dağıtılan Parsel Sayısı
Manyas	Eşen	338.630	595.091	20	31
«	Kocagül	670.750	2.500.000	49	79
«	Kızıksa	3.268.250	—	200	583
«	Bakacak	407.000	—	23	40
«	Salur	3.515.750	—	131	225
«	Eskiçatal	523.000	—	69	69
«	Yeniköy	956.284	—	75	147
«	Süleymanlı	664.500	—	37	81
Toplam		10.344.164	3.095.091	604	1255
Susurluk	Yıldız	1.983.500	—	606	134
«	Yahyaköy	770.090	2.020.250	96	115
«	Ümiteli	2.073.350	1.412.750	175	376
«	Göbel	1.536.500	2.792.500	89	108
«	Balıklıdere	1.669.500	1.600.000	91	193
Toplam		8.032.940	7.825.500	557	926
Kepsut	Recep	69.590	—	8	8
«	Merkez	209.894	200.000	15	44
Toplam		279.484	200.000	23	52
Erdek	Karşıyaka	5.668.553	4.011.250	281	1235
«	Yukarıyapıcı	1.782.416	—	131	364
Toplam		7.450.969	4.011.250	412	1599
GENEL TOPLAM		26.107.557	15.131.841	1596	3832

10 — GÜVENLİK HİZMETLERİ :

Balıkesir İlinde vatandaşların güvenliği, Emniyet Müdürlüğü ve Jandarma Alay Komutanlığı tarafından sağlanmaktadır.

A. BALIKESİR EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ :

Balıkesir Emniyet Müdürlüğünün kadrosu :

1 Emniyet Müdürü
4 Emniyet Amiri
7 Baş Komiser
10 Komiser
16 Komiser Muavini
158 Polis Memuru
12 Muamelât Memuru

Emniyet Müdürlüğü 3 adet otomobil, 2 adet jeep, 1 adet kamyon ve 2 adet motorsiklet ile bütün ilde trafik dahil halkın

hizmetindedir.

Emniyet Teşkilâtına 1965 yılında 2.540, 1966 da 2.640 ve 1967 yılında 2.156 olay intikal etmiştir. 1965 yılında asayişe müessir 3, 1966 da 3, 1967 de 9 olay cereyan etmiştir.

Trafik kazalarına gelince: 1965 de 240, 1966 da 296, 1967 de 367 kaza olmuş, bu kazalarda toplam 186 kişi ölmüş, 2.784.151 TL. maddî hasar meydana gelmiştir.

Vatandaş güvenliğinin sağlanması için İl Merkezinde iki karakol bulunmaktadır: Anafartalar ve Güven karakolları.

Balıkesirin ilçelerinden Bandırma, Erdek, Gönen, Susurluk, Dursunbey, Burhaniye, Sındırgı, Bigadiç, Ayvalık ve Edremit merkezlerinde polis teşkilâtı bulunmaktadır. Ayvalık ve Edremitte ikişer adet diğer ilçelerde ise birer adet polis karakolu vardır.

B. İL JANDARMA KOMUTANLIĞI :

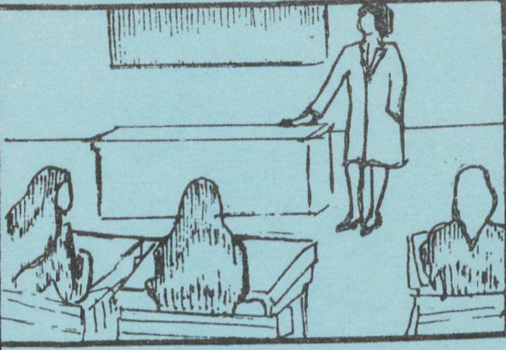
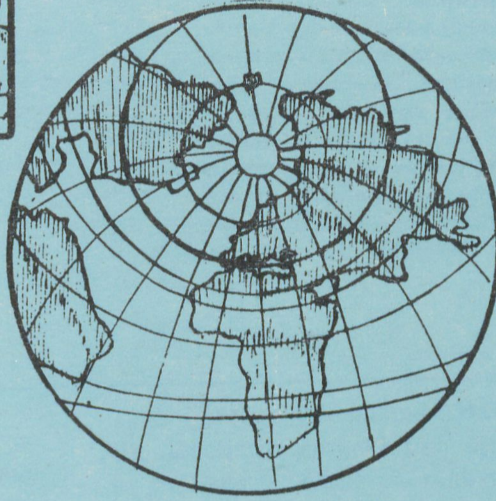
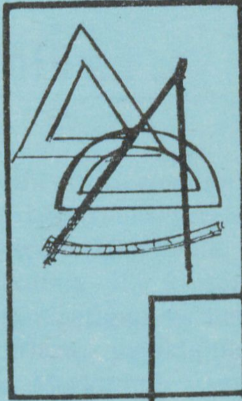
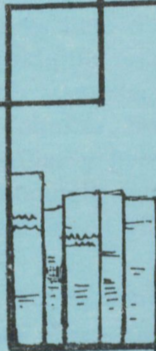
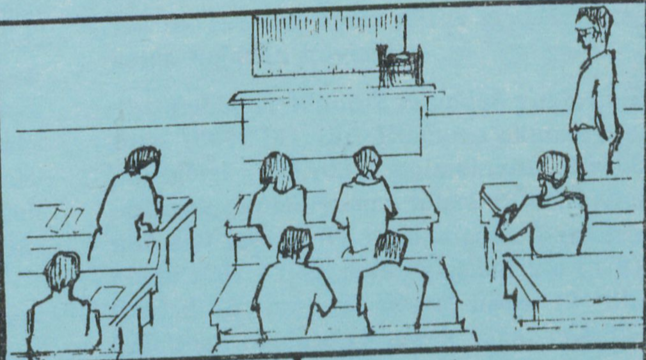
Jandarma Teşkilâtı, idarî taksimata göre, görev alanında kanun, tüzük ve yönetmelik hükümlerinin yüklediği vazifeleri yerine getirmeğe çalışmaktadır. Teşkilât belediye hudutları dışında ve belediyesi olupta polis teşkilâtı olmayan ilçe, bucak ve kasabalardaki halkın güvenliğini 3 subay, 46 assubay, 68 uzman çavuş, 597 onbaşı ve er ile 3 sivil memurdan kurulu kadro vasıtasıyla sağlanmaktadır.

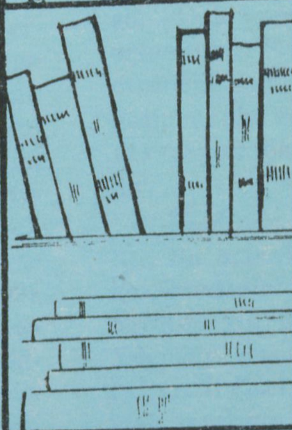
Teşkilâtın görev alanında, 49 ilçe ve bucak, 7 köy, 3 cezaevi, 8 kıyı gözetleme karakolu mevcuttur.

Güvenlik hizmetlerinde kullanılmak üzere jandarma teşkilâtının elinde 4 adet jeep ve 2 adet pikap bulunmaktadır.

Jandarmaya çeşitli nevilerden 1966 yılında 1.485, 1967 yılında 1.293 olay intikal etmiştir.

İlde meycut 921 köyün 212 siyle telefon irtibatı bulunmaktadır. Bu konuda örnek ilçeler Bandırma (30 köyünde), Gönen (68 köyünde), ve Manyastır (28 köyünde).

KÜLTÜR BÖLÜMÜ

Maarif siyasetimizin ana hattı şöyle olmalıdır:

Memleketin asıl sahibi ve topluluğumuzun esas unsuru köylüdür. İşte bu köylüdür ki, bugüne kadar maarif nurundan mahrum bırakılmıştır. Onun için, bizim takip edeceğimiz maarif siyasetinin temeli evvelâ mevcut cehli ortadan kaldırmaktır. Bütün köylüye okumak yazmak ve vatanını, milletini, dinini, dünyasını tanıtacak kadar coğrafî. tarihî ve ahlâkî bilgiler vermek ve hesap öğretmek, maarif programımızın ilk hedefidir. Bu hedefe varmak, maarif tarihimizde mukaddes bir merhale teşkil edecektir.

K. Atatürk

Kültür Bölümü

1 — GİRİŞ :

Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana Balıkesir kültür hayatında devamlı bir gelişme görülmektedir. Ekonomik ve enfrastrüktürel kalkınma ile kültürel gelişmenin hem yoğunlaştığını ve hem de bütün sosyal katlara yayıldığını izlemek mümkündür. İl Merkezinin yanında ilçelerde çeşitli orta dereceli okullar, bucaklar ve köylerde ise ortaokullar çoğalmaktadır. Tarıma dayanan ekonomik bünyeli Balıkesir İli için bu eğilimin önemi büyüktür.

1927 - 1928 öğretim yılında şehirlerde 37, köylerde 131 olmak üzere toplam 168 ilkokul vardı. Bu okullarda 305 erkek, 102 kadın olmak üzere 407 öğretmen ve (9939) u erkek, (4087) si kız olmak üzere de (14.026) ilkokul öğrencisi okumaktaydı. Bu gün, 1967 - 1968 öğretim yılında şehir ve kasabalarda (86), köylerde (794) olmak üzere (878) ilkokul, (2136) öğretmen, (102.182) öğrenci bulunmaktadır. Bu öğretim yılı başında 921 köyümüzün (126) sı okul ve öğretmenden mahrum olmakla beraber, bu köylerde öğrenim çağındaki çocukların toplam sayısı (4037) dir. Merkezle beraber 17 ilçesi bulunan il'de 7-14 yaş arasındaki mecburî öğrenim çağında bulunan çocuklar (118.863) tür. Bunların (114.826) sı okula kavuşturulmuş bulunduğundan, 1967 - 1968 öğretim yılı başında Balıkesir ilinde ilk öğretimin gerçekleşme oranı (% 97) yi bulmuştur. Okuldan mahrum köylerin ikisi 301 - 400, beşi 250 - 300, yirmibeşi 201 - 249, yetmişsekizi 101 - 200 ve onaltısı da 100 den aşağı nüfus grupları arasında bulunan köylerdir.

Balıkesir İl'inin 7 yaşından yukarı nüfusu (601.714) tür. Bunların okuma yazma bileni (322.705) i bulmaktadır. Erkek nüfusun okuma yazma bileni % 65, kadın nüfusun ise % 41 oranındadır. Balıkesir ilinde 1967 - 1968 ders yılı itibariyle (878) ilkokul, (5) lise, (2) ticaret lisesi, (2) ilköğretmen okulu, (4) erkek sanat enstitüsü, (4) kız sanat enstitüsü, (1) kız sanat ortaokulu, (4) kız sanat okulu ve (20) ortaokul ile (1) eğitim enstitüsü (1) imam hatip okulu ve Sağlık Bakanlığına bağlı (1) sağlık okulu faaliyette bulunmaktadır.

Balıkesir İlinde ortaokulsuz ilçe yoktur. Bu ortaokulların 5 adedi bucak merkezlerindedir. Bunlardan başka 1967-1968 öğretim yılı başında Bigadiç İlçesinin Yağcılar Bucağı Merkezinde bütün masrafları İl Özel İdare bütçesinden karşılanmak suretiyle 100 yatılı öğrencisi bulunan ve çevresinin okul ve öğretmenden yoksun, nüfus sayılarına göre teker teker okula kavuşturulması mümkün olmayan 10 köyünün ilkokul ihtiyacını karşılamak

amacıyla Bölge Pansiyonlu Yatılı İlkokulu açılmıştır.

Cumhuriyetten bu yana il'in ilköğretim alanında gelişmesini gösterir öğrenci ve öğretmen grafiklerini aşağıda görmektesiniz. Bunların incelenmesinden katedilen yolun önemi açık olarak belirmektedir.

Yine devam eden sayfalarda 1965 Genel Nüfus Sayımına göre Balıkesir İl'inde 6 ve daha yukarı yaştaki nüfusun il, şehir ve köylerde okuma yazma oranını gösterir tablo ile Balıkesir İl'i nüfusunun şehir merkezlerine göre 6 ve daha yukarı yaşlardaki okuma yazma bilme itibariyle dağılışını gösterir tablo, Balıkesir İli şehir ve köylerinde 6 ve daha yukarı yaşlardaki okuma yazma bilme itibariyle dağılışı gösterir tablo ve 6 ve daha yukarı yaşlardaki okuma yazma bilme durumunun bucak ve köylere göre dağılışını gösterir tablo görülmektedir.

Balıkesir İli şehir ve köylerinde altı ve daha yukarı yaşlardaki nüfusun okuma yazma durumunu gösterir tablo

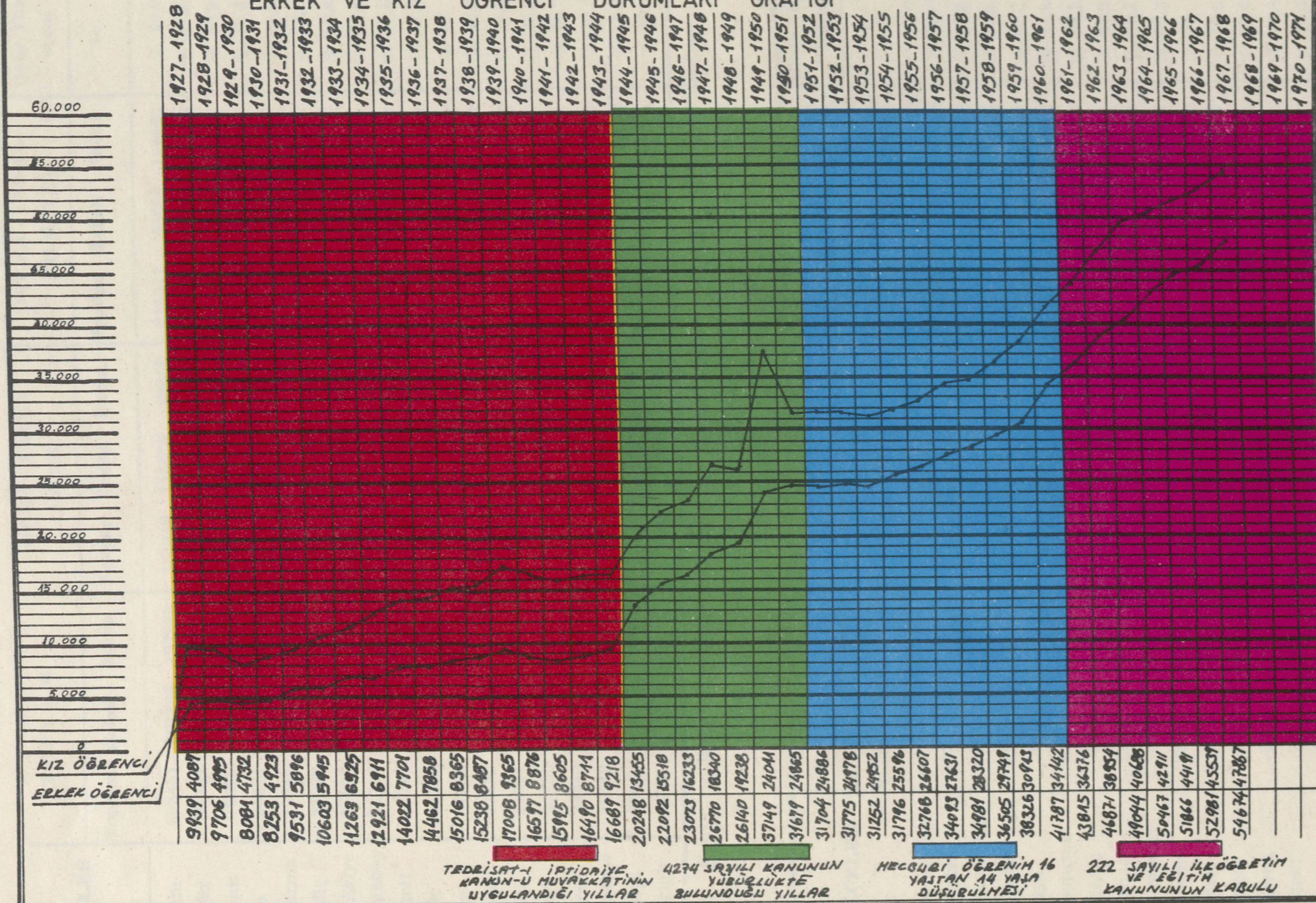
(1965 Genel Nüfus Sayımı sonuçlarına göre)

İLÇELER	TOPLAM			OKUMA - YAZMA BİLEN			OKUMA - YAZMA BİLMEYEN			Okur-Yazar oranı
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	%
Toplam	**601714**	**311548**	**290166**	**322705**	**202989**	**119716**	**278833**	**108455**	**170383**	% **53,5**
Merkez	117336	61930	55406	71091	44524	26567	46241	17404	28837	% 60,5
Ayvalık	27213	13393	13820	16745	9602	7143	10466	3789	6677	% 61,5
Balya	21952	11222	10730	10508	6273	4235	11444	4949	6495	% 47,8
Bandırma	48920	25109	23811	33789	20029	13760	15126	5079	10047	% 69
Bigadiç	31371	15931	15440	12493	8364	4129	18878	7567	11311	% 39,8
Burhaniye	29427	16538	12889	16819	11192	5626	12607	5346	7261	% 57,1
Dursunbey	37297	18362	12291	8760	3531	3531	25006	9602	15404	% 32,9
Edremit	36089	21418	14671	23456	15959	7497	12552	5400	7152	% 64,9
Erdek	18089	9860	8229	13212	8078	5134	4868	1780	3088	% 73
Gönen	48258	24155	24103	25133	15271	9862	23111	8874	14237	% 52
Havran	19559	9916	9643	9907	6420	3487	10983	4540	6443	% 43,7
İvrindi	23918	12378	11540	8551	5365	3186	14011	5958	8053	% 41,4
Kepsut	25039	12460	12579	9746	6330	3416	15293	6130	9163	% 38,9
Manyas	27456	13730	13726	15716	9345	6371	11740	4385	7355	% 57,2
Savaştepe	17071	8709	8362	8396	5435	2961	8672	3274	5398	% 49,1
Sındırgı	39216	19616	19600	15998	10586	5412	23193	9013	14180	% 40,7
Susurluk	33503	16821	16682	18855	11456	7399	14647	5365	9282	% 56,2

1965 Genel Nüfus Sayımına göre Balıkesir İlinde 6 ve daha yukarı yaştaki nüfusun il, şehir ve köylerde okuma yazma oranını gösterir tablo :

Balıkesir İli nüfusunun şehir merkezlerine göre 6 ve daha yukarı yaşların okuma yazma itibariyle dağılışını (1965 Genel Nüfus Sayımı sonuçlarına göre) gösterir tablo:

	Nüfus			Okuma yazma bilen nüfus			Oranı
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	%
İlde	601704	311548	290166	322705	202989	119716	% 53,6
İl Merkezinde	60451	32794	27657	43899	27326	16573	% 72,6
İlçe merkezlerinde	142812	77516	65286	95857	60193	35664	% 76,1
Bucak ve köylerde	398451	201238	197213	182949	115470	67479	% 45,9

BALIKESİR İLİNİN
1927_1928 VE 1968_1969 ÖĞRETİM YILLARI ARASINDA KIRK YILLIK
ERKEK VE KIZ ÖĞRENCİ DURUMLARI GRAFİĞİ
60.000
55.000
50.000
45.000
40.000
35.000
30.000
25.000
20.000
15.000
10.000
5.000
0
KIZ ÖĞRENCİ
ERKEK ÖĞRENCİ
1927-1928 9939 4087
1928-1929 9706 4995
1929-1930 8081 4732
1930-1931 8253 4923
1931-1932 9531 5896
1932-1933 10603 5945
1933-1934 11263 6925
1934-1935 12921 6911
1935-1936 14022 7701
1936-1937 14462 7858
1937-1938 15016 8365
1938-1939 15238 8487
1939-1940 17008 9365
1940-1941 16597 8876
1941-1942 15995 8605
1942-1943 16490 8711
1943-1944 16689 9218
1944-1945 20248 13455
1945-1946 22092 15518
1946-1947 23073 16233
1947-1948 26770 18340
1948-1949 26140 19238
1949-1950 37149 24041
1950-1951 31679 24865
1951-1952 31704 24886
1952-1953 31775 24978
1953-1954 31252 24952
1954-1955 31796 25596
1955-1956 32768 26607
1956-1957 34093 27631
1957-1958 34981 28320
1958-1959 36505 29749
1959-1960 38326 30943
1960-1961 41787 34142
1961-1962 43815 36376
1962-1963 46871 38954
1963-1964 49044 40688
1964-1965 50467 42911
1965-1966 51866 44191
1966-1967 52981 45539
1967-1968 54674 47867
1968-1969
1969-1970
1970-1971
TEDRİSAT-I İPTİDAİYE KANUN-U MUVAKKATİNİN UYGULANDIĞI YILLAR
4274 SAYILI KANUNUN YÜRÜRLÜKTE BULUNDUĞU YILLAR
MECBURİ ÖĞRENİM 16 YAŞTAN 14 YAŞA DÜŞÜRÜLMESİ
222 SAYILI İLKÖĞRETİM VE EĞİTİM KANUNUNUN KABULÜ

Balıkesir İli nüfusunun altı veya daha yukarı yaşlardaki okuma yazma bilme durumunun bucak ve köylere göre dağılışını gösterir tablo :

(1965 Genel Nüfus Sayımı sonuçlarına göre)

İLÇELER	TOPLAM			OKUMA - YAZMA BİLEN			OKUMA - YAZMA BİLMEYEN			Okur-Yazar oranı
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	%
Toplam	**398451**	**201238**	**197213**	**182949**	**115470**	**67479**	**215377**	**85688**	**129689**	% **45,9**
Merkez	56885	29136	29136	27749	27192	9994	29693	11938	17755	% 47,8
Ayvalık	12685	6017	6668	6458	3844	2614	6227	2173	4054	% 50,9
Balya	20674	10546	10128	9649	5742	3907	11025	4804	6221	% 46,6
Bandırma	19844	9961	9883	9883	12169	7271	4898	7675	2690	% 61,2
Bigadiç	27096	13790	13306	9966	6796	3170	17130	6994	10136	% 36,7
Burhaniye	17877	9061	8816	9014	5554	3460	8863	3507	5356	% 50,4
Dursunbey	31717	15625	16092	9346	6815	2531	22371	8810	13561	% 29,4
Edremit	13247	6614	6633	7642	4626	3016	5528	1930	3598	% 57,6
Erdek	11232	6359	4873	8751	5415	3336	2472	942	1530	% 77,9
Gönen	37928	19136	18792	18967	11635	7332	18961	7501	11460	% 50
Havran	13155	6722	6433	4855	3140	1715	8284	3575	4709	% 36,9
İvrindi	21094	10914	10180	8198	5328	2870	12896	5586	7310	% 38,8
Kepsut	21480	10722	10758	7585	5000	2585	13895	5722	8173	% 35,3
Manyas	23943	11963	11980	13477	8024	5453	10466	3939	6527	% 56,2
Savaştepe	12132	6078	6054	4898	3242	1656	7232	2836	4396	% 40,3
Sındırgı	33684	16742	16937	12321	8294	4027	21343	8440	12903	% 36,5
Susurluk	23778	11847	11931	12461	7546	4915	11316	4301	7015	% 52,4

Şehir ve kasaba merkezlerinde 6 ve daha yukarı yaştaki nüfusun ilçeler itibariyle okuma - yazma durumunu gösterir tablo :

(1965 Genel Nüfus Sayımı sonuçlarına göre)

İLÇELER	TOPLAM			OKUMA - YAZMA BİLEN			OKUMA - YAZMA BİLMEYEN			Okur-Yazar Oranı
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	%
Toplam	**203263**	**110310**	**92953**	**139756**	**87519**	**52237**	**63461**	**22767**	**40694**	% **68,7**
Merkez İlçe	60451	32794	27657	43899	27326	16573	16548	55466	11082	% 72,6
Ayvalık	14528	7376	7152	10287	5758	4529	4239	1610	2623	% 70,8
Balya	1278	676	602	859	531	328	419	145	274	% 67,2
Bandırma	29076	15148	13928	21620	12758	8862	7451	2389	5062	% 74,3
Bigadiç	4275	2141	2134	2527	1568	959	1748	573	1175	% 59,1
Burhaniye	11550	7477	4073	7804	5638	2166	3744	1839	1905	% 67,5
Dursunbey	5580	2737	2843	2945	1945	1000	2635	792	1843	% 52,7
Edremit	22842	14804	8038	15814	11333	4481	7024	3470	3554	% 69,2
Erdek	6857	3501	3356	4461	2663	1798	2396	838	1558	% 65
Gönen	10330	5019	5311	6166	3636	2530	4150	1373	2777	% 59,6
Havran	6404	3194	3210	3696	2225	1471	2699	965	1734	% 57,7
İvrindi	2824	1464	1360	1709	1092	617	1115	372	743	% 60,5
Kepsut	3559	1738	1821	2161	1330	831	1398	408	990	% 60,7
Manyas	3513	1767	1746	2239	1321	918	1274	446	828	% 63,7
Savaştepe	4939	2631	2308	3498	2193	1305	1440	438	1002	% 70,8
Sındırgı	5532	2869	2663	3677	2292	1385	1850	573	1277	% 66,4
Susurluk	9725	4974	4751	6394	3910	2484	3331	1064	2267	% 65,7

2 — GENEL KÜLTÜR DURUMU

A. ESKİ BALIKESİRDE KÜLTÜR

a) Medreseler :

Eski devirlerde Türk Ülkesinin yüksek ilim ve irfan yuvaları olan medreseler, Balıkesirde önemli ve faydalı hizmetler görmüşlerdir. Devrin üniversitesi veya yüksek okulu olan bu medreselerde daha çok Arabî, Farisî, Akaid-i Diniye, Mantık vesaire okutulurdu. Daha sonraları zamanın akışı içinde gelişen bilim ve fenne, eğitim ve öğrenim metodlarına ayak uyduramadığı için medreseler tutucu müesseseler olarak kalmış ve toplum hayatındaki ileriye götürme görevini yerine getirememiştir.

Balıkesir ve Bursa Millî Eğitim Müdürlüklerindeki sicillere göre, Balıkesirde 20 kadar medresenin açılmış olduğu görülmektedir. Bunların adları ile bulundukları mevkiler aşağıda gösterilmiştir :

Medresenin Adı	Bulunduğu Yer
Tevfikiye Medresesi	Sahnihisar Mahallesi
Darünnafıa ve Yeni Kütüphane	Sahnihisar Mahallesi
Alişuurî Medrese ve Kütüphanesi	Sahnihisar Mahallesi
Eskicami veya Yıldırım Bayezıd Medresesi	Sahnihisar Mahallesi
Alaybey Medresesi	Martlı Mahallesi
Hacı Halil Medresesi	Şimdiki Altıeylül İlkokulunun bulunduğu yer.
İnciroğlu Medresesi	Börekçiler Mahallesi
Hacı Yahya Medresesi	Hacı Gaybî Mahallesi
Hacı Ali Medresesi	Hacı Gaybî Mahallesi
Mevlevihane ve Hacıkaya Medresesi	Mustafafakıh Mahallesi
Keşkekzade Medresesi	Selâhattin Mahallesi
Orta Medresesi	Selâhattin Mahallesi
Eski Kütüphane Medresesı	Selâhattin Mahallesi
Demirli Medrese	Selâhattin Mahallesi
İğneci Medresesi	Karaoğlan Mahallesi
İbrahimbey Medresesi	Sahnimisar Mahallesi
Hocakuyu Medresesi	Hacı İsmail Mahallesi

Bunlardan başka İçel, Bostançavuş, Sakizade, İncioğlu, Darülhadis medreselerine rastlanılmaktadır.

b) Balıkesirde ilk matbaa :

Balıkesirde bilinen ilk matbaa «Karesi Matbaası» dır. 1881'de Balıkesirin vilâyet oluşundan sonra kurulmuştur. Kol ile çalışırdı. Büyük ve küçük puntolu harfleri vardı. İlin resmî gazetesi olan «Karasi» ile «Zaferi Millî» bu matbaada basılırdı. Karesi Gazetesi yalnız çarşamba günleri yayınlanırdı.

Ayrıca, Cemil Efendi Matbaası adı ile bir matbaa daha mevcut idi. Cemil Efendiye ait olan bu matbaa kol ile çalıştırılırdı. Biri ufak olmak üzere iki litoğraf makinesi bulunuyordu. Taş basma işlerini yapmak üzere de bir kaç aded litoğrafi taşı vardı. Bu matbaa 1892 sıralarında açılmıştır. İlk defa, şimdi Sosyal Sigorta Çarşısının bulunduğu yerdeki bir dükkânda çalışmaya başlamış, sonra Mithatpaşa Sokağındaki köşeye taşınmıştır.

C. BALIKESİR'İN YETİŞTİRDİĞİ BİLGİNLER, ŞAİRLER VE DEVLET ADAMLARI :

aa) Bilginler :

1 — Mollayegân Mehmet Bin Armagan :

Balıkesirlidir. Bursada müderrislik yapmıştır. Bir aralık Bursa Kadılığında bulunmuştur. 1424 senesinde ölmüştür.

İkinci Murat kendisine fevkalâde hürmet gösterirdi. Zeki, fakat unutkandı. İlmî kudreti nisbetinde mütevazi idi.

2 — **Muhiddin Mehmet Efendi (Hacı Hasanzade, (1380 - 1495) :**

Ulemadan olan Mevlâna Mehmet Balıkesir'lidir. Bergamada bir camii bulunan Hacı Hasan isminde bir zatın torunudur. Ve Mustafa Efendinin oğludur. Birçok şehirlerde kadılık ve müderrislik yaptı. Zamanının üniversitesi durumunda olan Sahanı Seman Müderrisliğine tayin edildi. Fatih Sultan Mehmet'in dikkatini çekti. Rumeli Kazaskeri oldu. 1495 tarihinde 115 yaşında öldü.

Eserleri : Mukaddemat-ı Erbaa, Tavzih, ayrıca tamamlayamadığı Garaib-i lügat, Taun (Veba) hakkında risaleleri vardır. Şiir de yazardı.

3 — **Mehmet Bin Kadı'ı Manyasi (XV. Yüzyılda yaşadı) :**

Asıl adı Mahmut'tur. Manyas Kazasında doğdu. Babası Manyas Kadısı idi. Bazı medreselerde müderrislik yaptı. İkinci Murat zamanında yaşamıştır.

Eserleri : Gülistan, Elkaraip ve Elacaip eserleriyle 12 madde üzerinde Türkçe Âcebülacaip adında bir mecmuası vardır. Son eseri Hekimoğlu Ali Paşa Kütüphanesi kitapları arasındadır.

4 — **Muarif Zade (XV. Yüzyıl) :**
Balıkesirlidir. Tahsilini tamamladıktan sonra bazı medreselerde müderrislik yaptı. İkinci Beyazıt devrinde yaşamış olup, Padişaha öğretmenlik de yapmıştır.

5 — **Nureddin Efendi :**

Yusuf oğlu Nureddin Balıkesirde doğmuştur. Şehzadeler meselesinde Sultan Beyazit ile Selim arasında arabuluculuk yaptı. Yavuz Selim zamanında İstanbul Kadılığına getirildi. 1503 de Anadolu, 1505 de Rumeli Kazaskerliğine yükseltildi. Sonra İstanbul Kadısı iken 1512 de öldü. Kabri İstanbulda Fatih civarındadır.

6 — **Mehmet Şah Efendi (? - 1523) :**
Kazasker Hacı Hasanzade Balıkesirli Mehmet Efendinin oğludur. Birçok medreselerde müderrislik yapmıştır. 1923 tarihinde ölmüştür.

Eserleri : Selâiyat-ı Buhari, Dürrü - Gurur, Mutasar Kuduri.

7 — **Husamettin Hasan Çelebi oğlu Mehmet Efendi (? - 1541) :**

Balıkesirde doğdu. İlk tahsilden sonra; Müftü Alâaddin Ali Arabinin oğlu Mevlâna Abdülkerim'den tahsilini tamamladı. Bir müddet hocasiyle beraber çalıştı. Sonra Üsküp, Bursada Yıldırım Beyazit, Trabzon, Gebzede Mustafa Paşa medreseleri müderrisliklerinde hizmet ederek Sahnü Seman müderrisliği ile taltif edildi. Hasan Çelebi 1538 senesinde Bursa Kadısı oldu. Daha sonra Edirne ve İstanbul kadılıklarında da bulunarak 100 akçe yevmiye ile ikinci defa Sahnü Seman Müderrisliğine nakledildi. 1541 senesinde bu vazifede iken vefat etti. Fende otorite sahibi idi.

8 — **Birgüvi Mehmet Efendi (1512 - 1565) :**

Pir Ali Efendi adında fazıl bir müderrisin oğlu olup, Balıkesirde doğdu. Pir Ali Efendi Kepsut'un Bektaşlar köyündendir. Önce babasından ders aldı. İlme merakı onu İstanbul'a getirdi. Orada zamanın bilginlerinden Alizade Mehmet Efendiden ders alarak bilgisini genişletti. Daha sonra ulemadan Abdurrahman Efendi ile beraber çalıştı. Bazı medreselerde hizmet etti. Tarikata intisap ederek inzivaya çekilmek istemiş ise de, hocası faydalı eserler yazmağa devam etmesini istedi. Bir ara Edirnede kadılık yaptı. Daha sonra bu vazifeden ayrılarak vaizlik yapmak ve tefsir ve hadis okumakla zamanını geçirdi. İkinci Selim'in hocası Ataullah Efendi ile tanıştı. Ataullah Efendinin Ödemiş'e bağlı Birgi Nahiyesinde yeni yaptırmış olduğu bir medresenin müderrisliğine verildi, vefatına kadar burada çalıştı (Birgüvi şöhretiyle anıldı). 55 yaşında vebadan öldü. Kabri Birgi Nahiyesinin haricinde bir tepe üzerindedir.

Eserleri : 1 - Tarikat-ı Muhammediye, 2 - Tefsir-i Sure-i Bakar, 3 - Şerh-i Hadis-i Erbain, 4 - Avamil, 5 - Ahval-i

Etfalül Müslimin gibi 38 eseri vardır.

9 — **Muhiddin Mehmet Efendi (Dümbekzade) :**

Balıkesir köylerinden birinden İbrahim Efendinin oğludur. Tahsilden sonra Bulgaristan'da Filibe civarında Hasköy'de, Dimitoka ve Edirne'de müderrislik yaptı. Anadolu ve Rumeli kadılıklarında bulundu. Ölümü 1570.

10 — **Mehmet Efendi (Sarı Gerizzade (? - 1574) :**

Nurettin Sarı Geriz'in oğludur. İstanbul'da, Bursa'da müderrislik yaptı. Medine ve Halep kadılığında bulundu. 1574 yılında öldü.

Eserleri : Miftah eseri ile Arabiyyüllibare risalesi vardır.

11 — **Mustafa Efendi (Birgüvizade):**

Birgüvi Mehmet Efendinin oğludur. Ataullah Efendiden ders görerek icazet almıştı. İstanbulda Murat Paşa müderrisliğlinde tedrise başladı. 1560 da İbrahim Paşa, 1562 de Cağfer Ağa, Geğboza Mustafa Paşa Semaniye müderrisliklerinde bulundu. Bağdat ve Trablus'ta kadılık yaptı. 1579 yılında öldü. Mezarı Edirnekapı dışında Emir Buhari Zaviyesi karşısındadır. Tasavvufa aşina idi.

12 — **Yakub Efendi (Yakubca) :**

Balıkesirlidir, tahsilini Kanuni Sultan Süleyman'ın hocası Hayreddin Efendiden gördü. Müderrislik ve müftülükler yaptı. 1588 senesinin sefer ayında öldü.

13 — **Kadızade Mehmet Efendi (Küçük Kadızade (1574 - 1649) :**

1574 tarihinde Balıkesirde doğdu. İstanbul'da kendini yetiştirdi. 1625 tarihinde Süleymaniye sonra da Ayasofya Vaizi oldu. 1649 yılında öldü. Mezarı Topkapı haricindedir. Tefsir, hadis ve fıkıhta ihtisası vardır.

14 — **Hüsrev Efendi (? - 1655) :**

Balıkesirli olup, Balıkesirde Yıldırım, Bursa'da Sultan Orhan Medresesinde müderrislik yaptı. 1649 tarihinde Şam Kadılığına gitti. 1655 de öldü.

15 — **Kara Mehmet Efendi (XVIII. Yüzyılda yaşadı.) :**

Balıkesirlidir. Bursada 1700 tarihinde Şecaiye Medresesi müderrisliğinde bulunmuştur.

16 — **Hacı İbrahim Ethem Efendi (1815 - 1873) :**

Balıkesirde doğdu. Ali Şuuri Efendiden ders aldı. İstanbul'a giderek bilgisini genişletti; daha sonra Balıkesir'e gelerek Yıldırım Medresesi'nde müderrislik yaptı. Balıkesir'de vefat etti.

17 — **Emir Hafız Es'at Sadi Efendi (? - 1833) :**

Konya'lı Mustafa Efendi'nin oğludur. Balıkesir'de dünyaya gelmiştir. Medrese tahsilinden sonra Balıkesir Müftüsü Sabahattin Ali Şuuri Efendi'den icazet aldı. Uzun müddet Edremit'te müftülük yaptı. 1833 yılında Edremitte vefat ederek Havran İlçesi Turan kabristanlığına gömüldü.

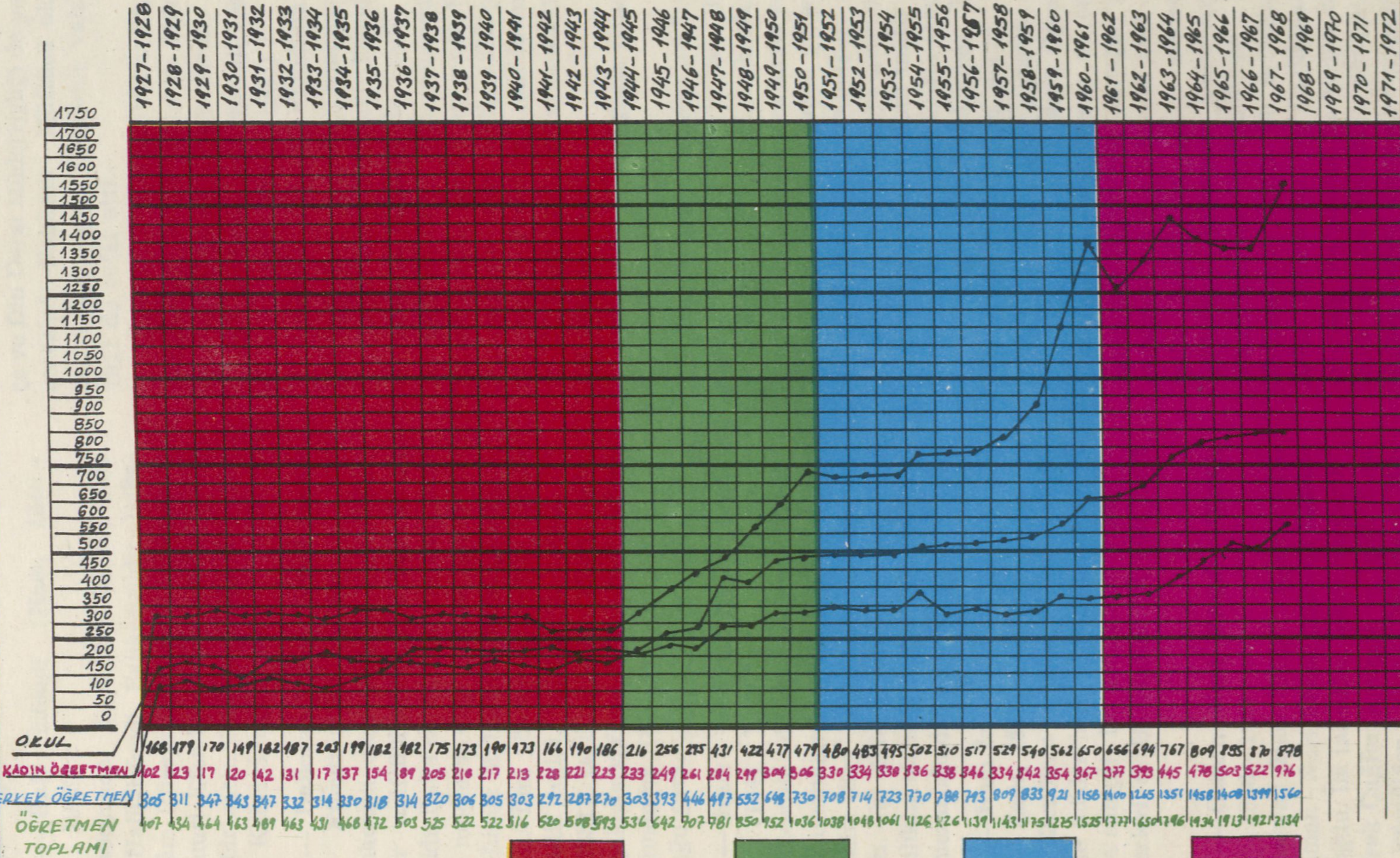
Eserleri : Mirat-ı Haşiye, Enamilülresail, Delâilül Mesail, Hamailül Mesail adlı eserleri basılmıştır.

18 — **Mustafa Münip Efendi (Hacı) (1819 - 1893) :**

1819 senesinde Balıkesir'de doğdu. Atköylü Mehmet Ağanın oğludur. İlk tahsilini yaptıktan sonra 20 yaşında iken İstanbul'a giderek Filibeli Ahmet Efendiden 12 yıl ders aldı. 1852 de icazet alarak Beyazit Camii'nde derse başladı. 15 yıl çalıştı. 1884 de Mekke, 1887 de Trablusgarp ve dönüşünde İstanbul'da kadılık yaptı. 1893 de öldü. Eyüp'te Kırkmerdiven mezarlığında gömülüdür.

19 — **Fahreddin Mehmet Efendi (Tırpancızade, 1834 - 1885) :**

İbrahim Efendinin oğludur. 1834 tarihinde Balıkesir'de doğdu. Medrese tahsili gördü. 1860 da Müftü Ali Şuuri Efendi'den icazet aldı 1865 yılında Balıkesir İdadisine öğretmen oldu. 1881 yılında Midilli Mutasarrıfı Namık Kemal Beyden eğitim ve öğretim bilgisini geliştirdi. Bundan sonra ilköğretim müfettişi oldu. 1885 yılında vefat etti. Mezarı Zağnospaşa

BALIKESİR İLİNİN
1927_1928 VE 1968_1969 ÖĞRETİM YILLARI ARASINDA KIRK YILLIK
OKUL, ERKEK VE KADIN ÖĞRETMEN DURUMLARI GRAFİĞİ
1927-1928
1928-1929
1929-1930
1930-1931
1931-1932
1932-1933
1933-1934
1934-1935
1935-1936
1936-1937
1937-1938
1938-1939
1939-1940
1940-1941
1941-1942
1942-1943
1943-1944
1944-1945
1945-1946
1946-1947
1947-1948
1948-1949
1949-1950
1950-1951
1951-1952
1952-1953
1953-1954
1954-1955
1955-1956
1956-1957
1957-1958
1958-1959
1959-1960
1960-1961
1961-1962
1962-1963
1963-1964
1964-1965
1965-1966
1966-1967
1967-1968
1968-1969
1969-1970
1970-1971
1971-1972
OKUL
KADIN ÖĞRETMEN
ERKEK ÖĞRETMEN
ÖĞRETMEN TOPLAMI
TEDRİSAT-I İPTİDAİYE KANUN-U MUVAKKATİNİN UYGULANDIĞI YILLAR
4274 SAYILI KANUNUN YÜRÜRLÜKTE BULUNDUĞU YILLAR
MECBURİ ÖĞRENİM 16 YAŞTAN 14 YAŞA DÜŞÜRÜLMESİ
222 SAYILI İLKÖĞRETİM VE EĞİTİM KANUNUNUN KABULU

Türbesi yanındadır. Hayatında bir çok kasideler yazmıştır.

20 — Halil Efendi (Hacı, 1840 - 1903) :

Ağabeyzade Sarı Halil Efendi dahi denilen Halil Efendi, Balıkesirlidir. Babası Dersiâm Hüseyin Efendidir. Tahsilden sonra Şuuri Efendiden ders gördü. Hatip ve şair bir zattı. 1903 tarihinde 63 yaşında öldü. Kabri Garipler'dedir.

21 — Dalkıran Zade İsmail Remzi Efendi (1841 - 1886) :

Balıkesirli olup medrese mezunudur. Balıkesir müftülüğünde vazife gördü ve icazet aldı. Daha sonra İbrahim Bey Medresesine müderris oldu. Sıra ile Evkaf Kâtipliği, Hukuk Mahkemesi birinci azalığında çalıştı. İlmi yönden üniversite hocalığı ile taltif edildi. Balıkesir'in vilâyet olduğu (1881) tarihte Nüfus Nazırı oldu. (1886) yılında vefat etti. Kabri İlyasdede mezarlığındadır (Şimdiki Atatürk Parkının olduğu yer).

22 — Hacı Yahya Nefi Efendi (1841 - 1919) :

Balıkesirde doğdu. Medrese tahsili gördü. Zamanının bilginlerinden ders aldı. İbrahim Bey Medresesinde müderrislik yaptı. İki defa icazet verdi. Belediye ve savcılıkta hizmeti vardır. Kabri Başçeşme mezarlığındadır.

23 — Hacı İzzet Efendi (Bedestanlı Zade, 1848 - 1902) :

Ali Efendinin oğludur. Hacı Ali Medresesinde müderrislik yaptı. Çok kuvvetli hafızaya sahipti. İki defa icazet verdi.

Eserleri : Hadikatülirfan adlı eseri vardır.

24 — Osman Nuri Efendi (Müftü, 1850 - 1911) :

Amasyalı Hacı Emin Ağanın oğlu olan Osman Nuri Efendi 1950 de Balıkesirde doğdu. İlk tahsilden sonra Bergama-' ya giderek Cağfer Ağazade ve İçelli Hoca Ahmet Efendiden arapça, Dağıstanlı Müderristen farsça öğrendi. Yeniköylü Hacı Süleyman Efendiden de icazet aldı. Bir taraftan kendini yetiştirmekle geçiren Osman Nuri Efendi Karesi İdadisinde Türkçe ve Din Dersi Müderrisliği de yaptı. 1899 senesinde Balıkesir Müftüsü oldu. Daha sonra Zağnospaşa Camiinde vaizlik yaptı. 1911 de vefat etti.

Eserleri : Mecmuatülkavait, Sanddükatülfevait isimli eseri ile Münteibatüleşar ve Ediye mecmuası vardır.

25 — Hafız Adil Efendi (Müstecabizade, 1854 - 1906) :

Mehmet Niyazi Efendinin oğludur. Balıkesir'de yetişen ilim adamlarındandır. Yeniköylü Hacı Süleyman Efendiden icazet almıştır. Balıkesir'de Yeşilli, Mutaflar ve Yıldırım Cami medreselerinde çalıştı. Karesi İdadisi açıldıktan sonra Farisî öğretmenliğine tayin edilip 1892 yılına kadar çalışştı. Farisî ve Arabî'de vukuf sahibi idi. Merhumun ayrıca musikiye de vukufu vardı.

26 — Ali Şuuri Efendi (Koca Müftü, ? - 1869) :

İrfan sahibi ulemadan Ali Şuuri Efendinin asıl adı Sabahattin'dir. Büyük babası Mehmet Efendi Hıcazda Fatma sülâlesinden olup, Anadoluya hicret ederek Balıkesir'in Akbaşlar Köyüne yerleşmiş, daha sonra Balıkesir'e gelmiştir. Ali isimli oğlundan Şuuri dünyaya gelmiştir. Şuuri Efendi zekâ ve istidadını taktir edenlerin yardımı ile tahsiline devam etmiştir. Önce Susurluklu Hoca Mehmet Efendiden ilk tahsilini gördükten sonra, hocasının teşviki ile İstanbul'a giderek Denizli'li Yahya Efendi ile Akşehirli Ömer Efendiden tahsilini tamamlamış ve emsalinden üstün bir icazetname almağa muvaffak olmuştur. Ali Şuuri Efendi 1841 - 1852 yılında İstanbul'un çeşitli medreselerinde müderrislik yapmıştır. Daha sonra Balıkesir'e gelerek İstanbul'daki Hamidiye Medresesinin küçük bir örneğini, Darülnafıa Medresesini ve Darülhilafe'yi inşa ettirmiş karşısında da zengin bir kütüphane tesisine muvaffak olmuştur. Yetiştirdiği değerli öğrenciler arasında İstanbul'da meşhur Ilgını İbrahim Efendi, Edremit Müftüsü Emir Hafız Efendi gibi

şöhretleri zikretmek kâfidir.

Ali Şuuri Efendinin zamanına göre yeniliği ve hayırlı işler görmesi, halkın iyi niyetlerini üzerinde toplamağa muvaffak olmuştur. Memleketin imar ve ihyasına çalışmış, şadırvanları ihya, su yollarını tamir ve Namazgâh tabir olunan bugünkü Balıkesir Lisesinin ikinci kısmının işgâl ettiği yerdeki Namazgâh'ı yenilemiştir. Ali Şuuri Efendi Balıkesir Müftüsü de olmuştur. O zamana kadar Ramazan Zade Lâkabı ile şöhret alan Şuuri Efendi, bundan sonra Koca Müftü unvanı ile anılmıştır. Ölümüne kadar tedris ile meşgul olmuştur. 1869 yılında Balıkesirde vefat etmiştir. Kabri Darülnafıa ismi ile yaptırmış olduğu medresenin kütüphane kısmındadır.

Ali Şuuri Efendi yeniliği sever, müspet ilimlere aşina idi. Balıkesir ve havalisinde başlayan ilim ve fikir hareketlerinin önderi ve yöneticisi olmuştur.

Ali Şuuri Efendi güzel yazı yazma san'atının ihyasına da çalışmıştır. Bunun örneklerinden biri de Balıkesir Zağnospaşa Camiidir.

Eserleri : Sebha'i Sıbyan ve Kâşife adlı eserleri vardır.

27 — **Mantıkçı Mehmet Efendi (? - 1895) :**

Balıkesirlidir. Bursa'da Köse Mehmet Efendiden ders görüp, icazet almıştır. Balıkesir'de Hacı Ali Medresesi Müderrisliği yapmıştır. Mantık bilgisiyle şöhret bulmuştur. 1895 de Balıkesir'de vefat etti.

28 — **Vehbi Osman Efendi (Hacı) :** Bigadiç köylerindendir. Kırkağaç'ta icazet almıştır. Daha sonra müftü olmuştur. 1884 senesinde öldü. Mezarı Bigadiç'tedir. Tefsir, hadis ve fıkıhta yeterli idi.

Eserleri : Sülüs, Talik ve Rik'a gibi güzel yazı örnekleri vardır. Musikiye vakıf ve sesi güzel idi.

29 — **Vehbi Ali Efendi (Emel Zade):** Şevki Efendiler'in Yoncaağası köyünden fakir bir aileye mensuptur. Babası Ömer Şevki Efendidir. Balıkesir'de doğmuştur. 1868 senesinde Bigadiç'te öldü. Eserleri yangında yokulmuştur. En önemlisi İmam-ı Âzamın meşhur Vesayesinin şerhidir. Bundan başka Kelime-i Tevhit ile Adab ve (Sehlimümteni) olan mevlidi vardır.

30 — **Melek Hoca Hafız Abdullah Efendi :**

Balıkesirlidir. Pek çok talebe yetiştirmiştir. Vaizlik de yapmıştır. 1904 yılında ölmüştür.

31 — **Küçük Muharrem Hasbi Efendi (Yazıcızade, 1882 - 1911) :**

Abacı esnafından Hacı İsmail Ağanın oğludur. 1882 de Balıkesir'de doğdu, 1901 senesi Karesi İdadisini birincilikle bitirdi. Çeşitli medreselerde çalıştı. 1911 senesinde 29 yaşında iken öldü

32 — **Hafız Hüseyin Avni Efendi (Kasapzade, 1866 - 1914) :**

Balıkesir'li Hafız Mehmet Efendinin oğludur. İlk tahsilini Balıkesirde yapıp, ilmî tahsilini İstanbul'da tamamlamıştır. Cidde'de vefat etti.

Eserleri : Üç kısım üzerinde tertip edilmiş olan 1 - Muallim Lisanülarap, 2 - Mukaddemetülfıkıh ve İllafıtf, 3 - Mukaddemetülkrae Fitahricürrivaye, 4 - Bırahinülakait, 5 - Tuhvetülkavait etfal Kavait, 6 - Dinsizlik ve Hayatı Lakaydiye karşı.

bb) E d i p v e ş a i r l e r :

1 — **Yusuf Fakih (Devletoğlu, 1382 - ?) :**

1382 yılında doğdu. Balıkesir'lidir. (Faslı Fibeyan Nazmü Küttab) eserini 1411 ile 1413 seneleri arasında bitirmiştir. Eserlerini gayet sade Türkçe ile yazmıştır.

Dinle imdi Türkçe bir manzum kitap
Ettü kimçün siz bana etmen itap.
Ey nice gördük ulu âlimleri,
İlmi ile âmil ve kâmilleri.

2 — **Zatî (1460 - 1537) :**

Asıl adı (Ivaz) olup, Balıkesirlidir. Doğuştan şairdir. Çizmecilik sanatına verilmiş orada kalfa olmuştur. Daha sonra

İstanbul'a gitmiş orada ders görerek tanınmıştır. Padişah Beyazit II, Selim I ve Kanuni Sultan Süleyman'ın iltifatlarına mazhar olmuştur. Zatî'den bir beyit:

Deryadan ab istemiş olsam serap olur,
Ki altuna yapışsam o saat turab olur.

1537 yılında 77 yaşında iken öldü. Mezarı İstanbul Edirnekapı dışında Eyübe giden yol kenarındadır.

3 — **Bahri Hasan Efendi :**

Balıkesirlidir. Bazı medreselerde müderrislik yaptı. 1575 yılında Şam, 1578 de Kudüs Kadılığına tayin edildi. Son memuriyetine giderken Dürziler tarafından şehit edildi. Mezarı Trablusşam'dadır. Süleyman Çelebi'nin Mevlidi'ne nazire olarak mevlidi vardır.

4 — **Suhi Mehmet Efendi :**

Edinciklidir. Şahsına has bir şairdir. Çeşitli medreselerde ve Galatasaray müderrisliğinde bulundu. 1678 yılında vefat etti. Çeşitli gazelleri vardır.

5 — **Rasih Ahmet Bey :**

Balıkesirli eşraftan bir aileye mensuptur. Basılmamış divanı olduğu Osmanlı yazarlarının kitaplarında yazılıdır. (Bülgatül Ahbab) isminde bir mensur eseri de vardır. 1702 de ölmüştür. Mezarı Tekirdağındadır. Gayet içli şiirleri de vardır.

6 — **Rakım Abdülaziz Bey (1820 - 1884) :**

Balıkesirli eşraftan ve Giritlizade ailesinden Hasan Beyin oğludur. 1820 senesinde İstanbulda doğdu. 1835 yılında Divanı Hümayun kaleminde çalışmaya başladı. Avni ve Şakir Efendilerden Arapça ve Farsça ders aldı. 1884 yılında emekli olarak hayata gözlerini yumdu. Kabri Eyüp'tedir. İçli gazelleri vardır.

7 — **İsmet Bey (1869 - 1917) :**

Balıkesir'in Balya Kazasının Müstecap Köyünden, zürradan Mehmet Efendi torunu Mehmet Ali Efendinin oğludur. 1869 senesinde doğdu. 1891 senesinde Balıkesir İdadisinden mezun olup hukuka devam etti. Boş zamanlarını Arapça, Farsça ve Fransızca öğrenmekle geçirmiştir. Hukuk tahsilinde iken yazdığı manzumelerle tanındı. İkdam ve Sabah gazetelerinde yazılar yazdı. Mutlakiyet Devrinde Avrupa'ya kaçtı. Meşrutiyetle tekrar yurda döndü. Gayet güzel Türkçe ile birçok şiirler yazmıştır. İzmir İstinaf Hukuk Mahkemesi dava vekili ve savcılığı gibi memuriyetlerde bulundu. (Hiyaban) dergisini çıkardı. 1917 senesi içinde İsparta'da hayata gözlerini yumdu.

Eserleri : Terane, Destanı Zafer, Naili Kadim, Furuku Elvas, Refail, Şukûe çin, Lugati Naci, Rubaiyatı Ömer Hayyam.

8 — **Enisi Mustafa Efendi :**

Edremitlidir. Emlâk ve arazi sahibi olduğundan devlet hizmetinde çalışmamıştır. İyi Farsça bilirdi. Enisi takma adı ile şiirleri vardır. Ölümü 1909 yılındadır.

9 — **Hasbi Muharrem Efendi (Helvacızade, 1863 - 1914) :**

Şair olup, Balıkesirlidir. Helvacı Hacı Mustafa Ağa'nın oğludur. 1863 senesinde doğdu. 1893 yılında Balıkesir İdadisi Türkçe öğretmenliğinde bulundu. 1908 yılında Meclisi Mebusana Karasi Mebusu olarak katıldı. 1914 senesinde hayata gözlerini yumdu. Mezarı Lütfullah Camii Mezarlığındadır. Kendi el yazısı ile eserleri vardır. Halen Balıkesir İl Halk Kütüphanesindedir.

10 — **Kâmile Fatma Hanım (1839 - 1917) :**

Balıkesirli olup, Keşkekzade ailesinden Hacı Mehmet Efendinin kızıdır. 1839 senesinde doğmuştur. Arapça ve Farsça öğrendi. Kadınlara vaiz ve nasihatla zamanını geçirirdi. Hoş sohbet, güzel konuşması sayesinde herkes tarafından sevildi ve sayıldı. 1917 de 78 yaşında vefat etti.

Eserleri : (Miracün Nebi) adında basılmamış manzum eseri ile 1890 senesinde

yazılmış (Velâyeti Nebbeviye) dair (Hadiyül Cenan) isminde âşıkane bir eseri vardır.

11 — **Ruhi Naci Bey :**

Naci Kasım Efendinin oğludur. 1894 tarihinde Edremitte doğdu. Balıkesir İdadisinden sonra Üniversitede İlâhiyat ve Hukuk Fakültesine devam etti. Ruhi Beyin (Fani Dede) takma ismi ile birçok şiirleri vardır. İzmirde Sadayı Hak, Islahat, Âhenk ve Balıkesir'de Zaferi Millî gazetelerinde basılmıştır.

12 — **Hamit Ahmet Bey (1885 - 1923) :**

Hacı Naili Zade Efendinin oğlu olup, Balıkesirlidir. 1885 yılında doğdu. Balıkesir dahilinde öğretmenlik ve müfettişlik yapmıştır. Balıkesir Öğretmen Okulunun Türkçe öğretmeni iken 1923 yılının sonuncu günü vefat etmiştir. Birçok şiirleri varsa da basılmamıştır. Aşağıdaki mısralar Hamit Ahmet Bey'e aittir :

Yazık, yazık sen misin bir kenara atılan?
Siyah toprak içinde çürüyen mahvolan.
Yazık, yazık sen iken zarif, taze bir fidan,
Yere düştün kuruyup henüz çiçek açmadan.
Verem denen bir haris ciğerini kemirdi,
Bu milleti süsleyen vücudunu devirdi.

cc) D e v l e t a d a m l a r ı :

1 — **Zağnos Paşa :**

Çeşitli kaynakların rivayetlerine göre Balıkesirli değildir. Kendi ailesi içinde Trabzon havalisinden olduğu bildiriliyor. İkinci Murat saltanattan feragatı ile oğlu İkinci Mehmet'e saltanatı terk ettiği zaman bazı kaynaklarda Zağnos Paşanın ümeradan olduğu bildirilmektedir.

İkinci Mehmet, ilk saltanatında Paşayı kendine vezir yaptı. İkinci Murat tekrar padişah olunca Zağnos Paşayı Balıkesir'e ikamete mecbur ettiler. İkinci Mehmet ikinci defa padişah olunca, Paşa İstanbul'a çağırılarak Fatih'in hizmetine girdi. İstanbul'un fethinde pek çok hizmeti görülmüştür. Bilhassa Dolmabahçe'de kızaklar ile 20 kadar çektirmenin Haliç'e indirilmesi Paşa'nın buluşudur.

Zağnos Paşa İstanbul'un fethinden sonra bilinmiyen bir sebepten ötürü kızı ile birlikte Balıkesir'de ikamete memur edildi. Kendilerine maişetlerini temin etmek için geniş arazi verildi. Zağnos Paşa Balıkesir'de bir cami ile ona vakfiye olarak bir de hamam yaptırmıştır. Caminin minberi bir sanat eseridir. Cami 1449 yılında yapılmıştır. Bugün camiye Paşocamii, hamama da Paşahamamı deniimektedir. Yaptırılan bu cami, 1897 depreminde yıkılmış ve mutasarruf Ömer Ali Bey'in önderliği ve halkın yardımı ile 1906 senesinde yeniden yapılmıştır. Minaresi Balıkesir eşrafından Arabacızade ailesinden Hacı Hafız Mehmet Efendi tarafından yaptırılmıştır.

2 — **Ahmet Paşa (Dalgıç) :**

Çavuşluktan yetişmiş, Su Nazırı ve mimar olmuştur. 1591 tarihinde Erzurum Beylerbeyi, sonra da Şam, Halep, Silistre mutasarrıflıklarında bulundu. 14 yıl devam eden Avusturya Savaşları sırasında Anadoluda başgösteren isyanları bastırmak için Kalenderoğlu üzerine gönderildi. Manyas Gölü civarında 1600 yılında yapılan savaşta mağlup oldu, yaralandı ve öldü. Mezarı Gönen'de banyolar karşısındadır (Halen parktır).

3 — **Hüseyin Paşa :**

Balıkesir'in Selâhattin Mahallesinde Besten Çavuş adında hayır sahibi bir şahsın oğludur. Hüseyin Paşa 1586 tarihinde Balıkesir Mutasarrıflığı yaptı. 1599 tarihinde Anadolu (Kalenderoğlu Mehmet) isyanını bastırmak için çalışmış ve daha sonra Anadolu Emirilümerası olmuştur. Vefatı 1614 ile 1624 seneleri arasındadır.

4 — **Mehmet Zaman Paşa :**

Balıkesir'in Ömer Köyündendir. Hacı Veli Ağanın oğludur. 1634 senesinde birinci defa Karesi Sancağı Beyliğinde, 1646 tarihinde Bolu Sancağı Mutasarrıflığında bulunmuştur. 1651 tarihinde Mirimiran olan Mehmet Zaman Paşa'ya, Karesi Sancağı arpalık olarak verilmiştir. Daha bir çok sancaklarda hizmet etmiş, 1662 senesinde, Ömer Köyündeki çiftliğinde hayata gözlerini kapamıştır.

5 — Alişan Bey :

Balıkesirlidir. Babası Hüseyin Efendidir. Divriği ve Arapkir Sancak beyliklerinde bulunmuş olup, 1683 senesinde Avusturya Savaşı sırasında asker sevkine memur edilmiştir. 1694 senesinde Çandarlı Körfezi ve Havalisi Sahil Muhafızlığında, 1695 senesinde Karasi Beytülmal Eminliğinde bulunmuş, 1697 senesinde vefat etmiştir.

6 — Sinan Paşa :

Balıkesirli olup, Zağnos Paşa'nın torunlarından Mehmet Paşa'nın oğludur. 1595 senesinde Karesi Sancak Beyliğinde, 1638 senesinde Bozok Sancak Beyliğinde hizmet etmiş, yaşlılığında Balıkesirde ikamet ederken, 1664 tarihinde vefat etmiştir.

7 — İlyas Paşa (Hacı) :

Balıkesirlidir. Babası Maden Ağa Solakzadedir. 1614 de Musul Beylerbeyi olmuştur. Daha sonra Balıkesirde oturması uygun görüldü. Murat IV zamanında vezirliğe kadar yükselir. 1623 de Saraya çağırılarak Bostancılar tarafından başı kesilmek suretile ile öldürüldü.

8 — Salih Paşa :

Balıkesir'in Hisariçi Mahallesindendir. 1691 senesinde Tekke Sancağı Mutasarrıflığında ve bir ara da Ankara Sancağı Mutasarrıflığında bulundu. 1698 senesinde memleketi olan Karesi Mutasarrıflığına nakledildi. 1699 senesinde vefat etti.

9 — İbşir Hasan Paşa :

Enderunda yetişmiş olup, Peşkir Ağası, Hazine Kethüdalığı, Kapıcıbaşı ve Miri İlim rütbe ve memuriyetlerinde bulundu. 1689 senesinde Malatya Mutasarrıfı ve Mirimiran oldu. 1690 yılında Selânik Muhafızlığı, bir yıl sonra da Muğla ve Menteşe Mutasarrıflığı, 1692 tarihinde vezirlikle Silistre Valiliğinde ve daha yüksek devlet hizmetlerinde bulunduktan sonra 1694 senesinde teftişte bulunduğu bir sırada Balya İlçesinin Pazar Köyünde öldürüldü. Mezarı köy camii yanındadır.

10 — Osman Paşa :

Balıkesirlidir. Voyvodalıkla nüfuz ve itibar sağlamış, 1729 senesinde Mirimiranlık rütbesiyle Karesi Mutasarrıfı olmuştur. Eşkiya bastırmada büyük hizmetler etmiş olup, 1731 tarihinde ölmüştür.

11 — Osman Efendi :

Balıkesirlidir. Tahsilden sonra Ragıp Paşa'nın Kapıcılar Kethüdası oldu. Paşa'nın sadrazamlığı zamanında 1758 tarihinde Saliha Sultan Kethüdalığına tayin edilmiş olup, 1731 de öldü.

12 — Şerif Mehmet Paşa (? - 1860) :

Balıkesir'in Bigadiç İlçesindendir. Hacı Süleyman Ağanın oğludur. Tahsilden sonra Kapıcıbaşılıkla, 1854 tarihinde Mirimiran payesiyle Kıbrıs mutasarrıflığında, sonra Kars, Karesi Sancağı mutasarrıflıklarında bulundu. 1860 senesinde öldü. Paşa'nın Bigadiç'te 1846 tarihli bir medresesi ile camii vardır.

13 — Mehmet Paşa (Giridi Zade) :

Balıkesirli olup, Hacı Süleyman Ağanın oğludur. 1828 Rus Seferinden itibaren silâhşör olarak birçok savaşlara katılmış ve yararlık göstermiştir. Daha sonra mirimiranlık rütbesiyle Maraş Eyaletine mutasarrıf olarak tayin edilmiştir. Reşit Paşa'nın inhası üzerine kendisine vezirlik verilmiş, Silistre Valisi olmuştur. 1831 de Mısır Seferine iştirak etmiş ve daha sonra 1855 yılında katıldığı savaşta şehit düşmüştür. Mezarı Silistre'dedir.

14 — Ali Haydar Paşa (Yakalı, 1819 - 1879) :

1819 senesinde Balıkesir'in Bigadiç İlçesinde doğdu. Babası Alâaddin Ağadır. Askerî tahsilden sonra 1848 de erkânıharp yüzbaşısı olarak hizmete başladı. Birçok kıtalarda kumandanlık yaptı. 1873 tarihinde Askeri Şura'da, 1875 de İşkodra Valisi olarak çalıştı. 1879 da kalb sektesinden öldü.

15 — İzzet Paşa :

Giritlizade Mehmet Paşa'nın oğludur. 1854 yılında binbaşı rütbesiyle baba-

sına yaver olmuştur. Babasının ölümünden sonra Harbiye Okulu'nu bitirerek kurmay olarak hizmete katılmıştır.

Hizmetleri : Korgenerallikle Vidin Kumanlığında bulundu ve 1853 senesinde 6. Ordu Mareşalı oldu. 1883 yılında Yemen Valisi oldu ve 7. Ordu Mareşalı iken 1885 yılında vefat etti.

16 — **İsmail Paşa :**

Mustafa Ağa adında eşraftan birinin oğludur. Kapıcıbaşılık rütbesiyle 1832 senesinde Midilli Nazırlığında ve kaymakamlıklarda bulundu. 1857 senesinde mirimiran rütbesiyle Midilli Sancağında çalıştı. 1864 senesinde vefat etti.

17 — **Mustafa Sıtkı Paşa (Fosfor) :**

Balıkesirlidir. İlkokuldan sonra askerî okula devam etmiş, 1849 senesinde kurmay yüzbaşı rütbesiyle diploma almıştır. Mezun olduğu okulda müdür yardımcılığı ile işe başlamış, iki yıl sonra binbaşı olmuştur. Generalliğe kadar yükselmiştir. Daha sonra Erzurum Valisi olmuş, 1872 de Bahriye Nazırlığına getirilmiştir. 1890 yılında Erzurum Valisi iken vefat etmiştir.

18 — **Rifat Mustafa Paşa (1836 - 1897) :**

Balıkesirli Giritlizade Mehmet Paşanın oğludur. 1836 senesinde doğmuştur. 1849 senesinde Balıkesir Abanesi Müdürlüğünde bulundu. 1854 yılında binbaşılık rütbesi ile babasına yaver oldu. 1860 senesinde Mektebi Harbiye'ye alındı. Buradan mezun oldu. 1867 senesinde Üçüncü Alay II Tabur Binbaşılığına, 1869 senesinde Tahkik Komisyonu Azalığına, bir sene sonra da yarbaylıkla İkinci Ordu Meclis Azalığına, 1872 de İzmit Redif Alayı Albaylığına atanarak iki gün sonra da Korgeneralliğe terfi ettirildi. Rifat Paşa 1897 senesinde 61 yaşında vefat etti. İstanbulda Topkapı haricinde gömülüdür.

19 — **Haşim Zühtü Paşa :**

Balıkesir'in Dinkçiler Mahallesinden Kethüda Zade Pabuççu Hacı Hüseyin Ağanın oğludur. 1864 senesinde Balıkesir'de doğmuştur. İlk tahsilden sonra Bursa Askerî İdadisini, oradan da Kuleli ve Harbiye okulunu bitirerek 1889 yılında kurmay yüzkaşı olarak orduya katıldı. 1912 Balkan Savaşında Kolordu Kumandanı olarak bulundu ve Lüleburgaz Muharebesinde şehit düştü.

B — BUGÜNKÜ DURUM :

a) İlkokullar :

aa) Köy okulları :

Merkez İlçesiyle beraber Balıkesirin tüm ilçelerinde 878 ilkokul vardır. 1967 - 1968 öğrenim yılı başında ilin 126 köyünde ilkokul bulunmamaktadır. Mevcut okulların (19) u eğitmenli ve öğretmenli, (6) sı bağımsız eğitmenli, geriye kalan okullar ise öğretmenli okullardır. Köy ilkokullarına devam eden (67803) öğrenci ve ders veren (1362) öğretmen vardır. 1967-1968 öğrenim yılı başındaki duruma göre Balıkesir ilçelerindeki ilkokullu ve ilkokulsuz köy sayıları aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir :

İlçeler	Okullu köy Sayısı	Okulsuz köy Sayısı
Merkez İlçe	109	10
Ayvalık	12	5
Balya	45	2
Bandırma	32	2
Bigadiç	71	2
Burhaniye	30	7
Dursunbey	76	26
Edremit	21	1
Erdek	31	—
Gönen	76	12
Havran	25	1
İvrindi	51	14
Kepsut	49	15
Manyas	40	4
Savaştepe	31	10
Sındırgı	57	9
Susurluk	39	6
Toplam	795	126

bb) Şehir ve Kasaba İlkokulları :

Merkez İlçesinde 16, ilçe ve kasabalarda 68 olmak üzere Balıkesir İlinde 84 adet şehir ve kasaba ilkokulu vardır. 1967-1968 öğrenim yılında bu okullara (34385) öğrenci devam etmekte olup (774) öğretmeni bulunmaktadır.

Şehir ve kasaba ilkokullarının ilçelere dağılışı aşağıdaki çizelgede gösterilmiştir :

İlçeler	Okul Sayısı
Balıkesir Merkez	16
Ayvalık	9
Balya	1
Bandırma	11
Bigadiç	2
Burhaniye	6
Dursunbey	3
Edremit	10
Erdek	2
Gönen	5
Havran	3
İvrindi	1
Kepsut	2
Manyas	3
Savaştepe	2
Sındırgı	3
Susurluk	5

b) Ortaokullar ve Liseler :

Balıkesir İlinde (5) lise, (15) ortaokul vardır. Liselerden (2) si Merkezde diğerleri Ayvalık, Bandırma ve Edremit ilçelerindedir. Ortaokulların (1) i de Merkezde, (14) ü ilçelerde, (5) i de bucaklardadır.

1966 - 1967 ders yılı başında Balıkesir İlindeki lise ve ortaokulların sayısı ve yeri ile öğretmen ve öğrenci sayısını gösterir çizelge :

Okulun Adı	Öğretmen Sayısı	Öğrenci Sayısı
Balıkesir Lisesi	52	2066
Muharrem Hasbi Er. Lis. Balıkesir	20	996
Ayvalık Lisesi	24	727
Şehit Mehmet Günenç Lis. - Bandırma	23	974
Edremit Lisesi	29	955
Altınova Ortaokulu (Bucak)	2	75
Balıkesir Merkez Ortaokulu	7	721
Bandırma Ortaokulu	23	993
Balya Ortaokulu	6	232
Bigadiç Ortaokulu	7	259
Burhaniye Ortaokulu	13	435
Dursunbey Ortaokulu	7	204
Edincik Ortaokulu (Bucak)	6	165
Erdek Ortaokulu	9	318
Gönen Ortaokulu	13	482
Gömeç Ortaokulu (Bucak)	3	56
Havran Ortaokulu	7	204
İvrindi Ortaokulu	6	213
Kepsut Ortaokulu	7	238
Marmara Ortaokulu (Bucak)	4	53
Manyas Ortaokulu	12	323
Sarıköy Ortaokulu (Bucak)	3	126
Savaştepe Ortaokulu	11	406
Sındırgı Ortaokulu	11	414
Susurluk Ortaokulu	11	469
Toplam	314	12104

c) Millî Eğitim Bakanlığına bağlı orta dereceli meslekî ve teknik öğretim okulları :

Balıkesir İli ve ilçelerinde (23) adet mesleki ve teknik orta dereceli okul vardır. Bunların yerleri, adları ile öğrenci ve öğretmen sayılarını gösterir çizelge aşağıdadır :

Okulun adı ve yeri	Öğretmen sayısı	Öğrenci sayısı
Necati İlk Öğ. Ok. - Balıkesir	6	197
Ticaret Lisesi - Balıkesir	20	665
İmam Hatip Okulu - Balıkesir	17	607
Erkek Sanat Enst. - Balıkesir	38	865
Kız Sanat Enst. - Balıkesir	24	321
Kız Sanat Enstitüsüne bağlı Kız Sanat Okulu - Balıkesir	—	261
Ayvalık Kız Sanat Enstitüsü	6	90
Ayvalık Kız Sanat Enst. bağlı Kız Sanat Okulu	—	235
Ayvalık Erkek Sanat Enstitüsü	14	214
Bandırma Kız Sanat Enstitüsü	20	176
Bandırma Kız Sanat Enstitüsüne bağlı Kız Sanat Okulu	—	524

Bandırma Erkek Sanat Enst.	21	349
Bandırma Ticaret Lisesi	6	107
Bigadiç Kız Sanat Okulu	3	62
Burhaniye Kız Sanat Enst.	2	81
Burhaniye Kız Sanat Enst. bağlı Kız Sanat Okulu	—	113
Edremit Kız Sanat Enstitüsü	14	153
Edremit Kız Sanat Enst. bağlı Kız Sanat Okulu	—	84
Edremit Erkek Sanat Enstitüs	19	384
Gönen Kız Sanat Okulu	2	310
Havran Kız Sanat Okulu	1	59
Savaştepe İlköğretmen Okulu	34	1207
Sındırgı Kız Sanat Okulu	2	163
Toplam	**249**	**7232**

d) Çeşitli kuruluşlara bağlı meslekî okullar :

İl Merkezinde Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı (1) Sağlık Okulu vardır. Bu okula (146) öğrenci kayıtlı olup (7) öğretmeni bulunmaktadır.

e) Balıkesir İlinde özel okul yoktur :

f) Yetiştirme Yurtları ve Özel Eğitim kurumları :

6972 sayılı Kanunla kurulmuş bulunan İl Korunmaya Muhtaç Çocukları Koruma Birliği, bu Kanunun 1. maddesinde belirtilen vasıflara sahip ve bu sebeple haklarında Sulh Hukuk Mahkemelerince korunma kararı alınmış bulunan, Balıkesir İli nüfusuna kayıtlı çocukların Çocuk Bakım Yurtları ile Yetiştirme Yurtlarında bakılmaları, okutulmaları veya bir iş sahibi edilmeleri konusunda görevlidir. Korunma kararı alınan çocuklardan 0-6 yaş arasında olanlar, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca tertip edildikleri çocuk Bakım Yurtlarında, 7-18 yaş arasındakiler ise durumlarına göre Ayvalık Alibey Yetiştirme Yurdunda veya Balıkesir Merkez Yetiştirme Yurdunda bakılmaktadırlar. 6-12 yaş arasındakiler Alibey Yetiştirme Yurdunda, 12-18 yaş arasındakiler Merkez Yetiştirme Yurdunda barındırılmaktadırlar. 0-6 yaş arası çocuklardan 42 tanesi yıl içinde diğer iller çocuk bakım yurtlarına yerleştirilmişlerdir. 7-18 yaş arası çocuklardan - yurtların çocuk kadroları dolu olduğundan - yerleştirilmemiş bulunanlar, sonra yetiştirme yurtlarına alınmak üzere sıraya konmuşlardır.

Balıkesir İlindeki Orta dereceli (her çeşit okul) okul müdürleri :

Okulun Adı	Okul Müdürünün Adı ve Soyadı
1 — Balıkesir Lisesi	**Nazım Kurtiş**
2 — Muharrem Hasbi Er. Lisesi	**Rifat Büke**
3 — Balıkesir Ortaokulu	**M. Hurşit Tuna**
4 — İmam Hatip Okulu	**Feyzullah Türker**
5 — Erkek Sanat Enstitüsü	**Veysel Tarakçı**
6 — Kız Enstitüsü	**Ayten Er**
7 — Ticaret Lisesi	**Nafi Önal**
8 — Ayvalık Lisesi	**Mevlût Oğuz**
9 — Ayvalık Erkek Sanat Enstitüsü	**Şükrü Abacı**
10 — Ayvalık Kız Enstitüsü	**Suna Çolak**
11 — Ayvalık Altınova Ortaokulu	**İbrahim Muti**
12 — Bandırma Lisesi	**Tahsin Çizenel**
13 — Bandırma Ortaokulu	**Yakup Eyüpoğlu**
14 — Bandırma Erkek Sanat Enstitüsü	**Metin Taşkın**
15 — Bandırma Kız Sanat Enstitüsü	**Kâmile Genç**

16 — Bandırma Ticaret Lisesi
17 — Edincik Ortaokulu
18 — Balya Ortaokulu
19 — Bigadiç Ortaokulu
20 — Burhaniye Ortaokulu
21 — Burhaniye Kız Sanat Okulu
22 — Burhaniye Gömeç Ortaokulu
23 — Dursunbey Ortaokulu
24 — Edremit Lisesi
25 — Edremit Erkek Sanat Enstitüsü
26 — Edremit Kız Sanat Enstitüsü
27 — Erdek Ortaokulu
28 — Erdek Marmara Ortaokulu
29 — Havran Ortaokulu
30 — Havran Kız Sanat Okulu
31 — Gönen Ortaokulu
32 — Gönen Sarıköy Ortaokulu
33 — Gönen Kız Sanat Okulu
34 — İvrindi Ortaokulu
35 — Kepsut Ortakulu
36 — Manyas Ortaokulu
37 — Savaştepe Ortaokulu
38 — Savaştepe İlköğretmen Okulu
39 — Sındırgı Ortaokulu
40 — Sındırgı Kız Sanat Okulu
41 — Susurluk Ortaokulu
42 — Bigadiç Kız Sanat Okulu

Remzi Altınok
Emin Güner
Cahit Özdoğan
Ahmet Aydın
A. Hidayet Sezgin
Meliha Ünsal
İ. Hakkı Korkmaz
Hasan Basri Tuncer
M. Hidayet Pasin
Hasan Şengün
Ayşe Karaalp
Veli Kuru
Çetin Karaçelik
M. Nuri Özesmer
Ayten Aksoy
Muzaffer Ertunç
Cafer Şahin
Tangül Kantarcı
Nurettin Baytekin
Oğuz Yardımcı
İlhan Doğan
Recep Testici
Zülfü Kurtay
Güngör Karaaslan
Nevzer Sipahi
Sabit Ertuğrul
Şengönül Çubukçu

1 — Alibey Yetiştirme Yurdu :

Yurt 1952 yılında açılmış olup, Ayvalık İlçesinin Alibey Adasında bir binada faaliyet göstermektedir. Yurdun çocuk kadrosu (100) dür. Bu yurda yaşları 7-12 olan çocuklar alınmaktadır. Yıl içinde yurda (25) çocuk alınmış, (2) çocuğun ise durumları düzelmiş olduğundan korunma kararları kaldırılmıştır. Korunma kararı alınıp ta yurda girmek için sıra bekleyen 145 çocuk bulunmaktadır.

Yurdun bir müdür, dört grup öğretmeni, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca verilmiş üç hasta bakıcı kadrosu vardır.

2 — Merkez Yetiştirme Yurdu :

Merkez Yetiştirme Yurdu Gazi Osman Paşa Mahallesinde, ayni adı taşıyan ilkokulla ayni bahçe içinde olmak üzere 29 Ekim 1960 yılında 80 öğrenci ile faaliyete geçmiştir. Bina özel olarak yurd için yapılmıştır. O gün için çocukların bütün ihtiyaçlarını karşılıyacak durumda idi. Yurdda bulunan çocukların mevcutlları bir yıl sonra (110) a çıkartılmıştır. Barındırılan çocuklar ileri öğrenimleri için çeşitli orta dereceli okullar ile meslek ve sanat okullarına devam ederler. Okullarda muvaffak olamıyanlarla, öğretmenleri tarafından bu kanıya varılıp okumak istemeyen öğrenciler, yurt gurup öğretmenleri tarafından çeşitli sanatlarda yetiştirilmek üzere şehir içinde bulunan sanatkârların yanına verilerek yetişip hayata hazırlanmaları sağlanır.

Bugüne kadar 185 çocuk sanatta yetiştirilerek ve 46 çocuk öğrenim sonucu bir meslek sahibi olup hayata atılmışlardır.

1966 yılında 100 yatak ilâvesiyle yurd mevcudu (210) a yükseltilmiştir.

Merkez Yetiştirme Yurdunda bir müdür, bir müdür muavini ve beş grup öğ-

retmeni bulunmaktadır. Ayrıca üç hastabakıcı kadrosu vardır.

Yurda girmek için sıra bekliyen çocukların sayısı (48) dir. Bu yurda, 12-18 yaş arasındaki çocuklar alınmaktadır.

3 — İl dışı yurtlarda barındırılan Balıkesir İli nüfusuna kayıtlı çocuklar :

İl dahilinde Koruma Birliğine ait bir Çocuk Bakım Yurdu yoktur. Haklarında, Kanun gereğince korunma kararı alınmış çocuklar, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının tertip edeceği her hangi bir Çocuk Bakım Yurduna gönderilmekte, bakım masrafları İl Koruma Birliği tarafından karşılanmaktadır.

1967 akçalı yılında dış iller Çocuk Bakım Yurtlarında barındırılan 0-6 yaşındaki çocukların sayısı 42 dir.

Ayni şekilde, haklarında koruma kararı alınan kız çocuklar, ilde Kız Yetiştirme Yurdu bulunmaması sebebiyle Millî Eğitim Bakanlığı tarafından uygun görülen dış iller Kız Yetiştirme Yurtlarına tertip edilmekte ve sıraya alınmaktadırlar. Diğer illerde okuyan kız çocukların sayısı (30) dur. Kız Yetiştirme Yurtlarına sıra bekleyenlerin sayısı ise (36) dır. 7-18 yaş arasında il nüfusuna kayıtlı çocuklardan diğer illerde barındırılıp masrafları Balıkesir Çocukları Koruma Birliği tarafından karşılanan çocuk sayısı (27) dir. Böylece diğer iller yetiştirme yurtlarında okuyan 7-18 yaş arası çocukların sayısı (63) ü bulmaktadır.

4 — Koruma Birliği Bütçesi :

Koruma Birliğinin hesapları Devlet Muhasebesi Usullerine göre yürütülmektedir. Her yılın hesapları Sayıştay Başkanlığı murakiplerince kontrol edilmektedir. 1967 akçalı yılı bütçesi (1.030.367,91) lirayı bulmuştur. Bütçede Özel İdare ve il dahilindeki 27 belediyenin % 1 iştirak payları toplamı (270.010,16) liradır. 6972 sayılı Kanunun 9. ve 10. maddelerine göre Koruma Birliği Bütçesine iştirakçı Bakanlıklardan Millî Eğitim Bakanlığı iştiraki 150.000, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının iştiraki ise 100.000 liradır.

g) Yüksek Okullar :

Balıkesir İlinde Necati Eğitim Enstitüsü adıyla kurulu bir Eğitim Enstitüsü bulunmaktadır.

1944 - 1945 öğretim yılında Necati Orta Öğretmen Okulu adıyla fizik - kimya - matematik bölümleri ile hizmete açılmıştır. 1946 - 1947 de toplu dersler halinde öğretime devam etmiş ve 1949 - 1950 öğretim yılında İstanbul Çapa Eğitim Enstitüsüne nakil olunarak öğretime ara verilmiştir. 1954 - 1955 öğretim yılından itibaren fen, edebiyat şubeleriyle iki yıl süreli olarak tekrar öğretime başlamıştır. 1967-1968 öğretim yılından itibaren Türkçe, sosyal bilgiler, matematik, fen - tabiat bilgileri bölümleriyle üç yıl süreli öğretime başlamıştır.

Necati Eğitim Enstitüsüne giriş şartları:

Lise ve öğretmen okulları son sınıflarında bulunanlarla, bu okulların bitirme sınavlarında bütünlemeli öğrenciler kendi okul müdürlüklerine; liseyi bitirmiş olanlar bitirdikleri lisenin müdürlüğüne; öğretmen okulunu bitirmiş ve öğretmenliğe atanmamış olanlar, bir ders yılından az öğretmenlik yapmış olanlar mezun oldukları okul müdürlüklerine; bir ders yılından fazla öğretmenlik yapmış olanlar ödev aldıkları ilin Millî Eğitim Müdürlüğüne 15 Şubat akşamına kadar örneğine uygun bir dilekçe ile başvururlar. Bu müdürlükler, eleme sınavı aday seçimini yaparlar ve seçilenlerin evraklarını Enstitü Müdürlüğüne gönderirler. Tesbit olunan eleme sınavı adayları Enstitü Müdürlüğünün yapacağı çağrı üzerine bildirilen günde yapılacak imtihanları kazanırlarsa Enstitüye kabul olunurlar.

Adayların 30 yaşını geçmemiş olmaları, öğretmenliğe mani beden ve ruh hastalıklarının bulunmaması, kız adayların ise evli veya boşanmış veya dul olmamaları gerekmektedir.

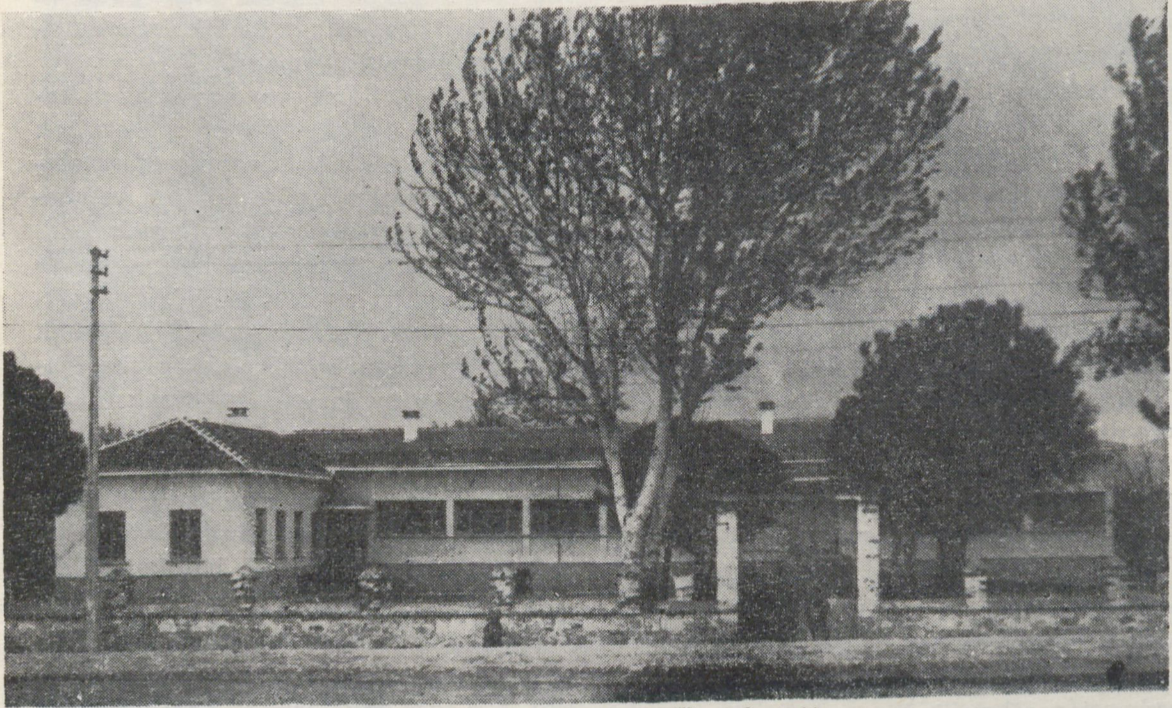
3 — MİLLİ EĞİTİM ÇALIŞMALARI :

A. İLKÖĞRETİM :

a) Köy okulları :

Balıkesir İlinde köy ilkokulları davası hemen hemen halledilmiş durumdadır. İlin (921) köyünden (795) inde ilkokul mevcuttur. Geriye kalan (126) köyün çoğunun nüfusu 100 den aşağıdır. Az nüfuslu köyler için bölge okulları yapımına gidilmektedir. Bigadiç İlçesi Yağcılar Bölge Okulu bunun bir örneği olup, 1967 yılında hizmete açılmıştır. Yeter bina bulunmadığından (7) köy ilkokulunda çift öğretim yapılmaktadır.

1965 yılında 48 köyde 107 derslikli 63 lojmanlı, 1966 yılında (30) köyde 38 derslikli 42 lojmanlı, 1967 yılında (25) köyde 32 derslikli 31 lojmanlı köy ilkokulu yapılmıştır. Ayni yıllarda toplam olarak (34) köyde büyük okul onarımı yapılmış bulunmaktadır. Bu işler için

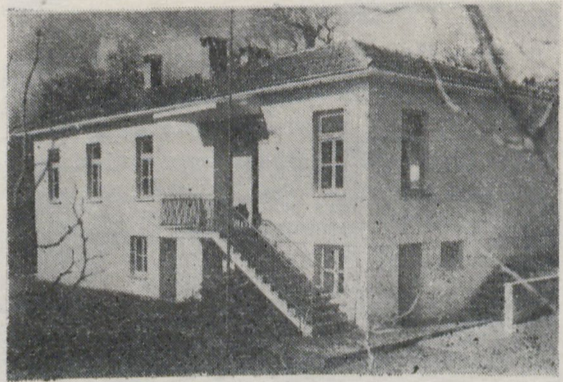
Burhaniye, Gömeç İlkokulu (Yeni İnşaat)

sarf edilen ödenek miktarları ise 1965 yılında 4.819.699, 1966 yılında 3.636.331, 1967 yılında 3.896.476 lirayı bulmaktadır.

b) Şehir ve kasaba okulları :

İlde mevcut şehir ve kasaba okulları sayısı (84) tür. Öğrenci sayısının fazlalığı sebebiyle yeterli okul bulunmadığından birçok şehir ve kasaba ilkokullarında çift öğretim yapılmaktadır. Balıkesir Merkezinde 11, Bandırma İlçesinde 7, Edremit İlçesinde 1, Gönen İlçesinde 2, Susurluk İlçesinde 3 ilkokul olmak üzere 24 ilkokulda çift öğretim yapılmaktadır.

1965 yılında şehir ve kasabalarda 35 derslikli 6 okul, 1966 yılında 44 derslikli 5 okul, 1967 yılında 30 derslikli 3 okul yapılmıştır. Ayni senelerde 11 şehir ve kasaba ilkokulunda büyük, 11 tanesinde de küçük onarım yapılmıştır.

Balıkesir Merkez Ayanoğlu Köyü İlkokulu (Yeni İnşaat)

B. ORTA ÖĞRETİM :

a) **Ortaokullar ve liseler :**

Balıkesirde mevcut ortaokul ve liseler ihtiyaca yeterli bulunmamaktadır. İlk öğretimin başarıya ulaşması, okuma hevesinin artması, orta dereceli okullara iştiraki arttırmaktadır. İlçeler lise, bucak ve köyler ise kendi muhitlerinde ortaokul ihtiyacını hissetmektedirler. Bu sebeplerden Gönen İlçesinin Sarıköy Bucağında, Burhaniye İlçesinin Armutova Bucağında (Gömeç), Ayvalık İlçesinin Altınova Bucağında, 1965 - 1967 yılları arasında mahalli derneklerce yaptırılan okullar hizmete açılmıştır. Ayrıca Erdek İlçesine bağlı Marmara Bucak Merkezinde ilkokul binasında öğretim yapan bir ortaokul açılmıştır. İnşaatı bitirilen Balıkesir Merkez Ortaokulu 1967 - 1968 ders yılında, Savaştepe Ortaokulu ise yine ayni yılda faaliyete geçmiştir. Senesi içinde Erdek İlçesi Ortaokuluna 8 derslikli ek pavyon inşaatı ihale edilmiştir. Gönen İlçe Merkezinde de bir Kız Sanat Okulu faaliyete geçmiştir.

k) **Meslekî ve Teknik Öğretim :**

Bu alanda mevcut okullar ihtiyaca yeterlidir. Bununla beraber bölgenin tarımsal yapısı göz önüne alınarak İl Merkezi ve ilçelerinde çeşitli tarım okulları açılması gerekmektedir.

C. HALK EĞİTİMİ VE TOPLUM KALKINMASI :

a) **Genel olarak :**

1 — Halk Eğitiminin tanımı :

Halk eğitimi, yurttaşların çalışma gücünü artırmak, sosyal yaşayış seviyesini yükseltmek, millî ve insanî meziyetleri geliştirmek amacıyle okul eğitimi dışında veya yanında yapılan eğitim ve öğretim çalışmalarıdır.

2 — Halk Eğitiminin önemi :

Okul eğitiminin boş bıraktığı alanları doldurmak, onun eksiklerini tamamlamak ve ulusça ilerlemeye yardım etmek üzere geniş ölçüde bir halk eğitimi çalışmasını zaruri kılan sebepler şunlardır :

aa) Halkımızın büyük bir kısmı okur yazar değildir. Bunların çoğu mecburî öğrenim çağı dışındadır. Bugünkü medenî hayatta, demokrasi hayatında herkese için okuma yazmayı öğreterek okur yazar hale getirmek ve Türkçe bilmiyenlere Türkçeyi tamamen öğretmek.

bb) Okul eğitimi görmüş vatandaşların hızla değişen bilimsel, teknolojik ve sosyal şartlara göre yeni bilgilerle donatılmasını gerçekleştirmek.

cc) Bilgi, hüner ve davranışları kazandırmak; özellikle eğitici görevi çok olan kadının aile içinde ekonomik ve sosyal hayatta önemli görevini tam yapması için iyi yetiştirilmesiini sağlamak.

dd) Halk Sağlığının korunması ve millî gücümüzün artırılması ve bütün yurttaşlara sağlıklı yaşama alışkanlıklarının kazandırılmasını, kendilerinin yanlış inanışlardan kurtarılmasını sağlamak.

ee) Çeşitli üretim alanlarında çalışan yurttaşların uygulamakta oldukları eksik ve yanlış usul ve inanışların düzeltilmesine, kendi problemlerinin çözülmesine ve işlerin daha verimli bir hale getirilmesine yardım etmek.

ff) Millî varlığımızın temeli olan Atatürk Devrimlerini ve Cumhuriyet esaslarını tek tek yurttaşlara kavratmak ve hazmettirmek; demokratik yaşayış düzenini benimsetmek ve kökleştirmek; millî birlik ve dayanışmayı pekleştirmek, belletmek ve devamlı kılmak, Millî Savunma gücümüzü artırmak ve geliştirmek.

gg) Güzel sanatlar, spor ve eğitsel kollar teşkil ederek bütün vatandaşları gereği gibi faydalandırmak.

hh) Yurttaşların teşebbüs kabiliyetlerini geliştirmek, çeşitli alanlarda kılavuzluk etmek.

ii) Yurttaşları geri düşüncelerden kurtararak kendilerine bilimsel ve doğruyu seçme yeteneğini kazandırmak.

jj) Kamu hizmeti gören örgüt ve kuruluşlarla işbirliği yaparak daha düzenli, bilgili ve verimli bir şekilde çalış-

Balıkesir Necati Bey Eğitim Enstitüsü ve İlk Öğretmen Okulu.

Balıkesir Ticaret Lisesi.

Orta Öğretim Kurumlarından Edremit Lisesi.

maları, bu hizmetlerden yurttaşların kolaylıkla faydalanmalarını sağlamak.

Bütün bu hususlar ancak sistemli bir halk eğitimi çalışması ile gerçekleştirilebilir. Bu hususlar Halk Eğitiminin önemini, toplum için taşıdığı anlamı, gerçek bir şekilde ortaya koymaktadır.

b) Halk Eğitimi ve toplum kalkınması çalışmaları :

aa. Halk Eğitimi Merkezleri :

(Halk Eğitimi) Balıkesir Merkezde bir Okuma yazma Kursu.

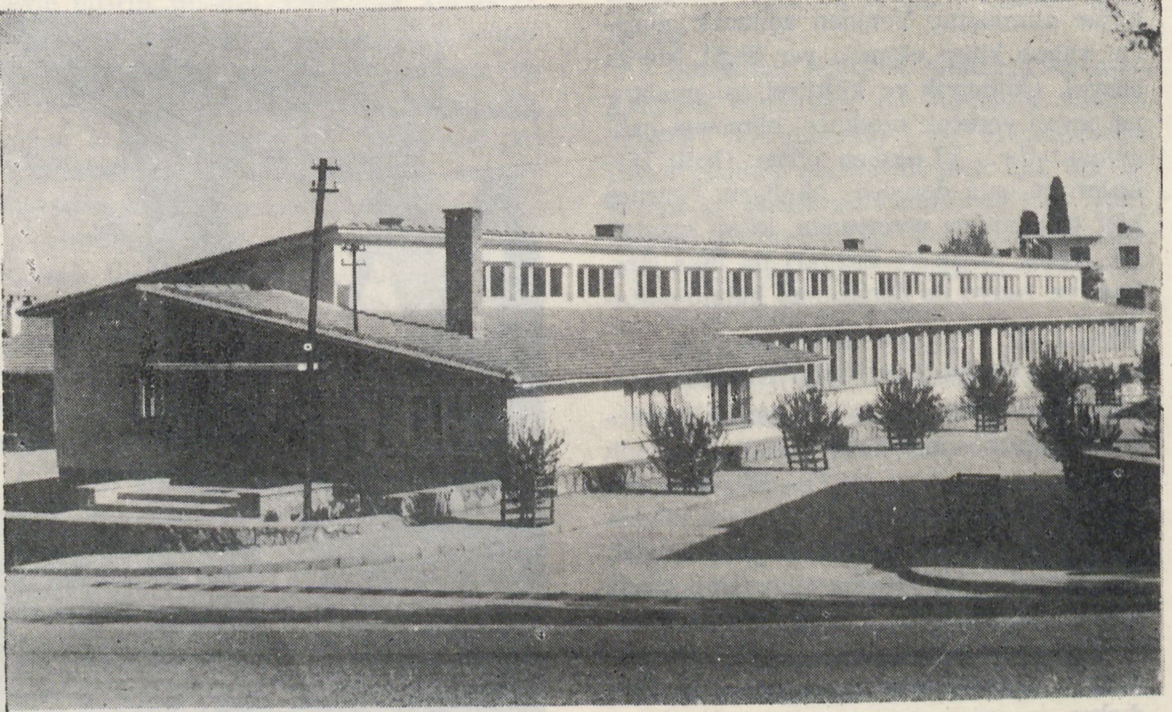
Balıkesir Halk Eğitim Başkanlığına bağlı olarak Balıkesir Merkez, Gönen, Kepsut, Bigadiç, Balya. İvrindi ve Ayvalık ilçelerinde kurulu Halk Eğitimi Merkezi Müdürlükleri çalışmalar yapmaktadırlar. Diğer 10 ilçede de birer Halk Eğitimi Merkezi açılması için Bakanlığa teklifte bulunulmuştur. Önümüzdeki yıllarda buralarda da Halk Eğitimi Merkez Müdürlüklerinin faaliyete geçebilecekleri ümit edilmektedir.

bb. Halk Dershaneleri :

1966 - 1967 ders yılında ilde ve ilçeler köylerinden 50 tanesinde A, B, ve C dershaneleri açılmıştır. Bu dershanelere 825 vatandaş kaydolmuş, 4 aylık çalışma sonunda 621 vatandaş okuma yazma belgesi almıştır. 1967 - 1968 ders yılında Merkez İlçe ve diğer ilçelerde açılan 70 adet A, B ve C dershanelerine 1176 vatandaş kaydolmuştur.

cc. Okuma (Eğitim) odaları :

Okuma odalarının vatandaşlarımıza

Ayvalık Lisesi 1. bına.

Bandırma Şehit Mehmet Gönenç Lisesi.

gerçekten faydalı olabilmesi için bazı tedbirler alınmıştır. Yeniden açılacak odaların yalnız kitap okunan yer değil, köyün sosyal, ekonomik ve kültürel çalışmalarına cevap verecek nitelikte olmasına çalışılmaktadır. 12 okuma odası, Ordu Birlikleri ve orta dereceli okulların kardeş köy çalışmaları sonucunda, kitap sandalye, masa, dolap ve bazıları da lüks lâmbası ve radyo ile donatılmış bulunmaktadır.

dd. Gezici Köy Kadın Kursları :

İlimiz Köy Kadınları Gezici Biçki - Dikiş Kurslarının 1966 - 1967 ders yılı içindeki çalışmalarında 174 köy kızı öğrenim yapmıştır. 1966 - 1967 ders yılında bu kurslara 186 öğrenci kaydedilmiştir. Kurslar, 8 aylık çalışma sonucunda sergi açarak çalışmalarını muhite göstermektedirler. Kurs öğretmenleri ayni zamanda toplum kalkınmasına yardımcı olmaktadırlar.

ee. Gezici Köy Erkek Kursları :

1966 - 1967 öğretim yılında 5 gezici Köy Erkek Kursu faaliyet göstererek 89 vatandaşın demircilik, marangozluk ve yapı işlerinde yetişmesine hizmet etmişlerdir. Bu kurslarla kazandırılmak istenen bilgi ve becerilerin vatandaşların günlük yaşantılarında kendilerine yararlı olması, ayni zamanda geçim sağlıyacak bir meslek veya sanatın kazandırılması amacını gütmektedir. Erkek Kursları da 8 ay süre ile öğretim yapmaktadırlar.

ff. Ev Ekonomisi Çalışmaları :

1 Mart 1967 tarihinden itibaren ilin 7 köyünde Ev Ekonomisi Çalışmaları yapılmıştır. Bu köyler Merkez İlçenin Halalca, Yakupköy, Köseler; Burhaniye İlçesinin Ulubeyler, Yunuslar, Karadere, Çallı köyleridir. Ev ekonomisi çalışmalarında öğretilen bilgi ve kazandırılan becerilerin konuları şunlardır: Gıda muhafazası ve beslenme, biçki - dikiş, mutfak tanzimi, ev döşemesi, el sanatları.

Köylerdeki ilk çalışmalarda gruplar meydana getirilmekte, guruplar kendi aralarında birer başkan seçmekte ve bu

Köy el sanatlarından halıcılık Korucu Bucağı, Demirciler Köyü Halıcılık Kursu.

başkanlar köyün lideri olarak yetiştirilmektedir. Bazı hallerde de bir kişi çok yönlü lider olarak geliştirilmekte ve köy çalışmalarının bu liderlerce devamı sağlanmaktadır.

gg. Köy el sanatları kursları :

İl içindeki köylerde vatandaşlara boş zamanlarını değerlendirerek gelir sağlayacak el sanatı öğreten kurslar açılmıştır. Bu kurslar halıcılık, çorapçılık, trikotaj ve Siirt tipi battaniye dokuma kurslarıdır.

İlimiz içinde açılmış bulunan bu kurslarda, kursiyerlerin öğrendikleri el sanatlarını devam ettirmelerini sağlamak bakımından çorap örme makinesi, halı ve battaniye dokuma tezgâhı Köy İşleri Bakanlığı tarafından maliyet fiatına ve 5 yıl vade ile verilmektedir. Bu haktan istifade edecekler kursları pekiyi ve iyi dere-

ceyle bitirip talepte bulunacak kursiyerlerdir. 1967 yılına kadar Balya İlçesinin Kayalar, Savaştepe İlçesinin Soğucak ve Burhaniye İlçesinin Gömeç Köylerinde açılan halıcılık kurslarına 63 talebe devam etmiş, 62 si mezun olmuş ve isteklilere 15 adet tezgâh verilmiştir.

1966 ve 1967 yıllarında Balıkesir Merkez İlçesinin Yeniköy, Susurluk İlçesinin Yıldız, Edremit İlçesinin Güre Köylerinden 90 talebe çorapçılık ve trikotaj kursuna devam etmiş olup, tamamı kursu başarı ile bitirerek isteklilere 45 adet trikotaj malzemesi verilmiştir.

1966 yılında Balıkesir Merkez İlçesinin Pamukçu Köyünde açılan Siirt battaniyeciliği kursuna devam eden 54 talebenin tamamı mezun olarak 29 adet tezgâh almışlardır.

hh. Örnek köy çalışmaları :

Merkez İlçe Yeniköy Bucak Merkezinde kurulmuş bulunan köy kalkındırma kooperatifi ortaklarına sunî gübre, yabancı otlarla mücadele ilâçları, hindi ve tavukçuluğu geliştirme kredi ve yem temini, et ve süt yapıcı sunî yemleri ve yakacak olarak kömür getirip köylülere dağıtmak gibi (etraf köyler için örnek) kendi köylerine faydalı çalışmalar yapmıştır.

Kepsut İlçesinin Tekkeışıklar ve Sındırgı İlçesinin Düvertepe köyleri ile Bigadiç İlçesinin Yağcılar Köyünde, köylülerin çalışmaları, ilk malzemeyi temin etmeleri ve Özel İdare Bütçesinden yapılan yardımlarla Yapı Kursu öğretmenlerimizin önderliğinde bu köylere birer asri hamam ve yanlarına da çamaşırlık yapılmıştır.

ıı. Kooperatifçilik çalışmaları :

1966 yılında köy kalkınması konusunda (2) si Topraksu olmak üzere il çevresinde 14 kooperatifin kurulması sağlanmıştır. Kurulan çok yönlü kalkınma kooperatiflerinin kurulduğu köyler şunlardır: Merkez İlçenin Yeniköy, Yaplabayır, Pamukçu, Armutalan, Köylüköyü; İvrindi İlçesinin Korucuköyü; Balya İlçesinin Hacıhüseyinler ve Koyuneriköyü; Kepsut İlçesinin Recep Köyü; Gönen İlçesinin Armutluköyü; Dursunbey İlçesinin Selimağa ve Susurluk İlçesinin Gürece köyleridir.

Bandırma İlçesinin Musakça ve Aşağısığırcı köylerinde de Topraksu Kooperatifleri kurulmuştur. Bu kooperatifler insan gücünü değerlendirmek için dış ülkelere işçi gönderme konusunda Köy İşleri Bakanlığı tarafından kendilerine temin edilen kontenjandan faydalanmaktadırlar.

ii. Diğer çalışmalar :

Balıkesir Halk Eğitimi Merkezinde Almanca ve İngilizce kurslarıyle, dışardan ilkokulu bitirmeye hazırlama kursu açılarak çalışmalar yapılmıştır. Kepsut İlçesinde İngilizce, halıcılık, traktör bakımı ve tavukçuluk kursları; Gönen İlçesinde Almanca ve traktör bakımı; İvrindi İlçesinde kilim, torba ve çuval dokumaları kursu açılmıştır.

jj. Toplum kalkınması çalışmaları :

Halk Eğitimi Merkez Müdürlerinin bulunduğu ilçelerde bu müdürler teknik kuruluşlar elemanlarıyle iş birliği yaparak, birlikte köye gidip kümes hayvancılığı, koooperatifleşme, köy yollarının yapımı, köye içme suyu getirilmesi konularında vatandaşları yetiştirici, aydınlatıcı ve çalışmaya sevk edici konuşmalar yapmaktadırlar. Bu çeşit çalışmalara köyün öğretmen, imam ve muhtarının da katılması sağlanmaktadır. Konuşmaların, görüşmelerin bir amacı da köy liderlerini keşfederek ortaya çıkarmak ve teşvik etmektir.

4 — TOPLUM KÜLTÜRÜ ÜRÜNLERİ :

A. DİL :

Ülkemizin her köşesinde, halkın konuşma dilinde kendine has bir şivesi vardır. Bu şivelerden bazıları öylesine ayrı bir özellik gösterir ki, nerede olursanız olun, konuştuğunuz kimsenin Anadolu'nun hangi köşesinden veya dışarıdan hangi ülkelerden geldiğini kolayca anlarsınız. Şiveler genellikle bazı sesli harflerin uzatılması, bazı sessiz harflerin de konuşurken yutulması, yani düşürülmesi ile meydana gelir. Kimi bölgelerde şiveye özellik veren bazı tekrar kelimeler, deyimler ve hitap şekilleri de bulunmaktadır.

Balıkesir İli Bölgesi halkının konuşmasında da şive farklarına rastgelinmektedir. Giritten gelen soydaşlarımız, Bulgaristan, Yugoslavya göçmenleri ve Anadolu'nun diğer bölgelerinden gelenler bu bölgelerin şivelerini konuşmaktadırlar. Fakat genel olarak bütün ılde İstanbul lehçesi esas kabul edilerek konuşulmaktadır. Dilin ayrıntılarına daha açık vakıf olabilmek için ürünlerinden bazılarına sıra ile değinmek en iyi yol olsa gerek.

B. TÜRKÜLER :

Türkülerde halkın yaşantısı vardır. Türküler sosyal olaylar üzerine söylenir. Acı, tatlı hayatın bütün gerçeklerini dile getirir. Bölgemizde söylenen türkülerden bir kaç tanesi aşağıya alınmıştır.

(1)

TÜRKÜ (Zeybek)

Kayalcanın taşları
Sarıda sarı saçları
Kefenimi ıslatır
Elâ gözün yaşları

★

Mehmet sen vurdun beni
Al gelinler olmadan
Gençliğime doymadan

★

Üzüm koydum sepete
Keklik öter tepede
Öldüğüme gam yemem
Şan oldum memlekete

★

Sarıda sarı saçlı Zeynebim
Al gelinler olmadın
Gençliğime doymadın

★

Peynir yedi dediler
Kendisi ölmüş dediler
Cenazeni kaldıranlar
On beş altın yediler

★

Mehmet sen vurdun beni
Gençliğime doymadan
Al gelinler olmadan

(2)

Sabah kalktım beşli mavzer elimde
Beş fişenklik vardır benim belimde
Yine arzum kaldı nazlı gülümde
Tel vurunda nazlı yarim ağlasın

★

Sabah vakti kalktım günler ışılar
Kamanın yerinden kanlar fışılar
Katil oğlan baş ucumda muşular
Tel vurunda garip annem ağlasın.

(3)

(UZUN HAVA)

Çadırlı iki kız söylüyor :

Yolcu dayı yolun eğle
Mendilini çalıya bağla
Yolcu dayı hak dini için doğru söyle
Benli mi güzel bensiz mi güzel

Yolcu söylüyor :

Ben yolcuyum yoluma giderim
Menzilimi ırağa sürerim
Dilber ikinizi de severim
Benli de güzel bensiz de güzel

İki kız söylüyor :

Yolcu dayı iki güzeldik düştük bir kine
Döğüşe döğüşe indik yola
Yolcu dayı hak dini için doğru söyle
Benli mi güzel bensiz mi güzel

Yolcu söylüyor :

Benli güzelin yalesinde yaylamalı
Enginin de gönül eğlemeli
Benli varkana bensizi neylemeli
Gel beri benli güzel gel beri.

(4)

(Muhacir Mustafa Türküsü)

Acı büberim acı
Ocağa vurdum sacı
Asma Mustava gendini
Oğluna osun acı

★

Bakçanın çınarına
Goymasın gulağına
Mustava gendini asmış
Muharemin pınarına

★

Bağa vardım üzüme
Hiddetlenmiş sözüme
Mustava gendini asmış
Gardaşının yüzüne.

(5)

(Bozen Yörük Köyünde çıkan bir türkü)

Kalenin ardı bayır
Gülü dikenden ayır
Ateşine ben düştüm
Yanıyom cayır cayır

Oğlan söylüyor :

Yuvarlacık boz yerlerin bostanı
Yeni çıktı Münevverin destanı
Gavaktan güzel indi
İki öptüm bir goktum
Yüreğim tazelendi

★

Yasıl yasıl böğrülcenin dalleri
Gelin diye basılmıştır benleri
Yuvarlacık boz yerlerin bostanı
Yeni çıktı Münevverin destanı

Kız söylüyor :

Şapkanı indirsen ya
Gaşına deydirsen ya
Evlimisin bekâr mısın
Gendini bildirsen ya

★

Kaleden indim aşağı
Topladık arpa başağı
Serfoşmusun sevdiğim
Guşaklar düşmüş aşağı

Oğlan söylüyor :

Yuvarlacık boz yerlerin destanı ben varım aman
Toparlacık Münevveri ben sarayım aman

Kız söylüyor :

Şu derecik derecik
Sular akar incecik
Oğlan sen evlensen ya
Gidiyorsun gencecik

Oğlan söylüyor :

Yasıl yasıl böğrülcenin dalleri
Gelin diye basılmıştır benleri.

(6)

(Taşpınar Yörük Türküsü)

Garşıda guru dallar
Ayakta mavi şalvar
Gız ben seni alacağım
Yalvar annene yalvar

★

Daş pınarın daşları
Şu guzelin saçları
Galemle çekilmiş
O guzelin gaşları

Derelerin gumuyum
Balıkların kuluyum
Aç yorganı gireyim
Bende allah kuluyum

★

Gökte yıldız yüzdüren
Gaştır gözü süzdüren
Senin sevdan deyil mi
Beni böyle gezdiren

★

Şu dağı yanık sandım
Yari uyanık sandım
Açtım yorganı baktım
Atılmış pamuk sandım

★

Tasa goydum yoğurdu
Seni kimler doğurdu
Seni doğuran ana
Balilen mi yoğurdu

★

Duvar üstünde bakır
Gurudum takır takır
Yaktın beni kül ettin
Çetlemik gozlü çakır

★

Çiğ sütte gaymak olmaz
Gozele doymak olmaz
Eğil çakır öpeyim
Yolcuya durmak olmaz.

(7)

(Çete Türküsü)

Zabalan gaktım güneş parlıyo
Oturmuş çetele tüfek yağlıyo
Yunan eskerleri yaman ağlıyo
Dini bi uğruna ölen çetele

★

Atımı bağladım delikli daşa
On iki gaymakam bi Kemal Paşa
Yaşa Kemal Paşa şanınla yaşa
Yunanı dağıttın dağ ile daşa

★

Atıma bineken fişeğim düştü
Yunan eskerleri peşime düştü
Arkadaşım Gurban ah şehit düştü
Yunan ağzındaki galen çetele

★

Zabalan gaktım çivteme baktım
Ağlıya ağlıya goluma daktım
Ana ben bu canı vatana sattım
Dini bi uğruna ölen çetele.

C. MANİLER :

Mani, Türk halk edebiyatının en eski ve orijinal bir nazım şeklidir. Maniler 3-4 hece ölçüsüyle yazılır. Her mani 4 mısradan kuruludur. Bu sebeple dörtleme adını da alır. Manilerde kafiye yani ses uyumu ilk ve son mısralardadır. Üçüncü mısra serbesttir. Maniler halkın malıdır, kime ve hangi bölgeye ait olduğu pek bilinmez. Bununla beraber daha çok bir bölgede söylenen maniler de görülmektedir. Burada mümkün olduğu ölçüde bu çeşit maniler derlenmiştir.

(1)

Bahçede ceviz dalı
Altında ipek halı
Benim yarimi sorarsan
Süzülmüş oğuz balı.

(2)

İki dalda bir kiraz
Biri al biri beyaz
Kâtip kölen olayım
Bir güzel de bana yaz.

(3)

At gelir ağır ağır
Önünde yığılı çayır
Bizim ağanın lâfları
Değirmen taşından ağır.

(4)

Tarlası çiftlik gibi
Beli var iplik gibi
Gene karşıma geçti
Kınalı keklik gibi.

(5)

Aldır yüzüğümün taşı
Yanar yüreğimin başı
Sen aklıma geldikçe
Akar gözümün yaşı.

(6)

Ay aylensin azbara
Arpa serpin kazlara
Oğlanlar sakız alın
Gelin giden kızlara.

(7)

Aktır evlerinin yapısı
Kıbleye karşı kapısı
Ah dam başından geliyor
Güzellerin kokusu.

(8)

Beyaz entarim çoktur
Onu yıkıyacak yoktur
Durduğun kadar dur sen
Güveyi olacağın yoktur.

(9)

Şu dağın yoluna bak
Çiçeğin moruna bak
Üzülme deli gönül
Sen bu işin sonuna bak.

(10)

Kız saçların pek uzun
Dak onlara nazarlık
Ölüm var ayrılık yok
Öyle bizim pazarlık.

(11)

Güller dikensiz olmaz
Bakılan gül solmaz
Bir gün gelip solsa da
Zevki unutulmaz.

(12)

Kızın adı ay Fatma
Ayrana su katma
Utanıyorum yarim
Yolda bana lâf atma.

(13)

A güzelim a kibarım
Bal koydum yiyip durur
Nazlı yârin üstünde
Dünyalar dönüp durur.

(14)

Karanfilsin karanfil
Kıramam dallarını
Uzak düştük ah yârim
Soramam hallerini.

(15)

Ah benim kara yârim
Saçını tara yârim
Evde bulamazsan
Pancarda ara yârim.

(16)

Susurluk çiftlik gibi
Uzamış iplik gibi
Susurluğun kızları
Dondurma bebek gibi.

(17)

Çorabı öremedim
Örüpte giyemedim
Yârim gurbetten gelmiş
Halini soramadım.

(18)
Asmadan üzüm aldım
Sapını uzun aldım
Gel yârim konuşalım
Annenden izin aldım.

D. ÖZDEYİŞLER (Ata Sözleri)

Alma alı, sat yağızı, besle kırı, bin doruya.
Gün çarığı, çarık ta ayağı sıkar.
Zeytin ağacı, altın ağacı.
Bak bana, bakayım sana.
Allah azdan çok versin.
Danasına bak ineği al, anasına bak kızını al.
Harmanda yaba yiyen sıpa, yılında anırır.
Yazın gelişi kıştan belli olur.
Ağrısız baş mezarda olur.
Akça bir murat, bir inat içindir.
Altın kap içine sirke konulmaz.
Ağı ise yut, deve ise güt.
Âlemin hamayılı yanında kıymetli.
Altın eşikli, gümüş eşikliye muhtaç olur.
At üstünde kuduz dalar.
Aygıt işelr, el öğünür.
Âdet insana tabiat olur.
Beyaz, günden kararmaz; kara, sudan ağarmaz.
Bildiğin ayranı, bilmediğin yoğurda değişme.
Bugünkü tavuk yarınki kazdan yeydir.
Çocuğun hatırı olmaz.
Dağda çakal dolaşır, sidiği bize bulaşır.
Ekmek yumrukla pişer.
İş eylence, uyku dinlence.
İle karışan yere karışır.
Kavgalı tavşan avcı başının olur.
Kurdu gören köpek ürümeğe başlar.
Kimin darısı çoksa onun kuşu olur.
Olan el titremez.
Ortak çok olunca zarar az olur.
Para parayı kazanır, para beni kazanmaz.
Sana bir adım gelene sen iki adım git.
Silâh sahibine bile düşmandır.
Sahibi ölür, hatırı ölmez.
Su, denize birikir.
Tavuk kendini güder.
Tencere kapağını bulmayınca kaynamaz.
Tarlanın taşlısı, kadının saçlısı.
Tükürsem yüzüm, çıkarsam gözüm.
Tabanca tabanlıca ama, adam elinde gerek.
Varsa hünerin, var her yerde yerin.
Yavşak büyür bit olur, encek büyür it olur.
Zorla koyuna giden köpek hayır etmez.

E. BİLMECELER

Karşıda toy oturur, yüz elli yavru götürür. *(Ardıç ağacı ve mazıları)*

★

Dışı katık, içi kütük. *(Zeytin)*

★

Dışı kütük, içi katık. *(Ceviz)*

★

Kuru kafa, attım rafa, yemesi tatlı, maymun suratlı. *(Ceviz)*

★

Alçacık tepe, çıngıllı küpe. *(Nohut)*

★

Avludan atladı yere yumurtladı. *(Kabak)*

★

Yer altında sakallı dede. *(Pırasa)*

★

İki direkli, bin kiremitli. *(Kümes hayvanları)*

★

Yer altında civcivli gurk. *(Patates)*

★

Kattır ama katmer değil,
Kırmızıdır ama elma deyil,
Yenir ama meyva deyil.
(Soğan)

★

Dal ucunda bir yemiş
Bunu yiyen doymamış
Ramazanda yiyenin
Orucu bozulmamış. *(Dayak)*

★

Allah yapar yapısını
Kullar açar kapısını. *(Karpuz)*

★

Dışı deri gibi, içi darı gibi. *(İncir)*

★

Kuyrukluca kumbara, zahire taşır ambara.
(Kaşık)

★

Kırk atlı, kırkı da kalpaklı. *(Çivi)*

Allahın işi, tepesindedir dişi. *(Haşhaş kobalağı)*

Çalı dibinde ekşi meyva. *(Kuzu kulağı)*

Minareden attım kırılmadı, suya attım kırıldı. *(Kâğıt)*

Evden eve horuldak. *(Bulgur taşı)*

Elsiz ayaksız kapı açar. *(Rüzgâr)*

Tarlada biter, makine büker, sabah sabah el yüz öper. *(Havlu)*

Buradan vurdum kılıncı, Yunandan çıktı ucu. *(Şimşek)*

Bir tepsi kar, ortasında nar, hattin varsa al. *(Ateş)*

Ak kuş ağzını açar, kara kuş gelir geçer. *(Mekik)*

Fır fır döner, ak ak döker. *(Değirmen)*

Tarlası beyaz — *kâğıt*
Tohumu siyah — *Mürekkep*
Elle ekilir — *kalem*
Ağızla biçilir — *okumak*

Babası eğri hoca — *asması*
Anası yayvan karı — *yaprağı*
Kızı güzelden güzel — *üzüm*
Oğlu sohbette gezer — *rakı ve şarap*

Baldan tatlı — *meyvası*
Biberden acı — *yaprağı*
Deveden büyük — *ağacı*
Pireden küçük — *çekirdeği.* *(İncir)*

5 — BALIKESİR FOLKLORU (Halk Oyunları) :

Balıkesir İli, halk oyunları bakımından çok zengindir. İyi bir inceleme yapıldığı taktirde bu hazinenin değerlendirilmesi mümkün olabilecektir. Köy düğünlerinde oynanan oyunlar folklor zenginliğini ortaya koymaktadır. İl Bölgesinde en çok oynana oyunlar Pamukçu Bengi'si, Balıkesir Zeybeği, Savaştepe Zeybeği, Komcu Zeybeği, Balya Zeybeği, Güvende Zeybeği, Alay Havası, Dursunbey Baranası, Dursunbey İsmailler Zeybeği gibi oyunlardır. Edremit, Savaştepe, Balıkesir, Güvende ve Pamukçu Bengi Zeybeği ile, Aşağı Yoldan, Kıvrak Hava, Nina Nina ve Çerkes oyunları kadınlar tarafından oynanmaktadır.

Balıkesir Halk Eğitimi Başkanlığı Bengi ve Türkali oyun ekiplerini kurarak bu oyunları yurt içinde ve yurt dışında tanıtmaya çalışmaktadır. Ayrıca Balıkesirde Pamuklu Dokuma Fabrikası ile Dursunbey Orman İşletmesinin de oyun ekipleri vardır.

Balıkesir Bengi Oyunu (Pamukçu Bengisi) :

Atatürk'ün çok sevdiği ve sık sık davet ederek seyrettiği bir oyundur. Oyunun haraketlerinde nefse güvenin moral belirtisi vardır. Bengi, aslında Balıkesire 17 kilometre uzaklıkta bulunan Pamukçu Köyüne has bir oyundur. Figürleri asırlar boyu değişmeden gelmiş, haraket ve canlılığını muhafaza etmiştir. Bugün diyebiliriz ki, Balıkesirin folklorik sembolüdür.

Oyun İkili Güvende, Toplu Güvende ve Bengi olmak üzere üç kısımda oynanır. Toplu Güvende ve Bengi oyunu için en ideal tertip sekiz kişilik ekiptir. Daha fazla kişi ile oynanan oyun göze daha güzel gelir. Az kişi ile de oynanabilir. Bengi oyununun yayılması ve tanıtılması için 1957 yılında Pamukçu Köyünde Halk Oyunları Derneği kurulmuştur. Dernek hazırladığı ekiple yurt içi ve yurt dışı Halk Oyunları festivallerine katılmıştır.

Balıkesir Bengi Oyun Ekibi (3 - 7/Nisan/1967 Ankara Festivali).

Türkali Köyü Folklor Ekibi :

Türkali Köyü Balıkesirin 22 kilometre güneyindedir. Türkali Köyünde 1961 yılında Türkali Köyü Kalkındırma ve Güzelleştirme Derneği adıyla bir dernek kurulmuştur. Dernek, köy çevresinde yaşıyan kızlı - erkekli oyunları derleyerek yurt çapında tanıtma yönüne gitmiştir. Bu köy ekibinin oynamış olduğu Balıkesirin öz malı oyunlar şunlardır:

1) Nina Nina : Kadın oyunudur. Zeybek tipi bir oyun olup, en az altı kişiyle oynanır. Türkülüdür. Oynayan oyuncular ve dışarıdan iki kişi tarafından sini (bakır tepsi) çalınarak tempo tutulur.

2) Akpınar : Türkiye Radyolarında okunup çalınan ve esas Balıkesir türküsü olan Akpınar Türküsü ile oynanır. Oldukça haraketli, zeybek tipi bir oyundur. Kızlı - erkekli oynanır. İlk önce kızlar türkü ile beraber oynar. Sonra bir yerinde erkekler de oyuna girer, beraberce devam ederler. Oyun devam ederken kızlar yorulmuş oldukları hissini vererek oyunu terkederler. Bundan sonra oyun hızlanır. Erkekler yalnızdır. Türkü de durmuş, yerini hafiften destekliyen davul ve klarnete bırakmıştır.

3) Sarı Karınca : Bu oyun Köroğlu tipinde bir oyun olup, kızlar tarafından oynanır. Dört, altı, sekiz çift kişi ile oynanır. Çok hareketlidir. Bu oyun da türkülüdür. Bir sıra kız ve bir sıra erkek oyuncu, kızlar yüzleri seyirciye dönük olarak erkeklerin önünde dizilirler. Davul, klar-

Kız ve Erkek oyun ekiplerinin kıyafetleri (6 Eylül 1967).

net çalmaya başlamadan önce şu türkü ile oyuna başlanır :

Kızlar - Evlerinin önü sarı karınca anam, sarı karınca.

Erkekler - Oynar kızlar oynar bayram gelince anam, bayram gelince.

Balıkesir Folklor Ekibi (Afyon Stadyomunda Sarı Karınca oyununu oynarken, 28/8/1968).

Bu sırada klarnet başlar. Arada erkekler türkü söylemeğe devam ederler. Türküler oyunların kendine has olup, oyuna bir nevi tempo teşkil ederler.

6 — KÜLTÜR ÇALIŞMALARI :

A. TİYATROLAR :

Balıkesirde tiyatro çalışmaları önceleri amatör olarak başlamıştır. Bu kuruluşların ilki 1934 - 1938 yılları arasında çalışmaya başlıyan Balıkesir Halkevi Temsil Koludur ki, en faal devri bu yıllar arasına rastlamaktadır. Kurucusu Halkevi başkanı Esat Adil Müstecaplıoğlu, geliştiricisi ise Halkevi başkanlığı yapmış olan Fevzi Sözenerdir. Balıkesir Halkevi Temsil Kolu Başkanlığı ikinci defa 1939 - 1950 yılları arasında ve 1963 de de üçüncü defa olarak faaliyet göstermiştir.

Bu kuruluşta vazife alan rejisörler Muammer Gözalan ve Abidin Dinodur. Muammer Gözalan, Hülya Gözalan, Cahit Albayrak, Salih Tozan, Osman Filiz, Nuri Eren, Selâhattin Eren, Mehmet Emin Gençmete, Büyük ve Küçük Sermetler Balıkesir Halkevi Temsil Koluna emekleri geçmiş kıymetli oyunculardan bazılarıdır.

Oynadıkları oyunlar : Andaval Palas, Kafa Tamircisi, Harman Türküsü (Operet), Bir Kavuk Devrildi, Hisseyi Şayia, Ceza Kanunu, Kanun Adamı, Şeriatçası, Mavi Yıldırım, Otello, Kılıbık, Bir Yalanın Sonu, Taş Parçası, Sekizinci Teklif (1963 yılında Halkevi yeniden açıldığı zaman oynanmıştır.) adlı eserlerdir.

Balıkesir Halkevi Temsil Kolundan başka bir de 1964 yılında üniversiteli gençlerin kurmuş oldukları Oda Tiyatrosu vardır ki, bu tiyatro Zoraki Tabib, Kargalar Okulunu oynadıktan sonra dağılmıştır.

Balıkesirde kurulmuş olan profesyonel tiyatro 1943 yılında Cahit Albayrak, Mehmet Korhan, Akif Tümerderin tarafından Bizim Şehir Tipatrosu adıyla kurulan tiyatrodur. Bir ay çalışabilmişlerdir. Bu arada İstanbuldan iki kadın oyuncu da gelmiştir. Halkevi Salonunda Şikago Çiftçisi adında bir eser daha oynamıştır.

Balıkesirde çeşitli zamanlarda kurulmuş olan bu tiyatrolar para, kadın artist, salon ve sahne sıkıntısı çekmişlerdir.

Bugün Balıkesirin bir tiyatroya sahip olamaması üzüntü vericidir. Belediye ve diğer kuruluşların sosyal hayatın vazgeçilmez bir sanat ve eğitim kolu olan tiyatroyu, bir yurt ve halk hizmeti olarak ele almalarının zamanı gelmiş ve geçmiştir. Bu işe ne kadar erken başlanırsa o kadar iyi olur. Bu konuda, her türlü geniş imkânlara sahip Balıkesir İli bir bölge olarak ele alıntp, maddî olanakların temini bakımından bütün belediyelerin güçleri oranında kurulacak bir ortaklığa katılmaları düşünülebilir.

B. KÜTÜPHANELER :

İnsan kültürü için en iyi ölçü, hiç şüphesiz ki o toplumun kütüphanelerinin zenginliğidir. Balıkesir bu yönden incelendiğinde, ilk okullardan yüksek okullara kadar birçok kütüphane ile süslendiği görülmektedir. Ayrıca Türkiyenin en modern köy kütüphaneleri de ilimizde bulunmaktadır.

a) Balıkesir İli Halk Kütüphanesi :

Bugünkü İl Halk Kütüphanesini ku-

ran İstibdat Devri Balıkesir Mutasarrıflarından Adanalı Ahmet Paşaoğlu Ömer Ali Beydir. Kendisi de kalem erbabı olup, ötedenberi Balıkesirde yerleşmiş fikrî, ilmî ve edebî hareketleri teşvik ve himaye amacıyla kendilerinde mevcut kitaplarla şehrin eşraf ve ilmiye sınıfına mensup kişilerde bulunan kıymetli kitapları bir araya getirmiştir. Şimdiki Hacı Ali Camii bitişiğindeki Medresenin bir odası ayrılarak (1901) senesinde bir kaç dolaplık kitaplar okumağa susamış kimselerin fazla alâkası dolayısiyle ihtiyaca kâfi gelmemeye başlamıştır. Bu vaziyet karşısında Mutasarrıf Ömer Ali Bey, kütüphane için müstakil bir bina yaptırmak ve içerisine daha çok kitap temin etmek amacıyla şehrin ileri gelenleriyle görüşmüş ve harekete geçmiştir. Memleket kültürüne hizmet bakımından daha faydalı olmayı göz önünde bulunduran Ömer Ali Bey ve onun teşvikiyle Balıkesir eşrafından Hacı Hüsnü Bey, kendi malı olan bir ekmekçi fırını, bir mağaza, bir arsa ve bir terzi dükkânını sırf kütüphanenin yaşaması için 1903 yılında vakfederek bu mülklerden hasıl olacak meblâğdan bir kısmını kütüphaneye kitap almak ve memuruna maaş verilmek üzere şart koşmuştur. Vakfiyenin aslı kütüphanede mevcuttur. O günün teamülüne uyularak kurulan kütüphanenin adının (Hamidiye Kütüphanesi) olarak konması için Padişahtan izin istenmiştir. Ogün Balıkesirin bağlı bulunduğu Hüdavendigâr (Bursa) Vilâyeti kanalıyla müracaata olumlu cevap gelmiştir. Bugüne kadar devam eden ve yüzbinlerce okuyucunun faydalandığı kütüphane bir ara (Maarif Kütüphanesi) ismini almış ise de sonraları bu isim (Vatan Kütüphanesi), daha sonra da 7 inci Millî Eğitim Şurası kararı gereğince (İl Halk Kütüphanesi) olarak değiştirilmiş ve bugünkü binaya 1938 yılında taşınmış olup, bir çok tadilâtlardan sonra bu şekli almış bulunmaktadır. 1964 yılında da Bölge Cilt Atölyesi kurulmuş ve Millî Eğitim Bakanlığınca Balıkesir, Çanakkale, Kütahya, illeri bu bölgeye bağlanmış bulunmaktadır. 1957 yılına kadar Özel İdareye bağlı memurlukla idare edilmiş bulunan kütüphane, 1957 yılında Millî Eğitim Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdürlüğüne bağlanmış, 1962 yılında da Müdürlük durumuna getirilmiştir. Halen Millî Eğitim Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdürlüğü tarafından idare edilmektedir.

b) İl halk kütüphanelerinin amacı :

Halk kütüphaneleri kadın erkek her yaşta ve her seviyede bulunan okuyucunun çeşitli konulardaki fikir ürünlerinden ücretsiz ve serbestçe yararlanmasını sağlayarak bölgesinin kültürel, sosyal ve teknik kalkınmasına yardımcı olan kurumlardır. Gaye bütün vatandaşların bilgi edinmek, kendilerini eğitmek ve boş zamanlarını değerlendirmek için serbestçe yararlanmalarını sağlamaktır. Halk kütüphanesi, kişilerin okul çağı ve yetişkinlikte kütüphane hizmetlerinden faydalanmasını temin eder. Bu yönden Balıkesir İl Halk Kütüphanesi incelendiğinde 1966 yılı içerisinde (4757) kadın (25461) erkek ki toplam olarak (30218) kişi merkezdeki ana servisten, (620) kadın (1909) erkek ki 2529 kişi evlere ödünç verme kitaplığındaki kitaplardan yararlanmışlardır.

Halkın evine kadar her çeşit kitabın götürülmesini amaç edinen merkez, evlere ödünç kitap verme servisi ile bu önemli kültür hizmetlerini gerçekleştirmiştir. Balıkesir İl Halk Kütüphanesinde (25785) cilt kitap vardır. Bu kitaplardan (2310) adedi Ödünç Servisinde faaliyette olup, her gün bu sayı artmaktadır İl Halk Kütüphanesinin Eski Eserler Bölümünde bulunan nadir eserler ile yazmalar kitaplığı her türlü inceleme ve araştırma yapacaklar için önemli bir kaynaktır. Kütüphane bu suretle Balıkesir halkının kültür seviyesini yakından etkilemektedir.

Balıkesir İl Halk Kütüphanesinde şu bölümler vardır :

Aksesyon Bölümü, Nadir Eserler Bölümü, Yazmalar Bölümü, Süreli Yayınlar Bölümü, Yabancı Dil ve Türkçe Eserler Bölümü, Evlere Ödünç Verme Kitaplığı Bölümü, Yayın Bölümü, Bölge Cilt Atölyesi.

c) İl Halk Kütüphanesinde bulunan eserlerin cilt adedi :

(12928) Türkçe, (2133) Arap harfli Türkçe, (2270) Arapça, (629) Farsça, (7586) diğer dillerde olmak üzere 30.000 cilt'e yakın eser vardır. Ayrıca haritalar, levhalar için ayrı bir bölümün geliştirilmesi için hazırlık yapılmaktadır.

El Yazması eserler :

800'e yakın (Türkçe, Arapça, Farsça) el yazması eser mevcuttur.

Periyodikler :

Yayımına son vermiş veya halen devam eden eserler ciltlenerek bu bölümde toplanılmaktadır. Türkçe ve çeşitli dillerde mevkuteler mevcuttur. Bugün bu eserleri ile Türkiyenin sayılı kütüphaneleri arasındadır. Yazma eserler için Fransa Sorbon Üniversitesinden talepler vaki olmaktadır.

Kütüphane mevcudunu şu şekilde çoğalmaktadır : Arap harfli Türkçe eserler ve yabancı dil eserler satın alma, mübadele veya bağış veyahutta bakanlıklar ve üniversiteler tarafından gönderilmek suretiyle temin edilir.

d) İl merkezindeki kütüphanelerin durumu :

Balıkesir İl Halk Kütüphanesinde 100 kişilik genel bir okuma salonu ile 10 kişilik özel bir okuma salonu mevcuttur. Ayrıca genel okuma salonu içinde unik eserlerin okunması için 1 kişilik bir okuyucu masası bulunmaktadır.

Merkezde Gazi Osman Paşa Mahallesindeki Halk Kütüphanesi ile Merkez Armutalan Köyündeki Halk Kütüphanesi inşa halindedir.

Büyükbostancı Köyü de Türkiyenin modern köy kütüphanelerinden birine sahiptir. Merkezde iki adet Çocuk Kütüphanesi mevcuttur.

e) İlçe kütüphaneleri :

Balıkesir İlinde Ayvalık Merkez, Ayvalık Küçükköyünde olmak üzere (2) Halk Kütüphanesi; Burhaniye, Edremit, Balya, Bigadiç, Gönen, Dursunbey olmak üzere 16 ilçenin sekizinde halk kütüphanesi mevcuttur.

f) Okul kitaplıkları :

İl Merkezi ve ilçelerdeki orta dereceli okulların hepsinde kitaplık mevcuttur. Ancak, öğrenciler okul kitaplıklarından tam olarak yararlanmaya alışmamışlardır.

Balıkesirde Necati Eğitim Enstitüsünün okul kitaplığı 27574 cilt eserle önemli bir kütüphanedir.

Eserlerin değer ve önemi pek bilinmemekle beraber okul kütüphanelerinden fazla kitabı olanlar sıra ile şunlardır: Balıkesir Lisesi, Balıkesir Kız Enstitüsü, Balıkesir Erkek Sanat Enstitüsü, İvrindi ve Burhaniye ortaokulları kütüphaneleri.

C. KÜLTÜR DERNEKLERİ :

Balıkesir İlinde tüzükleri gereğince siyasetle uğraşmıyan ve faaliyet gösteren kültür dernekleri şunlardır: Balıkesir Halkevi, Bandırma Halkevi, Edremit Halkevi, Gönen Halkevi, Erdek Kültür Derneği, Havran Türk Musikisi Kültür Derneği, Havran Turizm Derneği, Susurluk Şeker Fabrikası Derneği, Kepsut Kültür Derneği, Susurluk Yüksek Tahsil ve Yardımlaşma Kültür Derneği, Balıkesir Yüksek Tahsil Talebe Derneği.

D. KÜTLE HABERLEŞME VASITALARI :

Balıkesir İlinde kütle haberleşme vasıtalarından sayılan ve yayınlanmakta olan çeşitli gazeteleri görmekteyiz. Diğer illerde faaliyet gösteren il radyoları gibi ilimizde de bir radyo kurulması henüz düşünülmemektedir.

a) Balıkesir İlinde Gazeteler :

Balıkesir İlinde günlük olarak 16, 15 günlük olarak 2, haftalık 2, aylık 3, 3 aylık 1 ve yıllık 2 adet olmak üzere 26 adet periyodikal yayın çıkmaktadır. Bunlardan bir tanesi dergi olup adı **«Zeytin»** dir.

Bu gazetelerin adlarını, adreslerini ve sahiplerini gösterir liste aşağıya çıkarılmıştır :

Adı ve kuruluş tarihi	Peryodu	İdarehane adresi	Sahibi
Ateş, 1950	G	Yeni Çarşı A Blok Ateş Sok. No. 5 Balıkesir	*Cahit Albayrak*
Ayvalık, 1929	G	Hükümet Cad. No. 27 - Ayvalık	*A. Cevdet Baskın*
Balıkesir Adalet, 1962	G	Yeni Çarşı A Blok Burç Sok. No. 10 Balıkesir	*Cahit Aksoy*
Balıkesir Postası, 1942	G	Milli Kuvvetleı Cad. Yeşil Sok. No. 8 - Balıkesir	*Münir Yenal*
Balıkesir Ekspres	G	Yeni Çarşı, Burç Sok. No. 9 Balıkesir	*M. Reşit Kıpçak*
Balıkesir Ticaret	15 G	Balıkesir Ticaret Odası - Balıkesir	*Ticaret Odası Adına* *İ. İlşekerci*
Bandırma Gürses, 1965	G	Hükümet Cad. No. 7 - Bandırma	*Emine Karan*
Bigadiçin Sesi	2 H	Gürsel Paşa Cad. No. 9 - Bigadiç	*Hasan Çakmak*
Çalışanların Sesi	H	Emlâk İş Hanı Kat. 3, No. 7 Balıkesir	*Sendika*
Devrim, 1950	G	Hürriyet Cad. No. 34 - Burhaniye	*Turan Savaş*
Edremit, 1961	G	Hürriyet Cad. 11/C - Edremit	*Emrah Sağdıç*
Ege Postası, 1959	A	Vehbibey Cad. Altınova 14. Sok. No. 69 - Ayvalık	*Ali Gençer*
Haber, 1963	G	Hükümet Cad. No. 7 - Bandırma	*Şemsi Aran*
Havran, 1965	H	Cumhuriyet Cad. No. 73 - Havran	*Mustafa Uçalak*
Hizmet, 1966	G	Yeşil Sok. - Balıkesir	*Fikri Özakbaş*
Kaymaklı	Y	Balıkesir Lisesinden Yetişenler Derneği - Balıkesir	*Balıkesir Lisesinden Yetişenler Derneği*
Marmara, 1965	G	Kâşif Acar Cad. No. 15 - Bandırma	*Zeki Yücel*
Orman, 1967	A	Orman Muhafaza Memurları Sendikası - Susurluk	*Bekir Toplâktepe*
Pilâv	Y	Ticaret Lisesinden Yetişenler Derneği - Balıkesir	*Mehmet Şahin*
Sesimiz,1967	A	Ticaret Lisesi - Balıkesir	*Nafi Önal*
Sohbet, 1959	G	Hükümet Cad. No. 1 - Edremit	*Saadettin Öcal*
Türk Dili, 1926	G	Türk Dili Sok. No. 10 - Balıkesir	*Nezihe Demiralp*
Ufuk, 1952	G	27 Mayıs Hürriyet Cad. No. 140 - Bandırma	*Ahmet Özbek*
Yeni Dursunbey, 1965	G	Eminbey Cad. No. 41-A/41-B - Dursunbey	*Mehmet Elmacı*
24 Haziran, 1961	G	Belediye Pasajı No 1 - Susurluk	*H. Şadi Kural*
Zeytin (Dergi)	3 A	Zeytin ve Zeytinyağı Müstahsilleri Cemiyeti - Ayvalık	*Teoman Madra*

b) Matbaalar :

Balıkesir İlinde mevcut matbaaların isim ve adreslerini gösterir liste aşağıya çıkarılmıştır :

Matbaanın adı	Adresi	Sahibinin adı
Ateş Matbaası	Yeni Çarşı A. Blok. Tf.: 1127 - Balıkesir	*Cahit Albayrak*
Balıkesir Postası Matbaası	Milli Kuvvetler Cad. Yeşil Yol Sok. No. 8, Tf.: 1169 Balıkesir	*Münir Yenal*
Meydan Basımevi	Yeni Çarşı, Burç Sok. No. 9, Tf.: 1757 - Balıkesir	*Remziye Kıpçak*
Türk Dili Basımevi	Turan Cad. Türk Dili Sok. No. 10 Tf.: 1246 - Balıkesir	*Nezihe Demiralp*
Dil Basımevi	Sanayi Bölgesi, Şehit Pamir Cad. Tf.: 1040 - Balıkesir	*Yıldırım Sandıkçıoğlu*
Balıkesir Ekspres Matbaası	Yeni Çarşı, Burç Sok. No. 9 - Balıkesir	*Mehmet Canyürek*
Karesi Matbaası	Anafartalar Cad. Kız Enstitüsü karşısı, 2-A - Balıkesir	*Nejat Akpınar*
Türk Pazarı Basımevi	Yerelli Cad. Alparslan Sok. No. 2/A. Tf.: 1170 - Balıkesir	*M. Zeki Tosun*
Körfez Matbaası	Yıldırım Cad. No. 36 Tf.: 1265 - Edremit	*Hayati Çelik*
Varlık Basımevi	Hürriyet Cad. No. 8-A, Tf.: 1085 - Edremit	*Rukiye Sağdıç*
İnkilâp Matbaası	Gazi Celâl Mah. Alibey Cad. No. 10, Tf.: 1255 - Edremit	*Saadettin Öcal*
Güven Basımevi	Cumhuriyet Cad. No. 73, Tf.: 50 - Havran	*Mustafa Uçalak*
Kural Basımevi	Belediye Pasajı No. P-02, Tf.: 104 - Susurluk	*H. Şadi Kural*
Ayvalık Matbaası	Hükümet Cad. No. 27, Tf.: 488 - Ayvalık	*Baskın Koll. Şti.*
Güzel Ayvalık Kanaat Basımevi	Vehbibey Mah. Altınova Cad. 14. Sok. No. 69, Tf.: 195 - Ayvalık	*Ali Çengel*
Savaş Basımevi	Hürriyet Cad. No. 34 - Burhaniye	*Turan Savaş*
Ticaret Basımevi	27 Mayıs Cad. 149 Tf.: 104 - Bandırma	*Kâni Özbek*
Güven Basımevi	Hükümet Cad. No. 7, Tf.: 54 - Bandırma	—
Özcan Matbaası	Hükümet Cad. No. 14, Tf.: 839 - Bandırma	—

7 — BALIKESİR'İN SPOR DURUMU :

A. TARİHÇESİ :

Balıkesir İlinde sporun tarihi oldukça eskidir. Hemen hemen üç çeyrek asırlık bir geçmişi vardır. İstanbul ve İzmire yakın olmasından dolayı, bu illerin spor çalışmalarından etkilenmiştir. Bir zaman sonra da İstanbul klüplerini sporcu bakımından besleyen bir kaynak il haline gelmiştir.

Merhum Vali Ali Hikmet Paşa zamanında spora verilen önem arttığı gibi, çevrede heves ve ilgi de kuvvetlenmiştir. Bu dönemde bir çok spor klüplerinin ortaya çıktığını görmekteyiz. Bu tempo ile Balıkesir Sporu, 1940 senesine kadar devamlı bir gelişme göstermiştir. Bu tarihten 1950 yılına kadar geçen dönem spor için bir duraklama dönemi olmuştur. Ancak, bu seneden sonra sporun her çeşidi ile yeni bir gelişme gösterdiğine tanıklık etmekteyiz.

Balıkesir Ilinde başlangıcından beri sporun her dalı ilgi görmekte ve çalışmalar yapılmaktadır.

B. SPOR ÇALIŞMALARI :

Balıkesirde spor birçok kollarda yapılmakta ve gelişmektedir.

a) Atletizm :

Balıkesirde atletizm, 1940 yılından itibaren canlanmaya başlamıştır. Genellikle okullar ve klüpler tarafından yürütülmektedir. Bugün atletizme önem veren 11 klüp vardır. Bunlardan en önemlisi Demirspor Gençlik Klübüdür. Yarışmalara 15-20 yarışçı ile katılmaktadır, 1940 yılından bu yana ilimizde derece almış atletler şunlardır :

Melih Kotanca	**(Millî)**	**400 metreci.**
Yılmaz Oktay	**»**	**Gülleci.**
Enver Gümüş	**»**	**Üç Adımcı.**
Ömer Köksaraç	**(G. Millî)**	**Tek Adımcı.**
Aytekin Erdiril	**(Millî)**	**10.000 metreci.**
Gültekin Erdiril	**»**	**5.000 metreci.**
Şevket Kutbay	**»**	**Ciritci.**
Ali Ermiş	**»**	**800 metreci.**
Ertuğrul Erdağlı	**(G. Millî)**	**1.500 metreci.**
Yaşar Baysal	**(Millî)**	**Kroscu.**
Süleyman Çürük	**»**	**3.000 metreci.**

Okullar arasında da kros ve pist yarışmaları yapılmaktadır. 1966 yılı Atatürk Büyük Koşusunda gençlerde 128 atlet içinde, Nafiz Yılmaz birinci gelmiştir.

b) Basketbol :

Okul sporu olarak yapılagelmekte olan basketbol 1959 yılında Bölge tarafından ele alınmıştır. Bölgede basketbol yarışmaları Merkez İlçe - Bandırma arasında yapılmaktadır. 1966 yılında Boluda yapılan Kızlar Federasyon Kupasında şampiyon olan takımımız ayni yerde yapılan Türkiye Birinciliğinde üçüncülüğe yükselmiştir.

Kız oyunculardan Aynur Akyıl, Ayşe Karayılan ve Nuran Özgen Millî Takıma davet edildiler. Halen bu üç oyuncu Gazi Eğitim Kız Basketbol takımında oynamaktadırlar.

c) Boks :

Bölgede boks sporu daha evvel de yapılmakta olmasına rağmen ancak 1950 den sonra canlılık göstermeye başlamıştır. Bölgemiz boksörleri 1950 de Boks Federasyonu tarafından tertiplenen yarışmalara katılmışlardır. Şevki Çakırtaş ve Erkut Akkök bu maçlarda kilolarında şampiyon olmuşlardır. Bölgemizde nizamî portatif bir boks ringi ve ayrıca bir çalışma ringi vardır. 6 klüp boksla uğraşmakta, halen 25 boksör çalışmaktadır.

d) Bisiklet :

İlimiz bölgesinde bisiklet çalışmaları dönem dönem olmuştur İlk 1928 - 1939 döneminden sonra, 1936 - 1939, 1939 - 1946 ve 1963 ten sonraki dönemler gelmektedir. 1939 senesinde Bursada yapılan Türkiye Sür'at Birinciliklerinde ilimizden Süleyman Okcu Türkiye Birincisi olmuştur

1964 te Millî Takım Kampına bölgemiz bisikletçilerinden Naci Göbekli ve Mehmet Destan çağrılmışlardır. 1965 yılında İstanbulda yapılan 150 km. lik Türkiye Birinciliklerinde Mehmet Destan Türkiye ikincisi olmuştur. 1967 yılında Balıkesirde yapılan Türkiye pist yarışmalarında İsmail Çarıkçı tek takip ikincisi olmuştur. Ayni yıl Konyada yapılan Pist yarışmalarında ise takımımız ikinciliği kazanmıştır.

e) Futbol :

Balıkesirde 1917 yılında İdmanyurdu, 1922 de İdmanbirliği, 1923 te Ali Hikmet Paşa tarafından İkinci Kolordu takımı, 1924 de de İdmangücü adıyla futbol klüpleri kurulmuştur. Merhum Ali Hikmet Paşa o zaman futbol tesislerinin kurulmasında ve futbolun sevilmesinde, yayılmasında büyük gayretler göstermiştir.

Balıkesirde resmî yarışmalar 1925 te başlamıştır. 3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanunundan sonra sıra ile ve numara adları altında 4 klüp kurulmuş, bunlar daha sonra 1. Akıncılar, 2. Yıldırım, 3. Karası, 4. Altı Eylül olarak adlandırılmışlardır. 1944 senesinde Akıncılar Karesi ile birleşerek Karesi, Yıldırım Altı Eylül ile birleşerek Altı Eylül adını almıştır. Ege-

sporun kurulup katılmasıyla lig maçlarının oynandığı 1947 yılında mevcut takımlar şunlardır: Karesi, Altıeylül, Muhafızgücü, Demirspor, Uçaksavargücü. Sonraları Muhafızgücü Karagücü, Uçaksavargücü de Havagücü adını almıştır. 1950 den sonra semt klüpleri kurularak sayısı 18'e kadar çıkmışsa da mahzurları görülerek birleştirme yoluna gidilmiştir. Son olarak Doğanhilâl ve Güvenegenin birleşmesinden 1966 yılında Balıkesirspor doğmuştur. Balıkesirspor profesyonel futbol takımı olarak ilk sene İkinci Millî Ligte üçüncülük elde etmiştir.

Balıkesir futbolunda çeşitli zamanlarda 5 defa grup birinciliği, 2 defa gruplar arası ikinciliği, 2 defa da Türkiye üçüncülüğü kazanılmıştır.

Balıkesir futbolu, Türk futboluna bazı büyük isimler kazandırmıştır. Bunları şöyle sıralayabiliriz: Beşiktaşlı Baba Hüsnü, Fenerbahçeli Melih Kotanca, Şevket Kutbay, (Ordu Millî) Mehmet Bolatlı, Rıdvan Bolatlı, Sebahattin Erdeniz, Beşiktaşlı Ali İhsan Karayiğit, İzmirli Lütfü, Şevki Altuğ, Hamit Altay, Çetin Zeybek, Millî Galatasaraylı Şemsi Abacı ve Mehmet Ali.

f) Voleybol :

Voleybol bölgemizde 1948 den beri oynanmaktadır. Bugüne kadar bölgemizde kapalı salon olmadığından Necati Eğitim Enstitüsü Salonu ile açık sahalardan yararlanılmıştır. Bölge yarışmalarına 6 takım iştirak etmektedir.. 1963 de Kız Takımı da teşekkül ettirilmiş ve 1965 yılında Konyada yapılan yarışmalarda Türkiye yedincisi olmuştur.

İlimizde yetişen ve Ordu Millî takımında yıllarca oynayan Muharrem Uydaş halen Ankara Havagücünde oynamaktadır. Voleybol çalışmaları inşaatı devam eden kapalı spor salonu hizmete açıldığında daha çok gelişecektir.

g) Yüzme ve Sutopu :

İlimizin Bandırma, Erdek, Edremit, Burhaniye ve Ayvalık ilçelerinde yüzme havuzu olmamakla beraber yüzme sporu yapılmaktadır. Bu sporun yüzme havuzu olmadan geliştirilmesi imkânsızdır. İl Merkezinde yapılmakta olan yüzme havuzunun pek yakında hizmete açılması ile bölgemizde iyi yüzücülerin yetişmesi mümkün olacaktır.

h) Atıcılık :

Atış poligonu bulunmamasına rağmen ecdat sporu olduğundan atıcılık için hevesli gençler görülmekte ve yarışmalarda oldukça başarı kazanmaktadırlar.

Balıkesirde federe bir klüp vardır. Ayrıca, Ayvalık ve Sındırgı ilçelerinde de yeni federe olmuş klüpler mevcuttur.

i) Güreş :

İl itibariyle Balıkesir güreşçi yatağıdır. Yağlı güreşte ve minder güreşinde büyük şöhretler yetiştirmiştir. Dünyaya ün salan meşhurlardan Kurtdereli Mehmet ile Çoban Mehmet'i zikredebiliriz. 1930 da Güreş Ajanlığı nezaretinde romen ve serbest ve karakucak güreşlere başlanmış, bu tip güreşlerde de Türkiye çapında güreşçiler yetiştirilmiştir. Ahmet Göker, Sındırgılı Şerif Ünal ve İbrahim Tutvur'u bunlar arasında sayabiliriz. Son zamanlarda minderde çalışanlardan Lütfü Özdar ve Seyfettin Türkmen genç millî olmuşlardır.

İlimizde 150 kadar minder güreşçisi bulunmaktadır. Bunlar Merkezde, Susurluk Şeker Fabrikasında, Bandırmada ve Ayvalıkta mevcut minderlerde Bölge antranörü nezaretinde çalışmaktadırlar.

j) Diğer sporlar :

Bu sporların hepsinin bölge ajanları vardır.

Tenis : 1948 yılından beri bölgemizde yapılmaktadır. Ferdî olan, yetişmede zaman ve çok çalışma isteyen bu branşta çalışanlar azdır.

Masa tenisi : Gerekli ilgiyi görmemektedir. Ancak okullarda oynanmaktadır.

Okçuluk : Son üç yıl içinde bu sporun yapıldığı görülmektedir. Lisanslı sporcusu, bulunan bu branşın sporcuları herhangi bir klübün adına lisansiyer olmayıp ferdidirler.

Eskrim : Bu spora bölgemizde 1940 da okullarda başlanmış, fakat rağbet görmediğinden sönmüştür. 1965 senesinde

yeniden ele alınarak gelişmeye başlamıştır. Okullar dışında fazla ilgi görmemektedir. Bölgeler arası yarışmalarda kızlardan Sevgi Erzaim Türkiye İkinciliğine kadar yükselmiştir.

Halter : 1950 den bu yana haltere heves eden ve yetişenler olmuşsa da gerektiği kadar ilgi görmemiştir.

C. BALIKESİRDE SPOR TESİSLERİ :

Futbol için merkezde Atatürk Stadı, Bandırmada nizamî bir futbol sahası, Gönen, Susurluk, Edremit, Burhaniye ve Ayvalıkta antreman sahaları mevcut olup, bu sahalarda futbol maçları yapılmaktadır.

Atatürk Stadında nizamî atletizm pisti bulunmaktadır. Ayni stad içinde bisiklet yarışmalarına mahsus veledrom mevcuttur.

Tenis için Balıkesirde nizamî üç toprak kort vardır. Ayrıca kaloriferli ve sıcak suyu olan bir lokali bulunmaktadır.

2000 kişilik bir kapalı spor salonu inşa halindedir.

Necati Eğitim Enstitüsünün kapalı bir spor salonu vardır. Orta dereceli okulların bazılarında da küçük kapalı spor salonları bulunmaktadır.

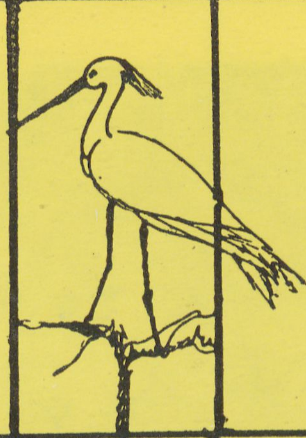
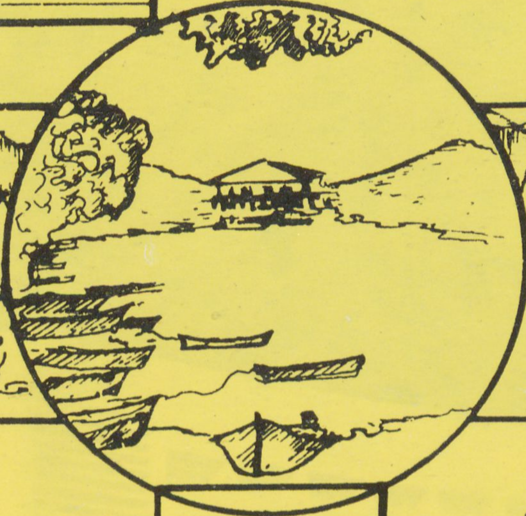
BALIKESİR BÖLGESİNDE TESCİLLİ BULUNAN GENÇLİK, MÜESSESE, GÜÇ VE İHTİSAS KLÜPLERİ'NİN ADLARI VE RENKLERİNİ GÖSTERİR LİSTE :

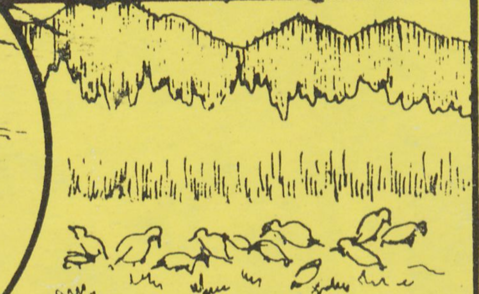
Klübün adı	Rengi
1 — Karesi Pamuklu Dokuma	*Lâcivert — Beyaz*
2 — Demirspor Gençlik Klübü	*Kırmızı — Mavi*
3 — Çimentoyüce Gençlik	*Gri — Siyah*
4 — Y. S. E. İdmangücü	*Sart — Lâcivert*
5 — Susurluk Gençlik	*Siyah — Yeşil*
6 — Esnafspor Gençlik K.	*Kırmızı — Siyah*
7 — Ateşspor Gençlik K.	*Kırmızı — Beyaz*
8 — Başakspor Gençlik K.	*Yeşil — Beyaz*
9 — Dursunbey Gençlik	*Sarı — Kırmızı*
10 — Susurluk 5 Eylül	*Sarı — Siyah*
11 — Savaştepe Gençlik	*Yeşil — Kırmızı*
12 — Bigadiç Gençlik	*Siyah — Beyaz*
13 — Sındırgı Gençlik	*Sarı — Lâcivert*
14 — Kepsut Gençlik	*Yeşil — Beyaz*
15 — Edremitspor	*Sarı — Yeşil*
16 — Gömeç Gençlik	*Sarı — Lâcivert*
17 — Burhaniye Gençlik	*Siyah — Beyaz*
18 — Ayvalıkgücü	*Kırmızı — Beyaz*
19 — Ayvalık Adaspor	*Lâcivert — Beyaz*
20 — Altınova Gençlik	*Kırmızı — Lâcivert*
21 — Havran Gençlik	*Kırmızı — Beyaz*
22 — Küçükköy Yenidoğan	*Sarı — Siyah*
23 — Altınova 14 Eylül	*Sarı — Lâcivert*
24 — Erdek Gençlik	*Sarı — Siyah*
25 — Çelikspor Gençlik Klübü	*Sarı — Kırmızı*
26 — Bandırma 17 Eylül	*Sarı — Yeşil*
27 — Erdek Zeytinspor	*Yeşil — Beyaz*
28 — Tekel Gençlik	*Yeşil — Beyaz*

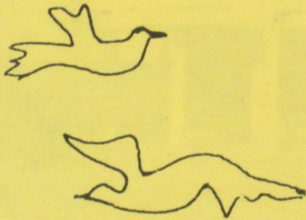
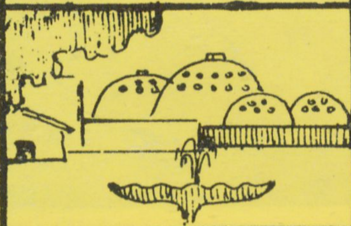
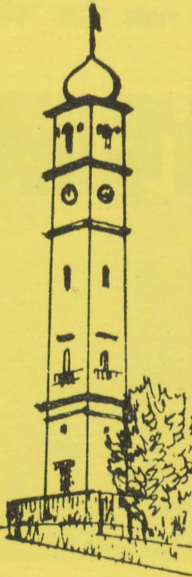
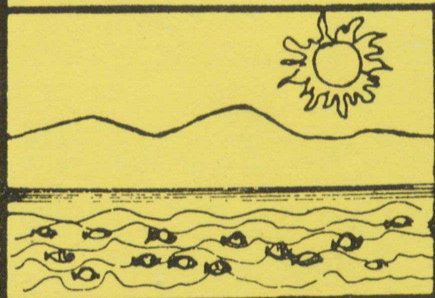
29 — **Tayfunspor**	*Yeşil — Beyaz*
30 — **Gönen Gençlik**	*Sarı — Kırmızı*
31 — **Sarıköy Gençlik**	*Kırmızı — Siyah*
32 — **Gönen Yıldızspor**	*Siyah — Beyaz*
33 — **Edincik Gençlik**	*Lâcivert — Kırmızı*
34 — **Balya Gençlik**	*Sarı — Siyah*
35 — **Manyas 14 Eylül**	*Siyah — Kırmızı*
36 — **İvrindi Gençlik**	*Yeşil — Sarı*

MÜESSESE VE ASKERÎ GÜÇLER VE VE İHTİSAS KLÜPLERİ :

1 — **Balıkesir Karagücü**	*Kırmızı — Beyaz*
2 — **Balıkesir Havagücü**	*Mavi — Beyaz*
3 — **Bandırma Havagücü**	*Mavi — Beyaz*
4 — **Edremit Karagücü**	*Kırmızı — Beyaz*
5 — **Susurluk Şekerspor**	*Yeşil — Beyaz*
6 — **Balıkesir Güreş ve Boks**	*Lâcivert — Kırmızı*
7 — **Balıkesir Avcılık ve Atıcılık K.**	*Sarı — Kırmızı*
8 — **Bandırma Güreş Klübü**	*Lâcivert — Mavi*
9 — **Balıkesir Tenis İhtisas**	*Siyah — Beyaz*
10 — **Sındırgı Avcılık ve Atıcılık K.**	*Kırmızı — Beyaz*
11 — **Ayvalık Avcılık ve Atıcılık K.**	*Sarı — Kırmızı*
12 — **Ayvalık Denizcilik Klübü**	*Kırmızı — Beyaz*

TURİZM BÖLÜMÜ

Kervansaray. Oteli.

Turizm Bölümü

I — GİRİŞ

Balıkesir İli tarihî ve tabiî güzellikleriyle Marmaranın ve Egenin incisidir. Yoğun bir turizme sahip Balıkesir, kilometrelerce uzayan kumsalları, temiz ve berrak denizi ve çeşitli deniz ürünleriyle geniş imkânlara sahip bir ildir.

Turistik önemi günden güne artan Balıkesir, modern konaklama tesislerine sahiptir. Erdek, Ayvalık, Edremit, Burhaniye, Gönen, Bandırma iç ve dış turizm bakımından hareketli ilçelerdir. Turist ve turizm, halk tarafından benimsenmiştir. Bütün sahil kasabalarında evler pansiyon olarak kullanılmaktadır.

Çok yönlü özelliklere sahip Balıkesir, ayrıca bol miktarda şifalı sulara, kaplıcalara da sahiptir. Pek çoğu modern anlamda işletilen kaplıcalar her türlü ihtiyaca kolayca cevap verecek niteliktedir.

Zengin bir tarihe ve tarihi değerlere sahip Balıkesir yöresi, arkeolojik araştırmalar yönünden değerlendirilmemiş olmasına rağmen Gönen, Erdek ve Edremit'teki açık hava müzeleri köklü tarihini belgelemektedir.

Coğrafî konumu ve iklimi her mevsim görülmeğe ve gezilmeğe müsait bir ortam yaratmıştır. Zengin bitki örtüsüne ve geniş ormanlara sahiptir. Turistik yönden değerlendirilmekte olan ormanlar yerli ve yabancı turistler için ilgi kaynağı olmaktadır.

İç ve dış turizm ve seyahat bürolarının öncelikle proğramlarına aldıkları Balıkesir her mevsim açık hava yolu ile İstanbul ve dış ülkelere bağlıdır.

Denizcilik Bankası gemileri hergün Bandırma - İstanbul arasında sefer yapmaktadır. Yine düzgün yollarla çevre illere, Ankara, İstanbul ve İzmir'e bağlanmıştır. Komşu iller ve üç büyük merkez ile Balıkesir arasında düzenli otobüs seferleri bulunmaktadır.

Balıkesir İli Turizm Bölümü şu ikinci derece bölümlere göre incelenecektir:

a) Balıkesir İl Merkezi
b) Balıkesir ilçeleri
c) Balıkesirde Şifalı Sular
d) Kuşcenneti
e) Denizler.

II — BALIKESİR İLİNDE TURİZM

A. BALIKESİR İL MERKEZİ :

1 — TURİZM HİZMETLERİ :

a) Belli başlı seyahat acenteleri ve servisleri :

Adı	Adresi	Telefon No.
Akın Seyahat	Belediye Oto Garajı	—
Aşan Turizm	Belediye Oto Garajı	1144
Aşan Turizm	Terminal: Millî Kuvvetler C. Yeşilyurt S.	1534
Çağlayan Seyahat	Belediye Oto Garajı	—
İnanöz Seyahat	Belediye Oto Garajı	1422
İnanöz Seyahat	Terminal: Yeşilyol Şehir Kulübü Karşısı	1327
İstikbal Seyahat	Belediye Oto Garajı	—
Kabadayı Seyahat	Belediye Oto Garajı	1505
Kâmil Koç Seyahat	Belediye Oto Garajı	1664
Keskinler Seyahat	Belediye Oto Garajı	—
Otokar Seyahat	Belediye Oto Garajı	—
Pamukkale Seyahat	Belediye Oto Garajı	—
Sabri İnanöz	Belediye Oto Garajı	—
Şengör Turizm Seyahat	Belediye Oto Garajı	1442
Şengör Turizm Seyahat	Terminal: Millî Kuvvetler C.	—

b) Garajlar ve servis istasyonları :

Adı	Adresi	Telefon No.
Açık Oto Garajı	Demirciler Caddesi	—
Belediye Oto Garajı	Küçük Sanayi Bölgesi	1199
Mehmet Özatay	Ege Mahallesi	—
Petrol Ofisi	Vasıfçınar Cad. Paşa Çeşmesi karşısı	1776
Shell Servisi	Gazi Bulvarı Garaj köşesi	1549
Türk Petrol	Küçük Sanayi Bölgesi, Vasıfçınar C.	1692

c) Pastahaneler :

Adı	Adresi	Telefon No.
Balkaya	Yeni Çarşı, B. Blok, Hürriyet Sok., No. 1	—
Balkes	Milli Kuvvetler Cad., No. 1	—
Oya	Çarşı, Eski İzmir Oteli.	—
Hayat	Kartalar Cad., No. 28.	—
Lâle	Balıkavdan Sok., No. 15.	—
Mahmut Dirgi	Küçük Sanayi Böl., Kepsut Cad., No. 2/B.	—
Roma	Milli Kuvvetler Cad., No. 55.	—

d) Gazinolar :

Adı	Adresi	Telefon No.
Atatürk Park	Atatürk Parkı	1324
Belediye Aile Bahçe	Belediye Önü	—
Belediye Çamlık	Belediye Çamlığı içinde	1322
Çimento Fabrikası	Çimento Fabrikasında	1372
Meydan	Ali Hikmet Paşa Meydanı	—

e) Hamam ve banyolar :

Adı	Adresi	Telefon No.
Çarşı	İpek Sok., No. 24.	—
Nezafet	Eskikuyumcular Mah., Yeşilli Cad., No. 38.	—
Lazlar	Hisariçi Mah., Bozkurt Sok., No. 13.	—
Paşa Hamamı	Karasi Mah., Başyunak Sok., No. 2.	—
Yeşilli	Atalar Cad., No. 10.	—
Yıldırım	Yıldırım Mah. Yıldırım Cad. No. 8	—
Sıhhi Banyo	Abdulgafurefendi Cad., Yeşilli Hamamı karşısı.	—
Şehir Banyosu	Abdulgafurefendi Cad., Yeşilli Hamamı karşısı.	—

f) Sinemalar :

Adı		Adresi	Telefon No.
Atlas	(Yazlık)	Vasıfçınar Cad.	—
Devran	»	Anafartalar Cad.	—
Dilek	(Kışlık)	Sanayi Bölgesi Garaj Cad.	—
Emek	»	Eskikuyumcular Mah. Mekik Sok.	1615
Lâle	(Yazlık)	Anafartalar Cad. Iştınlı Sok.	—
Rüya	(Kışlık)	Sosyal Sigortalar Kurumu Sigorta Çarşısı	1046
Saray	(Kışlık ve Yazlık)	Atalar Cad.	—
Şan	(Kışlık)	Milli Kuvvetler Cad.	1009
Şehir	(Kışlık)	Anafartalar Cad.	1650
Yeşil İpek	(Yazlık)	Oruçgazi Mah. Bağlar Sok.	—
Yıldız	»	Eskikuyumcular Mah. Mekik Sok.	—
Zafer	»	Vasıfçınar Cad.	—

g) Oteller :

Adı	Yatak adedi	Duş ve banyo durumları	Tek yataklı oda ücreti	İki yataklı oda ücreti	Telefon No.	Sınıfı
Adalet	78	Umumi Banyo	6.50 TL.	11.00 TL.	1050	II
Akhisar Palas	30	» »	6.50 »	11.00 »	—	II
Balıkesir Palas	30	» »	6.50 »	11.00 »	—	II
Büyük Çömlek	53	» »	9.00 »	16.00 »	1183	I
Çanakkale	23	» »	6.50 »	11.00 »	—	II
Çiçek Palas	28	» »	9.00 »	16.00 »	1153	I
Çömlek Palas	38	» »	9.00 »	16.00 »	1223	I
Doğan Palas	30	» »	9.00 »	16.00 »	1686	I
Ege	21	» »	6.50 »	11.00 »	1332	II
Hotel Kervansaray	110	» »	20.00 »	35.00 »	1582	Turistik IV
İçel	23	» »	6.50 »	11.00 »	1389	II
İnanöz	48	» »	9.00 »	16.00 »	—	I
Kaptan	26	» »	6.50 »	11.00 »	—	II
Kayhan Palas	40	» »	6.50 »	11.00 »	—	II
Mehtap	30	» »	6.50 »	11.00 »	—	II
Merih	22	» »	6.50 »	11.00 »	—	II
Merkez	30	» »	6.50 »	11.00 »	1341	II
Özen	52	» »	9.00 »	16.00 »	1370	I
Sabriağa	53	» »	6.50 »	11.00 »	1352	II

Şakir Palas	65	»	»	9.00	»	16.00	»	1751	I
Şan Garaj	40	»	»	6.50	»	11.00	»	—	II
Şirin Palas	36	»	»	9.00	»	16.00	»	1499	I
Yeni	29	»	»	6.50	»	11.00	»	—	II
Yeni Ankara	21	»	»	6.50	»	11.00	»	—	II
Yeni İzmir	23	»	»	6.50	»	11.00	»	1770	II
Zümrüt Palas	47	»	»	6.50	»	11.00	»	1258	II

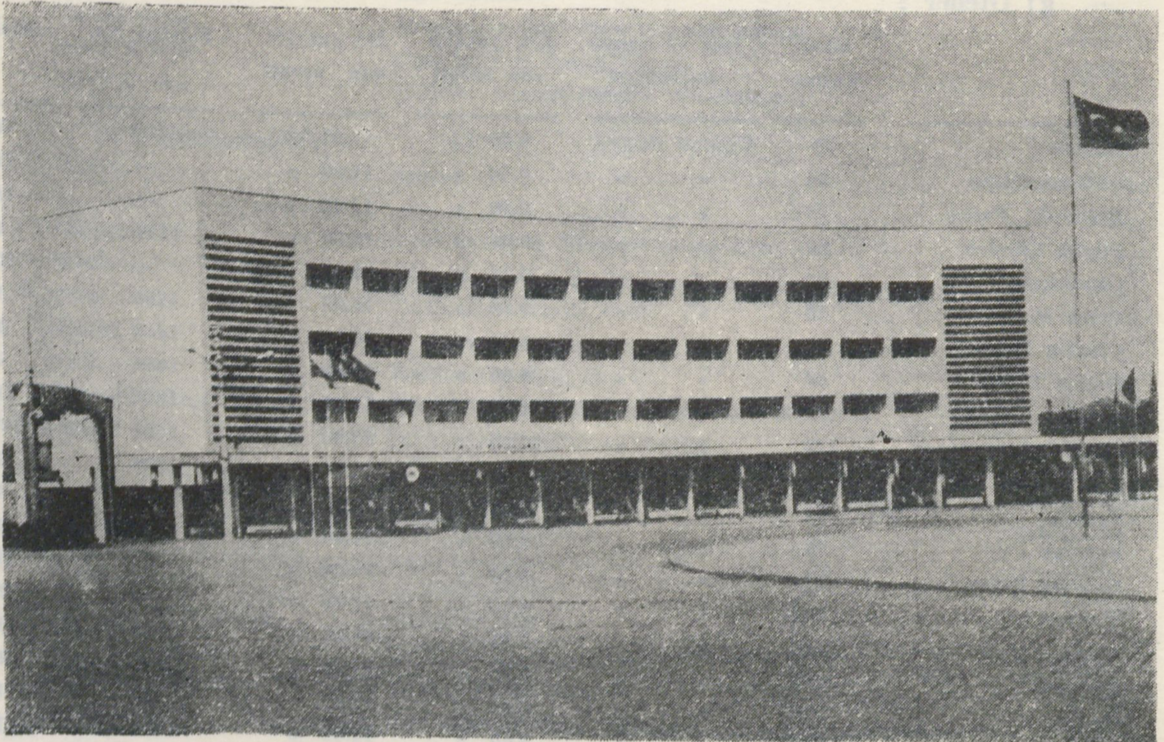
h) Lokantalar :

Adı	Adresi	Telefon No.	Sınıfı
Aile Döner Kebapçısı	Milli Kuvvetler Cad., İpek Sok., No. 7.	—	II
Burhanın Yeri	Anafartalar Cad. No. 26/A.	1418	I
Ferah	Anafartalar Cad., İzmir Oteli Sok.	—	II
Hotel Kervansaray	Cumhuriyet Alanı.	1582	Turustık IV
Lezzet Lokantası	Belediye Oto Garajı.	1004	II
Özen	Milli Kuvvetler Cad., No. 75.	1370	I
Temizel	Zağnos Paşa Cad., No. 37.	—	II
Yeni Ege	Belediye Oto Garajı karşısı.	—	II
Yeni Lokanta	Zağnos Paşa Cad., No. 37.	—	II

i) Atatürk Parkı :

Şehrin doğusundadır. Çam ve çitlenbik ağaçları ile kaplı Atatürk Parkı, geniş yolları, çiçek tarhları, gazinosu, çocuk bahçesi, iki büyük havuzu ile geniş bir alan kaplamaktadır.. Yine yanı başındaki Fuar sahası ile Balıkesir'in başlıca istirahat ve eğlence mahallerinden biridir.

Atatürk Anıtı park sahası içerisindedir. 6 Eylül 1963 tarihinde tamamlanmıştır. Kaide projesi ve sahanın düzenlenmesi Mimar İlhan Arabacıoğlu tarafından

Mülkiyeti Vakıflara ait Turistik Kervansaray Oteli - (Balıkesir).

Balıkesir şehrinin genel bir görünümü.

yapılmıştır. Normal boyun iki katı olan heykel ise Güzel Sanatlar Akademisi mensubu Hüseyin Gezer'in eseridir.

j) Kulüpler :

Şehirdeki kulüp ve dernekler içinde özellikle Şehir Kulübü lokanta, gazino ve dinlenme yerleriyle dikkati çekmektedir. Şehir Kulübüne yalnız üye olanlar girebilirler.

2 — TABİAT GÜZELLİKLERİ :

Geniş, verimli, yemyeşil bir ovanın kenarına yerleşmiş Balıkesir'de, ovada kıvrıla kıvrıla akan ırmaklar ve çoğu yerde insan eli ile değerlendirilmiş tepecikler başlıca güzelliği teşkil eder.

a) Çamlık :

Şehrin hemen kenarında, şehre hâkim bir tepedir. Zarif çamlarla kaplı olan tepede modern bir gazino bulunmaktadır. Her yıl yeniden çam ekilen tepeye çıkış yolu yapılmıştır. Özellikle gece şehrin görünümü çok güzeldir.

b) Değirmenboğazı :

Şehre 10 km. uzaklıkta, Balıkesir - Bandırma asfaltı üzerindedir. İki yüksek tepe arasındaki bir boğazda Orman Başmüdürlüğünün gayretiyle meydana getirilmiş, ormanlık bir mesire yeridir. Bendleri, kamping yeri, moteli, şirin bir gazinosu, çocuklar için eğlence yerleri ve orman tipi kameryeleri ile ilginç bir mesire yeridir. Mahallin ağaçlandırılması Orman İdaresince yapılmıştır. Her yıl yeniden fidan dikilmektedir. Suyu ve salkım söğütleri ile dikkati çekmektedir.

İl çevresinde ırmak kenarları, yaşlı ulu çınarları ve yemyeşil çevreleriyle ilgi gören yerlerdir. Bunlar arasında Tepecik, Atanaz, Çukurhüseyin aynı zamanda birer mesire yeridirler.

c) Konakpınar Çamlığı :

Şehre 30 - 32 km. uzaklıktadır. Ayni zamanda Balıkesir Orman Bölgesi olan Konakpınarda 39.305 hektarlık arazi ormanla kaplıdır. Bunun 4400 hektarlık kısmı tamamen çam ormanları ile örtülüdür.

d) Pamukçu Ilıcası :

Düzgün, stablize bir yolla şehre bağlanmıştır. Kaplıca suyu kronik mide hastalıkları, romatizma, damar sertliğine iyi gelmektedir. Banyo olarak kullanıldığı gibi içilebilir de.

3 — ÖZEL BAYRAMLAR VE FESTİVALLER :

Genel bayramlar dışında Balıkesir'in düşmandan kurtuluş tarihi olan 6 Eylül 1922 den bu yana her yıl 6 Eylülde büyük şenlikler yapılmaktadır.

6 Ağustos - 6 Eylül tarihleri arasında Balıkesir'in Millî Fuarı açılır. Bir ay süre ile devam eden fuar her geçen yıl daha fazla ilgi görmektedir.

4 — TARİHİ VE TURİSTİK DEĞERLER :

Şehirde bugün Karesi Beyliği devrinden kalma hiç bir eser kalıntısına tesadüf edilmemesi üzücüdür. Fakat eserlerin eski isimleri zamanımıza kadar gelmiştir. Bu isimler, yeniden yapılmış veya asılları bozulmak suretiyle tamir edilmiş eserlere verilmiştir.

İslâm şehirlerinin kuruluşunda önemli roller oynayan namazgâhlardan birine Balıkesir'de rastlanmaktadır. Bu namazgâh, şehrin batısında şimdiki Lise pavyonunun bulunduğu yerdedir. Pavyonun yapılması ile ortadan kalkmıştır. Namazgâhın kitabesi mevcuttur. Baş tarafında şu mısralar vardır :

Konub göçmek makamıdır cihan bil
Bu dünyanın işini hep yalan bil
Ele geçmişken fırsat yerağ et.

Kitabenin bundan sonraki satırları arapça ay ve seneye aittir (Seb'a selâsune ve sema 837).

Namazgâh'tan başka şehirde yıkılarak yeniden yapılan veya esaslı tamir gören eserler; Karaoğlan, Dinkçiler, Martlı, Umurbey, Yıldırım, Şeyhlutfullah, Zağnos Paşa, Kaya Bey, Kasaplar, Yeşilli camileridir.

Zağnos Paşa Hamamı tamirlerle ayakta kalabilen tek eserdir. Kadın ve erkek kısımları vardır. Yine Zağnos Paşa

(Zagnos) Paşa Camii.

külliyesinden imarethane zaman zaman tamirat görmek suretiyle ayakta kalmıştır.

Karasi Bey'in yattığı türbe hiç bir mimari değeri bulunmıyan gayet basit ve yarım daire şeklindedir. Türbede Karasi Bey ve beş çocuğu bulunmaktadır.

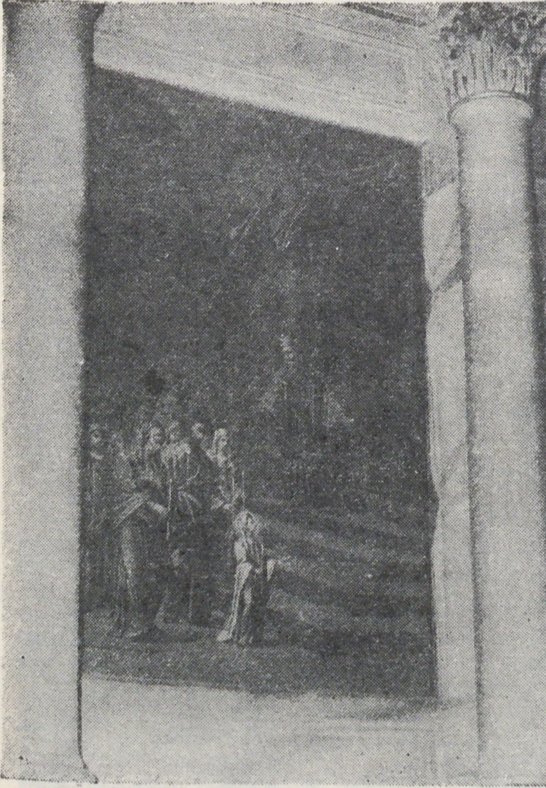
İlde ören yeri Hisaralan (Dascylsion)-dır. Balıkesir'e 45 km. uzaklıkta bulunan bu yer bir Pers yerleşmesidir. Bugün yalnız kalenin bazı kısımları ayaktadır.

B. İLÇELER

1 — AYVALIK

Asfalt yol ile İzmir'e, öte yandan Edremit ve Çanakkale'ye bağlıdır. İzmir - Ayvalık arası 150 km. dir. Balıkesir - Ayvalık ise 141 km. olup bu yolun büyük bir kısmı asfalttır.

Ayvalık'a hergün Ankara, İstanbul İzmir'den düzenli otobüs seferleri var-

Ayvalıkta Tekel İdaresi tarafından kullanılan eski bir kilisede muhafaza edilen Hrıstiyanlık tasvirleri.
(Resimler net ve canlı olup, balık derisi üzerine yapılmıştır.)

dır. Balıkesir - Ayvalık arasında devamlı otobüs ve minibüs seferleri yapılmaktadır.

Ayvalık P.T.T. Merkezi yurtiçi telefon konuşmalarından başka milletlerarası telefon haberleşmeleri ile harici telgrafa açık bulunmaktadır. Gece gündüz haberleşme mümkündür. Altınova Bucağında P.T.T. Şubesi mevcuttur. Ayvalık telefon santralı 600 abone kapasitelidir.

Gelişkin bir ekonomiye dayanan Ayvalık'da bankacılık hizmetleri de gelişmiştir. Osmanlı Bankası, T. C. Ziraat Bankası, Halk Bankası, İş Bankası, Vakıflar Bankası, Yapı ve Kredi Bankası şubeleri faaliyettedir. Ziraat Bankası döviz değişimini temin etmektedir.

İlçe içerisinde 3 akaryakıt bayii vardır.

Deniz mavisinin, çam ve zeytinin yeşiline karıştığı Ayvalık'ta; çam ve deniz yer yer kucaklaşır. Dantel gibi kıyılara sahip Ayvalık küçük şirin koyları ve adalarıyla bir tabiat hârikasıdır.

Çamlık, Bağyüzü Köyü, Kozak, Alibey Adası harikulâde manzaraları ile aynı zamanda birer mesire yeridirler. Şehre 4 km. uzaklıktaki Şeytan Sofrası insana heyecan verecek güzelliktedir. Çevreye hâkim bir tepe üzerinde bulunan Şeytan Sofrası'nda Çamlı, Sarımsaklı, Alibey Adası ve Ayvalık bütün ihtişamı ile ayaklar altındadır. Hele gurup vakti, güneşin en güzel renkleri içerisinde bir periler âlemidir.

Ayvalık'ın ormanla kaplı bölgesi Bağyüzü ve çevresidir. Turistik değere sahip ormanlar 1800 hektarlık bir alan kaplar. Çam ve palamut ağaçları içerisinde bol su kaynakları vardır.

Ayvalık'ın her yanı, kilometrelerce uzayan ince kumlu kumsallarla çevrilmiştir. Sarımsaklı, Altınkum, Duba en önemli kumsallarıdır. Sarımsaklı kumsalının boyu 7 km. yi geçer.

Körfez içerisinde Maden, Poyraz, Kamış, Çıplak, Balık, Masko, İncirli, Alibey, Fener, Güneş gibi hepsi birbirinden şirin ada ve adacıklar bulunmaktadır. Bunların tümü Alibey Takım Adaları adını alır.

Ayvalık eski bir tarihe sahiptir. Fakat çok tahrip görmüştür. Alibey Adasındaki ören yeri bugün harap olmuştur. İlçe içerisindeki önemli tarihî eserler cami ve kiliselerdir. İlçedeki 6 caminin hepsi kiliseden çevrilmiştir. Bunlar içinde Saatli ve Hayrettin Paşa camileri önemlidir. Halen Tekel Deposu olarak kullanılan yer kilisedir. Bu kilisenin iç tezyinatı bir hârikadır. Balık derisi üzerine yapılmış İsa tasvirleri renklerini hiç kaybetmeksizin bugüne dek gelmişlerdir. İleride müze haline getirilmesi ihtimali kuvvetlidir. Saatli Kilise XIX. yüzyıldan kalmadır. Yine Çamlı mevkiinde bir kiliseden artakalan Aslanlı Çeşme görülmektedir.

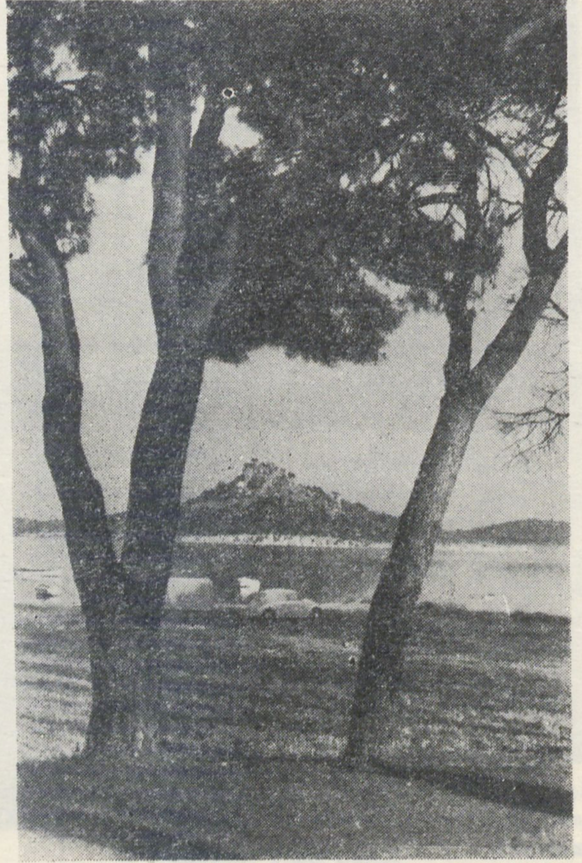
Ayvalık'ta iki kışlık sinema vardır. Bunlar yazlık bahçeye de sahiptir. Ayrıca iki yazlık sinema bulunmaktadır. Ayvalık'ın asıl hareketli çağı yazındır. Şehir

içinde Belediye bir park yeri ayırmıştır. Fakat içinde henüz bir tesis yoktur. Yazın ise gazinolar park ihtiyacını karşılar. Ayvalık; plâjları, otel, motel ve turistik tesisleri ile bir eğlence ve istirahat şehridir. Açılan iki diskotek, Aytaç ve Belediye Gazinoları, ince ve altın kumlu plâjlar, eğlence ve istirahat mahallerinin başında gelir. Sarımsaklı'da Belediyenin plâj tesisleri bulunmaktadır. Ayrıca Duba, Altınkum, Kapri, Çamlık en önemli plâjlardır.

15 Eylül Ayvalık'ın kurtuluş günüdür. Her yıl Ayvalık Kurtuluş yıldönümünde şenlikler yapar. Yine her yıl Temmuz ayının ilk haftasından üç gün süreli Ayvalık Şenlikleri yapılmaktadır.

Ayvalık'ta balıkçılık ağla ve olta ile yapılmaktadır. Çupra, barbunya, ahtapot, mürekkep balığı (kalamar) tutulmaktadır. Ayvalık'ın kalamarı ile çuprası meşhurdur.

Ayvalık'ta zaruri ihtiyaç maddeleri kolayca temin edilir. Zaruri hizmetler ise karşılanmıştır. Bir hamamı vardır. Sayfiye şehri olması dolayısıyle konak yerleri boldur. Otel, motel ve pansiyonlar ihtiyacı kolayca karşılamaktadır. Ayrıca çeşitli teşekküllerin kampları bulunmaktadır.

Ayvalık kıyılarından bir görünüm.

TURİSTİK BELGELİ OTELLER

A d ı	Duş ve banyo durumları	Komple Pansiyon 1 kişilik ücret	Yatak adedi	Telefon
Berk	Duşlu ve Banyolu	25 - 40 TL.	100	201
Tunç	» » »	20 - 40 »	52	278

O T E L L E R

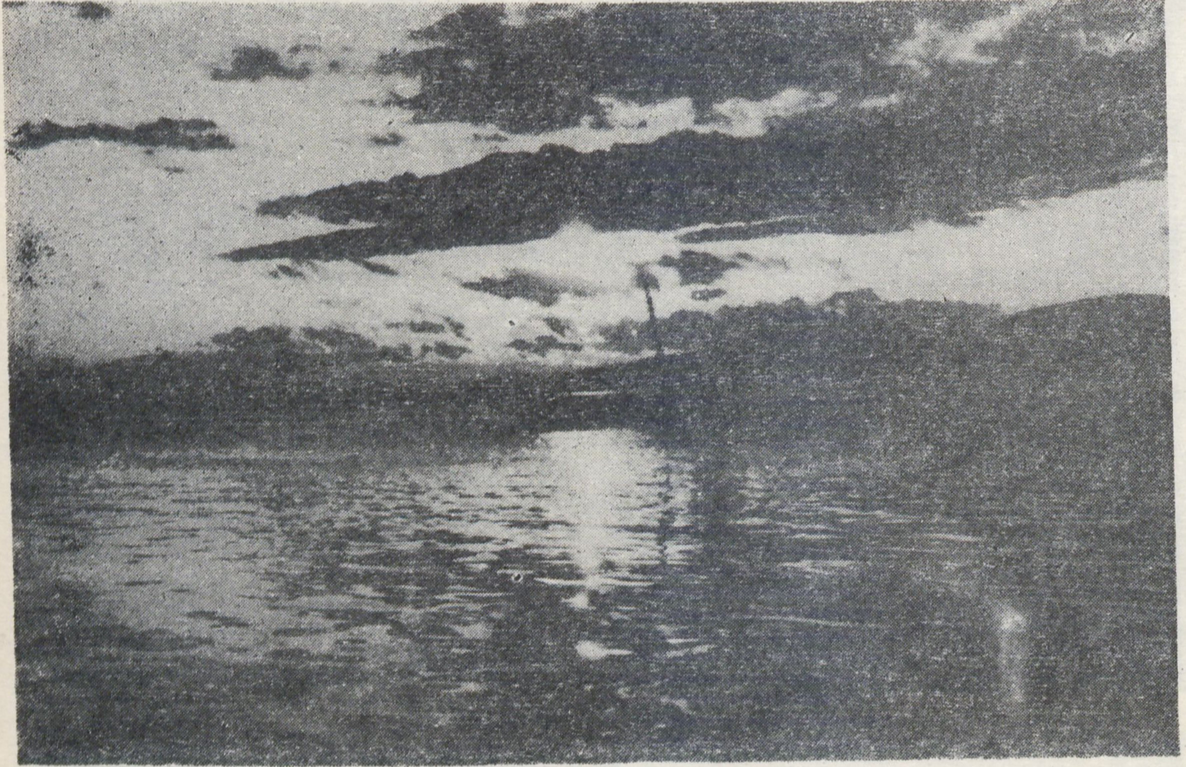
A d ı	Yatak adedi	Duş ve banyo durumları	Bir yataklı oda ücreti	İki yataklı oda ücreti	Telefon	Sınıfı
Aral	24	Umumi Banyo	10.00 TL.	20.00 TL.	297	I
Ayvalıkpalas	39	» »	17.50 »	35.00 »	64	I
Cumhuriyet	18	» »	7.50 »	10.00 »		III
El	24	» »	12.50 »	20.00 »	453	I
Gürsoy	35	» »	6.00 »	10.00 »	452	III
Kantarcı	35	» »	6.00 »	10.00 »	166	III
Komili	100	Duşlu ve Banyolu	20.00 »	40.00 »	119	I

Ayvalıkta akşam ve balıkçı teknesi..

Şeytan sofrası - Buradan Ayvalık bütün adaları ve sahilleri ile hoş bir görünüm verir.

Koşvar	22	Umumi Banyo	10.00 »	20.00 »	101	I
Özel	23	» »	6.00 »	10.00 »	19	III
Şalman	24	» »	10.00 »	20.00 »	500	I
Şehir	26	» »	12.50 »	20.00 »	296	I
Yanyalı	45	» »	10.00 »	20.00 »	111	I

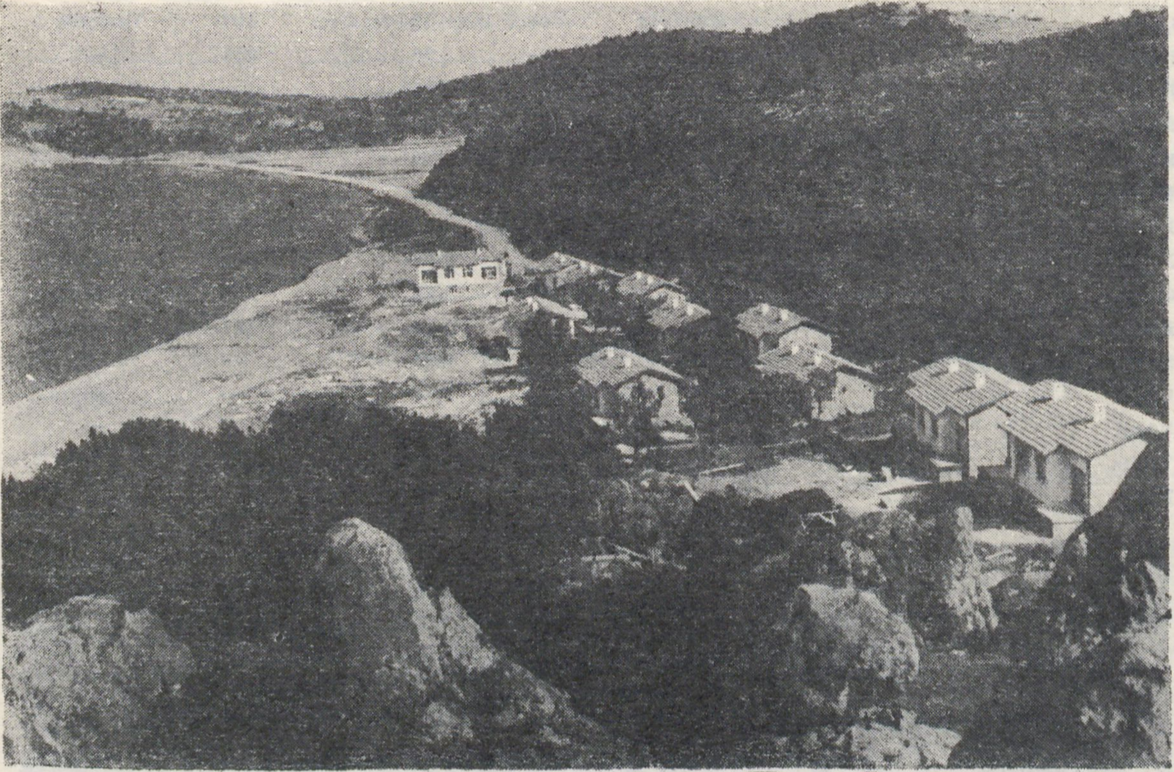
Ayvalıkta Akşam..

MOTELLER

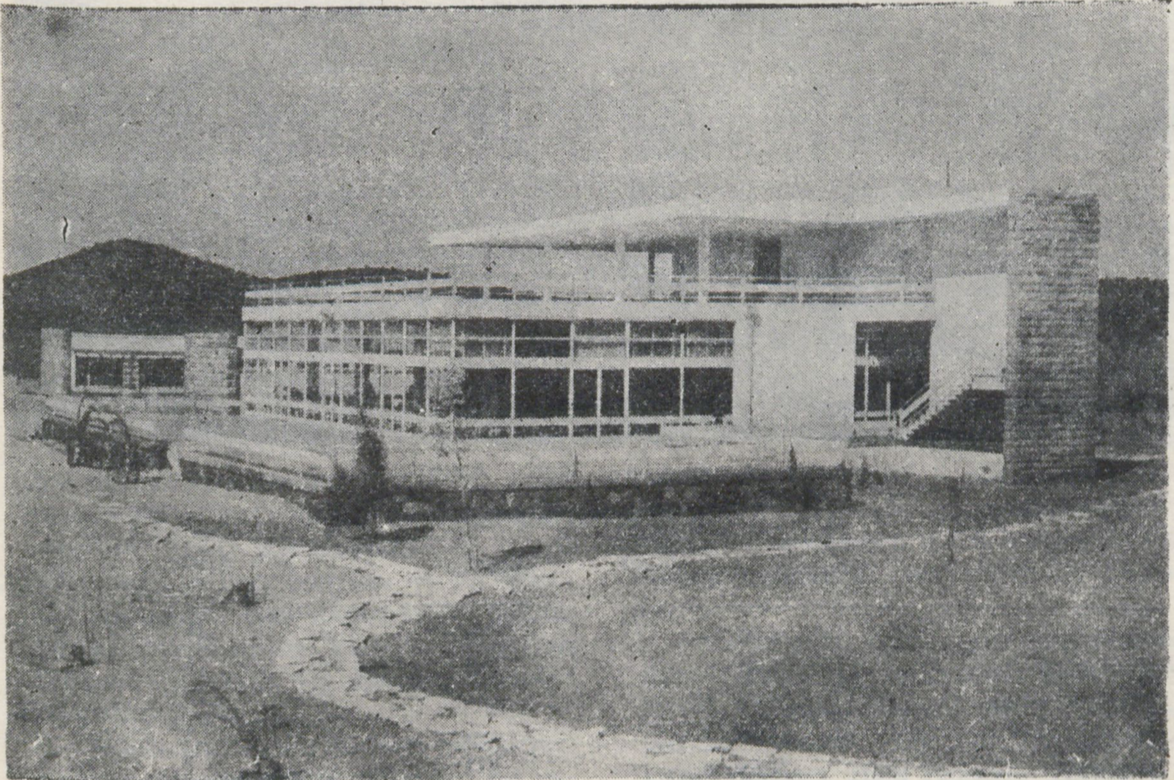
Adı	Yatak adedi	Duş ve banyo durumları	Bir yataklı oda ücreti	İki yataklı oda ücreti	Telefon	Sınıfı
Arcı	56	Duşlu ve Banyolu	25.00 TL.	40.00 TL.	—	Turistik
Aytaç	149	» »	40.00 »	70.00 »	610	»
Çınar	17	Umumi Banyo	— »	25.00 »	—	II
Murat Reis	120	Duşlu ve Banyolu	35.00 »	60.00 »	—	Turistik

PANSİYONLAR

Adı	Yatak adedi	Duş ve banyo durumları	Bir yataklı oda ücreti	İki yataklı oda ücreti	Telefon	Sınıfı
Aras	35	Umumi Banyo	—	20 TL.	388	—
Atlan	13	» »	—	20 »	376	—
Barlas	20	» »	—	20 »	581	—
Baskın	15	» »	—	20 »	241	—
Cennet	16	» »	—	35 »	105	—
Coşkun	15	» »	—	20 «	354	—

Murat Reis Turistik Sitesi — Ayvalık.

Aytaç Moteli — Ayvalık

Çadır	29	Duşlu ve Banyolu	—	50 »	407	Turistik
Deniz	19	Umumi Banyo	—	20 »	392	—
İpek	28	» »	—	20 »	—	—
Kalfa	23	» »	—	30 »	—	—
Kervan	20	» »	—	20 »	539	—
Keskin	18	» »	—	35 »	88	—
Levent	45	» »	15 TL.	25 »	403	—
Muhterem	19	» »	—	20 »	—	—
Örnek	15	» »	—	22 »	298	I
Rona	35	» »	—	20 »	351	—
Sadan	16	» »	—	20 »	—	—
Uçarı	12	» »	—	20 »	—	—
Varol	44	» »	—	20 »	—	—
Yıldız	13	» »	—	20 »	—	—
Zengi	11	» »	—	20 »	561	—

Çamlık Koşvar Otel — Ayvalık.

LOKANTALAR

Adı	Ortalama yemek ücreti	Telefon	Sınıfı
Boyer	4.50 TL.	—	II
Canlı Balık	7.50 »	347	I
Canlı Kalamar	4.00 »	—	II
Ekspres	5.50 »	—	I
Kapri	10.00 »	311	I
Şehir	5.50 »	—	I
Taş	7.50 »	384	I

Yaz sezonu boyunca açık bulunan restoranlar :

Adı	Ortalama yemek ücreti	Telefon	Sınıfı
Ankara Plâj	10.00 TL.	—	—
Berk	10.00 »	201	Turistik
Ege Plâj	12.50 »	—	—
Gül Plâj	7.50 »	—	—
Komili	10.00 »	119	I
Örnek	10.00 »	298	I
Şeytan Sofrası	12.50 »	—	—
Tunç	10.00 »	278	Turistik
Uçarı	7.50 »	—	I
Yanyalı	5.50 »	111	I

2 — B A L Y A

Balıkesir - Çanakkale asfaltı üzerinde, İl Merkezinden 55 km. uzaklıktadır. Balya ile Balıkesir ve Çanakkale arasında her gün muntazam otobüs ve minübüs seferleri vardır.

Balya P.T.T. Bürosu milletlerarası konuşmalarla, haricî telgraflara açıktır. Normal mesai dışında Jandarma Santralı vasıtasıyla şehirlerarası konuşma yapmak mümkündür. Balya telefon santralı 30 abonelidir. İlçede T. C. Ziraat Bankası Şubesi bulunmaktadır. Akaryakıt ihtiyacı ilçeye 19 km. uzaklıktaki istasyondan temin edilmektedir.

Kadıköy ve Müstecap çamlıkları tabiî güzellikleri ile aynı zamanda birer mesire yeridirler.

İlçede Kadıköy Kalesi ismi ile anılan büyük bir kale harabesi vardır. Kalenin Romalılardan kaldığı rivayet olunmaktadır. Pazarköyde Bizanslılardan kalma yazıtlara rastlanır. Çırpıcılar civarında bir hisar, Kocaköy üzerinde ise Romalılardan kalma bir köprü harabesi bulunmaktadır.

Kasaba kenarındaki çamlık, halkın tek eğlence ve istirahat mahallidir. İlçeye sinema yalnız yaz ayları geçici olarak gelmektedir. Ilıca Bucağındaki Dağ Ilıcası şifalı suyu ve kum banyosu ile bir istirahat mahallidir. İşler durumda iki umumi hamam ile iki hususi banyosu olan Dağ Ilıcasına Balıkesir'den motorlu vasıtalar ile gidilmektedir.

İlçede bir Avcılar Kulübü mevcuttur. Kayalık yerlerde keklik ve tavşan avı yapılmaktadır. İlçeden geçen sularda ise tatlı su balıkları avlanır.

Balya zaruri ihtiyaç maddeleri ve hizmetleri yönünden gelişme imkânına sahip olamamıştır. Duşsuz, banyosuz bir otel mevcuttur. Tek yatak 3.50, çift yatak fert başına 3.00 liradır. Kasabanın ikinci sınıf üç lokantasında ortalama bir öğün yemek 3.00 liradır.

3 — B A N D I R M A

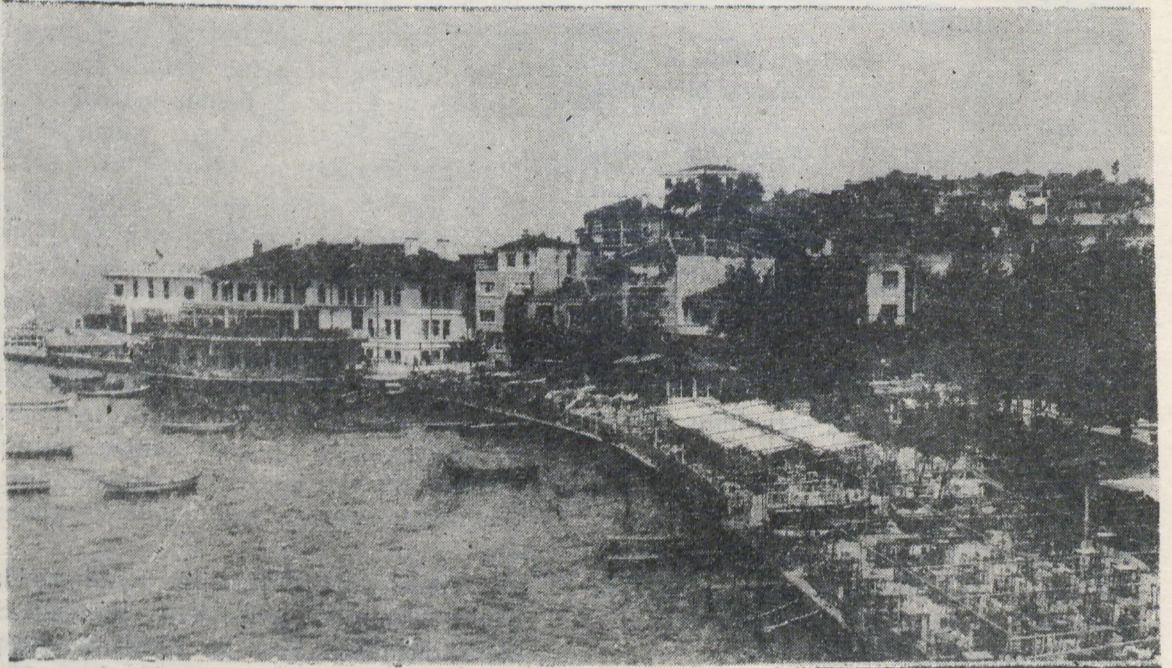
Egenin ve Balıkesirin Marmaraya açılan kapısı Bandırma, Ege Bölgesi ile Marmara Denizi arasındaki kara irtibatının bütün yükünü sırtında taşır. İstanbul'a 64 mil uzaklıktadır. Balıkesir'den geçen demiryolu ile İzmir'e bağlanmıştır. Yine düzgün bir asfalt yol ile Balıkesir, Manisa ve İzmir ile münasebettedir. Bandırma'ya kara, hava, deniz yollarıyla gelinebilir. Her zaman, kolayca vasıta bulmak mümkündür. Bandırma girişinde ihtiyaca yeterli Belediye Garajı ve İskele yanında bir istasyon binası vardır.

Bandırma milletlerarası telgraf ve telefon işlemlerini yapabilecek kapasitede modern bir P.T.T. Merkezine sahiptir. Günün her saati telgraf ve telefon işlemlerine açıktır. 1000 aboneli santral vardır. Edincik Bucağındaki P.T.T. Şubesi milletlerarası konuşma sağlıyabilecek güçtedir.

Ticarî yönü dolayısiyle Bandırma'da banka hizmetleri gelişmiştir. İlçede T.C. Ziraat Bankası, Yapı ve Kredi Bankası, Garanti Bankası, Osmanlı Bankası, Vakıflar Bankası, Halk Bankası, Türk Ticaret Bankası, Akbank şubeleri mevcutttur.

Bandırma ve Deniz

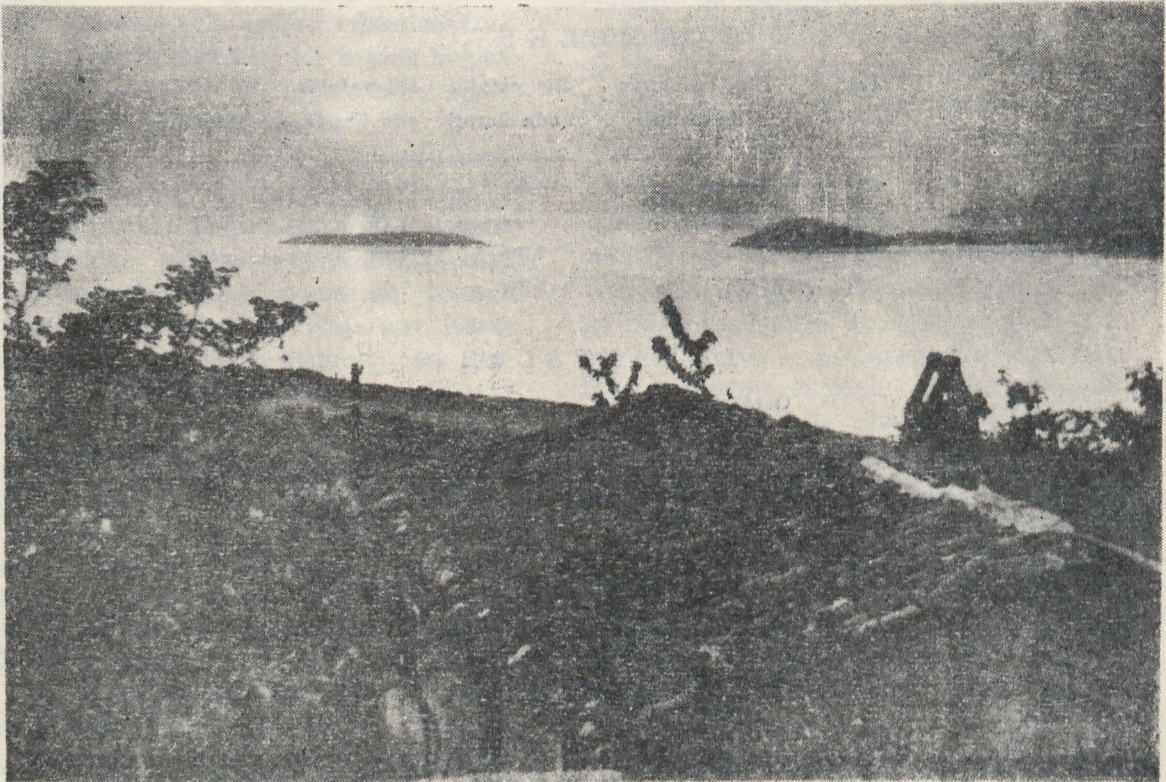
Bandırma sahil gazinoları.

İş Bankası ve Ziraat Bankası döviz değişimini sağlamaktadırlar.

Bandırma'da 5 şirketin akaryakıt bayiliği vardır. Bayilerin, şehrin giriş ve çıkışında istasyonları mevcuttur.

Şehrin Körfeze hâkim durumu, Kapıdağ ve Körfezin bütün güzelliğini Bandırma'nın ayakları altına sermektedir. Edincik Bucağı ve Musakça sahilleri deniz ve zeytin ağaçları arasında eşsiz güzelliklere sahiptir. Kapıdağ'ın Bandırma'ya bakan sahilleri ise geniş, temiz ve gözün alabildiğine uzanan kumsallarla kaplıdır. Tabiatın Bandırma'ya lütfu Manyas Gölü kenarındaki Kuşcennetidir. Bir yarımada şeklinde göle uzanmış olan Kuşcenneti Türkiye'deki beş millî parktan biridir. Orman İdaresinin kontrol ve muhafazası altındadır. 150 dekarlık kısmı ağaçlarla kaplı olan Kuşcennetinde pek çok kuş yaşamakta ve sayıları 4.000'i bulmaktadır. Bunlar nisan ayının ilk günleri gelerek haziran sonuna kadar kalır ve yavru yaparlar. Yıllardan beri işlenmemiş bu tabiat köşesi, sinesinde leylek, karabatak, balıkçıl, kaşıkçı, dalgıç, çulluk, çeşitli su tavukları, yağmurkuşu, mavikarga, sazbülbülü gibi dünyanın çeşitli yerlerinden bilhassa Güney Ülkelerden ve Afrika'dan gelen kuşları barındırır. Göç zamanında Hindistan'a kadar gidenleri vardır. Kuşcenneti ünlü gezgin Evliya Çelebi ile Tarihçi Ksenefon'un eserlerinde yer almıştır. Kuşcennetinde bir müze kurulmuştur. Cennet'te yaşıyan kuş cinslerinden birer örnek tahnit edilerek saklanmaktadır. Ayrıca bir akvaryum meydana getirilmiştir. Eskisığırcı Köyü sınırları içinde olan Kuşcenneti'ne Bandırma - Balıkesir asfaltından ayrılan düzgün bir yol ile gidilir.

İlçe'nin 10 km. batısında Kapıdağ berzahında Balkız (Kyzikoz) harabeleri bulunmaktadır. Son yıllarda restore edilmeye başlanmıştır. Manyas İlçesi yolu üzerinde, Ergini Köyü yakınında meşhur Daskılaiyonum harabeleri vardır. İyon ve daha sonra İran İmparatoru ünlü Dara'-

Edincik'ten Erdek Körfezinin görünüşü.

ya ait izleri taşımaktadır. Edincik Bucağında ise Osmanlıların ilk kez Trakya'ya geçtikleri yerde, altında karargâh kurulan tarihi çınar bütün heybetiyle o zamanı yaşatmaktadır. Şehir içinde Haydar Çavuş Camii, Edincik Bucağında Ulu Cami, Kümbet Camii, Emirsultan Camii, Hamidiye Camii, Behya Camii, Üçpınar Camii tarihi değer taşıyan eserlerdir.

Bandırma'da eğlence ve istirahat mahallerinin başında şahane gurup manzarası ile sahildeki gazinolar gelir. Bahar günlerinde şehire 4 km. uzaklıktaki Orman Parkı başlıca mesire yeridir. Park Belediye tarafından düzenlenmiştir. Bandırma'da 3 kışlık, 5 yazlık sinema vardır. Sinek ve Örümcek pavyonları bulunmaktadır. Bandırma'nın pilâjı şehre 3 km. uzaklıktaki Livatya'dır. Belediye tarafından kurulmuş tesislerde 60 kabin ve bir gazino bulunmaktadır. Devamlı otobüs çalışır. Bandırma ayrıca Kapıdağ'ın Körfeze bakan sahillerindeki geniş ve temiz kumsallardan faydalanır. Bunlar içinde Tanaça ve Kocakum en tanınmışlarıdır.

17 Eylül Bandırma'nın kurtuluş günüdür. Her yıl aynı gün ilçede şenlikler düzenlenir.

Kapıdağ'ın ve Karadere'nin sarp yamaçlarındaki ormanlarda çeşitli av hayvanları barınır. Manyas Gölü civarındaki sazlıkta ve Kapıdağ berzahındaki düzlükte av kuşları bol olarak bulunmaktadır. Tavşan, çakal, tilki bölgenin tabiî av hayvanlarıdır. Balıkçılık yönünden bölgenin en gelişmiş yeridir. Bandırma'dan Orta Anadolu'ya taze balık gönderilmektedir. Ayrıca tuzlu balık yapımı gelişmiştir. Mevsimine göre başta palamut olmak üzere uskumru, sardalya, hamsi, karagöz, lüfer, barbunya, istavrit, gümüş, kefal, zargana avları yapılmaktadır. Avlanma genellikle ağla olur. Olta ile amatör balıkçılık yapılmaktadır. Kapıdağ kayalıklarında istakoz da çıkmaktadır.

Bandırma'da zarurî ihtiyaç maddeleri kolaylıkla karşılanabilir. Şehir içinde iki hamam mevcuttur. Otel ve lokantalar ihtiyaca rahatça yetecek niteliktedir.

OTELLER

Adı	Yatak adedi	Duş ve banyo durumları	Bir yataklı oda ücreti	İki yataklı oda ücreti	Telefon	Sınıfı
Özdil	52	Duşlu Banyolu	15.00 TL.	10.00 TL.	200	I
Ankara Palas	75	Banyolu (Umumi)	—	7.00 »	117	II
Marmara Palas	26	Banyolu »	9.00 »	7.00 »	96	II
Şehir	39	Banyolu »	8.00 »	7.00 »	128	II

LOKANTALAR

Adı	Ortalama yemek ücreti	Telefon	Sınıfı
Ahmet Usta	8.00 TL.	625	I
Divan	8.00 »	653	I
Osman Restoran	7.00 »	—	I
Şato Restoran	10.00 »	514	I
Venüs	8.00 »	—	I
Merkez	6.00 »	350	II
Temizel	5.00 »	641	II
Şehir Klübü	8.00 »	—	—
Tüccar Klübü	8.00 »	—	—

4 — BİGADİÇ

Balıkesir - İzmir devlet yolu üzerindedir. Yol asfalttır. Balıkesir'e 38 km. uzaklıkta olan Bigadiç'e günün her saati vasıta bulmak mümkündür.

İlçe P.T.T. Şubesi yurtiçi haberleşmelerden başka milletlerarası telefon konuşmaları ve yurt dışı telgraf işlemlerine de açıktır. Ziraat Bankası Şubesi faaliyettedir. İki akaryakıt bayii bulunmaktadır.

Çağış Çamlığı tabii güzelliği ile aynı zamanda bir mesire yeridir. Yağcılar Bucağının Poyraz Deresi, Aşağıçamlı ve bu köylere yakın yerleri serin sulara sahip çam ormanları ile kaplıdır. Özellikle Panayır Köyündeki içme suyunun Leman'daki meşhur içme suyundan çok daha güzel olduğu söylenir.

Bigadiç'te Romalılar ve Osmanlılara ait eserlere rastlanmaktadır. İlçe yakınında Bizans'tan kalma Achyraos Kalesi kalıntısı vardır. Civar tarihî eserler bakımından oldukça zengindir. Çeşitli yerlerde toprak altından eski eserler çıkarılmaktadır. Babaköy'de bulunan bir heykel bugün İstanbul Arkeoloji Müzesinde bulunmaktadır. Hisar Köyü civarında antik devre ait sütun, çanak, çömlek kırıntılarına rastlanmaktadır. Işıklar Köyü yolunda Gâvur Hamamı, Değirmenli'deki kayadan oyma odalar (Kesekaya) yine Kadıköy, Doğançam civarındaki kalıntılar önemli eserlerdir. Çeribaşı ile Kayırlar Köyü arasındaki insan eli ile oyulmuş olan mağaranın bugüne kadar derinliği ölçülememiştir.

İlçede bir sinema vardır. Yazlık bahçeye de sahiptir. Hisar Köyündeki kaplıca bir dinlenme mahallidir. Ilıca'da 20 yataklı bir bina bulunmaktadır. Yatak ve yiyecek ihtiyacı gelenler tarafından temin edilmektedir. Şahıs başına günlük ücret 3,50 TL. dır.

4 Eylül ilçenin kurtuluş günüdür. Her yıl aynı günde özel şenlikler yapılır.

Bigadiç'in dağlık ve ormanlık bölgelerinde bol miktarda keklik ve tavşan bulunmaktadır. Arazi arızalı olduğu için av mahallerine yaya veya atla gidilir. Çevre sularında çeşitli tatlı su balıkları özellikle sazan avı yapılır.

Bigadiç'te zarurî ihtiyaç maddeleri kolayca temin edilebilir. İlçe içerisindeki 4 lokanta da ortalama yemek ücreti (4-5 TL.) dır. Üçüncü sınıf iki otelde tek yatak ücreti 5 TL., çift yataklı odalarda yatak ücreti 3,5 TL. dır. İlçede bir hamam mevcuttur.

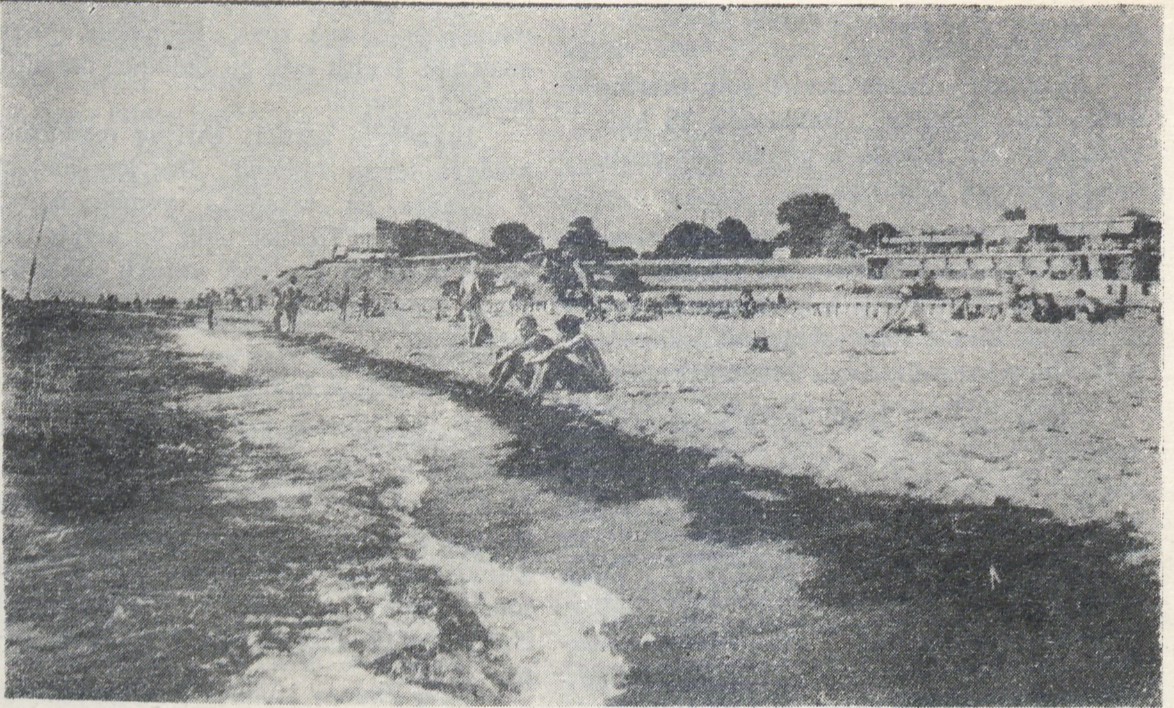
5 — BURHANİYE

Çanakkale - İzmir Devlet yolu üzerindedir. Yol asfalttır. Balıkesir'e 104 km. lik bir şose ile bağlıdır. Düzgün ve yaz-kış trafiğe açık yollarla Çanakkale, İzmir ve Balıkesir'e her zaman vasıta bulmak mümkündür. Ankara ve İstanbul'dan Burhaniye'ye düzenli otobüs seferleri yapılmaktadır.

P.T.T. Merkezi yurt dışı telefon ve telgraf işlemlerini sağlıyacak kapasitededir. Oren Plâj sitesinde bir P.T.T. Şubesi bulunmaktadır. Gömeç'te bir P.T.T. Şubesi, Pelitköy ve Karaağaç'ta P.T.T. Acentaları vardır. 200 aboneli bir santrala sahiptir. İlçede Ziraat Bankası, Halk Bankası, İş Bankası, Yapı ve Kredi Bankası şubeleri ve iki akaryakıt bayii bulunmaktadır.

Çam ormanları ile kaplı Burhaniye, orman içerisinde soğuk suları ve güzel manzaraları olan yerlere sahiptir. Sekliktepe ve Ayaklı böyledir. Ayaklı, soğuk suyu ve sık ağaçları ile aynı zamanda bir mesire yeridir. Sekliktepe, ormanı bol, kaynak suları ve çam, palamut, kavak ağaçları ile dikkati çeker. Karatepe ve Kazdağ'ı tabii güzellikleri ile doyurucudur. Burhaniye sahilleri hemen tamamen tabiî kumsallarla kaplıdır. En önemlileri Ören, İskele ve İğneburnu kumsallarıdır. Ören kumsallarının uzunluğu 9 km. dir. Eninin genişliği ile tanınır. Burhaniye şifalı sular bakımından zengindir. Sular tabiî haldedir. Dutluca, Pelitköy ve Ekşisu tanınmışlarıdır.

Burhaniye'de tarihî ve arkeolojik yönden dikkati çeken mahal Ören'dir. Ören'de Hellenistik ve Bizans devrine ait

Ören Plajları - İnce ve bol kumlu geniş kıyı şeridi (Burhaniye)

kalıntılara rastlantlmaktadır. İlçe içerisinde Hacı Ahmet, Hanay, Kavakdibi ve Memiş camileri tarihi özellikler taşıyan eserlerdir.

Burhaniye'de eğlence ve istirahat yerlerinin başında park gelir. Ayrıca kır bahçeleri halkın rağbet ettiği yerler arasındadır. Kocapalamut Kır Bahçesinde yaz boyunca orkestra çalışır. Işık Kır Bahçesi İlçe içerisindedir. Burhaniye'de

Ören sahil şeridinde kumsal alan ve plajlar.

'ki sinema vardır. Bunlar yazlık bahçeye .e sahiptirler. Ayrıca yazlık bir sinema ıevcuttur. Eğlence yönünden asıl hare:etli bölge Ören tatil sitesidir. Ören plânlı, ıodern anlamda kurulmuş, her türlü ihiyacı giderilmiş bir tatil sitesidir. Otel, ıotel, ve kamping sahalarıyla yaz müd:etince bol turist çeker. İskele, düzenli ev:eri ve sakin havasıyla tam bir istirahat ıahallidir.

8 Eylül Burhaniye'nin kurtuluş günü lür. Özel gösterilerle kutlanır.

Burhaniye Ovası, Kozak Çamlıkları .v bakımından zengindir. Av sahalarına motorlu vasıta ve atla veya yaya olarak gidilir. Av hayvanları arasında keklik, sığırcık, tavşan başta gelir. Yaban domuzu boldur. Çakal, ayı, bıldırcın, yaban ördeği avları yapılabilir. Turizm Derneği av partileri tertip etmektedir. Deniz avcılığı olta, çapari, sürtme ve ağ ile yapılır. Sinarit, uskumru, çupra, mercan, barbunya, karagöz, levrek balıkları avlanır.

Burhaniye'de zaruri ihtiyaç maddeleri kolay ve ucuz temin edilebilir. İlçe Merkezinde bir hamam mevcuttur. Lokanta ve konak yerlerinin çoğu Ören'dedir. Şehir içinde üç lokanta, iki otel vardır.

Ören Sahil Sitesi - Bahar ve Deniz

MOTELLER

Adı	Duş ve banyo durumları		Telefon	Sınıfı	
Efem	Duşlu	Banyolu	—	Turistik	I
Karakaş	»	»	206	»	I
Ada	»	»	225	»	II
Akseki	»	»	—	»	II
Alim	»	»	—	»	II
Artemiz	»	»	217	»	II
Örtur	»	»	210	»	II
Burç	»	»	295	»	II
Erkal	»	»	205	»	II
Oktay	»	»	214	»	II

(Motellerde bir kişilik yatak ücreti 10 - 25 TL. arasında değişmektedir.)

OTELLER

Adı	Duş ve banyo durumları	Bir yataklı oda ücreti	İki yataklı oda ücreti	Telefon	Sınıfı
Akif	Umumi Banyo	7.50 TL.	15.00 TL.	12	I
Karadeniz	» »	7.50 »	15.00 »	68	I

LOKANTALAR

Adı	Ortalama yemek ücreti	Telefon	Sınıfı
Ada	10.00 TL.	—	Turistik
Artemis	10.00 »	—	»
Örtur	10.00 »	—	»
Erkal	10.00 »	—	»
Selam	7.50 »	—	I
Akif	7.50 »	—	I
Ayaklı	7.50 »	—	II
Karadeniz	7.50 »	—	I
Merhaba	7.50 »	—	I

6 — DURSUNBEY

Balıkesir - Tavşanlı şosesi üzerindedir. Yol virajlıdır. Balıkesir'e 93 km. uzaklıkta olan Dursunbey Bursa'ya 130 km. lik, Simav'a 70 km. lik yollarla bağlıdır. Dursunbey - Balıkesir yolu yaz kış trafiğe açıktır. Her zaman Dursunbey'e vasıta bulunur. İlçe istasyonu Balıkesir - Kütahya demiryolu üzerindedir. Bu yol vasıtasıyla Ankara ve İzmır ile de temastadır.

İlçe P.T.T. Merkezi yurt içi haberleşmelerden başka milletlerarası telefon ve telgraf işlemlerine de açıktır. Mesai saatleri dışında jandarma santralı vasıtasıyla telefon konuşması sağlanır. 100 aboneli bir santrala sahiptir. İlçede T. C. Ziraat Bankası Şubesi faaliyettedir. Bir akaryakıt bayii bulunmaktadır.

Dursunbey geniş ormanları ve bol kaynak sularıyla eşsiz tabiat güzelliklerini sinesinde toplamıştır. Çam ormanları içersinde Karaman Alanı, Gölcük, Civana, kadife görünüşlü çam ağaçlarının çevrelediği Refaiye, orman idaresinin kurduğu tesisleriyle aynı zamanda bir mesire yeri-

Dursunbey mesire yerlerinden Gölcük.

dir. Dört kaynaktan çıkan suların birleştiği (Suçıkti) asırlık çınar ve söğüt ağaçlarının çevrelediği kır gazinosu ile eşsizdir.

İlçe dahilinde Romalılara ait olduğu zannedilen bazı mezarlar, tuğla ve küplerle, camdan yapılmış kadehler bulunmaktadır. Arslan ayaklı bir sütün burada Romalıların yerleşmiş olduğunu göstermektedir. Sarısipahiler Köyünde de tarihî bir şehir harabesinin toprak altında kaldığı çıkan eserlerden anlaşılmaktadır. Aşağımusalar Deresi civarında Romalılar devrinden kalma ılık sulu bir şifa hamamı vardır. Yine aynı mahalde Aşağımusalar Dedesi denilen bir türbe ve yatır mevcuttur. Osmanlı devri eserleri ise ilçe içersindeki Camii Kebir, Hacı Ali Bey Camii, Çakmak Camii, Hacı Hüseyin Camii, Vakıf Camii, Mollaoğlu Pazarı Camii ve Mollaoğlu Mescidi, Halkalı Mescit, Sıkıcı Mescidi'dir.

İlçede bir kışlık, bir yazlık sinema mevcuttur. Halkın eğlence ve istirahat ihtiyacını Saz giderir. Saz elma bahçeleri içinde yemyeşil bir alandır. Kır bahçeleri, lokanta ve yüzme havuzu bulunur. Her yıl Dursunbey Panayırı burada kurulur. Ayrıca Dursunbey'de Orman İdaresi elektrik ve telefonu bulunan misafirhaneler kurmuştur.

Dursunbey'in dağlık, kayalık ve ormanlık alanlarında keklik, sığırcık, çulluk, tavşan, kurt, domuz avı yapılır. Av bölgelerine motorlu vasıta ile atla veya yaya olarak gidilir. Gökçedağ Düzü ve Civana orman sahası av bakımından zengindir.

Dursunbey'de zaruri ihtiyaç maddeleri kolayca temin edilir. İlçe içerisinde ikinci sınıf 9 lokanta ve 4 otel vardır. Büyük Hamam ve Yeni Hamam olmak üzere iki hamama sahiptir.

OTELLER

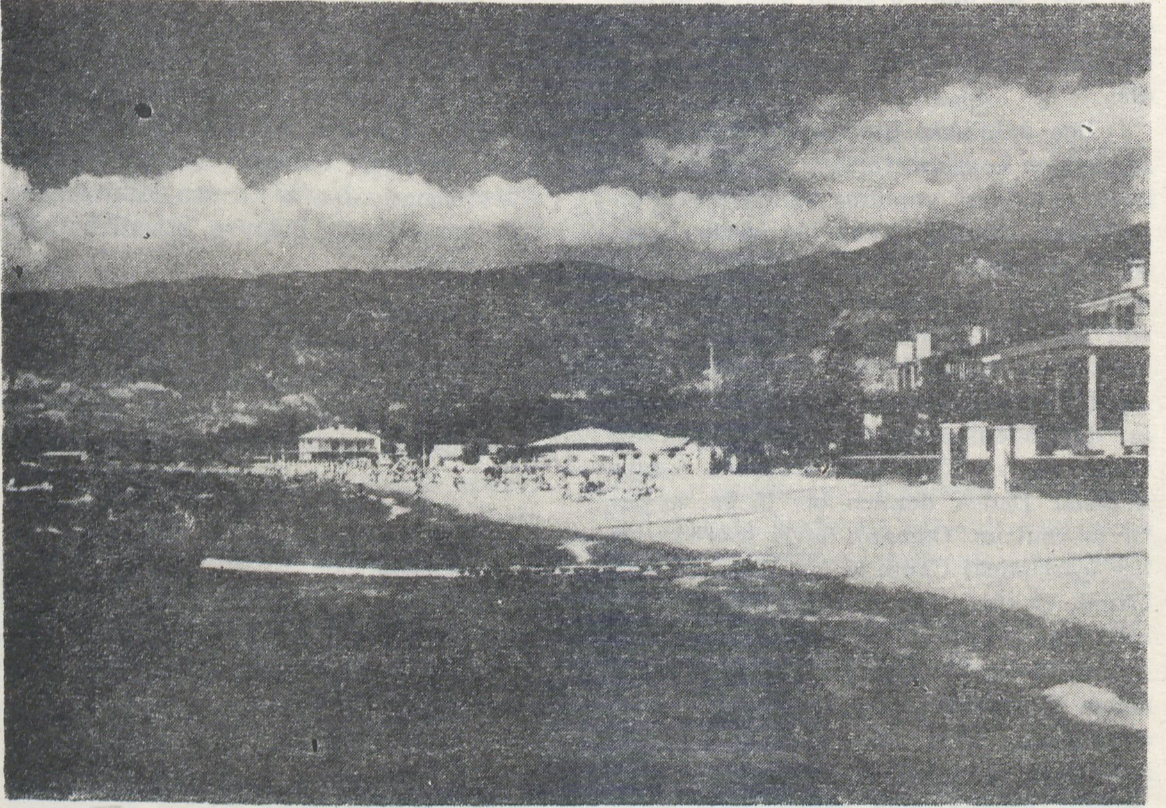
Adı	Duş ve banyo durumları	Bir yataklı oda ücreti	İki yataklı oda ücreti	Telefon	Sınıfı
Şirin Palas	Umumi Banyo	6.00 TL.	10.00 TL.	29	II
Özyörük	» »	6.00 »	8.00 »	—	II
Yeşil Palas	— —	6.00 »	10.00 »	—	II
Yeni	— —	4.00 »	6.00 »	—	II

LOKANTALAR

Adı	Ortalama yemek ücreti	Telefon	Sınıfı
Akdağ	4.50 TL.	—	II
Bizim Aşevi	4.50 »	—	II
Mehtap	4.50 »	—	II
Merkez	4.50 »	—	II
Özen	4.50 »	—	II
Park Aşevi	4.50 »	—	II
Şafak	4.50 »	—	II
Yeni	4.50 »	—	II
Yeşilyurt	4.50 »	—	II

7 — EDREMİT

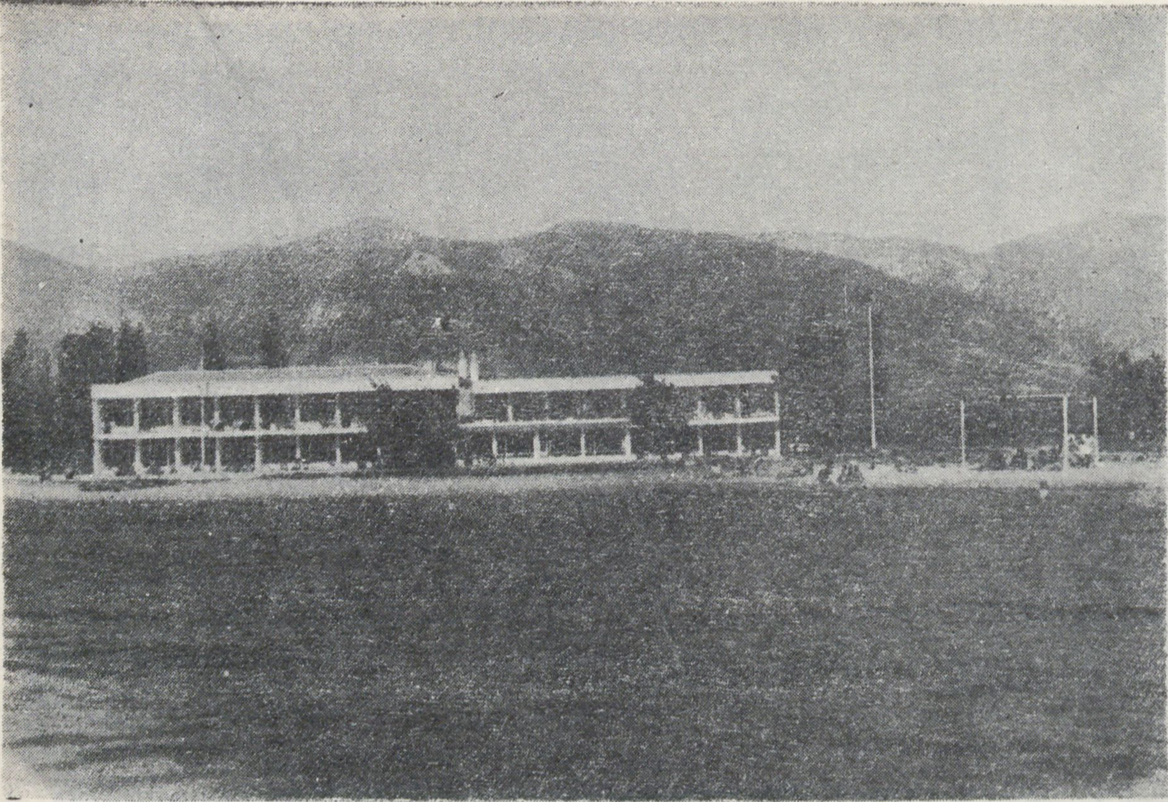
Düzgün bir devlet yolu ile Balıkesir'e bağlı olan Edremit aynı zamanda mükemmel yollarla İzmir ve Çanakkale ile de temastadır. Edremit'e İzmir ve Ankara'dan otobüs seferleri vardır. Dört yöne işleyen yolların kavşağında bulunan Edremit'e her zaman vasıta bulmak müm-

Akçay plajlarından başka bir görünüm — (Edremit).

Akçay sahillerinden bir görünüm — (Edremit).

Akçay - Doğan Motel ve Kazdağları.

kündür. Halihazırda 100 arabalık bir belediye garajına sahiptir.

Edremit P.T.T. Merkezi yurt içi telefon ve telgraf işlemleri dışında milletlerarası telefon konuşmaları ve telgraf işlemlerine de açıktır. Akçay'da bir şubesi bulunmaktadır. Altınoluk ve Zeytinli'de yurt içi telefon ve telgraf haberleşmelerini sağlıyabilecek P.T.T. şubeleri vardır.

Ekonomik hayatla birlikte bankacılık hizmetleri gelişen Edremit'te sekiz bankanın şubesi bulunmaktadır. T. C. Ziraat Bankası, İş Bankası, Emlâk Kredi Bankası, Osmanlı Bankası, Halk Bankası, Türk Ticaret Bankası, Akbank, Vakıflar Bankası.

İlçede beş adet akaryakıt bayii vardır. Kazdağlarının şahane manzarası, denizden fışkıran buz gibi artezyenleri, şifalı kaplıcalarıyla binbir güzelliği sinesinde toplayan Edremit, Körfezin incisidir. Kazdağındaki mağaralar, ormanlar, Zeytinli Köyü yöreleri, Güre Pınarbaşı, Çınarlı Han, Çamlı Baba, Mıhlı Çayı, alabalığı ile tanınan Han Deresi, tabiî güzellikleriyle başlıca görülecek yerlerdir. Kazdağının Körfeze bakan yakasındaki Sütüven Şelalesi 30 - 35 metre yüksekten düşen sularıyla alabalık yatağıdır. Ormanlar ise hem manzara hem av yönünden zengindir. Sarıkız efsanesinin doğduğu Kazdağının 30.005 hektarlık kısmı ormanla kaplıdır.

Edremit'in tabiî plâj ve kumsalları Akçay ve Gülpınar'da toplanmıştır. İnce kumlu, bol tatlı suyu olan yerlerdir.

Lidya Kralı Krezus'ün kardeşi Adremis tarafından ilk defa kurulan ve Adramittium adı verilen Edremit'in tarihi çok eskilere iner. Edremit'te Bizans ve Osmanlılardan kalma eserlere rastlanmaktadır. Şimdiki Edremit'in yerine kurulan Adramittium ve 25 km. uzaklıktaki Astira kalıntıları başlıca ören yerleriidir.

Altınoluk çevresindeki Antandros şehri harabeleri, Manastır Çayı civarında Ekşisu üzerinde bir tedavi yurdu olduğu zannedilen kalıntılar, Kazdağında Diyana Mabedi sanılan harabe ve Temaşalık ya-

Akçayda deniz ve içinden fışkıran artezyen — Edremit

kınındaki zeytinlik içinde zemini mozayikli bir salon harabesi Edremit'te tarihi önem taşıyan kalıntılardır.

Şahin Kale, Dereli Kalesi, Baba Kale, Behram Kalesi başlıca kale harakeleridir.

İlçede Osmanlılardan kalan Kurşunlu Camii 1300 yılından önce zehrin fatihi Yusuf Sinan tarafından yaptırılmıştır. Bir Selçuk yapısıdır. Ayrıca Sarıca Ahmet Paşa Hamamı, Dedeler Camii, Hekimzade Camii Osmanlı devri eserleridir.

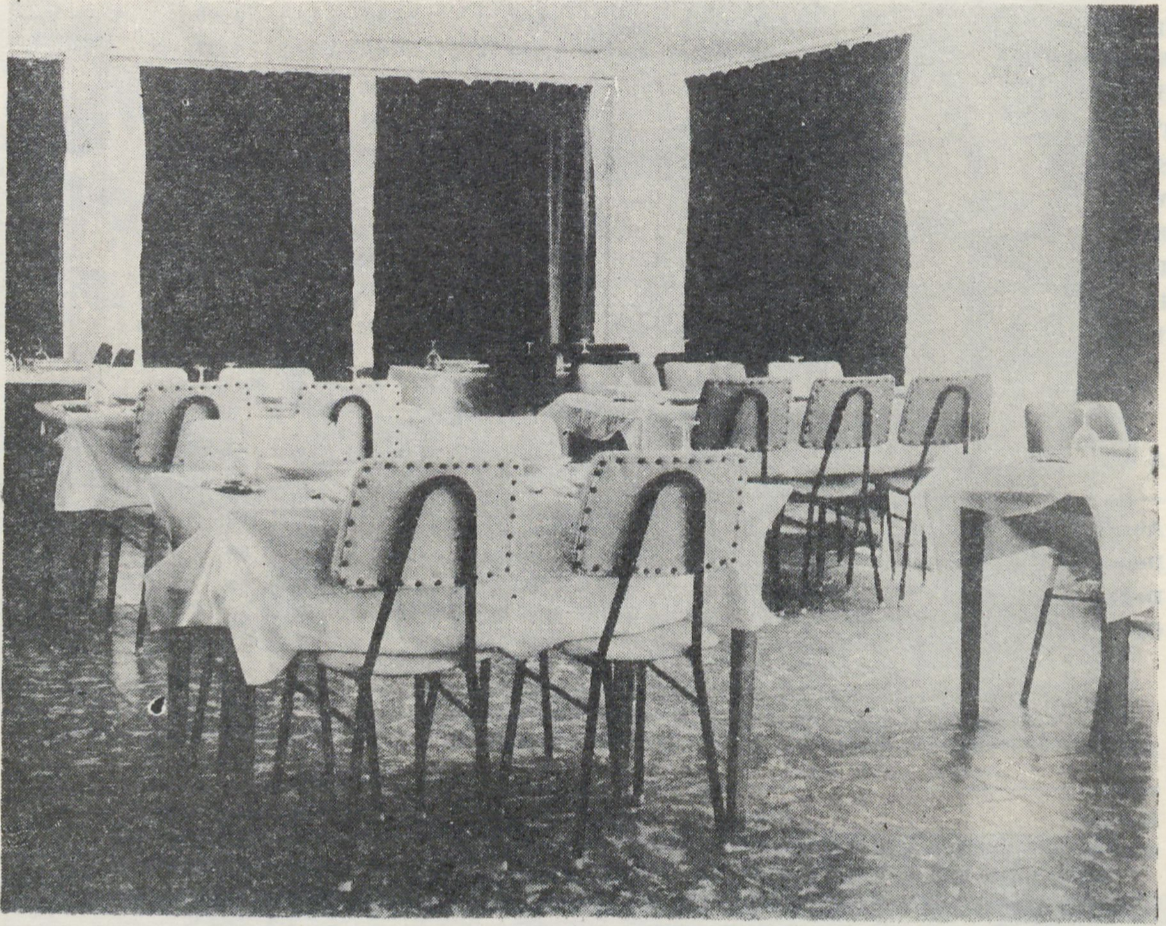
Edremit'te içinde Prehistorik, Hellenistik, Roma, Bizans, Selçuk, Osmanlı ve Etnoğrafik eserlerin bulunduğu bir müze vardır. Müze'de Antandros şehri harabelerinde bulunan ve 3000 senelik olduğu tahmin edilen bir tunç vazo ve Diyana Mâbedi'nden getirilen birkaç mozayikli taş ve yakın tarihe ait diğer eserler bulunmaktadır.

Denizi ve plâj tesisleriyle Edremit her geçen yıl bir dinlenme şehri olma yolunda ilerlemektedir. İki parkı olan Edremit'te Belediye Parkı 48.000 metrekarelik bir alan kaplamaktadır. İçinde üç yazlık çay bahçesi ve üç gazino vardır. 40-50 metre yüksekliğinde bir tepe üstündeki Çam Tepe Parkı içinde bir gazinoya sahiptir. Edremit'te üç yazlık iki kışlık olmak üzere beş sinema mevcuttur.

İlçenin asıl eğlence ve istirahat mahalli Akçay'dır. Güneş ve deniz diyarı Akçay'da üç gazino, oteller, moteller ve kamping sahaları yer alır. Efsanevi Kazdağ'ı yamaçlarının Ege kıyıları ile kucaklaştığı zeytinlikler içinde kurulmuş olan Güre ise modern bir sağlık ve istirahat yeridir. Güre kaplıcası kükürtlü kaplıca diye tanınır.

9 Eylül Edremit'in kurtuluş günüdür. Yine her yıl 14-15-16 Temmuz günleri üç gün süre ile Akçay Festivali düzenlenir.

Edremit avlanma imkânları yönünden zengindir. Özellikle, Kazdağ'ı ormanları ve bataklıklariyle geniş bir av sahasıdır. Yaban ördeği, keklik, bıldırcın, tahtalı kuş, karatavuk, tavşan, karaca, tilki, çakal, domuz boldur. Av mahallerine va-

Yemek Salonu - Doğan Motel (Akçay - Edremit).

sıtalar ve atla gidilebilir.

Balıkçılık ise yerine göre olta, çapari ve ağ ile yapılır. Çupra, levrek, istavrit, sarıgöz, kolyoz, uskumru, lüfer, sinarit, zargana, barbunya, tekir, mercan, sardalpa, palamut avcılığı yapılır.

Edremit'te zaruri ihtiyaç maddeleri bol ve ucuz temin edilebilir. Edremit içerisinde iki hamam mevcuttur. Ayrıca 3 km. uzaklıktaki Güre Kaplıcaları şifalı sularıyla isim yapmış bir konaklama mahallidir. Gürede bir otel ve restoran bulunmaktadır.

Yemek ihtiyacı şehir içindeki lokantalar ve özellikle yaz mevsimi Akçay'da açılan yemekli gazinolar ve lokantalarla temiz bir şekilde giderilmektedir.

Edremit konaklama tesisleri bakımından mükemmeldir. Şehir içerisinde ve Akçay'daki oteller yanında, moteller ve pansiyon olarak verilen evler ihtiyacı kolaylıkla karşılamaktadır. Edremit Körfezinde hemen bütün sahil şeridi kamp kurulmaya ve kamping sahası olmaya müsaittir. Narlı, Altınoluk, Tahtaköy, Avcılar, Ilıca, Zeytinli, Dalyan bu meyandadır.

OTELLER

Adı	Yatak adedi	Duş ve banyo durumu	Bir yataklı oda ücreti	İki yataklı oda ücreti	Telefon	Sınıfı
Belediye	40	Duşlu	—	30.00 TL.	—	I
Doğan Palas	52	Duşlu (Umumi)	5.00 TL.	8.00 »	1123	—

Güven	58	Duşlu	»	5.00	»	8.00	»	1457	—
İpek Palas	26	Duşlu	»	6.50	»	11.00	»	1006	—
Kula Palas	32	Duşlu	»	5.00	»	8.00	»	1097	—
Özen	13	Duşlu	»	5.00	»	8.00	»	1358	—
Park	13	Banyolu	»	5.00	»	8.00	»	—	—
Şirin	13	Banyolu	»	5.00	»	8.00	»	—	—
Yavuz	23	Duşlu	»	5.00	»	8.00	»	1080	—
Ege	15	Banyolu	»	4.00	»	6.00	»	—	—
Emniyet	12	Banyolu	»	4.00	»	6.00	»	—	—
İstanbul	33	Duşlu	»	4.00	»	6.00	»	1010	—
Yeni	41	Banyolu	»	4.00	»	6.00	»	—	—

MOTELLER (Turistik)

Adı	Duş ve banyo durumları	Komple pansiyon 1 Kişilik ücret	Yatak adedi	Telefon
Akçay	Duşlu	55.00 TL.	100	33
Beyaz Saray	»	55.00 »	80	—
Doğan	»	55.00 »	90	34
Öğe	»	55.00 »	96	4

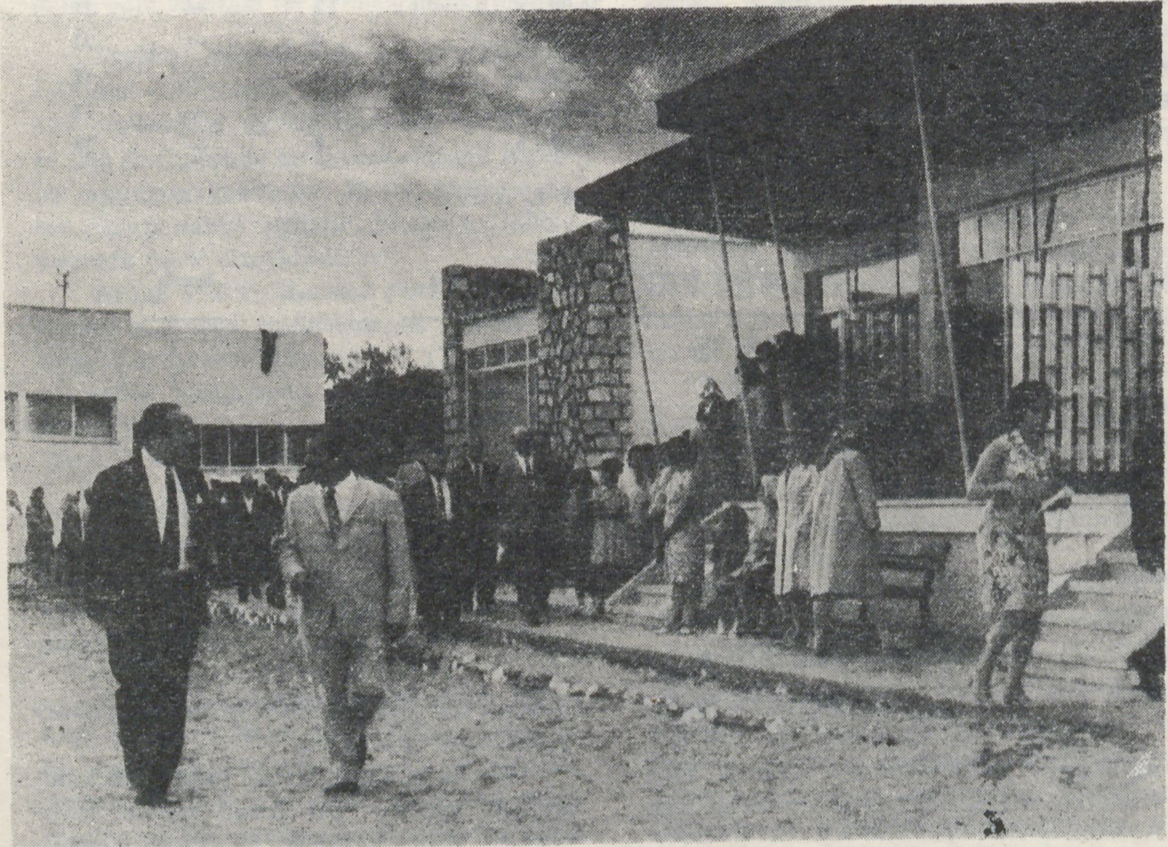
MOTELLER

Adı	Duş ve banyo durumları	Bir yatak Ücreti	Yatak adedi	Telefon	Sınıfı
Belediye	Duşlu	15.00 TL.	40	—	I
Erzade	»	12.50 »	24	58	I

Akçay plajının genel görünüşü — Edremit.

Akçam Motel - Restorant'ın Turizm ve Tanıtma Bakanı Sayın Nihat Kürşat tarafından açılışında bir an.

Altınoluk'un üçüz kardeşleri: Motel, deniz ve balıkçılar

Güneş	»	12.50 »	24	5	I
Mehtap	Duşlu (Umumi)	27.50 » (Komple)	29	40	I
Miami	»	15.00 »	40	29	I
Turizm	»	11.25 »	48	—	I
Çınar	„	25.00 » (Komple)	60	—	II

PANSİYONLAR

Adı	Duş ve banyo durumları	Bir yatak Ücreti	Yatak adedi	Telefon	Sınıfı
Deniz Kızı	Duşlu	12.50 TL.	24	62	I
Ersezgin	—	10.00 »	18	—	I
Güven	Duşlu	12.50 »	36	36	I
Mehtap	—	25.00 » (Komple)	23	20	I
Ören	Duşlu (Umumi)	10.00 »	12	45	I
Akın	Duşlu »	10.00 »	21	44	II
Çankır	Duşlu »	10.00 »	18	11	II
Denizer	Duşlu »	10.00 »	30	11	II
Efeoğlu	Duşlu »	12.50 »	12	—	II
Gültekin	Duşlu »	9.00 »	15	—	II
Haluk	Duşlu »	9.00 »	30	—	II
Huzur	Duşlu »	8.00 »	18	—	II
Kula	Duşlu »	10.00 »	18	14	II
Miami	Duşlu »	10.00 »	24	29	II
Neşe	Duşlu »	25.00 » (Komple)	17	—	II
Salkım Söğüt	Duşlu »	10.00 »	9	—	II
Serezlioğlu	Duşlu »	12.50 »	12	—	II
Şıka	Duşlu »	10.00 »	9	—	II
Yurdagel	Duşlu »	8.00 »	9	—	II

LOKANTALAR

Adı	Ortalama yemek ücreti	Telefon	Sınıfı
Cumhuriyet	5.00 TL.	—	I
Lezzet	5.00 »	—	I
Özen	5.00 »	1358	I
Bahar	3.75 »	—	II
Bolkepçe	3.75 »	—	II
Emek	3.75 »	—	II
Esen	3.75 »	—	II
İmren	3.75 »	—	II
Kanaat	3.75 »	—	II
Zafer	3.75 »	—	II

A L T I N O L U K (Edremite bağlı) Edremit'e 25, Çanakkale'ye 110 km. uzaklıktadır. Devamlı vasıta bulunur. Yurt içi telefon ve telgraf haberleşmelerini sağlıyacak bir posta şubesi vardır. Bir akaryakıt bayii mevcuttur.

Bucak'ta sahil baştan başa tabii kumsallarla kapıdır. Bir tarafı şahane man-

zaralı Kazdağlarına yaslanan Altınoluk, cezbedici tabii güzelliklere sahiptir.

Bucak içinde yalnız bir lokanta vardır. Altınoluk'un eğlence ve istirahat mahalli sahildeki Akçam Motel'dir. Motel 36 odalıdır. İçerisinde telefonu, sıcak suyu bulunmaktadır. Odalar ikişer yataklıdır. Komple pansiyon iki kişi 100 TL. dır.

Motel tesisleri içerisinde gazino, restoran ve oto park ve mokamp vardır. Mokamp'ın bir günlük ücreti 5,00 TL. dır.

Sahildeki pansiyonlarda bütan gazı ocakları ve buzdolabı bulunmaktadır. Bir kişilik yatak ücreti 7-10 TL. dır. Akın, Erim, Çağlayan, Çam, Türe pansiyonları vardır.

8 — ERDEK

Erdek 25 km. lik bir asfalt yol ile Bandırma'ya bağlıdır. Bandırma - Erdek arasında devamlı minübüs seferleri vardır. Bandırma'ya kadar hava, kara, deniz ve demiryolu vasıtası ile gelmek mümkündür.

Turizm mevsiminde ise Denizyolları İstanbul - Marmara - Avşa - Erdek seferleri yapmakta, ayrıca İstanbul ve Ankara'dan özel otobüs şirketleri düzenli seferler uygulamaktadırlar. Erdek halihazırda bir garaja sahip değildir. Vasıtalar İskele yanında park etmektedirler.

Erdek P.T.T. Merkezi yurt içi haberleşmeden başka milletlerarası telefon ve telgraf işlemlerine de açıktır. Yaz süresince Erdek plâjlarında P.T.T. Şubesi bulunur. Ayrıca Marmara Adasında bir P.T.T. Merkezi vardır.

Erdek'te bankacılık hizmetleri gelişmiştir. Ziraat Bankası, Yapı Kredi Bankası, İş Bankası şubeleri vardır. İlçe Merkezinde bir adet akaryakıt bayii bulunmaktadır.

Erdek sahillerini baştan aşağı saran kum şeridi ve Seyit Gazi Tepesindeki tabii mağaralar Erdek'in özelliklerindendir. Ayrıca kendine has tabii özelliklere sahip mesire yerleri vardır. Seyit Gazi Tepesinden (buraya Adak Tepe'de denilmektedir.) bütün Erdek Körfezi görülebilir. Tepede bir gazino ve havuz bulunmaktadır. Çifte Oluklar (Apostol) küçük bir koruluktur. Yaşlı çınarın dibinden soğuk su kaynamaktadır. Burada tarihî, delikli bir ağaç gelenlerin dikkatini çekmektedir. Su başında kır gazinosu vardır.

Zeytinli Ada, Erdek'in karşısında minik bir adadır. Üzerinde Beden Terbiyesinin tesisleri vardır. Adada çok eski zamanlardan kalma bir manastır vardır. Manastırdaki su bugün denize karışmıştır, göz hastalıklarına iyi geldiği söylenir.

Ayrıca Kapıdağ civarındaki adalar başlıbaşına birer turistik merkezdir. Yaz aylarında bu adalara motor gezileri tertip edilir.

Tarih ve Sanat Eserleri : Kapıdağ Yarımadasının çok eskilere uzanan bir tarihi vardır. Pek çok yerde tarihî kalıntılara rastlanmaktadır. Balkız (Kyzikos) bugün kısmen ayaktadır. Antik dönem şehirlerinden biridir. Edincik yolu üzerinde şehrin akrepolü (mezarlığı) vardır. Kyzikos, Miletos'lular tarafından kolonize edilmek suretiyle tarih sahnesine çıkmıştır.

Buradaki harabeler arasında dünyanın yedi harikasından biri kabul edilen Hadrianus'un mabedi halen fundalıklarla kaplı durumdadır. Bu tapınak sütunları ile ün kazanmıştır.

Diğer tarihî eserler arasında yine Kyzikos'ta Demirkapı Kale yıkıntısı, Hırsız Kale, Kocakilisede tiyatro kalıntıları, Kocapınarda antika bir çeşme, Kapıdağ'ındaki altı köşeli kaleler, Sulubodur Dehlizleri görülmeğe değer.

Aşağıyapıcı Köyünden Erdek Körfezi'ne kadar inen şehir surları kalıntıları vardır. Surlar yakınında bir tiyatro kalıntısı bulunmaktadır. Halen fundalıklarla kaplıdır. Buna ait bazı kabartmalar İstanbul Arkeoloji Müzesindedir. Yine aynı yerde amfitiyatro mevcuttur. Sütunları, tonozları ve kemerleri görülmektedir.

Seyit Gazi Tepesi'nde sekiz kale vardır. Ayrıca Erdek'in kuzeyinde ortaçağda inşa edilmiş Muhla Kalesi bulunmaktadır.

Güneş ve deniz ilçesi Erdek'te, eğlence ve istirahat mahalleri özellikle yaz mevsiminde pek boldur.

Erdek'te iki kapalı ve iki açık olmak üzere dört sinema vardır. Deniz kenarındaki gazinolar park ihtiyacını gidermektedir. Yaz mevsiminde ise açılan moteller ve diskotekler Erdek'in eğlence hayatına renk verir. İnce ve altın kumlu plâjlar ise eğlence ve istirahat yerlerinin başında gelir. Çuğra en önemli plâjıdır. Erdek kumsallarının uzunluğu 14 km. yi bulur.

Her yıl eylül ayında Erdek'in kurtuluş günü kutlanır. Erdek'te en büyük olay 2 Temmuz - 10 Ağustos tarihleri arasında tertip edilen Erdek Şenlikleridir. Bu zamanda tiyatro ve folklor gösterileri yapılır. Erdek Kiraz Bayramı'da önemli günlerden biridir.

Erdek'te mahalli el sanatları gelişmemiştir. Deniz kabuklarından hatıra eşyaları yapılmaktadır (Çeşitli kolyeler, bilezikler).

Avcılık, balıkçılık yönünden Erdek zengin bir bölgedir.

Kapıdağ Yarımadası, kara avcılığı için müsaittir. Av için motorlu vasıta ve attan faydalanılır. Tavşan, keklik, domuz, sığırcık boldur. Tavşanlı Ada ve Marmara Adasında bol miktarda adatavşanı avlanmaktadır. Paşalımanı Adası yabani güvercin yönünden zengindir. Ayrıca mevsimlik olarak yaban kazı, toy, çulluk, su tavuğu, yaban kuğusu, kışın da karaca avı mümkündür.

Balıkçılık Erdek'te ileri durumdadır. Bol ve çeşitli balık çıkar. Olta ile sinarit, levrek, alyanak, karagöz, uskumru, kolyoz, lüfer, izmarit, istavrit, levrek; ağ ile sardalya, kolyoz, hamsi, lüfer, palamut, torik, tekir, barbunya tutulur.

Erdek'te her türlü zaruri ihtiyacı kolaylıkla temin etme imkânı vardır. Yeterince otel ve lokanta mevcuttur. Özellikle yaz mevsiminde açılan açık hava lokantaları, moteller, kampingler ve pansiyonlar ihtiyacı kolaylıkla karşılarlar.

TURİSTİK BELGELİ OTELLER

Adı	Duş ve banyo durumları	Komple pansiyon 1 Kişilik ücret	Yatak adedi	Telefon
Gül Plâj Oteli	Duşlu ve Banyolu	50-60 TL.	80	30
Yat Oteli	» » »	40-50 »	100	73
Pınar Otel	» » »	60-70 »	104	111
Alevok Motel	» » »	45-60 »	156	116

MOTELLER

Adı	Duş ve banyo durumları	Komple pansiyon 1 Kişilik ücret	Yatak adedi	Telefon
Akaltun	Duşsuz - Banyosuz	35-40 TL.	200	145
Ankara	» »	25-40 »	180	52
Aşkım	» »	25-40 »	120	14
Bilgin	» »	20-30 »	60	172
Böcek	» »	20-25 »	80	—
Ceylan	Duşlu Banyolu	30-40 »	40	195
Derya	Duşsuz - Banyosuz	15-25 »	65	—
Dünya	» »	25-35 »	180	—
Erdek	» »	20-30 »	140	—

Eker	»	»	20-30 »	70	—
Güven	»	»	20-30 »	120	157
Hülya	»	»	25-30 »	85	—
Kuman	»	»	20-30 »	120	74
Marmara	Duşlu - Banyosuz		30-40 »	120	2
Martı	Duşsuz - Banyosuz		20-30 »	60	—
Motelay	»	»	20-30 »	160	82
Nil	»	»	20-25 »	50	—
Öztoprak	»	»	20-35 »	160	102
Renk	»	»	25-35 »	150	150
Rüyam	»	»	20-30 »	130	200
Turkamp	»	»	20-30 »	140	105
Üççam	»	»	25-35 »	100	35
Yeşim	»	»	30-40 »	100	115
Zümrüt	»	»	20-30 »	110	198

OTELLER

Adı	Yatak adedi	Duş ve banyo durumlar	Bir yataklı oda ücreti	İki yataklı oda ücreti	Telefon	Sınıfı
İnci Park	60	Duşsuz - Banyolu	12.50 TL.	20.00 TL.	28	I
Saner	60	» »	8.00 »	16.00 »	—	I
Saner	33	» »	12.50 »	20.00 »	13	I
Turel	35	Duşlu - Banyolu	12.50 »	20.00 »	87	I
Belkız	40	Banyolu	8.00 »	12.00 »	8	II
Deniz	52	»	8.00 »	16.00 »	20	II
Marmara	22	»	—	15.00 »	—	II

LOKANTALAR

Adı	Ortalama yemek ücreti	Telefon	Sınıf
Abdullah	8.00 TL.	22	I
Kapıdağ	7.50 »	63	I
Sahil	7.00 »	13	I
Beyoğlu	6.00 »	—	II
İzmirli	6.00 »	—	II
Kaynak	6.00 »	—	II
Şenköşe	6.00 »	—	II

ADALAR :

AVŞA (Türkeli) : Şarap, balık ve karidesi ile tanınmıştır. Kilometrelerce uzanan bir kumsala sahiptir. Her tarafı plâjlarla çevrili olan ada bağlarla kaplıdır ve şarapları (Ada Karası) meşhurdur.

Adada balık boldur; Marmaranın en fazla balık türüne sahip yerlerinden biridir. Son yıllarda turizm sayesinde gelişmiştir. P.T.T. si yakın yerlerle hatta İstanbul ile konuşma temin edebilir. Avşa Adasında ağustosun ilk pazar'ı Şarap Bayramıdır. Avşa ve Sabahattin Bey olmak üzere iki otele sahiptir. Adada sünnet düğünleri çok renklidir. Çocuklar yılda bir defa hepsi birden sünnet edilir ve bir hafta müddetle eylenilir.

EKİNLİK : İstanbul ve Erdek'le irtibatı vardır. Köyde gelenler için 70-80 yatak hazır bulundurulur. Evler pansiyon

Erdek Plajları - İnce kum, berrak ve sâkin deniz.

olarak kullanılır. Ekinlik adası da Avşa'ya mukabil istakoz bayramı tertiplemektedir.

MARMARA ADASI : Bulunmaz bir tatil yeridir. Tabiî plâjları, şifalı suları, deniz ve kara avları bakımından eşsizdir. Her yanında bol akarsuyu vardır.

Ada'nın tuzlu balığı, kekliği, ada tavşanı, Altınsu'yu meşhurdur. Abdülhamid'in suyunun buradan gittiği söylenir.

Ada'da rüzgârdan korunmuş koylar içinde derin su balıkçılığı, meraklılara geniş imkânlar sağlar. Avlanmak için her zaman vasıta bulmak mümkündür.

Ada'nın plâjlarının hemen hepsinde menba suyu vardır. Başlıca plâjları Manastır, Çınarlı, Kerezyn (Kirazlı), Viranköy, Mermer plâjlarıdır. Mermer Plâjda denizin dibi bile mermerdir.

Ada'da her yıl balık bayramı yapılmaktadır.

Sahildeki gazinolar aynı zamanda yemek te verirler. Lokanta vardır. Ada'nın özelliği yaz aylarında gelenlerin pansiyonda kalmalarıdır. Adadaki evlerin hemen hepsi pansiyon olarak kullanılır. Sarıgöllü ve Adapalas otelleriyle, yemekli Gogali yatak ihtiyacını kolayca karşılamaktadırlar.

Ada köylerinde evler pansiyon olarak kullanılır. Çınarlı'da bir otel mevcuttur.

9 — GÖNEN

Bandırma - Çanakkale devlet yolu üzerinde bulunmaktadır. Yol asfalttır. Bandırma ve Çanakkaleden Gönen'e her zaman vasıta bulmak mümkündür. Gönen İstanbul ve Balıkesir ile olan irtibatını Bandırma üzerinden sağlar.

Gönen P.T.T. Merkezi yurt dışı telefon ve telgraf haberleşmelerini de sağlayacak niteliktedir. 140 aboneli bir santrala sahiptir. Sarıköy'de bir P.T.T. Şubesi mevcuttur. İlçede Ziraat Bankası, İş Bankası ve Halk Bankası şubeleri faaliyettedir. Gönende bir belediye garajı ve bir akaryakıt bayii bulunmaktadır. Ayrıca Bandırma - Gönen asfaltı üzerinde 3 satış istasyonu vardır.

Kaplıcaları ile meşhur Gönende Yeşil

Değirmen, Dereköy ve Armutlu tabii güzellikleriyle ayni zamanda birer mesire yeridirler. Hem tarihî, hem tabiî güzelliği ile Dağ Ilıcası Gönen'e 13 km. uzaklıkta orman içerisindedir. Romalılar devrinden kalmış yontma taşlı havuzu ve şifalı içme suyu ile tanınmıştır. İlçede Armutlu, Kuşkuruldu, Aladağ ve Dikmen orman bölgesidir. Kayın, meşe, çam ve kestane ile kaplıdır.

Gönenin tabiî kumsal ve plâjlara açılan kapısı Denizkenttir. Burada modern bir tatil sitesi kurulmuştur. Sakin denizi, temiz kumu ve tesisleriyle Marmaranın en güzel sahillerinden biridir.

Gönende Bizans ve Osmanlılar devrinden kalma eserlerle karşılaşılır. Güvercinli Köprü Hellenistik devre ait olup, Büyük İskender tarafından yaptırılmıştır. Asıl adı İskender Köprüsüdür. Ayrıca

Gönen Şehir Parkında Kumrulu Havuz.

Alacaoluk ve Babayakı Kaleleri önemli kalıntılardır. Osmanlı devrinin karakterini taşıyan eserler ise Çarşı Camii, Kurşunlu Camii, Rüstem Camii, Beypazarlı Camii, Malkoç Camii, Pilevne Camii, Tırnova Camii, Gündoğdu Camii, Ulu Camii, Tırnova Mescidi, Yeşil Mescit, Yanık Çeşme, Rüstemli Çeşmesi, Kurşunlu Çeşme ve Beypazarlı Çeşmesidir.

Türkiyede en geniş ve en sağlam mozaikler Gönen'dedir. Mozaik Müzesi kaplıcalar sitesindedir. M. S. V. yüzyılda yapılmış mozaikleri ihtiva etmektedir. Bizanslılardan kalma olan mozaikler büyük bir mabet veya banyonun salonunu temsil etmektedir. Mozaik Müzesi yanında tarihi mezar kalıntıları ve yazılı oyma taşların toplandığı bir açık hava müzesi vardır.

Gönen'de eğlence ve istirahat mahallerinin başında Gönen Parkı gelir. Ağaçları ve çiçekleriyle Gönenlilerin ve Gönen'e gelenlerin huzuru buldukları yerdir. 1962 Yılında Gönen Belediyesince tesis edilmiştir. İlçede bir kışlık üç yazlık sinema mevcuttur. Dağ Ilıcası, tabiî güzelliği, şifalı suları sinesinde toplamış küçük bir sıhhat yurdudur.

Ünlü Gönen Kaplıcaları şehre 500 metre uzaklıkta Gönen Çayı kenarındadır. Sağlık Bakanlığının kararıyla sıhhî tedavi müessesesi olarak kabul edilmiştir. Bugün üç otelden meydana gelmiş bir site halinde olan Kaplıcalar'da Park Otel, Yeşil Otel ve Derman Otellerinden başka tarihi kubbeli kadın ve erkek hamamları mevcuttur. Ayrıca modern bir gazino, lokanta ve açık yüzme havuzu ile her türlü ihtiyaca cevap verebilecek niteliktedir.

Gönen'in denize açılan kapısı Denizkent, bungalov tipi evleri, tazyikli su, elektrik tesisleri ve modern konak mahalleri ile tam bir tatil sitesidir.

6 Eylül Gönen'in kurtuluşudur. Ayrıca her yıl ağustos ayının son haftasında Gönen ve Denizkent şenlikleri tertip edilmektedir.

Gönen oya işleriyle tanınmıştır. Kadınların kış boyunca yaptıkları el oyaları Gönen içinde ve dışında rağbet görmektedir. Ayrıca köylerde dokunan heybe ve kilimler ilgi çekicidir.

Dağlık, sazlık ve orman bölgeleriyle Gönen, avcılığa elverişlidir. Tavşan, sansar, tilki, çakal, keklik, bıldırcın, çulluk, yabankazı, yabanördeği, toy avı ile Kazdağlarında sürek avları yapılır. Gönen Çayı tatlı su balığı yönünden zengindir. Bıyıklı, kızılkanat, gibrin avlanır. Deniz avcılığı ise Denizkent ve civarında ağ ve olta ile yapılır. Uskumru, lüfer, kefal, barbunya, sardalya, palamut, torik, karagöz balıkları tutulmaktadır. Kumsalda karides boldur.

Gönende zaruri ihtiyaç maddeleri ucuz ve kolayca temin edilebilir. Lokanta ve otel ihtiyacı karşılanmıştır. Ayrıca kaplıcalar ve Denizkent'te yer ve yemek imkânları mükemmeldir. Özellikle Denizkent 300 kişilik büyük lokantası, 200 kişilik 6 moteli, açık hava tiyatrosu, yüzme havuzu, garajı, plâj tesisleri ve açık hava gazinoları ile modern bir tatil sitesidir. Ağaçlandırılması yapılmıştır. Denizkent'teki evler pansiyon olarak kullanılmaktadır.

OTELLER

Adı	Duş ve banyo durumları	Bir yataklı oda ücreti	İki yataklı oda ücreti	Telefon	Sınıfı
İstanbul	Duşsuz - Banyosuz	6.00 TL.	10.00 TL.	36	II
Palas	» »	6.00 »	10.00 »	—	II
Tayyare	» »	6.00 »	10.00 »	—	II
Zevk	» »	6.00 »	10.00 »	58	II

KAPLICALAR SİTESİNDEKİ OTELLER

Adı	İki yataklı banyolu oda	İki yataklı banyosuz oda	Telefon	Sınıfı
Park	50.00 TL.	—	33	Turistik III
Derman	40.00 »	26.00 TL.	33	I
Yeşil	40.00 »	26.00 »	38	I

(Otellerde Temmuz - Eylül devresi dışında tenzilât yapılmaktadır.)

Denizkent'te Öztan motellerinde iki yataklı duşlu odalar komple pansiyon 100.00 TL. sıdır. Motellerin telefon numarası (1) dir. Pansiyon olarak verilen evlerde iki yataklı oda 20.00 TL. sıdır.

LOKANTALAR

Adı	Ortalama yemek ücreti	Telefon	Sınıfı
Kaplıcalar Restoran	10.00 TL.	33	Turistik
Dilek	7.00 »	—	I
İmren	7.00 »	56	I
Özen	7.00 »	36	I
Çiçek	5.00 »	83	II

10 — HAVRAN

Balıkesir - Edremit devlet yolu üzerindedir. Balıkesir'e 86 km. lik, bir kısmı asfalt olan bir yolla bağlıdır. Çanakkale ve İzmir ile devamlı irtibat halindedir. Havran'a Balıkesir ve Edremit'ten her zaman otobüs ve minübüs seferleri yapılmaktadır. Düzenli otobüs seferleriyle İzmir ve Ankara'ya bağlıdır.

İlçe P.T.T. Merkezi günün her saatinde yurtiçi telefon ve telgraf işlemlerine açıktır. 120 aboneli bir santrala sahiptir. Havranda T. C. Ziraat Bankası, İş Bankası şubeleri faaliyettedir. Belediye garajı ve bir akaryakıt bayii mevcuttur.

Havran'ın dağlık ve ormanlık bölgeleri tabii güzelliklerle doludur. Bunlar arasında Eybek Dağları üzerindeki Çınarlı Yayla, çınarları ve nefis havası ve fevkalâde manzarası ile Çınarlı Han aynı zamanda bir mesire yeridir. Çınarlı Han'da orman içi kamping sahası vardır. İnboğazı, mağaraları ile ünlüdür. Derinlemesine uzanan ve birçok araştırmalara konu olan bu mağaralara her an çıkmak mümkündür. Ayrıca tabiî güzellikleriyle Temaşalık Köyü ve Karapınar mesire yerleridir.

Tarihî Teb (Thebe) Şehri kalıntıları Havran İlçesindedir. Şehir, Eybek Dağları eteklerinde kurulmuştur. Klikyalıların yerleşmiş olduğu şehir Truva'nın mağlup olması üzerine galip kumandan Aşil tarafından tahrip edilmiştir. 100.000 nüfuslu olduğu tahmin edilmektedir. Şehre ait yapı taşları bugün toprak üzerindedir. Kazı ile tamamen ortaya çıkarılabilir. Kalıntıların bulunduğu yer Kalabak Köyünün Kumlucalar mevkiidir. Temaşalık Köyü civarında ise tarihî bir Roma hamamı kalıntısı vardır.

İlçenin iki sineması Ferah ve 8 Eylül, aynı zamanda yazlık bahçeye de sahiptirler.

8 Eylül Havran'ın kurtuluş günüdür. Özel proğramla kutlanır.

Havran çevresindeki dağ ve ormanlarda keklik, bıldırcın, tavşan, çakal, karaca, yaban domuzu, tilki bulunur. Av bölgelerine motorlu vasıtalar, atla veya yaya gitmek mümkündür. Havran'da bir avcılar klübü bulunmaktadır. Havran dağlarının soğuk ve hızlı akan ırmaklarında, özellikle Çınarlı Han yaylasında alabalık bulunur. Ayrıca her çeşit tatlı su balığı avlanır.

Havran'da yiyecek maddeleri bol ve ucuzdur. Modern bir Belediye Hamamı ve kaplıca, ihtiyacı karşılamaktadır. Şehir içinde iki tane ikinci sınıf otel vardır. Sefa ve Cumhuriyet otelleri banyosuzdur ve tek yatak 5,00 TL. dır. Balıkesir Oteli 3. sınıftır. İkinci sınıf lokanta niteliğindeki Esat Lokantası içkisiz, Şehir Restoranı içkilidir. Lokantalarda ortalama bir öğün yemek 4,00 TL. civarındadır.

11 — İVRİNDİ

Balıkesir'e 7 km. si şose, 33 km. si asfalt bir yolla bağlıdır. Balıkesir - Çanakkale asfaltının 33. km. sinden ayrılan şose Bergama'ya kadar gider. Fakat yol oldukça bozuktur. Balıkesir - İvrindi arasında hergün düzenli otobüs seferleri vardır.

İvrindi P.T.T. Merkezi yurdiçi haberleşmelere açıktır. Mesai saatleri dışında telefon görüşmeleri için jandarma santralından faydalanılır. İlçe T. C. Ziraat Bankası Şubesi bulunmaktadır.

İvrindi tabii güzellikler yönünden zengin bir beldedir. Özellikle kesif çam ve kestane ormanları, su kaynaklarıyla Madra Dağları dinlenme ve kamp kurmaya elverişlidir. Akarsularında alabalık bulunmaktadır. Madra Dağında ormanlar 10.811 hektarlık bir alan kaplar.

Önemli kalıntı 7 km. uzaklıktaki Gömeniç Köyü Kalesidir. İlçe içerisinde Şeyh Bedrettin Camii ve hamamı tarihi değer taşıyan eserlerdir. 1405 - 1420 yılları içinde Emir Sultan'ın ikinci halifesi Şeyh Mahmut Bedrettin tarafından yaptırıldığı sanılmaktadır. Şeyh Bedrettin'in ayrıca Korucu ve Gökçeyazı bucaklarında birer camii vardır.

İlçede halkın belli başlı gezinti ve istirahat mahalleri Belediye Parkı ve Kasavet Tepedir. İlçede bir sinema mevcuttur.

6 Eylül İvrindi'nin kurtuluş günüdür. Özel şenlikler yapılır.

İvrindi'nin dağ, orman ve ova bölgelerinde keklik, tahtalıkuş, üveyik, tavşan, domuz ve tilki avları yapılmaktadır. Çevre akarsularında bol olarak sazan, dağ bölümündeki yüksek akarsularda ise alabalığa rastlanılmaktadır.

İvrindi'de zaruri ihtiyaç maddeleri bulunur. İlçenin üç oteli ve üç lokantası, ikinci sınıf niteliktedir. Bir hamam mevcuttur.

12 — KEPSUT

Dursunbey - Balıkesir şosesi üzerindedir. Balıkesir'e 26 km. uzaklıktadır. Yol âdi şose ve virajlıdır. Balıkesir Kepsut arasında, akşam saat (18) e kadar her yarım saatte bir, düzenli minübüs seferleri vardır.

P.T.T. Şubesi yurdiçi telefon ve telgraf işlemlerine açıktır. Saat (19) dan sonraki telefon konuşmaları jandarma santralı vasıtasıyla yapılır. İlçede T. C. Ziraat Bankası Şubesi faaliyettedir. Dursunbey şosesi üzerinde bir akaryakıt bayii vardır.

Üç tarafı sularla çevrili yarım ada şeklinde şirin bir ilçe olan Kepsut'ta söğütlü, bol kumlu ırmaklar başlıca güzelliği teşkil eder. Ulu çınarları ve kaynaklarıyla Suçıktı aynı zamanda bir mesire yeridir. Kepsut'a 15 - 45 km. uzaklıktaki ormanlar geniş sahalar kaplar. Orman bölgelerinde meşe, kayın, kızılçam ve gürgen ağaçları dikkati çeker.

Kepsut'ta Selçuk ve Bizanslılardan kalma eserlere rastlanmaktadır.

İlçede iki yazlık bir kışlık sinema vardır. Sinemalarda çoğunlukla yerli filim gösterilir. Sinema haricinde halkın eğlence mahalli, ilçenin etrafını çepe çevre sa-

ran meyve bahçeleridir.

Kepsut'un dağ ve ormanlarında tavşan, keklik, ördek, teke, güvercin, bıldırcın, çakal, kurt ve domuza rastlanır. Bu bölgede avcılık genellikle at ile veya yaya yapılır. Akarsularında sazan, akbalık, gibrin boldur. Simav çayının karabalığı meşhurdur.

İlçede her çeşit yiyecek maddeleri kolayca bulunur. Kasaba içersinde 6 adet lokanta vardır. İkinci sınıf niteliğindeki bu lokantalarda ortalama bir öğün yemek 6.00 TL. dır.

13 — MANYAS

Manyas 20 km. lik bir şose ile Bandırma - Balıkesir asfaltına bağlanmıştır. Manyas'a şose Aksakal'dan ayrılır. Aksakal Bandırma'ya 28, Balıkesir'e 73 km. dir. Aksakal vasıtası ile Manyas, Bandırma - Balıkesir - İzmir ve Balıkesir - Bursa ana yollarına bağlanmış olmaktadır. Manyas 35 km. lik şose ile Gönen'e de bağlıdır. Aksakal'dan her zaman her istikamete vasıta bulunur.

Manyas P.T.T. Şubesi 80 aboneli bir santrala sahiptir. Yurdiçi işlemlere açıktır. Mesai saatleri dışında jandarma hattı ile telefon konuşması sağlanır. İlçede T. C. Ziraat Bankası Şubesi faaliyettedir. Bir akaryakıt bayii mevcuttur.

Kızık mağaraları, Değirmenboğazı, Koşuyolu, Boğazpınarı. Soğuksu, Ketenlik, Macar Değirmenleri Manyas'ın tabiî güzelliği olan köşeleridirler. İlçenin yeşil süsü ormanlar, Sülerya ve Tığlı bölgelerinde meşe ve kayın ağaçları ile 11129 hektarlık bir alanı kaplar.

İlçe içerisinde Eski Manyas Köyünde (Soğuksu) kale kalıntıları vardır. Maltepe'de muhtemelen Bizans devrine ait Poemameus adı verilen bir harebe mevcuttur. Duvarları ayakta bulunan harebede fıçı şeklinde bir oda dikkati çekmektedir. Harabede bulunan bir levha M. Ö. I. Yüzyıla aittir. Ayrıca ilçeye 40 km. mesafede kiliseler mevcuttur.

Manyas'ta bir kışlık ve bir yazlık sinema mevcuttur. Manyas Parkı Belediye tarafından düzenlenmiştir. Halkın istirahat yeridir.

Manyas'ta dağlık, ormanlık ve sazlık bölgelerde ördek, yabankazı, keklik, üveyik, kurt, domuz ve tavşan; göl ve akarsularda ise sazan ve turna balıkları avlanır.

Manyas'ta zaruri ihtiyaç maddeleri kolayca bulunur ve ucuzdur. Manyas'ta dört otel vardır. İkinci sınıf nitelikteki otellerin toplam yatak sayısı (28) dir. İlçenin dört lokantası ikinci sınıftır ve ortalama bir öğün yemek 4 TL. civarındadır.

14 — SAVAŞTEPE

Balıkesir - İzmir demiryolu üzerindedir. Balıkesir - Soma şosesi Savaştepe'den geçer. Yol yeniden ele alınmış olup, yapılmaktadır. Savaştepe'ye Balıkesir ve İzmir'den her gün tren vardır.

Savaştepe P.T.T. Şubesi yurdiçi telefon ve telgraf işlemlerine açıktır. 100 aboneli bir santrala sahip olan P.T.T. Şubesi 9 - 19 arası mesai yapmaktadır. Sarıbeyler Bucağında da bir P.T.T. Şubesi mevcuttur. İlçede T. C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifi faaliyettedir.

Yeşil ormanlar ilçenin tabii süsüdür. Ayrıca ilçe çamlığı mesire yeri olarak düzenlenmiştir.

Savaştepede Bizanslılar ve Osmanlılardan kalma eserlere rastlanmaktadır. Savaştepe'nin ilk kurulduğu yerdeki Halkapınar Bizanslılardan kalmıştır. Suyunun nereden geldiği bilinememektedir. Akpınar Köyündeki kale harabesi bugün tamamen yerle bir olmuştur. İlçe Merkezine 1 km. uzaklıkta bulunan kilise harabesi ve Pelitçik Köyündeki hamam dikkati çekmektedir.

Savaştepe'nin dağlık, ormanlık ve kayalık yerlerinde karaca, kurt, domuz, ayı, tilki, tavşan ve keklik bol olarak bulunur. Çulluk, üveyik, yaban ördeği, mevsimlik av kuşlarıdır. Çevre arkarsularında tatlı su balıkları mevcuttur.

İlçede zaruri ihtiyaç maddelerini bulmak mümkündür. Yalnız birer banyo bu-

lunan 3 otelde tek yatak 5,00 TL. çift yatak 8,00 TL. dır. İkinci sınıf niteliğindeki 5 lokantada ortalama yemek ücreti 2,50 TL. dir. İlçede Belediyeye ait bir hamam mevcuttur.

15 — SINDIRGI

Balıkesir - Manisa - İzmir devlet yolu üzerindedir. Balıkesir'e 64 km. uzaklıkta olan ilçeye, İzmir - Balıkesir ve Manisadan devamlı olarak vasıta bulunur. Yol asfalttır. Ayrıca Simav yolu vasıtasıyla Kütahya'ya bağlıdır.

İlçe P.T.T. Merkezi milletlerarası telgraf ve telefon işlemlerine de açıktır. Mesai saatleri haricinde jandarma santralından faydalanılır. 120 abonelik bir santrala sahiptir. İş Bankası, T. C. Ziraat Bankası ve Tütüncülük Bankası Şubeleri bulunan ilçede 2 adet de akaryakıt bayii vardır.

Sındırgı, yeşil çam ormanları arasında gayet iyi sulara ve tertemiz bir havaya sahiptir. Asırlık çam ağaçlarının toplanmış olduğu Kertil ve çamın yeşilliği ile göğün mavisinin birleştiği Bulak ormanları aynı zamanda birer mesire yeridir. Ulus, Menent ve Sidan ormanı isimlerini taşıyan sahalar 36.880 hektarlık bir alan kaplar. Ulus ormanı içinde bol kaynak suları bulunmaktadır. Çaygören Barajı arkasındaki göl ve çevresi görülmeğe değer.

İlçede belediyeye ait Park Gazinosu çevresindeki yeşillik ve gazino, halkın başlıca istirahat yerlerinden biridir. Kertil mevkiindeki Beşçeşmeler'de tesis edilmiş olan lokanta ve gazinolar özellikle yazın serin ve temiz havası ile halkın rağbet ettiği bir yerdir. İlçe içerisinde bir kışlık ve iki yazlık sinema mevcuttur.

Sındırgı şifalı su ve kaplıcalara da sahiptir. Emendere ve Hisaralan Kaplıcalarında basit tesisler kurulmuştur. Özellikle Hisaralan Kaplıcasının suyu çok bol olup iki değirmen çevirmektedir.

5 Eylül Sındırgı'nın kurtuluş günüdür. Her yıl özel proğramla kutlanır.

Sındırgı'da halıcılık çok gelişmiştir. Yağcıbedir halıları ünlüdür. Karakaş ve Eşmedere köylerinde yapılan halılar renklerinin solmazlığı ile tanınır.

İlçede faal bir avcılar klübü vardır. Kertil ve Sidan Dağı civarında domuz avı yapılmaktadır. Sidan Dağının sık ve loş köşelerinde ayı ve hatta karaca bulunmaktadır. Özellikle Ulus Dağlarının loş ve uçsuz bucaksız ormanları içinde ayı ve domuzlar için sürek avları tertip edilmektedir. İlçe civarında ördek, kaz, çulluk, yelve, mezgeldek avlanır. Eylül ortasından mart ayına kadar Süller ve komşu köyler çevresinde bol miktarda keklik avı yapılmaktadır.

Sındırgı'da zaruri ihtiyaç maddeleri bulunur. İlçe içinde bir hamam mevcuttur. Otelleri ikinci sınıftır. Yalnız Şehir Otelinde umumi banyo vardır. Diğer oteller Şükran, Ferah, Sevim, Simav banyosuzdur. Otellerde tek yatak 5,00 TL., çift yatak 6.00 TL. dır.

Birinci sınıf olan Adalet Lokantasında bir öğün yemek ortalama 5,00 TL. dır. İkinci sınıf lokantalar Simav, Durmuş, Çınaraltı, Hoşgör, Yıldırım, Sobay lokantalarıdır. Bunlarda ortalama bir öğün yemek ücreti 4,00 TL. dır. Ayrıca 3 adet üçüncü sınıf lokanta mevcuttur. Ortalama yemek ücreti 3,00 TL. dır.

16 — SUSURLUK

Balıkesir - Bandırma demiryolu ve karayolu üzerindedir. Balıkesir'e 45 km. uzaklıkta olan Susurluk ayrıca asfalt bir devlet yolu ile Bursa'ya da bağlıdır. Susurluk'tan Bursa, Bandırma ve Balıkesir'e günün her saatinde otobüs ve minübüs bulmak mümkündür. Ayrıca hergün İzmir - Balıkesir - Bandırma arasında çalışan trenlerle gelmek mümkündür.

Susurluk P.T.T. Merkezi yurdiçi çalışmalarından başka milletlerarası telefon konuşmaları ile harici telgraf işlemlerine de açıktır. Ömerköy ve Göbel bucaklarında birer P.T.T. Şubesi vardır. İlçede T.C. Ziraat Bankası, Şekerbank, İş Bankası, Halk Bankası şubeleri faaliyettedir. İlçe oto garajında akaryakıt bayii vardır.

Simav Çayının suladığı verimli, yemyeşil ovanın merkezinde kurulmuş Susur-

luk'un 1,5 km. uzağındaki Çaylak Suyu ve bu suyun başlangıcındaki çağlayan özellikle bahar ve yaz aylarında tadına doyum olmaz güzelliktedir. Ovada kıvrıla kıvrıla akan Simav Çayı iki yakasındaki söğüt ve çınar ağaçları ile sakin bir piknik yeridir.

İlçede önemli kalıntılar, Sultançayır'da bir kale ve Simav Çayı üzerinde bir su kemeridir. Kepekler Ilıcası Hamamının ise Frikyalılardan kaldığı söylenir. İlçede Osmanlı devrine ait eserler ise merkezde bir medrese ve mescit ile Kervan Hanı ve Menzil Deveci Hanıdır.

Susurluk'ta Hükümet Konağı karşısında 25.000 m^2. lik bir alan kaplıyan park vardır. Park içinde bir gazino bulunmaktadır. İlçede bir kışlık üç yazlık sinema mevcuttur.

5 Eylül ilçenin kurtuluş günüdür. Her yıl aynı gün şenlikler yapılır.

Dağlık, ormanlık bölgelerinde keklik, yaban ördeği, tavşan ve domuz bulunur. Av sahalarına atla veya yaya olarak gidilir. İlçe ırmaklarında bol tatlısu balığı avlanır.

Susurluk'ta zaruri ihtiyaç maddeleri bol ve ucuzdur. İlçede Şehir, Aykut, Yenikavak otelleri bulunmaktadır. İkinci sınıf nitelikteki bu konak yerlerinde tek yatak 6,00 TL., çift yatak 7,00 TL. dır. Yine ikinci sınıf niteliğindeki Garaj, Karababa, Merkez ve Şafak lokantalarında ortalama bir öğün yemek 4,00 TL. dır. Bir belediye hamamı mevcuttur.

BALIKESİR İLİNDE KONAKLAMA TESİSLERİ (Yatak adedi)

	OTELLER			MOTELLER			KAMPİNG - TATİLKÖYÜ		
	Belgeli	Belgesiz	İnşa Ha.	Belgeli	Belgesiz	İnşa Ha.	Belgeli	Belgesiz	İnşa Ha.
Balıkesir	110	296	48	—	—	—	—	—	—
Edremit	—	528	—	248	—	188	—	—	310
Burhaniye	—	343	50	267	—	39	260	—	—
Bandırma	—	156	—	—	—	—	—	—	—
Erdek	201	223	—	196	520	—	—	—	—
Gönen	113	96	—	—	—	156	—	—	—
Ayvalık	12	—	130	—	—	213	—	—	—
Marmara	134	25	25	—	—	—	—	—	—
TOPLAM	570	1667	253	711	520	596	260	—	310
							GENEL TOPLAM		4887

C. BALIKESİRDE ŞİFALI SULAR :

1 — GİRİŞ :

Balıkesir İlindeki şifalı su kaynaklarının yaygın ve bol oluşu Turizm Bölümüne ek bir bölüm halinde şifalı sular konusunu ele almamızın nedeni olmuştur.

Şifalı su kullanma ilmi BALNEOLOGİ adı ile anılır.

Balıkesir İlinin bu doğal servet ve sağlık hazineleri son senelerde iç ve dış turizmin canlanması ile önem kazanmıştır. Konunun bölge halkı için turizm bakımından önemini kavrayan Mahalli İdareler şifalı su kaynakları için modern konaklama ve faydalanma tesisleri yaptırmaya başlamışlardır.

Şifalı sular, çamurlar ve plâjlar, temiz havalı ormanlık yerler, ulusal sağlığımızı korumak kadar, ülkemiz ekonomisi için de önemlidir.

Şifalı su kaynakları iki kısma ayrılır. Sıcak olanlar genel olarak banyo, nadiren içme şeklinde; soğuk olanlar ise genellikle içme, çok nadir olarak ta banyo şeklinde kullanılır. Şifalı suların çıktıkları yerlerdeki çamurlar, bu yerlerde sürünme, sıvanma ve banyo şeklinde uygulanır. Şifalı kaynaklar Anadoluda çeşitli isimler alırlar. Amasya, Ankara, Kayseri, Konya, Yozgat illerimizi kaplıyan bölgede (Hamam); Batı Anadolu illerinde (Ilıca); Güney - Doğu illerimizde (Gerniâb) adı kullanılır. Fakat, şifalı sıcak sular için Kaplıca, Kaynarca, Ilısu, Isısu, Girme, Germe, Terme, Kudret Hamamı isimleri de birbirine yakın anlamdadırlar. Tabiatta, olduğu gibi bulunduğu zaman bu adla anılan şifalı sular, üzerlerinde bina ve banyo tesisleri kurulduğu zaman (Kaplıca) adını alırlar. Kaplıca, Kapalı Ilıca sözünün konuşma diline uydurulmuş bir şeklidir.

Soğuk şifalı sular da vardır. Bunlar İçme, İçmece, Ekşisu, Acısu, Acıcasu adlarıyle anılırlar.

2 — TÜRKLERİN ŞİFALI SULARA, SAĞLIĞA VE TEMİZLİĞE VERDİKLERİ ÖNEM:

Ülkemizde özellikle Balıkesir İlinde M. Ö. bir çok kaplıca şehirlerinin bulunduğu bilinmektedir. Bunlar zamanla insanlar veya tabiat tarafından tahrip olunarak ortadan kalkmıştır. Ancak, bugünkü neslimizin kurucusu cetlerimiz Türkler Anadoluya geldiklerinde harabeler altındaki şifalı kaynakları meydana çıkarıp imar ederek değerlendirmişlerdir. Bunda İslâm Dininin ve Felsefesinin de etkisi olmuştur. Bu, su ve hamam sevgisinin Romalılardan sonra Türklerde devam ettiğinde Avrupalı tarihçiler fikir beraberliği taşırlar. Türk hamam ve kaplıcaları akıncı Türkler tarafından Suriye, Irak, Mısır ve Batıda Tuna ve Balkan Ülkelerine de götürülmüş ve tesis edilmiş olup, halen kullanılmakta olanları vardır. İslâm Türklerdeki su sevgisi bütün uluslara örnek olacak kadar geniş ve derindir. Sağlığını korumada ve beden temizliğinde suyun rolünü bizden daha iyi anlamış bir ulus az bulunur. Dedelerimiz kaplıca ve hamamları ayni zamanda bir zevk ve eğlence konusu haline de getirmişlerdir.

3 — ŞİFALI SULARIN TESİRLERİ :

Şifalı sular hekimlikte banyo, içme, ve gargara şeklinde kullanılırlar.

Banyo ve içme kürleri başlıca tedavi şekilleridir.

a) Şifalı sulardan çıktıkları yerde ve seri halinde yapılan banyolar halinde

faydalanmaya banyo kürü adı verilir. Banyo kürlerinin mekanik ve termik faydalı tesirleri vardır. Şifalı su banyoları çeşitli şekillerde yapılır: Banyoluklarda banyo, havuz banyoları, açık hava havuzları, kısmî banyolar ve duş.

Kısmî banyolar ve duş yapmanın hekimlikte bir kullanılış yeri ve faydası yoktur. Şifalı banyoların, faydalanma bakımından, doktor tavsiyesine göre yapılması lâzımdır. Banyo yapmak zamanı, banyo içindeki hareket tarzı, banyodan sonraki durum ve alınacak banyo adedi bilinmelidir.

b) İçme kürü : Ağız yolu ile çok karışık terkiplerdeki tuz karışımlarının alınmasına denir. İçme kürlerinde de fizik ve şimik tesirler söz konusu olur. Fizik tesirler su kütlesi ve sıcaklıktır. Ağız yolu ile alınan sular sindirim organlarına, gıda metabolizması üzerine, organlarda tuz değişimine etkili olurlar. İçme kürleri de fayda hasıl etmesi için doktor tavsiyesine göre yapılmalıdır.

c) İnhalation, Gargara : Şifalı suların bu şekilde kullanılışı yurdumuzda henüz daha pek iyi tanınmamıştır. Ayrıca bu çeşit kullanma için daha özel fennî tesislerin yapılması lâzımdır.

4 — BALIKESİR İLİNDE ŞİFALI SULAR :

Pamukçu Kaplıcası:

Balıkesir Merkez İlçesine bağlı Pamukçu Köyünde bulunan kaplıca, İl Merkezine 18 km. uzaklıktadır. Yol düzgündür. Kaplıca alkali kaynaklardan gelen sularla beslenir. Alkali, klorürlü, sulfatlı bir sudur. İçilmek suretiyle mide ve şeker hastalığına, banyo olarak ta romatizma ve damar sertliğine iyi gelmektedir.

Pamukçu Kaplıcasının tesisleri Özel İdare tarafından yeni yapılmıştır. İkişer yataklı 16 odası, iki salonu ve bir mutfağı vardır. Her odada banyo, küvet, duş ve lavabo bulunmaktadır. Ayrıca Özel İdare ile köy tüzel kişiliğine ait eski binada sekiz oda, bir müdür odası, musluk ve kurnaları olan iki hamamlı kısım vardır. Her iki tesis İl Özel İdare'si tarafından müstecirine kiraya verilmek suretiyle çalıştırılmaktadır. Kaplıcada elektrik tesisatı da bulunmaktadır.

Balya Dağ Ilıcası:

Balya İlçesinin Ilıca Bucağı Merkezindedir. İlçeden ancak yaz aylarında Ilıcaya gidilebilmektedir. Balya - Ilıca arası 30 km. dir. Ilıcanın Balıkesirden uzaklığı 43 km. dir. Balıkesir - Bandırma yolunun (13. km.) sinden ayrılan 30 km. lik Ilıca yolu yaz kış motorlu vasıtalara açıktır. Adam başına vasıta ücreti 3 liradır.

Ilıca suları Ilıca Deresinin yamacındaki taşlık bir alanda çeşitli yerlerden kaynamaktadır.

Tadı hafif milhî, kokusuz, içinde az maden bulunan akratotherme niteliğinde kaynak sularıdır. Su ve kum banyosu şeklinde faydalanılır. Romatizma ve deri hastalıklarına karşı iyi gelmektedir.

1947 yılında Prof. Kerim Ömer Çağlar'ın yaptığı kaplıca suyu tahlillerine göre suyun veriminin 1-1,2 litre/saniye, sıcaklığının 65°C. civarında olduğu, suyun litresinde 800 mg. emlan bulunduğu kaplıcadaki radyoaktivitenin 15,5 eman olduğu anlaşılmaktadır.

Ilıca Bucağı 313 hane ve 1161 nüfusa sahiptir. Kaplıcaları senede 10.000 den fazla insan ziyaret etmektedir. Halen kaplıcaların bulunduğu yerde 48 kabin bulunmaktadır. Bunlardan (28) i eski, (20) si de yeni yapılan tesis içindedir. Kabinler dörder kişilik olup günlük (10) ar liradan kiralanmaktadır. Kaplıcaya fazla akın olduğu zamanlar köy evlerinde (5) er liradan misafir kabul edilmektedir. Yiyecek ve içecek maddeleri gelenler tarafından temin edilir. Ayrıca kaplıca işleticisi her çeşit gıda maddesi bulundurur.

Kaplıca tesisleri köy idaresi tarafından yıllık ortalama 35.000 liraya kiraya verilmektedir. Kaplıcanın hemen altında inşaatı yarım kalmış bir çamaşırhaneden köylüler faydalanmaktadırlar.

Hisar (Köyü) Kaplıcaları:

Bigadiç İlçesinin Yağcılar Bucağında bulunmaktadır. Bigadiç Yağcılar Bu-

cağı, devlet yolu üzerinde, yol kavşağına 1,5 kilometre, İlçe merkezine 18 km. uzaklıktadır. Kaplıca kaynakları köy camiinin 30 metre yakınındadır. Ilıca tahminen bir dönüm kayalık alan içinde, yedi yerden kaynamaktadır. Kaynaklardan dakikada 80 litre su çıkmaktadır.

Suların sıcaklığı 50°C. ile 84°C. arasında değişmektedir. Kaynakların bazılarında hafif kükürt kokusu duyulmaktadır.

Bu sular banyo, içme ve çamur banyosu şeklinde kullanılmaktadır. Romatizma, deri ve kadın hastalıklarına, mide ve bağırsak hastalıklarına iyi geldiği söylenir.

Kaplıca yolu düzgün olup her çeşit motorlu vasıtanın geçmesine elverişlidir. Kaplıcaya düzenli sefer yapan vasıtalar yoktur. Ancak, Bigadiç'ten Özel olarak tutulan vasıtalar 20-30 liraya kaplıcaya giderler.

Civar köy ve ilçelerden yaz aylarında pek çok kimse bu sulardan şifa bulmak için kaplıcaya gelerek günlerce kalırlar. Halk, üstü açık bir havuz ile eski taş banyoluklar içinde banyo yapar. Kaplıcada 20 adet oda vardır. Müşteriler yiyecek ve yataklarını kendileri temin ederler. Bazı ihtiyaçların temin edilebildiği bir kantin bulunmaktadır. Kaplıcalarda günlük oda ücreti 3,5 liradır.

Kaplıcanın bulunduğu elli hanelik Hisar Köyü bölgesinde eski bir şehir harabesi görülmektedir.

Pelitli Köyü İçmesi :

Burhaniye İlçesinin Pelitli Köyündedir. Pelitli Köyü içmesi, İlçe Merkezine 12 km., köye 4 kilometre ve İzmir asfaltına 2 kilometre uzaklıkta olup, denizden 5 metre yükseklikteki gemi yatağı koyunda bulunmaktadır. İçmeye giden düzenli vasıta servisi yoktur. Ancak, İlçe Merkezinden Ayvalık İlçesine giden vasıtalar yol kavşağına kadar bir kişiyi 125 kuruşa götürmektedirler.

Yer altından kendiliğinden kaynıyan suyun verimi 0,333 litre/saniyedir. Barsakların vazife bozukluklarında, karaciğer ve safra yolları hastalıklarında faydalıdır.

Suçıktı (Acıcasu) :

Dursunbey İlçe Merkezinin kuzeyinde, merkeze 15 - 20 dakikalık bir uzaklıktadır. Soğuk, kekremsi lezzette, kokusuz, hafif gazlı, fazla durunca tortu yapan bir sudur. İçme olarak kullanılır. Hafif müshil tesirlidir. Mide, bağırsak hastalıklarına iyi geldiği söylenir. Suçıktı adı ile anılan yerde kayaların altından kaynar, küçük bir gölcük yaparak akar. Belediyeye aittir.

Sarısu :

Dursunbey İlçesinin doğusunda Yassıviran Köyü yöresindedir. Tabiî sıcaklıkta bir sudur. Banyo ve içme olarak kullanılır. Hafif buruk lezzeti olup, kohlendioxyd gazlıdır. İç ve deri hastalıklarına iyi geldiği söylenir.

Aynı bölgede Turnacık Köyü yakınında süt renginde başka bir su daha vardır. İçme şeklinde kullanılıp kabız tesiri yaparmış.

Dursunbey İlçesindeki bu sulardan tabiatta bulunduğu şekilde yararlanılmaktadır. Ayrıca fennî faydalanma tesisleri yoktur.

Derman Kaplıcası :

Edremit İlçesi hudutları içerisindedir. Çok evvelleri Frenk Ilıcası, daha sonra Bostancı Ilıcası adıyla anılmıştır. Halen Derman Kaplıcası diye anılır.

Edremit - Havran - Burhaniye devlet yolu kavşağında, Bostancı Köyünün batısında, Edremit'in 3 km. güney doğusunda ova üzerindedir. Kaplıca denize 12 km., Burhaniye'ye 8 km., Havran'a 4 kilometre uzaklıktadır. Kaplıcanın bulunduğu yörede bir kilometrekarelik alanda bazı yerlerde az miktarda sıcak sular kaynamaktadır. Kaplıca mahalli, denizden 5 metre yüksekliktedir.

Kaplıca suyu, 30 metre derinlikteki kuyudan bir buçuk parmaklık demir boru ile motorlar vasıtası ile çıkarılarak eski hamam kurnalarına, havuzuna ve yeni

hamamın depolarına sevkedilmektedir.

Kaplıca suyu sodyum sülfatlı, oligometalik gruba dahildir. Radyoaktivitesi 11,5 eman, ph. değeri 7,6 dır. Çok yakınında (moor) tipi çamur vardır. Suyun arzdan çıkıp havuza aktığı andaki sıcaklığı 59,5°C. olup, eski hamam havuzundaki sıcaklığı ise 51°C. tır.

Banyo şeklinde yararlanılmaktadır. Romatizma, artirit, nevralji, filebit sekelleri, kadın hastalıkları, gut ve şişmanlık için tavsiye edilmektedir.

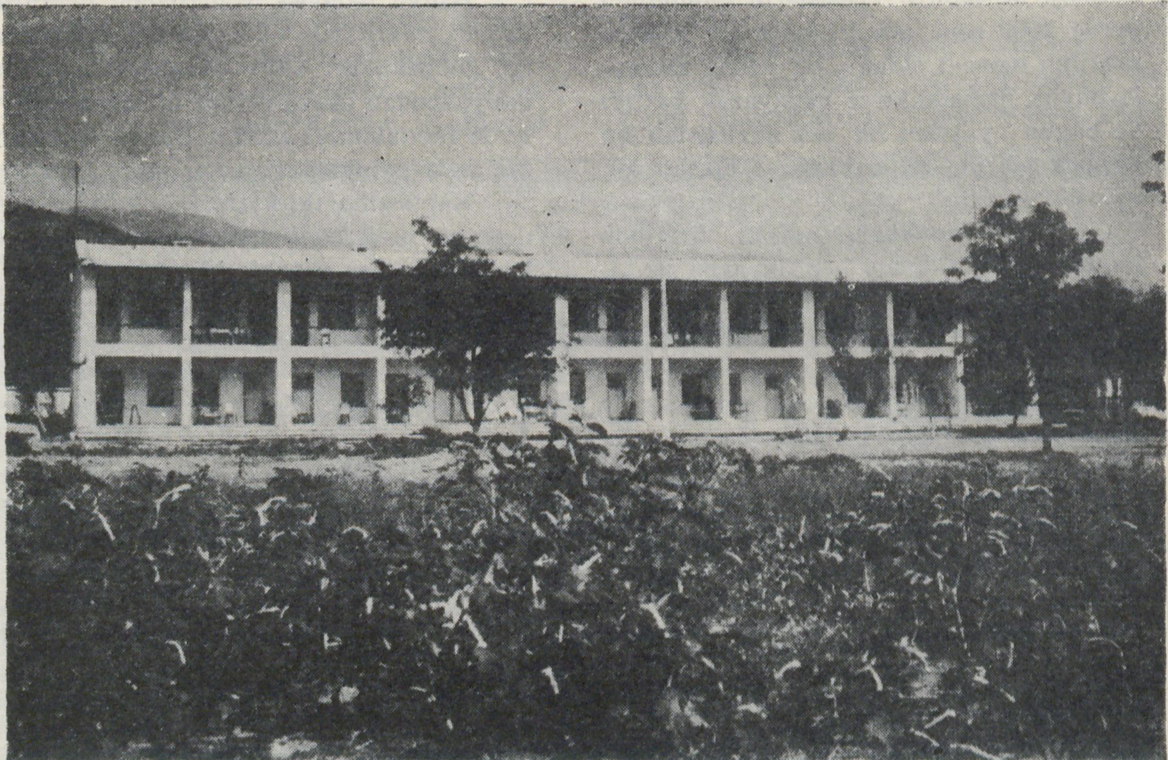
Kaplıca eski ve yeni olmak üzere iki tesisten ibarettir. Eski hamamın bir soyunma yeri, 10 tonluk havuzu ve etrafında dizili 8 kurnası vardır. Dokuz köyün yardımı ile yapılan Modern Kaplıca Binası birinci katında 5-6 tonluk havuz ve etrafında 8 kurna, 8 adet duşlu, küvetli banyo odası; ikinci katta teras, soyunma yeri, üç küçük oda ve binanın damında betondan yapılmış üç büyük su deposu bulunmaktadır. Kaplıcanın ayrıca 12 odalı kırk yataklı bir oteli, bir lokanta ve gazinosu bulunmaktadır. Derman Kaplıcasında banyolu odalar tek kişi 10, iki kişi 20 liradır. Umumi banyo havuzunda bir kişi için banyo ücreti 250 kuruştur.

Güre Kaplıcaları:

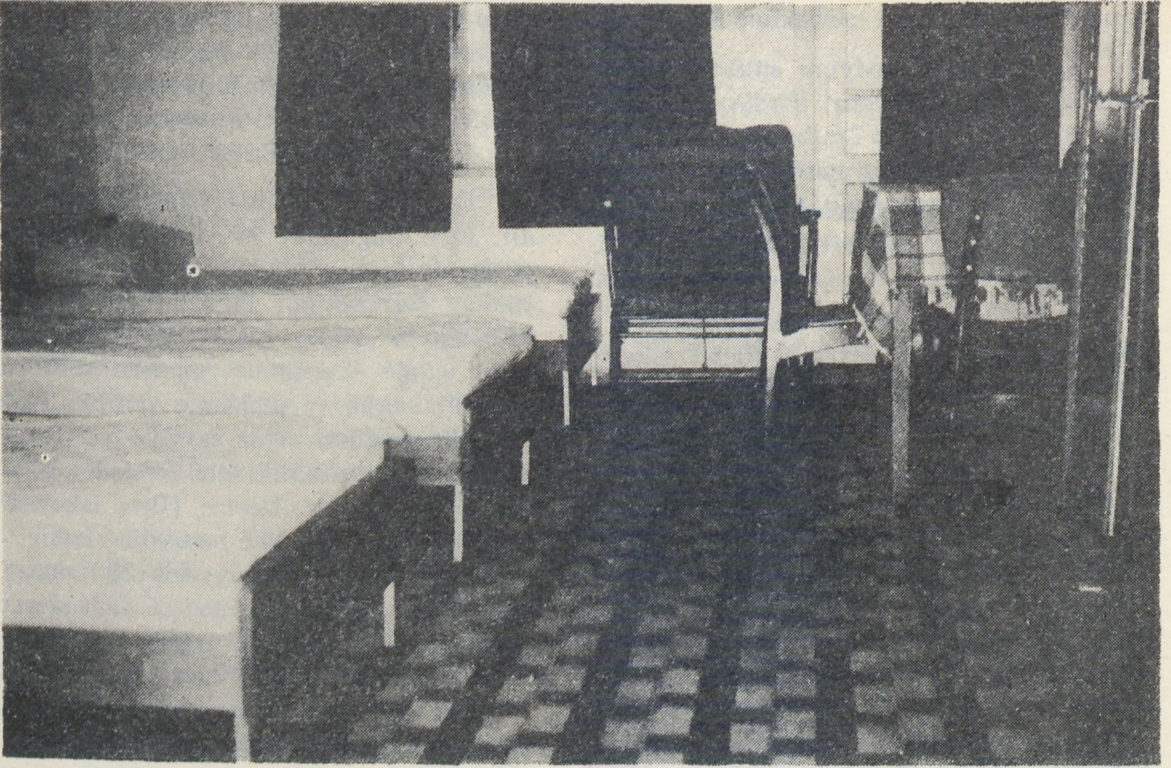
Edremit İlçesi hudutları içerisindedir. Ege Bölgesinde Truvadan Bergama'ya kadar uzanan turistik bölgenin merkezinde, Edremit'in 14 km. batısındadır. Kazdağının güney yamaçlarında zeytinlikler içinde kurulmuş modern konforu haiz bir sağlık ve dinlenme yeridir. Türkiyenin en güzel deniz sayfiye yeri olan Akçay'a 3 km. uzaklıktadır. Denizden yüksekliği 3 metredir. Denize (Ilıca iskelesine) olan uzaklığı 500 metredir. İzmir - Çanakkale asfaltı kenarında 200 metre kuzeydedir. Kaplıca tesisleri dağ, deniz ve orman havasını ve tabiat yeşilliğini bütün vasıfları ile etrafında toplamıştır.

Kaplıcalar Güre Köyü tüzel kişiliğine ait olup kiraya verilmek suretiyle işletilmektedir.

Efsanevî Kazdağı (İDA) nın yamacında olan kaplıcanın mitolojik değeri var-

Güre Kaplıcaları - Afrodit Bath.

Güre Kaplıca Otelinde bir oda.

dır. Afrodit'in bu kaplıcalarda yıkandığı mitoloji ile sabittir. Tesislerin bulunduğu yerde 2000 sene evvel büyük bir kaplıca şehrinin mevcut olduğu, bu şehrin zamanla büyük değişikliklere uğrayarak battığı ve bugün yapılan bir çok kazılardan bu kaplıca şehrine ait enkazların çıktığı görülmektedir.

İzmir - Çanakkale asfaltı üzerinde bulunmasından dolayı her an geliş ve gidişte kaplıcalara vasıta bulmak mümkündür. Edremit ve Akçay'dan kaplıcaya devamlı olarak saat başı minübüsler işlemektedir. Ayrıca köye ait vasıtalar ile kaplıcanın özel minübüsü de devamlı seferler yapmaktadır. Akçay - Kaplıca 50 kuruş, Edremit - Kaplıca 100 kuruştur.

Kaplıca mahallinde sular birçok yerden kaynamakta olup, artezyen suretiyle 22 metre derinlikten alınmaktadır. Halen verimi 7-10 lt./sn. dir. Kaplıca kaynağının sıcaklığı arzdan çıktığı anda (67,5°C.) ve havuza aktığı yerde (53°C.) tır. Radyoaktivitesi (3) eman, (ph.) değeri (7) dir. Su, sodyum sülfatlı ve oligometalik gruptandır.

Banyo tedavisi romatizma, nevralji, nevrit, mialji, cilt ve kadın hastalıklarına iyi gelmektedir. Güre Kaplıcalarında su banyosundan başka çamur tatbiki suretiyle de faydalanılmaktadır. Bunun için ayrı bir tesis yapılmıştır.

Kaplıcanın iki katlı, 100 yataklı modern bir oteli vardır. Birinci katta hususi banyolu ikişer yataklı 12 oda; 12 hususi ve iki umumi banyo bulunmaktadır. İkinci katta denize bakan banyosuz geniş dinlenme balkonları bulunan güzel manzaralı odalar vardır. Yatak ve banyo odaları fenni şekilde döşenmiştir. Her odada priz bulunmaktadır. Yerli ve yabancı turistlerin, hastaların ilâç ve yiyeceklerini muhafaza etmek üzere umumi buz dolapları mevcuttur. Kaplıca tesisleri içindeki gazino ve fevkalâde lezzetli yemekler çıkaran bir lokantada her an yemek ve çeşitli içki bulmak mümkündür. Kaplıca Parkında umumi ve hususi vasıtalar için park yerleri de ayrılmıştır.

Tesislerin 220 volt üzerinden devamlı

elektriği ve şehirlerarası konuşmalara açık bir telefonu bulunmaktadır. Banyolu odalar banyo dahil tek yatak 15, çift yatak 30 liradır. Özel banyolar bir kişi 3 lira iki kişi 5 liradır. Genel banyoya girişte adam başına 150 kuruş alınmaktadır.

Zeytinli Ada Ilıcası:

Erdek İlçesi hudutları içerisindedir. Erdek İskelesi karşısında, kıyıdan 250 metre kadar uzaklıkta, Zeytinli Ada diye anılan küçük adacığın tam ortasında karşılıklı iki menfezi bulunan mağaranın içinden kaynamaktadır.

38°C. da tabii lezzette kokusuz bir sudur. Daha sonraları su bu sıcaklığını kaybetmiştir. Ağrılı hastalıklara iyi geldiğinden banyo olarak faydalanılmıştır. Bugün kullanılacak durumu kalmamıştır.

Gönen Kaplıcaları:

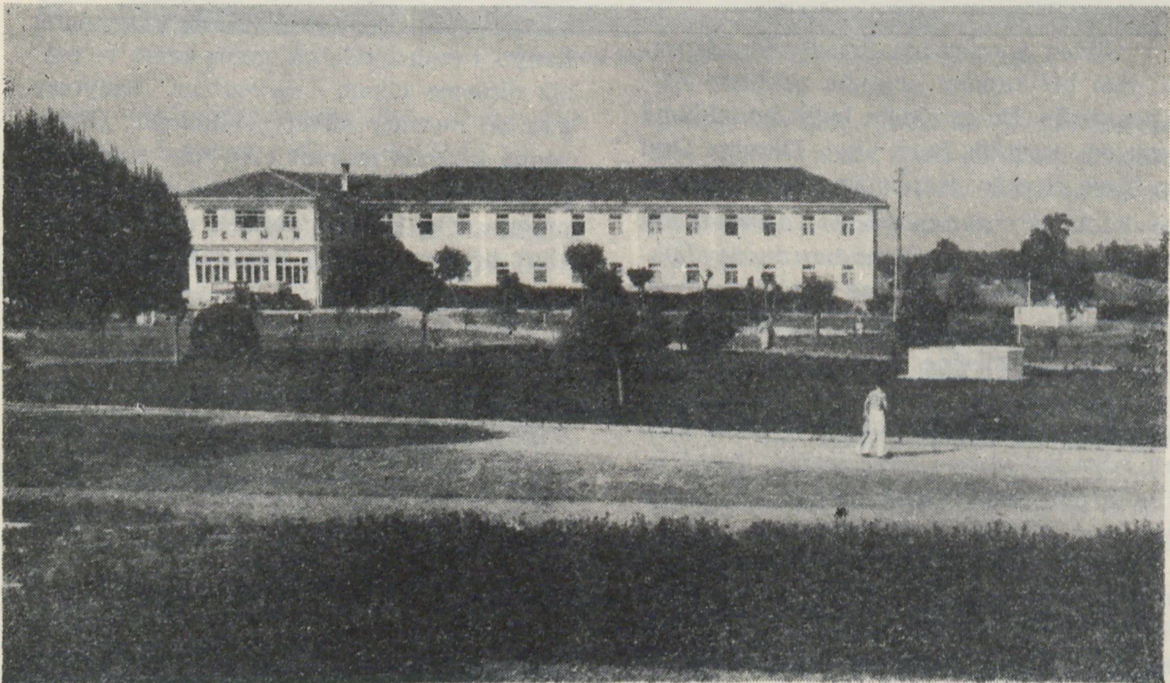
Kaplıcalar Gönen Şehri içinde ve kuzeyinde olup merkezine yaya yürüyüşle 5 dakikalık bir mesafede ve Gönen Çayı kenarındadır. Denizden yüksekliği 33 metredir. Vapur, tren, otobüs ve uçakla Bandırma'ya, oradan da otobüs, minübüs, taksi veya özel otolarla rahat ve düzgün bir yoldan Gönen'e gelinir.

Kaplıca suları bir dönümlük alan içinde çeşitli yerlerden kaynamaktadır. Esas kaynakları, grifonu (2,5) metre derinliğinde bir kuyu şeklindedir. Kuyularda toplanan sular soğutma havuzuna, oradan da hamamlara ve havuzlara sevkedilir.

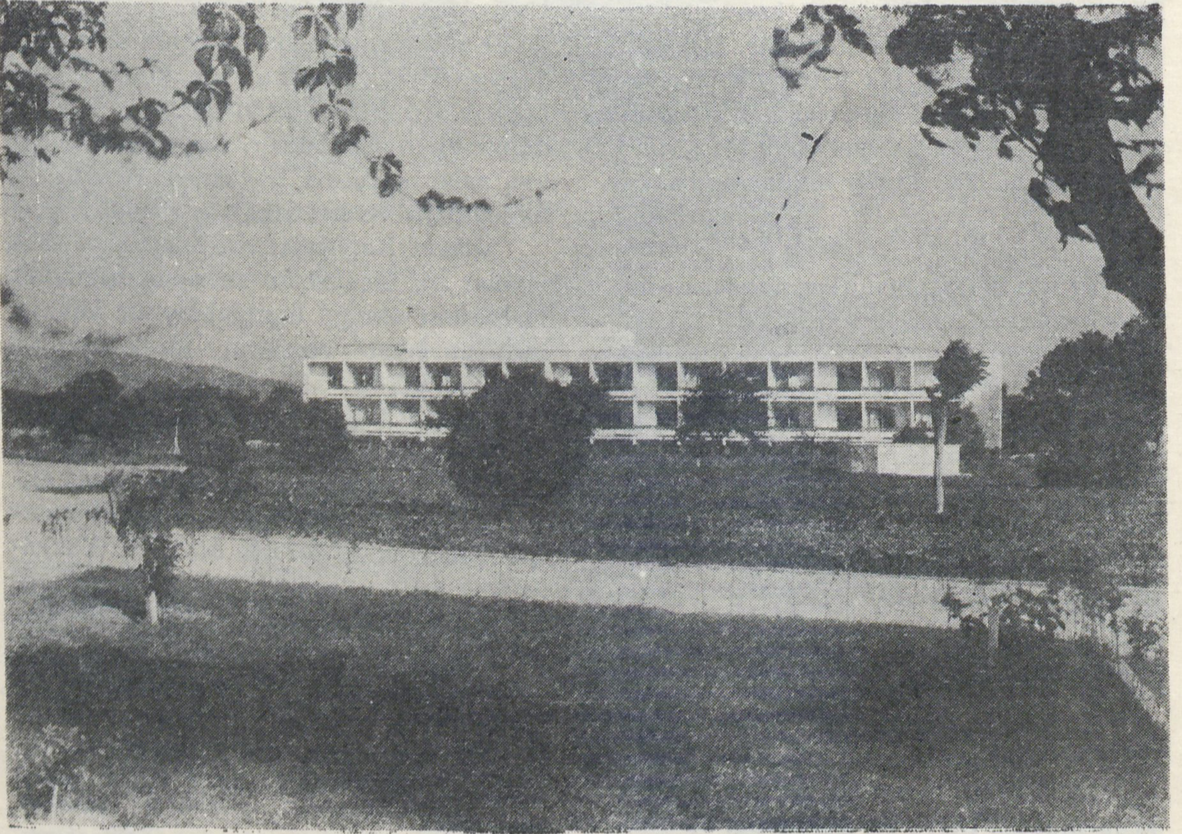
Gönen Kaplıcalarının Mizyalılar, Romalılar ve Bizanslılar devrinde işletildiği ve meşhur olduğu buradaki şehir kalıntılarından çıkan eserlerin incelenmesiyle anlaşılmaktadır. Kaplıcanın yanında bir Açık Hava Müzesi ile bir tane de kapalı Mozaik Müzesi bulunmaktadır. Bu müzelerde eski Gönen Şehri kalıntılarından kazı suretiyle çıkarılan eserler toplanmaktadır. Mozaik Müzesinde M. S. V. Yüzyıldan kalma bir mozaik banyo tabanı bulunmaktadır. Kaplıcaların 2500 yıl önce kurulduğu tahmin edilmektedir.

Kaplıcanın suyu kalsiyum, sülfatlı, bikarbonatlı ve radonlu sular grubuna dahildir. Kaynağın sıcaklığı (77°C.) tır. Radyoaktivitesi (23) eman, (ph.) değeri (7,3) tür.

Banyo şeklinde istifade edilmektedir. Her çeşit romatizma, nevralji, nevrit ve kadın hastalıklarına iyi gelmektedir. Sağ-

Derman Oteli — Gönen Kaplıcaları.

Park Otel - Gönen Kaplıcaları.

lık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından her çeşit kamu personeli için tedavi kurumu olarak kabul edilmiştir.

Gönen Kaplıcaları Belediyenin iştiraki olan bir anonim ortaklık şeklinde işletilmektedir. Bu ortaklığa bağlı konaklama tesisleri, turistik Park Otel, Derman Otel ve Yeşil Oteldir. Kaplıcaya gelen turistler ve hastalar ayrıca şehirde mevcut altı otel ve 15 adet pansiyondan da faydalanırlar. Gönende, böylece faydalanılabilecek yatak sayısı (530) u kulmaktadır. Kaplıca İşletmesine bağlı yardımcı tesisler (300) kişinin yemek yiyebileceği büyük bir lokanta ve modern tesisleri ihtiva eden bir yüzme havuzundan ibarettir. Bunlardan başka Gönen içinde çok sayıda yardımcı tesisler bulunmaktadır.

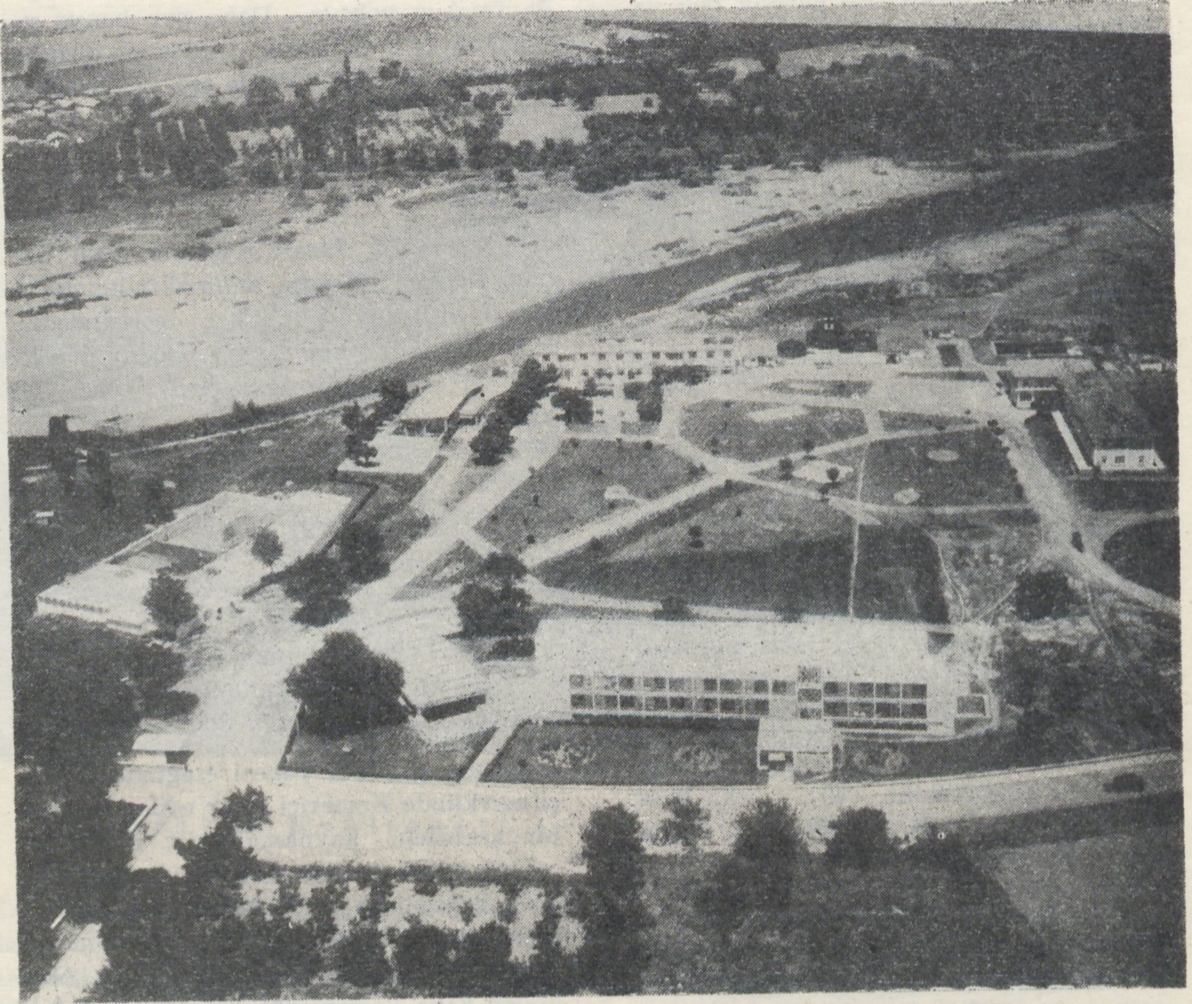
Tedavi tesisleri bir umumi havuz, çamur banyoları, 119 adet özel banyo, Fizik Tedavi Enstitüsü, Hidroterapi, su altı masajları, buhar odası ve fiziko mekanik bölümlerden müteşekkildir.

Kaplıca Otelleri ve Hamamları :

1 — Park Otel: (60) odalı ve (120) yataklıdır. Kaloriferlidir. Her odada banyo, tuvalet, telefon, geniş teras ve müzik dinleme cihazı mevcuttur. Banyolar gömme mermer küvet şeklindedir. Otelin zemin katında mevcut (20) adet özel banyo dışardan gelenlerin istifadesine sunulmuştur. Odalar çift yataklı olup bir kişi (40) liradır. Bu otel, kaplıcaların en lüks otelidir. Tf.: 108.

2 — Derman Otel: Dördü hususi banyolu olmak üzere (45) odası ve zemin katında (18) adet özel banyosu vardır. Mevcut yatak adedi (83) tür. Banyolu odalar iki yatak (40), diğer odalar iki yatak (26) ve tek yatak (15) liradır. Özel banyolarda banyo olacaklar için ücret (2,5) liradır. Tf.: 33.

3 — Yeşil Otel: Altısı hususi banyolu olmak üzere (30) odası vardır. Zemin katında ayrıca (9) adet umumî banyo mevcuttur. Yatak adedi (69) dur. Ban-

Gönen Kaplıcaları Sitesi — Oteller, restoran, hamam, yüzme havuzu ve müze.

yolu odalar çift yatak (40), banyosuz odalar tek yatak (16) liradır. Tf.: 33.

4 — **Kubbeli Erkekler Hamamı:** Kubbeli ve içinde büyük bir havuzu ile havuzun etrafında yıkanma yerleri bulunan bir hamamdır. Banyo tarifesi 75, 100 ve 150 kuruştur.

5 — **Kubbeli Kadınlar Hamamı:** Kubbeli ve içinde soyunma yerleri olan bir hamamdır. Yıkanma yerleri umumi olup ücreti 50 kuruştur.

Gönen Ekşidere Dağ Ilıcası:

Gönen'in güney batısında, Deliçal Dağının eteklerinde ve Gönen Çayı'nın doğusunda Ekşidere Köyünün güneyindedir. Gönen'e uzaklığı 12 kilometredir. Ilıca orman içinde olup, güzel bir manzarası vardır. Civar arazi avcılığa da elverişlidir. 2000 - 2500 yıldan beri halkın faydalandığı bu ılıcanın Romalılar tarafından yapıldığı tahmin edilmektedir. Romalılardan kalma yontma taştan bir havuzu vardır.

Ilıca civarında saniyede 11 litre su veren daha bir çok kaynak mevcut olup boşa akmaktadır. Ilıca suyunun sıcaklığı (43°C.) tır. Hafif ekşimsi lezzette, kohlendioxyd'den yana zengin bir sudur. Banyo yapılmakla beraber içme olarak ta kullanılır. Romatizme ve mide hastalıklarına iyi gelmektedir.

Dağ Ilıcası tesisleri pek modern değildir. Bununla beraber banyo ve dağ havası almak istiyenlerin gidebileceği güzel

manzaralı bir yerdir. Bu ılıcanın pek yakında modern tesislerle bir site haline geleceği ümit edilmektedir.

Gençlik Çeşmesi :

Gönen Dağ Ilıcasına 200 - 300 metre uzaklıkta yerden kaynıyan bir sudur. Orman içinde akmakta olan bu suyun geçtiği yerlerde kırmızı kiremit renginde bir çökelti kalmaktadır. İçinde serbest asit karbonik ve demir bikarbonat bulunmaktadır. Radyoaktivitesi yüksek madenî içme suyudur.

Gençlik çeşmesinde faydalanma tesisleri yoktur. Halk arasında insanı gençleştirici bir tesir yarattığı söylenmektedir.

İvrindi Ilıcası :

İvrindi İlçesi hudutları içerisindedir. İvrindi Kaplıcası adı ile anılır. Kasabaya 3 kilometre uzaklıktadır. Bazı hastalıklara iyi geldiği söylenir.

Korucu Ilıcası :

İvrindi İlçesinin Korucu Bucağındadır. Suyu kükürtlüdür. (10) yataklı basit bir konaklama tesisi vardır. Bazı hastalıklara iyi gelmektedir.

Manyas Kum Ilıcası :

Manyas İlçesine 4 kilometre uzaklıkta, Kızık Köyünden geçen Kocaçay Deresinin mecrasında, menşeinin çok eski olduğu tahmin edilen bir kaplıca harabesi bulunmaktadır. Bu harabe dere kenarında kısmen toprağa gömülü kubbeli metruk küçük bir yapıdan ibarettir.

Derenin yatağında kumdan kaynayan sıcak su, kışın dere suyunun artmasıyla kaybolur. Yaz aylarında bu civarda çadır kurarak dere yatağından çıkan bu sudan banyo şeklinde faydalanan kimseler görülmektedir.

Pelitçik Köyü Ilıcası :

Bu ılıca, Savaştepe İlçesi hudutları içerisinde, ilçe merkezine 17 km. uzaklıkta Pelitçik Köyünün Çaltılı mahallesinde bulunmaktadır. Denizden yüksekliği 100 metredir. Ilıca yerden kaynamakta olup, su verimi 5 lt./sn. dir. Ilıcanın suyu, içme suyu niteliğindedir. Herhangi bir hastalığa faydası yoktur. Daha çok banyo ve temizlik için kullanılır. Ilıca'ya düzgün yol olmadığı gibi istifade edilecek tesisler de yoktur.

Emendere (Ilıcalı) Ilıcası :

Emendere, Ilıcalı Köyünün eski adı olup kaplıca bu adla anılmaktadır. Kaplıca Ilıcalı Köyü hudutları içerisindedir. Köye uzaklığı 1 km. dir. Denizden yüksekliği ortalama 270 metredir. Orman ve ağaçlıklı, güzel manzaralı bir yerdir.

Emendere Ilıcası Sındırgı İlçe Merkezine 6,5 km. uzaklıktadır. Sındırgı - Ilıca arası köy yolu olup çok düzgün stablize döşemelidir. Yol dar ve engebeli olduğundan Ilıcaya 400 metre mesafe kala minübüs ve otomobiller öteye geçemezler. Ancak jip, Ilıcanın yanına kadar gidebilir. Sındırgıdan kalkan minübüs ve jipler Ilıcaya gidiş geliş 2 liraya dolmuş yaparlar.

Ilıca, Çamlıca Tepesi eteğinde Öreniçi mevkiinde Kemeriçi tabir edilen kayalık bir araziden kaynamaktadır. Suyun sıcaklığı 32°C. tır. Banyo için yapılan tesislerin bulunduğu yerde halen 14 lt./sn. su kaynamaktadır. Bu suyun yakınlarında yine aynı vasıfta, verimi 220 lt./sn. olan bir su daha kaynamaktadır. İlçe Merkezinin içme suyu buradan temin edilir. Ayrıca bu su ilçe hidrolik santralının çalışmasını sağlamaktadır. Suyun bir kısmı Ilıcalı Köyü içme suyu tesislerine ayrılmıştır.

Ilıcadan banyo olarak faydalanılmaktadır. Ağrılı hastalıklara, özellikle romatizmaya karşı tesirlidir. Uyuz, çıban ve benzeri hastalıklara karşı da iyi geldiğinden halk arasında uyuz hamamı olarak ta anılır. Ilıcanın Cenevizliler devrinden beri kullanıldığı söylenmektedir.

Ilıca mahallinde 1962 yılında İller Bankası ve İl Özel İdaresinin yardımı ile 11.000 lira sarf edilerek yapılmış 7 kabinli basit bir tesis vardır. Ilıca civarında başkaca konaklama tesisi yoktur. Köy tüzel kişiliği tarafından işletilmektedir.

Ilıca Boğaz (Kepekler) Tarihî hamamı.

Hisaralan Kaplıcası:

Sındırgı İlçesi hudutları içerisindedir. Kaplıca Sındırgı - Simav yolu güzergâhında, yola 500 metre, Sındırgı'ya 20 km. uzaklıktadır. Kaplıca ayrımına kadar yol düzgün stablizedir. Buradan sonra 500 metre ham köy yoludur. Sındırgı - Kaplıca yolu, yer yer çamlık alanlardan geçmektedir. Kaplıcaya yaz kış her çeşit vasıta ile gidilebilir. Hususi jip veya minübüsler 25 - 30 liraya giderler.

Hisaralan Kaplıcası dünyanın en sıcak kaplıcalarındandır. İnsanlar tarafından faydalanıldığı tarih kesin olarak bilinmemektediir.

Kaplıca suları 300 metre çapında yüksek kayalık arazide çeşitli noktalardan kaynamakta ve bu sularla kaplıca ayağında üç değirmen dönmektedir. Kaplıca suyu sıcaklığının (98°C. - 105°C.) arasında olduğu tesbit olunmuştur. Sulardan banyo olarak faydalanılmaktadır. Romatizma, deri, mide ve kadın hastalıkları ile damar hastalıklarına iyi gelmektedir.

Kaplıca sahası incelendiğinde 1000 - 2000 senelik olduğu tahmin edilen iki hamam duvarı ile yer altında kalmış eski bir şehrin kalın yapı duvarı kalıntıları görülmektedir. Bu şehrin kuzey batısındaki Ulaş Tepesi diye tanınan sivri tepede köylüler ve define arayıcılar tarafından, kazılar yapıldığı anlaşılmaktadır. Bu tepe sonradan insanlar tarafından toprak taşımak suretiyle meydana getirilen bir höyük'ü andırmaktadır. Kazı yerlerinde kalın duvarlar vardır.

Söylentilere göre metruk hamamlar Cenevizliler devrinden kalmıştır. Ulaş Tepesinin dört kapısı bulunmakta ve en büyük kapı hazine dairesine açılmakta imiş. Ulus Tepesinden bu tepeye süt akıtılarak sütler kaplıcada pişirilmekte, kaplıcanın diğer tepesinde delikli bir mermer taş bulunmakta ve bu taşa bayrak konup şenlik ve ibadet yapılmakta imiş.

Kaplıcanın ilk tesisi İl Özel İdaresi tarafından yaptırılmış olup, 1962 senesinde köy muhtarlığı tarafından onarılmıştır.

Kepekler Kaplıcası:

Susurluk İlçesi hudutları içerisindedir. Susurluk - Bandırma asfaltı üzerinde 25. kilometreden sonra batıya yönelerek 600 metrelik stablize bir yoldan kaplıcaya varılır. Kaplıca Ilıcaboğazı Köyü sınırları içerisindedir. Etrafında Cenevizlilerden kalma eski hamam harabeleri vardır. Susurluk - Bandırma arasında çalışan minübüsler ve otobüsler kavşağa kadar 150 kuruşa yolcu taşırlar. Susurluktan komple taksi ve minübüslerle 20 - 30 liraya gidip gelmek mümkündür.

Kaplıcadan su ve çamur banyosu olarak faydalanılmaktadır. Banyo tedavisinin romatizma, nevralji, nevrit ve ankilozlarda iyi geldiği belirtilmekte ve tavsiye olunmaktadır. Çamur tatbiki ise romatizma çeşitlerine, nevralji, nevrit, polinevrit, çocuk felçleri ve travmatik artiritlerle kadın hastalıklarına iyi gelmektedir.

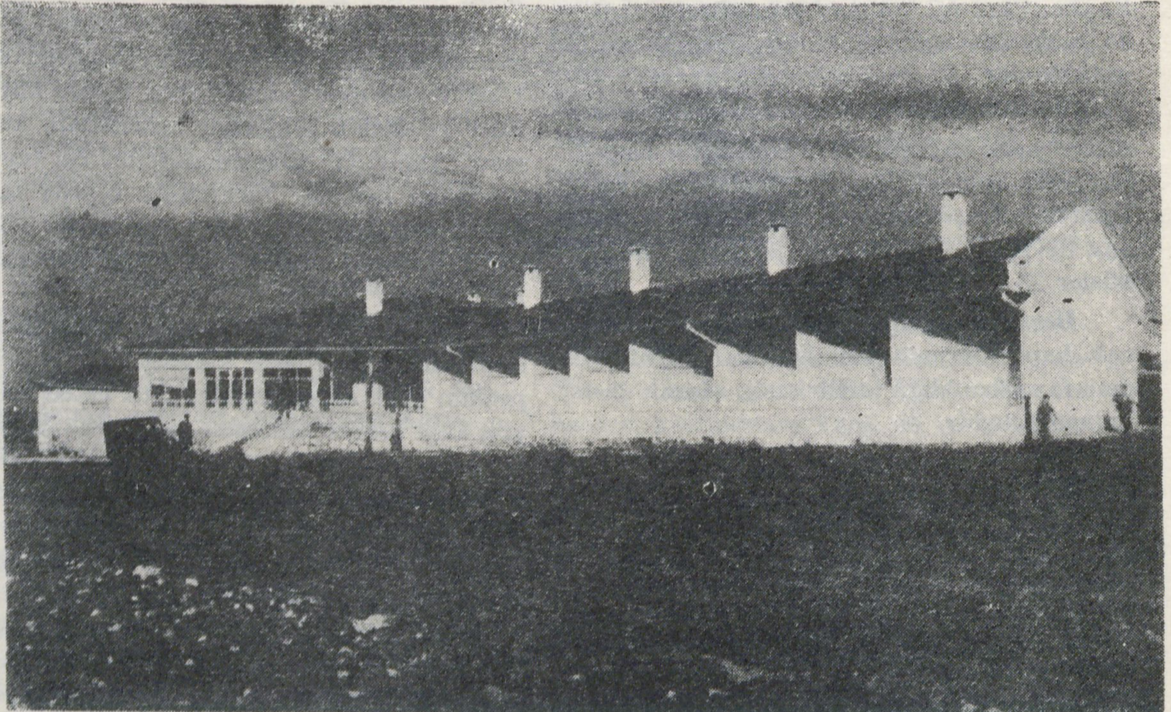
Kepekler Kaplıcası ve şifalı çamuru yurdumuzun önemli şifalı kaynaklarındandır. Suyu bol olduğu gibi milletlerarası literatürde (moor) denilen en iyi şifalı çamura sahiptir. Suyu, sodyum klorürlü, oligometalik, radonlu sular grubuna dahildir.

Kaplıca yanında 200 dönümlük bir araziden kaynıyan sular burayı bataklık haline getirmiştir. Kaplıca suyu kaynaklarının sıcaklığı (52°C. - 62°C.), radyoaktiviteleri (49,2) eman, (ph.) değerleri (7,3) tür. Çamur kaynaklarının sıcaklığı (41°C. - 52°C.) arasında, radyoaktiviteleri (47,7) eman ile (112) eman arasında değişmekte olup, (ph.) değeri (7,1) dir.

Tedavi tesisleri, umumi havuzlar ile çamur banyolarından ibarettir. 50 yataklı bir oteli vardır. Yazın yatak ihtiyacı civarda kurulan çadırlarla karşılanır. Bir lokanta ve bir gazino bulunmakta olup, kaplıcaya gelenlerin ihtiyaçlarını karşılar. Tesisler dizel motoru ile aydınlatılmaktadır. Kaplıca tesisleri ve oteli Özel İdare tarafından kiraya verilmek suretiyle işletilir.

Yıldız Ilıcası:

Susurluk İlçe hudutları içerisindedir. Susurluk - Balıkesir yolunun doğusunda Yıldız Köyünün 5 km. kuzeyinde Ilıca mevkiindedir. Susurluk - Balıkesir asfal-

Susurluk Kepekler Ilıcası ve konaklama tesisleri.

tının 7. km. sinden ayrılan 3 km. lik bir yolla Yıldız Köyüne gidilir.

Ilıca suyunun sıcaklığı (74°C.) tır. Berrak, renksiz, kokusuz mutedil bir sudur. Banyo olarak kullanılmakta, ağrılı hastalıklara iyi gelmektedir.

Ilıca yerinde tesisat yoktur. Kaynaklarda eski hamam harabeleri ve duvar kalıntıları bulunmaktadır.

Gökçedere Ilıcası:

Susurluk İlçesi hudutları içerisindedir. Balıkesir - Susurluk tren yolu üzerinde Ömerköyü İstasyonunun 2-3 km. batısında Gökçedere Köyündedir.

Sıcak su ve çamuru vardır. Suyunun sıcaklığı (25°C.) tır. Kokusuz, tabiî lezzette bir sudur. Banyo ve çamur tatbiki şeklinde istifade edilmektedir. Romatizma ve kadın hastalıklarına iyi geldiği söylenir. Ilıcada banyo tesisi ve konaklama yerleri yoktur.

Ömerköy Ilıcası:

Susurluk İlçesi hudutları içerisindedir. Balıkesir - Susurluk tren yolunda Ömerköy İstasyonunun 10 dakika doğusunda Ömerköyündedir.

(30°C.), tabii lezzette, kokusuz bir sudur. Banyo olarak kullanılır. Ağrılı hastalıklara iyi geldiği söylenir. Tesisatı basittir.

Dağ Ilıcası:

Susurluk İlçesi hudutları içerisindedir. Susurluk'un Çatal Balkan bölgesinde dağlık arazidedir. (40°C.) ta, hafif ekşimsi lezzette, kohlendioxyd'li, köpüren bir sudur.

Banyo ve içme olarak kullanılır. Ağrılı hastalıklarla hazımsızlığa ve damar hastalıklarına iyi gelir. Tesisatı yoktur. Sapa ve dağlık arazidedir.

Acıcasu (Maden suyu):

Susurluk İlçesi hudutları içerisindedir. İlçenin kuzeyinde, Susurluk - Bursa asfaltına 5 km. lik stablize yol ile bağlı olan Dereköydedir. Acıca maden suyunun bulunduğu yer bir mesire yeri olarak kullanılmaktadır. Stablize yola 1 km. uzaklıktadır.

Acıcasu, yerinde iki adet bina içinde bir kaptajda toplanmakta, sonra galveniz borularla dinlendirme havuzlarına sevkedilmektedir. Bundan sonra da filtre edilerek özel surette hazırlanmış şişelere el değmeden basınçlı olarak doldurulmaktadır.

Balıkesir, Bandırma, M. Kemalpaşa, Bursa, Akhisar, Manisa, Erdek ve Gönen il ve ilçelerinde tutulan bir maden suyudur.

D. MANYAS KUŞCENNETİ MİLLÎ PARKI (1).

Tarihçe :

Manyas Kuşcenneti Millî Parkının bulunduğu yerin keşfi, 1 Nisan 1938 de Prof. Dr. C. Kosswig ve eşi tarafından olmuştur. Manyas Gölüne balık tutmaya gelmiş olan profesör ve eşi kıyıdaki söğüt ağaçlarına yuva yapmış olan çeşitli kuş topluluklarını görmüşler ve gördüklerinden çok etkilenerek buraya «Kuşcenneti» adını vermişlerdir. Daha sonra profesörün faaliyetleri neticesinde Kuşcenneti tabiat severler arasında kısa zamanda tanınmış ve büyük ilgi görmüştür.

1952 yılında İstanbul Üniversitesi Hidrobiyoloji Enstitüsünün bir istasyonu buraya kurulmuş ve istasyonun bekçisine Kuşcennetini da koruma görevi verilmiştir. Nihayet 1959 yılında Bakanlar Kurulu kararıyla bu saha Millî Park olarak tefrik edilmiş ve Orman Genel Müdürlüğüne bağlanmıştır.

Bu tarihten itibaren daha tesirli bir korumanın sağlandığı Millî Parkta, buna bağlı olarak, her sene kuş topluluklarının cins ve miktarlarında artışlar kaydedilmektedir.

Yeri, Genel Durumu :

Kuşcenneti Marmara Bölgesindeki dört büyük gölden biri olan Manyas Gölünün kuzey, kuzeydoğu kıyısında yer alır. Bandırma - Balıkesir karayolundan Bandırma'dan itibaren 15 inci kilometrede güney karşılıktır.

Kuşcenneti, üzerinde binlerce kuşun yuva yaptığı bir söğüt korusudur. Koruluğun içinde küçük parçalar halinde, batısında ise uzun şeritler halinde saz ve kamış yatakları yer alır.

Senenin muhtelif zamanlarında gölün su seviyesi değişiklik gösterir. Bahar ayları su seviyesinin en yüksek olduğu devredir. Bu zamanda söğüt korusunda bulunan söğüt ağaçlarının gövdeleri ve sazlıklar su içinde kalır ve bu hal yaz ortalarına kadar devam eder. Kuşların kuluçkalayıp yavru çıkarmaları bu zamana rastlar.

Özellikleri :

Bahar aylarında söğüt korusundaki ağaçların gövdelerinin su içinde kalmaları burayı Kuşcenneti haline getiren en önemli özelliklerdendir. Çünkü kuşlar yuvalarını kurmak için gövdeleri gölün suları içinde olan ağaçları seçerler. Bu hareketi, kendilerini ve yuvalarını emniyet altına almak için yaparlar. Böylece karadan gelecek yırtıcı ve zararlı hayvanların tesirinden uzak kalmış olurlar.

Bazı seneler gölün suları ağaçların altından, kuşlar daha yavrularını uçurmamışken çekilir. Böyle zamanlarda anne ve babalar yavrularını yuvada bırakarak sahayı terkederler. Bu yüzden geride kalan yavruların büyük bir kısmı ölür.

Kuşcennetinin diğer bir özelliği de çok çeşitli kuş türlerini sinesinde barındırmasıdır. Yapılan ornitolojik çalışmalarla Millî Park hudutları içinde 90 civarında kuş türünün kuluçkalayıp yavru çıkardığı tesbit edilmiştir. Çeşitli vesilelerle Kuşcennetine uğrayan kuş türlerinin adedi ise 200 civarındadır. Bu özelliklerinden

(1) Bu konunun yazı ve resimleri Orman Genel Müdürlüğünde görevli değerli biolojist Tansu Gürpınar tarafından hazırlanmıştır.

neye sapan 3 kilometrelik bir asfalt yolla varılır. Manyas Gölünün yüzölçümü 192 km^2., Kuşcenneti Millî Parkının kapladığı alan ise 52 hektar olup, bu miktar yaklaşık olarak bütün göl sahasının 400 de bidolayı Kuşcenneti Avrupa'nın ve Yakın Doğunun en iyi kuş barınma sahası olarak bilinir.

1968 yılı baharında Kuşcennetinin keşfinden bu yana ilk defa pelikanlar Millî Park sahası içinde kuluçkalamışlardır. Bu, Kuşcennetinin sükûnetle korunabilmiş olmasının bir neticesidir. Çünkü pelikanlar, kuşlar âleminin en hassas, en ürkek yaratıklarından biridir. Enteresan bir nokta da pelikanların yuvalarını ağaç üzerinde yapmış olmalarıdır. Zira aslında pelikan perde yuva yapan bir kuştur.

Kuşcenneti deyince birçokları çeşitli ötücü kuşların bir arada bulunduğu bir ortam tahayyül etmektedirler. İtiraf etmek gerekir ki, Kuşcennetindeki kuşların güzel ses çıkarma hassaları pek zayıftır. Kuşcenneti kulaktan ziyade göze hitap eden bir yerdir. Söğüt ağaçlarına yuva yapmış türlü şekil ve renkte binlerce kuşun telâşlı faaliyetlerini izlemek ziyaretçiye unutamıyacağı zamanlar yaşatır, kendisini doğaya daha yakın hissetmesini ve ona ilgi duyup daha yakından bağlanmasını sağlar.

Kuşcenneti yurdumuzda kuşlar için ayrılan ilk ve yegâne yerdir. Bilgili ve etkili bir muhafaza sayesinde gelişmiş ve daha iyi bir hale gelerek emsalsiz vasfını bütün dünyaya kabul ettirmiştir. Bu sebeple burası bir Millî Park olmakla beraber eğlence ve piknik faaliyetleri için uygun bir yer değildir. Kuşcennetinin ziyaretçiye vereceği şey güzel bir dekor içinde doğanın bu en güzel yaratıklarını en tabiî hallerinde yakından seyretmek zevk ve imkânıdır. Bunun için burada yapılacak hareketlerin ölçülü ve sükûnet içinde olması gereklidir. Bu sayededir ki, bizler doğanın bu emsalsiz hazinesini yarınki nesillere devretmek imkânına sahip olabiliriz.

Pelikanlar (Pelecanus onocrotalus) Manyas gölü kıyılarında. *Foto - T. Gürpınar*

Kuşcennetinde ağaç üzerinde yuvalar.

(Foto - T. Gürpınar)

E. DENİZLER :

Balıkesir İli Turizmi incelenirken deniz ve kıyılarından özel olarak söz etmek yerinde olacaktır. Çünkü Balıkesir, zengin doğal kaynak ve imkânlarının varlığına rağmen daha çok deniz - plâj turizmi ile ün yapmıştır.

İlimizin kıyıları en tabiî, en güzel dinlenme yerleridir. Zevkli bir tatil geçirme ve dinlenmenin yanında, kıyılarımızın deniz ve havasının da bir çok hastalıkları iyi edici özellikleri vardır. Denizlerimizin iklimi, deniz suyu, kumu ve deniz ürünleri, sağlık bakımından ayrı ayrı yararlı tesirlere sahiptir.

Marmara Denizi Bölgesinde Bandırma, Erdek, Denizkent kıyıları; Marmara, Avşa, Türkali adaları; Körfez Bölgesinde Ayvalık, Burhaniye ve Edremit kıyıları ile Ayvalık adaları; denizi, kumu, havası ve çeşitli nefis balıkları, güzel manzara ve eğlence imkânları ile en ideal tatil ve tedavi yerleridir.

Deniz iklimi, havasının tozsuz ve mikropsuz oluşu, nemi ve rüzgârları ile şifalı özellikler taşımaktadır :

a) Adalar ve kıyıların nemli sıcak iklimi sinirleri yatıştırır, insanı dinlendirir (Haziran, Temmuz, Ağustos aylarında Marmara ve Körfez kıyıları).

b) Adalar ve kıyıların nemli soğuk iklimi teskin edici dinlendirici tesirden başka teneffüs yollarını açıcı, rahatlandırıcı bir tesir yapar (Kış aylarında Marmara kıyıları ve adaları).

c) Adalar ve kıyıların orta nemli ve kıyıların kuru sıcak iklimleri hastalık tedavisinde en çok faydalanılan iklimlerdir. Rutubetin azlığı, güneşin bolluğu, havanın tozdan yoksun ve sıcak bulunuşu şifalı tesirler yapar. Teneffüs yolları nezleleri, pnömoni artıkları, tüberküloz infiltrationlarında iyi neticeler alınmaktadır. Kuru, sıcak sahil iklimi, özellikle romatizma, gıda metabolizması bozuklukları ve cerrahî tüberkülozda tavsiye olunmaktadır.

Havanın kuruluğu bronşektazi olaylarında ifrazatın atılmasını kolaylaştırır. Edremit Körfezindeki kıyılar ve Ayvalık adaları yazın Temmuz ve Ağustos aylarında bu vasıflara sahiptir.

d) Ada ve kıyıların orta nemli soğuk ikliminin sinirler ve bünye üzerinde teskin edici ve kuvvetlendirici tesirleri vardır. Zayıflara ve çocuklara iyi gelir. Hastalıktan yeni kalkmışlar için en uygun iklimdir. İlin Marmara Denizi kıyıları (Bandırma, Erdek, Denizkent) ve Marmara, Paşalimanı, Türkali adaları özellikle sonbahar ve kışın bu iklim grubundadır.

Kıyılarımızın deniz suyu tuzluluk derecesi % 020 - 028 arasındadır. Karadenizde bu oran % 018 dir.

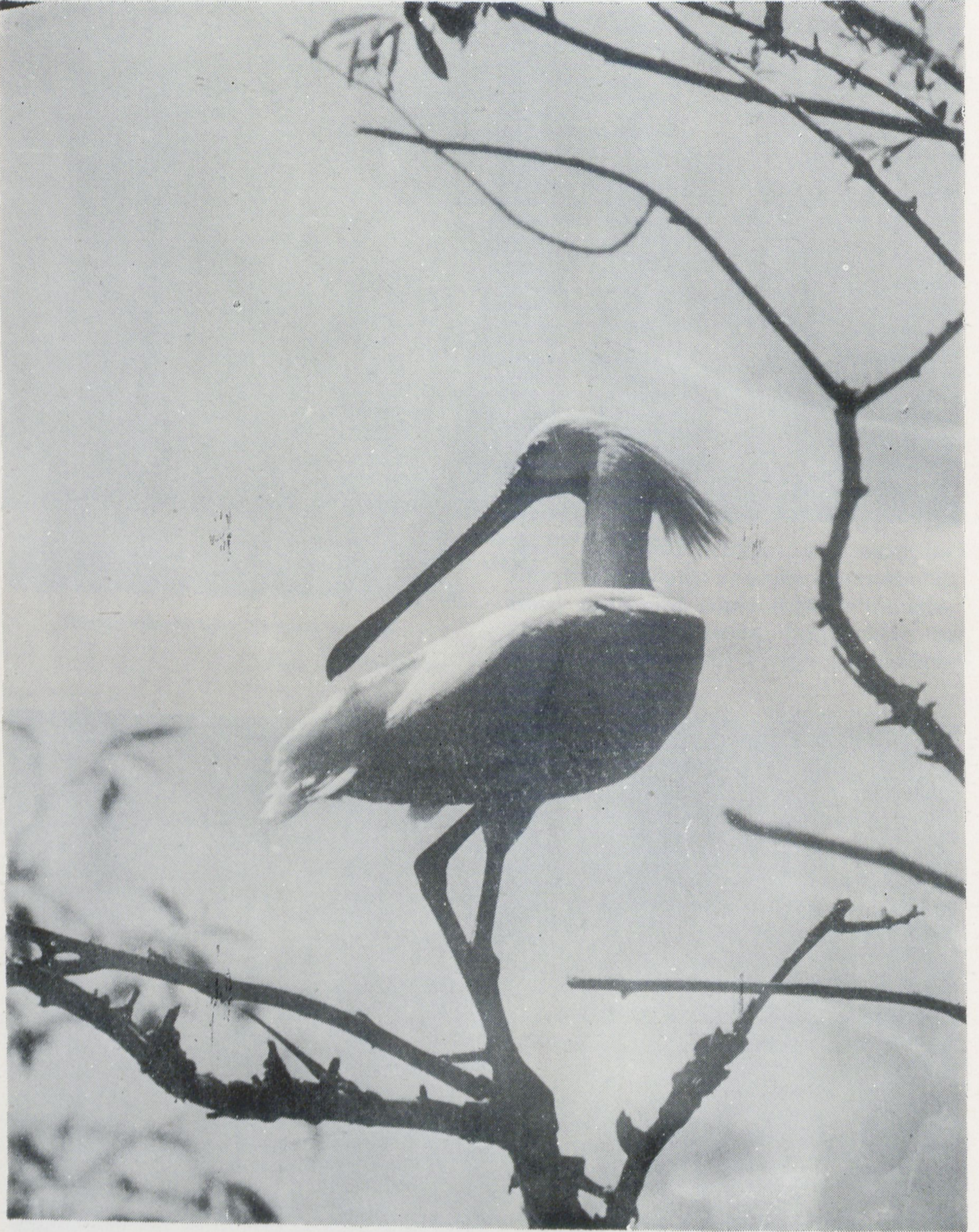
Genel olarak ilimizin Ayvalık, Ören (Burhaniye), Akçay (Edremit), Erdek ve Denizkent kıyıları ve adalarda deniz suyu sıcaklıkları ılık, deniz fazla tuzlu ve dalgasızdır.

Kül renkli balıkçıl (Ardea cinerea). Kuş cennetinde.
en çok bulunan türlerden birisi

Kuyruksallayan Motacilla alba) bahar ve yaz aylarının
değişmez sakinlerinden.

Kaşıkçıl (Platalea leucordia). Kuş cennetinde en çok görülen kuşlardan.

Kül renkli balıkçılın güneşlerken ilgi çekici bir pozu (Kuş cenneti).

Çeltik kargası (Pelegadis falcinellus) Kuşcennetinin ilkbahar ziyaretçilerinden.

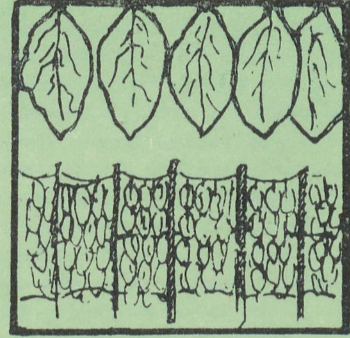
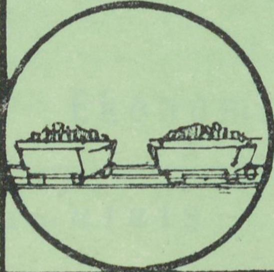
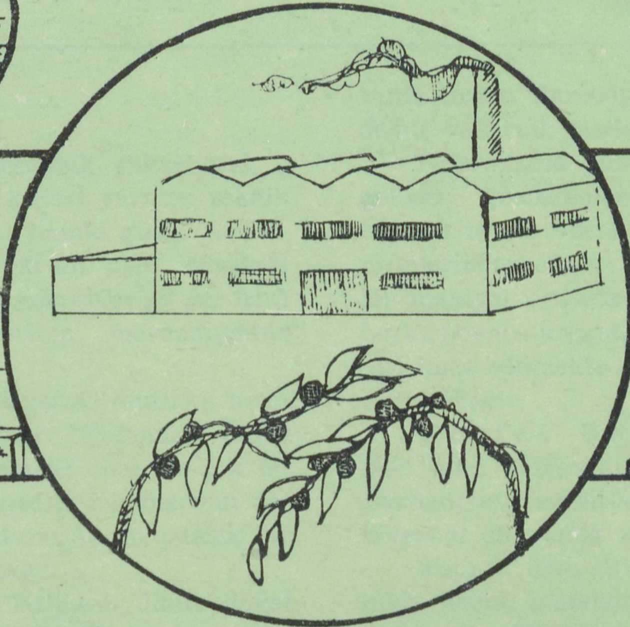
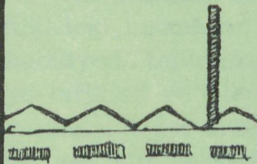
Büyük karabatak (Phalacrocorax Carbo) yuvasında. Kuşcennetinde bol miktarda görülen kuşlardan.

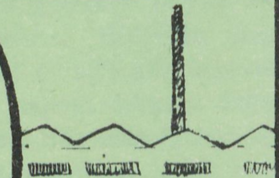
Marmara, Ege, Akdeniz ve Karadenizin deniz suyu sıcaklıkları ortalamaları aylara göre tablo halinde aşağıda gösterilmiştir.

İlin Marmara Denizindeki kıyılarda kumsalların eni ortalama 70, en çok 400, en az 5 metre genişliktedir. Kumlar bazı yerlerde ince, bazı yerlerde kalındır. Deniz suyu temiz ve berraktır. Edremit Körfezi ve Ayvalıkta ise kumsalların eni ortalama 40, en çok 700, en az 3 metre genişliktedir. Kumlar, plâj ve kıyıların bulunduğu kıyıların yapısına göre ince, karışık veya kalındır. Bu kıyılarda deniz suyu bazı yerlerde temiz ve berrak bazı yerlerde ise yosunludur.

Aylık ortalamalara göre denizlerimizde deniz suyu sıcaklıkları

DENİZLER	AYLAR												YILLIK
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
EGE DENİZİ	13,9	13,4	14,0	16,4	19,8	23,0	24,6	25,2	24,1	21,5	18,7	15,7	19,2
MAR. DENİZİ	9,1	7,8	8,2	10,1	14,4	19,1	21,7	17,7	20,4	17,7	15,0	12,3	14,5
AKDENİZ	16,9	16,4	16,6	18,3	21,6	25,0	27,4	28,5	27,0	24,9	21,8	18,9	21,9
KARADENİZ	7,6	5,7	6,2	8,7	12,5	18,5	21,1	21,5	19,7	17,5	14,4	10,8	13,7

EKONOMİ BÖLÜMÜ

Ekonomik kalkınma, Türkiyenin hür, müstakil, daima daha kuvvetli, daima daha refahlı Türkiye idealinin belkemiğidir. (1937)

Denebilirki, hiçbir şeye muhtaç değiliz, yalnız tek bir şeye çok ihtiyacımız vardır: Çalışkan olmak.

İçtimaî dertlerimizi tetkik edersek, asıl olarak bundan başka, bundan mühim bir illet keşfedemeyiz. O halde ilk işimiz bu illeti esaslı surette tedavi etmektir. Milleti çalışkan yapmaktır. Servet ve onun tabiî neticesi olan refah ve saadet yalnız ve ancak çalışkanların hakkıdır.

K. ATATÜRK

Ekonomi Bölümü

1 — GİRİŞ :

Bir ülkenin ekonomik yükselmesi, o ülkedeki insanların kişisel yaratıcı teknik kabiliyeti, toplumsal hamle gücü, sermaye birikimi ve ülkenin alt yapı tesisleri yanında, değer üretmeğe elverişli yer üstü ve yer altı servetlerinin mevcudiyetine bağlıdır.

Bunlardan en değerlisi mutlaka beşeri unsur yani insandır. Çağımızın doğal kaynakları fakir veya az olan bir çok ülkeleri yaratıcı ve üretici insanlarının sayesinde ekonomik durumlarını parlak bir düzeye ulaştırmışlardır.

Bu bölümde Balıkesir İlinin doğal kaynakları ile insan gücünün meydana getirdiği varlık ve teşebbüsleri ve gelecek için temin ettiği imkânları göreceğiz.

Balıkesir İli, ekonomik durumu itibariyle üç bölge halinde incelenebilir. Bu üç bölgenin kendisine has belli özellikleri vardır.

Merkez Bölgesi : Bu bölgeye Merkez İlçe ile Sındırgı, Bigadiç, Dursunbey, Kepsut, Balya, İvrindi ve Susurluk ilçeleri girer. Susurluk, Merkez Bölgesiyle Marmara bölgesi arasında aracı bir rol oynar. Merkez Bölgesinin başlıca toprak ürünlerini hububat, tütün pamuk, şeker pancarı, susam, ayçiçeği, afyon, palamut ve mazı teşkil eder. Kereste, odun ve kömür gibi diğer orman ürünleri de bölgenin komşu illere ihraç ettiği başlıca maddelerdir. Yer altı servetleri bakımından da önemli olan Merkez Bölgesinde bol miktarda linyit, borasit, kurom, manganez, demir ve zırnık madenleri bulunmaktadır.

Hayvancılık gün geçtikçe büyük bir gelişme göstermektedir. Bölgenin canlı hayvan ihracı önemli olduğu gibi hayvan ürünlerinden süt ve yapağı dikkate değer bir mahiyet arz eder. Süt mamüllerinden beyaz peynir, krema, yoğurt ve kaşar peyniri imâl edilmekte olup diğer illere sevk edilmektedir.

Körfez Bölgesi : İlin tamamen sahil bölgesini teşkil eder. Edremit, Burhaniye, Havran ve Ayvalık ilçeleri bu bölgenin ekonomik sınırı içerisine girer.

Toprak üstü ürünlerinden tütün, pamuk, üzüm, mandalin, hububat ve bakliyat üretir. Türkiyenin en önemli ürünlerinden biri olan zeytin bu bölgede bol miktarda elde edilir. Zeytinler yemeklik olmayıp zeytinyağı elde edilmesinde kullanılır. Bölgenin ticarî ağırlığını zeytinyağı, pirina yağı ve sabun teşkil etmektedir. Ayrıca yeşil zeytin, şarap ve pekmez imâli de önemlidir.

Bölgede bulunan zengin demir madenleri Akçay Limanından yabancı memleketlere ihraç edilmektedir.

Marmara Bölgesi : Marmara Bölgesinin içine aldığı ilçeler Bandırma, Erdek, Gönen ve Manyas'tır. Bu bölgenin belli başlı toprak ürünlerini hububat, tütün, pamuk ve şeker pancarı teşkil eder. İpek kozası, tuzlu balık, zeytin, konserve balık, şarap ve mermer bölgenin en önemli üretim maddeleridir. İlin en büyük ithal ve ihraç limanı Bandırma'dır.

2 — TİCARET HAYATI:

A — Balıkesir İli Türkiyenin en büyük ticaret ve endüstri merkezlerinden olan İstanbul ve İzmir illerinin arasında sıkışmış olmasından dolayı bölgenin ticari karakteri az kâr, çok ciro esasına dayanır. Bütün ilde ticaret ile uğraşan ve vergilendirilen mükellef sayısı 19.746 kişiden ibarettir.

B — İTHALÂT

İl Merkezinde yabancı devletlerden mal ithal ederek satışta bulunan hemen hemen hiç bir ithalatçı yoktur. Oto yedek parçaları ithalatından başka, sanayici ve imâlatçıların kendi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyle ilimize ithal malı girmektedir.

Komşu il ve ilçelerden ilimiz bölgesine yapılan manifatura, kantariye, züccaciye, attariye, hırdavat, inşaat malzemesi, tıbbi ecza, tekel maddeleri, oto yedek malzemesi, kumaş, elektrik malzemesi ve diğer maddelerin ithalatının tutarı yılda 250.000.000 lira civarındadır.

C — İHRACAT:

Yabancı ülkelere ilimizden daha çok maden ihracatı yapılmaktadır. Bandırma ve Akçay Limanlarından yapılan ihracatın başlıcaları borasit, demir, kurom, antimuan ve kurşundur. İhracatçılar aşağıda gösterilmiştir:

Ali Şayakçı: Borasit, demir, antimuan.

Bortaş Türk Madenc. Koll. Şti.: Borasit.

Bortaş Türk Madenc. Koll. Şti.: Borasit, kurşun.

Mortaş Madenc. Limit. Şti.: Borasit.

Şerafettin Akyol: Canlı hayvan, hububat, et.

Komşu il ve ilçelere yapılan ihracata ait maddeler ise hububat, tütün, pamuk, yapağı, yün, yumurta, tuğla, kiremit, tahin, deri, zeytinyağı, sabun, afyon, un, peynir, yoğurt, krema, canlı hayvan, kereste, çimento, mensucat olup toplam değeri 350.000.000 lira civarındadır.

1967 yılı içinde Balıkesir Ticaret Odasınca hiç bir ihraç malı tescili yapılmamıştır.

D — TİCARET ODALARI:

a) Ticaret Odalarının Fonksiyonları :

Ticaret ve Sanayi Odalarının kuruluşundaki amaç bu meslek mensupları arasında birlik kurmak, ticaret ve sanayiin kamu menfaatine uygun bir şekilde gelişmesine çalışmak ve diğer meslekî hizmetleri yürütmektir. Bunlar da sırasıyla aşağıda gösterilmiştir:

1 — Ticareti ilgilendiren her çeşit bilgiyi derlemek, ilgililerin faydalanmasına sunmak, resmî makamlarca istenen bilgileri hazırlamak,

2 — Ticarete ait çeşitli incelemeler yapmak, bölgeleri içindeki çalışmalar hakkında endeks ve istatistikler tertip etmek, başlıca maddelerin piyasa fiatlarını takip ve tesbit etmek,

3 — Ticaret Bakanlığı ve Ticaret Odaları Birliği tarafından verilecek hizmetleri yapmak,

4 — Ticarî örf, âdet ve teamülleri tesbit etmek,

5 — Ticarî ahlâk ve birliğin korunması için mesleki kararlar almak,

6 — Mahkemelerce verilen görevleri yapmak, hakem ve bilirkişiler tayin etmek,

7 — Sergi ve fuarlar açmak, kurslar düzenlemek,

8 — Meslek faaliyetlerine ait konular hakkında bakanlıklara, illere ve belediyelere teklif ve dileklerde bulunmak.

Balıkesir Esnaf Dernekleri Birliğine bağlı Merkez ve ilçelerdeki dernek adları ve üye sayılarını gösterir liste :

Sıra No.	Derneğin adı	Üye adedi	Bulunduğu yer
1	Araba İmalâtçıları Derneği	73	Balıkesir
2	Binek Arabacılar Derneği	405	»
3	Berberler Derneği	192	»
4	Bakkallar Derneği	336	»
5	Billuriyeciler Derneği	81	»
6	Celepler Derneği	312	»
7	Camcı ve Fotoğrafcılar Derneği	52	»
8	Deri İmalâtçılar Derneği	60	»
9	Eski Ayakkabıcılar Derneği	53	»
10	Eski Elbiseciler Derneği	55	»
11	Kasaplar Derneği	62	»
12	Lokantacılar Derneği	110	»
13	Marangozlar Derneği	140	»
14	Otelciler Derneği	52	»
15	Sobacı ve Tenekeciler Derneği	52	»
16	Umum Kahveciler Derneği	208	»
17	Ayakkabıcılar Derneği	110	»
18	Madeni Sanatkârlar Derneği	160	»
19	Umum Terziler Derneği	152	»
20	Umum İnşaatcılar Derneği	280	»
21	Sebzeciler Derneği	348	»
22	Şoförler Derneği	986	»
23	Tuhafiyeciler Derneği	165	»
24	Radyocular ve Elektrikciler Derneği	50	»
25	Atlı Arabacılar Derneği	166	Bandırma
26	Berberler Derneği	103	»
27	Bakkallar Derneği	50	»
28	Gezici Esnaf Derneği	89	»
29	İnşaatcılar Derneği	251	»
30	Kunduracılar Derneği	77	»
31	Kahveciler Derneği	81	»
32	Lokantacılar Derneği	56	»
33	Madeni Sanatkârlar Derneği	129	»
34	Mahrukatcı ve Ağaç Sanatkârları Der.	108	»
35	Şoförler Derneği	330	»
36	Terziler Derneği	115	»
37	Oto Ziraat Aletleri Derneği	52	»
38	Sebze ve Meyvacılar Derneği	172	»
39	Kasaplar Derneği	51	»
40	Ağaç Sanatkârları Derneği	105	Edremit
41	Arabacılar Derneği	138	»
42	Ayakkabıcılar Derneği	54	»
43	Berberler Derneği	65	»
44	Bakkallar Derneği	105	»

45	Bahçevanlar Derneği	60	»
46	Çalgıcılar Derneği	53	»
47	Furuncular Derneği	60	»
48	Kahveciler Derneği	60	»
49	Madeni Sanatkârlar Derneği	125	»
50	İnşaatcılar Derneği	185	»
51	Şoförler Derneği	200	»
52	Terziler Derneği	100	»
53	Kasaplar Derneği	50	»
54	Berberler Derneği	51	Gönen
55	Kunduracılar Derneği	50	»
56	Şoförler Derneği	184	»
57	Dabaklar Derneği	56	»
58	Umum Sanatkârlar Derneği	60	»
59	Tuhafiyeciler Derneği	50	»
60	Ağaç Sanatkârları Derneği	60	Susurluk
61	Atlı Arabacılar Derneği	60	»
62	Çalgıcılar Derneği	50	»
63	Madeni Sanatkârlar Derneği	50	»
64	Şoförler Derneği	200	»
65	K. Esnaf ve Sanatkârlar Derneği	50	» Göbel
66	K. Esnaf ve Sanatkârlar Derneği	223	Dursunbey
67	Şoförler Derneği	175	»
68	K. Esnaf ve Sanatkârlar Derneği	150	Havran
69	Şoförler Derneği	130	»
70	Sebze ve Meyvacılar Derneği	50	»
71	K. Esnaf ve Sanatkârlar Derneği	174	Sındırgı
72	Şoförler Derneği	52	»
73	K. Esnaf ve Sanatkârlar Derneği	125	Ayvalık
74	Şoförler Derneği	140	»
75	K. Esnaf ve Sanatkârlar Derneği	373	Bigadiç
76	Şoförler Derneği	50	»
77	Küçük Esnaf ve Sanatkârlar Derneği	112	İvrindi
78	Şoförler Derneği	50	»
79	K. Esnaf ve Sanatkârlar Derneği	112	Savaştepe
80	K. Esnaf ve Sanatkârlar Derneği	128	Manyas
81	Şoförler Derneği	122	Burhaniye
82	Şoförler Derneği	115	Edincik
83	Şoförler Derneği	112	Erdek
84	Balıkçılar Derneği	115	»
85	Motorcular Derneği	50	»

b) Ticaret Odalarının Organları :

Oda bölgesinde ayni konuda çalışan firmalar bir meslek gurubu teşkil ederler. Her meslek gurubu üyeleri arasında bir meslek komitesi seçilir. Meslek komiteleri de seçecekleri ikişer kişi ile oda meclisini teşkil ederler. Meclisler kendi üyeleri arasından yönetim kurulu üyelerini seçerler. Şu hale göre odaların meslek komiteleri, oda meclisi ve yönetim kurulu olmak üzere 3 organı mevcut bulunmaktadır.

Meslek Komitelerinin görevleri : Oda meclisi üyelerini seçmek, kendi konuları için faydalı ve lüzumlu gördükleri tedbir-

leri meclis veya yönetim kuruluna teklif etmek, mesleklerine ait müracaatları cevaplandırmak.

Meclisin görevleri : Meclis yönetim kurulu üyelerini seçer. Genel gayelerinin gerçekleştirilmesi için gereken her çeşit karar ve tedbirleri alırlar, uyulması zorunlu olan mesleki kararlar alırlar, örf ve teamülleri tesbit ederler, yıllık bütçe ve aktarmaları yapar ve tüccarlar arasında doğacak ihtilâflarda hakem heyetleri kurarlar.

Yönetim Kurulunun görevleri : Yönetim Kurulu, Meclisin kendi üyeleri arasından bir yıl için seçeceği 5-11 kişiden kurulur. Kanunlar ve meclis kararları gereğince oda işlerini yürütür, oda meclislerince verilecek cezaları uygular, ticaret hayatına ait her türlü incelemeleri yapar, piyasa fiatlarını takip eder ve kanunun gösterdiği bütün işleri yürütür.

c) İldeki Ticaret Odaları :

İlin ekonomik bölgeleri, her bölgede bir veya bir kaç tane ticaret odası kurulmasını gerektirmiştir. Balıkesir Merkez Bölgesinde Balıkesir Ticaret Odası, Bandırma Bölgesinde Bandırma, Erdek, Gönen Ticaret Odaları; Körfez Bölgesinde Edremit, Burhaniye ve Ayvalık Ticaret odaları vardır.

d) Balıkesir Ticaret Odası :

1 — Kuruluşu :

Balıkesir Ticaret Odası 1889 yılında kurulmuştur. O zamanlar odaların bünyesi tam olarak kanun ve tüzüklerle tesbit olunmadığından gelişme gösterememiştir. 1923 yılına kadar kayıtlı üye adedi ancak (80) e yükselebilmiştir. Bugünkü üye sayısı ise (1482) dir.

Odanın ilk başkanı Keşkekzade Hacı Nuri Bey'dir.

Oda Meclisi 22, Yönetim Kurulu 7 kişiden kuruludur. Meclis Başkanı İsmail Gürcan, Yönetim Kurulu Başkanı ise İsmail İlşekercidir.

2 — Organlar :

Meslek gruplarının seçtiği üyelerden meydana gelen Meslek Komiteleri,

Meslek Komitelerinin seçtiği üyelerden meydana gelen Oda Meclisi,

Ve Oda Meclisinin kendi üyeleri arasından seçtiği Yönetim Kurulundan ibarettir.

3 — Meslek Grupları :

Balıkesir Ticaret Odasına kayıtlı tacir ve imalâtçılar 11 grup meydana getirirler.

Üyelerin meslek gruplarına göre dağılışını gösterir tablo aşağıya çıkarılmıştır.

Balıkesir Ticaret Odasına kayıtlı tacirlerin meslek gruplarını ve üye sayılarını gösterir tablo :

Grup No.	Grup adı	Üye sayısı
1	Sebze, meyve, kabzımal, komisyoncu, zahire, afyon, tütün, yün, yapak, pamuk, un, kepek, ve furun işletenler ve benzeri tacirler.	151
2	Zeytin, zeytinyağı, sabun, nebati yağlar, balık, celep, kasap, sucuk, yumurta, yağ, peynir benzeri tacirler.	112
3	Manifatura, kumaş, trikotaj, mefruşat, halı, kilim ve benzeri tacirler.	175
4	Bankalar, sigortalar, kuyumcular, ithalatçılar, ihracatçılar, otelciler, hamamcılar, sinemacılar, lokantacılar ve benzeri tacirler.	74
5	Madenci, odun, kömür, akaryakıt, kereste, marangoz, nakliyeciler ve benzeri tacirler.	226
6	İnşaat malzemesi, çimento, nalburiye, taşçı, mozaik, inşaatçı, mühendis ve müteahhitler ve benzerleri tacirler.	214
7	Tuhafiye, aktariye, züccaciye, kırtasiye, matbaa, gazete, elektrikli ev malzemesi, elektrik malzemesi, saat, oto yedek parça ve benzerleri tacirler.	200

8	Bakkaliye, bayi ve kuru kahveciler.	148
9	Eczacılar, şekerciler, helvacılar, tatlıcılar, muhallebiciler, gazozcular, gazinocular ve benzerleri tacirler.	30
10	Kunduracılar, kavaflar, lâstik ayakkabıcılar, saraçlar, keçeciler, dokumacılar ve benzerleri tacirler.	104
11	Sobacılar, tenekeciler, bakırcılar, dökümcüler, tarakçılar, soğuk ve sıcak demirciler, kaynakçılar, tesviyeciler, tornacılar ve benzerleri tacirler.	48
	TOPLAM	1482

4 — Şirketler :

1965, 1966 ve 1967 yıllarında Balıkesir Ticaret Odasına kayıtlı şirketleri gösterir tablo aşağıya çıkarılmıştır. Tablonun tetkikinden anlaşılacağı üzere şirketlerin sayısında 3 yıl içinde önemli bir artış olmamıştır.

Şirketleri gösterir tablo :

Cinsi	1965	1966	1967
Kollektif Şirket	38	41	41
Komandit Şirket	—	1	1
Limited Şirket	12	12	14
Anonim Şirket	14	14	15
Kooperatif Şirket	29	32	32
TOPLAM	93	100	103

e) Bandırma Ticaret Odası :

1 — Kuruluşu : Bandırma Ticaret Odası 1926 yılında kurulmuştur.

2 — Organları : 1967 yılında Bandırma Ticaret Odasına kayıtlı 782 üye vardır. Üyeler 9 meslek gurubuna ayrılmışlardır. Oda Meclisi 18 kişiden, Yönetim Kurulu 5 kişiden kuruludur.

3 — Manyas İlçesi, Bandırma Ticaret Odasına bağlıdır.

4 — 1967 yılında Oda tarafından menşe şahadetnamesi verilen ihraç mallarının cinsini, miktarını kıymetini ve ihraç edildiği ülkeleri gösterir tablo aşağıya çıkarılmıştır.

1967 yılında Bandırma Ticaret Odasına kaydedilerek ihraç olunan mallar :

Malın Cinsi	Miktarı (Ton)	Kıymeti (TL.)	İhraç Edildiği ülke
Öğütülmüş borasit	50	16.650	Batı Almanya
Borasit cevheri	1.875	405.000	Batı Almanya
Borasit cevheri	350	81.900	Bulgaristan
Borasit cevheri	350	81.900	Bulgaristan
Antimuan cevheri	200	224.100	Çekoslovakya
Borasit cevheri	600	189.000	Avusturya
Öğütülmüş borasit	100	34.200	Norveç
Borasit cevheri	1.000	252.000	Fransa
Borasit cevheri	200	46.800	Bulgaristan
Borasit cevheri	3.400	795.600	Bulgaristan
Borasit cevheri	1.500	378.000	Fransa
Borasit cevheri	600	189.000	Avusturya
Ayçiçeği küspesi	228	160.056	Bulgaristan
Borasit cevheri	1.000	252.000	Fransa
Borasit cevheri	610	126.270	İtalya
Ayçiçeği küspesi	155	112.995	Macaristan
Ayçiçeği küspesi	845	616.005	Macaristan
Ayçiçeği küspesi	270	194.400	Bulgaristan
Borasit cevheri	1.500	378.000	Fransa

Ayçiçeği küspesi	250	180.000	Bulgaristan
Ayçiçeği küspesi	300	216.000	Bulgaristan
Kurutulmuş pırasa - biber	7	50.892	Hollanda
TOPLAM	**15.390**	**4.982.868**	

5 — Bandırma Ticaret Odasına kayıtlı üyelerin meslek gruplarına göre dağılışını gösterir tablo aşağıya çıkarılmıştır.

Bandırma Ticaret Odasında Meslek Grupları :

Grup No.	Grup adı	Özel kişi	Tüzel kişi	Toplam
1	Zahire, un, kepek ve yağlı tohum tacirleri.	66	14	80
2	Peynir, salça, zeytin imâlatçıları, yün, yapağı, pamuk, kuru ot tacirleri, çırçır ve nebati yağ fabrikaları.	120	8	128
3	Tuhafiye, manifatura, kumaş, hazır elbise tacirleri, züccaciye ve billuriyeciler, tüccar terziler.	112	9	121
4	Bankalar, sigortacılar, sarraflar, eczacılar ve ithalatçılar.	24	15	39
5	Akaryakıt bayileri, oto acentaları, torna ve kaynaklar.			
6	Nalburlar, mahrukatçılar, nakliyeciler, inşaat malzemesi tacirleri, inşaat müteahhitleri, taş, tuğla ve kiremit ocakları işletenler.	148	16	164
7	Bakkallar, sebze ve meyveciler, kabzımallar, fırıncılar, kasaplar ve celepler.	120	7	127
8	Otel, lokanta, kahvehane, pastahane, matbaa, fotoğrafçılar ve kırtasiyeciler.			
9	Dabaklar, deri tacirleri, kundura ve kavafiyeciler.	59 34	1 1	160 35
TOPLAM		**709**	**73**	**782**

6 — 1967 yılında Bandırma Ticaret Odasına kayıtlı şirketler :

Cinsi	Sayısı
Kollektif Şirketler	50
Anonim Şirketler	8
Limited Şirketler	3
Kooperatif Şirketler	8
İktisadi Devlet Teşekkülleri	4
TOPLAM	**73**

f) Erdek Ticaret Odası :

1 — Kuruluşu : Oda 20-3-1965 tarihinde Bandırma Ticaret Odası ajanlığından ayrılmış ve Ticaret Bakanlığının izini ile müstakil olarak kurulmuştur.

2 — Organları : Oda ajanlık iken üye sayısı 100 - 120 arasında devam etmiş, müstakil oda olunca 1967 yılında (362) ye yükselmiştir.

Oda üyeleri 5 meslek gurubuna ayrılmıştır. Oda Meclisi 10, Yönetim Kurulu 5 kişiden kuruludur. Oda Meclisi Başkanı Cafer Turan, Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Ali Üner'dir.

3 — Meslek guruplarını gösterir liste aşağıya çıkarılmıştır:

Erdek Ticaret Odasında Meslek Grupları :

Grup No.	Grup adı	Özel kişi	Tüzel kişi	Toplam
1	Zeytin, zeytinyağı, tuzlu ve taze balık, peynir, yün, pamuk, yumurta ve tavukçuluk ile iştigal edenler.	116	—	116
2	Bakkal, zahireci, konserveci, sebzeci, manav, kabzımal, fırıncı, kasap ve şekerciler.	57	1	58
3	Otelci, kahveci, lokantacı, pastahane, tuhafiye, manifatura, tüccar terzi, kırtasiye, motel ve kamp işletenler, kolonyacılar ve bayiler.	73	2	75
4	Bankacı, sigortacı, sarraf, madenci, sinema, eczane ve ithalatçı, tornacı, kaynakçı, akaryakıt bayileri, yedek parça, elektrik ve su tesisatçıları.	21	4	25
5	Nalburcu, inşaat müteahhidi, inşaat malzemesi satıcıları, demirci, bakırcı, kalaycı, tenekeci, taş ve tuğla ocakları işletenler, kereste ve mahrukatçılar, deniz ve kara nakliyecileri, derici, dabakçı ve kunduracılar.	89	—	89
	TOPLAM	**356**	**7**	**363**

4 — Erdek Ticaret Odası 1967 yılında ihracat için hiç bir firmaya mal tescilinde bulunmamıştır. Fakat, Erdek 162 sayılı Zeytin Satış Kooperatifi, Erdek İskelesinden Bulgaristan ve Romanyaya 735,5 ton zeytin ihraç etmiştir.

5 — Odaya kayıtlı 3 kollektif ve 3 kooperatiif olmak üzere 6 şirket vardır.

g) Gönen Ticaret Odası :

1 — Kuruluşu : Gönen Ticaret Odası 1961 yılında Bandırma Ticaret Odası ajanlığından ayrılarak 249 üye ile müstakil Oda olmuştur. 1967 yılında üye sayısı 614'ü bulmuştur.

2 — Organları : Gönen Ticaret Odasında 5 meslek gurubu teşekkül etmiştir. Oda Meclisi 10, Yönetim Kurulu 5 kişiden kuruludur. Oda Meclisi Başkanı H. Raci Pelvan, Yönetim Kurulu Başkanı B. Cahit Eralp'tır.

3 — Meslek grupları ile üye sayısını gösterir tablo aşağıya çıkarılmıştır.

Gönen Ticaret Odasında Meslek Grupları :

Grup No.	Grup adı	Özel kişi	Tüzel kişi	Toplam
1	Değirmenci, zahireci, fırıncı, yağlı tohumlar, un, kepek tacirleri, peynir, krema, yün, tavuk ve yumurtacılar.	161	3	164
2	Manifaturacı, tuhafiyeci ve tüccar terziler.	87	—	87
3	Banka, sigorta ve madenciler, eczacılar, tütüncüler, sinemacılar, dabaklar, derici, kunduracı, sarraf ve pastahaneler.	94	7	101
4	Otelciler, kahvehaneler, aşçılar, pastahaneler, şarapçılar, matbaacılar, kırtasiyeciler, bayiler, sebzeci, meyveci ve kabzımallar, kasaplar ve celepler, balıkçı ve şekerciler.	128	2	130
5	Nalburlar, inşaat malzemecileri, demirci, bakırcı kalaycı ve tenekeciler, taş ve tuğla ocakları, kereste ve mahrukatçılar, naklıyeciler, kaynak			

	ve makine tamircileri, yedek parçacılar, tornacılar, doğramacılar, akaryakıt bayileri, inşaat müteahhitleri ve taşoranlar.	180	6	186
	TOPLAM	650	18	668

4 — Şirketler : Odaya kayıtlı 11 kollektif, 2 limited, 1 anonim ve 5 kooperatif şirket olmak üzere 19 şirket vardır.

h) Ayvalık Ticaret Odası :

1 — Kuruluşu : 1926 yılında kurulmuştur.

2 — Organları : Odaya kayıtlı 7 meslek grubu vardır. Oda Meclisi 14, Yönetim Kurulu 5 üyeden kuruludur. Oda Meclisi Başkanı Özel Güngör, Yönetim Kurulu Başkanı da Faruk Kantarcıdır.

3 — Meslek Grupları : Meslek gurupları ve üye sayıları tablo halinde aşağıya çıkarılmıştır.

Ayvalık Ticaret Odasında Meslek Grupları :

Grup No.	Grup adı	Özel kişi	Tüzel kişi	Toplam
1	Zeytinyağı fabrikaları ve mengeneler.	23	17	40
2	Sabun sanayi ve bankalar.	14	16	30
3	Zeytinyağı, sabun tüccarları ve komisyoncular.	61	2	63
4	Yiyecek maddeleri satanlar.	90	2	92
5	Giyim ve ev eşyaları satıcıları.	60	2	62
6	Sanayiciler, inşaat malzemeleri imâlcileri, oto pedek parçacıları ve benzerleri.	81	7	88
7	Turizm gurubu (oteller, pansiyonlar, lokanta ve gazinolar k,ahve ve plâjlar, sinemalar, otobüs yazıhaneleri ve işletmecileri, taksiler, eczaneler kuyumcular ve benzerleri).	60	2	62
	TOPLAM	389	48	437

4 — Şirketler : Odaya kayıtlı 26 kollektif, 7 anonim, 7 limited, 4 kooperatif ve 4 İktisadi Devlet Teşekkülü olmak üzere 48 şirket vardır.

5 — Oda tarafından tescili yapılan ihraç malları : 1967 yılında Ayvalık Ticaret Odasınca Yunanistana ihraç edilen prina ile İtalyaya ihraç edilen zeytinyağının tescili yapılmıştır. İhracaat İzmir İhracatçılar Derneği tarafından yapılmıştır.

ı) Edremit Ticaret Odası :

1 — Kuruluşu : Edremit Ticaret Odası 11 Şubat 1926 tarihinde kurulmuştur.

2 — Organları : Oda Meclisi 12, Yönetim Kurulu 5 üyeden kuruludur. Oda Meclisi Başkanı Hüseyin Mazlum Sayıt'tır. Yönetim Kurulu Başkanı Remzi Molvalı'dır.

3 — Meslek Grupları : Odada teşekkül eden meslek gurupları ile üye sayısını gösterir tablo aşağıya çıkarılmıştır :

Edremit Ticaret Odasında Meslek Grupları :

Grup No.	Grup adı	Özel kişi	Tüzel kişi	Toplam
1	Zeytinyağı fabrikaları, zeytinyağı tacirleri, zirai işletme sahipleri, bankalar ve kooperatifler.	203	17	220
2	Gıda maddesi imâl ve satıcıları.	116	2	118
3	Manifatura ve tuhafiye işi ile meşgul olanlar.	84	2	86
4	Deri ve deri mamülleri satıcıları.	30	—	30

5	Nakliyeciler, nakliye levazımatı satıcıları.	55	3	58
6	1-5. meslek gurupları haricinde kalıp müstakil gurup teşkil edemiyenler.	150	5	155
	TOPLAM	638	29	667

4 — Şirketler : Odaya kayıtlı 19 kollektif, 1 komandit, 7 limited ve 2 kooperatif şirket olmak üzere 29 şirket vardır.

5 — 1967 yılında Odaya tescilli ihraç malı yoktur.

i) **Burhaniye Ticaret Odası :**

1 — Kuruluşu : Burhaniye Ticaret Odası 1923 yılında kurulmuştur. 1942 yılında kaldırılarak Edremit Ticaret Odasına bağlanmıştır. Fakat, mahalli tacirlerin isteği üzerine 1947 de yeniden kurulmuştur.

2 — Organları : Oda Meclisi 10, Yönetim Kurulu 5 üyeden kuruludur. Oda Meclisi Başkanı Mithat Lim, Yönetim Kurulu Başkanı Halit Selçuktur.

3 — Meslek Grupları : Odaya kayıtlı üyeler 5 meslek grubu teşkil etmişlerdir. Bu gruplara 320 üye dahildir. Meslek grupları ve üye sayıları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir :

Burhaniye Ticaret Odasında Meslek Grupları :

Grup No.	Grup adı	Özel kişi	Tüzel kişi	Toplam
1	Zeytin, zeytinyağı sanayicileri ve tüccarları.	44	21	65
2	Bakkaliye, yiyecek ve yakacak maddeleri.	77	—	77
3	Manifatura, tuhafiye ve tüccar terzi.	29	—	29
4	Zahire, un ve palamutçu.	54	6	60
5	Ota nakliyecisi, inşaat malzemeleri ve küçük sanat erbabı.	78	11	89
	TOPLAM	282	38	320

4 — Şirketler : Odaya kayıtlı 2 anonim, 10 kollektif, 5 kooperatif olmak üzere 17 şirket vardır.

5 — 1967 yılında Oda tarafından tescil olunmuş ihraç malı yoktur.

E — TİCARET BORSALARI :

a) **Borsa Nedir :**

5590 sayılı Borsalar Kanunu borsaları şöyle tarif eder: «Ticaret Borsaları, Kanunda yazılı esaslar dairesinde borsaya dahil maddelerin alım ve satımı ve fiatlarının tesbit ve ilânı işleriyle meşgul olmak üzere kurulan tüzel kişiliği haiz kamu kuruluşlarıdır». Kısaca borsa teşkilâtlı bir pazardır.

b) **Fonksiyonları (Görevleri) :**

1 — Borsaya dahil maddelerin, borsada alım satımını düzenlemek ve tescil etmek,

2 — Borsaya dahil maddelerin günlük fiatlarını usulüne göre tesbit ve ilân etmek,

3 — Alıcı ve satıcının teslim ve tesellüm ve tediye bakımından vecibelerini her tipin asgari vasıflarını ve muamelelerin tasfiye şartı ile fiatlar üzerinde müessir şartları, anlaşmazlık hasıl olduğunda ihtiyarî tahkim usullerini gösteren genel kaide ve hükümler vücuda getirmek,

4 — Yurt içi ve yurt dışı borsa ve piyasaları takip ederek, fiat haberleşmesi yapmak,

5 — Borsaya dahil maddelerin tiplerini ve vasıflarını tesbit etmek üzere lâboratuvar ve teknik bürolar kurmak ve kurulmuşlara katılmak,

6 — Kanun ve tüzüklerle ve Ticaret Bakanlığınca verilecek görevleri yapmak,

7 — Borsaya ait örf ve âdetleri tesbit ve ilân etmek.

c) **Balıkesir Ticaret Borsası :**

1) Kuruluşu : Balıkesirde ilk borsa 1930 yılında kurulmuş, ancak bu borsa ömürsüz olmuş ve iki yıl sonra kapanmıştır. İkinci defa 1958 yılında borsa kurulmasına teşebbüs edilmiş, 30 Mart 1958 tarihinde ilk meclis seçimi yapılarak 1 Haziran 1958 de Borsa faaliyete geçmiştir.

Borsanın ilk Meclis Başkanı İsmail Gürcan ve ilk Yönetim Kurulu Başkanı da Cevat Aksoy'dur.

2) Tesisler : Yeni yapılan zahire pazarının ortasında 240 m². lik bir Borsa binası, 12×16 m. genişliğinde bir satış salonu vardır. 500 kg. çekerli kantar ile bedava tartı yapılmaktadır. Ayrıca 30 ton çekerli bir araba kantarı 1967 yılında hizmete girmiştir. Küçük çapta bir lâboratuvarda rutubet ölçme cihazı, elek takımları, hassas terazi, sonda aletleri, tintometre, dansimetre vesaire vardır.

3) Teşkilât : 1967 yılında borsaya kayıtlı üye sayısı 180 dir. Borsanın 1958 yılında kuruluşunda üye sayısı 107 idi.

Borsanın meslek gurupları kurulmadığı için meslek komiteleri de teşekkül ettirilememiştir. Meslek komitesi görevlerini Borsa Meclisi yapar.

Borsa Meclisi 10 üyeden kuruludur. Meclis Başkanı Turhan Nalbantoğludur.

Borsa Yönetif Kurulu 5 üyeden kuruludur. Yönetim Kurulu Başkanı Cevat Aksoy'dur.

Borsanın bir de Umumî Kâtibi vardır. Umumi Kâtip Özen Bengi ayni zamanda Borsa Komiserliğini yapmaktadır.

Borsa Komiseri Ticaret Bakanlığınca tayin edilmekte olup, Borsada yapılan alım satımları denetleme ile görevlidir.

4) Kotasyon : Balıkesir Ticaret Borsasına dahil bulunan maddeler ve bunların en az miktarları aşağıda gösterilmiştir.

Balıkesir Ticaret Borsasına dahil maddeler :

Madde grubu	Maddeler	En az miktarları
Hububat	Arpa, buğday, çavdar, darı, kaplıca, mısır, yulaf.	100 (Kg.)
Hububat mamulleri	Un.	1 (Çuval)
	Kepek	2 (Çuval)
Bakliyat ve ürünleri	Bakla, burçak, fasulye, mercimek, nohut,	100 (Kg.)
Yağlı tohumlar	Ayçiçeği, susam, keten tohumu, pamuk çekirdeği, haşhaş tohumu.	100 (Kg.)
Nebati yağlar	Ayçiçeği yağı, pamuk yağı, susam yağı, zeytin	100 (Kg.)
	yağı	100 (Kg.)
Çeşitli gıda maddeleri	Patates, soğan, zeytin, ceviz vesaire.	100 (Kg.)
Tekstil ham maddeleri	Pamuk, çekirdekli pamuk, yapağı, yün, keçi kılı.	25 (Kg.)
Deriler	Büyükbaş ham deri.	50 (Kg.)
	Küçükbaş ham deri.	50 (Kg.)
	Av derileri.	3 (Çift)

5) Muamele Hacmi : Borsanın kuruluşundan bu güne kadar olan muamele hacmi aşağıda gösterilmiştir :

Yıllar	Muamele hacmi (1.000 TL.)
1958	27.716
1960	45.866
1962	70.788
1964	79.200
1966	80.700
1967	100.000

1966 yılı muamele tutarının madde grupları esasına göre dağılış tablosu ve umumi muamele hacmine göre % de nisbetleri :

Madde grupları	Muamele hacmi		Nisbeti
Hububat	26,3	(Milyon)	% 33,2
Un - kepek	32,5	»	% 40
Pamuk	9,5	»	% 11,8
Yapak - yün	6,6	»	% 8

Yağlı tohumlar	4,0	»	%	5
Bakliyat	0,9	»	%	1,1
Nebati yağlar	0,3	»	%	0,4
Diğer maddeler	0,6	»	%	0,5
TOPLAM	**80,7**	**Milyon**	**%100**	

6) Alım - Satım :

aa) Kampanya süresi :

Balıkesir Ticaret Borsasına dahil bulunan maddelerin kampanya süreleri şöylece tesbit edilmiştir:

Bakla	Temmuz - Ekim
Ayçiçeği	Ağustos - Ekim
Mercimek	Temmuz - Eylül
Mısır - Nohut	Ağustos - Kasım
Hububat	Temmuz - Kasım
Susam	Eylül - Aralık
Pamuk	Eylül - Aralık
Yapağı	Mayıs - Temmuz
Yün	Eylül - Ekim

bb) Alım satımlarda usul, şekil ve zaman :

Alımı satımı borsa içinde yapılan maddeler yapağı, yün ve pamuktur. Fakat müracaat halinde her mal borsa salonunda satılabilir. Zahire pazarı diğer maddelerin satışı yönünden borsa salonu olarak görülmektedir. Pazar içinde başka yabancı bir mal satılamaz. Yine pazar içinde kantar atılıp mal satın alınamaz. Pazardaki tartı emniyetini sağlamak için çok hassas olan Borsa kantarı ücretsiz olarak çalıştırmaktadır.

Yapağı ve yün satışları malın tamamı görülerek karşılıklı pazarlık usulü ile, ayçiçeği, nohut, buğday vesaire nümune üzerinden arttırma, pamuk ise standard tip üzerinden karşılıklı görüşme suretiyle alınıp satılır. Vadeli ve şartlı satışlar da yapılmaktadır.

Borsanın ve pazarın en haraketli günleri köylünün şehire indiği ve Balıkesirin pazarı olarak bilinen Pazartesi ve Salı günleridir. Pamuk Borsası, mevsim boyunca her gün saat 15-15,30'da açılmaktadır.

cc) Fiatlar :

Borsaya dahil önemli maddelerden bazılarının 1958, 1966 ve en son fiatları aşağıda gösterilmiştir :

Borsaya dahil maddelerin fiatları :

Maddeler	1958	1966	1967 (Kasım)
Buğday (Sert)	42.00	80.00	84.00
Arpa (Beyaz)	32.00	65.00	70.00
Yulaf (Beyaz)	30.00	62.00	70.00
Çavdar	29.00	64.00	64.00
Mısır (Sarı)	40.00	72.00	72.00
Bakla (Kara)	46.00	70.00	80.00
Nohut (Sıra)	61.00	95.00	115.00
Susam	248.00	391.00	405.00
Ayçiçeği (Yerli tohum)	86.00	109.00	112.00
Ayçiçeği (Yeni tohum)	—	138.00	156.00
Pamuk (Beyaz Std. 1.)	420.00	486.00	544.00
Pamuk Beyaz (Çekirdekli)	—	206.00	240.00
Pamuk Yerli (Çekirdekli)	161.00	178.00	215.00
Yapağı (Merinos)	2900.00	1677.00	1400.00
Yapağı (H. Mar. Kıvırcık)	1300.00	1342.00	1100.00
Kuzu Yünü	1300.00	1532.00	1500.00
Un 76-76 R. (Çv. Çıplak)	4280.00	8245.00	8316.00
Un 80 R. (Çv. Çıplak)	3900.00	7771.00	7829.00
Kepek	25.00	46.00	47.00

7) Borsanın çevresine ve piyasaya etkisi :

Balıkesir Ticaret Borsası bir üretici borsası hüviyetindedir. Genellikle üretici ve tüccar karşı karşıya gelmektedir. Son yıllarda özellikle pamuk üzerine tüccar

arasında yuvarlak masa görüşmeleri olmakta ve İzmir Borsasından günü gününe telefonla alınan piyasa fiatları üzerinden pamuk satışları yapılmaktadır.

Borsanın etki alanı Balıkesir Merkez İlçesi bucak ve köyleriyle civar ilçelerden Bigadiç, Savaştepe, Kepsut, Dursunbey, Sındırgı, İvrindi, Balya'dır. Yapağı ve yün bakımından Çanakkale İlinin Ezine İlçesi kısımlarını da etki alanı içine alır.

Başlıca ihraç maddeleri yapağı, nohut, mısır, ayçiçeği, badem ,kepek, bakla, mercimek, pamuk ve deridir.

Balıkesire, Konya ve Polatlı Bölgesinden buğday; Eskişehirden arpa, un; İzmir ve Manisadan pamuk; Bigadiç, Çanakkale ve Karacabeyden pamuk ve yapağı; Ödemiş ve Adapazarından patates; Edremit ve Havrandan zeytinyağı gelmektedir.

Balıkesir piyasası buğday, arpa, kepek ve unda Eskişehhir ve Konya; susam, zeytinyağı, pamukta İzmir; mısır, bakla, mercimek, nohut, ayçiçeği ve ham derilerde İstanbul; patateste Adapazarı; yapağıda ise İstanbul piyasasının etkisi altındadır.

d) Bandırma Ticaret Borsası :

1) Kuruluşu : Bandırma Ticaret Borsası, Ticaret Bakanlığının teklifi üzerine 30/7/1940 tarih ve 2/14081 sayılı Kararnameyle kurulmuştur. 17 Eylül 1940 tarihinde de faaliyete geçmiştir. Kuruluş tarihine göre memleketimiz borsalarının 23. südür.

2) Tesisler : Bandırma Ticaret Borsasının 1954 yılında tamamlayıp hizmete açtığı Borsa binası piyasanın merkezî bir yerindedir. 250 m². arsa üzerinde 4 katlı olan bu binanın birinci katı satış salonu, ikinci kat büro, üçüncü ve dördüncü katlar ise memur lojmanı olarak kullanılmaktadır.

3) Teşkilât : Borsanın 126 üyesi vardır. Üye sayısı az ve iştigal konuları değişik olduğundan meslek komiteleri kurulmamıştır.

Borsa Meclisi 10, Yönetim Kurulu 5 üyeden kuruludur. Meclis Başkanı Hamdi Şerbetçi, Yönetim Kurulu Başkanı Vedat Özsoy'dur. Borsanın Umumi Kâtibi İzzettin Akbay, Borsa Komiseri de Ünal Ünlü'dür.

4) Kotasyon : Bandırma Ticaret Borsası Kotasyonuna dahil maddeler ile bunların Borsada muamele gören en az miktarları aşağıda gösterilmiştir.

Bandırma Ticaret Borsasına dahil maddeler :

Madde grubu	Maddeler	Muamele gören en az miktarı
Hububat	Arpa, buğday, çavdar, çeltik, darı, kaplıca, kuşyemi, mısır, pirinç, yulaf	1. Çuval
Hububat mamulleri	Un, kepek	1. »
Bakliyat ve mamulleri	Bakla, burçak, fasulye, nohut, mercimek, börülce	1. »
Yağlı tohumlar	Ayçiçeği, keten tohumu, susam, pamuk çekirdeği, rapitsa, hardal	1. »
Küspeler ve pirina	Küspe	100 Kg.
Nebati yağlar	Ayçiçeği yağı	100 Kg.
Kuru ve yaş meyvalar	Ayçiçeği, keten tohumu, susam, pamuk çekirdeğ,i	1. Çuval
Çeşitli gıda maddeleri	Soğan	1. »
	Zeytin	1. Küfe veya varil
Tekstil ham maddeleri	Yapağı, yün, keçi kılı, çekirdekli pamuk	1. Harar
	Kaba pamuk	1. Balya
Ham deriler	Muhtelif	5. Adet
Av derileri	Muhtelif	5. Adet

5) Muamele Hacmi :

1967 yılı muamele hacmi madde guruplarına göre şöyledir :

Madde gurubu	Miktarı (Ton)	Bedeli (TL.)
Hububat	22.135	18.074.582
Hububat mamulleri	3.780	3.385.374
Bakliyat	1.862	2.310.477
Yağlı tohumlar	13.128	21.329.408
Nebati yağlar	1.350	6.257.250
Küspeler	4.500	2.565.000
Tekstil ham maddeleri	3.170	11.150.813
Kuru meyvalar	8	14.440
Ham deriler	279.499 (Adet)	1.500.276
TOPLAM		66.587.620

6) Alım - Satım :

aa) Kampanya süresi :

Borsa kotasyonundaki maddelerin kampanya süreleri aşağıda belirtilmiştir.

Hububat, bakliyat, yağlı tohumlar	Temmuz - Aralık
Pamuk	Eylül - Aralık
Yapağı, yün, keçi kılı	Mayıs - Ekim
Ham deriler	Devamlı

Bu duruma göre Ocak - Nisan arası Borsanın durgun devresidir.

bb) Alım satımlarda usul, şekil ve zaman :

Alım satımlarda, yün ve yapağıda malın tamamı, diğer maddelerin üretici satışlarında nümunesi görülerek ve aracı veya ajan eliyle arttırma ile, tüccarlar arasında muameleler ise genellikle tip ve vasıf tayini suretiyle yapılmaktadır. Vadeli muameleler zaman zaman sadece tüccarlar arasında ve hemen her madde üzerinde yapılmaktadır.

Borsada alım satımlar, kışın sabahları saat 10.00 - 12.00, yazın 9.00 - 12.00, öğleden sonraları da 14.00 - 17.00 arasında yapılmaktadır. Her maddenin satışı için ayrı saatler tesbit edilmemiştir. Arttırma karışık olarak ve üreticiden geliş sırasına göre düzenlenmektedir.

Borsa dışı yapılan muamelelere ait beyannameler en geç takip eden ilk iş günü saat 17.00 ye kadar Borsa tarafından kabul edilmektedir.

cc) Borsada muamele gören maddeler ve fiatları :

Borsada muamele gören maddelerin fiatları aşağıda gösterilmiştir :

Maddeler	1967 (Ortalama fiat)
Buğday (Sert)	79,70 Kuruş
Buğday (Yumuşak)	83,40 »
Arpa (Beyaz)	69,00 »
Yulaf	71,85 »
Mısır	76,55 »
Un 79-81 R. Çuval	7640,00 »
Un 74-76 R. Çuval	7574,45 »
Kepek	47,35 »
Kabuklu kara bakla	77,20 »
Horoz fasulye	233,60 »
Ay çiçeği	162,05 »
Keten	213,65 »
Pamuk çekirdeği	72,30 »
Ayçiçeği yağı	463,50 »
Ayçiçeği küspesi	57,00 »
Pamuk (çekirdekli birinci)	228,35 »
Pamuk (çekirdekli ikinci)	218,50 »
Pamuk (standard birinci)	558,00 »
Pamuk (standard ikinci)	525,00 »
Merinos yapağı	1800,00 »
Merinos yarım	1735,00 »
Marmara kıvırcık yapağı	1225,00 »
Kasap başı yün	1350,00 »
Kırkım yünü	1440,00 »
Salamura sığır derisi (Kg. yaş)	441,60 »
Taze sığır derisi (Kg. yaş)	365,00 »
Koyun derisi (Adet yaş)	1300,00 »

7) Borsanın çevresine ve piyasaya etkisi :

Bandırma Borsasına Erdek, Gönen, Biga, Manyas, Susurluk, Balıkesir, Karacabey ve Mustafa Kemalpaşa'dan devamlı olarak mal gelmekte, bu piyasalarda Bandırma Ticaret Borsasında kote edilen fiatlar hâkim olmaktadır. Ancak, Bandırma çevrenin son piyasası değildir. Toplanan emtianın büyük bir kısmı İstanbula, pamuk ise İzmire sevk edilmektedir. Dolayısiyle İstanbul Borsasının Bandırma piyasası üzerinde hissedilir tesirleri vardır.

F — TOPTANCI HALİ :

a) Teşkilât :

Toptancı Hali Belediye Muhasebe Servisine bağlı olup bir idare memuru, bir tahsildar ve iki gece bekçisi olmak üzere dört kişilik kadro ile idare olunmaktadır.

b) Tesislerinin Yeri ve Durumu :

Toptancı Hali, Karasi Mahallesi Alankuyu sokakta sebze hali bitişiğindedir. 13 tane 85'er metre karelik deposu vardır. 13 kabzımal ve 13 kabzımal yazıhanesi mevcuttur. Yükleme ve boşaltma tesisleri yoktur. Bugün için ihtiyacı karşılamaktan uzaktır. Satış, mal görülerek ve pazarlıkla yapılır.

c) Toptancı Halinde alım satım konusu mallar :

1 — Her çeşit yaş sebze (takriben 25 kalem) :

Pırasa, lahana, ıspanak, kereviz, karnıbahar, havuç, domates, fasulye, biber, patlıcan, hıyar, bakla, kabak, enginar, araka, soğan, marul, sarımsak ve benzerleri.

2 — Her çeşit meyva (takriben 20 kalem) :

Elma, armut, ayva, erik, portakal, mandalin, kiraz, vişne, muz, üzüm, şeftali, çilek, kayısı, döngel, yeni dünya, nar, limon, incir ve benzerleri.

d) Muamele Durumu :

1966 yılı içinde sebze gurubundan asgari 1817, azami 2035 ton mal toptancı hal'indê muamele görmüştür. Yine aynı yıl çinde meyva gurubundan asgari 1807 ton, azami 2239 ton mal muamele görmüştür.

e) Hal'in çevreye ve piyasaya etkisi :

Hal bir tüketici pazarı hüviyetindedir. Merkez ve civar ilçelerin ürünü burada satılır. Dörtyol, Mersin, Kozan, Antalya, ve Finike'den portakal ve limon; Alanya'dan muz; Bursa'dan şeftali; Akhisar'dan karpuz; İzmir'den mandalin; Mersin ve Antalya'dan biber, patlıcan, taze fasulye ve domates; Kozak, Çanakkale ve Denizli'den üzüm gelir.

G — PAZAR, PANAYIR VE FUARLAR:

a) İl Merkezinde :

Pazar ve pazartesi günleri Mezbaha civarında hayvan pazarı kurulur. Oldukça derli toplu bir pazar yeridir. Etrafı çevrili olup bir tartı baskülü vardır. Civar köy, ilçe ve illerden gelen hayvanlar burada satışa çıkarılır. Alım ve satımların düzen içinde olması için Belediye tarafından her türlü tedbir alınmıştır.

Muharrem Hasbi Lisesi yanında Belediyenin, içinde borsa binası da bulunan modern bir zahire (ekin) hali vardır. İl çiftçileri tarla ürünleri ile yün, yapağı satışlarını burada yaparlar. Tarla ürünleri pazarı pazartesi ve salı günleri burada kurulur.

Zahire pazarının 20 metre kadar güneyinde modern bir açık hava pazarı vardır. Şehir halkı sebze ve meyve ihtiyacını pazar ve pazartesi günleri buradan karşılar. Bundan başka perşembe günleri Hakkıçavuş Mahallesinde, cumartesi günleri de Dinkçiler Mahallesinde açık sebze semt pazarları kurulur.

Şehrin merkezinde pazartesi, salı günleri kurulan, üzeri mozaikle kaplı, beton masalı, yağ ve yoğurt pazarı vardır.

b) İlçe, bucak ve köylerde kurulan pazar ve panayırlar :

Pazar ve panayırlar üretici ve tüketici vatandaş kitlesinin uzak mesafelere varmadan ihtiyaçlarını karşılamaya yarar. Hem alıcı ve hem de satıcı durumunda olan köylü, köyüne yakın pazarlarda malını satar ve ihtiyacı olan maddeleri satın alır. Bir bakıma alıcı ve satıcı ayağına gelmiş, uzak merkezlere gitmek için fazla masraf yapmaktan kurtulmuştur. Buna karşılık alım ve satımda rekabet kısmen olsun ortadan kalktığından aleyhine bir durum hasıl olur. Her halde mahalli pazarlar üretici ve tüketici kitle için bazı faydaları muhafaza etmektedir.

İlçe Pazarları:

İlçenin adı	Pazar günü	İlçenin adı	Pazar günü
Ayvalık	Perşembe	Kepsut	Cumartesi
Burhaniye	Pazartesi	Dursunbey	Cuma
Havran	Cuma	Susurluk	Çarşamba
Edremit	Çarşamba	Manyas	Cumartesi
Balya	Perşembe	Bandırma	Cumartesi
İvrindi	Cumartesi	Gönen	Salı
Savaştepe	Pazartesi	Erdek	Pazartesi
Sındırgı	Cumartesi		
Bigadiç	Perşembe		

Panayırlar:

İlçesi	Mevkii	Tarihi
Susurluk	Merkez	15 - 17 Mayıs
Balıkesir	Kurtdere Köyü	20 - 21 Mayıs
Kepsut	Merkez	24 - 26 Mayıs
Balya	Merkez	27 - 29 Mayıs
Susurluk	Göbel Bucak Merkezi	29 - Mayıs - 1 Haziran
Manyas	Merkez	3 - 6 Haziran
Gönen	Sarıköy Bucak Merkezi	12 - 14 Haziran
Gönen	Merkez	16 - 19 Haziran
Balya	Ilıca Bucak Merkezi	21 - 23 Haziran
Manyas	Darıca Köyü	21 - 23 Haziran
Balıkesir	Şamlı Köyü	25 - 27 Haziran
Dursunbey	Merkez	7 - 14 Ağustos
Susurluk	Ömerköy Bucak Merkezi	14 - 16 Ağustos
Kepsut	Merkez	16 - 20 Ağustos
Gönen	Sarıköy Bucak Merkezi	15 - 17 Ağustos
Susurluk	Karapürçek Köyü	20 - 22 Ağustos
Susurluk	Merkez	25 - 27 Ağustos
Bigadiç	Mecidiye Köyü	1 - 3 Eylül
Balıkesir	Türkali Köyü	2 - 3 Eylül
Balıkesir	Ovaköy Köyü	5 - 8 Eylül
İvrindi	Korucu Köyü	7 - 11 Eylül
Bigadiç	Merkez	10 - 13 Eylül
Gönen	Merkez	10 - 12 Eylül
Balıkesir	Pamukçu Köyü	14 - 16 Eylül
Manyas	Merkez	15 - 18 Eylül
Balıkesir	Kocaavşar Köyü	16 - 17 Eylül
Balıkesir	Şamlı Köyü	17 - 19 Eylül
Savaştepe	Merkez	17 - 20 Eylül
Sındırgı	Kocakonak Köyü	19 - 22 Eylül
Balya	Merkez	20 - 23 Eylül
Bandırma	Sığırcıatik Köyü	20 - 23 Eylül
İvrindi	Merkez	24 - 27 Eylül
Bigadiç	Çağış Köyü	28 - 30 Eylül
İvrindi	Ergama Köyü	28 - 30 Eylül
Balıkesir	Konakpınar Köyü	1 - 4 Ekim

c) **Fuar :**

Balıkesirde fuar fikri 1949 da canlanmaya başlar. 1949 yılında Muharrem Hasbi Lisesinin bulunduğu Garipler Mezarlığı mevkiinde emtia ve hayvan panayırı kurulmuştur. Panayır bu mevkide alâka görmediğinden 1952 de bugünkü fuar sahasının güneyine nakledilmiştir. 1959 yılında ise panayır mevki ve manzarası daha güzel olan parkın içine kaldırılmış ve 70 dönümlük bir sahada merhum Vali Kâzım Arat ve Belediye Başkanı Enver Durmaz'ın gayretleri ile Balıkesir Sergisi haline getirilmiştir. Sergi 15 gün müddetle açıktır. Fuarın nüvesini teşkil eden bu sergi ekonomik ve sosyal gelişme sonucu 1965 yılında fuar haline getirildi. Vali sayın Fethi Tansuk ve Belediye Başkanı Hüseyin Baştuz'un gayretleri, İl Genel Meclisi ve Belediye Meclisinin müşterek kararları ile Ticaret ve Sanayi Odası ve Esnaf Derneklerini içine alan Fuar Yaşatma Komitesinin hazırlatıp Ticaret Bakanlığına sunduğu tüzükle, fuarın kuruluşu tescil ettirilmiş oldu. 13.3.1965 tarihinden itibaren 35 dönümlük bugünkü saha fuar vasfını kazandı. 1966 da Vali Sayın Fahri Centel daha sonra, Vali Sayın Fahrettin Akkutlu ve Belediye Başkanı Sayın Hüseyin Baştuz'un gayretleri ile yeraltı kablolu sabit ışık, su şebekesi, modern 900 kişilik açık hava tiyatrosu, medeni ihtiyaçlara cevap verecek sabit tesislerle bugünkü vaziyete getirildi.

Fuar faaliyeti, tüzüğüne göre Fuar Meclisi ve Fuar Encümeni tarafından yürütülür. İki yılda bir toplanan Meclis, Fuar Encümeni üyelerini seçer. Meclis, Vali, Belediye Başkanı, Defterdar, Bayındırlık, Veteriner, Milli Eğitim, Teknik Ziraat, Özel İdare, YSE, Hukuk İşleri Müdürleriyle Ticaret Odası Başkanı, Ticaret Borsası Başkanı, Necati Eğitim Enstitüsü Müdürü, Orman Başmüdürü, Elektrik İşletmesi Müdürü, Belediye Hesap İşleri Müdürü, Ziraat Odası Başkanı ve Esnaf Dernekleri Birliği Başkanından teşekkül eder. 12 kişilik Fuar Encümeni Fuar Meclisi Üyeleri arasından seçilir. Encümen kendine bağlı Fuar Müdürlüğü ile işleri yürütür.

Bu zamana kadar temel tesisler için 394.011,21 TL. masraf yapılmış ve 704.560,23 TL. gelir elde edilmiştir.

Fuara iştirak eden firmalar

Auer Gaz Ocakları Sanayii,
Şarap Fabrikası,
Manisa Romörk Fabrikası,
Oerlikon Kaynak Fabrikası,
Koç Holding ve Anadol Fabrikası,
Çanakkale Seramik Fabrikası,
Bandırma Kalefleks Fabrikası,
Pamuklu Dokuma Fabrikası,
Çimento Fabrikası,
Sümerbank Umum Müdürlüğü,
Türkiye Petrolleri A. O.
YSE. Müdürlüğü,
Kütahya Çini Fabrikası,
DSİ,
Tekel Başmüdürlüğü,
Orman Başmüdürlüğü,
İstanbul Alimunyum Fabrikaları,
Konya El Sanatları,
Zirai Donatım Kurumu,
Çeşitli yerli müessese ve acenteler.

Balıkesir Fuarı 6 Ağustosta açılır, 6 Eylül'de kapanır.

H — BANKALAR :

a) İl Merkezindeki Banka Şubeleri :

T. C. Ziraat Bankası
İş Bankası
İş Bankası Sanayii Şubesi
Emlâk Kredi Bankası
Etibank
Yapı ve Kredi Bankası
Halk Bankası
Vakıflar Bankası
Türk Ticaret Bankası
Osmanlı Bankası
Sümerbank
Şekerbank
Akbank
Garanti Bankası

b) İlçelerdeki Banka Şubeleri :

Ayvalık İlçesi
T. C. Ziraat Bankası

Halk Bankası
İş Bankası
Vakıflar Bankası
Osmanlı Bankası
Yapı ve Kredi Bankası
Altınova T. C. Ziraat Bankası Bürosu

Balya İlçesi

T. C. Ziraat Bankası

Bandırma İlçesi

T. C. Ziraat Bankası
Halk Bankası
İş Bankası
Türk Ticaret Bankası
Vakıflar Bankası
Osmanlı Bankası
Akbank
Garanti Bankası
Yapı ve Kredi Bankası

Bigadiç İlçesi

T. C. Ziraat Bankası

Burhaniye İlçesi

T. C. Ziraat Bankası
Halk Bankası
İş Bankası

Dursunbey İlçesi

T. C. Ziraat Bankası
Vakıflar Bankası

Edremit İlçesi

T. C. Ziraat Bankası
Halk Bankası
Vakıflar Bankası
Türk Ticaret Bankası
İş Bankası
Osmanlı Bankası

Yapı ve Kredi Bankası
Akbank

Erdek İlçesi

T. C. Ziraat Bankası
İş Bankası
Yapı ve Kredi Bankası

Gönen İlçesi

T. C. Ziraat Bankası
Halk Bankası
İş Bankası

Havran İlçesi

T. C. Ziraat Bankası
İş Bankası

İvrindi İlçesi

T. C. Ziraat Bankası

Kepsut İlçesi

T. C. Ziraat Bankası

Manyas İlçesi

T. C. Ziraat Bankası
Şekerbank

Savaştepe İlçesi

T. C. Ziraat Bankası

Sındırgı İlçesi

T. C. Ziraat Bankası
İş Bankası
Tütüncülük Bankası

Susurluk İlçesi

T. C. Ziraat Bankası
Halk Bankası
Şekerbank
İş Bankası
T. C. Ziraat Bankası Şeker Fabrikası Bürosu

3 — ENDÜSTRİ HAYATI

A. GENEL BİLGİLER

Ülkemizin ileri bir hayat standardına ulaşması ancak uzun süreli ve plânlı kalkınma gayretleriyle mümkün olabilecektir. Bu amaca ulaşmak için Devlet Plânlama Teşkilâtınca hazırlanan kalkınma plânı ekonomimizdeki denge şartlarını da göz önünde bulundurarak geniş ölçüde endüstriye yer vermektedir. Kalkınma plânı sağlam tarıma dayanan ve endüstriye geniş önem veren bir ekonominin ülkemizde kurulması amacına yönelmiştir.

Balıkesir İli geniş tarımsal toprakları, bu toprakların altında zengin maden yataklarıyle, sermaye sahibi teşebbüsler için, verimli endüstri yatırımlarına çok elverişlidir. Ucuz işletme sahaları, enerji ve iş gücü, ham madde temini, ulaşım kolaylığı, ilin büyük tüketim merkezlerine yakınlığı belli başlı yatırım avantajlarıdır. Son senelerde özellikle yurt dışındaki işçilerimizin bazı yatırım teşebbüslerine geçtikleri görülmektedir.

B. BALIKESİR İLİNİN ENDÜSTRİDEKİ YERİ VE ÖNEMİ

Balıkesir İlinin doğal özellikleri bakımından kalkınma plânı uygulama programlarında dikkate alınarak kurulmuş ve gelişmekte olan endüstri, daha çok tarımsal ürünler endüstri dalıdır. İlin güney ve doğusu ormanlarla, batı ve kuzeyi zeytinliklerle kaplıdır. Verimli, alüviyonlu ovalarında boş toprak bırakılmıyacak şekilde tütün, pamuk, pancar, ay çiçeği ve tahıl tarımı yapılmaktadır. Tarıma elverişli olmıyan topraklarda hayvancılık yapılır. Üretilen ürünler ve imal edilen mamüller İstanbul, İzmir gibi büyük tüketim merkezlerine kara, deniz ve demir yollarıyla sevkedilerek kıymetlendirilir.

Yapılan sayımlara göre Balıkesir Sanayi Odası Bölgesinde faaliyette bulunan kayıtlı 153 adet endüstri kuruluşunun 75 adedi yani yarısı tarım ürünleri endüstri dalını kapsamaktadır. Bunların içinde en büyük önemi zeytinyağı, bitkisel yağlar, un ve unlu maddeler, gıda maddeleri, konserve, pamuk çırçır, tekstil, ağaç mamülleri endüstrisi göstermektedir. Edremit ve Ayvalık Sanayi odaları bölgesindeki endüstri kolları da tamamen tarım ürünleri endüstri dalını kapsamaktadır.

Türkiyede en geniş zeytinlik alan Balıkesir İli sınırları içinde bulunmaktadır. Bu yüzden zeytinyağı ve rafine sanayii bölgede gelişmiştir. Özellikle Ayvalık, Edremit, Burhaniye ve Havran İlçeleri Ege Bölgesinde üretilen zeytin tanesinin % 48 ini yetiştirmektedir (1961 - 1965 yılları üretim ortalaması). Yer üstü tarım ürünleri yanında toprak altı maden zenginlikleri, madencilik için önemli bir durum arzetmektedir. Bölgede boraks, demir, krom, linyit kömürü, manganez, antimuan, çinko ve kurşun gibi maden çeşitleri bulunup, bunlar (30) a yakın özel teşebbüs tarafından kendi mali güçleri oranında işletilmektedir. Madenciliğin gelişmesi ile makine, madenî eşya, metal endüstrisi ve büyük endüstrinin yan kollarını da gelişeceği muhakkaktır.

C. ENDÜSTRİLEŞMENİN BALIKESİR İLİNE ETKİSİ

Balıkesir İlinde endüstri gelişme olanaklarına sahiptir. Henüz gelişmiş bir endüstriden söz edilemez. Ancak, birçok alanda teşebbüsler ve teşebbüs eğilimleri görülmektedir.

Tarım maddeleriyle madenlere dayanan endüstrinin kurulması ve gelişmesi halinde Balıkesir İlinin çeşitli yönlerden etkileneceği açıktır. Bu sebepten şimdiden konu üzerine eğilerek hazırlıklı bulunmanın ve gerekli tedbirleri yavaş da olsa almanın gereği vardır.

D. ENDÜSTRİLEŞMENİN GETİRECEĞİ ÇEŞİTLİ SORUNLAR

a) Köylerden şehirlere nüfus akımı:

Endüstrileşme köylerden şehire bir nüfus hareketi doğuracaktır. Şehir idarelerinin bu durumda çeşitli sorunlarla karşılaşmaları olağandır. En önemlisi dar bütçeli aileler için sıhhî konutlar temini sorunudur. Bundan sonra iş piyasasında, işçi arz ve talebinin işçi aleyhine olduğu

dönemlerde işsiz kitlenin yaratacağı sosyal problemler gelir. Bu konularda evvelden alınacak tedbirler ilmen tesbit edilmiş olup, belediyelerin konuya önem vererek çalışmaları gerekir. Bu aynı zamanda görevleridir de.

b) Endüstrileşme, nüfus yoğunluğu dolayısıyla içme suyu, imâlat ve temizlik için kullanma suyu ihtiyacını artıracaktır. Bunun için şimdiki halde yeterli olmıyan su şebekelerinin ve kaynaklarının geliştirilmesi zorunluğu ortaya çıkmaktadır. Endüstri kuruluşları aynı zamanda bol su bulunan yerleri tercih ederler.

c) Pilot sanayi bölgesi tesisi ve alt yapı sorunu :

Endüstri teşebbüslerinin şehir nüfus topluluklariyle sosyal ve sağlık bakımından uyuşması için endüstri kuruluş ilkelerini şehircilik yönünden de uygulamak gerekir. Çalışmaların ve kuruluşların yapılacağı bölgeyi seçmek ve tesisleri burada toplamak, bu bölgede alt yapı tesislerini kurmak (su, elektrik, yol, kanalizasyon) toplumun ve endüstriyel gelişmenin yararına olup, aksi halde ilerde toplum sosyal ve ekonomik bakımından büyük zararlara uğrayabilir.

Onun için Balıkesir, Bandırma, Edremit ve Ayvalık gibi endüstriyel gelişme temayülü gösteren şehirlerin endüstri bölgelerini, tesisleri ile beraber şimdiden hazırlamaları gerekmektedir.

d) Elektrik enerjisi sorunu :

Şehirlerimizin elektrik enerjisi ihtiyac Kuzey - Batı Anadolu Enterkonekte Enerji Sisteminden elde edilmektedir. Beş Yıllık Yatırım Plânlarında bölgelerin endüstriyel gelişme durumlarına göre çeşitli enerji ihtiyaçlarının hesap edilerek giderilmesi için gerekli tedbirler alınmaktadır. Ancak, Balıkesir İlinde şehirlerin şebekeden ceryan çeken hatları yeni endüstri kuruluşlarının çoğalması sonucu yetersiz kaldığından, özellikle Balıkesir Şehrinde büyük sanayi kuruluşlarının tükettikleri ceryan gücüne göre trafo yaptırmaları zorunluluğu ortaya çıkmış bulunmaktadır.

e) Bölge Laboratuvarı sorunu :

Zeytinyağı ve bitkisel yağlar sanayiinin Balıkesir İli ekonomisinde önemi ve yeri büyüktür. Dış pazarlara ihraç edilen bu ürünler ülkemiz için birer döviz kaynağıdır. Bu ürünlerin bölgede laboratuvar tahlil ve kontrollarından geçerek ambalajlanması, pazarlanması, hem tacirlerimizin hem de üreticilerin, sonuç olarak ülkemizin yararınadır. Son yıllarda zeytinyağı ihracatında görülen bazı skandallar ticari itibarımızı zedelemiştir. Şimdi İzmir İlinde Üniversite laboratuvarlarında yapılan bu tahlillerin ilimizde kurulacak bir bölge lakoratuvarında yapılmasının büyük faydaları olacaktır. Kamu sektörü ile Odalar Birliğinin ortaklaşa gerçekleştirebilecekleri bu teşebbüse bir an evvel girişmek lâzımdır.

E. BALIKESİR İLİNİN ENERJİ DURUMU :

a) **Mevcut enerji kuruluşları :**

Balıkesir İli dahilinde enerji kuruluşu yoktur. Diğer ilçe merkezlerinde ma-

Balıkesir İli Enerji İhtiyacı Tahminleri Tablosu

	1965		1975		1985		1995	
	Puvanta (kw.)	Enerji (10^3 kw.)	Puvanta (kw.)	Enerji (10^3 kw.)	Puvanta (kw.)	Enerji (10^3 kw.)	Puvanta (kw.)	Enerji (10^3 kw.)
1 - Halk ihtiyacı	2553	7667	3285	9867	4284	12866	5586	16777
2 - a) Küçük endüstri	2698	8447	3668	11015	4782	14363	6236	18729
b) Büyük endüstri	1000	5826	1300	7597	1695	9906	2210	12917
% 15 şebeke kaybı	938	3291	1110	4271	1614	5570	2104	7263
T O P L A M	**7189**	**25231**	**8507**	**32750**	**12375**	**42705**	**16136**	**55686**

halli ihtiyaçları karşılamak üzere kurulmuş belediyelere ait küçük kapasitede dizel ve hidroelektrik santralları bulunmaktadır.

b) **Mevcut enerji ihtiyacı :**

Balıkesir İlinin yıllık enerji ihtiyacı 6 milyon kwh. dır. Bu rakamın tahminlere göre hesap edilen artışı 279. sayfanın altındaki tabloda gösterilmiştir. Mevcut enerji ihtiyacı halk ve endüstri ihtiyacı olmak üzere ikiye ayrılır.

1) Halk ihtiyaçları :

Halk enerji ihtiyaçları meskenler, resmi daireler, mağaza ve dükkânlar, köyler, genel yerler ve sokakların aydınlatılmasından ibarettir.

2) Endüstri ihtiyaçları :

Küçük ve büyük endüstri olmak üzere ikiye ayrılır.

c) **Balıkesir'in enerji ihtiyacının karşılanması :**

Balıkesir İli halkının ve endüstrisinin enerji ihtiyacı Kuzey - Batı Anadolu Enterkonekte Şebekesinden sağlanmaktadır. Kuzey - Batı Anadolu Enterkonekte sistemine bağlı olan termik ve hidrolik santrallar şunlardır: Çatalağzı, Tunçbilek, Soma, Silâhtarağa, Ankara EGO, Ereğli Demir Çelik Termik; Sarıyer, Hirfanlı, Demirköprü, Kemer ve Göksu Hidrolik santralları.

F. SANAYİ ODALARI :

a) **Fonksiyonu :**

1 — Sanayii ilgilendiren bilgi ve haberleri derlemek, ilgililerin faydasına sunmak, resmî makamlar tarafından istenen bilgileri hazırlamak,

2 — Sanayie ait her türlü incelemeleri yapmak, bölgeleri içindeki endeks ve istatistikleri yapmak,

3 — Ticaret Bakanlığı ve Odalar Birliği tarafından verilecek hizmetleri yapmak,

4 — Sanayie ait örf, âdet ve teamülleri tesbit etmek,

5 — Sanayi alanında ahlâk ve birliğin korunması için meslekî kararlar almak.

6 — Mahkemelerden tevcih olunacak soruları incelemek ve cevaplandırmak, hakem ve bilirkişiler tayin etmek,

7 — Sergi ve fuarlar açmak, kurslar düzenlemek,

8 — Meslek çalışmalarına ait konular üzerinde bakanlıklara ve ilgili kamu teşekküllerine teklif ve dileklerde bulunmak.

b) **Balıkesir İli Bölgesindeki Sanayi Odaları :**

Balıkesir İli Bölgesinde müstakil sanayi odası yoktur. Mevcut Balıkesir, Edremit ve Ayvalık Sanayi Odası şubeleri Ege Bölgesi Sanayi Odasına bağlıdırlar.

c) **Balıkesir Sanayi Odası Şubesi :**

Bölge esasına göre 1.1.1954 tarihinde kurulan Ege Bölgesi Sanayi Odası hudutlarına dahil edilen Balıkesir Sanayi Odası 1954 tarihinden beri faaliyetine devam etmektedir. Ege Bölgesinin Sanayi Odasının (Merkezi İzmir) Aydın, Ayvalık, Balıkesir, Edremit, Denizli, Manisa ve Milas olmak üzere yedi şubesi vardır.

Balıkesir Sanayi Odası Şubesinin Başkanı Sanayici Mustafa Güler'dir. Şube Şefi Fahri Türker'dir. Şubenin halen (153) üyesi bulunmaktadır.

Balıkesir Sanayi Odası Şubesine kayıtlı üyelerin meslek grupları, üye adedi, üyelerin hukuki durumları ve sermayelerini gösterir tablo (I) e bakınız. Üyelerin meslek gruplarına göre dağılışı da tablo (II) de gösterilmiştir. Yine meslek gruplarının yıllık imalât kapasiteleri ile çalıştırdıkları işçi sayıları tablo (III) de gösterilmiştir.

Balıkesir Sanayi Odası Şubesine kayıtlı üyelerin meslek gruplarına göre adları ve faaliyet konuları aşağıda gösterilmiştir :

aa) **İstihraç Sanayii :**

(1) T ü z e l k i ş i l e r :

— Akas Madencilik Limited Şirketi, Linyit Kömürü çıkarılması.

— Bortaş Türk Madencilik Koll. Şti., A. Sırrı Yırcalı ve Ortakları.

— Yakal Borasit Ltd. Ort., Borasit Madeni çıkarılması.

Balıkesir Sanayi Odası Üyelerinin meslek Grupları Hukukî Durumları ve Sermayelerini gösterir Tablo :

(Tablo I)

No.	Meslek grupları adı	Üye Adedi Hukuki Durumu Özel	Tüzel	Toplam	Sermaye (T.L.) Özel	Tüzel	Toplam
1	Maden İstihraç Sanayii	6	11	17	750 000	3 600 000	4 350 000
2	Un ve Unlu Maddeler S.	9	3	12	11 700 000	4 500 000	16 200 000
3	Şekerli Maddeler S.	2	1	3	410 000	30 000 000	30 410 000
4	Muhtelif Yiyecek Mad. S.	2	9	11	470 000	5 775 000	6 245 000
5	Zeytinyağı Sanayii	—	—	—	—	—	—
6	Bitkisel Yağlar Sanayii	1	4	5	250 000	6 550 000	6 800 000
7	İçki Sanayii	1	1	2	250 000	200 000	450 000
8	Pamuk ve Çırçır Sanayii	11	2	13	1 483 000	400 000	1 883 000
9	Pamuk İpliği ve Pam. Dok. S.	—	1	1	—	25 000 000	25 000 000
10	Dokuma Kooperatifleri	—	—	—	—	—	—
11	Yünlü ve Diğer Tekstil S.	4	—	4	4 515 000	—	4 515 000
12	Ağaç Mamulleri Sanayii	10	1	11	2 763 000	125 000	2 888 000
13	Mobilya Sanayii	7	—	7	920 000	—	920 000
14	Matbaa İşleri	4	—	4	570 000	—	570 000
15	Deri ve Kösele Sanayii	5	—	5	1 580 000	—	1 580 000
16	Lâstik ve Plâstik Sanayii	2	2	4	1 300 000	15 230 000	16 530 000
17	Kimya Sanayii	2	2	4	1 391 000	82 305 000	83 696 000
18	Sabun Sanayii	—	—	—	—	—	—
19	Topraktan Mamul Malz. Sanayii	2	1	3	4 530 000	650 000	5 180 000
20	Taş. Toprak, Cam Mamull. S.	2	1		350 000	25 000 000	25 000 000
21	Metal Sanayii	15	—	15	2 710 000	—	2 710 000
22	Makine Sanayii	3	—	3	550 000	—	550 000
23	Madeni Eşya Sanayii	1	—	1	348 000	—	348 000
24	Elektrik Makina ve Tec. S.	1	1	2	120 000	2 400 000	2 520 000
25	Madeni Sanayii	12	2	14	2 843 000	1 196 000	4 039 000
26	Taşıt Sanayii	3	—	3	569 000	—	569 000
27	Müteahhitler	—	1	1	—	10 000 000	10 000 000
28	Çeşitli İmalât Sanayii	2	3	5	495 000	20 053 000	20 548 000
	T O P L A M	**107**	**46**	**153**	**40 867 000**	**232 984 000**	**273 851 000**

Balıkesir Sanayi Odası Üyelerinin Meslek Gruplarına Göre Dağılışını Gösterir Tablo

(Tablo II)

No.	Meslek Grupları Adı	Merkez İlçe Özel	Merkez İlçe Tüzel	Bandırma Özel	Bandırma Tüzel	Bigadiç Özel	Bigadiç Tüzel	Dursunbey Özel	Dursunbey Tüzel	Erdek Özel	Erdek Tüzel	Gönen Özel	Gönen Tüzel	Susurluk Özel	Susurluk Tüzel	TOPLAM
1	Maden İstihraç S.	1	5	1	—	—	5	1	—	2	—	1	1	—	—	17
2	Un ve Unlu Mad. S.	8	2	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	12
3	Şekerli Maddeler S.	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3
4	Muh Yiyecek Mad. S.	—	1	—	4	1	—	—	—	—	2	—	1	1	1	11
5	Zeytinyağı Sanayii	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Bitkisel Yağlar S.	1	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5
7	İçki Sanayii	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	2
8	Pamuk, Çırçır Sanayii	6	1	4	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
9	Pamuk İpliği ve Pam. Dok. S.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
10	Dokuma Kooperatifleri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Yünlü ve Diğer Tekstil S.	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
12	Ağaç Mamulleri S.	4	—	—	—	1	—	5	—	—	—	—	—	—	1	11
13	Mobilya Sanayii	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	7
14	Batbaa İşleri	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
15	Deri ve Kösele S.	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	5
16	Lâstik ve Plâstik S.	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	4
17	Kimya Sanayii	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
18	Sabun Sanayii	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	Topraktan Mam. İnş. Mal. S.	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3
20	Taş, Toprak, Cam Mam. S.	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	3
21	Metal Sanayii	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
22	Makina Sanayii	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
23	Madeni Eşya Sanayii	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
24	Elektrik Makina ve Tec. S.	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
25	Madeni Sanayii	7	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	14
26	Taşıt Sanayii	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
27	Müteahhitler	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
28	Çeşitli İmalât S.	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5
	TOPLAM	66	18	13	13	3	5	6	—	5	2	4	2	10	6	153

Balıkesir Sanayi Odası Üyelerinin Meslek Gruplarına Göre Yıllık Mamul Üretim Kapasiteleri ve Çalıştırdıkları İşçi Sayısı Tablosu

(Tablo III)

No.	Meslek grupları adı	Üye Sayısı	Ölçü Birimi	Yıllık Mamuller Kapasitesi: Mamülün İsmi	Miktarı	İşçi Adedi
1	Maden İstihraç	17	Adet	Parke Taşı	5000000	3226
			Ton	Linyit Kömürü	42000	
			Ton	Borasit	133300	
			Ton	Demir cevheri	45000	
			Ton	Zırnık	53	
2	Un ve Unlu Maddeler Sanayii	12	Ton	Un	54808	219
			Ton	Kepek	13702	
			Adet	Ekmek	5976800	
3	Şekerli Maddeler Sanayii	3	Ton	Kristal Şeker	50000	413
			Ton	Tahan Helva	320	
			Ton	Tahan	50	
			Ton	Beyaz Susam	12	
			Ton	Muh. Akide	60	
			Ton	Lokum	60	
4	Muh. Yiyecek Maddeleri Sanayii	11	Ton	Peynir	283	165
			Ton	Yoğurt	310	
			Ton	Krema	20	
			Kutu	Sebze Konserve	1423360	
			Kutu	Balık Konserve	576400	
			Ton	Buz	5870	
			Ton	Hayvan Yemi	17900	
			Ton	Salça	300	
			Kutu	Hazıryemek	120000	
5	Zeytinyağı Sanayii	Şube dahilinde üyesi yoktur.				
6	Bitkisel Yağlar Sanayii	5	Ton	Ayçiçeği Yağı	10011	103
			Ton	Küspe	16200	
			Ton	Margarin	3960	
			Ton	Hidrojen Yağ	1155	
			Ton	Rafine Yağ	2124	
7	İçki Sanayii	2	Ton	Şarap	15	20
			Şişe	Maden Suyu Sodası	600000	
8	Pamuk, Çırçır Sanayii	13	Ton	Mahlıç Pamuk	2907	98
			Ton	Çiğit	6112	
9	Pamuk İpliği ve Pamuklu Dokuma Sanayii	1	Ton	Pamuk İpliği	2700	700
			Mt.	Kaput Bezi	12000000	
10	Dokuma Kooperatifleri	Şube dahilinde üyesi yoktur.				
11	Yünlü ve Diğer Tekstil Sanayii	4	Ton	Yün İplik	186	85
			Ad.	Kazak	12000	
			Dz.	Çorap	65700	
			Ton	Sun'i Yün İplik	75	

12	Ağaç Mamulleri Sanayii	11	M3	Kereste	61220	108
			M3	Enprenye edilmiş Kereste	20000	
13	Mobilya Sanayıı	7	Ad.	Sandalye	69000	47
			M3	Kereste	400	
14	Matbaa İşleri	4	M2	Matbaa İşleri	4805600	23
15	Deri ve Kösele Sanayii	5	Ton	Kösele	470	32
			Ton	Kromlu Deri	51	
			Çift	Ayakkabı	2000	
16	Lâstik ve Plâstik Sanayii	4	Ton	Lâstik Kaplama	72	109
			Ton	Sırt Kavuçuğu	61	
			Çift	Ayakkabı - Bot	345000	
			Çift	Taban - Ökçe	25000	
			M2	Yer Döşemeleri	1652400	
17	Kimya Sanayii	4	Ton	Oksit Boya	70	389
			Ton	Boraks	20960	
			Ton	Asitborik	6360	
			Ton	Deterjan	480	
18	Sabun Sanayi	Şube dahilinde üyesi yoktur.				
19	Topraktan Mamül İnşaat Malzemesi Sanayii	3	Ad.	Kiremit	5500000	145
			Ad.	Tuğla	4000000	
20	Taş, Toprak, Cam Mamülleri Sanayii	3	Ton	Çimento	143000	830
			M2	Mermer	80000	
			M2	İzokom (Kamış Levha)	30000	
21	Metal Sanayii	15	Ton	Bakır Levha	335	125
			Ton	İnşaat Demir	12640	
			Ton	Destilo Çinko	405	
			Ton	Bakır Kap	120	
22	Makine Sanayii	3	Ad.	Yün - Yapak Makinesi	60	25
			Ad.	Değirmen Çarkı	100	
			Ad.	Yağ Presi	10	
			Ad.	Traktör	200	
			Ad.	Hamur Mak.	140	
			Ad.	Çapa Mak.	500	
			Ad.	Toprak Tasfiye Mak.	100	
23	Madeni Eşya Sanayii	1	Ton	Zincir	31	9
			Ad.	Su Tulumbası	4000	
24	Elektrik Mak. ve Techizatı Sanayii	2	Ad.	Elektrik Izgara	10500	5
			Ad.	Elektrik Ocağı	10000	
25	Madeni Eşya Sanayii	14	Ad.	Muhtelif Mak.	60	106
			Ton	Muh. Yedek Parça	371	
			Ad.	18 Lt. Teneke	356400	
			Ad.	5 Lt. Teneke	1368000	
			Ad.	Kazma	137500	
			Ton	Balyoz	414	
			Mt.	Boru	20000	
			Ton	Çivi	190	
			Ad.	Ray İşkence	2500	
			Ad.	Marangoz İşkence	38000	
			Ad.	Keser	15000	

26	Taşıt Sanayii	3	Ad.	Yaylı Kültüvatör	100	20
			Ad.	Yaysız Kültüvatör	20	
			Ad.	Rotovatör	20	
			Ad.	Romork	50	
			Ad.	Bisiklet Jantı	12000	
			Ad.	Motosiklet Jantı	1000	
			Ton	Yedek Par. Oto tamir iş.	10	
27	Müteahhitler	1		Duruma göre inşaat işleri.		
28	Çeşitli İmalât Sanayii	5	Ton	İşlenmiş Yaprak Tütün	153	170
			Kw.	Elektrik Enerji (Çekilen)	42000000	

— Emet (Kütahya) Boraks Koll. Şti., A. Sırrı Yırcalı ve Ort., Borasit Madeni çıkarılması.

— Mortaş Türk Madencilik ve Ticaret Koll. Şti., A. Sırrı Yırcalı ve Ort., demir cevheri çıkarılması.

— Faraş Çamköy Borasit Ltd. Şti., Borasit madeni çıkartılması.

— Şayakçı Madencilik ve Ticaret Ltd. Şti., Ali Şayakçı ve Ort., maden çıkarılması ve satış.

— Rasih ve İhsan Madencilik Ltd. Şti., maden çıkarılması ve satışı.

— Kemat Kimya ve Endüstri Madenleri Madencilik Ltd. Şti., çeşitli maden çıkarılması ve satışı.

— Bigadiç Borasit Madencilik Ltd. Şti., borasit madeni çıkarılması ve satışı.

— Mortaş Madencilik Ltd. Şti., demir cevheri çıkarılması ve satışı.

(2) Özel kişiler:

— Sebepli Linyit İşletmeleri, Haydar Dilmaç, linyit kömürü çıkarılması ve satışı.

— Madenci, Hasan Şen, maden çıkarılması ve satışı.

— Granit Taş İşleri, Burhan Ener, granit taşı çıkarılması ve satışı.

— Granit Taş İstihracı, Mehmet Cengiz Gür, taş çıkarılması ve satışı.

— Zırnık Madeni İşletmesi, Necati Kaleli, zırnık madeni çıkarılması ve satışı.

bb) Un ve Unlu Maddeler Sanayii :

(1) Tüzel kişiler:

— Uniş Değirmencilik Ltd. Şti., un imalâtı ve satışı.

— Fehmi Özdamar Halefleri Hasan Özdamar ve Ort. Koll. Şti., un imalâtı ve satışı.

— Özsoylar Un Fabrikası Vedat Özsoy ve Ort. Koll. Şti., un imalâtı ve satışı.

(2) Özel kişiler:

— Un - Buz - Çırçır Fabrikası, A. Sırrı Yırcalı, bu maddelerin imali ve satışı.

— Özak Un Fabrikası, Cemil Özak, un imalât ve satışı.

— Eğinlioğlu Un Fabrikası, Şeref Eğinlioğlu, Nusret Tanık, Reşat Funda, un imalâtı ve satışı.

— Başaran Un Fabrikası, Mehmhet Değirmenci, un imalâtı ve satışı.

— Modern Ekmek Fabrikası, Hasan Furuncuoğulları, ekmek imâli ve satışı.

— Sevgil Ekmek Fabrikası, Erdoğan Sevgil, ekmek imâli ve satışı.

— Kurtuluş Furunu, Faik Çamlılar, ekmek imâli ve satışı.

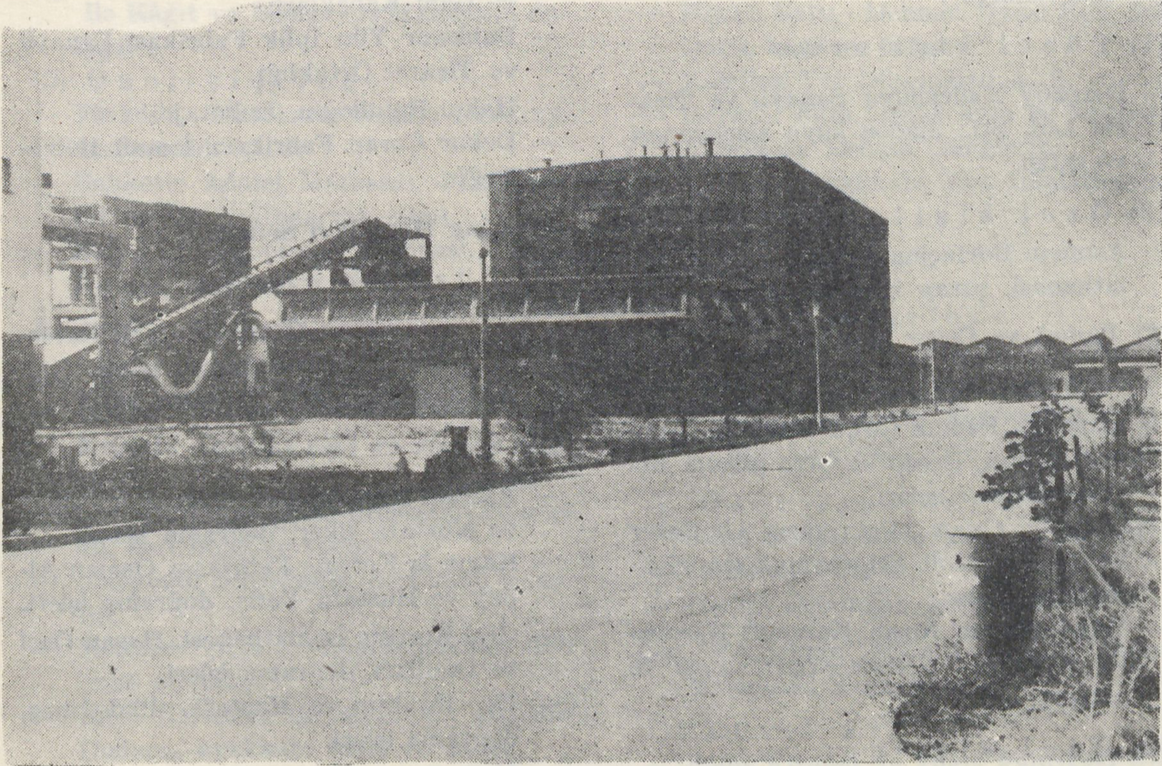
— İnce Ekmek Fabrikası, İbrahim İnce ve Oğlu, ekmek imâli ve satışı.

— Mürüvet Ekmek Fabrikası, Cafer Tayyar İğdegül, ekmek imâli ve satışı.

cc) Şekerli Maddeler Sanayii :

(1) Tüzel kişiler:

— Susurluk Şeker Fabrikası, Türkiye Şeker Fabrikaları A. Ş., şeker imâli ve satışı.

Etibank Boraks Fabrikası — Bandırma.

(2) Özel kişiler:

— Tahan, Helva Fabrikası, Salih Şekercioğlu ve Ortağı, tahan ve helva imâli ve satışı.
— Akçam Özlokum İmalâthanesi, lokum imalâtı ve satışı.

çç) Çeşitli Yiyecek Maddeleri Sanayii :

(1) Tüzel kişiler:

— Lütfi Özay ve Ortakları Koll. Şti., süt mamülleri imali ve satışı.
— Hasan Üner Halefleri M. Ali Üner ve Ort. Şti., konserve imalâtı ve satışı.
— Can ve Ömür Konserveleri Can Koll. Şti., konserve imalâtı ve satışı.
— Et ve Balık Kurumu Marmara Soğuk Deposu ve Buz Fabrikası, soğuk muhafaza, buz imali ve satışı.
— Bandırma Soğuk Hava Sanayii ve Ticaret T. A. Ş., soğuk muhafaza, buz imali ve satışı.
— Balıkesir Soğuk Depoculuk Ltd. Şti., soğuk muhafaza.
— Bandırma Yem Fabrikası Ltd. Şti., yem imali ve satışı.
— Bandırma Abid Vitaminli Yem Sanayii Ltd. Şti., yem imali ve satışı.
— Emek Konservecilik Koll. Şti., Mehmet Öktem, Hüseyin Özçakır ve Ort., konserve imali ve satışı.

dd) Bitkisel Yağlar Sanayii :

(1) Tüzel kişiler:

— Ali Haydar Görener ve Ort. Koll. Şti., nebati yağ imali ve satışı.
— Üçel Yağ Sanayii Ltd. Şti., nebati yağ imali ve satışı.
— Yağ Sanayii Ticaret Koll. Şti., Nejat Baturay ve Ort., nebati yağ imali ve satışı.
— Ahmet Kula ve Oğulları Koll. Şti., nebati yağ imali ve satışı.
— Tunalılar Gıda Maddeleri Sanayii, Necmettin ve Şerafettin Tunalı Koll. Şti.,

(2) Özel kişiler:

— Mehmet Ekinil Yağ Sanayii, nebati yağ imali ve satışı.

ee) İçki Sanayii :

(1) T ü z e l k i ş i l e r :

— Dereköy Madensuyu Sanayii ve Ticaret Ltd. Şti., maden suyu şişelenmesi ve satışı.

(2) Ö z e l k i ş i l e r :

— Asuman Bortaçina Yiğitler Şarap İmalâthanesi, şarap imali ve satışı.

ff) Pamuk ve Çırçır Sanayii :

(1) T ü z e l k i ş i l e r :

— Marmara Pamuk Çırçır Koll. Şti., Şevket Tarhan, Recep ve Ort., pamuk çırçırlanması ve satışı.
— Gezerler Çırçır Fabrikası, Ali Gezer ve Oğulları Koll. Şti., pamuk çırçırlanması ve satışı.
— Şerafettin ve Nezih Karasuil Kardeşler Koll. Şti., pamuk çırçırlanması ve satışı.

(2) Ö z e l k i ş i l e r :

— Abdullah Tür.
— Bigadiç Emniyet Çırçır, Mehmet Güleç ve Cemal Nalça.
— Doğan Çırçır Fabrikası, Yurdanur Yumurtacı.
— Pamuk Çırçır Fabrikası, Ahmet Obalı.
— Filibeli Çırçır Fabrikası, İbrahim Ülbe.
— Turgut Şerbetçi.
— Rutaş Çırçır Fabrikası, Ruşen Altıntaş.
— Lütfü Kesten.
— Emin Ürkmez ve H. İbrahim Kılıç.
— Halil Yalçınkaya.
— Ahmet Şensoy.
— Ali Çatal Çırçır Fabrikası.

gg) Pamuk İpliği ve Pamuklu Dokuma Sanayii :

(1) T ü z e l k i ş i l e r :

— Balıkesir Pamuklu Dokuma Sanayii T. A. Ş., bez ve iplik dokuması ve satışı.

hh) Yünlü ve Diğer Tekstil Sanayii :

(2) Ö z e l k i ş i l e r :

— Yün İplik Fabrikası, Şeref Eğinlioğlu ve Gani Kabaklarlı.
— Balıkesir Yün İplik Fabrikası Sanayii ve Ticaret Ortaklığı.
— Halim Eğinlioğlu, Trikotaj.
— Dekor Çorap Fabrikası, İsmail Helvacıoğlu.

ıı) Ağaç Mamülleri Sanayii :

(1) T ü z e l k i ş i l e r :

ngun ve Ortağı Kocaeli Kereste İmalâthanesi, doğrama işleri.
— Akkayın Koll. Şti., doğrama işleri.

(2) Ö z e l k i ş i l e r :

— Alaçam Kereste Fabrikası, Fuat Onat ve Mustafa İlker, doğrama işleri.
— Kayın İş Kereste Fabrikası, Osman Alpay ve Mustafa Yetiş, doğrama işleri.
— Özel Kereste İmalâthanesi, Hasan Özel ve Oğulları, doğrama işleri.
— H. İbrahim ve Mustafa İlkdoğmuş, doğrama işleri.
— Ünlü Batun Kereste Fabrikası, doğrama işleri.
— Kocadağ Kereste Fabrikası, Ferit Özer ve Kâzım Babayiğit, doğrama işleri.
— Akdağ Kereste Fabrikası, doğrama işleri.
— Örnek İş İmalâthanesi, Mehmet Motor, doğrama işleri.
— Ağaç Malzeme Enprenye Endüstri, Ali Ergin Kılkış, doğrama işleri.
— Çetin Sandalya İmalâthanesi, Hüseyin Çetin, sandalya imali ve satışı.
— İnan Furunlu Kereste ve Sandalye İmalâthanesi, Fuat İnan, sandalye imali ve satışı.
— Sandalye ve Koltuk İmali, Mehmet Güler, sandalye ve koltuk imali ve satışı.
— Sandalye İmalâthanesi, Sabri Çiçek, sandalye imali ve satışı.
— Sandalye İmalâthanesi, Mehmet Kula, sandalye imali ve satışı.
— Sandalye İmalâthanesi, Veysel Mutlu, sandalye imali ve satışı.
— Çaldıran Sandalye İmalâthanesi, Osman Çaldıran, sandalye imali ve satışı.

ii) Matbaacılık ve Neşriyatçılık Sanayii ile Kâğıt ve Benzerleri Mamülleri Sanayii :

(2) Özel kişiler :

— Türkdili Matbaası, Nezihe Demiray, matbaacılık işleri.

— Balıkesir Adalet Matbaası, Yusuf Cahit Aksoy, matbaacılık işleri.

— Balıkesir Ekspires Matbaası, Reşit Kıpçak, matbaacılık işleri.

jj) Deri ve Kösele Sanayii :

(2) Özel kişiler :

— Özateş Deri Fabrikası, Hasan, Nuri, Mustafa Özateş, deri ve kösele imali işleri.

— Süet Deri Fabrikası, Mustafa Güngördü, deri imali ve satışı.

— Süleyman Serpicioğlu, deri imali ve satışı.

— Mehmet Niyazi İstanbulluoğlu, deri imali ve satışı.

— İnci Kavafiye ve Saraciye, Bahadır Duducu, ayakkabı imali ve satışı.

kk) Lâstik ve Plastik Sanayii :

(1) Tüzel kişiler :

— Necati Batu - Mehmet Uysal Koll. Şti., lâstik imali ve satışı.

— Kaleflex Yer Döşemeleri A. Ş.

— Garanti Akın Lâstik eşya ve Kaplama Fabrikası, Cengiz Güngördü.

— Lâstik Ayakkabı, Bot imalâthanesi, Ekrem Gürel.

ll) Kimya Sanayii :

(1) Tüzel kişiler :

— Feza Kimya Sanayii Ltd. Şti., deterjan imali.

— Etibank Boraks ve Asitborik Fabrikası, Boraks mamülleir üretimi ve satışı.

(2) Özel kişiler :

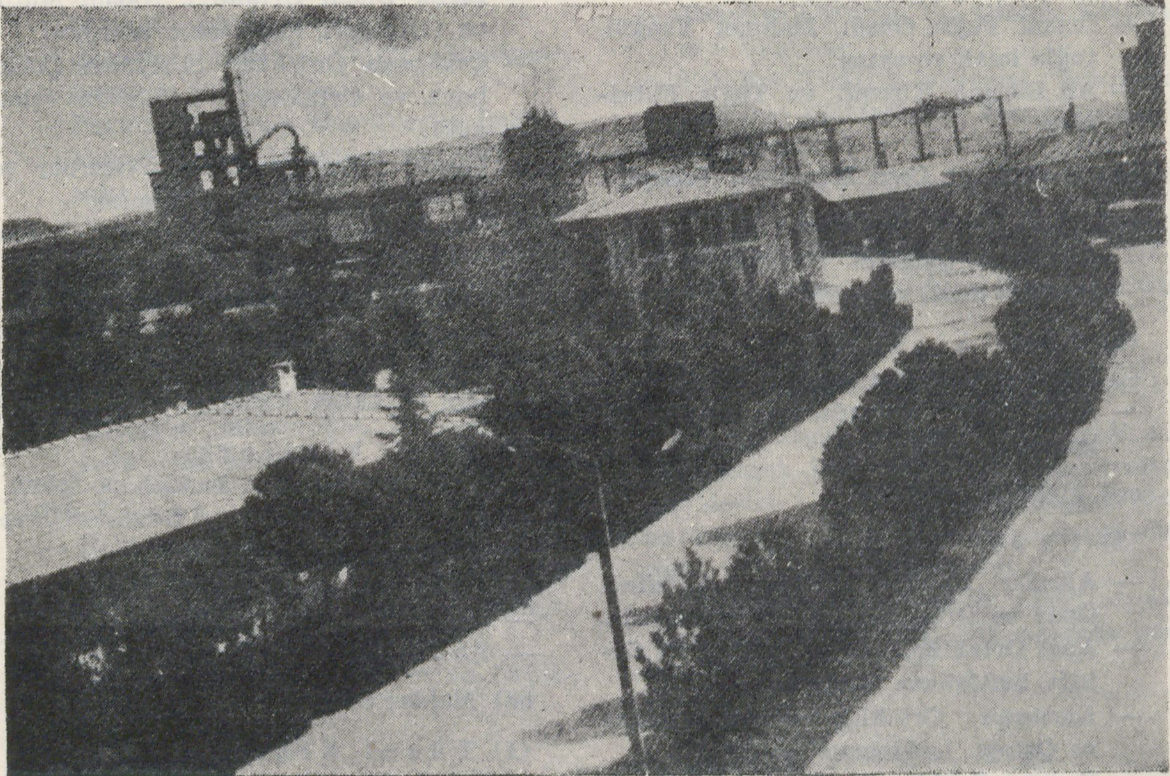
— Sınai Kimya Madenleri İmali Fabrikası, Kemal Göknur.

— Hicabi Eğinlioğlu, boya imali.

mm) Topraktan Mamül Pişmiş İnşaat Malzemesi Sanayii :

(1) Tüzel kişiler :

— Şehir Kiremit ve Tuğla Fabrikası Koll. Şti., tuğla ve kiremit imali ve satışı.

Balıkesir Çimento Fabrikası.

Susurluk Şeker Fabrikası.

(2) Özel kişiler :
— İnşaat Tuğla Ocağı, Mehmet Yengin, tuğla imali ve satışı.
— Ali Bilcanlı Kiremit ve Tuğla Fabrikası.

nn) Toprak ve Cam Mamülleri Sanayii :

(1) Tüzel kişiler :
— Balıkesir Çimento Sanayii T. A. Ş., çimento imali ve satışı.

(2) Özel kişiler :
— İzakom Fabrikası, Safter Sürel.
— Salih Sabri Karagözoğlu, mermer işlemesi ve satışı.

oo) Metal Sanayii :

(1) Tüzel kişiler :
— Albakır Bakır Fabrikası, Abdullah Önay ve Ortakları, haddehane işleri.
— Apal Ortaklığı, Abdullah Önay ve Ortağı, haddehane işletmesi.
— Karıncalı Ortaklığı, Haşim Ocaktan ve Ortağı, haddehane işletmesi.
— Recep Ocaktan ve Süleyman Kurt, haddehane işletmesi.
— Birlik Demir Ortaklığı, Nazım Mutlu ve Ortakları, haddehane işletmesi.
— Çelikboya Ortaklığı, Süleyman Çelikboya ve Ortakları, haddehane işletmesi.
— Şamlı Ortaklığı, Halit Demirbey ve Ortaklığı, haddehane işletmesi.
— İlyas Özyemişçi ve Ortağı Nail Koyunoğlu, haddehane işletmesi.
— Gülbakır İmalâthanesi, Ramazan Solakoğlu ve Oğulları, haddehane işletmesi.
— Sim Ortaklığı, haddehane şletmesi.

(2) Özel kişiler :
— Mustafa Demirbey, haddehane işleri.
— İnanöz İnşaat ve Silme Demirleri İmalâthanesi, Münir İnanöz.
— Yusuf Andaç, haddehane işleri.
— Lütfü Targaner haddehane işleri.
— Ali Atahan, haddehane işleri.

öö) Makine Sanayii :

(1) Tüzel kişiler :
— Tahsin Benzetiroğlu ve Oğulları, makine fabrikası.

(2) Özel kişiler:

— Torna, Kaynak ve Soğuk Demir İşleri, Hasan Erol.

— ÇE ZE TE, Çetin Zeybek Tekin.

pp) Madenî Eşya Sanayii :

(2) Özel kişiler:

— Demir ve Çelik Döküm Fabrikası, Mithat Eğinlioğlu.

rr) Elektrik Makine ve Techizatı Sanayii:

(1) Tüzel kişiler:

— Elektro - Mekanik Sanayii Tesisleri A. Ş., - Balıkesir.

(2) Özel kişiler:

— Elektrik Izgara İmalâthanesi, Necati Aytaç - Balıkesir.

ss) Madenî Sanayii :

(2) Özel kişiler:

— Demir İş İmalâthanesi, Mehmet Tüfekçioğlu - Susurluk, ziraat aletleri imali ve satışı.

— Suhulet Torna ve Tesfiye İşleri Atelyesi, İbrahim Ciner - Balıkesir, torna ve tamir işleri.

— Sanayici Mustafa Gürer - Balıkesir, torna ve tesfiye işleri.

— Peynir Mandırası Boş Teneke İmalâthanesi, Kadir Cepoğlu - Bandırma, teneke imali.

— Çinko Destilasyon Fabrikası, Yük. Mak. Müh. Mehmet Güler - Balıkesir.

— Teneke Kutu Fabrıkası, Salih Tüzün - Bandırma.

— Kazma, Balyoz İmali, İsmail Demirezen - Balıkesir.

— Çiftyıldız Şahmerdanı, Mehmet Kaysudu - Balıkesir.

(1) Tüzel kişiler:

— Çantalı Koll. Şti. Somun - Civata Fabrikası - Balıkesir.

— Üçyıldız Ortaklığı - Neriman, Nermin, Hasan Şimşek - Balıkesir.

— Örs Sanayii, Hakkı Gözen ve Ortakları - Balıkesir. Kazma balyoz imali.

— Emek Şahmerdanı, Hacı Şaban Çelikçeken ve Oğlu - Balıkesir.

Ferdi Kapçak - Bandırma.

— Çivi İmalâthanesi, Müfit, Gürkan,

— Tutan Saraçoğlu Koll. Şti. - Balıkesir.

şş) Taşıt Sanayii :

(1) Tüzel kişiler:

— Cantürk Bisiklet ve Motosiklet Jand İmalâthanesi, Hasan Karabulut ve Ortağı - Balıkesir.

(2) Özel kişiler:

— Azim Kaynak Torna Atelyesi, Kenan Ortohun - Balıkesir.

— Oto Tamir Evi, Niyazi Ergin - Balıkesir.

tt) Müteahhitler :

(1) Tüzel kişiler:

— Buros Koll. Şti. - Osman Möral, Burhan Özak, K. Möral - Ankara, inşaat taahhüdü işleri.

uu) Çeşitli İmalât Sanayii :

(1) Tüzel kişiler:

— Belediye Elektrik, Su, Otobüs İşletmesi - Balıkesir.

— Belediye Elektrik İşletmesi - Susurluk.

— Belediye Elektrik, Su, Buz İşletmesi - Bandırma.

(2) Özel kişiler:

— Tütün İşletmesi, Bekir Sıtkı Eral - Bandırma.

— Tütün İşletmesi, İsmail Kaya - Balıkesir.

d) Ayvalık Sanayi Odası Şubesi :

Ege Bölgesi Sanayi Odasına bağlı bir şube olarak 1954 yılından beri faaliyettedir. Meslek komiteleri mevcut değildir. Şube Yönetim Kurulu Başkanı Özger Cömert, Şube Şefi Ali İnanç'tır.

Şubeye kayıtlı üyelerin adları, imalât nevileri ve sermayeleri 291. sayfada gösterilmiştir.

Firma adı	İmalâtı	Sermaye
1 — Eminzade Sanayı ve Ticaret Limited Şirketi	Zeytinyağı, sabun ve prina	300.000 TL.
2 — Fasıl Doğan Kollektif Şirketi	Prina, zeytinyağı, sabun, pamuk, gliserin	1.000.050 »
3 — Ayvalık Belediyesi	Elektrik Üretimi	—
4 — Sabuncugil Limited Şirketi	Zeytinyağ ve sabun	1.750.000 »
5 — Mustafa Cömert	Sabun imali ve zeytinyağı alım - satımı	950.000 »
6 — Yılmaz Kollektif Şirketi	Sabun imali	450.000 »
7 — Zeytin İşletme Kollektif Şti.	Zeytinyağı ve sabun imali	118.063 »
8 — Necmi Komili	Sabun imali ve nebati yağlar	300.000 »
9 — Süner Kollektif Şirketi	Zeytinyağı imali	400.000 »
10 — Ayvalık Vakıf Zeytinlikler İşletmesi Müdürlüğü	Zeytinyağı istihsali	250.000 »
11 — Cazım ve Nuri Ermanlar Kollektif Şirketi	Sabun imali	1.654.000 »
12 — Şükrü Şensal	Zeytin tasiri	60.000 »
13 — Erteller Kollektif Şirketi	Zeytinyağı ve sabun	570.000 »
14 — İsmail Hakkı Kaptan	Zeytin tasiri	180.846 »
15 — Mustafa Cömert Oğulları Özger Cömert ve Erdoğan Cömert	Zeytin tasiri	500.000 »
16 — Halil Urup	Zeytinyağı	46.710 »
17 — Rahim Timuçin	Kaynak ve soğuk demir işleri ve motor tamiri	15.000 »
18 — Alay Kollektif Şirketi	Sabun imali ve zeytinyağı ticareti	140.000 »
19 — Mahmut Yazıcı	Zeytinyağı	40.000 »
20 — Ekonomi Kollektif Şirketi	Sabun imali, yeşil ve siyah salamura zeytin imali	2.596.362 »
21 — Nejat ve Zeyyat Sağlıcalı		
22 — Hüseyin ve Mustafa Ballı	Zeytinyağı	125.000 »
Kardeşler	Zeytin ve yağı istihsalı	65.000 »
23 — Seyfi Yazıcı	Zeytinyağı istihsali	165.000 »
24 — Et ve Balık Kurumu Soğuk Depo Şefliği	Buz imâli ve soğuk muhafaza depolama işleri	—
25 — Osman Çiftçioğlu	Zeytinyağı üretimi	50.000 »
26 — Remzi Zeytinci	Zeytinyağı üretimi	184.000 »
27 — Madra Akın		
28 — Ayhan Koşvar ve Harun Koşvar Kollektif Şirketi	Sabun imâli	400.000 »
	Zeytinyağı imali	50.000 »
29 — Sedat Erol ve Ortakları Kollektif Şirketi	Tasir torbası imali	40.000 »
30 — Hasan Kocakundakçı	Teneke kutu imâli	70.000 »
31 — Sumru Cömert	Sabun, zeytinyağı, çırçır	75.843 »
32 — Mustafa Sönmez ve Ortakları Kollektif Şirketi	Sabun imâli, zeytinyağı ve sabun ticareti	147.000 »
33 — Ahmet Çetin	Çırçır ticareti	70.000 »
34 — Cumhur Sevinç Özer	Zeytinyağı ve sabun	200.000 »

e) Edremit Sanayi Odası Şubesi :

Edremit Sanayi Odası Şubesi Ege Bölgesi Sanayi Odasına bağlı olup, 23.8.1955 tarihinde faaliyete geçmiştir. Şube Kurulu Başkanı Ahmet Özçakır'dır.

Edremit Sanayi Odası Şubesine kayıtlı meslek grupları ile hukukî durumları, üye sayısı ve tescilli sermaye miktarını gösterir tablo sayfa 292'dedir.

Edremit Sanayi Odası Şubesi Meslek Grupları :

		Üye adedi ve hukukî durumu			Sermaye (TL.)		
No.	Meslek grupları adı	Özel	Tüzel	Toplam	Özel	Tüzel	Toplam
1	Zeytinyağı sanayii	42	17	59	8300000	4230000	12530000
2	Prina yağı sanayii	1	2	3	1000000	1500000	2500000
3	Rafine yağı sanayii	—	1	1	—	550000	550000
4	Sabun sanayii	1	—	1	50000	—	50000
5	Tasir torbası sanayii	2	—	2	900000	—	900000
6	Deri ve kösele sanayii	1	—	1	100000	—	100000
7	Çırçır sanayii	—	2	2	—	250000	250000
8	Demir maden işletmesi	—	1	1	—	1500000	1500000
9	Kereste sanayii	1	1	2	250000	500000	750000
10	Teneke imalatı	2	—	2	500000	—	500000
11	Tuğla kiremit imalatı	1	—	1	25000	—	25000
12	Çini ve mozayik imalatı	1	—	1	25000	—	25000
13	Makina sanayii	2	1	3	150000	500000	650000
14	Elektrik işletmeleri	—	1	1	—	365000	365000
	TOPLAM	54	26	80	11350000	9395000	20695000

Edremit Sanayi Odası Şubesine kayıtlı üyelerin adları ve imalât nevileri :

EDREMİT İLÇESİ

I — Zeytinyağı Sanayii :

1) Tüzel kişiler :

Kar Zeytinyağı Sabun Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Sabitoğlu Yağ Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Asaf Nihat Ediz ve Ortakları Koll. Şti.
Eğer Kollektif Şirketi
Evliyazade Kollektif Şirketi
Tevfik Akın ve Oğulları Koll. Şti.
Tuncel Kollektif Şirketi

2) Özel kişiler :

Mehmet Altay
Ahmet Akıllıoğlu
Apti Yener
Ahmet Özçakır
Hüseyin ve Mehmet Sönmez
Ali Ferhatoğlu
Tahir Sait
Zahit Doğan
İbrahim Akçay
İbrahim Temel
M. Emin Gürler
Eyüp Irmak
Mustafa Akın
Murat Çetin
Hüseyin Acar
Adnan Ertaş
Nurettin Güreli
İbrahim Erdim
Süleyman Menekşe
Oktay Aytan
Önder Tulum
Metin Pazarbaşı

II — Sabun Sanayii :

1) Özel kişiler :

Esma Paksoy

III — Tasir Torbası, Paspas ve Yolluk İmalat Sanayii :

1) Özel kişiler :

Mehmet Ali Timur
İsmail ve Hasan Üzülmez

IV — Deri ve Kösele Sanayii :

1) Özel kişiler :

Hakkı Ayvacı

V — Demir Madeni İstihraç Sanayii :

1) Tüzel kişiler :

Dümeks Ticaret T.A.Ş. Eğmir Maden İşletmesi

VI — Kereste Sanayii :

1) Özel kişiler :

İbrahim Lodos ve Ali Ağralı

2) Tüzel kişiler :

Kerniş Kereste Ticaret ve Sanayii Ltd. Şti.

VII — Teneke İmalatı Sanayii :

1) Özel kişiler :

Hüseyin Çitköyü ve Ortakları.

Tevfik Yılmaz ve Ortakları.

VIII — Çini ve Mozayik Sanayii :

1) Özel kişiler :

Mustafa Güntaç

IX — Makine Sanayii :

1) Özel kişiler :

Kâzım Kemallı Makine Tamir Atölyesi.

Ahmet İzmirli ve Ortakları Sıhhî Tesisat İşleri.

2) Tüzel kişiler :

Sanayiciler Kollektif Şirketi Remork ve ziraat aletleri imalâtı.

X — Elektrik İşletmeleri:

1) Tüzel kişiler :

Edremit Belediyesi ESOS İşletletmesi (R).

XI — Prina Yağ Sanayii :

1) Tüzel kişiler :

Piryağ, prina ve yağ sanayii limited şirketi.

BURHANİYE İLÇESİ

I — Zeytinyağı Sanayii :

1) Özel kişiler :

Mustafa Hazer
Bahattin Yağcı
Ethem Tolun
Mustafa Baloğlu
Ahmet Karakaş
Adil Boğdan
Ahmet Tolun Himam
Fahri Ersan
İsmail Çakır
Fikret Özdemir
Mete ve Temel Meço
Halil Çakır

2) Tüzel kişiler :

Zeytinyağı Tarım Satış Kooperatifi.
Selçuk Kollektif Şirketi.
Kırağa Kollektif Şirketi.
Karagözoğlu Kollektif Şirketi.
Taylı Kollektif Şirketi.
Karayaz Kollektif Şirketi.
Ak Kollektif Şirketi.
Köktan Kollektif Şirketi.
İsmail ve Hüseyin Güven Kollektif Şirketi.

II — Pirina Yağ Sanayii :

1) Tüzel kişiler :

Ali Rıza ve Aziz Doğrular Koll. Şti.

III — Çırçır Sanayii :

1) Tüzel kişiler :

Muzaffer Şafak ve Cemalettin Şafak Koll. Şti.
Kızıklı Kollektif Şirketi.

IV — Tuğla ve Kiremit Sanayii

1) Özel kişiler :

Ali Cankurt, Tuğla ve Kiremit Ocağı.

HAVRAN İLÇESİ

I — Zeytinyağ Sanayii :

1) Özel kişiler :

Hüseyin Seven Zeytinyağı Fab.
Mehmet Kaptanoğlu Zeytinyağı Fab.
Seyit Yıldız Zeytinyağı Fab.
Hüsnü Bölükbaşı Zeytinyağı Fab.
Hüsnü Pazarbaşı halefleri Zeytinyağı Fab.
Ahmet Solak Zeytinyağı Fab.
Ahmet Orhan Akalp Zeytinyağı Fab.
Muhlis Özkan Zeytinyağı Fab.
Süleyman Uysal Zeytinyağı Fab.

2) Tüzel kişiler :

Ali Rıza ve Aziz Doğrular Koll. Şti.
Denizer Ticaret ve Sanayii Koll. Şti.
Mehmet Güral Halefleri Koll. Şti.

II — Rafineyağ Sanayii :

1) Tüzel kişiler :

Billur Yağ Sanayii ve Ticaret Ltd. Şti.

III — Prinayağ Sanayii :

1) Özel kişiler :

Ethem Tolun Prinayağ ve Rafineyağ Fab.

G. BALIKESİR İLİNİN KARAKTERİSTİK ENDÜSTRİ KOLLARI, DURUMU VE İMKÂNLARI :

a) Süt ve süt mamülleri endüstrisi :

Hem döviz geliri ve hem de halkımızın beslenmesi bakımdnıan hayvanî proteinler üretiminin arttırılması zorunludur. Milli gelirdeki hayvan ürünleri payı 1960 yılında % 43 iken 1965 yılında % 38,5'e düşmüştür. Bunda meraların ekim için sürülmesi yanında, milli gelirdeki endüstri payının çoğalmasının da etkisi vardır.

İlimiz Bölgesinde hayvancılığa önem verilmektedir. Hayvancılığı, ilin büyük tüketim merkezleri arasında bulunması hali teşvik etmektedir. Hayvanların beslenmesi için meralar yeterli değildir. Bu alandaki gelişmeyi temin amacıyla bölgede hayvan yemi sanayii kolunda gelişmeler görülmektedir.

Hayvan ürünlerinden daha verimli olarak faydalanabilmek için bölgede Et ve Balık Kurumu, süt ve sütlü maddeler işleme teşebbüslerinin kurulması lâzımdır.

(Hayvan ürünleri için bu bölümün hayvancılık bahsine bakınız.)

b) Deri ve kösele endüstrisi :

Bu endüstri kolu çok küçük ve yaygın üretim ünitelerinden meydana gelmektedir. Merkezi İstanbuldur. Ege Bölgesin- İzmir, Denizli, Balıkesir ve İsparta illerinde de son zamanlarda geniş tesisler kurulmuştur. Deri ve kösele endüstrisi birbirine zıt tesirler altında bulunmaktadır. Plâstik endüstrisinin gelişmesi, stoklar meydana gelmesine sebep olmuştur. Ayrıca ham derilerin % 60 ının güneydoğu sınırlarımızdan yurt dışına çıkarılması da ham madde sıkıntısı doğurmaktadır. Bu alandaki kredi imkânsızlığı da diğer bir kriz sebebidir. Bununla beraber ilimiz merkezinde bir miktar imalatta bulunulmaktadır. İki yıllık imalât miktarı aşağıda gösterilmiştir :

Yıllar	Kösele	Taban astarı	Meşin
1966	764.804 (kg)	47.600 (kg)	895.000 (ad)
1967	814.300 (kg)	51.900 (kg)	940.000 (ad)

c) Hayvan yemi endüstrisi :

İlin karakteristik endüstri özelliklerinden biri hayvan yemi endüstrisi dalında Türkiyeye öncülük etmesidir. Meraların azalması, müteşebbisleri birleşerek bu alanda bir yatırım yapmaya sevk etmiştir. Bandırma İlçesindeki iki hayvan yemi fabrikası bunların sonucudur. Ayrıca Balıkesir Merkezinde de 2 milyon TL. sermayeli bir hayvan yemi fabrikası kuruluş halindedir.

ç) Çırçır ve pamuklu dokuma endüstrisi :

Balıkesir İli Türkiyenin en kaliteli pamuğunu yetiştirir. Borsalarda Balıkesir pamuğu mıntıka pamuğu diye ün yapmıştır. 1967 yılı mahlıç pamuk üretimi 6500 - 7000 tondur. Bu pamuğun çoğu mahalli çırçır fabrikalarında çırçırlanarak Balıkesir Pamuklu Dokuma Fabrikasında kıymetlendirilmektedir. Balıkesir dokuma mamullerinden olan ham bez son zamanlarda döviz temin eden bir ihraç ürünü olmuştur. Fabrikanın yıllık bez kapasitesi 12 milyon metredir. Fabrika 3443 ton mahlıç pamuk işliyerek 2700 ton pamuk ipliği imal etmektedir.

Ham bezin (mamul olarak) iç piyasalarda kullanılır şekilde, çeşitli nevilerinin imali için Fabrikanın genişletilmesi yararlı olacaktır.

d) Balıkesir Çimento Fabrikası :

Kalkınmada kullanılan maddelerden en önemli iki tanesi demir ve çimentodur. Çimento fabrikaları kısa sürede kârlı olmıyan ve büyük sermaye yatırımını gerektiren teşebbüslerdir. Bu sebeple devlet tarafından kurulması zarureti vardır.

Balıkesir Çimento Fabrikası özel teşebbüsün gayreti ve kamu teşekküllerinin ortaklaşa yardımlarıyla Balıkesir Çimenyo Sanayii T.A.Ş. olarak kurulmuştur.

Yıllık 143 bin ton kapasiteyle çalışmaktadır. Fabrika ilin ve komşu illerin devlet ve özel sektör yatırımları ihtiyacını karşılıyamamaktadır. İhtiyaç her sene arttığına göre Fabrikanın acele genişletilmesi zorunlu görülmektedir.

e) Boraks ve Asitborik Fabrikası :

Balıkesir İlinin Bigadiç İlçesindeki boraks madenleri Türkiyenin en zengin maden rezervlerinden birisidir. Boraks ve asitborik bir çok endüstri işletmelerinin önemli ham maddesini teşkil etmektedir. Bu maden dünyada ancak bir kaç memlekette bulunmaktadır. Bu sebeple ülkemize döviz temin etmektedir. Birinci Beş Yıllık Kalkınma Plânı döneminde Etibank tarafından Bandırmada 117.200.000 TL. lık yatırımla dev bir tesis kurulmuştur. 1968 yılında çalışmaya başlıyacak olan Boraks ve Asitborik Fabrikası yılda 126.000 ton çeşitli kimyevi madde üretip memleket ihtiyacını da karşıladıktan sonra 3.000.000 dolarlık döviz temin edecektir. Fabrika 800 işçi ve teknisyenle çalışacaktır.

f) Maden endüstrisi :

İlin yer altı servetleri zengindir. Özellikle boraks, demir, linyit kömürü, krom, kurşun, mangenez, antimuan ve çinkolu kurşun madenleri boldur. Fakat maden işletmeciliği büyük sermaye, geniş teşkilât istiyen ve ancak uzun sürede kâr getiren bir işletmecilik olduğu için özel sektör tarafından cazip görülmemektedir. Büyük sermaye piyasaları teşekkül edip anonim şirketler halinde örgütlenmediğinden ancak devlet sektörü yardımıyla bu servetlerin işletilebileceği aşikârdır. Bu gün bölgede faal 30 maden işletmesi mevcut olup gün geçtikçe miktarlarının artacağı ümit edilmektedir.

g) Susurluk Şeker Fabrikası :

Susurluk Şeker Fabrikası bölge çiftçilerinin gelirlerine büyük ölçüde katkıda bulunan bir tarımsal çalışma alanı açmıştır. Şeker pancarı ekiciliğinden başka Fabrika tarafından üreticilere verilen küspe hayvan besiciliğini de teşvik ederek geliştirmiştir.

h) Turizm endüstrisi :

Ülkemizin ekonomik ve sosyal kalkınması, milli gelirimizin artırılması, dış ödeme dengemizin düzeltilmesi ve devlet bütçesinin mali imkânlarla kuvvetlendirilmiz gerekmektedir.

Balıkesir İli Bölgesi doğal yapısı bakımından bu endüstri dalında birinci sırada yer almaktadır. Marmara ve Edremit Körfezi kıyıları doğal güzellikleri, temiz ve berrak denizi, yumuşak kumlu, bol güneşli plâjlarıyla Kuzey Avrupa insanının aradığı ideal dinlenme ve tatil yerleridir. Özel sektör ve kamu sektörü bu endüstri dalına büyük yatırımlar yaparak modern konforlu oteller, moteller, kafaterya, plâjlar ve pansiyonlar tesis etmişlerdir.

Bu tesislerin sezon sonu bilânçoları genellikle kârla kapandığından milli ekonomiye olumlu etkiler yapmakta olduğu aşikârdır.

ı) Diğer endüstri kolları :

Susurluk, Dursunbey, Bigadiç ve Sındırgı ilçelerinde orman ürünleri endüstrisi faaliyeti görülmektedir. Elde edilen çam reçinesi oldukça göze çarpan bir kıymet ifade etmektedir.

Bölgede diğer endüstri üretimi ve artıklarını değerlendiren makine, demir çekme, metal, madeni eşya ve dökümhane işletmeleri de bulunmaktadır.

II. BALIKESİR İLİNDE KURULUŞ HALİNDE BULUNAN ENDÜSTRİ ÇALIŞMALARI :

a) Yurt dışında çalışan işçilerin tasarrufları ve Balıkesir iş adamlarının teşebbüsü ile 3 milyon TL. sermayeli İşbir Sanayii ve Ticaret Anonim Şirketi kurulmuştur. Şiirket kuracağı fabrikada sentetik ham maddelerden piyasanın ihtiyacı olan nylon çuval, halat, hortum v.s. imal edecektir.

b) Ayrıca 60 bin TL. sermayeli Savran Gıda Sanayii Limited Şirketi kurulmuştur.

c) Bölgenin hayvan yemi ihtiyacını karşılıyacak nitelikte 2 milyon TL. sermayeli bir yem fabrikası kurulmasına çalışılmaktadır.

d) Yine kölgenin elektrik motoru ve levazımatını karşılıyacak nitelikte Elek-

tro Mekanik Tesisleri Anonim Şirketi unvanı altında 2 milyon TL. sermayeli bir şirket kurulmuştur.

4 — TARIM HAYATI

A. T A R I M

a) GENEL BİLGİLER :

Balıkesir İli, 14292 km². yüzölçümünde olup, bu saha dahilinde 17 ilçe, 31 bucak ve 921 köye sahip bulunmaktadır. Bu köylerden 311'i ovalık ve 610'u dağlık ve ormanlık bölgelerdedir.

Yüzölçümüne göre ilin ziraat arazisi 424.562 hektar olup, geri kalan 1.006.938 hektarı da ekilmeyen dağlık, taşlık, ormanlık, fundalık, çayır ve mera arazisidir.

İklim ve toprak karakteri bakımından çeşitli ziraat mahsullerinin yetiştirilmesine uygun bulunan Balıkesir İlinin nüfusu 709.705'dir. Bu nüfusun 478.576'sı köylerde ve 231.129'u da şehirlerde ikamet etmektedir. Köylerdeki nüfusun tamamı ve şehirlerdekilerin de % 10'u geçimini ziraatten temin etmektedir. Bu duruma göre, genel nüfusun % 70'şi çiftçi nüfusudur. İl dahilinde geçimini ziraatten temin eden 100.000 çiftçi ailesi mevcuttur. Aile başına isabet eden toprak miktarı nazarî olarak 42 dekardır.

İlin ziraî durumu, bölgeler itibariyle çeşitli karakter arzetmektedir. Yalnız genel olarak zeytincilikle iştigal eden beş ilçemiz hariç, diğerlerinde hayvancılık büyük önem kazanmaktadır. Ayvalık, Edremit, Havran, Burhaniye ve Erdek ilçelerinde çiftçinin başlıca geliri zeytin ziraatındandır. Sındırgı, Bigadiç, kısmen Gönen, İvrindi, Savaştepe ilçelerinde de çiftçinin en fazla geliri tütün ziraatındandır. Keza Dursunbeyde de elmacılık fazla gelir getirir. Diğer ilçelerimizde tarla ziraatı, meyvecilik ve bağcılık ileri durumdadır.

Balıkesir ilinin yıllık tarım geliri 823.401.000 liradan ibaret olup, çiftçi ailesi başına isabet eden gelir 8.232 liradır.

Yıllık gelirin % 48'i tarla ve sebze ziraatından, % 30'u meyvecilikten ve % 22 si de hayvan ve hayvan mahsullerinden temin edilmektedir. Tarım geliri en fazla olan, zeytincilikle uğraşan ilçelerimizdir. Bunlardan Edremitte aile başına 23.793 lira, Ayvalıkta 15.768 lira, Burhaniye 11.209 lira, Erdekte 9.053 lira, Havranda 7.062 lira düşmektedir.

Bandırma ilçemizin Edincik Bucağında da salamuralık zeytin yetiştiriciliği yapılmakta olduğundan bu ilçemizin tarım gelirinin artmasına zeytincilik mühim miktarda katkıda bulunmakta ve aile başına isabet eden gelir. 10.787 liraya yükselmektedir.

Bugünkü tarım gelirini, sulama, gübreleme, hastalıklarla mücadele, üstün vasıflı tohumluk, fidan, fide kullanmak ve iyi bakım gibi teknik tedbirler alınmak şartiyle bir misli arttırmak her zaman mümkündür.

İlin önemli ürünlerinin ekiliş ve üretimi ile para gelirini gösterir cetvel aşağıdadır :

Balıkesirin 1967 yılında tarımsal üretimi (Ekiliş sahası, üretim ve değeri)

Mahsulün Cinsi	Ekiliş Sahası (Ha.)	Üretim (Ton)	Para Geliri (Lira)
Zeytin	84.150	168.300	168.300.000
Tütün	16.200	12.071	99.231.010
Buğday	120.000	133.080	93.156.000
Üzüm	9.300	55.800	33.480.000
Mısır	33.810	45.942	27.565.200
Arpa	40.900	46.860	23.430.000
Bostan	5.600	112.000	22.400.000
Şeker Pancarı	5.250	115.000	14.950.000
Ceviz	1.256	6.280	12.560.000
Pamuk	11.100	2.220	11.100.000
Elma	1.726	15.540	10.787.000
Domates	2.250	45.000	9.000.000
Ayçiçeği	9.100	8.740	8.740.000

b) İLİMİZDE TARIMIN BUGÜNKÜ DURUMU :

aa - ARAZİNİN TARIMSAL YÖNDEN BÖLÜMÜ :

İl dahilinde kültür altında bulundurulan arazi miktarı 424.562 hektardır. Genel yüzölçümüne göre yüzde oranı 29,62 dir.

Bu arazinin nevilerine göre, ilçeler itibariyle dağılışı hektar olarak aşağıda gösterilmiştir.

İlçesi	Tarla	Sebze	Meyvelik	Bağlık	Zeytinlik	Dutluk	Toplam (Ha.)
Merkez	46.609	670	390	1.010	—	—	48.679
Ayvalık	4.583	150	100	1.100	15.000	—	20.933
Balya	21.817	130	1.000	600	—	50	23.597
Bandırma	30.318	120	100	1.000	1.250	30	32.818
Bigadiç	27.718	50	318	420	10	—	28.516
Burhaniye	8.674	300	100	310	15.000	—	24.384
Dursunbey	18.806	320	895	600	—	25	20.646
Edremit	2.605	150	70	700	19.800	—	23.325
Erdek	1.928	230	280	900	3.500	25	6.863
Gönen	36.706	540	627	345	—	460	38.678
Havran	3.800	200	750	250	3.900	—	8.900
İvrindi	25.519	370	180	340	—	—	26.409
Kepsut	13.383	200	300	470	—	—	14.353
Manyas	27.833	100	1.000	200	10	20	29.163
Savaştepe	17.993	—	100	150	—	—	18.243
Sındırgı	29.497	280	80	500	—	—	30.357
Susurluk	27.343	450	500	365	—	40	28.698
TOPLAM	**345.132**	**4.260**	**6.790**	**9.260**	**58.470**	**650**	**424.562**

Tarla arazisi :

İl dahilinde 345.132 hektar tarla arazisi vardır. Bu miktarı arttırmanın bu gün için imkânı yoktur. Aksine tarla arazisinden her yıl bir kısmı meyve ve sebzeciliğe ayrılmak suretiyle yıldan yıla miktarı azalmaktadır. Genel kültür arazisine göre tarla arazisi % 81'i teşkil etmektedir.

Bu hale göre il dahilinde tarımsal üretimin arttırılması bilgili çiftçilik yapmak, üstün vasıflı tohumluk kullanmak, sulama, gübreleme gibi teknik esaslara uymakla mümkündür.

345.132 hektar tarla arazisinden her yıl ortalama 13.765 hektarı açık nadas olarak bırakılmakta ve geri kalan 331.367 hektarı da hububat, bakliyat ve sanayi bitkileri ekimine tahsis edilmektedir.

Tarla ziraatı arazisinin ekiliş cinslerine göre dağılışı aşağıdadır:

1) Nadasa ayrılan arazi miktarı 13.765 hektar olup % oranı 4,

2) Hububat ekimine ayrılan miktarı 240.310 hektar olup % oranı 69,

3) Bakliyat ekimine ayrılan miktarı 25.560 hektar olup % oranı 8,

4) Sanayi bitkileri ekimine ayrılan miktarı 65.497 hektar olup % oranı 19 dur.

Sebze arazisi :

İlimiz dahilinde sebze arazisi 4.260 hektardır. Bu sahanın tamamı bahçe kuyularından veya yer üstü sularından istifade edilmek suretiyle sulanmaktadır.

Sebze bahçelerinde, yazlık sebzelerden domates, patlıcan, biber, hıyar, kabak ve kışlıklardan da ıspanak, pırasa, lahana, karnıbahar, havuç ve kereviz yetiştirilmektedir. Başlıca sebzelerin ekiliş ve istihsal miktarı karşı sayfada gösterilmiştir.

Sebzenin Cinsi	Ekiliş (Ha.)	Üretim (Ton)
Domates	1.600	48.000
Patlıcan	650	13.000
Kabak	330	6.600
Bamya	260	650
Hıyar	340	6.800
Ispanak	610	3.050
Pırasa	510	15.300
Biber	540	5.400
Taze Fasulye	860	4.300
Lahana	490	14.400
Karnıbahar	210	2.100
Havuç	40	280
Kereviz	50	350

İlimiz dahilinde yetiştirilen sebzelerden domates, bamya ve taze fasulyenin bir kısmı tarla sebzeciliği halinde de yetiştirilmektedir.

Meyve arazisi :

Balıkesir İli dahilinde 6.790 hektar meyve bahçesi vardır. Genel kültür arazisine oranla, meyvelik arazi % 1,5'i teşkil etmektedir. İlimiz için bu miktar çok az sayılmaktadır. İl dahilinde bir meyve fidanlığı bulunmadığından yeni meyvelik tesisleri için fidan temininde çok zorluk çekilmektediir.

Balıkesir İli çay ve muz hariç, her çe-

İlin değerli ürünlerinden zeytin dalında.

şit meyve yetiştirilmesine müsait durumdadır. Gönen, Manyas, Susurluk, Kepsut şeftali yetiştiriciliği; Dursunbey elma yetiştiriciliği bakımından başta gelmektedir. Meyvecilik çok kâr getiren bir tarım kolu olduğundan il dahilinde yeni meyvelik tesisleri yıldan yıla artmaktadır. Havran ve Edremit ilçelerimizde mandalina yetiştiriciliği yapılmakta ve hatta Ayvalık, Burhaniye ilçelerimizde de birkaç yıldan beri yeni mandalina bahçeleri tesis edilmektedir. Balıkesir ili dahilinde mevcut meyve ağacı sayıları ile istihsal olunan ürün miktarları aşağıda gösterilmiştir.

Meyvanın Cinsi	Ağaç Sayısı	Üretim (Ton)
Armut	274.900	7.100
Ayva	91.450	1.060
Badem	77.550	910
Ceviz	64.800	1.920
Dut	49.750	390
Elma	393.130	6.670
Erik	175.200	4.190
İğde	16.370	190
Kayısı	42.000	420
Kestane	35.100	1.150
Kiraz	52.920	1.180
Kızılcık	24.670	170
Şeftali	177.400	1.860
Vişne	46.410	360
Zerdali	11.400	150
İncir	207.200	8.880
Mandalina	50.000	275

Bağ arazisi :

Balıkesir İli bağcılığa çok elverişli durumdadır. Mevcut bağ sahası 9.260 hektardır. Genel kültür arazisine göre oranı % 2,1 dir.

İl dahilinde bağ çubuğu yetiştiren bir bağcılık istasyonu veya müessesesi olmadığından bağ çubuğu hususundaki çiftçi talepleri tamamen karşılanamamaktadır. Bağcılık bakımından en ileri durumda olan ilçelerimiz başta Ayvalık olmak üzere sırasıyle Erdek ve Bandırmadır. Bu ilçelerimizde sofralık ve şaraplık üzüm çeşitleri bol miktarda yetiştirilmekte ve çiftçi gelirinin mühim bir kısmını bağcılık teşkil etmektedir. İlçelerimizde mevcut bağ sahası ile istihsal olunan yaş üzüm miktarı yıldan yıla artmaktadır.

Ayvalık İlçemizin Bağyüzü Köyünde üretilen sofralık üzümler dış piyasalara da ihraç olunmaktadır.

İlimizin diğer ilçelerinde de bağcılık yapılmakta olup, buralarda üretilen üzümler daha çok il içinde tüketilmektedir.

Balıkesir dahilinde mevcut bağ sahası ile üretilen üzüm miktarı (1967 yılı) :

İlçesi	Bağ sahası (Ha.)	Üzüm üretimi (Ton)
Merkez	1.010	7.000
Ayvalık	1.100	5.250
Balya	600	1.800
Bandırma	1.000	3.000
Bigadiç	420	1.900
Burhaniye	310	1.500
Dursunbey	600	3.000
Edremit	700	3.500
Erdek	900	3.000
Gönen	345	3.100
Havran	250	2.500
İvrindi	340	1.800
Kepsut	470	2.600
Manyas	200	500
Savaştepe	150	750
Sındırgı	500	1.1000
Susurluk	365	2.000
TOPLAM	**9.260**	**44.200**

Zeytinlik arazi :

İl dahilinde mevcut zeytinlik sahası 58.470 hektardır. Bu miktarın genel kültür arazisine oranı % 14 dür.

Balıkesir İli zeytincilik bakımından iki bölge olarak mütalea edilebilir.

Birincisi genellikle yağlık zeytin üreten ve Edremit, Ayvalık, Havran, Burhaniye ilçelerini içerisine alan Körfez Bölgesi; ikincisi de daha çok yemeklik ve salamuralık zeytin yetiştiren Erdek ve Bandırma ilçelerini içerisine alan Marmara Bölgesidir. Her iki bölgemizde de müstahsil zeytincilik tekniği bakımından bilgili

bir çalışma yapmaktadır. Her yıl yapılagelen yeni zeytinlik tesisleriyle il dahilinde zeytin sahaları artmaktadır. Türkiye zeytinciliğinde yeri ve hissesi önemli bulunan ilimiz zeytinciliği, il itibariyle yetiştirdiği diğer tarımsal ürünlerinin içinde zeytinin iktisadi baş ürün oluşu ile adeta ilimizin tarımsal çehresini karakterize eder niteliktedir. Edremit Körfezi ve Marmara Bölgelerinin doğal şartları tipik bir Akdeniz bitkisi olan zeytinin kolayca yetişme imkânlarını sağladığından bu bölgelerimizin başlıca geçim unsuru olmaktadır. 58.470 hektarlık zeytin sahasında 8.761.000 adet zeytin ağacı mevcuttur.

Balıkesir İlinin 1967 yılındaki zeytin sahaları ile bu sahalarda mevcut ağaç sayısı ve istihsal olunan zeytin ve zeytinyağı miktarını ilçeler itibariyle gösterir cetvel aşağıya çıkarılmıştır.

İlçesi	Zeytinlik (Ha.)	Ağaç sayısı	İstihsal olunan zeytin (Ha.)	Yemekliğe ayrılan zeytin (Ton)	Yağlığa ayrılan zeytin (Ton)	Elde olunan zeytinyağ (Ton)
Ayvalık	15.000	1.750.000	20.000	25	19.975	3.950
Burhaniye	15.000	2.500.000	30.000	200	29.800	6.000
Edremit	19.800	2.975.000	40.000	1.000	39.000	7.800
Havran	3.900	650.000	13.000	250	12.750	2.600
Bandırma	1.250	185.000	4.000	3.500	500	50
Erdek	3.500	700.000	12.000	10.000	2.000	360
TOPLAM	**58.450**	**8.761.000**	**119.000**	**15.200**	**103.800**	**20.760**

Dutluklar :

İl dahilinde 650 hektar dutluk vardır. Bu dutluklardan elde edilen yapraklar ipek böceği yetiştiriciliğinde böcek yemi olarak kullanılmaktadır.

Kültür altında olmayan arazi miktarı :

İl dahilinde mevcut kültür altında olmayan arazi miktarı 1.006.938 hektar olup, genel yüzölçümüne göre nisbeti % 70,38 dir. Bunun dağılış durumu aşağıda gösterilmiştir.

Cinsi	Miktarı (Ha.)	Genel yüzölçümüne göre % nisbeti
Çayır-Mera arazisi	102.074	7,13
Bataklık arazi	26.830	1,87
Ormanlık arazi	459.299	32,08
Çalılık - Fundalık	195.032	13,68
Kayalık - Taşlık	323.695	15,62
TOPLAM	**1.006.938**	**70,38**

bb - ÇİFTÇİ SAYISI VE ARAZİNİN İLÇELERE GÖRE DAĞILIŞI:

Balıkesir İli dahilinde 100.000 çiftçi ailesi mevcuttur. Kültür altındaki toprakların alanı 4.245.620 dekar olduğuna göre, ortalama olarak çiftçi ailesi başına 42 dekar toprak düşmektedir. Hiç toprağı olmayan çiftçi aile sayısı 13.000 kadardır. Topraksız aileler kira ile veya ortakçılıkla arazi tutmak suretiyle çiftçilik yapmaktadırlar.

Tarımsal işletmelerin pek çoğu çok küçük parçalar halinde olduğundan arazilerin işlenmesi umumiyetle hayvanla yapılmaktadır. Makineli tarım daha ziyade orta ve büyük işletmelerde yapılmaktadır.

Tarımsal işletmelerin büyüklük derecesine göre durumlarını gösterir cetvel aşağıya çıkarılmıştır.

Arazinin tarımsal işletmelere dağılışı

1-50 dekar		51-100 dekar		101-1000 dekar		1001-4000 dekar		5000 dekardan yukarı		Toplam	
Çiftçi Sayısı	Mik. Dek.	Çiftçi Sayısı	Mik. Dek.	Çiftçi Sayısı	Mik. Dek.	Çiftçi Sayısı	Mik. Dek.	Çiftçi Sayısı	Mik. Dek.	Çiftçi Sayısı	Mik. Dek.
68.161	2.102.500	12.667	923.300	6.102	1.162.200	79	159.100	5	33.300	87.010	4.344.400

cc - TARIM SİSTEMLERİ:

İl dahilinde genellikle ekstansif tarım sistemi hâkim durumdadır. Araziler çok parçalı ve dağınık olduğundan bu arazilerin işlenmesi çok zaman kaybına sebebiyet vermekte ve dolayısiyle ekonomik bir çiftçilik yapmak mümkün olamamaktadır.

Teknik Ziraat Teşkilâtının yayım çalışmaları sayesinde bazı çiftçiler son yıllarda tarım tekniğini benimsemiş, bilgili ve kârlı bir şekilde çiftçilik yapmayı öğrenmiş ve bu suretle entansif ziraat sistemine doğru bir temayül artmış durumdadır.

dd - TARIM ÜRÜNLERİNİN EKİLİŞ ALANLARI VE ÜRETİM MİKTARLARI:

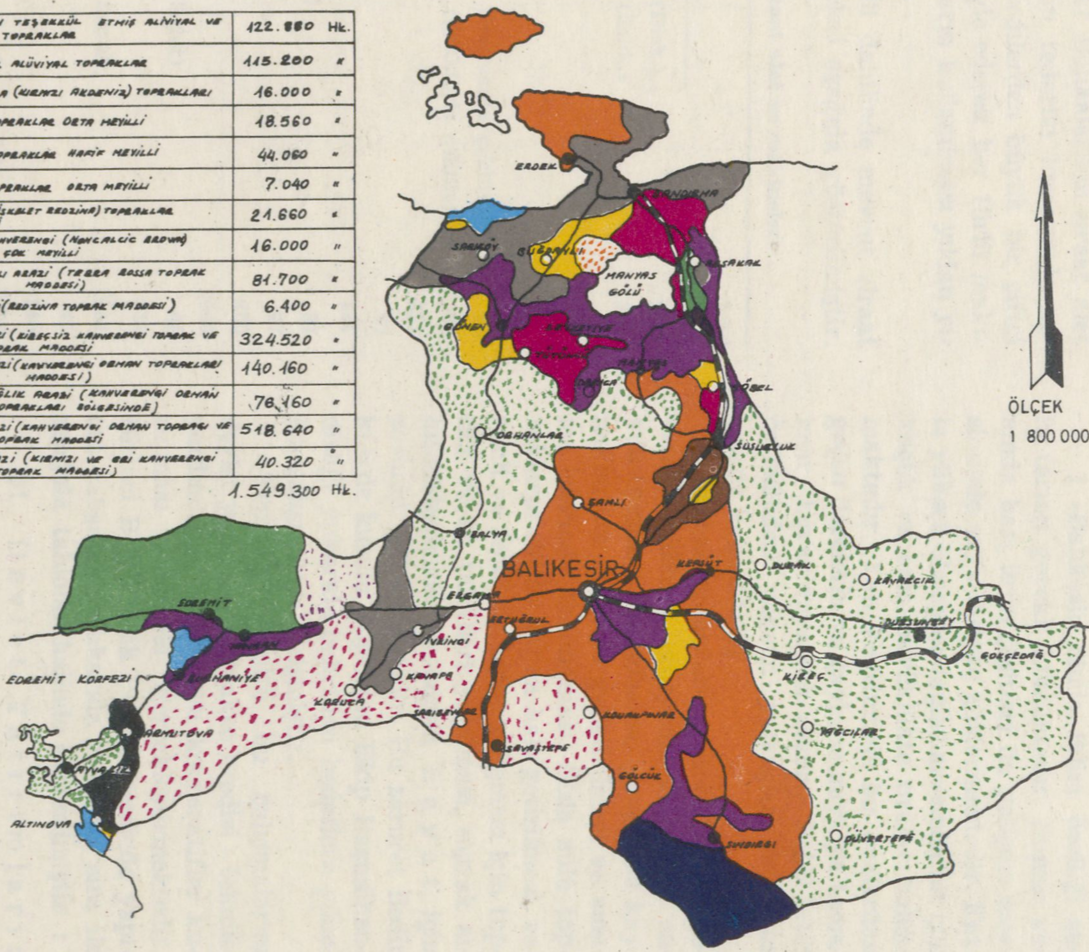
Balıkesir İli dahilinde yetiştirilen tarla ürünlerinin 1966 ve 1967 yıllarına ait ekiliş ve üretim miktarlarını gösterir cetvel aşağıya çıkarılmıştır.

Cinsi	1966 Ekiliş Hektar	1966 Üretim Ton	1967 Ekiliş Hektar	1967 Üretim Ton
Hububat :				
Buğday	114.560	159.720	110.970	156.940
Arpa	41.550	67.510	38.280	61.810
Çavdar	20.910	22.150	20.960	25.340
Yulaf	20.840	31.920	18.800	29.100
Kaplıca	6.550	7.440	6.170	6.730
Mısır	29.760	40.900	30.290	45.980
Darı	210	170	100	100
Pirinç	1.800	4.830	2.040	6.090
Mahlut	14.180	16.890	12.700	15.030
TOPLAM	**250.360**	**351.530**	**240.310**	**347.120**
Bakliyat :				
Bakla	9.360	10.400	8.470	10.840
Fasulye	2.900	3.560	2.940	3.480
Fiğ	970	590	1.000	750
Nohut	5.840	5.710	7.260	8.640
Mercimek	630	550	690	520
Börülce	30	30	30	30
Bezelye	10	10	10	10
Burçak	6.050	5.230	5.140	4.550
TOPLAM	**25.790**	**26.080**	**25.560**	**28.830**
Sanayi Bitkileri :				
Tütün	21.441	11.670	24.000	16.870
Patates	1.000	9.710	900	9.600
Ş. Pancarı	4.210	144.850	3.820	118.660
Keten	260	140	200	70
Afyon	952	460	877	446
Pamuk	11.350	6.705	12.380	7.130
Susam	2.990	1.900	3.020	2.140
Ayçiçeği	8.940	10.100	12.380	13.540
Yerfıstığı	10	10	20	20
Aspir	620	380	620	310
Soğan	2.460	27.750	2.510	23.640
Sarımsak	320	2.110	390	1.960
Bostan	4.900	93.950	4.380	96.800
TOPLAM	**59.453**	**320.704**	**65.497**	**291.186**

ee - TARIMDA KULLANILAN MAKİNE, ALET VE HAYVAN MİKTARLARI:

İl dahilinde mevcut tarımsal işletmelerin çoğu 1-50 dekar arasında küçük işletmeler halinde bulunduğundan bu işletmelerde umumiyetle hayvanla yapılan ziraat sistemi hâkim durumdadır. Çift hayvanı olarak daha çok öküz çifti kullanılmaktadır. Beygir çifti ile daha seri sürüm yapıldığından çift hayvanı olarak beygirin kullanılması yıldan yıla artmaktadır.

İl dahilinde mevcut çift işlerinde kullanılan hayvan miktarı karşı sayfada gösterilmiştir.

BALIKESİR İLİ TOPRAK HARİTASI
1 A ALUVİYUMDAN TEŞEKKÜL ETMİŞ ALÜVİYAL VE GENÇ DÜZ TOPRAKLAR 122.880 Hk.
2 A HİDROMORFİK ALÜVİYAL TOPRAKLAR 115.200 "
7 C TERRA ROSSA (KIRMIZI AKDENİZ) TOPRAKLARI 16.000 "
9 B GRUMUSOL TOPRAKLAR ORTA MEYİLLİ 18.560 "
9 C GRUMOSOL TOPRAKLAR HAFİF MEYİLLİ 44.060 "
10 C REDZİNA TOPRAKLAR ORTA MEYİLLİ 7.040 "
10 D LİTOZOLİK (İSKELET REDZİNA) TOPRAKLAR ÇOK MEYİLLİ 21.660 "
12 D KİREÇSİZ KAHVERENGİ (NONCALCIC BROWN) TOPRAKLAR ÇOK MEYİLLİ 16.000 "
19 E ARIZALI TAŞLI ARAZİ (TERRA ROSSA TOPRAK MADDESİ) 81.700 "
21 E ARIZALI ARAZİ (REDZİNA TOPRAK MADDESİ) 6.400 "
22 EF ARIZALI ARAZİ (KİREÇSİZ KAHVERENGİ TOPRAK VE REDZİNA TOPRAK MADDESİ 324.520 "
23 E ARIZALI ARAZİ (KAHVERENGİ ORMAN TOPRAKLARI MADDESİ) 140.160 "
23 F ARIZALI DAĞLIK ARAZİ (KAHVERENGİ ORMAN TOPRAKLARI BÖLGESİNDE) 76.160 "
26 E ARIZALI ARAZİ (KAHVERENGİ ORMAN TOPRAĞI VE PODZOLİK TOPRAK MADDESİ 518.640 "
24 E ARIZALI ARAZİ (KIRMIZI VE GRİ KAHVERENGİ PODZOLİK TOPRAK MADDESİ) 40.320 "
1.549.300 Hk.
ÖLÇEK
1 800 000
ERDEK
BANDIRMA
SARIKÖY
MANYAS GÖLÜ
GÖNEN
ORHANLAR
SUSURLUK
ŞAMLI
BALYA
BALIKESİR
KEPSÜT
DURAK
KAVACIK
DURSUNBEY
GÖKÇEDAĞ
KİREÇ
YAĞCILAR
EDREMİT
HAVRAN
BURHANİYE
EDREMİT KÖRFEZİ
ARMUTOVA
AYVALIK
ALTINOVA
İVRİNDİ
KORUCA
SARIBEYLER
KOVUKPINAR
SAVAŞTEPE
GÖLCÜK
SINDIRGI
TOPRAKSU EKİP BAŞMÜHENDİSLİĞİ
ÇİZEN: TUNCER AVKAR

Beygir	Öküz	Manda	Katır	Toplam
(A d e t o l a r a k)				
22.810	76.520	8.810	1.360	109.500

İlimiz dahilinde orta ve büyük işletmelerde genellikle makineli ziraat yapılmaktadır. Ziraat Bankalarının ziraat alet ve makinelerinin tedariki hususunda açmış olduğu kredilerden büyük bir çiftçi topluluğu istifade ederek her türlü makine ve ekipmanların kullanılması yıldan yıla artmaktadır.

Balıkesir ili dahilinde mevcut ziraat alet ve makineleri aşağıda gösterilmiştir.

İldeki ziraat alet ve makineleri

Cinsi	Adet
Traktör pulluğu (Disk.)	295
Traktör pulluğu (Dink.)	295
One - Way	58
Disk - Harrow	280
Kültüvatör	123
Hububat mibzeri (Hayvanla çekilir)	15
Hububat mibzeri (Traktörle çekilir)	30
Biçer bağlar	131
Orak makinesi	80
Çapa makinesi	147
Harman makinesi	31
Tınaz makinesi	27
Santrifuj	250
Motopomp	2005
Balya makinesi (Sabit)	68
Traktör tırmığı	310
Hayvanla çekilir tırmık	1951
Çayır makinesi	41
Pamuk mibzeri	145
Traktör	1655
Rodweder	3
Trayler	567

ff - ARAZİ YAPISINI ISLÂH VE SULAMA, TOPRAK MUAHAFAZASI :

1 -Balıkesir İlinde iklim özelliği sulu tarımı gerekli kılmaktadır. Bunun yanında bazı ürün çeşitleri de yetişme mevsiminde suya ihtiyaç göstermektedir. Fazla yüksek olmayan dağlar arasında bir çok küçük ve orta büyüklükte ovalar bulunmaktadır. Yaz mevsiminde bu ovalardan geçen derelerin ve çayların suyu ya tamamen kurur veya çok azalır. Tabiî bitki örtüsünden yoksun yamaçlar erozyona maruz kalmaktadır.

Toprak muhafazası, verimliliğinin devam ettirilmesi, erozyonla mücadele, suyun toprakta muhafazası, mevcut su kaynaklarının islahı ve geliştirilmesi ve sulama işlerinde kullanılması, fazla sulu toprakların ekime uygun hale getirilmesi, verimli ve fennî bir tarım çalışması için toprak ve su tahlilleri yapılması, toprak sınıflandırılması ekonomik h a y a t için zorunlu görülmektedir. Bu zaruret iledir ki il'de kurulu Topraksu Ekip Başmühendisliği yukarıda belirtilen hedeflere yönelen çalışmalara girişmiştir.

Topraksu örgütü bu çalışmalarını devlet yatırımı - topraksu kredisi - teknik yardımlar - birlik veya kooperatifler kurulması yolu ile gerçekleştirmektedir. Birinci Beş Senelik Plân döneminde yapılan çalışmalar yukarıda belirtilen sıra ile aşağıda tablolar halinde gösterilmiştir :

01. D e v l e t Y a t ı r ı m l a r ı :

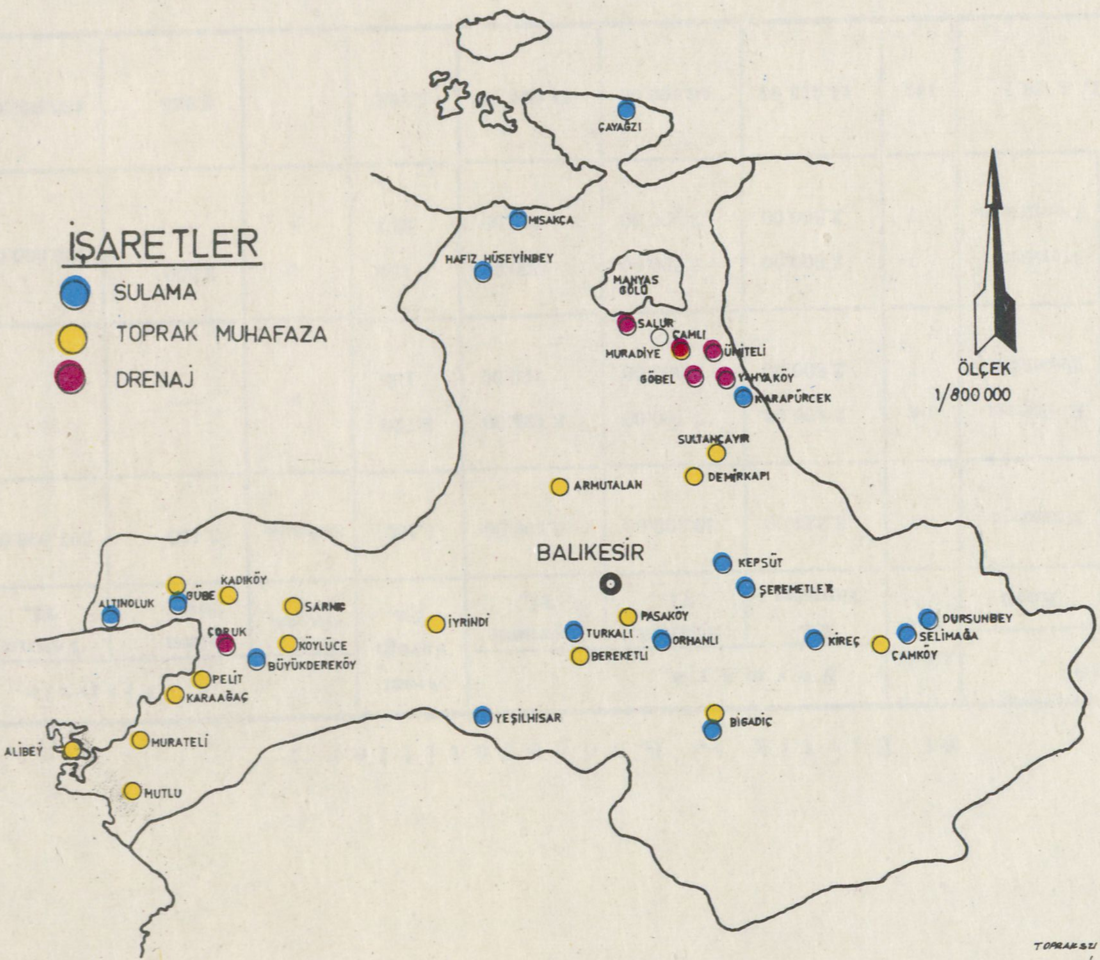
Yılı	Proje sayısı	Faydalanan çiftçi sayısı	Sulanan Da.	Drenaj Da.	Toprak Muhafaza Tedbirleri alınan Da.	Yatırım TL.
1963	4	1.100	250	11.480	9.900	1.208.000,00
1964	5	705	6.000	—	3.070	1.141.000,00
1965	6	600	12.000	4.170	—	1.028.000,00
1966	3	1.070	7.500	2.500	—	1.304.000,00
1967	3	735	3.000	7.000	—	955.000,00
TOPLAM		214.210	28.750	25.150	12.970	5.636.000,00

02. Topraksu Kredileri:
(Topraksu çalışmalarını bizzat kendi arazilerinde yapmak isteyen çiftçilere Topraksu vasıtasiyle temin edilen az faizli uzun vadeli bir kredidir)

Projenin			Kredi Bedeli	Çiftçi İştirakı	Keşif Bedeli
Yılı	Adedi	Sahası (Da.)	TL.	TL.	TL.
1963	13	1.120	466.236.45	306.655.03	772.891.48
1964	39	4.790	799.993.61	426.958.52	1.226.952.13
1965	27	2.722	276.923.44	171.921.62	448.845.06
1966	33	638	218.898.65	121.504.15	340.402.80
1967	41	928	435.024.69	152.519.41	587.544.10
Top.	153	10.198	2.197.070.84	1.179.558.73	3.376.635.57

03. Teknik Yatırımlar:

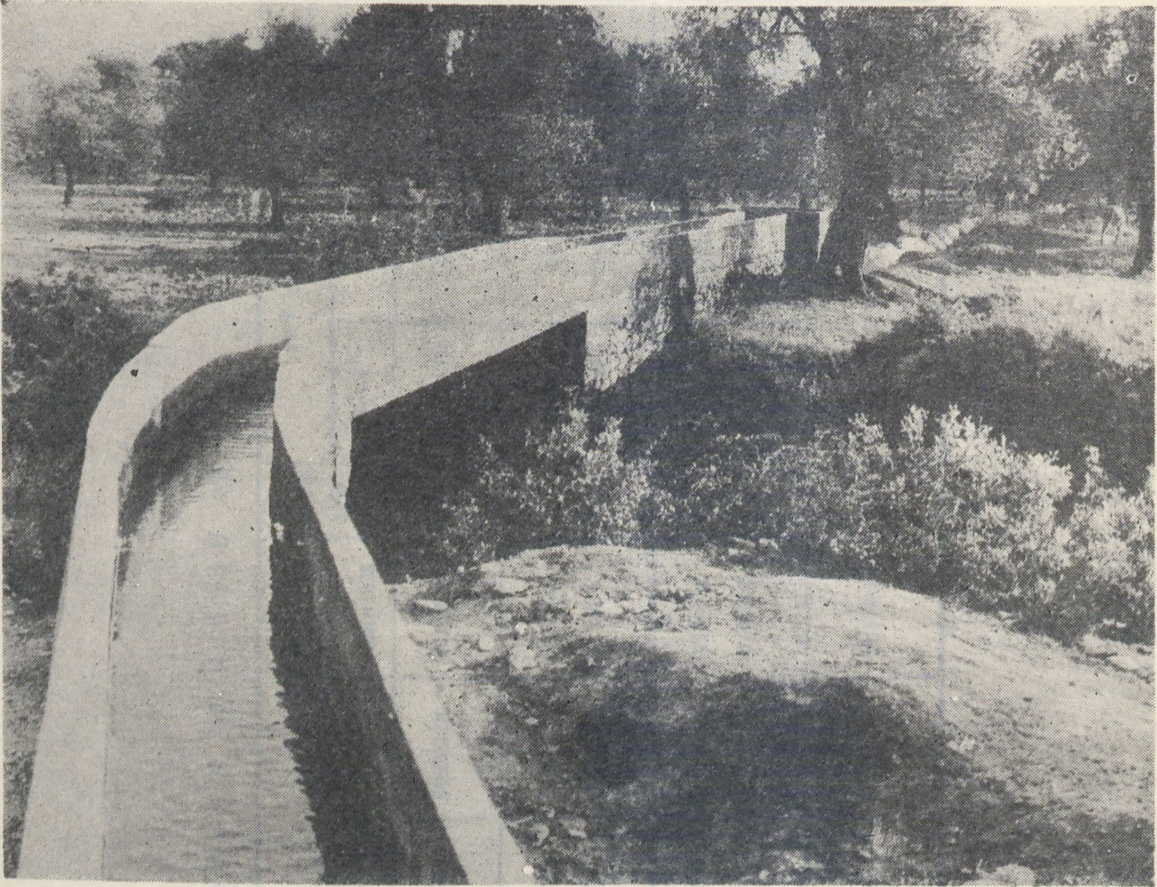
PROJENİN						
Yılı	Adedi	Yeri		Mahiyeti	Sahası	Yatırım
		İlçesi	Köyü		Da.	Bedeli TL.
1963	3	Burhaniye	Karaağaç	Teraslı Zeytin	611	70.560,39
		Ayvalık	Altınova			
		Havran	Sarnıç			
1964	4	Savaştepe	Merkez	Sulama	5.585	104.787,98
		Dursunbey	»	Teraslı Fıstık		
		Balıkesir	»			
		Bigadiç	»			
1965	3	Bandırma	Merinos Çiftliği	Sun'i Mer'a	2.059	206.872,24
		Kepsut	Merkez	Küçük Su		
		Balıkesir	Tohum üretme	Drenaj		
1966	4	Balıkesir	Merkez	Tesviye	80	8.000,00
1967	1	Bandırma	Merinos Çiftliği	Sun'i Mer'a	150	45.500,00
Toplam	15				8.485	435.740.61

1958-1967 TOPRAKSU FAALİYETLERİ
İŞARETLER
SULAMA
TOPRAK MUHAFAZA
DRENAJ
ÖLÇEK
1/800 000
ÇAYAĞZI
MISAKÇA
HAFIZ HÜSEYİNBEY
MANYAS GÖLÜ
SALUR
ÇAMLI
MURADİYE
ÜNİTELİ
GÖBEL
YAHYAKÖY
KARAPÜRCEK
SULTANÇAYIR
DEMİRKAPI
ARMUTALAN
BALIKESİR
KEPSÜT
ŞEREMETLER
KADIKÖY
GÜBE
ALTINOLUK
SARNIÇ
İVRİNDİ
PASAKÖY
TURKALI
ORHANLI
BEREKETLİ
KİREÇ
DURSUNBEY
SELİMAĞA
ÇAMKÖY
ÇORUK
KÖYLÜCE
BÜYÜKDEREKÖY
PELİT
KARAAĞAÇ
YEŞİLHİSAR
BİGADİÇ
ALİBEY
MURATELİ
MUTLU
TOPRAKSU EKİP BAŞMÜHENDİSLİĞİ
ÇİZEN: TUNCER AVKAR

0.4 Birlik ve Kooperatifler :

Sıra No.	Yılı	Kuruluş Yeri		Adedi Üye	Sermaye			Arazi Varlığı Da.	Projenin			
		İlçesi	Köyü		TL. Kuruluş	Taahhüt TL.	Ödenmiş TL.		Gayesi	Sahası Da.	Yatırım TL.	Keşif TL.
1	1965	Bandırma	Musakça	67	3.225.00	30.300.00	6.500.00	2.500	Sulama	5.425	287.000.00	238.908.84
2	1966	Bandırma	E. Sığırcı	54	2.800.00	7.700.00	3.425.00	2.720	»	—		—
3		Dunsunbey	Tepeköy	7	2.800.00	2.800.00	700.00	125				
4	1967	Dunsunbey	Merkez	7	2.800.00	2.800.00	700.00	150	»	3.500	198.000.00	164.745.90
5		Susurluk	Demirkapı	7	2.800.00	2.800.00	700.00	250	»	—		—
TOPLAM				142	14.425.00	46.400.00	12.025.00	5.745		8.925	485.000.00	403.654.74

Edremit - Güre Sulama Developmanı - Ana Sulama Kanalından bir görünüş.
(Faydalanan Çiftçi ailesi : 300 Sulanacak saha : 4500 dekar)

1967 YILI YATIRIM PROGRAMI DETAYI

1 — **Bigadiç - Orhanlı Sulama tesisi inşaatı**	:	
Yatırım bedeli	:	182.000.00 TL.
Sulayacağı saha	:	700 Da.
İstifade edecek çiftçi ailesi	:	172 Hane
2 — **Erdek - Çayağzı sulama tesisi inşaatı**	:	
Yatırım bedeli	:	317.000 00 TL.
Sulayacağı saha	:	1.000 Da.
İstifade edecek çiftçi ailesi	:	130 Hane
3 — **Manyas - Eskiçatal Drenaj inşaatı**	:	
Yatırım bedeli	:	442.000.00 TL.
Kurutulacak saha	:	7.000 Da.
İstifade edecek çiftçi ailesi	:	133 Hane
4 — **Edremit - Güre Sulama Developmanı İkmal inşaatı**	:	
Yatırım bedeli (ilâve)	:	300.000.00 TL.
Sulayacağı saha	:	1.300 Da.
İstifade edecek çiftçi ailesi	:	300 Hane

BALIKESİR İLİNDE DSİ ÇALIŞMALARI

Yapılacak barajlar

Yapılmakta olan barajlar

NEHIRLER

Sulama tesisleri (sulama tesisleri inşaatına başlanan)

Sulama sahaları (Tesisleri ileride yapılacak.)

ÖLÇEK: 1/ 800 000

MARMARA DENİZİ
KAPIDAĞ YARIMADASI
ERDEK
ERDEK K.
BANDIRMA K.
BANDIRMA
MANYAS G.
GÖNEN
MANYAS
GÖNEN BARAJI
KOCA ÇAYI
MANYAS BARAJI
SUSURLUK
SUSURLUK ÇAYI
SUSURLUK BARAJI
BALYA
KEPSUT
BALIKESİR
DURSUNBEY
EDREMİT
HAVRAN ÇAYI
HAVRAN BARAJI
HAVRAN
AYAKLI BARAJI
İVRİNDİ
İVRİNDİ BARAJI
REŞİT KÖY BARAJI
EDREMİT KÖR.
BURHANİYE
DÜZÜMCÜ BARAJI
BAHADINLI BARAJI
KARINCA DERE
İKİZCE TEPELER BARAJI
ALİBEY AD.
SAVAŞTEPE
BİGADİÇ
AYVALIK
KARAKOÇ BARAJI
MADRA ÇAYI
MADRA BARAJI
SİMAV ÇAYI
ÇAYGÖREN BARAJI
SINDIRGI

Etüdler:

1967 yılında sulama suyu temini mevzuunda 7, dere ıslâhı mevzuunda 3 ve gölet inşaatı mevzuunda da 2 etüd yapılmış ve istikşâfî etüd raporları hazırlanmıştır.

Topraksu Kredileri :

1967 yılında diğer konular yanında çiftçilerin TOPRAKSU hizmetlerini kendi imkânları ve buna ilâveten uygun kredi ile iş görebilmeleri bakımından TOPRAKSU kredileri çalışmalarına özellikle ehemmiyet verilmiştir. Müracaatlar, kısa zamanda etüd edilmiş ve projeleri hazırlanarak bankaya intikal ettirilmiştir. Bu şekilde de 41 çiftçi ailesine ait 928 Da. arazinin TOPRAK ve SU hizmetleri ve sulama developmanı temin edilmiştir.

Bu projeler için çiftçilere 435.024,69 TL. kredi verilmiş, çiftçiler kendi kaynaklarından buna 152.519,14 TL. katkıda bulunmuşlardır.

Tahakkuk ettirilen 41 projenin yatırım bedeli tutarı 505.053,00 TL. dır.

2 - Devlet Su İşleri kuruluşu da yerüstü ve yeraltı sularının zararlarını önlemek, bunlardan çeşitli yönlerde (sulama ve enerji temini) faydalanmak üzere kurulmuş olup, bu yolda çalışmalar yapmaktadır. Örgütün bu çalışmaları sayesinde topraklar taşkınlardan korunmakta, sulama suretiyle de verimli hale getirilmektedir.

Balıkesir İlinde DSİ. 12. Şube Başmühendisliği faaliyet göstermektedir. Örgütün çalışmaları ile ilgili olabilecek büyüklükte ve toprak cinsi yönünden sulaması mümkün olan (1.170.390 Da.) tarım arazisi mevcuttur.

Balıkesirde ortalama yağış 600 mm. civarında olup, bu yağışın ancak 250 mm.-si bitkilerin gelişme devresinde düşmekte ve bitkiler yağıştan istifade etmektedirler. Ortalama olarak Balıkesir İlinde bitkilerin su ihtiyacı 1000 mm. civarında olduğundan, yaz mevsiminde 750 mm. lik yağışa tekâbül eden bir sulama suyunun bitkilere verilmesi mecburî bulunmaktadır.

İlerde yapılması tasarlanan 14 adet barajla; 1 milyar m³ yerüstü suyu regüle edilecek ve yine yeraltı suyundan da senede 124 milyon m³. istifade edilerek (1.170.390 Da.) arazinin sulanması sağlanacaktır.

Balıkesir İlinde DSİ. tarafından 1967 yılına kadar yapılan yatırım toplamı 19.000.000.— TL. ile Balıkesir Ovası, Manyas Ovası, Gönen Ovası, Edremit ve Burhaniye ovalarında taşkından koruma tesisleri inşa edilmiş ve bu tesislerle (184.900 Da.) ziraat arazisi ile, 8 adet meskûn yer taşkından korunmuş, (2000 Da.) arazi de kurutularak tarıma elverişli duruma getirilmiştir.

Balıkesir İlinde 1937 - 1967 yılları arasında yapılan ve faydası tahakkuk eden yatırımlar :

Proje Adı	Yatırım Miktarı (1.000 TL.)	Yatırım Yılı	Sağlanan Fayda	Bakım - Onarım Giderleri (1.000 TL.)
0203 Gönen Projesi	2.130	1955-1966	3640 Ha. T. K.	59
0301 Aşağı Susurluk Projesi	617	1961-1966	300 Ha. T. K. 1 Kas. T. K.	16
0302 Manyas Projesi	3.017	1940-1966	6000 Ha. T. K. 2 Köy T. K. 1 Hava. Al. T. K.	1089
0304 Çaygören Projesi	5.644	1953-1966	4620 Ha. T. K.	1045

			1 Köy T. K.	
			1 Mahalle T. K.	
0307 İvrindi - Ergama Projesi	150	1958	200 Ha. K.	—
0402 Edremit Projesi	6.914	1954-1966	2500 Ha. T. K.	1963
			3 Köy T. K.	
0404 Altınova Projesi	519	1963-1964	2430 Ha. T. K.	—
			1 Kasaba T. K. (1)	
T O P L A M	**18.991**		**19.490 Ha. T. K.**	**4.172**
			2 Kas. T. K.	
			Köy T. K.	
			200 Ha. K.	
			1 Hava Al. T. K.	

Balıkesir ilinde yapılması tasarlanan barajların karakteristikleri :

Barajın adı	Gayesi	Tipi	Yüksekliği (m)	Depolama hacmi (10^6. m^3)	Maliyeti (1.000 TL.)
Çaygören	Sul+Taş. K.	Toprak D.	51.50	162	90.000
Susurluk	Sul+Taş. K.+En.	Toprak ve Kaya D.	39	255+5 MV	150.000
Manyas	Sul+Taş. K.+En.	Toprak ve Kaya D.	59	157+5 MV	150.000
Ayaklı	Sul+Taş. K.	Anroşman	38	12	22.000
İvrindi	Sul+Taş. K.	Anroşman	22	24	15.000
İkizcetepeler	Sul+Taş. K.	Toprak D.	36	73	36.000
Üzümcü	Sul+Taş. K+İçme	Toprak D.	31	48	35.000
Havran	Sul+Taş. K.	Toprak D.	54	65	63.000
Bahadınlı	Sul+Taş. K.	Anroşman	38	10	34.000
Reşitköy	Sul+Taş. K.	Toprak D.	40	66	78.000
Eybek	Sul+Taş. K.	Toprak D.	28	6	10.000
Madra	Sul+Taş. K.	Anroşman	48	33	25.000
Karakoç	Sul+Taş. K.	Toprak D.	50	118	90.000
Gönen	Sul+Taş. K.	Toprak D.	70	210	80.000
			TOPLAM	**1.239**	**878.000**

Çaygören (Menent) projesinin karakteristikleri:

Susurluk Havzasının bir ünitesi olan Çaygören (Menent) projesi, bu havza içinde 4169 km^2. lik bir yer kaplamaktadır. Balıkesir İl Merkezi ile Kepsut, Sındırgı ve Bigadiç ilçelerini içine alan proje sahasında ayrıca 44 adet köy bulunmaktadır.

Suları Simav Çayı ile drene edilen proje sahasında, yapılması ön görülen Çaygören (Menent), İkizcetepeler ve Üzümcü barajları ile Sındırgı, Bigadiç, Balıkesir, Pamukçu ve Kepsut ovalarında toplam olarak (29.020 Ha.) arazi sulanacak, Balıkesir Şehrinin 1965 yılına kadar içme ve kullanma suyu karşılanacak ve adı geçen ovalarda ıslâh ve taşkın koruma tesisleri yapılarak toprak ve su kaynaklarından maksimum fayda elde edilecektir.

Bu projenin tahakkuku için toplam 329 milyon liralık bir yatırım yapılacak ve yılda :

Sındırgı Ovasında	6.600.000 Lira
Bigadiç Ovasında	3.979.000 »
Balıkesir ve Pamukçu ovalarında	28.482.000 »
Kepsut Ovasında	3.883.000 »
olmak üzere,	
Toplam	**42.944.000**

(1) T.K. : Taşkın Koruma
S. : Sulama
K. : Kurutma
E. : Enerji

TL. lık gelir artışı meydana gelecektir.

Bu gelir artışı ortalama dekar başına 150 TL. lık bir artışa tekabül etmektedir.

Birinci Beş Yıllık Plân döneminde Çaygören projesinin kilit tesisi olan Çaygören Barajı inşaatı ile Sındırgı ve Bigadiç ovasının cazibe ile sulanabilecek kısımlarının inşaatına başlanmış olup, devam eden bu işler 1969 yıl sonuna kadar tamamlanacak ve fiilen (6520 Ha.) saha sulamaya açılacaktır.

İkinci Beş Yıllık Plân devresinde ise bu projeye dahil 34 milyon lira keşif bedelli Balıkesir Ovası cazibe sulaması inşaatına başlanacaktır. Programa göre 1972 yılında tamamlanacak olan bu inşaat sonunda Balıkesir Ovasında (8250 Ha.) saha sulanacak ve taşkından korunacaktır.

Çaygören projesine dahil olan İkizcetepeler, Üzümcü barajları ile Balıkesir Ovası ikinci kısım sulama inşaatları, Kepsut Ovası sulaması ve pompajla sulamalar 3. ve daha sonraki plân dönemlerinde ele alınabilecektir.

gg) TARIM ÇALIŞMALARI :

Tarla Çalışmaları :

Tarla mahsüllerinde birim sahadan daha fazla verim alabilmek için demonstratif mahiyette çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalar köylerde önder olabilecek durumda, tekniğe inanmış çiftçilerin tarlalarında yapılmakta ve üstün vasıflı, çeşitli tohumların ekiminden hasadına kadar bütün durumları Tarım Teşkilâtı tarafından izlenmekte ve kalabalık çiftçi toplulukları tarafından mahallerinde görülmeleri sağlanmaktadır. Bu amaçla lüzumlu tohumluklar Tarım Bakanlığınca bedelsiz olarak karşılanmakta, tarla hazırlanması, ekim ve her türlü bakım işleri demonstratör çiftçi tarafından yapılmaktadır. Demonstrasyon mahiyetindeki çalışmaların amacı ekonomik önemi olan çeşitli kültür bitkilerini çiftçilere tanıtmak ve bu suretle tek taraflı tarımdan polikültür tarıma geçerek daha fazla verim elde

Teknik Ziraat Müdürlüğü teknik elemanları ve gazetecilerle bir Meksika Buğday tarlasının tetkiki — Balıkesir

etmenin yollarını çiftçilere öğretmektir.

Demonstrasyon mahiyetindeki çalışmalar dışında olarak köylü ve çiftçilerin peşin bedelli, kredili, teminat mektubu karşılığı, ve 5254 sayılı kanuna göre tohumluk ihtiyaçlarının teminine çalışılmıştır.

1966 - 1967 tarım yılı güzlük ekimi için Devlet Üretme Çiftliklerinden karşılanmak şartiyle çiftçilere intikal ettirilen sertifikalı buğday tohumluğu miktarı peşin bedelli 188,7, kredili 110, teminat mektubu karşılığı 27,2 ve 5254 sayılı kanuna göre 36 tondur.

Bundan başka peşin bedelli olarak Ayvalık ilçemizde 10 ton ve Gönende de 14 ton olmak üzere toplam 24 ton sertifikalı arpa tohumu istekli çiftçilere dağıtılmıştır.

Balıkesir İli dahilinde 1965-1966-1967 yıllarında peşin bedelli olarak dağıtılan sertifikalı ay çiçeği tohumluğu ile ekiliş ve üretim miktarı aşağıda gösterilmiştir:

Yıllar	Ekim Sahası (Ha.)	Dağıtılan Tohumluk (Ton)	Üretilen Miktar (Ton)
1965	7.150	77.400	8.200
1966	8.940	96.000	10.100
1967	12.380	129.760	13.540

Meksika Buğdayı Yetiştiriciliği :

Artan nüfusun yemeklik ihtiyacını karşılamak ve icabında istihsal fazlası

ürünün dış ülkelere ihracını sağlamak amacı ile Meksika'dan üstün vasıflı buğday tohumluğu ithal edilerek 1967 yılından itibaren ilimiz dahilinde de bu buğdayın yetiştirilmesi husundaki projenin tatbikine geçilmiştir. Bu proje 1967 yılı güzünden itibaren ilimizin 17 ilçesinin 603 köyünde tatbik edilmiş ve 9225 çiftçi ailesi Ziraat Bankası ve Kooperatiflere borçlandırılma suretiyle kendilerine 1300 ton Meksika buğdayı dağıtılmıştır. Çiftçiler tarafından zamanında ekimleri yapılan bu buğdaylardan çok şiddetli kış ve ilkbaharın da kurak geçmesine rağmen gayet iyi netice alınmıştır. 1967 yılında yetiştiriciliği yapılan Meksika buğdayının ekiliş, kullanılan tohumluk, hektara verim ve istihsal durumu il ortalaması olarak aşağıya çıkarılmıştır.

Ekilişi Sahası Dekar	Kullanılan Tohumluk Ton	Dekara Verim Kg.	İstihsal Miktarı Ton
120.000	1200.0	350	42.000

Tütüncülük Çalışmaları :

İlimizin tütün yetiştiren Merkez, Ayvalık, Bigadiç, Burhaniye, Erdek, Gönen, İvrindi, Kepsut, Manyas, Savaştepe, Sındırgı, Susurluk ilçelerinde tütüncülüğün başlangıcı olan fidelik tesislerinin tekniğine uygun bir şekilde yapılmasını temin amacı ile demonstrasyon niteliğinde örnek tütün fidelikleri tesis ettirilmiştir. 1963 - 1967 yıllarında 147 köyde, 352 aile arazisinde, 17.360 m^2. de 191.856 liralık örnek tütün fideliği demonstrasyonu yapılmıştır.

Çiftçinin ürettiği tütün çeşidinin standart olmasını temin etmek maksadiyle Bigadiç ve Ayvalık ilçelerinde ekici tarlalarından yararlanmak ve çiftçi ile ortaklaşa çalışmak suretiyle demonstrasyon mahiyetinde tütün tohumu üretimi yapılmıştır. Bu konuda beş yıllık (1963-1967) çalışma sonucunda 17 köyde, 139 ailenin 3455 dekar toprağında 562.374 liralık masraf yapılmıştır.

Meksika buğdayı ekiminde tarla hazırlığı.

Çiftçilerimizin bir yıl çalışarak ürettiği tütünü satışa kadar bozulmadan muhafaza etmek ve satışında da alıcı çekebilmek için ehil ellerde tütünlerin ambalajlanmasını temin maksadiyle demonstrasyon mahiyetinde tütün denkleme ustası yetiştirme kursları açılarak, kursta başarı gösterenlere belgeleri verilmiştir. 1967 yılında Bigadiç ve Manyas ilçelerimizin iki köyünde bu maksatla kurs açılarak kursa iştirak eden 38 kursiyerden 24 kişiye başarı belgeleri verilmiştir.

1967 yılında Balya İlçesinin 10 köyünde ekiciye Ege tipi tütünün deneme ekimleri yaptırılmış, üretilen tütünler Teknik Ziraat Teşkilâtının nezareti altında denklettirilmiştir. Deneme mahiyetindeki tütün ekilişinin ekiminden hasadına kadar bütün dönemleri takip edilmiş ve üretimden alınan nümunelerin Tekel Enstitülerinde yapılan analizleri olumlu sonuç vermiştir. Balya İlçesinde önümüzdeki yıl-

Burley tütün ziraati denemesinden bir köşe-Balıkesir.

da deneme ekimi yapılarak o yılda olumlu sonuç alındığında tütün ekimine müsaade verilecektir. Burley tütününü Marmara mıntıkasında yerleştirmek maksadiyle 1966 ve 1967 yıllarında Gönen İlçesinde deneme ekimleri yapılmıştır.

Tarımda Gübre Kullanılması :

Tarımsal üretimin artırılmasında en önemli faktörlerden birisi de gübrelemedir. Köylü ve çiftçilerimiz tarafından çeşitli ziraî ürünlerin yetiştirilmesinde kullanılan gübreler tabiî yani hayvan gübreleri ile tamamen karşılanamamaktadır. Bu itibarla bütün mahsüllerde gereken gübreyi toprağa verebilmek için sunî gübrelerden de kullanılması mutlak surette icabetmektedir.

İlimizin çevresinde gübrelerin faydalarını bilmiyen çiftçi kalmamıştır. Köylü ve çiftçilerimizin sunî gübre kullanılmasına dair alâkaları yıldan yıla artmaktadır. Teknik Ziraat Teşkilâtı her fırsatta köylü ve çiftçilerle yaptığı temaslarda gübrelemenin önemini her zaman belirterek izah etmektedir. Bu amaçla çiftçi tarlalarında çeşitli mahsuller üzerinde demonstrasyon mahiyetinde gübreleme denemeleri yapmak suretiyle gübrelemenin faydaları çiftçilerimize bizzat gösterilmektedir.

İlimiz dahilinde kimyevî gübrelerin çiftçiler tarafından kullanılması yıldan yıla artmaktadır. Bunu göstermek için Balıkesir İlinde 1965 yılından 1967 yılına kadarki 3 yıllık gübre tüketimini vermek yeter. 1965 yılında il içinde 8.902 ton azotlu (%21 lik), 8.346 ton fosforlu (% 16 lık); 1966 da 25.000 ton azotlu (% 21 lik), 10.998 ton fosforlu (% 16 lık); 1967 yılında ise 28.637 ton azotlu (% 21 lik) ve 30.878 ton fosforlu (% 16 lık) gübre kullanılmıştır.

Tarla gününde gübreli mahsul ile gübresiz mahsulün mukayesesi.

Çayır - Mer'a Çalışmaları :

Ülkemiz tarım ve hayvancılığının kalkınmasında önemli etkenlerden bazıları çayır ve mer'aların ıslâhı, verimli hale getirilmesi; bölge özelliklerine göre yem bitkileri tarımının geliştirilmesidir. Çayır ve meraların, çeşitli hayvan hastalıklarının bulaşmasından korunması da önemlidir. 1952 yılından bu yana mevcut çayır ve mer'aların verimlerini arttırmak, otlayan hayvanlarımıza zararlı otları yoketmek, yazın sıcak günlerinde hayvanların gölgelik ihtiyaçlarını karşılamak üzere koruluklar tesis etmek, temiz su içmelerini sağlamak üzere yeni ve fenni sıvatlar yaptırmak ve bilhassa memleketimizde oldukça kabarık bir yekûn tutan ziraat arazilerinin dinlendirilmek üzere terk edilen nadasların da yonca, korunga veya adi fiğ gibi bakliye grubuna mensup yem nebatları ekerek, araziden hem azamî istifadeyi sağlamak ve hem de bu nadasların, bitkilerin gelişmesi için bir ihtiyaç olan azot gibi kıymetli bir gıda cevheri ile gübrelenmelerini teminle memlekette münavebeli bir tarım sisteminin tatbikini temin etmek üzere çayır, mer'a ve yem nebatları projesi namı altında bir projenin tatbikine devam olunmaktadır. Yatırım mahiyetinde olan çayır mer'a çalışmalarında yoncalık, fiğ, korungalık, hayvan pancarı tarımını teşvik etmek üzere 5 yıllık (1963 - 1967) faaliyetler aşağıda gösterilmiştir :

Mer'a ıslahı ve mer'a bakımları konusunda yapılan faaliyetler de aşağıda gösterilmiştir.

HAYVAN YEMİ EKİMİ ÇALIŞMALARI

5 Yıllık Yatırım	Köy adedi	Aile adedi	Miktarı (Da.)	Mali portresi
Yoncalık tesisi	366	988	2.648	621.972 (TL.)
Fiğ ziraatı	638	2.306	10.124	635.810 »
Korungalık tesisi	122	265	801	99.671 »
Hayvan pancarı ziraatı	90	171	433	46.335 »

MER'A İSLAHI VE BAKIMI ÇALIŞMALARI

5 Yıllık Yatırım	Köy adedi	Miktarı (Da.)	Mali portresi (TL.)
Mer'a Islâhı	11	9.550	254.160
Mer'a Bakımları	20	14.771	105.665

Mer'alarda otlayan hayvanların temiz su içmelerini sağlamak maksadiyle Teknik Tarım Teşkilâtı tarafından yatırım faaliyeti olarak sıvatlar tesis ettirilmiştir. Balıkesir İlinde beş yıl içinde 163 köyde 99.400 TL. na 163 sıvat yapılmıştır.

Hayvancılık ve Küçük Evcil Hayvanlar Çalışmaları :

Balıkesir İli hayvancılık bakımından en başta gelen bölgelerden biridir. Hayvancılık konusundaki çalışmalar mevcut hayvanların et ve süt verimlerini artırmak gayesiyle yapılan çalışmalardır. İlimizde mevcut süt hayvanlarının bilgisizlik yüzünden bakım ve beslenmeleri yetersiz olduğundan süt verimleri düşüktür. Hayvan yetiştiricilerine bakım ve beslenme tekniğini öğretme ve gıda değeri yüksek sanayi yemleri kullanmayı teşvik etmek başlıca çalışmalardandır. Teknik Tarım Müdürlüğü Hayvancılık Şubesi yatırım faaliyeti olarak da yeşil yem siloları inşa ettirmekte, bu silolarda saklanan slaj yemleri, kışın etrafta yeşil ot yok iken silolardan çıkartılıp hayvanların taze yem ihtiyaçlarını karşılamak maksadiyle kullanılmaktadır. Küçük evcil hayvanlar ko-

nusunda yapılan çalışmalar tavukçuluk, hindicilik, arıcılık ve ipekböceği yetiştiriciliğidir. Fennî tavukçuluk ve hindi yetiştiriciliğini bölgemizde teşvik etmek ve yetiştiricilerin bu husustaki bilgilerini arttırmak maksadiyle demonstrasyon mahiyetinde çalışmalar yapılmaktadır.

Balıkesir İlinde mevcut kümes hayvanları miktarı (1967 yılı için) ilçeler itibariyle aşağıdaki cetvelde gösterilmiştir :

1967 DE BALIKESİRDE MEVCUT KÜMES HAYVANLARI

(Adet olarak)

İlçesi	Tavuk - Horoz	Hindi	Tavuk Yumurtası	Kuluçka Makinesi
Merkez	98.000	9.650	4.685.000	1
Ayvalık	11.000	550	770.000	3
Balya	50.000	3.000	6.000.000	—
Bandırma	140.000	8.000	14.500.000	3
Bigadiç	55.000	5.200	8.500.000	3
Burhaniye	45.000	500	1.900.000	—
Dursunbey	40.000	800	500.000	—
Edremit	25.000	1.000	2.500.000	3
Erdek	60.000	400	5.000.000	—
Gönen	108.000	7.000	10.800.000	10
Havran	35.000	1.200	300.000	4
İvrindi	80.000	4.600	2.800.000	—
Kepsut	45.000	1.500	4.000.000	—
Manyas	120.000	5.500	9.000.000	—
Savaştepe	17.500	70	1.750.000	1
Sındırgı	39.070	640	1.500.000	—
Susurluk	85.000	2.000	5.000.000	2
TOPLAM	**1.053.570**	**51.610**	**79.505.000**	**31**

Tavuk yetiştiricilerinin bilgi ve görgülerini arttırmak amaciyle Teknik Tarım Teşkilâtınca Bandırma, Manyas ve Ayvalık ilçelerinde tavukçuluk kursları açılmıştır. Bu kurslarda muvaffak olan çiftçilere belgeleri verilmiştir. 1966 yılında Bandırma Merkezinde 51 kursiyer kursa devam etmiş, bunlardan 47'si muvaffak olarak belge almıştır. Manyas ilçemizin Çamlı Köyünde 26 çiftçi kursa iştirak etmiş ve 21 kişi muvaffakiyet belgesi almıştır. Keza Ayvalık ilçemizin Küçükköyünde de 9 kişi kursa iştirak ederek 9'u da belgelerini almışlardır.

1967 yılında Bandırma ilçemizin Edincik Bucak Merkezinde açılan kursa 86 yetiştirici iştirak ederek 62'si başarı belgesi almıştır.

Arıcılık konusunda da yetiştiricilerin bilgi ve görgülerini arttırmak maksadiyle Teknik Tarım Teşkilâtı tarafından kurslar tertip edilmiştir.

Balıkesir İlinde 1967 yılındaki arıcılık faaliyetlerini gösterir cetvel aşağıya çıkarılmıştır.

1967 YILINDA BALIKESİR İLİNDE ARICILIK

İlçesi	Eski Usul Kovan (Ad.)	Yeni Usul Kovan (Ad.)	Bal Üretimi (Kg.)	Balmumu Üretimi (Kg.)	Arı Besleyen Köyler Sayısı
Merkez	1.500	600	19.000	1.850	65
Ayvalık	1.500	500	24.000	3.000	17
Balya	1.600	230	6.000	600	35

Bandırma	600	400	7.000	700	28
Bigadiç	3.950	310	22.000	2.200	56
Burhaniye	10.000	800	35.000	6.000	30
Dursunbey	1.200	200	7.000	500	92
Edremit	13.500	1.600	100.000	6.000	24
Erdek	350	750	18.850	850	13
Gönen	1.750	1.250	44.000	2.000	80
Havran	7.500	3.500	77.500	7.000	17
İvrindi	4.000	230	7.000	700	60
Kepsut	1.250	300	12.250	1.200	45
Manyas	1.700	500	12.000	1.200	17
Savaştepe	750	130	2.000	150	35
Sındırgı	1.800	300	7.400	740	50
Susurluk	2.100	750	10.500	1.000	27
TOPLAM	**55.050**	**12.350**	**411.500**	**35.690**	**691**

İpek böcekçiliği faaliyetleri ilimizin Bandırma, Erdek, Gönen, Manyas, Susurluk ve Dursunbey ilçelerinde yapılmaktadır. Son yıllarda yerli kozanın yerini daha üstün vasıflı ve fiatı daha yüksek olan polihibrid koza yetiştiriciliği almıştır.

Balıkesir İlinin 1967 yılına ait ipekböcekçiliği faaliyetlerini gösterir cetvel aşağıya çıkarılmıştır.

1967 YILINDA BALIKESİR İLİNDE İPEK BÖCEKÇİLİĞİ

İlçesi	İpek böcekçiliği yapan köyler Sayısı	Böcekçilik yapan aile Sayısı	Açılan tohum kutusu Sayısı	Elde olunan yaş koza istihsali Kg.
Bandırma	2	150	350	10.000
Erdek	7	90	250	7.500
Dursunbey	8	85	110	1.700
Gönen	26	1.088	2.200	55.000
Manyas	19	400	760	19.300
Susurluk	12	65	330	8.500
TOPLAM	**74**	**1.878**	**4.000**	**102.000**

Bağ-Bahçe Çalışmaları:

Bağ - bahçe çalışmaları meyvecilik, sebzecilik ve bağcılık olmak üzere üç kısımda mütalâa edilmektedir. Bunlardan ayrı olarak ta zeytincilik çalışmaları kendine has bölgesel bir özellik taşımaktadır.

1) Meyvecilik çalışmaları :

Balıkesir İli meyveciliğin, muz ziraati hariç, bütün çeşitlerinin yetiştirilmesine iklim ve toprak karakteri itibariyle çok elverişlidir. Özellikle son sekiz yıl içinde iç ve dış pazar istekleri göz önüne alınarak orijinal standartlar üzerinde durulmuş ve fevkalâde neticeler alınmıştır. Elmada starking, armutta akça ve williams. şeftalide ilk, orta ve son turfandaların en iyileri üzerinde durulmuştur. Bu arada mevsim boşluklarını dolduracak çerez meyvelerden erik, kayısı, vişne, kiraz gibi meyvelere de yer verilmiştir. Mandalin ziraati Edremiit, Havran, Burhaniye ve Ayvalık ilçelerinde ayrı bir değer kazanmış ve hatta Havran'dan Avrupa'ya mandalin ihracına dahi başlanmıştır.

Meyvecilik yönünden çalışmaların bir ölçüsü olarak 1967 yılında 76.295 adet çeşitli meyve fidanı ile 6.231 dekar toplu meyvelik tesis edilmiştir ki Türkiyede bu mevzuda en fazla toplu meyvelik tesisi ya-

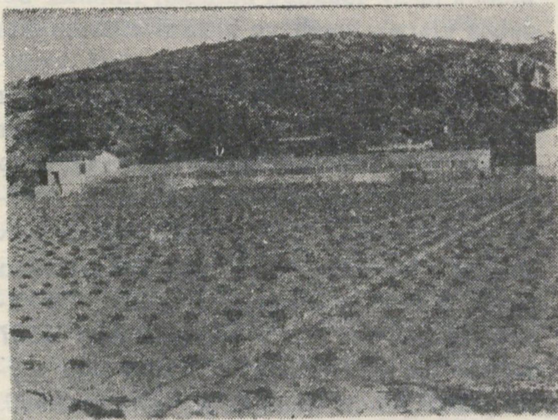
Balıkesirde sebzecilik çalışmaları.

pan Balıkesir İli olmuştur.

Köylü ve çiftçilerimizin bahçelerinde yetiştirilmekte olan meyve ağaçlarında Tarım Teşkilâtı teknik elemanları tarafından demonstrasyon mahiyetinde çeşitli budama gösterileri tatbik edilmektedir.

2) Sebzecilik çalışmaları :

İlimizde yazlık ve kışlık bütün sebze

Turfanda Sebzecilik — Balıkesir

çeşitleri bol miktarda yetiştirilmektedir. Sebzecilik bakımından en ileri durumda olan ilçeler Merkez, Kepsut, Gönen, Susurluk ve Manyas ilçeleridir. Özellikle Gönen'den İstanbul piyasasına patlıcan, domates, biber gibi sebzeler bol miktarda gönderilmektedir.

Turfanda sebzecilik Ayvalık İlçesinin Sarımsaklı mevkiinde yapılmakta, özellikle yazlık sebzelerden patlıcan, hıyar, kabak, biber, bahar mevsiminin Nisan ve Mayıs aylarında Balıkesir Merkezi ile civar illere sevkedilmektedir. Ayvalık İlçesinin Sarımsaklı mevkiinde sebzecilik tekniği tam manasıyla tatbik edilmektedir. Sebze yetiştiricilerine sıcak yastığın ne şekilde yapılacağı ve bu yastıklarda fide yetiştirme tekniği öğretilmektedir.

Köylerde aile sebzeciliğini geliştirmek ve sebze çeşitlerini tanıtmak, mıntıkaya yayılmasını sağlamak gayesiyle Teknik

Tarım Teşkilatınca sebze yetiştirme demonstrasyonları yapılmaktadır.

3) Bağcılık çalışmaları :

Balıkesir İli bağcılık bakımından da ileri durumdadır. Ayvalığın Bağyüzü köyünde son turfanda kozak üzümü yetiştirilmektedir. Erdek İlçesinde daha çok Avşa Adasında şaraplık üzüm çeşitleri yetiştirilmektedir. Diğer ilçelerde de şıralık ve yemeklik üzüm çeşitlerinden kozak, rezaki, çavuş, Hafızali ile şaraplık çeşitlerden adakarası, Hamburg misketi başlıca üzerinde durulan çeşitlerdir.

Yatırım mahiyetinde olan bağcılık çalışmalarından 1963 yılından 1967 yılına kadar ki 5 yıllık devrede yapılan toplu bağ tesislerini gösterir cetvel aşağıya çıkarılmıştır :

BALIKESİRDE 5 YILLIK TOPLU BAĞ TESİSLERİ

Yılı	Köy adedi	Aile adedi	Miktarı (Da.)	Malî portresi (TL.)
1963	9	29	337	52.700
1964	10	68	263	31.500
1965	21	94	200	74.000
1966	15	300	400	136.400
1967	11	45	148	37.900
TOPLAM	66	536	1.348	332.500

Zeytincilik Çalışmaları:

Balıkesir İlinin tarımsal yapısını karakterize eden zeytin ürünü Körfez Bölgesinde Ayvalık, Edremit, Burhaniye, Havran; Marmara Bölgesinde ise Erdek ve Bandırma ilçelerimizi kapsamaktadır.

Körfez Bölgesinde 7.876.000 adet ürün veren zeytin ağacı olup genellikle yağlık çeşitlerdir. Marmara Bölgesi ise 885.000 adet ürün veren zeytin ağacına sahip olup bu bölgedeki zeytin çeşidi salamuralıktır. Bu duruma göre Balıkesirde toplam 8.761.000 adet zeytin ağacı bulunmaktadır.

Körfez Bölgesinde zeytinlikler çok eskiden tesis edildiklerinden dolayı dekarında 15 - 17 adet zeytin ağacı bulunmakta olup yeni tesislerin dekarında ise 10 adet bulunmaktadır. Ortalama olarak 5 kg. zeytinden 1 kilogram zeytinyağı elde olunmaktadır. Marmara Bölgesindeki ağaçlar daha sık dikilmiş olduklarından dekara 20 - 24 ağaç düşmektedir.

İlin Körfez Bölgesinde 110 ve Marmara Bölgesinde de 18 adet olmak üzere toplam 128 adet zeytinyağı fabrikası mevcuttur. Fabrikalar umumiyetle 1-2 preslidir. Ayrıca 37 adet sabunhane mevcuttur.

Yeşil zeytin salamuracılığı gün geçtikçe gelişmektedir. Salamurayı gerek çizmek ve gerekse kostikle muamele yapmak suretiyle acılıktan kurtarmak mümkün olmaktadır.

Zeytincilik Şubesi çalışmaları yatırım mahiyetindedir. Bu husustaki bütün masraflar Tarım Bakanlığınca karşılanmaktadır. Zeytin dikimine elverişli olupta müstahsil tarafından yabani zeytin fidanı temin edilemeyip boş kalan arazilerin teknik esaslara göre hazırlatılıp teşkilâtça yerleri işaretlenerek çukurların açtırılması sağlanmakta ve açılan bu çukurlara dikilmek üzere lüzumlu bulunan fidanlar bedelsiz olarak üreticiye intikal ettirilmekte ve teknik esaslara göre dikimleri yaptırılmaktadır. Bu fidanlar devamlı olarak kontrol ettirilmekte, tutumların yüksek olması için mevsiminde yapılması icap eden bakım işleri yaptırılmaktadır. Ayrıca bedelli olarak Tarım Bakanlığının zeytincilik istasyon veya müesseselerinden temin edilen aşılı zeytin fidanları isteklilere zamanında tevzi edilmektedir. 1967 yılında bu maksatla 10.900 adet aşılı zeytin fidanı temin edilerek Ayvalık'ta 3.900, Burhaniye'de 4.075, Edremit'te 1.975 ve Havran'da 950 adet olmak üzere dikimleri yaptırılmıştır.

Balıkesir İlinin Edremit hariç Ayvalık, Burhaniye, Havran, Bandırma ve Erdek ilçelerinde 1963 yılından 1967 yılına kadar ki 5 yıllık devrede yapılan yabanî zeytinlik tesislerini gösterir cetvel aşağıya çıkarılmıştır.

BALIKESİR İLİNDE 5 YILLIK YABANİ ZEYTİN PLANTASYONU

Yılı	Köy adedi	Aile adedi	Miktarı (Ağ.)	Mali portresi (TL.)
1963	22	922	50.000	370.303
1964	38	1.151	100.000	704.992
1965	29	1.020	100.000	625.500
1966	22	500	74.500	521.500
1967	28	790	68.000	476.000
TOPLAM	139	4.383	392.500	2.698.295

Zeytin aşılama ve geliştirme projesiyle evvelce yabani zeytin fidanı ile tesisedilmiş olan zeytinliklerin aşıya gelenleri ehil aşıcı ustalara, bölgenin standart çeşitlerini aşılatmak suretiyle verimli zeytin ağacı haline getirmeğe çalışılmakta ve ayni zamanda o civardaki köylerde genç, hevesli müstahsiller aşıcı ustaların yanında çalıştırılmak suretiyle tekniğe uygun aşıcı ustası yetiştirilmektedir. Yine ayni proje içinde geçen yıllarda tesis edilen zeytinliklerde örnek mahiyette, müstahsil her (bakım, budama, gübreleme, sulama, mücadele, toprak işlemesi gibi) hususta yetiştirilmektedir. İlin Edremit hariç, zeytincilikle iştigal eden diğer 5 ilçesinde 1965 yılından 1967 yılına kadarki 3 yıllık devrede yabani zeytinlerin aşılanması hususundaki yatırım faaliyetleri aşağıda gösterilmiştir.

BALIKESİRDE YABANİ ZEYTİN AŞILAMASI ÇALIŞMALARI (1965 - 1967)

Yılı	Köy adedi	Aile adedi	Miktarı (Ağ.)	Mali Portresi (TL.)
1965	28	705	100.000	138.600
1966	35	1.000	40.000	216.000
1967	31	1.075	40.000	128.000
TOPLAM	94	2.780	180.000	482.600

Teşkilâtın Zeytincilik Şubesi yabani antepfıstıklarının aşılanması konusunda da faaliyet göstermektedir. İlin bütün ilçelerinde milyonlarca yabani antepfıstığı ağacı bulunmaktadır. Aşılamaya tabi tutulacak yabani antepfıstığı ağaçları çiftçiler tarafından daha evvel aşıya hazırlanmakta ve yine aşıdan sonraki bakım işleri üreticiye yaptırılmaktadır. Teknik Tarım Teşkilâtınca ehil aşıcı ustalarına aşılattırılan bu yabani antepfıstığı ağaçlarının aşılanmaları esnasında aşıcı ustaların nezaretinde genç ve hevesli üreticiler de iştirak ettirilerek, antepfıstığı aşıcı ustası yetiştirilmesine çalışılmaktadır.

Balıkesir İlinde 1963 yılından 1967 yılına kadarki 5 yıllık devrede Teknik Tarım Teşkilâtı tarafından yatırım mahiyetinde tatbik edilen antepfıstığı aşılama faaliyetlerini gösterir cetvel aşağıya çıkarılmıştır.

BALIKESİR İLİNDE 5 YILLIK ANTEPFISTIĞI AŞILAMA ÇALIŞMALARI

Yılı	Köy adedi	Aile adedi	Miktarı (Ağ.)	Mali Portresi (TL.)
1963	31	212	12.943	7.422
1964	40	665	15.419	13.242
1965	38	1.293	20.000	23.550
1966	25	100	10.000	11.000
1967	54	1.402	30.000	90.000
TOPLAM	188	3.672	88.362	145.214

Zeytincilik budama demonstrasyonları — Körfez.

Makine Şubesi Çalışmaları :

Makine Şubesi köylü ve çiftçilerin her türlü tarım alet ve makineleri ile donanımını teşvik edici yayım çalışmaları yapmaktadır. Bu cümleden olarak her yıl çiftçilerin traktör ve ekipmanları ile tohum ekmek makineleri ve motopomp gibi alet ve makinelerin bakımı ve kullanma tekniğini öğretmek maksadiyle kısa ve uzun süreli kurslar açmak suretiyle faaliyet gösterilmektedir. Ayrıca bazı çiftçi işletmeleri ziyaret edilerek kendilerine bu yönden bilgiler verilmektedir.

Esasen bu şube ilimizin 17 ilçesinde mevcut 43 adet tohum temizleme evinde bulunan selektör makinelerinde her yıl çiftçinin tohumluğunu parasız olarak temizleme ve ilâçlanması yönünde faaliyet göstermektedir.

Enformasyon çalışmaları:

Tarım faaliyetlerini köylü ve çiftçilerimizin ayağına kadar götürmek ve onların gözle eğitimlerini sağlamak maksadiyle enformasyon şubesi, sinema, kitap, broşür, sirküler ve mektup gibi öğretici materyal ile köylere kadar giderek çiftçilerin ziraî yeniliklerden faydalanmalarını sağlamaktadır.

Bu maksatla geceleri köylere giderek ziraî filimler gösterilmekte ve bu çalışmalardan kalabalık çiftçi toplulukları faydalandırılmaktadır.

4-K Çalışmaları:

Bu çalışmalar, köylerde okul dışı 10 - 18 yaşları arasındaki çiftçi çocuklarının tarımsal yönden eğitimlerini kapsamaktadır. Çiftçi çocuklarını bilgili ve maharetli olarak toplumsal çalışmalara hazırlamak amacını güder.

Kız - erkek, genç çiftçi çocuklarını ziraî yönden fikir sahibi kılmak, tarımın çeşitli dallarında eğitmek ve yetiştirmek üzere teşekkül ettirilen 4-K klüpleri gelecek nesli bu bakımdan da becerikli ve bilgili kılmak düşüncesinin mahsulüdür. Genç çiftçi çocuklarını, bu klüplerde ve toplum projeleri verilmek suretiyle geleceğe iyi bir şekilde hazırlamak maksadiyle Teknik Tarım Teşkilâtının teknik bir kolu olarak faaliyet gösteren 4-K Şubesi, uzman tarım elemanlarının önderliğinde çocukların ve gönüllü köy liderlerinin görerek, yaparak eğitimlerine çalışmaktadır.

Balıkesir İlinin halen Bandırma, Burhaniye ve Kepsut ilçelerinin birer köyünde faaliyet gösteren 4-K klüplerinde 39 kız, 29 erkek olmak üzere 68 üye mevcuttur.

Bunlardan Bandırma'nın Akçapınar 4-K Klübünde 6 üye biçki dikiş ve 5 üye tavukçuluk, Burhaniye'nin Şahinler 4-K Klübünde 21 üye biçki dikiş ve 19 üye tavukçuluk, Kepsut'un Tekke Işıklar 4-K Klübünde 13 üye biçki dikiş ve 12 üye de tavukçuluk projelerinde faaliyet göstermektedirler.

hh) ZİRAİ MÜCADELE ÇALIŞMALARI:

Zirai mücadele çalışmaları Balıkesir Zirai Mücadele ve Karantina Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Bu mücadeleler doğrudan devlet tarafından yapılan mücadeleler, devlet yardımı ve halkın katkısıyla yapılan mücadeleler ve birde demonstrasyon mücadelesi olarak mütalâa edilebilir. Devlet mücadelesinde bütün masrafları devlet yapmaktadır. İkinci çeşit mücadelede ilâç ve çok kerede alet devlet tarafından temin edilir, çiftçinin de iştirakiyle çalışma yapılır. Üçüncü tip mücadele ise, herkes tarafından görülebilecek yerlerde, gönüllü çiftçi ailesinin tarla veya bahçesinde (mücadele şeklinin neticesini daha iyi gösterebiilmek için) devlet tarafından yapılır. Halk bunu görerek değerlendirir ve uygulamaya başlar.

Balıkesir İlinde çeşitli tarımsal hastalık ve haşarelere karşı 1965 yılında yukarıda belirttiğimiz mücadeleler yapılmıştır. Hububat hastalıklarına karşı 5397 ton tohum selektörlerde temizlenerek ilâçlanmıştır. Lokal olarak Merkez İlçede 575 dekar arazide ekin güvesine karşı devlet yardım mücadelesi yapılmıştır. Ayrıca devlet yardımı ve halkın katkısıyla 189.245 dekar arazide yabancı ot mücadelesi ya- 12 ilçede mavi küf hastalığına karşı yapılan mücadele tütün fideliği olarak 1.145.203 metrekare, tarla devresi olarak ta 24.800 dekardır. Çeşitli pamuk hastalıklarına karşı devlet ve halk işbirliği ile 3.600 dekar arazi ilâçlanmıştır. Manyas İlçesinde toprak altı haşarelerine karşı fasulyelerde 1.525 dekar alanda çalışma yapılmıştır. Zeytincilik yapan ilçelerde zeytin güvesine karşı 860.630, zeytin sineğine karşı da 524.150 ağaçta mücadele yapılmıştır. Meyve hastalık ve haşareleri zararlarına karşı mücadeleler genel olarak üretici tarafından yürütülmüş, sadece 143.000 ağaçta hyponomeut'a karşı devlet yardım mücadelesi yapılmıştır.

Çiftçi hanımları çavdar sapı örücülüğü tatbikatında — Balıkesir.

1966 yılı mücadele programı 1965 yılına göre daha geniş tutulmuştur. Geçmiş senelere ilâve olarak 36.500 elma ağacında kara leke, 12.000 tanesinde elma iç kurdu, 2.600 zeytin ağacında zeytin dal kanseri, 3.300 dekar bağ sahasında salkım güvesine karşı devlet yardım mücadelesi yapılmış; sebze hastalık ve zararlarına da programda yer verilecek sebze ve soğanlarda mildiyölere karşı öğretici nitelikte çalışmalar yürütülmüştür.

1967 yılında geçmiş yıllarda yapılan çalışmalar aynen yürütülmüştür. Bu yıl Körfez ilçelerinde yeni gelişmekte olan narenciye yetiştiriciliği göz önüne alınarak 3.180 adet mandalin ağacında chrysomeholus mücadelesi, meyvecilik yönünden çok tehlikeli olan San Jose haşaresi Dursunbey İlçesinde görülerek 2.200 ağaç karantinaya alınmış ve bu haşareye karşı itina ile mücadele yapılmıştır. Geçmiş yıllarda zeytin güvesi mücadelesi yerden aletlerle az miktarda yapılırken, bu yıl üretici ile temasa geçilerek hem Körfez ilçelerinde, hem de Marmara ilçelerinde 3.510.000 zeytin ağacı uçakla ilâçlanmıştır.

1965, 1966 ve 1967 yıllarında muzır hayvan ve fare mücadeleleri devlet yardım programı ilk ·lerine göre çiftçi tarafından yürütülmüştür.

B — HAYVANCILIK

a) GİRİŞ :

Medenî ve ileri milletlerin fert başına tükettikleri hayvansal protein miktarı diğer milletlerden çok fazladır. İnsan vücudunun çalışması ve mukavemeti bakımından hayvansal gıdaların sağladığı faydalar çok büyüktür. Bu sebeple yeryüzünde hayvan neslinin islahına, verimlerinin yükseltilmesine büyük önem verilmiştir. Ülkemizin ekonomik yapısında tarımın yeri büyüktür. Genellikle tarımsal karakterle sınaî geçiş döneminin başlangıcında bulunduğumuz, ifade edilebilir. Endüstriye geçiş zarurî olmakla beraber tarım her cephesi ile yurdumuzda ekonominin vazgeçilmez faaliyet kollarından biri olarak kalacaktır. Ülkemizdeki noksan beslenmeyi gelişen nüfusla beraber telâfi etmek için özellikle hayvansal gıda üretimini artırmak zarureti aşikârdır. Balıkesir İli coğrafî yerinin büyük tüketim merkezleri arasında bulunmasından dolayı buradaki tüketici kütlenin ihtiyacını temin eden bir kaynak vazifesi görmektedir. İklim, arazi ve besleme şartlarının elverişli bulunması da ikinci bir tercih faktörü olmaktadır.

İlin hayvancılığı, daha çok kıvırcık koyun, dağlıç koyun, kıl keçi, boz ırk sığır ve merinos üzerine dayalıdır.

b) HAYVAN IRKLARI VE İL İÇİNDE DAĞILIŞI :

aa) S ı ğ ı r ı r k l a r ı : İl bölgesinin esas sığır ırkı, boz ırk sığırdır. Evvelce güneyden getirilen bir miktar güney sarı - kırmızı ırk muhtelif bölgelerde yetiştirilmişse de miktarı fazla değildir. Yirmi beş yıldan beri montafon boğalarla mevcut sığırların ıslahına çalışılmıştır. Merkez, Bandırma, Susurluk, Manyas, Gönen ve Erdek ilçelerindeki sığırların ekserisi montafondur. Buralarda 30.000 baş üzerinde ileri kanlı montafon sığırı bulunmaktadır.

Yerli boz ırk sığırların süt verimi yılda 500 - 700 kg. arasında olup, et bakımından karkas ağırlıkları 85 kg. dır. Montafonlarda ise yıllık süt verimi 2500-3500 kg., et verimi ortalama 130-150 kg. dır. Montafon ırkı, et ve süt bakımından kom-

Balıkesir Bölge Merinosçuluğu - Merinos Yetiştiricileri Yarışması.

bine bir ırk olduğu ve bölge şartlarına da uygun bulunduğu için bölgede tutulan, yerleşen ve gelişen bir kültür ırkıdır.

bb) K o y u n ı r k l a r ı : İl bölgesinde koyun yetiştiriciliği önemli bir yer işgal etmektedir. Koyun ırkları arasında miktar bakımından başta kıvırcık gelmekte, onu dağlıç ve merinos ırkı koyunlar takip etmektedir. Merinos yapağı için yetiştirilmekte ve memleket ihtiyacı bakımından önem taşımaktadır. Dağlıç ırkı koyunlar genel olarak Marmara Bölgesi dışında kalan ilçelerimizde yetiştirilmektedir.

cc) K e ç i ı r k l a r ı : İlimizdeki keçiler kıl keçidir. Genellikle dağlık ve ormanlık bölgelerde yetiştirilmektedir.

dd) M a n d a ı r k l a r ı : Mandalar sulak ovalarda, dere kenarlarında beslenmektedir. Et ve sütlerinden aile ekonomisi içinde faydalanılır.

ee) A t, m e r k e p, k a t ı r ı r k l a r ı : Köylünün tarım ve nakliye işlerinde başlıca yardımcısı olan atlar, genel olarak yerli Anadolu ırkındandır. Bunlar, yapılan ıslah çalışmaları ile cüsse, sür'at ve mukavemet bakımından diğer illerdeki atlara üstün duruma getirilmişlerdir.

Yerli Anadolu merkebi ev ile tarla, köy ile kasaba arasında köylünün nakil vasıtasıdır.

ff) T a v u k ç u l u k : İlimizin coğrafî durumu son yıllarda tavukçuluğun hızla gelişmesine yardımcı olmuştur. Başta Bandırma olmak üzere Erdek, Gönen, Manyas, Balıkesir Merkez, Bigadiç ve diğer ilçelerimizde 539 fennî tavukçuluk yapan ünite mevcuttur. Bu ünitelerde legorn ve newhemşin ırkından 250.000 adet damızlık tavuk bulunmaktadır.

c) **İLİN HAYVAN VARLIĞI :**

Yukarıda belirtilen çeşitlere ve bu-

günkü duruma göre ilin hayvan varlığı aşağıda gösterilmiştir.

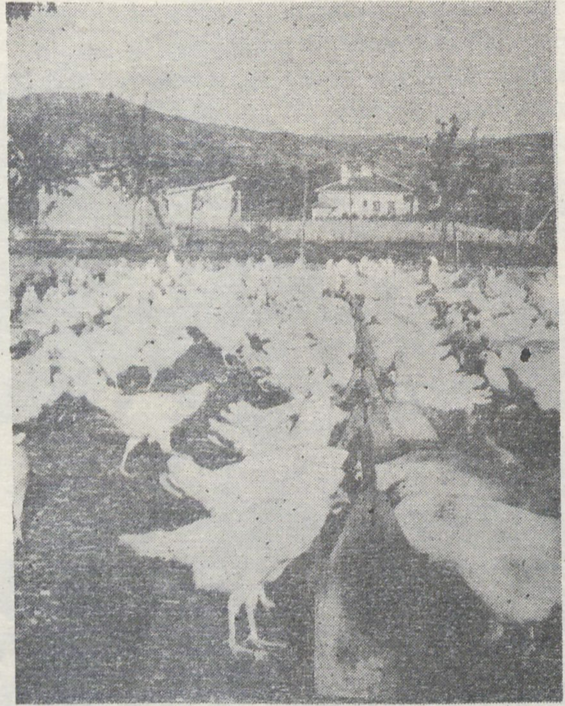
Türü	Baş Adedi
BÜYÜK BAŞ :	
Boz ırk sığır	233.311
Montafon sığır	31.707
Manda	45.737
At	33.642
Merkep	57.041
Katır	2.152
Deve	732
KÜÇÜK BAŞ :	
Kıvırcık koyun	755.956
Dağlıç koyun	260.698
Merinos	110.000
Kıl keçi	386.917
TOPLAM	1.917.533
KANATLILAR	968.120

d) HAYVANCILIKLA İLGİLİ ÇALIŞMALAR :

aa) Salgın ve paraziter hastalıklarla mücadele: İlimiz coğrafî bakımdan tüketim merkezleri arasında ve geçit yolları üzerinde bulunduğundan fazla miktarda hayvan hareketlerine sahne olmakta, bunun neticesi olarak salgın ve bulaşıcı hayvan hastalıklarına fazlaca maruz kalmaktadır.

Veteriner Teşkilâtı, bölgemizde yıl içinde 16 çeşit virüs, mikrobik ve paraziter hastalıklarla mücadele etmekte, hastalık mahallerinde vasatî 250.000 baş hayvan aşılanmakta ve ilâçlanmaktadır. Bundan başka evvelki yıllarda çıkan salgın ve bulaşıcı tabiattaki hastalıkların bir daha çıkmasını önlemek amacı ile 2615 mihrakta 1.748.126 baş çeşitli nev'i hayvan, 16 çeşit hastalığa karşı aşılanmakta ve ilâçlanmaktadır.

Veteriner Teşkilâtı il içinde salgın ve bulaşıcı hastalıklarla yaptığı savaşlardan başka, gerek İl Hayvan Hastahanesinde ve gerekse ilçeler veteriner daireleri kliniklerinde yılda vasati 6.500 hayvanı çeşitli cerrahî ve adî hastalıklara karşı ameliyat ve tedavi etmektedir.

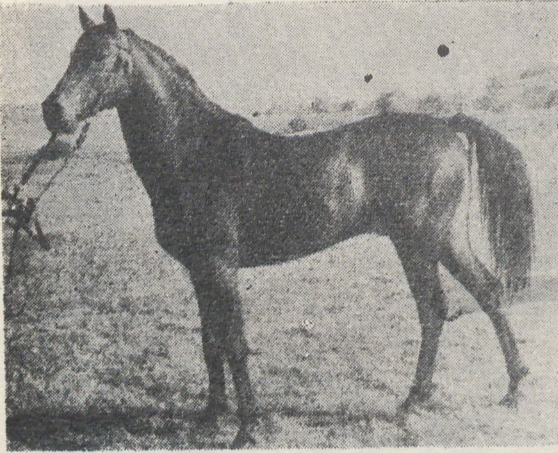
Leghorn sürülerini yemleme.
Bigadiç, Küçük Evcil Hayvanlar İstasyonu.

İl merkezi ve ilçelerde devam eden hayvan pazarlarından başka yıl içinde 34 yerde hayvan ve emtia panayırı tertip edilmekte, bu pazar ve panayırlar ile çeşitli hayvan hareketleri vesilesiyle teşkilâtça yılda 400.000 baş hayvanın sağlık kontrolü yapılmakta, ayrıca dış illere ihraç edilen ortalama 750.000 kilo hayvan ürünü sağlık kontrolundan geçirilmektedir.

İl Veteriner Teşkilâtının teknik kontrol ve çalışmaları dahilinde bulunan il ve ilçeler mezbahalarında yılda ortalama 218.000 büyük ve küçük baş hayvan ayakta ve kesimden sonra muayene edilerek 5.503.270 kilo et tüketime arz olunmaktadır.

bb) Hayvan ıslah çalışmaları (Zooteknik) :

01 — At ıslahı çalışmaları : İlimiz bölgesinde çiftçinin tarım ve nakliye işlerinde başlıca yardımcısı olan atların sür'at ve mukavemet bakımından verimlerinin artırılması için her yıl ilin çeşitli 21 yerinde aşım durağı açılmakta ve duraklar-

Batı Anadolu Aygır Deposu - Safkan Arap aygırı.

da yüksek vasıflı Sk. Arap, Yk. Arap, Nonius ırk aygırlarla, merkep aygırı olmak üzere 41 baş damızlık aygır çalıştırılarak vasati 2.000 baş kısrak tohumlanmaktadır.

02 — Sığır ıslah çalışmaları : Bölgemizin tabiî şartlarına uygun montafon sığır ırkının ilde yerleştirilmesi ve inkişafı için İl Hayvan Islah ve Yetiştirme Birliği tarafından 20 yıldan beri yapılan çalışmalar müsbet sonuçlar vermiştir. Halen ilimizde 30.000 baş üzerinde montafon mevcuttur. Birliğin köylere tevzi ettiği montafon boğalarla ıslah çalışmalarına devam olunmakta, Bakanlık ve Özel İd ve bütçesinden sağlanan imkânlarla boğa mevcudunun arttırılmasına gayret sarf olunmaktadır.

İlin özellik arz eden ve Körfez adı ile anılan Havran, Burhaniye, Ayvalık ve Edremit ilçelerinin ova mıntıkalarında son yıllarda siyah - alaca ırk sığırların yetiştirilmesi için gerekli ıslah çalışmalarına başlanılmıştır.

03 — Koyun ıslah çalışmaları : İlde koyun ıslah çalışmaları merinos konusunda teksif edilmiştir. Memleket yerli dokuma sanayiinin şiddetle ihtiyaç gösterdiği merinos yapağısının yurt içinden temini için mevcut merinos koyun mevcudunun artırılması ve iyi kalitede merinos koyunu yetiştirilmesi mevzuundaki çalışmalar gelişmektedir. Her yıl yetiştiricilerin iyi vasıflı koç ihtiyaçları temin edilmekte ve yapağı satışlarında sağlanan intizam ve tatbik edilen prim sistemi sebebiyle bölgede merinos koyun adedi her yıl artış kaydetmektedir.

04 — İl bölgesinde yapılan hayvan ıslah çalışmaları meyanında olarak her yıl damızlığa yaramayan 13.455 baş muhtelif nevi hayvan enenmek suretiyle damızlıktan uzaklaştırılmaktadır.

05 — Hayvan ıslahı çalışmalarında yetiştiriciyi bu göreve teşvik eden tedbir ve çalışmalar da önemlidir. Bu konuda her yıl ilimizin Merkez, Susurluk, Bandırma, Gönen ve Manyas ilçelerinde montafon sığır ve merinos koyunlarına ait sergiler tertip edilerek bu sergilerde derece alan hayvan sahiplerine 32.000 lira nakdî mükâfattan başka çeşitli banka ve ilâç firmaları tarafından hediyeler verilmek suretiyle köylü, ıslah çalışmalarına teşvik olunmaktadır. Ayrıca gene bu teşvik konusunda, ilimiz merkezinde her yıl 3 hafta at yarışları tertip olunmaktadır.

cc) Hayvan besleme ve barınakları : İlde hayvancılık genel olarak mer'a yetiştiriciliğine dayanmaktadır. Bölgede 102.000 hektar mer'a mevcuttur. Ancak, son yıllarda mer'alar çok daraldığından, yetiştirici hayvanını ayrıca evinde yemleme cihetine gitmiş ve yem tüketimi artmıştır. İlimizde yılda çeşitli fabrika yemi tüketiimi 11 milyon kiloya yaklaşmış bulunmaktadır. Son yıllarda hayvan yemi ziraati yanında fiğ ve yonca ziraati sahaları da genişlemektedir. Hayvan barınakları genel olarak iptidaî dir. Ancak, son yıllarda kültür hayvancılığının inkişafı ve kredi imkânları nisbetinde barınakların ıslahına gidilmektedir.

dd) Hayvancılıkla ilgili tesisler :

01 — Merinos Yetiştirme Çiftliği : Bandırma İlçesi sınırları içinde Edincik yolu üzerindedir. Merinos bölgelerine yük-

Merinos Çiftliği - Koyunları otlatımda.

sek vasıfta damızlık merinos koç ve koyun yetiştirilmesi için kurulmuş bir müessesedir. Doğrudan Tarım Bakanlığına bağlıdır.

02 — Batı Anadolu Aygır Deposu : Balıkesir - Çanakkale - Bursa ve ihtiyaç duyulduğunda diğer illerin at ıslahı için gerekli damızlıkları sıfat mevsiminde bu illere göndererek vatandaş kısraklarının tohumlanmasını sağlayan bir kurumdur. Tarım Bakanlığına bağlıdır. Merinos Çiftliği bünyesindedir.

03 — İl Hayvan Islah ve Yetiştirme Birliği : İl hayvancılığının ıslah ve kalkındırılması için özel bir statü ile özel idare belediye ve köy bütçelerinden ayrılan ödeneklerle teşekkül etmiş bir birliktir. 20 seneye yakın bir zamandan beri ilimizde faaliyettedir. Özellikle il sığır neslinin ıslahında çok büyük faideler sağlamıştır. Halen faaliyetine devam etmektedir. Bunlardan başka ilimizin muhtelif ilçelerinde koyunculuk, besicilik ve tavukçuluk konularında kurulmuş ve faaliyette bulunan kooperatif ve dernekler mevcuttur.

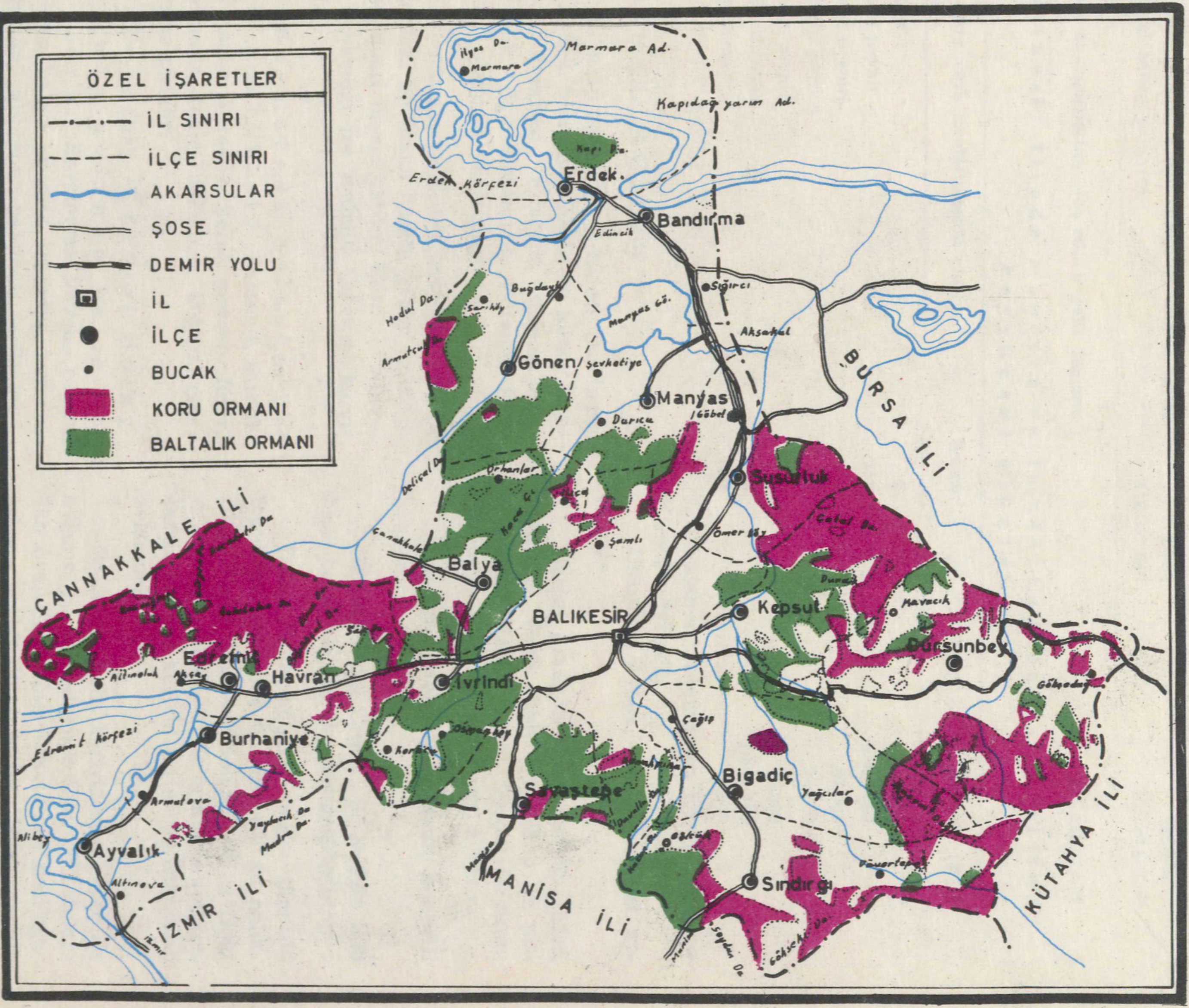
ee) Hayvancılık ürünleri ve hayvancılığın Balıkesir İline sağladığı gelirler:

İlde hayvancılıktan elde edilen ürünler ve bunların sağladığı gelirler aşağıdaki cetvelde gösterilmiştir.

1967 yılında Balıkesirde üretilen hayvansal maddeler

Üretilen ürünün cinsi	Üretim miktarı (Kg.)	Tutarı (Lira)
Sığır, manda, koyun sütü.	187.035.020	196.929.584
Yapağı yün ve kıl.	2.128.745	27.893.225
Mezbahalarda kesilen muhtelif ne'i hayvan etleri.	5.503.170	41.786.054
Muhtelif nev'i hayvan derisi.	217.928 adet	3.626.231
Muhtelif nev'i hayvan barsağı.	217.928 »	428.550

BALIKESİR İLİ ORMAN HARİTASI

Muhtelif nev'i hayvan gübresi.	195.689.150 kilo	8.354.912
Muhtelif nev'i hayvan boynuzu.	285.909	428.863
Balıkesirden diğer illere ihraç edilen muhtelif nev'i hayvanlardan elde edilen gelir.	105.173	26.017.360
Civar illere ihraç edilen kanatlılar (Hindi, tavuk.)	6.532	126.376
İstihsal edilen yumurta.	116.397.540	40.739.107,50
Yılda hayvancılıktan elde edilen gelir toplamı :		**346.330.263,50**

Balıkesir İlinde mandıra ve imalâthanelerde üretilen hayvansal gıdalar

Mandıra veya imalâthanenin cinsi	Sayısı	Yıllık imalât miktarı (Kg.)
Sucuk	7	223.000
Beyaz peynir	153	6.873.455
Kaşar peyniri	3	67.000
Mihaliç peyniri	14	94.000
Tulum peyniri	3	10.000
Yoğurthaneler	40	1.844.960
Dondurma	9	7.000

C — BALIKÇILIK

İl'in 16 ilçesinden 2 tanesi, Bandırma ve Erdek, Marmara Denizinin güney kıyısında; 3 tanesi, Edremit, Burhaniye ve Ayvalık, Ege Denizinde, Edremit Körfezi kıyılarında yer almıştır.

Bandırma ve Erdek balıkçılığı, bu ilçelerdeki bir kısım halkın geçim kaynağı olup ticari önemi vardır. Edremit Körfezi balıkçılığı ise mahalli tüketimi karşılar.

Marmarada avlanan balık çeşitleri : Palamut, sardalya, hamsi, karagöz, kefal, mercan, lüfer, barbunya, tekir, uskumru, kolyoz, çinekop ve pisi'dir.

Edremit Körfezi dolaylarında avlanan balık çeşitleri : Barbunya, levrek, çupra, mercan, kakoz, istavrit, sardalya, izmarit, kalamar, ahtapot, palamut, torik, kılıç, iskorpit ve sinavrit'tir.

Balık avcılığında kullanılan araç ve gereçler : Motor, sandal, motorlu kayık, ağ, gırıp, alamana, parakete, çapari ve oltadır.

Palamut ve sardalya Eylül, Ekim ve Kasım aylarında,

Uskumru Aralık, Ocak ve Şubat aylarında,

Hamsi, karagöz, kefal, mercan, lüfer, barbunya, tekir, kolyoz, çinekop ve pisi balıkları; Mart, Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos aylarında avlanır.

Barbunya, tekir ve mercan kıymetli balıklardır.

Bandırma ve Erdek ilçelerinde 200 hane balık avcılığı ile geçinmektedir.

Deniz balıkçılığından başka ilimizde Bandırma ilçesinde bir de tatlı su balıkçılığı vardır. Manyas Gölünde (Kuş Gölü veya Kuşcenneti) senede ortalama 150 ton sazan, 200 ton karivides (tatlısu istakozu) avlanmaktadır.

Balıklar ağ ile, karividesler kepçe ile avlanır. Sazan balığının tonu 170 dolardan Arap ülkelerine, karividesler de Fransa'ya uçakla ihraç edilir. Hazineye ait olan gölün kıyısında balıkçılıkla ilgili tesisler ve buzhane mevcuttur.

Bandırma İlçesi Balıkhanesi kayıtlarına göre balıkhaneye giren üç yıllık balık miktarı karşı sayfada gösterilmiştir :

Cinsi	1965	1966	1967
Palamut	116.950 (çift)	216.659 (çift)	171.348 (çift)
Diğer balıklar	110 (ton)	130 (ton)	200 (ton)

Erdek İlçesinde, balık ürünlerini tüketim çeşitlerine göre imal eden onbeş tane tesis vardır. Bunlar liste halinde aşağıda gösterilmiştir:

Balık ürününü değerlendiren tesisin adı	Yıllık imalât (kg.)	Çalıştırdığı işçi sayısı	İmalâthanenin çalışma süresi (gün)	İmalâthanenin maliyetı (TL.)
1 — Üzeyir Özgür	30.000 Konserve ton	10	250	200.000
	30.000 » sardalya	10	—	—
	1.000 Tuzlu yağlı	10	—	—
	15.000 » balık	10	—	—
	4.000 Ançüez	10	—	—
2 — M. Ali Üner ve Ort.	5.000 Tuzlu balık	15	250	300.000
	16.000 Konserve ton	—	—	—
	15.000 Sardalya	—	—	—
3 — Ali Gür »	3.500 Tuzlu balık	2	30	30.000
4 — Lion Eriş »	30.000 » »	2	75	30.000
5 — Namlı Konserve «	25.000 » »	2	75	60.000
6 — Mustafa Tekgöz »	24.000 » »	2	70	150.000
7 — Paneyot Marka »	10.000 » »	1	70	20.000
8 — Faik Bozdağ »	10.000 » »	1	90	45.000
9 — Besim Derin »	8.000 » »	1	38	15.000
10 — Remzi Sevil »	6.000 » »	1	18	12.000
11 — Hüseyin Çavuş »	6.000 » »	4	60	9.000
12 — İsmail Öztürk »	4.000 » »	3	60	6.000
13 — Hayri Börtünçene »	3.000 » »	3	60	4.500
14 — Nazif Özcan »	3.000 » »	2	23	3.000
15 — Hasan Tezcan »	2.000 » »	2	15	1.500
TOPLAM	250.500	91	1.284	886'000

D — ORMAN ÜRÜNLERİ

a) Balıkesir Ormanları hakkında genel bilgi :

Balıkesir İli topraklarının % 31'ni ormanlık saha teşkil etmektedir. Bölge, tarihî bakımdan çeşitli kavimlerin hareketine sahne olmuş, ormanları binlerce yıldan beri istismar edilmiştir. Ulaşılması güç yükseltiler bulunmaması ormanlardan insan elini eksik etmemiş, yağış da Akdeniz yağış rejimine yakın olunca, yeniden kendi kendine yetişme olanakları azalmıştır. Bölgede vukua gelen orman yangınları da ayrı bir olumsuz faktör teşkil etmiştir.

Balıkesir İli dahilindeki Orman İşletmelerinin ormanlık ve ormansız sahaları :

İşletmesi	Ormanlık saha (Ha.)	Ormansız Saha (Ha.)	Genel Saha (Ha).
Balıkesir	144.009	279.728	423.737
Bandırma	66.845	293.309	359.154
Dursunbey	79.119	93.522	172.641
Sındırgı	82.378	122.748	205.126
Edremit	62.855	94.468	157.323
Alaçam	25.620	5.405	31.025
GENEL TOPLAM	460.526	888.180	1.349.006

b) Balıkesir orman ürünlerinin yıllık üretim kapasitesi :

Balıkesir İli içindeki Orman İşletme Müdürlüklerinin toplam yıllık yapacak ve yakacak emval üretim miktarları aşağıda gösterilmiştir :

	Yapacak emval (m^3)					Yakacak (ster)
Yıllar	Tomruk	Tel direği	Maden direği	Sanayi odunu	Toplam	Odun
1965	157.163	3.301	32.008	3.179	195.653	466.834
1966	129.508	3.007	19.008	1.925	153.448	520.747
1967	190.594	2.544	19.016	5.512	217.666	547.924

c) Orman ürünlerinin yıllık tüketim kapasitesi :

Balıkesir İli içinde tüketilen orman ürünü miktarları yıllara göre aşağıda gösterilmiştir (Bu rakamlar içinde maden direkleri ve yakacak odunlar kesin, diğerleri takribidir) :

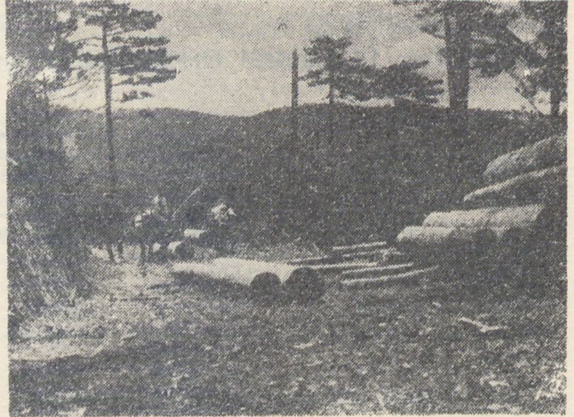
	Yapacak emval (m^3)					Yakacak (ster)
Yıllar	Tomruk	Tel direği	Maden direği	Sanayi odunu	Toplam	Odun
1965	80.000	400	5.000	1.000	26.400	450.000
1966	85.000	400	5.700	1.500	92.600	510.000
1967	90.000	400	4.400	2.000	96.800	535.000

Orman ürünlerinin ara rampalarda istifi

d) Çeşitli orman tesisleri ve ormancılık çalışmaları :

Ormanların korunması için, muhafaza altına alınabilmesi, bakımın ve işletilmesinin teknik esaslara göre yapılması zorunludur. Bu amaçla orman işletmeleri, orman yolları, bakım ve muhafaza evleri, yangın gözetleme kuleleri ve telefon hatları tesis etmekte, ayrıca imkânlar ölçüsünde teknik araç ve gereçlerle donatılmaktadırlar. Orman ağaçlarına musallat olan haşare ve çeşitli mantar hastalıkları ile mücadele yapılmaktadır.

İstihsalin ara rampalara taşınması — Dursunbey.

01. Orman İşletme Müdürlükleri ve çalışmaları : Orman Başmüdürlüğüne bağlı 6 adet Orman İşletme Müdürlüğü vardır. Bunlardan Alaçam Örnek İşletme Müdürlüğüne bağlı 9 bölge, Balıkesir İşletmesine bağlı 7 bölge, Bandırma İşletmesine bağlı 7 bölge, Dursunbey İşletmesine bağlı 12 bölge, Edremit İşletmesine bağlı 11 bölge, Sındırgı İşletmesine bağlı 8 bölge mevcut bulunmaktadır. Balıkesir Orman Başmüdürlüğüne bağlı bu işletmelerin

Dursunbeyde orman kenarı mer'ası.

orman imar, ıslah, bakım ve temizleme çalışmaları alanı toplam olarak 1965 de 4.795 hektar, 1966 da 4.008 hektar, 1967 de 4.519 hektardır. Ağaçlama sahaları ise 1965 de 3.981 hektar, 1966 da 3.744 hektar, 1967 de 2.719 hektar olmak üzere üç yıllık toplam 10.444 hektar olup, sarfedilen para 12.181.959 TL. dır

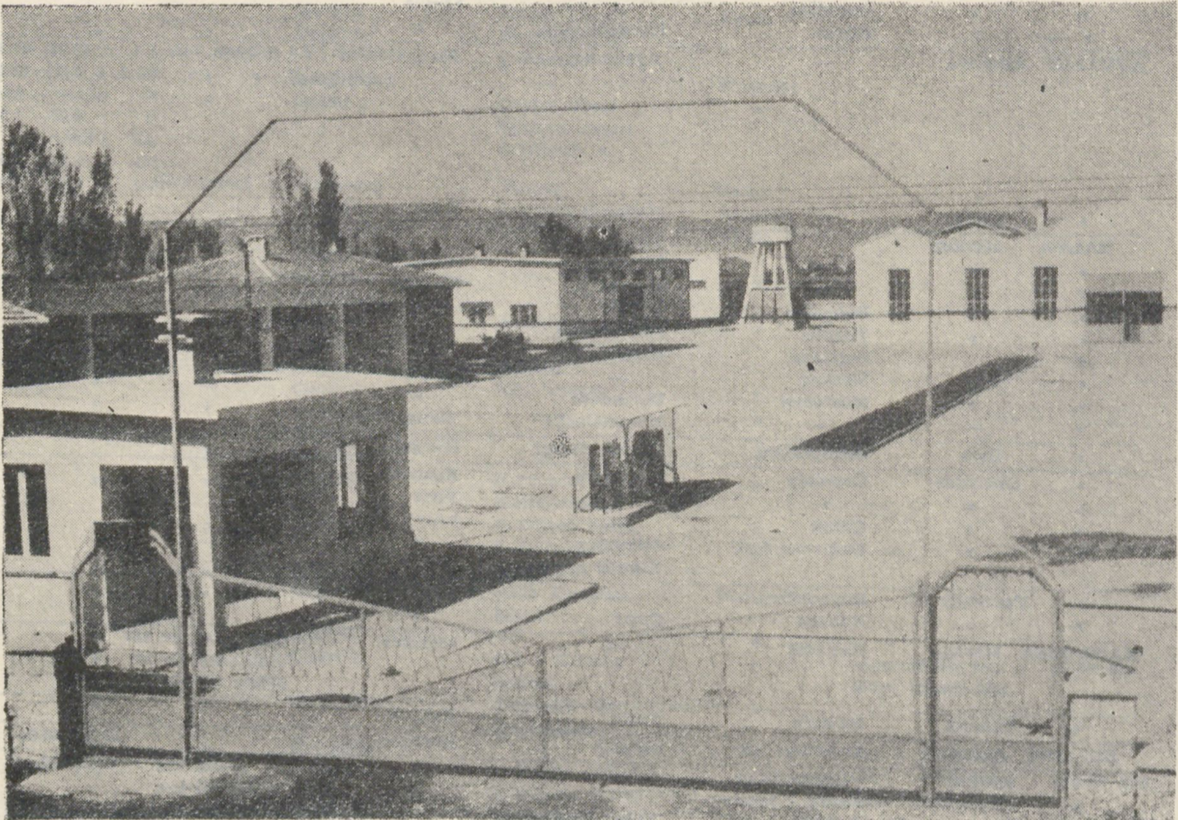
Başmüdürlük bölgesindeki işletmelerin yol yapım ve bakım çalışmaları yıllar itibariyle **karşı sayfada gösterilmiştir :**

	Yol Yapımı		Yol Bakımı	
Yılı	**Km.**	**TL.**	**Km.**	**TL.**
1965	138	1.562.220	1.295	436.700
1966	72	1.209.200	1.385	692.500
1967	138	2.317.400	1.260	752.400
TOPLAM	**348**	**5.088.800**	**3.940**	**1.881.600**

02. Fidanlık Müdürlüğü : Balıkesir Merkez İlçesi hudutları içindedir. İl ihtiyacı olan orman ağaçları fidanlarını yetiştirmektedir.

03. Tamirhane Müdürlüğü : Balıkesir Merkezinde olup, işletmelerin her türlü araç ve gereçlerini tamir etmekte, döner sermaye ile çalışmaktadır.

04. Kereste Fabrikası : Dursunbey İlçesindedir.

Balıkesir Orman Tamirhanesi.

5 — Balıkesir İlinde M.T.A. Enstitüsünce Bilinen Maden Zuhurları :

İlçe	Bucak	Köy	Mevkii	Madenin adı	Rezervi	Tenörü %
MERKEZ	Merkez	Karaköy	—	Linyit	?	?
»	»	Kocaafşar	—	»	?	?
»	»	Yeniköy	Keremetlik	»		
»	»	Köteyli	—	»		
»	Durak	Durak ve İsaalan köyleri arası.	—	»		
»	»	Gökköy	Sarbet ve Değirmen deresi.	»		
»	Şamlı	—	Bakırlık ve Menekşelik Kaltepe	Manyetit	Gör: 1 milyon ton Müm: 10 milyon ton	Fe : 47.00—65.00 SiO2 : 4.00— 8.00 P : 0.02— 0.04 S : 0.15— 3.00 As : 0.04— 0.07 Mn : 0.11— 0.21 Cu : 0.01— 0.50 CuO : 4.03
»	»	İskender	Köy içi	Çinko		
»	»	»	» »	Kurşun		
»	»	Çaypınar	Demirli T.	»		
»	»	Hisaralan	Kocasu	»		
»	»	Davutlar	Gürgenlisu	Linyit		
»	»	Karakolköy	Maltepe	»		
»	»	Kirme	—	»		
»	Konakpınar	Bahçedere	Körkuyu	Krom		
»	»	Davutlar	—	Linyit		
»	»	Kürse	Kocagöl mev.	»		
AYVALIK	Altınova	—	Ayazmant	Manyetit	Gör : 0.4 milyon ton Müm: 2 » »	Fe : 42.80—67.30 Sio2 : 5.00—10.30 P : Eser — 0.30 S : 0.05— 1.00 As : Eser Mn : 0.20— 0.60 Cu : 0.04— 0.40
»	Alibey	—	Maden adası	Kurşun		
BALYA	Merkez		Yonca adası			
»	»	—	Sarıkaya	Arsenik		
»	»	—	Karaaydın	Kurşun		
»	»	Bahçeler	Patlak	»		
»	»	Turplu	Kocagümüş	»		
»	»	Deliktaş	Kızılbayır	»		
»	»	Merkez	—	Linyit		
»	»	Müstecap	Derindere	»		
»	—	—	Hacıvelioğlu	Manganez		
»	Ilıca	Söbücealanı	Maden deresi	Kurşun		
»	Orhanlar	Örenköy	Kocadere	Kurşun		
»	»	»	»	Pirit		
»	»	Çatak	—	Linyit		
»	»	Değirmendere	Mancılar Kömür ocağı	»		
»	Pazarköy	Boynanlar	—	Antimuan		
»	»	Kaballı	Çaşır	»		
BANDIRMA	Merkez	Kayacık	—	Mermer	Gör : 48.000 M3 Muh : 800.000 M3 Müm: 800.000 M3	
»	Edincik	Edincik	Tutlu	Kurşun	?	
BİGADİÇ	Ankara	Şirketine ait	sahalar	Bortuzu		B_2O_3: 43.00
»	Merkez	Beğendikler	—	»	60.000 ton	B_2O_3: 42—43
»	»	Faraş - İskele		»	Kati: 500.000 ton	
		Çamköy	Yakal Lmt. Şti.		Muh: 3.000.000 ton	B_2O_3: 39—43
»	»	Yumruklu	Salmanlı madeni	»	Müm: 50.000.000 ton	
					Müs : 60.000 ton	B_2O_3: 42
»	»	Kayırlar	Taşçaburun	Manganez	Muh: 250.000 ton	
»	»	Tufullar	Arpaderesi Dikenli	»	Arpaderesi: 25.000 ton Dikenli : 2.000 ton	

İlçe	Bucak	Köy	Mevkii	Madenin adı	Rezervi	Tenörü %
BİGADİÇ	Konakpınar	Soğucak	—	Krom		
»	»	Taş	Sarıkaya	Kükürt		
»	Yağcılar	Davutlar	Pekmezci Dere Alkuyu mev.	Bakır		
»	»	»	—	Barit	125.000 ton	49.5 Barit
»	»	Dündarçık	Göğemderesi - Kocakır	Krom		
»	»	Okçularyeri	Eskiköy	»		
»	»	Okçular	Bağderesi	Linyit		
BURHANİYE	Merkez	Bahadınlı	Güvercindere	Demir	10.000 ton	Fe : 56.59
»	»					SiO2 : 8.03
						S : 0.06
						P : 0.10
»	»	Küçükdere	Yelper - Arap T.	»	Çok az	Düşük
»	»	Kızıklı - Dutluca	—	»		
»	»	Kızıklı	—	Linyit		
DURSUNBEY	Merkez	Aşağı ve yukarı Musalar	Umurluksuz D., Karakuz deresi sırtları. Karakuz De.	Demir		
»	»	Adıören	Maden ocakları	Krom		
»	»	Çatalçam	—	»		
»	»	Delice	Sekan Dere. Darlık	»		
»	»	Durabeyler	üzeri	»		
»	»	Kasabanın yanı	Çalca	»		
»	»	Gölcük A. Musalar	Kırkaya	»		
»	»	Hacıömerler	Akkuşak De.	»		
		Merkez	Hıdırlık	»		
»	»	Merkez	Kavas Deresi	Krom		
»	»	Tepeköy	Gelengeçarası Çaltıarası.	»		
»	»	Aşağımusa	—	Magnezit		
»	»	Delice	Darlık üzeri Sekkan deresi Sarmısak k.	»		
»	Gökçedağ	Yunuslar	Kıran	Demir		
»	»	Haşimler	Örencik çamı	Amyant		
»	»	Akçaalan -	—	Krom		
»	»	Adaviran				
»	»	Akçaalan	—	»		
»	»	Kozakköy				
		Aziziye Tafak	Aziziye Boyalıca arası Karaçam mevkii	»		
»	»	Çamharmanı	Köy civarı	»		
»	»	Camialant	—	»		
»	»	Kızılcadere canar	—	»		
»	»	Demirciler	—			
»	»	Poracık	Kızılçam Kaleharman	»		
»	»	Yunuslar	1. Güney tarla 2. Gölcük De.	» »		
»	»	Akçaalan - Hıyarcık	Mezarardı tarla Hıyarcık üzeri.	Manganez		
»	»	Aziziye - Tafak	—	»		
»	»	Çaltıcık	Göl - Göktaş Aldede	»	Muh: 10.000 ton Müm: 30.000 ton	33.50 mn.
»	»	Demirciler	Takırdak Te. Beşiktaşları	»		
»	»	Hopanlar	—	»	Tah : 5.000 ton	
»	»	Karaağaç	1. Yayla tarla 2. Köyün üzeri	»	Gör : 6.000 ton Müm: 35.000 ton	25—50 mn.
»	»	Poyracık	Karagöz	»		
»	»	Karagöz - Boyalıca	Kale - Harman	»		
»	»	Hasımlar	Armutlu tarla	»	300 - 400 ton	

İlçe	Bucak	Köy	Mevkii	Madenin adı	Rezervi	Tenörü %
DURSUNBEY	Kavacık	Çakırca	Şehitler Br.	Krom		
»	»	»	—	Linyit		
»	»	Hazacık	Nohutçu Pn.	»		
»	»	Mıcırlar	Sekkan dere	Bor tuzu	Gör :7.000 ton	
»	»	Odaköy	Malpınar De. Dağ tarlaları Ömerağa, Odaköy	»		
»	»	Şabanlar - Odaköy	Kızılcıklıyap Çayırı	»		
»	»	Umurlar	Çakılarası	»		
»	Kireç	Işıklar	Kocayayla	Demir		
»	»	Karagöz	Çoraklık	»		
»	»	Işıklar	Türkeli	Kaolin		
»	»	Kireç - Sebiler	Maden camii	Kurşun		
»	»	Kumlu	Yaylakıran	Manganez		
»	»	Karagöz	Demirciören	»		
EDREMİT	Merkez	Yaşyer	—	Demir	11.000 ton	Fe : 57.13 SiO2 : 4.071 S : 0.52 P : 0.15
»	»	Çarmık	—	»	50.000 - 100.000 ton	Düşük
»	»	Güre	Lombo	»		
»	»	Kalabak	Çat deresi	Kurşun		
»	»	Çamlık	—	»		
»	»	Eşekköy	Elmacık - Kocaburan çatı	»		
»	»	Kozcağız	Kumluca	Mika		
»	Altınoluk	Merkez	Pirenli	Demir	Müm: 160.000 ton	Fe : 47.2 SiO2 : 17.84 P : 0. 1 S : 0.23 As : 0.09
»	»	Helva	Helvayende Çengelli düzü	»	Az	Fe : 28. 8 SiO2 : 46.42 Al_2O_3 : 9.04 CaO : 5.13 P : 0.05 Mn : 1.35
»	»	Doyran - Türkmeni	Madendağ	Çinko		
»	»	Aşağı ve Yukarı-avcılar.	Tütünler	Kurşun		
»	»	—	Madendere	»		
»	»	Doyran - Türkmeni	Madenköy	»		
ERDEK	Merkez	—	—	Madensuyu		
»	»	—	Rahmi merası	Amyant		
»	»	—	Kaleyanı	»		
»	»	—	Rahmi merası	Talk		
»	»	Gonyer	Yalı	Çinko Pb.		
»	»	»	»	Kurşun		
»	»	Pereme	Topmeşe	Arsenik		
»	»	»	Topçeşme	Antimuan		
»	»	Tatlısu	—	»		
»	Edincik	Hızır	Kilisepınar	Demir		
»	»	»	»	Bakır		
»	Marmara	Marmara adası	Marmara adası	Mermer		
»	»	Kalembey	İnceburun	Grafit		
»	»	»	Paleopetrol	Talk		
»	»	Kızak	Ahlatbayırı	»		
»	»	Yana	Yana çiftliğinden Tatravanaya giden yol	»		

İlçe	Bucak	Köy	Mevkii	Maddenin adı	Rezervi	Tenörü %
GÖNEN	Merkez	Gerdeme	—	Demir		
»	»	Ilıcaoba - Ekşidere	Cehennem deresi	Kurşun		
»	»	Sarıçayır	—	»		
»	»	Alacaoluk	Kocadere	Kükürt		
»	»	Sebebli	—	Linyit		
»	Merkez	Küpçıktı	Soğuksudere	»		
»	»	Eriklioba, Çakmak, Ayvactk, Yapoğlu.	Ayvacık Köpü 3.5 km. kuzey doğusu.	»		
»	»	Ekşidere	Cehennem deresi	Pirit		
»	Buğdaylı	Çirkinçavuş	Dede Tepeeteği	Demir		
»	Sarıköy	Çığmış	Oluderesi Yk. kısmı	Grafit		
HAVRAN	Merkez	Çamlık	Köy kenarı	Kurşun		
»	»	Dereviran	—	Linyit		
»	»	İnönü	Çakırtepe	Kurşun		
»	»	Kalabak	Beşkire Yayla	Bakır		
»	»	Küçükdereköy	Mehmetdede	Demir		
»	»	Şehviran	Şehviran ve Temaşalık köy	Manganez		
				»	Tah: ş.000 — 10.000	% 40 Mn 10—12 SiO2 8—10 Fe
»	»	Temaşalık	Madentepe			
»	»	Eğmir		Hematitli limonit		
İVRİNDİ	Merkez	Kınık	İvrindi De. Çiftlik	Antimuan		
»	»	»		»		
»	»	Yeniceisa	Kaleobası - Madendere	»		
»	»	Susuzyayla	—	»		
»	»	Ergama	Güngörmez Çeş.	»		
»	»	»	—	Kurşun		
»	»	»	Eyüp tepesi	Madensuyu		
»	»	Yağcılar	—	Linyit		
»	Korucu	Korucu	—	Antimuan		
»	»	Yenicekebir	Kozdere	»		
»	»	»	Tasdibi	»		
KEPSUT	Merkez	Akçakertil	Yelice	Demir		
»	»	Örenli	Belen	»		
»	»	»	Değirmen deresi	»		
»	»	Serçeören	—	Bakır		
»	»	Örenli	Değirmendere	Kükürt		
»	»	Eşeler	Sarıkız Yayla	Linyit		
»	»	Serçeören	Dedebayırı	»		
»	»	Kalburcu	Kocalar De. Kızıltepe kuzeyinde uzun burun	Manganez		
SAVAŞTEPE	Merkez	Çiftlikdere	Domuzdere	Linyit		
»	»	Sarıbeyler	—	»		
»	»	Karacalar	—	»		
»	»	Danışman	Boztepe	»		
SINDIRGI	Merkez	Kocabey	Kızılyer	Bakır		
»	»	Emendere	Hamam	Krom		
»	»	Sındırgı	Çınarlı	»		
»	»	Nağra	İncirlik mev. Değirmendere	Linyit		
»	»	Umurlu	Değirmen			
»	Düvertepe	Düvertepe	Küllük	Kurşun		
»	»	»	Kızılyar	Kaolin		
»	»	Yeniköy - Söğütçük	—	Mika		
SUSURLUK	Merkez	Sultançayırı	Çakmak maden Mayton Çeş.	Bor tuzu	1 milyon ton B_2O_3: istihsal	42
»	»	Yıldızköy	Kirazlıdere	Çinko		
»	»	»		Kurşun		
»	»	Söğütçayırı	Bağlardere	Linyit		
»	Ömerköy	Demirkapı	Karadut	Bor tuzu		
»	»	»	—	Antimuan	Sb: 60	
»	»	Yıldız	Sovanlık Çeş. Tavşan tepe	Bor tuzu		
»	»	»	Ilıca	Pirit		
»	»	»	»	Maden suyu		
»	»	Batak	Arapdede	Linyit		
»	»	Kürse	—	»		

6 — BALIKESİRİN MİLLİ GELİRİ :

Balıkesir Milli Gelirinin 1967 yılı ortalaması ayni yıl içinde çeşitli sektörlerde üretilen değerlere göre aşağıdaki miktarlar üzerinden hesaplanmıştır :

Hububat gurubu	:	275 (Milyon TL.)
Bakliyat gurubu	:	35
Sanayi bitkileri gurubu	:	240
Sebze gurubu	:	40
Meyve gurubu (zeytin, zeytinyağı, üzüm, elma ve diğerleri)	:	210
		=800
Küçük evcil hayvanlar ve ürünleri gurubu	:	40
Süt ve mamülleri gurubu	:	250
Et (kesilmiş ve canlı)	:	95
Yün, yapağı ve kıl	:	30
Balık	:	2
Her çeşit hayvan derisi ve gübresi	:	10
		=427
Köy el sanatları	:	15
		= 15
Memur ve işçi gelirleri	:	265
Esnaf gelirleri	:	40
Serbest meslek, tüccar, sanayici ve kurumlar gelirleri	:	110
		=415
GENEL TOPLAM		1.657

Bu milli gelir toplamına göre İlimizde nüfus başına yıllık olarak 2.339 TL. düşmektedir.

7 — EKONOMİ İLE İLGİLİ DİĞER KONULAR :

A. Balıkesir İlinin kamu gelirlerine katkısı :

Balıkesir İline genel olarak masrafçı bir il denemez. Kısa vadede tarım, enerji, turizm, madencilik, imalât sektörlerine yapılacak yatırımlar milli gelire önemli derecede katkıda bulunacaktır. Bu katkı derecesinde olmasa bile, kamu gelirleri de artacaktır. 1965, 1966 ve 1967 yıllarında ilde yapılan cari harcamalar ve yatırım harcamaları toplamları arasında 12 - 14 milyon TL. sı bir fark vardır. Ancak bu fark, İl Maliye teşkilâtınca yapılan ödemelere göre olup; Bölge Kuruluşları ve il'e bağlı olmayan diğer kamu kuruluşları tarafından yapılan ödemeler bu hesabın dışındadır.

İlin üç yıllık Devlet Harcamaları ile üç yıllık Devlet Gelirleri aşağıda tablolar halinde gösterilmiştir:

İL MALİYE TEŞKİLÂTI HARCAMALARI

(İl Merkez İlçesi ile diğer ilçeler toplam olarak gösterilmiştir)

Yılı	Cari Harcamalar (TL.)	Yatırım Harcamalar (TL.)	Özel Harcamalar (TL.)	Sermaye Teşkili Harcamalar (TL.)	Toplam (TL.)
1965	93.596.356	9.814.838	415.682	5.110.841	108.937.737
1966	107.667.366	9.495.496	406.254	5.654.509	123.225.625
1967	119.376.346	10.348.625	510.818	6.940.072	137.175.861

İ L K A M U G E L İ R L E R İ

(İlin Merkez İlçesi ile ilçeleri toplam olarak gösterilmiştir)

	Vergi Gelirleri		Vergi Dışı Gelirler		Tasarruf Bonosu Geliri		T O P L A M		Tahsil %
Yılı	Tahakkuk (TL)	Tahsil (TL)	Tahakkuk (TL)	Tahsil (TL)	Tahakkuk (TL)	Tahsil (TL)	Tahakkuk (TL)	Tahsil (TL)	Genel Oran
1965	493.310.030	82.455.801	59.07.146	4.055.872	7.978.457	7.869.455	107.195.683	94.381.128	88.04
1966	99.139.725	93.865.308	4.626.088	3.530.782	9.628.482	9.430.975	113.394.295	106.827.065	94.20
1967	120.736.259	110.633.163	7.272.307	4.520.149	11.329.337	11.075.310	139.337.963	126.228.622	90.59

İldeki gelir vergisi ödevlilerinin yıllık sayıları da aşağıda tablo halinde gösterilmiştir.

G E L İ R V E R G İ S İ Ö D E V L İ L E R İ N İ N Y I L L I K S A Y I L A R I

(İl Merkez İlçesi ile diğer ilçeler toplam olarak gösterilmiştir)

Yılı	Yıllık Beyanname	Muhtasar Beyanname	Götürü Mükellef	Toplam
1965	8.210	7.567	12.205	27.982
1966	8.660	10.631	14.524	23.815
1967	9.353	11.585	15.332	36.270

B. B a l ı k e s i r İ l i n d e k i k a m u s e k t ö r ü y a t ı r ı m l a r ı:

a) Özel İdare yatırımlarına ait 5 yıllık harcama tutarları bölümlerine göre aşağıdaki tabloda gösterilmiştir :

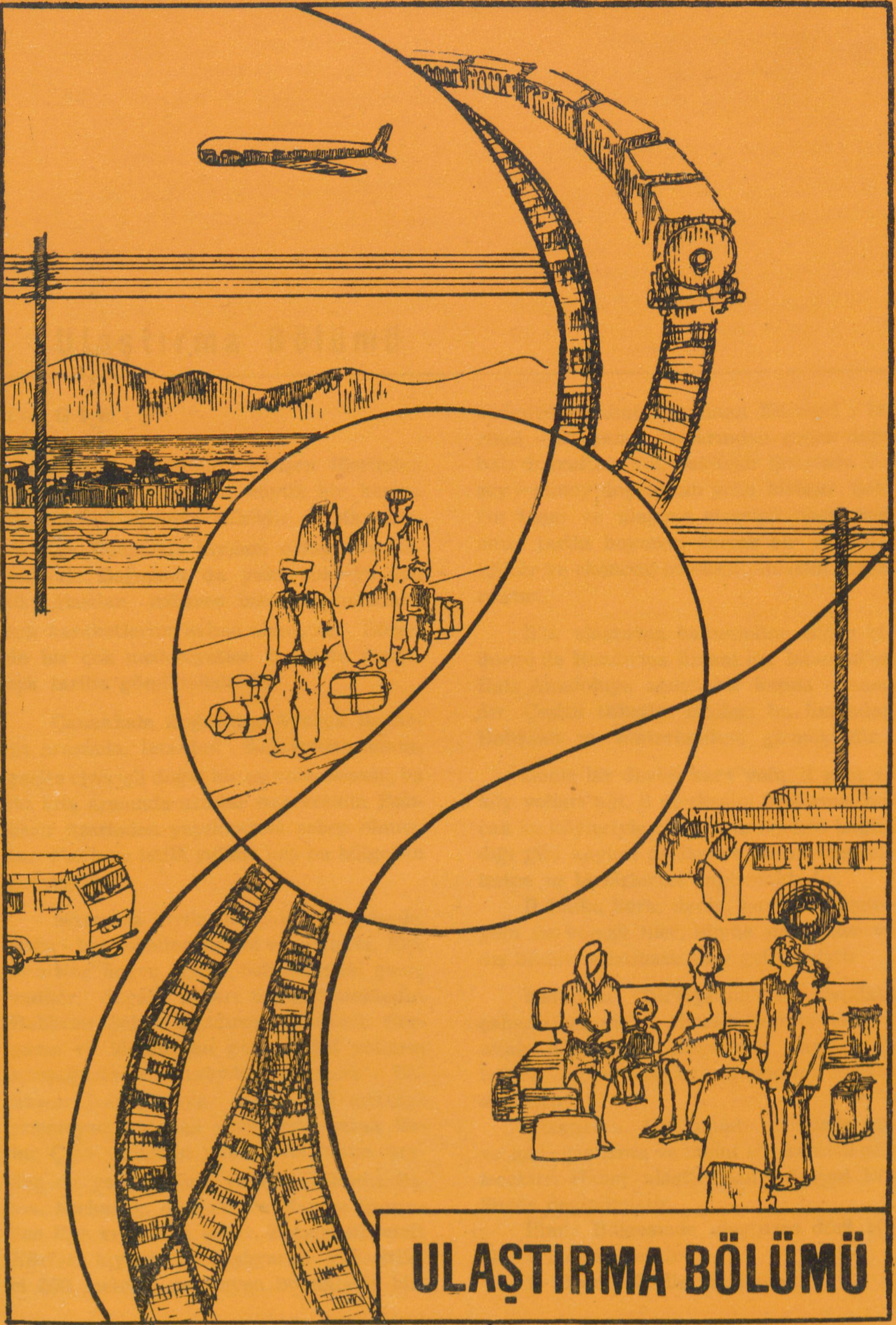
BALIKESİR İLİ ÖZEL İDARE YATIRIMLARINA AİT 5 YILLIK HARCAMA TUTARI

(İl Merkezi ve İl'in diğer ilçeleri)

Yıl	Özel İdare Hizmeti	Bayındırlık Hizmeti	Milli Eğitim Hizmeti	Tarım ve Veteriner Hizmeti	İl Jandarma Telefon Hizmeti	Toplam
1963	29.717	1.105.530	5.339.411	—	—	6.474.660
1964	110.645	2.194.771	6.017.780	25.316	—	8.348.513
1965	281.887	1.605.565	4.939.669	—	24.998	6.852.119
1966	1.009.206	1.441.799	3.636.331	—	108.098	6.195.435
1967	1.051.719	3.041.330	3.699.336	12.432	317.280	8.122.099

BALIKESİR İLİ 1963 — 1967 YILLARI ARASI
BEŞ YILLIK YATIRIM HARCAMALARI :

Sektör	Toplam Harcama Miktarı (1000 TL.)
Tarım	86814
Gıda Sanayii	20822
Kimya	148625
Enerji	28701
Kara Ulaştırma	14789
Deniz Ulaştırma	17148
Turizm	4754
Konut	12592
Eğitim	29097
Sağlık	9858
Diğer Kamu Hizmetleri	19877
Ticaret	600
TOPLAM	399077

ULAŞTIRMA BÖLÜMÜ

Ulaştırma Bölümü

1 — G İ R İ Ş :

Batı Anadolunun gelişen illerinden biri olan Balıkesir'in büyük bir kesimi Marmara Bölgesine dahildir. İl Marmara ve Ege Denizinde kıyıları olduğu ve Çanakkale Boğazına da yakın olduğu için ilkçağlardan itibaren insan topluluklarının hareketlerine sahne olmuştur. Bölgede bir çok medeniyetler üst üste gelişerek tarihe gömülmüşlerdir.

Çanakkale Boğazının Avrupa ile Asya arasında, İstanbul Boğazından sonra, geçite elverişli doğal bir su yolu olması; bu iki kıta arasında uluslar hareketinin Balıkesir üzerinden yapılmasına sebep olmuştur. Fetih ve istilâ yolları hep bu bölgeden geçmiştir.

Marmara kıyılarına yakın bölgelerde, doğu - batı yönündeki göl ve ovalarla, Ege Denizine doğru açılan bölümlerdeki geniş vadiler, doğal yolları teşkil etmektedir. Balıkesir Şehri, Bandırma, Edremit, Bergama ve Manisadan gelen doğal yolların kavşağındadır. Kuzeyde Bandırma - Balıkesir yolu güneye doğru 500 metreye erişmeyen, elverişli yerlerden aşarak Bakır Çayı vadisinin yukarı bölümüne, oradan da ya Bergama yoluyla yahutta Soma, Kırkağaç, Akhisar ve Manisa üzerinden Ege kıyılarına erişir. Batıda, Edremit Körfezi kıyısından başlıyarak yükseltileri 500 metreyi geçmeyen boyunlarla birbirinden ayrılmış bulunan Edremit - İvrindi - Bergama ovalarından geçen doğu batı doğrultulu yol, Balıkesir Şehrinde kuzey - güney doğrultulu yolia birleşir. Şehrin taşın ve ulaşıma elverişli olan yeri, onun tarihi boyunca önemli bir yönetim, kültür ve ekonomi merkezi olmasını sağlamıştır.

İl'in ulaştırma bakımından diğer bir önemi de Bandırma limanı ile, İstanbul'un Batı Anadoluya açılan bir kapısı olmasıdır. Çeşitli tüketim malları bu limandan Balıkesir ve hinterlandına girmektedir.

Geniş bir devlet kara yolu, il yolu ve köy yolları ağı, il merkezini ilçelerine, bucak ve köyleriyle civar il ve ilçelere bağladığı gibi köyleri de ilçe ve bucak merkezlerine ve birbirlerine bağlamaktadır.

İl halkı, kara, deniz, hava ve demiryolu ile komşu iller, büyük merkezler ve dış ülkelerle irtibatlı hale getirilmiştir.

Kalkınan Türkiye'nin bu alandaki çalışmaları, nüfus hareketleri ve ekonominin istekleri İl Bölgesinde ulaşım yollarının çoğalması ve gelişmesini hızlandırmıştır.

Ulaştırma Bölümünde ilimizde can ve mal ulaştırma ve taşını söz konusu edilecektir. Haber ulaştırmasına Sosyal Bölümde değinilmiştir.

İlimiz Bölgesinde ulaştırma dört bölümde incelenecektir :

1. Karayolu ile ulaştırma,

2. Denizyolu ile ulaştırma,
3. Havayolu ile ulaştırma,
4. Demiryolu ile ulaştırma.

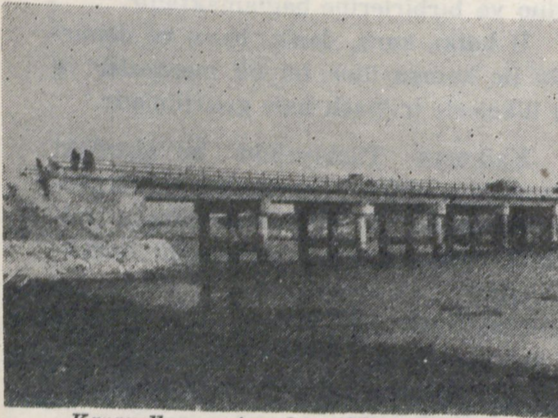
2 — KARAYOLU İLE ULAŞTIRMA :

İl hudutları içinde Karayolları 14. Bölge Müdürlüğüne bağlı 141. ve 146. Şube Şeflikleri ile Karayolları 2. Bölge Müdürlüğüne bağlı 29. Şube Şefliği vardır. Her iki bölge müdürlükleri il dışındadır. Yukarıda işaret edilen üç kuruluş, il hudutları içindeki devlet ve il yollarının yapım, bakım onarım, köprüler inşa ve onarımı ile görevlidir.

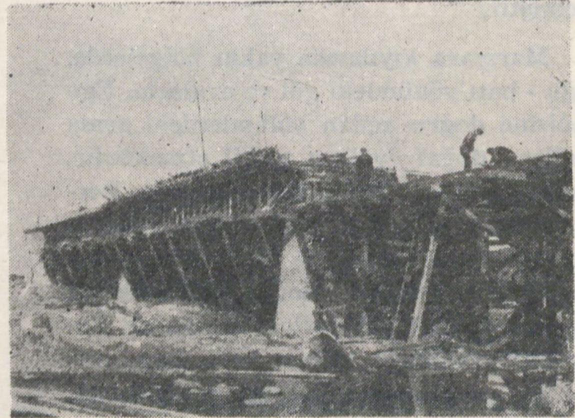
A. DEVLET YOLLARI :

İl bölgesindeki devlet yollarının uzunluğu 564 km. dir. Bunun 409 km. si sathi asfalt kaplama, 77 km. si stablize kaplama, 71 km. si makadam, 7 km. si beton parkedir. Devlet yollarının tümü yaz ve kış geçişe açıktır.

Devlet yollarının detayları (Kilometre olarak)	**Beton Parke**	**Sathi Kaplama**	**Stabilize**	**Makadam**	**Toprak**	**Toplam**
Sındırgı ayrım - Balıkesir	1	72	—	—	—	73
Balıkesir - II. Bölge hududu	2	67	—	—	—	69
Balya - Balıkesir	2	50	—	—	—	52
Balıkesir - Dursunbey	1	2	48	42	—	93
(İzmir - Çanak.) ayrım - Güngörmez	1	8	20	29	—	58
Ayrım - Yeniköy	—	—	3	—	—	3
Edremit - Ilıca ayrım - İzmir hududu	—	62	—	—	—	62
Burhaniye - Ören	—	4	—	—	—	4
Ayvalık giriş - çıkışları	—	8	—	—	—	8
Ayvalık - Plaj	—	7	—	—	—	7
Çanakkale İl Hd. - Bursa İl Hd.	—	91	—	—	—	91
Sığırcı ayrım - Aksakal	—	14	—	—	—	14
Bandırma - Gönen ayrım - Erdek	—	19	—	—	—	19
Ayrım Kuşcenneti	—	—	3	—	—	3
T O P L A M	7	404	74	71	—	556

Karayolları - Ayvalık Alibey Köprüsü.

Karayolları - Madara Köprüsü inşaatı.

B. İL YOLLARI :

Balıkesir il yollarının uzunluğu 451 kilometredir. Bu miktarın ayrıntıları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Yollar yaz kış geçişe açıktır.

İl yollarının adı (Kilometre olarak)	Beton Parke	Sathî Kaplama	Stablize	Makadam	Toprak	Toplam
Ayrım - Göbel	—	—	—	2	—	2
(Balya - Edremit) ayrım - İvrindi	—	—	—	—	3	3
Savaştepe - Sarıbeyler	—	—	3	4	—	7
Ayrım - Kayapa	—	—	6	—	—	6
Bigadiç - Yağcılar	—	—	15	—	17	32
Balıkesir - Savaştepe	1	3	21	—	24	49
Balıkesir - ayrım - Korucu	—	—	8	7	11	26
Ayrım - Gölcük	—	—	10	—	8	18
Ayrım - Konakpınar	—	—	20	3	—	23
Ayrım - Ertuğrul	—	—	2	—	—	2
Ayrım - Kireç	—	—	—	—	12	12
Ayrım - Durak	—	—	—	—	15	15
Ayrım - Ilıca	—	—	29	—	1	30
Ayrım - Okçugöl	—	—	7	3	5	15
Ayrım - Kovacık	—	—	11	—	1	12
Dursunbey - İstasyon	—	—	6	—	—	6
Balya - Gönen - ayrım - Ilıca	—	—	—	—	18	18
Balya - Gönen	—	—	31	—	23	54
Gönen - Tütüncü	—	—	8	—	—	8
Gönen - Manyas	—	—	34	—	—	34
Ayrım - Şevketiye	—	—	3	—	—	3
Manyas - Darıca	—	—	13	—	—	13
Ayrım - Manyas	—	—	20	—	—	20
Ayrım - Sarıköy	—	1	—	—	—	1
Ayvalık - Bergama - ayrım Altınova		1	—	—	—	1
Ayvalık - Armutova - ayrım - İzmir - Hd.		—	10	—	7	17
Korucu - İzmir Hd.		—	10	—	8	18
Savaştepe - Manisa Hd.			6	—	—	6
TOPLAM	1	5	273	19	153	451

C. İLÇELERLE ULAŞIM İMKÂNLARI:

Balıkesir'in 5 ilçesi sahilde, 11 ilçesi dahildediir. Bütün ilçeler, İl Merkezi Balıkesir'e yaz kış açık yollarla bağlı oldukları gibi, komşu il ve ilçelere de bağlıdır. Balıkesirle ilçeleri arasında her gün düzenli otobüs ve minübüs seferleri vardır. İzmir - Bandırma Demiryolu ili, güneyden kuzeye katcder. Savaştepe, Balıkesir ve Susurluktan geçerek Bandırmada son bulur. Geçtiği ilçeler ve istasyonlar arasında yolcu ve eşya naklini sağlar. Ayrıca Kütahya - İzmir Demiryolu da Dursunbey ilçesinden ve Balıkesir'den geçer.

İlçelerin ulaşım imkânları boldur.

D. KÖY YOLLARI :

Köy yolları iki sınıfa ayrılır. Birinci sınıf köy yolları 7,6 ve 5 metre genişlikte, ikinci sınıf köy yolları 5 ve 4 metre genişliktedir. Köy yollarında azamî meyil % 10 dur.

İlin mevcut köy yolu 648 kilometredir. 2740 kilometre köy yolunun yapıl-

ması gerekmektedir. Böylece genel köy yolu ihtiyacı 3388 kilometreyi bulmaktadır. En çok köy yolu ihtiyacı bulunan ilçeler Balıkesir Merkez İlçesi, Bigadiç, Dursunbey, Sındırgı ve Kepsut ilçeleridir. Üç senelik köy yolları çalışmaları aşağıda gösterilmiştir:

Yılı	Tesviye (Km.)	Sanat Yapımı (Km.)	Kaplama (Km.)
1965	199	182	175
1966	90	87	102
1967	309	294	124

İlin köy yolları yapımı Y.S.E. (Yol, Su, Elektrik) Müdürlüğü ve Y.S.E. 2. Mıntıka Kontrol Amirliği tarafından yürütülmektedir. Kontrol Amirlikleri daha çok içme suyu inşaatı ile meşgul olup, köy yollar için illere vasıta yardımı yaparlar.

İlimizin Y.S.E. Müdürlüğünün İl'e ve Mıntıka'ya ait köy yolu ve içme suyu yapım makineleri durumu aşağıda gösterilmiştir.

Yol yapımında komşu köylerin, yola terkedilecek arazi ve müşterek işler konusunda anlaşamamaları idare dışından gelen başlıca güçlüklerdendir.

İlin, Y. S. E. Teşkilâtına ait makine parkı durumu:

Cinsi	İl'e ait	Y.S.E. II. Mıntıka Kontrol Amirliğine ait	Toplam
Binek otoları (Jeep, Pick-up)	7	1	8
Seyyar tamir vasıtası	3	—	3
Taşıt aracı otobüsü	1	—	1
Kamyon (damperli)	20	3	23
Kamyon (uzun şase)	1	—	1
Grayder (bakım)	3	—	3
Grayder (yapım)	3	1	4
Paletli Traktör (Dozer)	6	2	8
Kompresör	4	—	4
Paletli yükleyici	3	1	4
Trayler	—	1	1
Lâstik tekerlekli traktör	2	—	2
Silindir	—	1	1
TOPLAM	**53**	**10**	**63**

E. OTOBÜS İŞLETMELERİ VE NAKLİYAT ŞİRKETLERİ :

(Otobüs işletmeleri için Turizm Bölümüne bakınız)

Nakliyat Şirketleri :

Ticaret Ünvanı	Adresi	İştigal Mevzuu
Sabri Sevgil	Sanayi Bölgesi, Şehit Pamir Caddesi No. 17, Tf.: 1405 Balıkesir	Nakliye Müteahhidi
Muharrem Bayraktar	Sırapınarlar Caddesi, Tf.: 1100 Balıkesir	»
Remzi Yarmaz	Yeni Çarşı, Basın Sokak No. 9 Tf.: 1537 Balıkesir	»
Mehmet Çavlan	Sanayi Bölgesi, Şehit Pamir Caddesi, No. 23, Tf.: 1764 Balıkesir	»

Süleyman Paylan	Sanayi Bölgesi, Şehit Pamir Caddesi, Tf.. 1377 - Balıkesir	»
Murat Erkut	Sanayi Bölgesi, Şehit Pamir Caddesi, No. 13, Tf.: 1207 Balıkesir	»
Hakkı Doğrukalp	Turan Caddesi, No. 38, Tf.:1607 Balıkesir	»
Mustafa Ürgen	Belediye Oto Garajı - Balıkesir	»
İsmail Balcıoğlu Hf. Melek Balcıoğlu ve Ortakları Koll. Şti.	Saatçiler Caddesi No. 8, Tf.: 291 Bandırma	Nakliyat, Komisyon ve her türlü ticaret işleri.
Mehmet Niyazı Gürer ve Ortakları Marmara Nakliyat Ambarı Koll. Şti.	Cumhuriyet Caddesi No. 3, Tf.: 168 Bandırma	Her çeşit Kara, Deniz, Hava Nakliye ve Ticaret işleri.
Başak Koll. Şti. Fevzi ve Remzi Başak.	Saatçiler Caddesi, Hürriyet Pasajı No. 5/6, Tf.: 340 Bandırma	Maden Nakliyatı ve Komisyonculuk.
Muharrem Güven ve Oğulları Koll. Şti.	Atatürk Caddesi No. 14, Tf.: 237 Bandırma	İthalat, İhracat, Taahhüt Nakliyat Bilumum dahili ticaret.
Gavsi İnsel Alev Nakliyat	Hükümet Caddesi, Tf.: 315 Ayvalık	Nakliyat Taahhüdü.
Körfez Ambarı	Muradiye Çarşısı aralığı No. 32, Tf.: 529 Ayvalık	Nakliyat Komisyonculuğu'
Ege Nakliyat	Hükümet Caddesi No. 54 Tf.: 202 Ayvalık	Nakliyat Komisyonculuğu.
Yıldız Nakliyat	Hükümet Caddesi No. 24, Tf.: 588 Ayvalık	Nakliyat Komisyonculuğu.
Doğu Nakliyatı Hasan Kılıç	Altay Mahallesi, Köprü Caddesi Gönen	Nakliyat ve Nakliyat Komisyonculuğu.
Neşe Nakliyatı Nasan Ulubay	Altay Mahallesi, Hüseyin Tümer Caddesi Gönen	»
Azim Nakliyatı Kemal Akçal	Altay Mahallesi, Hüseyin Tümer Caddesi Gönen	»
Karakaşlar Nakliyatı Koll. Şti. Ali Karakaş ve Mahmut Alım ve Ortakları	Kurtuluş Mahallesi, Hüseyin Tümer Caddesi	»
Behçet Gürel ve İbrahim İnan	Koca Cami, Garaj Caddesi No. 119 Burhaniye	Ticari Eşya Nakli
Ali Cankurt	Hanay Cami Caddesi No. 96 Burhaniye	Kiremit, Tuğla ve İstanbul Nakliyat.
Mehmet Çakıroğlu	Aşağı Çarşı. No. 50 Burhaniye	Kum, Çimento Nakli
Muzaffer Şafak	Aşağı Çarşı, No. 50 Burhaniye	Her nevi Ticaret, Nakliyat.

F. BALIKESİR İL TRAFİK BÜROSUNA KAYITLI ARAÇLAR :

1967 yılı sonu itibariyle Balıkesirdeki motorlu ve motorsuz araç sayıları şöyledir :

Vasıtanın cinsi	Resmî	Hususî	Ticari	Toplam
Motosiklet	8	1221	4	1233
Otomobil	46	474	266	786
Dolmuş	—	—	41	41
Jeep oto	103	58	144	305
Minübüs	7	3	354	364
Otobüs	34	5	362	401
Kamyonet	110	19	249	378
Kamyon	205	—	1455	1660
Traktör	48	1387	—	1435
Bisiklet	5	1147	—	1152
Atarabası	—	—	2040	2040
Fayton	—	—	205	205
GENEL TOPLAM	566	4314	5120	10.000

G. DEVLET İSTATİSTİK ENSTİTÜSÜ NEŞRİYATINA GÖRE BALIKESİR PLÂKALI TAŞITLAR :

Yılı	Binek Otomobil	Otobüs	Kamyon	Motosiklet	Bisiklet
1961	520	409	1245	244	3015
1962	602	521	1457	268	268
1963	691	600	1566	495	3695
1964	780	572	1486	747	3099
1965	850	615	1569	1029	4381

3 — DENİZ YOLU İLE ULAŞTIRMA :

A. BANDIRMA LİMANI :

a) Liman Durumu :

Deniz yolu ile ulaştırmada ilin en önemli limanı Bandırmadır.

Bandırma Liman inşaatı 1963 senesinde ihaleye çıkarılmış, bazı sebeplerle Bayındırlık Bakanlığı 1967 yılı sonunda inşaatı tasfiye etmiştir. İkinci kısım inşaatı yeniden ihaleye çıkacaktır.

Liman inşaatı bitiminde, 1000 metre uzunluğunda ana mendirek, 500 metre uzunluğunda tali mendirek meydana gelecektir. 415 metre uzunluğundaki yük - yolcu rıhtımına üç gemi, 460 metre uzunluğundaki cevher rıhtımına 5 gemi, aynı uzunluktaki Etibank'a ait olacak rıhtıma yine 5 gemi yanaşabilecektir. Ayrıca 816 metre uzunluğunda da ufak tonajlı motorlar ve balıkçı tekneleri için rıhtım bulunacaktır.

Halen liman faaliyeti mevcut bir adet iskele ile yürütülmektedir. Uzunluğu 200 metre, genişliği 6-10 metre, su derinliği 5,30-8,50 metredir. İskelenin (A) kenarı yolcu gemilerine, (B) kenarı büyük yolcu gemilerine (C) ve (D) kenarları ise askeri gemilerle ufak tonajlı gemilere ayrılmıştır.

b) Liman Faaliyeti :

Yüklenen - boşaltılan malların değerinin tesbiti mümkün olmamıştır.

Limanda askeriyeye ait 816 m². lik bir kapalı ambar ile Toprak Mahsülleri Ofisinin 3000 ton kapasiteli bir silosu vardır.

Kömür için 2000 m². lik, cevher için 5000 m². lik birer parça açık depolama sahaları vardır.

Limanın günlük yükleme ve boşaltma kapasitesi 500 - 600 ton, yıllık 200.000 tondur.

c) Deniz Trafiği :

Bandırma Limanına kayıtlı tekneler, adetleri ve tonajları :

Yılı	Tekne	Adedi	Gros ton	Net ton
1965	Tescilli	79	1232.76	710.61
»	Tescilsiz	33	149.55	107.40
1966	Tescilli	74	950.08	583.61
»	Tescilsiz	36	161.44	116.11
1967	Tescilli	69	773.70	473.12
»	Tescilsiz	41	181.89	123.95

Limana giren ve çıkan gemiler :

	1965	1966	1967	Toplam
Adedi	2.027	2.023	1.948	5.998
Gros tonu	1.049.880	980.932	985.288	3.016.100
Net tonu	537.979	326.728	568.475	1.433.182

Bandırma Limanının üç yıllık faaliyeti :

Liman faaliyetleri	1965 Yılı	1966 Yılı	1967 Yılı
Bandırmadan giden yolcu (Adet)	69.346	67.439	71.237
Yolcuların ödediği (TL.)	1.999.000	1.980.000	2.194.000
Navlun tutarı (hayvan ve yük, TL.)	485.673	519.430	579.765
Yükleme ve boşaltma ücretleri için ödenen (TL.)	307.415	284.252	294.983
Depolama ve ardiye için alınan (TL.)	32.000	32.000	32.000

Üç yıllık liman faaliyeti rakamları 340 sayfa sonunda gösterilmiştir.

1965 yılında Bandırma Limanına kayıtlı 18 gros tondan yukarı gemilerin sayısı 88, gros tonu 5.457 dir. Hepsi de yük gemisidir.

d) Posta ve Ekspres Vapurları :

Ekspres vapurlar, her hafta Pazartesi, Cuma, Cumartesi günleri saat 08,15 te İstanbuldan hareket edip 12,30'da Bandırma Limanına varırlar ve aynı gün 16,45'de kalkarak 21,15'te İstanbul'a dönerler.

Posta vapurları Pazartesi, Çarşamba ve Cumartesi günleri gece saat 21.00 de İstanbul'dan hareketle, Salı, Perşembe ve Pazar sabahları saat 4,30 da Bandırmaya varırlar, aynı akşam 22,30 da kalkarak bir gün sonra sabah saat 06,00 da İstanbul'a dönerler.

Bandırma ile İstanbul arasında yolcu ücret tarifesi :

Gündüz seferlerinde yani ekspres vapurlarında tam bilet birinci mevki 25, ikinci mevki 17; çocuk, öğrenci, öğretmen, subay, astsubay, er, basın mensubu için birinci mevki 13, ikinci mevki 9 liradır. Gruplarda tam bilet üzerinden % 50 indirim yapılır.

Gece seferlerinde yani posta vapurlarında birinci mevki tam bilet 50, ikinci mevki 34, güverte 9; çocuk, öğrenci, öğretmen ve diğerleri için birinci mevki 25, ikinci mevki 17, güverte 5 liradır. Gruplarda tam bilet üzerinden % 50 indirim yapılır.

B. AYVALIK LİMANI :

Ayvalık Limanı 19. Yüzyılın başında gemilerin yanaşabileceği şekilde derinleştirilmiştir. Bugün limanda gemilerin yanaşmasına mahsus tesis yoktur. Ancak, 150 - 200 tonluk gemiler İskele'ye yanaşabilirler. Limanda ambar tesisleri de yoktur. Ayvalık ile diğer limanlar arasında muntazam yolcu gemisi seferleri ihdas olunmamıştır.

Limana kayıtlı vasıtalar :

Yılı	Gros ton	Sayısı
1965	699	200
1966	733	213
1967	750	224

Ayvalık İskelesinin boyu 127 metredir. Genişliği 8 metre, su derinliği 8 metre olup, iki gemi ve üç motor yanaşabilir.

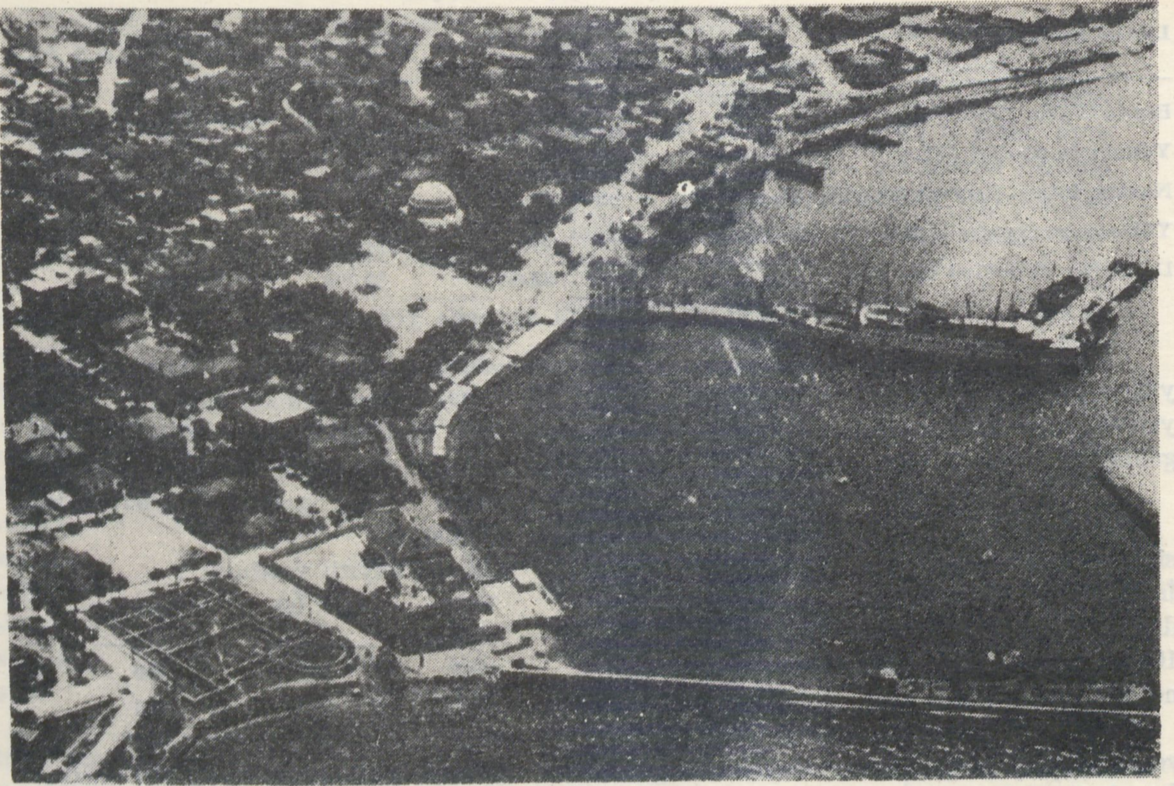
C. EDREMİT LİMANI :

Edremit'in İskele'si Akçaydır. Akçayda inşa edilmekte olan turistik ve küçük tonajdaki gemilerin yanaşabileceği iskele henüz tamamlanmamıştır. Mevcut iskelenin boyu ise 328 metre, genişliği 2,7-9,1 metre ,su derinliği 1,7 - 3,5 metre olup, ancak 15 motor yanaşabilir.

Edremit Limanına 51 sandal, 2 motorlu kayık, bir sat (ambarlı), 4 mavuna (ikisi motorlu, ikisi salapurya sınıfından) kayıtlı olup net tonaj toplamı (210) dur. Limanda depo ve ambar yoktur.

D. ERDEK LİMANI :

Erdek Limanında 2000 tonilatoya kadar yük ve yolcu gemilerinin yanaşabileceği bir iskele vardır. Boyu 67,5 metre, genişliği 8 metre, su derinliği 8,5 metredir. İki gemi veya 6 motor yanaşabilir. Limanda depo ve ambar yoktur. Liman Başkanlığı Bağlama Defterine 197 deniz vasıtası kayıtlı olup, tonilato toplamı (2153) tür.

Bandırma Limanı ve İskelesi.

Ayvalık Limanı ve İskelesi.

1965 YILINDA LİMANLARIMIZA GİREN GEMİLERİN ADEDİ VE NET TONİLATOLARI İLE BOŞALTTIKLARI YOLCU, HAYVAN VE EŞYA MİKTARLARI - KABOTAJ

Limanlar	Giren Gemiler Toplamı		Boş Girdi		Dolu Girdi		Boşaltılan			
	Adet	Net Tonilato	Adet	Net Tonilato	Adet	Net Tonilato	Eşya - Ton	Kereste M³	Hayvan - Baş	Yolcu - Adedi
Bandırma	1444	466.150	506	39.158	1950	505.308	57.107	448	—	144.433
Erdek	18	1.385	58	2.059	76	3.444	865	—	—	450
Akçay	2	54	8	5.581	10	5.935	120	—	—	50
Edremit (1)	1	43	11	18.708	12	18.751	120	—	—	—
Ayvalık	45	236	30	1.667	75	1.903	433	—	—	8

1965 YILINDA LİMANIMIZDAN ÇIKAN GEMİLERİN ADEDİ VE NET TONİLATOLARIYLA YÜKLEDİKLERİ YOLCU, HAYVAN VE EŞYA MİKTARLARI - KABOTAJ

Limanlar	Çıkan Gemiler Toplamı		Boş Çıktı		Dolu Çıktı		Yüklenen			
	Adet	Net Tonilato	Adet	Net Tonilato	Adet	Net Tonilato	Eşya - Ton	Kereste M³	Hayvan - Baş	Yolcu - Adedi
Bandırma	1944	499.313	88	13.398	1856	485.915	173.535	8.847	87.749	179.521
Akçay	10	5.932	4	59	6	5.873	11.470	1.630	—	50
Edremit (2)	12	18.751	1	43	11	18.708	44.550	3.000	—	—
Ayvalık	88	1.423	43	879	45	544	683	209	—	9
Erdek	75	3.375	17	675	58	2.700	4.919	379	—	260

(1), (2) Edremit'e ait bu rakamlar Ilıca İskelesi ile ilgilidir.

4 — HAVA YOLU İLE ULAŞTIRMA :

Balıkesir ve Bandırma havaalanlarından 1950 den beri hava seferleri yapılmaktadır. 28.6.1967 tarihinden itibaren Balıkesir Havaalanı hava seferlerine kapalı tutulmaktadır (1963 yılında tekrar açılmıştır.).

Hava ulaştırmasında 17 senelik süre içinde bir çok komşu illerle ve Yeşilköy Havaalanı yoluyla da yurt dışı bağlantılar yapılmıştır.

Bandırma'dan İstanbul'a ve İstanbuldan Bandırma'ya Türk Hava Yollarına ait F-27 uçakları her gün sefer yaparlar.

İstanbuldan kalkış saat (09.30) da, Bandırmaya varış (10.00) da; Bandırmadan kalkış saat (10.15) te, İstanbula varış ise (10.45) de olmaktadır.

B i l e t ü c r e t l e r i :

İstanbul - Bandırma arası uçak ücreti (B) mevki (tek mevki vardır) tek yönde 60, gidiş - dönüş 114 TL. dır. Balıkesir - İzmir (T) mevkii ücreti 95, gidiş - dönüş 180.50 TL. sıdır. Balıkesir - İstanbul (B) mevki gidiş 80, gidiş - dönüş 152; Balıkesir - Bandırma (B) mevkii gidiş 30, gidiş - dönüş 57 TL. sıdır.

İ ç h a t l a r d a ü c r e t i n d i r i m l e r i :

Aile indirimi : Aynı uçakta ve tek yönde beraber seyahat eden «karı - koca» «anne - baba ve çocukları», «baba ve çocukları», «anne ve çocukları» tam yolcu ücreti üzerinden % 20 aile indiriminden yararlanırlar.

Grup indirimi : 10 yolcudan aşağı olmamak üzere aynı yönde, aynı zamanda grup halinde yolculuk yapanlardan her birine % 10 indirim yapılır.

Çocuk ve bebek indirimi : İki yaşına kadar olan bebeklere tam bilet ücretinden % 90, 2 ile 12 yaş arasındaki çocuklara % 50 indirim yapılır. Bebeklerin bagaj hakkı yoktur, koltuk tahsis edilemez.

Gidiş - dönüş indirimi : Biletlerini gidiş - dönüş olarak alan yolculara bilet ücreti üzerinden % 5 indirim uygulanır. Aynı zamanda iki indirim uygulanmaz.

Öğrenci ve erlere indirim : Tam bilet ücretinden % 10 indirim yapılır.

Basın mensuplarına indirim : O yıla ait basın kartını gösteren basın mensuplarına tek yönde bilet ücretinden % 50 indirim yapılır.

5 — DEMİRYOLU İLE ULAŞTIRMA :

Balıkesir'e Eskişehir, İzmir ve Bandırma yönlerinden trenler gelir ve giderler.

A. BALIKESİRE GELEN VE GİDEN TRENLER :

a) M o t o t r e n l e r :

Yönleri	Günleri	Balıkesirden Har. Sa.
Bandırma - İzmir	Pazar - Salı - Perşembe	07.42
Bandırma - İzmir	Pazartesi - Çarşamba - Cuma	15.23
İzmir - Bandırma	Pazar - Salı Perşembe	19.44
İzmir - Bandırma	Pazartesi - Çarşamba - Cuma	14.01
Ankara - İzmir	Her gün	17.21
İzmir - Ankara	Her gün	11.39

b) E k s p r e s l e r :

Yönleri	Günleri	Balıkesirden Har. Sa.
İzmir - Ankara	Pazar - Çarşamba - Cuma	22.28
Ankara - İzmir	Pazar - Çarşamba - Cuma	3.46

c) Yolcu Trenleri (Postalar) :

Balıkesir - Eskişehir	Her gün		12.14
Eskişehir - Balıkesir	Her gün	Geliş Saati	15.20
Bandırma - İzmir	Pazartesi - Çarşamba - Cuma	Hareket	16.15
İzmir - Bandırma	Pazartesi - Çarşamba - Cuma		13.12
Soma - Balıkesir	Her gün	Geliş Saati	07.32
Balıkesir - Soma	Pazartesi - Çarşamba Cuma - Cumartesi	Hareket	13.10
Balıkesir - Soma	Salı - Perşembe - Pazar	»	16.14

B. BİLET ÜCRETLERİ

Çocuklar : Refakatta olmak şartiyla çocuklardan sekiz yaşına basıncaya kadar ücret alınmaz. Sekiz yaşından itibaren öğrenci olmadıkları takdirde bu yolcular tam ücrete tabidirler.

Öğrenciler : %50 ye yakın oranda indirimden yararlanırlar. En az yirmi kişilik gruplar halinde yolculuk yaptıkları takdirde tabi oldukları ücret üzerinen ayrıca % 10 indirim daha yapılır. Yabancı öğrenciler de pasaportlarını göstermek suretiyle indirimden yararlanabilirler.

Öğretmenler : Okulların tatil bulunduğu Haziran ayı başından Ekim ayı sonuna kadar olan devrede % 20 indirimli ücrete tabidirler.

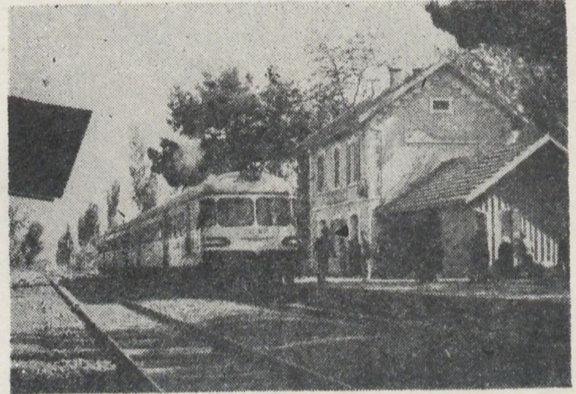
Balayı yapan yeni evliler : Nikâh tarihinden itibaren 15 gün içinde seyahate başlanması kaydıyla gidiş - dönüş % 40 indirim yapılır.

Subay, aştsubay, erler : Türk Ordusunun Kara, Deniz, Hava ve Jandarma subay, arstsubay ve askerî üniformalı memurlarına her zaman, erlere sadece izin seyâhatlerinde % 20 indirim yapılır. Bu indirim ayrıca yurdumuzdaki NATO ve CENTO mensuplarına da uygulanır.

Harp malülleri : En fazla indirimi kapsayan öğrenci indirimi uygulanır. Bu yolcular sakatlıkiarından dolayı refakatçileriyle birlikte, olan yerlerde banliyo trenlerinde ücretsiz, yolculuk yaparlar.

Aile grupları : Nüfus sayısı çok olan ailelere ekonomik yolculuk olanakları tanımak amacıyla aileden üç kişi normal tarife ücretlerine, 4. şahıs ve diğerleri % 40 indirime tabi tutulur.

Halk grupları : Toplu halde seyahat etmek istiyen yolculara en az 10 kişi olmak veya bu miktar üzerinden ücret ödenmek şartiyle gidişte % 20, gidiş - dönüşte % 30 oranında indirim yapılır. Ayrıca gruplarda her 15 kişiden sonra bir yolcunun da ücretsiz olarak seyâhati sağlanır.

Savaştepe İstasyonu.

6 — ŞEHİR İÇİ ULAŞTIRMA :

Balıkesir Şehrinde: Şehir oldukça geniş bir alana yayılmıştır. Kamusal hizmetler dağınıktır. Bu yüzden şehir içi ulaştırma önemli bir sorun olarak ortaya çıkar. Bununla beraber piyasada çalışan taksi, fayton arabaları ve şehir içinde çalıştırılan 20 adet Belediye otobüsleri bu sorunu halletmiştir. Belediye otobüsleri günde ortalama 16 - 18 bin yolcu taşımaktadırlar. Kamusal ve özel kurumların, işyerleriyle ticarethanelerin, evlerin eşya ve malzeme taşını yine piyasada çalışan veya kurumlara, ticarethanelere, işyelrlerine ait olan kamyon, kamyo-

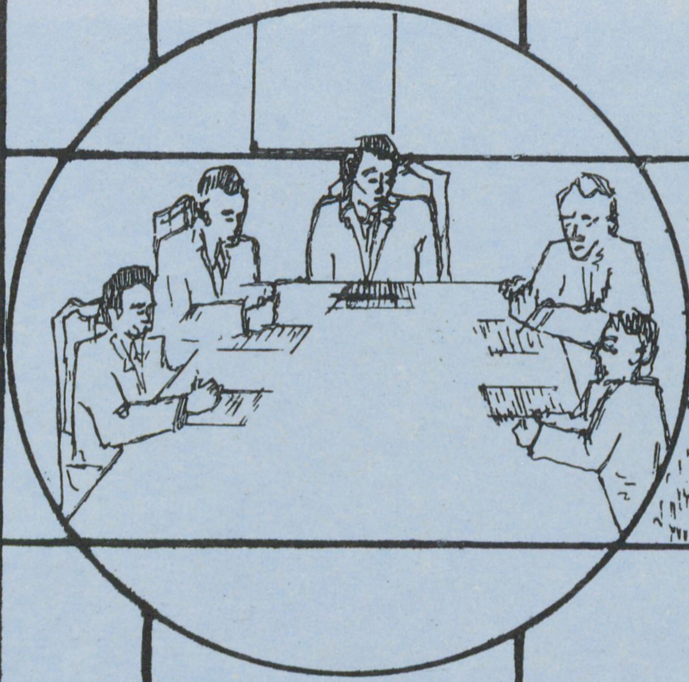
net, pikap, at arabası, üç tekerlekli seleli bisiklet ve triporterlerle yapılmaktadır. Şehrin bir özelliği de bedenen eşya taşınının az görülmesidir.

Bandırma Şehrinde: Bandırma şehir içi yolcu taşını, Belediye tarafından yeni olarak ele alınmıştır. 1967 yılı içinde satın alınan 3 adet reno tip kamyonet yolcu taşıyacak şekilde hazırlandıktan sonra önümüzdeki yıl sefere konacaktır.

Ayvalık Şehrinde: Belediyeye ait 4 adet, şehir içi yolcu taşıyacak tipte, otobüs mevcut bulunmaktadır. Bu otobüsler Cumhuriyet Meydanı - Çamlık, Cumhuriyet Meydanı - 150 Evler arasında düzenli olarak yolcu taşırlar.

Edremit Şehrinde: Şehir içi ulaştırmada yolcu taşımak üzere Belediyenin (2) otobüsü ve (1) minübüsü bulunmaktadır. Senede 450 bin yolcu taşımaktadırlar. Edremit Belediyesinin şehir içi otobüs işletmeciliği turizm bakımından çok önemlidir. Akçay plâj ve dinlenme mahalli ile şehir arası trafiği ve Akçay sâkinlerinin ihtiyaçlarının temini bu seferlerle daha iyi düzenlenmektedir.

Burhaniye Şehrinde: Burhaniye ile turistik plâj ve dinlenme mahalli olan Ören arasında otobüs seferleri vardır.

MAHALLİ İDARELER BÖLÜMÜ

Balıkesirden bir genel görünüm.

Mahallî İdareler Bölümü

1 — GİRİŞ :

Mahallî idareler, il özel idareleri, belediyeler ve köyler olmak üzere üç grupta toplanırlar. Kanunla kurulmuş olup, tüzelkişiliğe sahiptirler. Ayrı gelir giderleri ve özel bütçeleri vardır.

Bugün il özel idareleri İdarei Umumiyei Vilâyat Kanunu Muvakkatı ile, belediyeler 1580 sayılı Belediye Kanunu ve köyler ise 442 sayılı Köy Kanunu ile idare edilmektedirler.

Her üç mahallî idarenin görevleri ve yetkileri, bu idarelerin kuruluş kanunlarında gösterilmiştir. Ancak, bunlara kanunla verilen görevler birbirinden farklıdır. En geniş görev alanı belediyelere tanınmış olup, köylerin görevleri dar tutulmuştur.

İlin müşterek nitelikteki işlerini ilgilendirmesi bakımından, il öze idarelerine düşen görevler köy ve belediyelerinkinden farklıdır.

2 — ÖZEL İDARE :

Özel İdarenin organları, İl Genel Meclisi, İl Daimi Encümeni ve Vali'dir. Bunlardan İl Genel Meclisi ve İl Daimi Encümeni il özel idaresinin müzakere ve karar organlarıdır. Vali de yürütme organını teşkil eder.

İl özel idaresine ait çeşitli hizmetleri yürüten, bu suretle harcamalarda bulunan Özel İdare Müdürlüğünün ilimizdeki teşkilâtı şöyledir:

a) Özel İdare Müdürü

b) Özel İdare Müdür Muavini

c) Gelir Şefi

ç) Mahallî İdareler Kontrolörlüğü

d) Merkez Saymanlığı

e) Bütçe Tetkik Şefliği

f) Yazı İşleri Memurluğu

g) Özlük İşleri Şefliği

ğ) Ayniyat ve Levazım Memurluğu

h) Tahakkuk ve Tahsil Şeflikleri

ı) Bina ve Arazi İtiraz Komisyonu Raportörü

i) Belediyeler ve Köyler Büro Şefliği

j) 16 ilçede mevcut Özel İdare Memurlukları.

1967 yılında özel idare bütçesinden 254 kişi maaş, 456 kişi ise ücret almıştır.

Özel İdare Müdürlüğü, müdürlük hizmetlerini 173 maaşlı ve 35 ücretli personel ile yürütmektedir.

A. ÖZEL İDARE HİZMETLERİ :

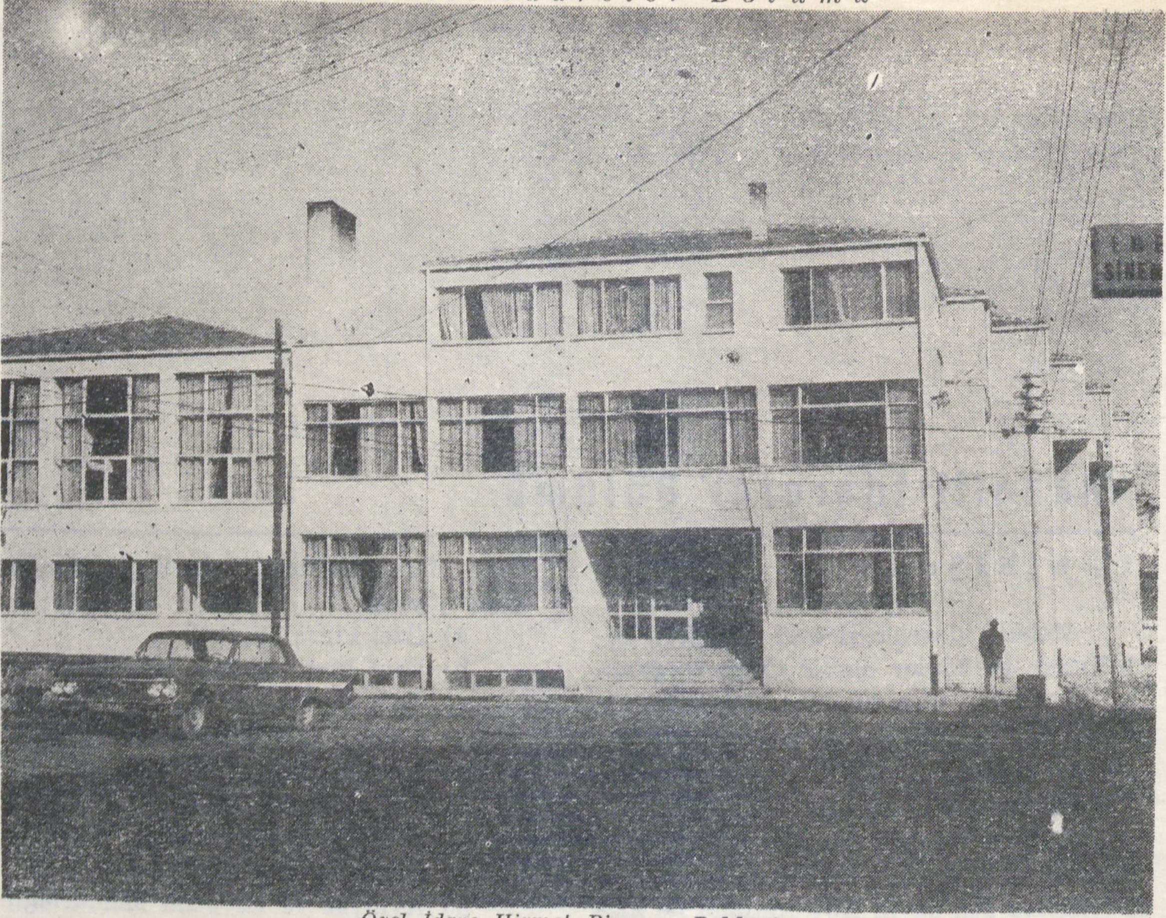
a) Sağlık Hizmetleri :

Özel darenin sağlık hizmetlerine tahsis ettiği taşınmaz malı mevcut değildir.

Yalnız her yıl Özel İdare bütçesine fakir hastalara ilaç yardımı olmak üzere bir miktar ödenek konmaktadır.

b) Millî Eğitim Hizmetleri :

Balıkesir Merkez İlçesinde 134 ders-

Özel İdare Hizmet Binası - Balıkesir

likli 16 şehir ve kasaba ilkokulu vardır.

Ayvalık İlçesinde 59 derslikli 9, Balya İlçesinde 5 derslikli 1, Bandırma İlçesinde 77 derslikli 11, Bigadiç İlçesinde 15 derslikli 2, Burhaniye İlçesinde 31 derslikli 6, Dursunbey İlçesinde 18 derslikli 3, Edremit İlçesinde 51 derslikli 10, Erdek İlçesinde 24 derslikli 2, Gönen İlçesinde 27 derslikli 5, Havran İlçesinde 21 derslikli 3, İvrindi İlçesinde 10 derslikli 1, Kepsut İlçesinde 16 derslikli 2, Manyas İlçesinde 22 derslikli 3, Savaştepe İlçesinde 15 derslikli 2, Sındırgı İlçesinde 23 derslikli 3, Susurluk İlçesinde 39 derslikli 5 adet şehir ve kasaba ilkokulu bulunmaktadır.

İl içinde şehir ve kasaba ilkokullarının toplamı (86) yı bulmaktadır.

c) Çeşitli Hizmetler :

1 — Kaymakam Evleri :

Balıkesir İline bağlı 16 ilçenin 15 inde kaymakam evi vardır. Kepsut, İvrindi, Manyas, Havran, Susurluk, Gönen, Bandırma, Dursunbey ilçesi kaymakam evleri yenidir. Savaştepe, Sındırgı, Edremit, Burhaniye, Ayvalık, Balya, Erdek kaymakam evleri eskidir.

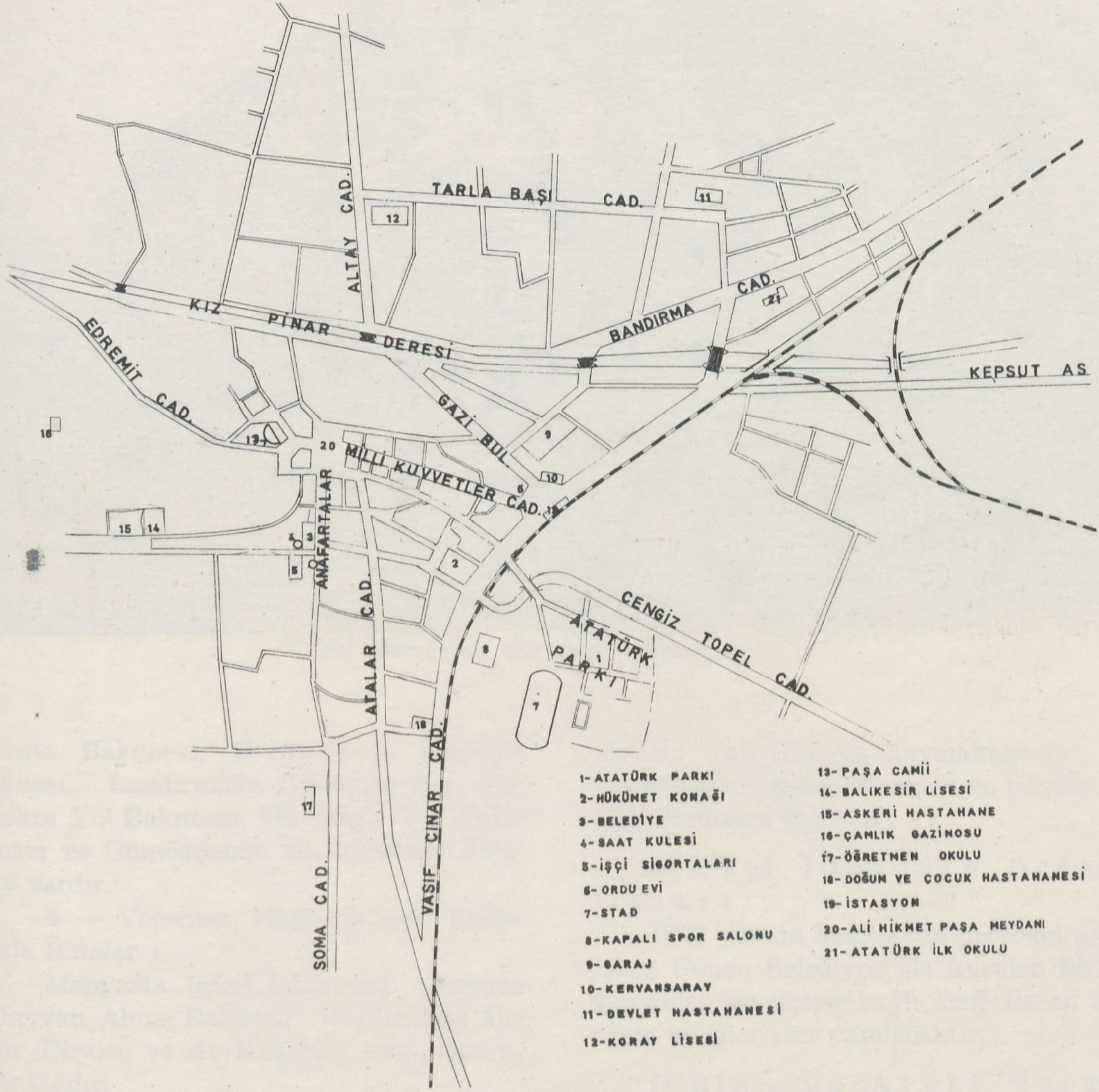
2 — Özel İdare Hizmet Binaları :

1967 yılında Özel İdarenin merkezde hizmet binası yoktur. Kira ile Hükümet konağında oturmaktadır. Eski atölye ve garaj olarak Özel İdareye ait arsada hizmet binası ve lojman inşaatı devam etmektedir. 1968 yılında yeni binada hizmet ifası mümkün olacaktır.

16 ilçenin 9 unda Özel İdare hizmet binaları vardır. 7 ilçede kira ile tutulmuş binalarda hizmet görülmektedir.

3 — Özel İdarenin YSE. Müdürlüğü Hizmetindeki Binaları :

Balıkesirde YSE. Atölye Binası, Man-

Balıkesir Şehri Krokisi.

Özel İdareye ait Gar Oteli - Bandırma

yasta Bakımevi, Burhaniyede Bekleme Binası, Bandırmada Dinlenme Evi, Erdekte Yol Bakımevi, Havranda Yol Bakımevi ve Gümüşçeşme Mahallesinde Atölye vardır.

4 — Veteriner Hizmetlerinde Kullanıla Binalar :

Manyasta Sıfad İstasyonu, Gönende Hayvan Ahırı, Balıkesir Merkezinde Aygır Deposu ve At Koşuları Alanı bulunmaktadır.

d) Özel İdare Saymanlık Müdürlüğünün Kira Getiren Gayri Menkulleri (Taşınmaz Malları) :

Bunlar Vali Konağı, kaymakam evleri (15 ilçe), Şehir Sineması ve Bandırma Gar Otelinden ibarettir.

e) Özel İdarenin Ortaklıkları :

1967 yılında hazırlanan protokol uyarınca Gönen Belediyesi ile kurulan birlik gereğince bu ilçeye bağlı Dağ Ilıcası inşaatı ve işletmesi yapılacaktır.

f) Bina ve Arazi Vergileri Mükellef Adedi :

Üç yıllık Bina ve Arazi Vergisi mükellef adetleri ile tahsilât toplamları ayrı ayrı aşağıda gösterilmiştir :

Yıllar	Bina Vergisi Mükellef Adedi	Bina Vergisi Tahsilâtı	Arazi Vergisi Mükellef Adedi	Arazi Vergisi Tahsilâtı
1965	87.180	775.905.77	307.016	539.372,54
1966	80.641	2.221.847,34	278.463	3.202.311,57
1967	89.403	2.607.864,85	318.296	3.285.059,61

g) 1967 Yılında Yapılması Programa Alınmış Yatırımlar:

Susurluk Kepekler Ilıcası 2. kısım inşaatı,

Bandırma Kaymakam evi inşaatı,

5 Lojmanlı Özel İdare hizmet binası 2. kısım inşaatı,

Pamukçu Kaplıcası içme suyu isale inşaatı,

Bandırma Gar oteli 2. kısım inşaatı,

Ayvalık İlçesinde daire olarak kullanmaya elverişli bir bina satın alınmasıdır.

h) Özel İdare Bütçesi:

İlin Özel İdare bütçesinde her sene gelir ve gider bakımından önemli bir artma görülmektedir. Üç yıllık bütçe rakkamları karşılaştırmalı olarak Tablo I. de gösterilmiştir.

3 — BELEDİYELER :

Belediyeler 1580 sayılı Belediye Kanunu hükümlerine göre kurulan, kanunla verilmiş görevleri ve selâhiyetleri olan, belde ile belde sâkinlerinin mahallî mahiyetteki müşterek, medenî, sıhhî ihtiyaçlarını gidermeye çalışan kamu tüzelkişileridir. Bu tüzelkişiliğin organları: Belediye Meclisi, Belediye Encümeni ve Belediye Başkanıdır. Belediye Meclisi ve Encümeni belde hizmetleri ile ilgili kararları alırlar. Belediye Başkanı belediyenin yürütme organı olup, yasalara uygun kararları en iyi şekilde uygulamakla görevlidir.

A. BALIKESİR BELEDİYESİ :

Balıkesir Belediyesi Cumhuriyetle birlikte 1923 te yeniden kurulmuştur. Devamlı şekilde gelişen, yenileşen ve yayılan şehrin belde hizmetleri daha bilinçli bir şekilde ve halka dönük olarak yürütülmeye başlamıştır. Şehrin çevresinde, şehirle bitişik durumda bir çok modern mahalleler kurulmuştur. 26 mahalle ile şehrin yayıldığı alan 25 km^2. yi, nüfusu da 1965 sayımına göre 69.333'ü bulmuş olup bugün 80 bini aştığı tahmin edilmektedir. Belediye 72 maaşlı, 145 ücretli, 4 yevmiyeli personel ile hizmet görmektedir. Belediye Elektrik, Su ve Otobüs İşletmesi ise 56 maaşlı, 126 ücretli, 2 yevmiyeli teknik personel ve emekli sandığına bağlı 7 işçi ile bu hizmetleri yürütmektedir.

Belediyenin eski olan imar plânı günün şartlarına ve ihtiyaca cevap vermediğinden yeniden yapılması İller Bankası tarafından 1967 yılında 667.000 TL. na ihale edilmiştir.

160.000 m^2. ye yayılmış Atatürk parkı, içinde Fuar sahası da bulunmakta olup Türkiyenin sayılı parklarındandır. Park içinde 1200 m^2. lik bir çocuk bahçesi de bulunmaktadır. Şehrin batısındaki Çamlık Tepe halka açık bir dinlenme ve gezinti yeridir. Buradan şehrin seyredilmesi pek zevkli olur. Balıkesirde Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünün yaptırdığı stadyom, tenis ve basket sahaları, yüzme havuzu, modern bir spor sitesi teşkil etmekte olup, pek yakında bunlara bir de kapalı spor salonu eklenecektir. Toptancı ve perakendeci olarak iki kısım teşkil eden modern bir hal'i vardır. Kasap ve sebzecilere tahsislidir. Üst katları iş hanı halinde belediyeye gelir sağlamaktadır. Mezbahası fennîdir. 1944 de küçük tip olarak yapılmış, sonraları belediye imkânları ile genişletilmiştir. İhtiyacı karşılamaktadır. Ayrıca mezbahaya, günde 27 ton et dinlendiren soğuk depo yapılmıştır.

Belediyenin 200 km. uzunluğunda kanalizasyonu vardır. Ana taşıyıcı kanalın uzunluğu ise 5 km. dir.

215 km. uzunluğundaki belde yollarının 35 km. si (210.000 m^2) asfalt, 30 km. si (180.000 m^2) parke, 60 km. si (540.000 m^2) âdî kaldırım, 90 km. si (720.000 m^2) ise ham yoldur.

Belediyenin bir aceze evi de vardır. Burada Kızılayla müştereken bir aşocağı ve mutfak tesis edimiş şolup 32 kimsesiz âciz barındırılmaktadır.

a) Belediye Bütçesi:

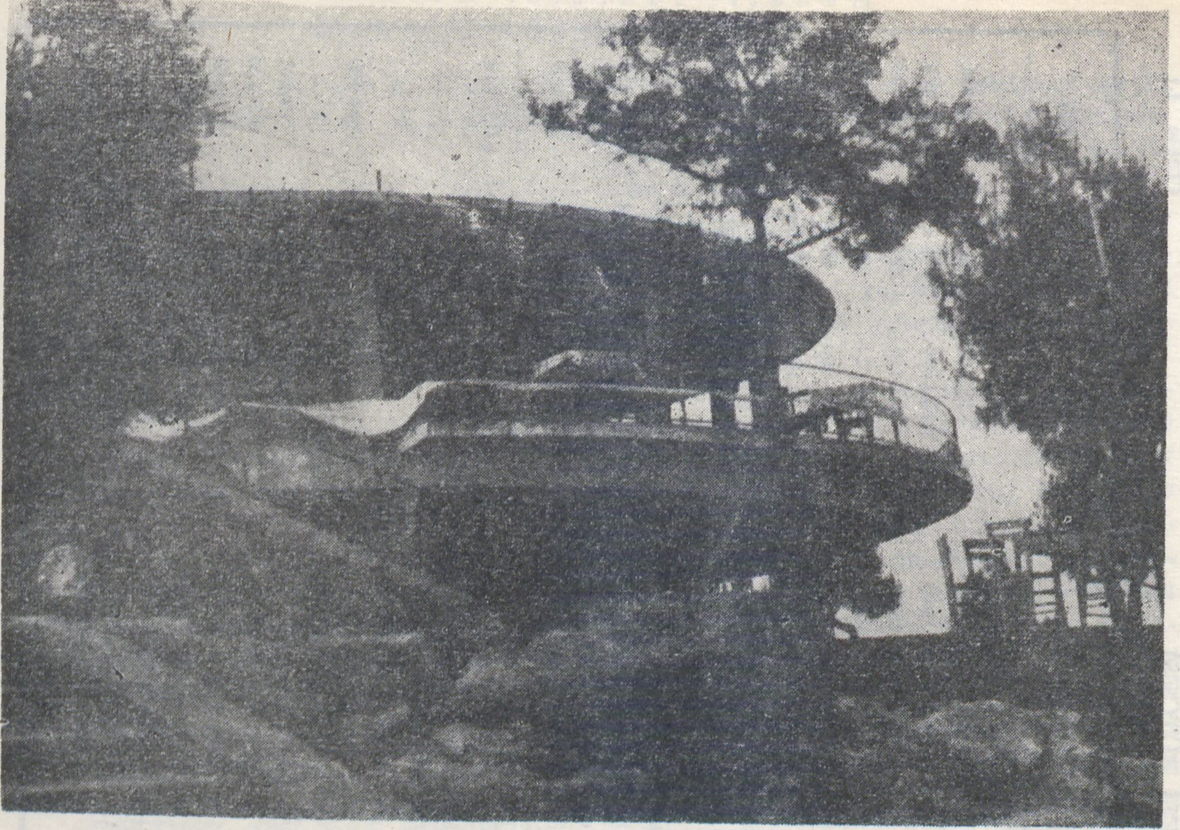
Balıkesir Belediyesi bütçesi her yıl artış göstermekte ise de, bu miktarlar geniş bir alana yayılmış şehir hizmetlerini karşılamaktan uzaktır. Belediye Gelirleri Kanunu değişikliğinin, belde gelirlerini

İL ÖZEL İDARESİ BÜTÇESİ

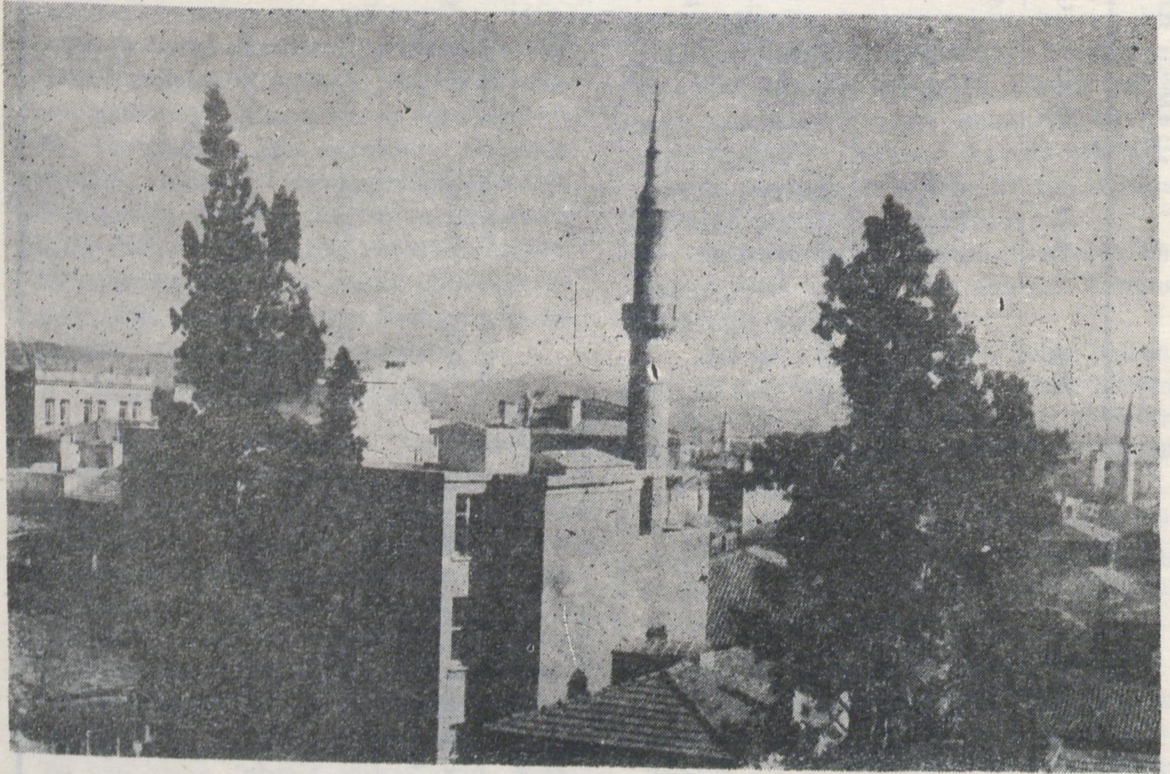
(Tablo I.)

GELİR BÜTÇESİ	1965	1966	1967
A — Vergi gelirleri :			
a. İrat ve servet vergileri	5.000.000	5.290.153	5.777.100
b. Gider vergileri gelirleri	1.000.000	1.634.050	1.640.000
c. Diğer vergiler	371.500	402.018	693.000
TOPLAM	6.471.500	7.326.221	8.110.100
B — Vergi Dışı Gelirler :			
a. İl Özel İdarelerince yönetilen kurumlar, teşebbüsler hasılatı, belediye payları, belli giderler karşılığı gelirler ve işletme kârları.	1	1	1
b. İl Özel İdareleri malları gelirleri	597.504	776.255	1.265.004
c. Çeşitli gelir ve cezalar	100.511	125.515	195.011
d. Özel gelir ve fonlar	9	10	10
TOPLAM	698.025	901.781	1.460.026
GENEL TOPLAM	**7.169.525**	**8.228.002**	**9.570.126**

GİDER BÜTÇESİ	1965	1966	1967
A — Cari harcamalar :			
a. Ödenekler	96.501	250.001	250.001
b. Personel giderleri	2.632.866	3.378.269	3.291.178
c. Yönetim giderleri	284.421	368.758	485.108
d. Hizmet giderleri	907.924	707.768	534.556
e. Kurum giderleri	155.000	55.000	188.701
f) Çeşitli giderler	48.004	228.523	307.501
TOPLAM	4.124.716	4.988.319	5.052.045
B — Yatırım harcamaları :			
a. Etüt, proje gideri	2.473	2.000	10.502
b. Yapı, tesis gideri	1.473.195	1.687.814	1.927.412
c. Makina, taşıt alım ve onarım gideri	1	1	100.000
TOPLAM	1.475.669	1.689.815	2.037.914
C — Sermaye Teşkili ve Transfer harcamaları :			
a. Kurumlara katılma payı, sermaye teşkili	0	0	305.000
b. Kamulaştırma, taşınmaz mallar satın almaları	133.557	55.101	72.467
c. Malî transferler	671.542	727.155	585.125
d. Sosyal transferler	604.049	644.068	910.404
e. Borç ödemeleri	159.992	123.544	334.171
TOPLAM	1.569.140	1.549.868	2.480.167
GENEL TOPLAM	**7.169.525**	**8.228.002**	**9.570.126**

Çamlık Gazinosu - Balıkesir .

Yeşilli Camiinden Balıkesir.

arttıracak yeni hükümler getirmesi halinde, belde halkının ihtiyaçları daha iyi karşılanabilecektir. Üç yıllık belediye bütçeleri (II) No. lu tabloda gösterilmiştir.

b) Belediyenin taşınmaz malları:

Hal Tesisleri, Mezbaha ve Sucukhane tesisleri, Garaj, E.S.O. İşletme binası, Gazhane, Şehir Kulübü, Belediye Dairesi ile 17 adet ev, 311.501 m². arsa ve 5.625.559 m². mer'a, Balıkesir Belediyesinin tapulu mülklerindendir. Bunların teferruatı bir cetvel halinde aşağıda gösterilmiştir.

Cinsi	Adedi	Açıklama
Su deposu ve Seyrangâh ve Cazino	1	Çamlık
Şehir suyu toplama ve pompaj binaları	1	Kaynarca
Dispanser	1	Belediye Dispanseri
Türbe	1	Karaoğlan Mahallesi Paşa Sultan
Taşocağı	1	Parke ocağı
Umumi Helâ	15	Muhtelif
Çeşme	97	Muhtelif Yerlerde
Arsa	260	Muhtelif Yerlerde
Tarla	10	Muhtelif Yerlerde
Toptancı Sebze Hali	1	Çarşıda
Dükkân	220	Sebze ve kasap hali, üst katta
Dükkân	117	Hasan Baba Çarşısı
Dükkân	32	Eski ayakkabıcılar, Alaca Sokak
Dükkân	15	Eski elbiseciler, Orhan Sokak
Dükkân	22	Muhtelif, yağ ve yoğurt pazarı
Toptan sebze ve meyve Hali	1	Çarşıda
Belediye Dairesi	1	Bahçesiyle ahşap ev
Saat Kulesi	1	Bahçe ve odaları olan ev
Apartman	1	Eski Belediye Dairesi
Şehir Kulübü	1	Eski Halkevi (bahçesi ile)
Atatürk Parkı ve Gazino	1	Hem park ve hem de Fuar yerleri
Gazhane	1	Yeni gazhane
Gazhane	1	Eski gazhane, metruk
Mezbaha	1	Mezbaha binaları ve bahçesi
Yeni Hayvan pazarı	1	Binaları dahil
Semt sebze pazarı	1	Ege mahallesi
Semt sebze pazarı	1	Uzun döşeme
E.S.O.İ. İşletme binaları	1	Daire ve fabrika binaları
Trafo Binaları	10	Binalar
Oto garajı	1	Binalar ve arsası
Depo	2	Temizlik ve bayındırlık
Yağ ve yoğurt hali	1	Üstü örtülü
Pazar yerleri	2	1-Zahire pazarı, 2-Hayvan pazarı (Eski)
Ev	1	Aceze Yurdu
Çayır	1	Koşu mahalli
Mezarlık	2	Başçeşme ve Asri mezarlık
Çöplük	4	Muhtelif yerlerde
Çocuk Bahçesi	1	Kayabey okulu içinde
Mera	87	Muhtelif yerlerde

c) Belediye Hizmetleri: Sosyal Bölümün medenî hizmet ve araçlardan faydalanma yardımcı bölümünde halka yapılan hizmetler verilirken, belediyenin birçok çalışmalarından söz edilmiştir.

Elektrik Hizmeti : Şehrin elektrik ihtiyacı Etibankın Soma Termik Santralından sağlanmaktadır. Alınan ceryan ihtiyaca yetmekte olduğu gibi kurulacak endüstri tesislerinin ihtiyacı için de ceryan temin edilebilecektir. KWH. 18 kuruşa satın alınmakta ve abonelere 23 kuruşa satılmaktadır. Sanayi'e daha düşük fiatta verilmektedir. Yıllık tüketim 25.000.000 KWH. bulmaktadır. Abone sayısı 18.644 tür.

Otobüs Hizmeti : Şehir içinde devamlı olarak 20 otobüs çalıştırılmaktadır. (10) tanesi son zamanlarda ithal edilmiştir. Şehrin ihtiyacı tamamen karşılanmaktadır. Otobüsler günde ortalama 16 - 18 bin yolcu taşımaktadtr.

İçme ve Kullanma Suyu Hizmeti : Su şebekesi ve tesisleri 1946 da yapılmış olup, devamlı şekilde onarılmakta ve yeni ilâveler yapılmaktadır. Şehir kullanma suyu derin kuyulardan sağlanmaktadır. Bu kuyuların şimdiki verimi saniyede 110 lt. dir. Şehrin ise en az saniyede 250 lt. suya ihtiyacı vardır. Şebekeye bağlı abone adedi 6120 dir. İçme suları ise menba suları satıcılarından temin edilmektedir. Suyun m^3.'ü 70 kuruştur. Şehrin su sorunu Devlet yardımıyla üzümcü Çayına kurulacak barajdan temin suretiyle çözümlenebilir.

İtfaiye Hizmeti : Bu hizmet Belediye Grup Amirliği tarafından yürütülmektedir. Şehir itfaiye teşkilâtı, ilk olarak 1928 yılında kurulmuştur. Bugün Dennis marka 4 adet arazöz, bir jeep klavuz, iki motopomp, her türlü gereç ve 40 personel ile hizmete yetecek güçtedir.

Temizlik İşleri : Temizlik İşleri Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Hizmet için 1 arazöz, 1 hizmet otosu, 12 çöp kamyonu, 3 at arabası, 5 adet at üstünde bidon (kamyonların çıkamadığı semtler için), 36 el arabası mevcuttur. Bu vasıtalar ve malzeme 12 şoför ile 160 temizlik işçisi tarafından kullanılmaktadır. Ayrıca memur statüsünde üç ve ücretli bir personeli daha vardır.

Balıkesir Belediyesinin Elektrik - Su ve Otobüs İşletmesi üç yıllık (1965, 1966, 1967) bütçesi (III) No. lu tabloda gösterilmiştir.

BALIKESİR BELEDİYESİ BÜTÇESİ

(Tablo II.)

GELİR BÜTÇESİ	1965	1966	1967
A — Vergi Gelirleri :			
a. İrat ve servet vergisi geliri	950.000	975.000	1.020.000
b. Gider ve gümrük vergileri ve Tekel gelirleri	990.000	1.105.000	1.160.000
c. Diğer vergiler	1.761.770	1.957.252	1.972.252
TOLAM	3.701.770	4.037.252	4.152.252
B — Vergi Dışı Gelirler :			
a. Belediyece yönetilen kurumlar, teşebbüsler hasılatı, Belediye payları, belli giderler karşılığı gelirler ve işletmeler kârları	1.386.612	1.376.076	1.011.577
b. Belediye malları gelirleri	1.590.010	1.768.501	3.431.501
c. Çeşitli gelirler ve cezalar	598.219	590.557	546.567
d. Özel gelirler ve fonlar	40	6	7
TOPLAM	3.574.881	3.735.140	4.989.052
GENEL TOPLAM	7.276.651	7.772.392	9.141.904
1964 - 1965 yılı devir tutulmakla	—548.984	—468.806	
	6.727.667	7.303.586	

GİDER BÜTÇESİ	1965	1966	1967
A — Carî harcamalar :			
a. Ödenekler	56.440	57.440	57.440
b. Personel gideri	2.934.464	3.271.682	4.022.926
c. Yönetim gideri	159.252	252.355	644.310
d. Hizmet giderleri	595.106	763.953	785.364
e. Kurum giderleri	20.276	26.558	23.378
f. Çeşitli giderler	198.133	155.504	179.044
TOPLAM	3.963.671	4.527.497	5.712.444
B — Yatırım harcamaları :			
a. Etüt, proje gideri	100.000	30.000	5.001
b. Yapı tesis gideri	590.010	1.002.011	2.025.013
c. Makina, taşıt alım ve onarım gideri	785.010	530.002	185.002
TOPLAM	1.575.020	1.562.013	2.215.016
C — Sermaye Teşkili ve Transfer harcamaları :			
a. Kurumlara katılma payları, sermaye teşkili	10.000	30.000	75.000
b. Kamulaştırma ve taşınmaz mallar satın almaları	90.000	250.000	450.000
c. İktisadi transferler	50.000	1	1
d. Malî transferler	576.610	829.343	573.080
e. Sosyal transferler	59.364	65.656	112.861
f) Borç ödemeleri	103.002	39.076	3.502

BALIKESİR BELEDİYESİ, ELEKTRİK, SU VE OTOBÜS İŞLETMESİ BÜTÇESİ

(Tablo III)

GELİR BÜTÇESİ	1965	1966	1967
A — Elektrik geliri	4.261.740,50	5.250.126,00	6.584.123,70
B — Su geliri	907.438,00	1.301.082,00	1.220.520,00
C — Faizler	—	—	—
D — Olağanüstü gelirler	—	—	—
E — Geçmiş yıllardan devren gelen gelir	2.026,26	108.000,00	—
TOPLAM	**5.171.204,76**	**6.659.208,00**	**7.804.643,70**

GİDER BÜTÇESİ	1965	1966	1967
A — İşletme giderleri	2.422.974,00	3.084.990,00	4.757.108,75
B — Sigortalar	1.010,00	1.510,00	1.510,00
C — İdare giderleri	1.066.020,00	1.237.520,00	1.276.975,00
D — Elektrik, Su ve Otobüs tahakkuk giderleri	—	—	—
E — Elektrik, Su ve Otobüs tahsilât giderleri	—	—	—
F — Vergi ve Resimler	45.000,00	13.500,00	10.500,00
G — Kanunî ve akdî vecibeler	989.301,76	1.370.088,00	947.539,95
H — İştirakler	1.500,00	1.500,00	1.000,00
I — Sözleşmeden doğan borçlar	—	—	—
J — Yatırımlar	645.399,00	950.100,00	810.000,00
K — Karşılıklar	—	—	—
TOPLAM	**5.171.204,76**	**6.659.208,00**	**7.804.643,70**

B. İLÇE BELEDİYELERİ :

a) Ayvalık Belediyesi :

Ayvalık bir sahil şehridir. Şehir sığ ve kuytu bir körfezin gerisinde kurulmuştur. Eskiden kalma kısımlarında daracık sokakları vardır. Yeni gelişen, imar gören kısımlarda geniş meydan ve caddeler, iki üç katlı ev ve apartmanlar vardır. Limanı XIX. yüzyılın sonlarında taranarak temizlenmiştir. İmâr plânı mevcuttur.

Şehrin kanalizasyonu olmadığından lâğım kuyuları vidanjorla boşaltılır. Temizlik işlerinde 4 adet traktör, 4 adet romork kullanılmaktadır. Temizlik ve nafia işlerinde kullanılan bir tane de damperli kamyonu vardır.

Belediyenin (17,700 km.) toprak tesviye, (36,280 km.) arnavut kaldırımı, (16,370 km.) asfalt kaplama, (2,490 km.) beton olmak üzere 72,920 km. belde yolu vardır.

Belediye itfaiye teşkilâtında bir arazöz ve bir motopomp vardır. Personel kadrosu; itfaiye âmiri, bir şoför ve 6 erden ibarettir.

Şehir suyu 15 km. uzaklıktan 5 derin kuyu motoru ile temin edilmektedir. Depolardan tazyikli olarak şehre verilmektedir. Sertlik derecesi 7-8 arasındadır. Halen 3200 aboneye devamlı olarak su verilmektedir. Yakında Ayvalığın bir mahallesi haline getirilen Alibey Adasına da su verilecektir.

Şehre 1,5 km. uzaklıkta fennî bir mezbaha vardır.

Belediyenin katma bütçeli E.S.O. İşletmesine ait, şehir içi tipi 4 yolcu otobüsü vardır. Bunlar Cumhuriyet Alanı - Çamlık ile Cumhuriyet Alanı - 150 Evler arasında düzenli çalışarak yolcu taşırlar.

Şehir elektriği ETİBANK'tan (Soma Termik Santralı) temin edilmektedir. Senelik enerji ihtiyacı 1,5 milyon kilovattır. Halen 4500 adet konut ve benzeri, 342 adet sanayi abonesi vardır. Şehir şebekesinden Altınova Bucağı ile Küçükköye çekilen hatlarla bu iki yerin de elektrik enerjisi ihtiyacı temin edilmektedir. Buna karşılık ilgili kasaba ve köyden enerji bedeli dışında hat kullanma ücreti alınmaktadır.

Şehiir suyunun tonu 75 kuruşa, elektriğin kilovatı çift terimle (konutlara) 34 kuruşa, tek terimle (konutlara) 49 kuruşa satılmaktadır.

Belediyenin taşınmaz malları : Belediye hizmet binası, gazhane, mezbaha, itfaiye garajı, umumi garaj, (24) dükkân, (3) kahvehane, bir lokanta, balıkhane, Şehir Sineması, Çamlık Gazinosu, sebze hali (33 dükkânlı), toptancı hal binası (27 dükkânlı), Belediye Parkı, Yazlık Gazino, Çocuk Bahçesi, (9) adet elektrik trafo binası, inşaata elverişli 59.011 metrekarelik arsalar, imâr plânı dışında 91313 metrekarelik arsalar, 2782 metrekarelik bahçe ve tarla, 38500 metrekare halk çayırı (İmâr Plânında), 100.000 metrekare su kaptaj sahası ve içinde santral binası ile 1.597.820 metrekarelik Çamlık Mesire yeri ve Çamlıkta bir adet kır gazinosundan ibarettir.

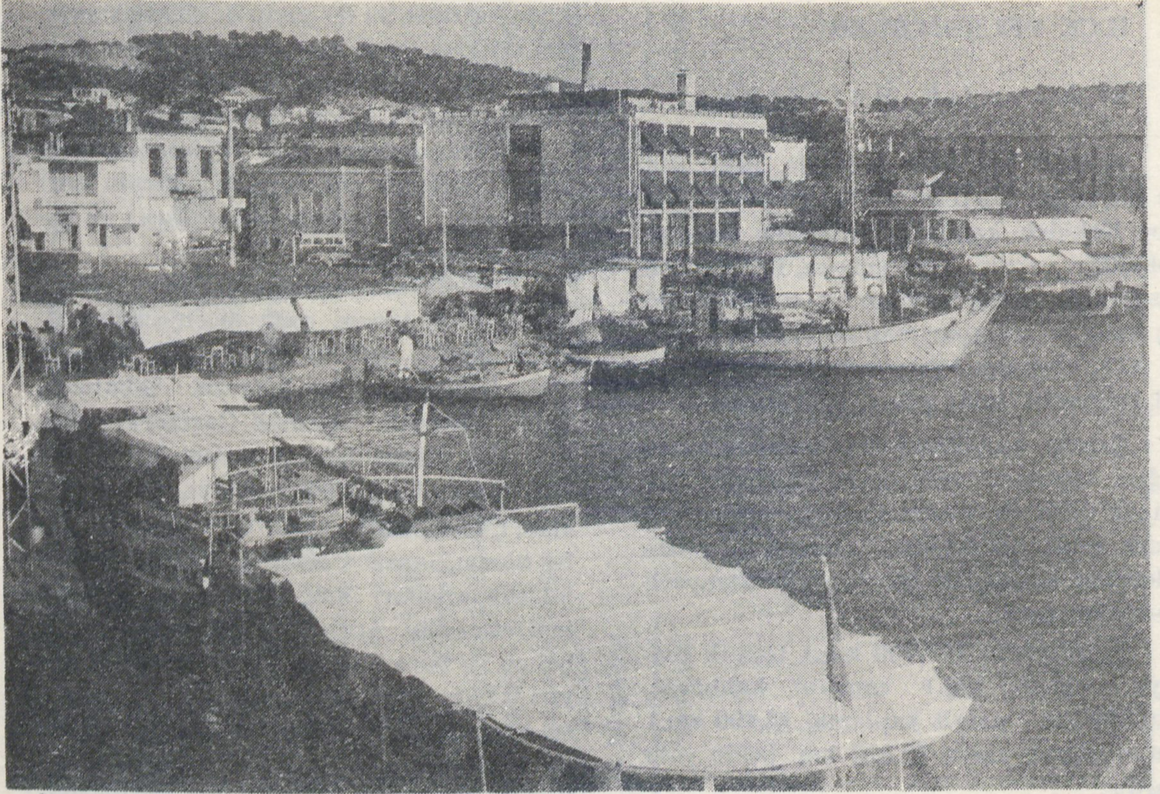
Şehrin nüfusu 8260 erkek, 8023 kadın olmak üzere 16.283 kişiden ibarettir. Bu nüfus, Kemalpaşa, Kâzım Karabekir, Hayreddin Paşa, Zeki Bey, Vehbi Bey, Fevzi Paşa, Hamdi Bey, İsmet Paşa, Fethiye, Sakarya ile Alibey adasındaki Namık Kemal ve Mithatpaşa olmak üzere, 12 mahalleye dağılmış bulunmaktadır.

Ayvalık Şehrinin tam karşısında Alibey Adasından başka, Maden, Poyraz, Kamış, Güneş, Çıplak, Balık, Maske, İncili, Fener gibi daha bir çok ada ve adacıklar vardır.

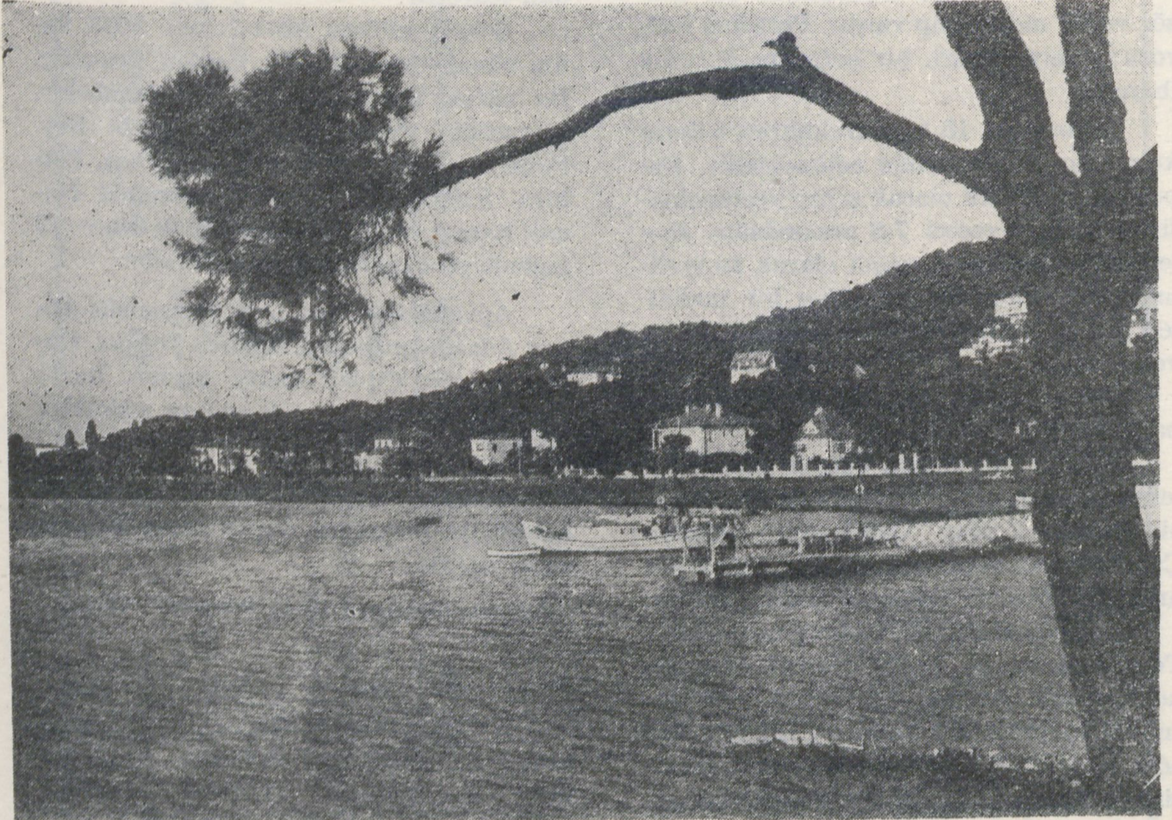
Belediye teşkilâtında 20 maaşlı, 63 ücretli, 11 yevmiyeli olmak üzere 94 personel vardır.

Ayvalık Belediyesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	1.872.812	1.518.390	1.726.840
Gider	1.701.860	1.500.366	1.801.216

Ayvalık Şehir içi ve Limanı.

Çamlıktan bir görünüş - Ayvalık.

E. S. O. İşletmesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	1.026.831	1.066.993	1.163.813
Gider	769.081	1.107.668	1.246.175

b) Balya Belediyesi :

Balya Belediyesi 1900 yılında kurulrulmuştur. İki mahalle ve 525 haneden ibaret olup, nüfus 1,417 dir. Eski ilçe olduğundan lâğım teşkilâtı mevcuttur. Cadde ve sokaklar âdi kaldırımdır. Belediye'nin (1,527 km.) toprak tesviye, (1,188 km.) stablize kaplama, (5,813 km.) arnavut kaldırımı, (0,750 km.) asfalt kaplama olmak üzere 9,278 kilometrelik belde yolu vardır. Temizlik işleri iki adet atlı araba ve iki temizlik işçisi ile görülmektedir. Belediye binası önünde küçük bir Anıt Bahçesi ile kasaba girişinde çocuk bahçesi bulunmaktadır. 1930 yılında yapılmış (B) tipi mezbahası vardır.

Elektriği 1949 yılında satın alınan 50 beygir gücünde 31 kwh. lık enerji üreten dizel gurubundan elde edilmekte ise de ihtiyaca yeterli değildir ve pahalıya mal edilmektedir. İller Bankasınca 1970 yılına doğru Termik Santral Şebekesinin beldeye uzatılmasına çalışılmaktadır.

1953 - 1954 yıllarında kasabaya getirilen su, yaz aylarında ihtiyaca kâfi gelmediğinden boru ve malzeme yardımı temin edilerek bunların döşenmesine başlanmıştır.

Belediyenin başkaca tesisleri yoktur. Bunları bir maaşlı, yedi ücretli, dört yevmiyeli personel ile yürütmeye çalışmaktadır.

Konutlara elektriğin kilovatı 75 kuruştan, suyun m^3'ü 80 kuruştan verilmektedir.

Balya Belediyesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	76.565	84.962	82.498
Gider	73.406	69.406	89.264

İşletme Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	35.906	37.575	41.295
Gider	36.406	37.575	41.295

c) Bandırma Belediyesi:

Bandırma önemli bir limandır. Şehre hareket ve canlılık verir. Kapıdağı, yıldız ve karayel fırtınalarından limanı korur. Kuzey rüzgârlarına karşı da büyük bir dalgakıran vardır. Şehir hem karayolu, hem de trenle Balıkesir'e, İzmir'e ve Anadoluya bağlıdır. Ayrıca havaalanı da vardır. 1874 yılında büyük bir yangın geçirmiş, yeniden imar edilmiştir. 16 17 Eylül 1922 Yunan çekilişinde şehrin dörtte üçü tamamen yanmıştır. Halkın gayreti ve çalışması ile kısa zamanda yeni baştan imar ve iskân edilmiştir. Bugün denize açılan caddeleri, büyük iş hanları ile cazibeli bir sanayi ve ticaret şehri olmuştur. Marmara kıyılarındaki incilerden bir tanesi de Bandırma Şehridir diyebiliriz.

Belediye 1881 yılında kurulmuştur.

Şehir 13 mahalleden kurulu olup, 5000 ev ile düzgün sokakları ve modern bir çarşısı vardır. Evler merkezî yerlerde bitişik ve cadde boylarında sıralanmışlardır. Merkezden kenarları açıldıkça bahçe içerisinde inşa edilmiş küçük ve ayrı evler geniş bir alan kaplar. Bu mahallelerden sonra bağ ve bahçeler gelir. Evler genellikle 2-3 katlı, kârgir ve kısmen ahşap olup hepsi kiremit ile örtülüdür. Şehrin kadastrosu ve haritası yapılmıştır.

Bandırmanın nüfusu 33.116 olup, bunun (17.173) ü erkek (15.943)'ü kadındır. Nüfusun dağıldığı mahalleler şunlardır: Paşabayırı, Bentbaşı, Dere, Sunullah, 17 Eylül, 600 Evler, Haydar Çavuş, Günaydın, İhsaniye, Çınarlı, Paşamescit, Hacıyusuf ve Yeni.

Deniz kıyısında Cumhuriyet Meydanında, Bandırmanın kurtuluşunda şehit düşenler için dikilmiş bir abide vardır. Bu anıt Atatürk Heykeli ile birlikte özel bir mana kazanmaktadır.

Bandırmadan bir bölümün görünüşü.

Gelişen ve güzelleşen Bandırmadan bir bölüm.

Belediyecilik hizmetlerine gelince: Şehir kanalizasyonu ve imar plânı mevcuttur. İtfaiye hizmetlerinde (3) adet arazöz ve (1) adet jeep çalışır. Yangın söndürme, baca temizliği ve sıcak günlerde şehrin sulanması gibi hizmetler ifa edilmektedir. (2) adet fort cenaze arabası vardır.

Bandırmanın şehir içi yolcu taşımı yeni ele alınmıştır. Satın alınan (3) adet kamyonet yolcu taşıyacak şekilde hazırlandıktan sonra gelecek sene sefere konacaktır.

Belediyece yaptırılan fennî mezbaha İşletmeye devredilmiştir. Soğuk hava tesisleri mevcuttur. Kesilen hayvanların etleri burada 24 saat dinlendirilir. (1) adet et dağıtım kamyonu ve (1) adet servis otosu vardır. Ayrıca mezbahanın fennî hayvan dinlendirme ahırı ve tecrithanesi, (1) adet ihrak fırını ve sucukhane tesisleri vardır.

ETİBANK'tan alınan elektriğin, şebeke tevsii ve tesisleri Belediye borçlandırılmak suretiyle İller Bankası tarafından yaptırılmıştır. (9259) abonesi vardır. (277) si küçük sanayi, (13) ü büyük sanayi abonesidir.

Şehir suyu Kapıdağ Yarımadasından gelmekte fakat, ihtiyaca yetmemektedir. 600 Evler ihtiyacını karşılamak amacıyla bu semtte arteziyen kuyusu açılarak bir su deposu yaptırılmıştır. Mezarlık altına inşa edilen su deposunda toplanan sular, ana depoya verilmekte ve oradan muhtelif semtlere belli saatlerde dağıtılmaktadır. Bunlardan başka çeşitli semtlere (2) adet daha depo yapılmıştır. Su abonesi mevcudu (5609) dur.

Elektrik, mezbaha, otobüs hizmetleri yeterlidir. Şehir suyu Tophisar Köyünden alınacak su ile yeterli bir hale gelecektir.

Genel olarak suyun m³'ünden 40 - 75 kuruş, elektriğin kilovatından tek terimli konutlarda 48, çift terimlilerde 30 kuruş alınmaktadır.

Belediyenin motorlu vasıtaları : (3) arazöz, (2) jeep, (1) et otosu, (1) merdivenli elektrik otosu, (1) Thames fort, (2) Fiat kamyon, (4) damperli kamyon, (2) Bedford kamyon, (2) damperli minübüs, (2) fort cenaze arabası ve (1) Cemse (GMS) dir.

Belediyenin taşınmaz malları : Belediye hizmet binası, kapalı çarşı, iskele üzerinde gazino binası, hal, eski kasaplar çarşısı, ekmek fabrikası, otogaraj, eski buzhane, demirciler çarşısı, garaj önü benzin istasyonları, sahil gazinoları, balıkçı iskelesi, orman parkı, plâj ve gazino, rıhtım açık hava depoları, Erdek Tatlısu Köyündeki plâjdan ibarettir.

Belediye teşkilâtında 36 maaşlı, 60 ücretli ve 47 yevmiyeli olmak üzere toplam 143 personel görevlidir.

Bandırma Belediyesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	4.222.543	2.947.229	3.811.048
Gider	3.662.113	3.693.194	3.868.118

İşletmenin (E.S.M.S.Hv.O.İ.) KesinBütçeleri : (TL.)

	1965	1966	1967
Gelir	1.348.783	1.774.008	2.534.122
Gider	1.484.540	1.647.600	2.744.886

ç) Bigadiç Belediyesi :

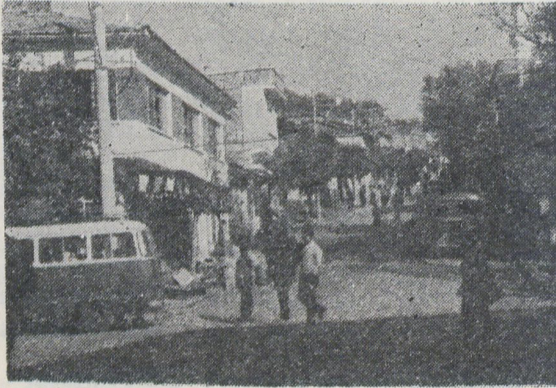
Bigadiç Belediyesi 1923 yılında kurulmuştur. Yedi mahalle ve 1700 haneden ibaret olup, nüfusu (4833) tür.

İmar plânı yapılmış olup, ihtiyacı karşılamaktadır. Kanalizasyon tesisleri % 75 oranında tamamlanmıştır. Temizlik işleri bir jeep ile iki traktöre remork takılmak suretiyle yürütülmektedir. Cadde ve sokakların temizliğinde 6 işçi çalıştırılmaktadır. Etibank'ın şehirde kurduğu 200 kwh. lık güç ile aydınlatılmaktadır. Mevcut tazyikli suyu şimdiki ihtiyacı karşılamaktadır. Modern olmayan bir mezbahası vardır. Başkaca hizmet tesisleri yoktur.

Belediyenin (8,6 km.) toprak tesviye, (12,5 km.) stablize döşeme, (5,8 km.)

arnavut kaldırımı, (1,1 km.) parke kaldırım ve (6,7 km.) asfalt olmak üzere 34,7 kilometrelik belde yolu vardır.

Belediyenin taşınmaz malları olarak; bir kahvehane, bir fırın, açık ve kapalı sineması, Millî Eğitim Bakanlığına Akşam Kız Sanat Okulu için tahsisli iki binası, dört evi ve iki dükkânı, panayır yeri, yukarı bük ve panayır yeri kavaklığı, mezarlık ve kale bedeni, antep fıstıklıkları, iki adet de elektrojen gurubu vardır.

Bigadiçte bir cadde.

Abonelere elektriğin kwh. sı 100 kuruştan, suyun m³.'ü ise 50 kuruştan satılmaktadır.

Bigadiç Belediyesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

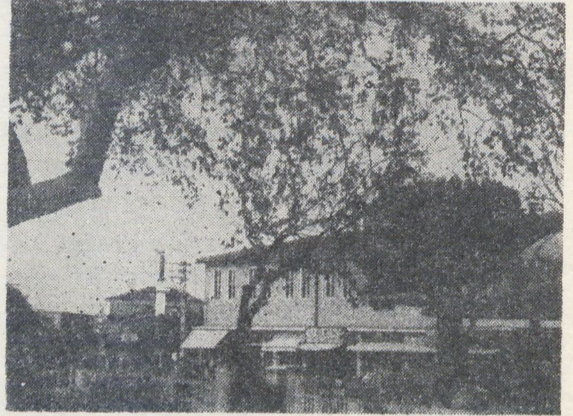
	1965	1966	1967
Gelir	425.378	439.201	618.337
Gider	422.825	378.718	585.789

Kesin İşletme Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	126.432	203.762	187.954
Gider	114.917	169.924	177.670

d) Burhaniye Belediyesi:

Burhaniye denizden 4 kilometre içerde Ayvalık - Edremit devlet yolu üzerinde kurulmuştur. 1868 yılında Belediye teşkil edilmiştir. (8) mahalle, (2800) hane ve (12.597) nüfustan ibarettir. Mahalleleri Memiş, Geriş, Mahkeme, Hacıahmet, Kocacami, Yunus, İskele ve Ören adını

Burhaniye Belediye Binası.

taşır. Şehir nüfusunun (7.999) u erkek, (4.598) i kadındır.

Şehrin imar planı, elektriği, fennî ve tazyikli suyu, parkı, mezbahası ve soğuk hava tesisi vardır. Burhaniyeden Ören (turistik plâj mahalli) Mahallesine otobüs işletilir. İçme suyu 5 kilometre uzaklıktaki Kulfak mevkiinden gelmektedir. Burhaniye ilk olarak 1927 yılında elektriğe kavuşmuştur.

Kanalizasyonu, hal binası ve çocuk bahçesi gibi tesisler henüz yapılmamıştır.

Elektriğin kilovatı sanayiye 30, konutlara 50 kuruştan, suyun tonu ise 40 kuruştan satılmaktadır.

Belediye teşkilâtında maaşlı 4, ücretli 26, yevmiyeli (işçi) 29 olmak üzere 59 personel görevlidir.

Bigadiç şehir içinden bir bölüm.

Burhaniye Belediyesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	861.380	948.281	866.194
Gider	850.965	1.148.281	1.075.206

İşletme Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	411.528	428.224	431.411
Gider	557.427	396.988	517.063

e) Dursunbey Belediyesi:

Dursunbey Belediyesi 1920 yılında kurulmuştur. Yedi mahallesi olup, nüfusu (6.340) tır.

Belediyenin imar plânı mevcut olmakla beraber, yetersiz olduğundan yenisi yaptırılmaktadır. İmar hududu içindeki bütün mahalle ve sokakların kanalizasyonu mevcut olup, bütün evler kanalizasyona bağlıdır. Temizlik işleri kadrolu 15 işçi ve bir adet pikap vasıtasiyle görülmektedir.

Belediyenin, (13 km.) parke ve adi kaldırım, (0,5 km.) asfalt, (0,5 km.) beton olmak üzere 14 kilometrelik belde yolu vardır.

Elektrik enerjisini hem hidroelektrik, hem de elektrojen gurubundan elde etmektedir. Dizel gurubundan temin edilen 200 beygir gücü ile türbünden elde edilen 110 beygir gücü belde ihtiyacını karşılayamamakta, bu yüzden sanayii de gelişememektedir. İçme suyu mevcut ve yeterlidir.

Dursunbey Belediye Binası ve çarşısı.

Belediyenin fennî mezbahasında, kesim işlerinde 2 ve temizlik işlerinde bir personel çalışmakta, etler motorlu vasıta ile taşınmaktadır. Belediyenin ayrıca şehir içinde yolcu taşıyan bir adet otobüsü bulunmaktadır. En mühim sosyal hizmetlerden biri ise, ihtiyaç sahiplerine müracaat sırasına göre kiraya verilen 13 adet lojmanın mevcudiyetidir.

Belde hudutları içinde yazın halkın gidip eğlenebileceği Saz ve Suçıktı isimleri ile anılan mesire ve piknik yerleri vardır. Her sene 7-14 Ağustos'ta açılan hayvan ve emtia panayırı Saz mesire mahallinde, Hıdrellez ise Suçıktı mesire mahallinde yapılır.

Belde hizmetleri maaşlı 46, yevmiyeli 2 olmak üzere 48 personel tarafından görülmektedir.

Dursunbey Belediyesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	1.058.665	1.176.521	1.579.009
Gider	1.096.012	953.792	1.742.486

f) Edremit Belediyesi:

Edremit Belediyesi 1877 yılında kurulmuştur. 12 mahalle, 6602 hane ve 25.003 nüfusu vardır.

Edremitte gelişen modern bir şehir havası vardır. Özellikle turizm yönü kuvvetlidir. Deniz kenarında bir mahallesi olan Akçay, Edremite 9 kilometrelik devlet asfalt yolu ile bağlıdır. Tasdikli imar plânı, kanalizasyonu mevcuttur.

Belediyenin, (18 km.) asfalt kaplama, (3,790 km.) keton, (2,190 km.) parke döşeme, (33,895 km.) arnavut kaldırımı, (7,250 km.) toprak tesviye olmak üzere 66,125 kilometrelik belde yolu vardır.

Belediyenin E.S.O. İşletmesine ait iki adet otobüsle bir adet minübüs, turistik plâj ve sayfiye mahalli olan Akçay'la Edremit arasında gece saat 24'e kadar dü-

zenli seferler yapmaktadır. Belediye otobüsleri bakımlı ve temizdir. Senede 450.000 yolcu taşımaktadırlar. Belediye şehrin temizliğine önem vermektedir. Bir stadı, çocuk bahçesi, zevkle düzenlenmiş bir parkı vardır.

Yeşillikler içinde, denizden fışkıran arteziyen kaynakları ile pek güzel bir yer olan Akçayda, özel şahıslara ait motel, gazino ve plâjlardan başka Belediyeye ait üç motel vardır.

Elektrik enerjisi, Etibank Mahdut Mesuliyetli Elektrik İşletmeleri Batı Anadolu Şebekesinden alınmaktadır. Elektriğin tek terim kilovatı 43, çift terim kilovatı ise 28 kuruştur. 5.255 abonesi vardır. Tazyikli suyu mevcut olmakla beraber ihtiyaca yetmemektedir. Eybek Dağından kış aylarında saniyede 10 litre, yaz aylarında 3 litre menba suyu gelmektedir. Ayrıca Eminkuyu mevkiinde motopomp vasıtasıyla saniyede 10 litre arteziyen suyu, şebekeye verilmektedir. İşletmede 1.753 su abonesi vardır. Suyun tonu 70 kuruşa satılmaktadır.

İtfaiye teşkilâtı kuvvetlidir. 2 adet arazözü ve bir adet ambulansı bulunmaktadır. (1) itfaiye âmiri, (6) itfaiye eri ve (2) adet itfaiye şoförü itfaiye teşkilâtının fiilî kadrosunu teşkil etmektedir.

Bir adet cenaze arabası ölülerin defninde kullanılmaktadır.

Belediyeye ve E.S.O. İşletmesine ait vasıtaların toplamı (14) tür.

Belediyenin kira getiren veya hizmette kullanılan taşınmaz malları : 21.522 adet zeytin ağacı bulunan 130 parça zeytinlik (Her yıl belediyeye 500.000 TL. gelir getirir), iki tane sinema (kışlık ve yazlık), iki tane hal binası, soğuk hava deposu, mezbaha, umumi oto garajı, itfaiye garajı, balıkhane, Akçayda üç motel, santral binası, on adet arsa, dokuz adet dükkân, beş adet muhtarlık odası, Akçayda eski bir Liman Dairesi, bir okul, bir bulgur taşı, temizlik tavlası, altı adet bahçe gazinosundan ibarettir.

Belediye Teşkilâtında 67 maaşlı ve ücretli, 80 yevmiyeli olmak üzere 147 personel çalışmaktadır. İşletme personeli, 8'i maaşlı, 55'i ücretli, 15'i yevmiyeli olmak üzere 78 kişidir.

Edremit Belediyesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	2.104.607	2.582.721	3.023.954
Gider	1.030.308	1.099.670	1.377.651

E. S. O. İşletmesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	996.	1.161.633	1.376.355
Gider	1.030.308	1.099.670	1.377.651

g) Erdek Belediyesi :

Erdek, Kapıdağ Yarımadasının batısında bir sahil kasabasıdır. Kasaba Yalı, Atatürk, Halit Paşa ve Alâaddin adında 4 mahalle ve 4.016 erkek, 3.797 kadın olmak üzere 7.813 nüfustan ibarettir.

Kasaba imar plânı 1967 yılında kabul edilmiştir. Buna göre kasaba cephesi 16 kilometredir. Kasabanın ortasından geçen bir yol, körfezden plâjların sonuna kadar gider. Kasabanın bir beton iskelesi vardır. İskele civarı betonla, cadde ve sokakların çoğu parke taşı ve arnavut kaldırımı ile döşenmiştir. Belediyenin, (3,5 km.) toprak tesviye, (0,5 km.) stablize döşeme, (4,5 km.) arnavut kaldırımı döşeme, (1 km.) asfalt kaplama, (5,5 km.) parke döşeme, (0,365 km.) beton olmak üzere 15,365 kilometrelik belde yolu vardır.

Kasaba elektriği ETİBANK'tan almaktadır. Buna ek olarak 120 beygir gücünde 84 kilovatlık bir hidroelektrik santralı ve yedek 2 adet dizel elektrojen grubu vardır.

İçme suyu kasabaya 12 kilometre uzaklıktan gelmektedir. Yaz aylarında (Turizm Mevsimi) bu su yetmemektedir.

Erdek'in kanalizasyon işi tamamen halledilmiştir. Cadde ve sokaklardaki tesisler beton büzlerle yapılmıştır.

Temizlik işlerinde kullanılan bir ara-

zöz, bir kamyon ve bir jeep vardır.

İtfaiye teşkilâtında çalışan 4 itfaiye eri ile yangınlarda kullanılmak üzere bir arazöz motopomp, elbise, balta yeter miktarda kova, hortum vs. bulunmaktadır.

Belediyede maaşlı 14, ücretli 6 olmak üzere 20 personel görevlidir. İşletmede 12 personel görevlidir.

Belediyenin taşınmaz malları :

Cinsi	Miktarı	Tapu Tarih ve No.
Arsa	87 m^2	Ada 70, parsel 8/8
Sahil Kumluğu	2040 »	17.10.1959 - Cilt 116, Sayfa 111, No. 42
»	5600 »	17.10.1959 - Cilt 116, Sayfa 111, No. 43
»	6010 »	18. 5.1960 - Cilt 117, Sayfa 69, No. 99
Seyitgazi	21 Ha. 9342 »	16.12.1958 - Cilt 115, Sayfa 58, No. 82
Santralyeri	373 »	11.12.1947 - Cilt 75, Sayfa 55, No. 63
Türbün	1380 »	31. 5.1950 - Cilt 80, Sayfa 34,
Su deposu	875 »	29.12.1952 - Cilt 91, Sayfa 63,
Futbol sahası	16576 »	15. 2.1952 - Cilt 87, Sayfa 126,
Tarla	2757 »	10. 6.1937 - Cilt 24, No. 36

Erdek Belediyesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

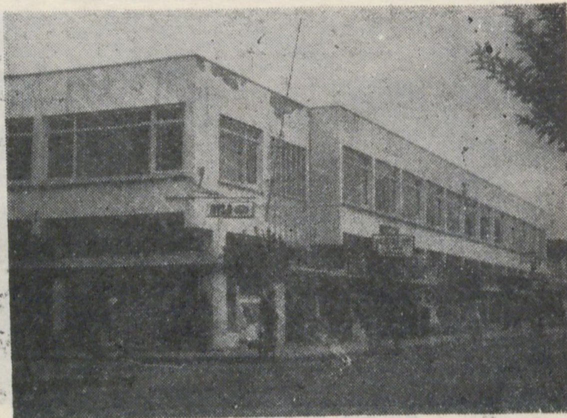
	1965	1966	1967
Gelir	769.123	921.607	933.816
Gider	589.376	708.525	1.158.682

Elektrik İşletmesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gider	321.214	410.557	457.675
Gider	292.567	379.420	464.948

h) Gönen Belediyesi :

Gönen Akçaali, Altay, Gündoğdu, Kurtuluş, Pilevne, Malkoç, Reşadiye, Rüstem ve Tırnova adında 9 mahalleden kurulu ve (5.676) sı erkek, (5.990) ı kadın olmak üzere 11.666 nüfusu olan bir şehirdir. Gönen Çayının sağ, doğu kıyısında kurulmuştur. 3.500 ev ve 500 - 600 dükkân ve iş yeri, geniş, bakımlı caddeleri ve meydanı ile güzel bir şehir havası meydana getirir.

Gönen Belediye ve Hal Binası.

Evliya Çelebi (1611 - 1681) Seyahatnamesinde Gönen Kasabasını şöyle anlatır: «Manyas Gölü kenarından canibi garba giderek Gönen Kasabasına geldik. Evleri gayet mamur imiş. Bursa Krallarından Eşbehi Mihaliç nam kralın saydıgâhı ve teferrüçgâhı bir şehri müzeyyen imiş. (1334) te Orhan Gazi'nin eline geçmiştir. Bursa Sancağı tarafından hâkimi var. Şehir vasi bir bağlık, bahçelik yerde olup havası lâtiftir. Evleri kiremit örtülüdür. Halkı ekserisi yörük olup reayası Rum ve Ermenidir. Müfit ve muhtasar dükkânları vardır.»

Gönen Belediyesi 1885 yılında kurulmuştur.

Şehir imar plânı 1948 de yapılmıştır.

Belediye hizmetleri : Temizlik işleri düzenli bir şekilde yürütülmektedir. Temizlik işlerinde (1) kamyon, iki ve dört tekerlekli arabalar ve 16 işçi çalışmaktadır. İtfaiye teşkilâtında bir arazöz ve 8 personel vardır. Şehir içme suyu 15 kilometre uzaklıktaki Üçpınar ve Karlıktaki 4 kay-

naktan fennî tesislerle getirilmiş ve şehrin bütün semtlerine dağıtılmıştır. Ancak, ihtiyaca tam cevap vermediğinden 1966 yılında açılan keson kuyudan elde edilen su ile takviye edilmiştir. Bu iş için 350.000 lira sarf edilmiştir. Mevcut 500 tonluk depoya ilâveten ikinci bir 500 tonluk depo daha inşa edilmiştir.

Gönen bir kaplıcalar şehridir. Eskiden beri de böyledir. Şehrin hemen bitişiğindeki kaplıcaları içine alan Kaplıca Park Otel, Kaplıca Derman Otel, Kaplıca Yeşil Otel, modern tedavi ve dinlenme yerleridir. Gönen Kaplıcaları Anonim Şirketi tarafından işletillr. Belediye, Şirketin ortaklarındandır.

1938 - 1939 yıllarında Gönen Belediyesi tarafından sıcak su kaynaklarından faydalanılarak 40 tekneli genel bir çamaşırhane yapılmıştır. Fakir halk çamaşırlarını burada yıkar. 1956 yılında kadın ve erkekler için ayrı olmak üzere 40 bin liraya bir umumi helâ yaptırılmıştır.

Kaplıca Caddesi, Hüseyin Tümer, 27 Mayıs, Kışlak ve 70 Evler Caddeleriyle Belediye Meydanı parke döşemesine bugüne kadar 350 bin lira sarf edilmiştir.

Elektrik ETİBANK'tan temin edilmektedir.

Mevcut fennî mezbaha 1952 yılında 90 bin lira sarf edilerek inşa edilmiştir. Sucuk imalâtı da bu binada yapılmaktadır.

1961 yılında inşa edilen 25 dönümlük Park için 200 bin lira sarf edilmiştir. Gezi yolları, yeşil sahaları, nadide çiçeklerle süslü tarhları, asırlık ağaçlar, havuzu, modern gazinosu ve çocuk bahçesi ile yerli ve yabancıların zevkle dinlendikleri, çok beğenilen bir tesistir. Kaplıcalar civarındadır.

Alt katında 51 dükkân, lokanta ve üst katında (Belediye hizmetlerini içine alan) Belediye Dairesi, kütüphane ve 500 kişi alabilecek düğün salonunu kapsıyan 600 bin lira keşif bedelli hal binası 3. blok inşaatı tamamlanarak hizmete açılmıştır. Bugüne kadar 490 bin lira masraf yapılmıştır.

Belediyenin, (0,8 km.) toprak tesviye, (2 km.) stablize döşeme, (15 km.) arnavut kaldırımı, (3 km.) parke döşeme, (0,9 km.) asfalt kaplama, (0,8 km.) beton olmak üzere 22,5 kilometrelik belde yolu vardır.

Belediyenin taşınmaz malları : Belediye hal binası, mezbaha, umumi helâ, çamaşırhane, şehir içme suyu depoları, elektrik trafoları, belediye parkı ve ortağı olduğu kaplıca otellerinden ibarettir.

Gönen Belediyesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	1.154.269	1.053.184	1.650.849
Gider	1.189.514	1.127.286	1.666.567

İşletme (Elektrik ve Su) Kesin Bütçeleri (TL.) :

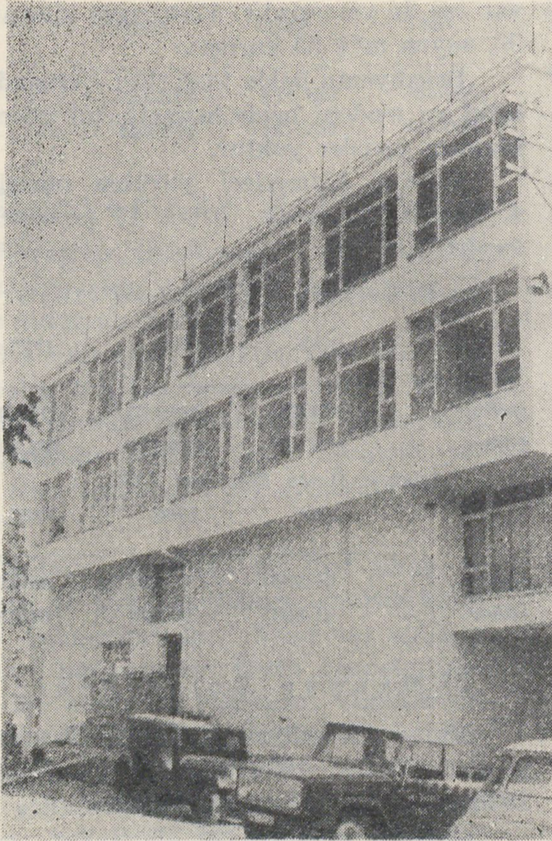
	1965	1966	1967
Gelir	683.325	968.097	962.178
Gider	483.056	638.488	704.925

ı) Havran Belediyesi :

Havran Belediyesi 1580 Sayılı Kanunun yürürlüğe girmesiyle 1930 yılında kurulmuştur. Belde hizmetlerinin tarihi daha da eskidir. İlk defa her mahalle ileri gelenlerinin bağışladıkları zeytinlikler geliri ile ve muhtar tarafından müşterek hizmetler yürütülmüştür. Mahalleler 1896 da *ORTA DİREK* adı altında fiilen birleşerek ortak hizmetlerini yürütmeğe başlamışlardır.

Havran Belediye Binası

Havran Belediyesi Soğuk Hava Deposu

Beldenin 7 mahallesi vardır. 2.312 hane ve 7.211 nüfustan teşekkül eder. Mahalleleri Tekke, Çiğitzade, Ebubekir, Camiikebir, Hamambaşı, Yeni Mahalle ve Mescit mahalleleridir.

İmar plânı ihtiyaca yeter olmadığından yenisi için çalışmalar başlamıştır. İller Bankası ilk etüdlerini tamamlamıştır. Kanalizasyonu mevcuttur. % 90 oranında ikmal edilmiştir.

Belediyenin, (10 km.) arnavut kaldırımı, (1 km.) parke döşeme, (0,7 km.) asfalt kaplama, (0,4 km.) beton olmak üzere 12,1 kilometrelik belde yolu vardır.

Temizlik işleri muntazaman yürütülmektedir. Şehir elektriği Soma Termik Santralından alınmaktadır. Elekrtiğin kilovatı çeşitli müesseseler için farklıdır. Meskenler resimsiz 36, ticarethaneler 55, sanayi ve camiler 32, resmi daireler 60 kuruştur.

Şehir suyu 26 km. uzaklıktan, Eybek Dağındaki menbadan temin edilmekte ve pik borularla şehre getirilmektedir. İhtiyaca yeter değildir. Yeraltı sularıyla takviye edilmesi için Belediye gereken çalışmaları yapmaktadır. İçme suyu 10 tona kadar tonu 40, 10 tondan fazlası için tonu 60 kuruşa satılmaktadır.

Belde de gazino, kütüphane, çocuk kahçesi gibi tesisler yoktur. Modern bir hal binası vardır.

Belediyenin taşınmaz malları : (12.300) adet zeytin ağaçlı bahçe, (315) tonluk soğuk hava deposu, (24) kişilik sıhhi banyo, (27) dükkânlı bir hal binası, soğuk hava deposunun üzerinde iki katlı 24 odalı işhanı, otopark, belediye hizmet binası ve kullanma hakkı 12 sene için M.E. Bakanlığına verilmiş Kız Sanat Okulu binası ile Elektrik Santralından ibarettir.

Belediye ve ona bağlı Elektrik, Su İşletmesinde 13 maaşlı, 21 ücretli, 40 yevmiyeli personel çalışmaktadır.

Havran Belediyesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	885.637	775.174	1.364.102
Gider	954.507	767.022	1.407.886

Elektrik ve Su İşletmesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	171.833	233.823	254.576
Gider	212.208	210.511	257.336

i) İ v r i n d i B e l e d i y e s i :

İvrindi Belediyesi 14.9.1944 yılında kurulmuştur. Üç mahalle ve 958 haneden ibaret olup, nüfusu (3.267) dir.

İmar plânı, kısmen kanalizasyon, elektrik, su mezbaha, park ve gazino gibi sıhhi ve medenî ihtiyaçlara, mahalli olanaklar derecesinde cevap veren tesisleri mevcuttur. Hizmetler yeterli değildir. Belediyenin, (2,250 km.) stablize döşeme, (5,285 km.) arnavut kaldırımı, (0,060 km.) parke olmak üzere 7,595 kilometre-

İvrindi Belediye Binası

lik belde yolu vardır. Elektriğin kilovatı 76, suyun m³'ü 60 kuruşa satılmaktadır.

Belediye hizmetleri her çeşit personel dahil 15 görevli tarafından yürütülmektedir.

İvrindi Belediyesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	195.405	271.175	180.809
Gider	142.429	301.049	174.623

İşletme Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	68.625	62.333	64.712
Gider	61.431	65.490	67.919

j) Kepsut Belediyesi :

Kepsut Belediyesi 1888 tarihinde kurulmuştur. Altı mahalle ve 1.095 haneden ibaret olup, nüfusu (4.111) dir.

Kasaba imar plânı 1967 de yapılmıştır. Yolların büyük kısmı arnavut kaldırımı, bir kısmı ise beton kaplamadır. Geri kalan yollar kaldırımsızdır. Bir çok kısımlarda kanalizasyon yapılmıştır. Çöpler, 4 çöpçü, bir traktör sürücüsü ve traktör ile toplanarak kasaba dışına çıkarılmaktadır.

Belediye elektriği dizel gurubu ile temin edilmekte, gündüzleri saat 12-14 arasında, akşamları guruptan saat 24'e kadar ceryan vermektedir. Fennî içme suyu var ise de yetersizdir. Elektriğin kilovatı 90, suyun m³'ü 50 kuruştur.

Belediyenin belde hudutları içerisinde sıhhî ve medenî belde hizmetlerini gören başkaca tesisler yoktur.

Mevcut hizmetleri yürüten maaşlı, 4, ücretli 15 olmak üzere 19 personeli vardır.

Kepsut Belediyesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	248.975	259.765	372.271
Gider	215.716	182.678	391.402

İşletme Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	54.386	71.190	59.341
Gider	61.358	59.907	64.308

k) Manyas Belediyesi :

Manyas Belediyesinin tarihi 50 seneyi bulmaktadır. 1930 yılında lağvedilmiş 1936 da yeniden kurulmuştur.

Üç mahallesi, 1.023 hanesi ve 4.011 nüfusu vardır. İmar plânı yapılmıştır. Genel olarak hizmetleri yeterli değildir. Bazı kesimlerin kanalizasyonu vardır. Elektriği ve içme suyu getirilmiştir.

Belediyenin, (1 km.) toprak tesviye, (5 km.) arnavut kaldırımı, (0,360 km.) beton, (1 km.) stablize döşeme olmak üzere 6,360 kilometre belde yolu vardır.

Belediye parkı, hizmet binası, (31) adet kiralık taşınmaz malı, yine ayrıca 70 dönüm panayır yeri olarak kullanılan, arazi ve otlakiye şeklinde taşınmaz malı bulunmaktadır.

İki kamyon ve bir çöp arabası ile, temizlik ve bayındırlık hizmetleri görülmektedir. Bir de at arabası vardır. Belde hizmetleri maaşlı 6, ücretli 3, yevmiyeli 15 olmak üzere 24 personel ile yürütülmektedir.

Belediyenin ayrı işletme bütçesi yoktur. Elektrik ve su hizmetleri Belediye Bütçesi içinde gösterilmektedir.

Manyas Belediyesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	555.520	461.780	532.000
Gider	555.520	461.780	532.000

l) Savaştepe Belediyesi:

Savaştepe Belediyesi 1.3.1953 tarihinde kurulmuştur. 4 mahalle, 1.300 hane ve 5.578 nüfustan müteşekkildir.

Kanalizasyon, elektrik, içme suyu ve mezbaha tesisleri tamamlanmıştır. Elektriğin kilovatı 55 kuruştan, suyun m^3'ü 30 kuruştan satılmaktadır. Elektrik yeterli olup, içme suyu yaz aylarında yetersizdir.

Taşınır mallardan bir fort pikap, et arabası ve hurdaya çıkmış temizlik kamyonu bulunmaktadır. Taşınmaz mallara gelince; bunların bir kısmı hizmete tahsisli bir kısmı ise icardadır. Cumhuriyet Meydanındaki Belediye binasının üst kısmı daire olarak kullanılmakta olup, alt katı şahıslara kiraya verilmiştir. Mimar Sinan Sokağında bir hamam, İstasyon Caddesinde bahçe, inşa halinde bir sinema, Çamlıkta 10 dönümlük mesire yeri bunların arasındadır.

Belediyenin, (0,828 km.) toprak tesviye, (0,430 km.) beton, (6,914 km.) arnavut kaldırımı olmak üzere 8,172 kilometrelik belde yolu vardır.

Belediyenin maaşlı 5, ücretli 15; Elektrik ve Su işletmesinin ücretli 5 personeli bulunmaktadır ki toplam personel adedi 25'tir.

Savaştepe Belediye Binası

Savaştepe Belediyesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	377.280	353.972	396.642
Gider	349.293	342.181	401.324

Elektrik, Su İşletmeleri Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	113.599	134.989	159.992
Gider	100.239	139.261	140.973

m) Sındırgı Belediyesi:

Sındırgı Belediyesi 1884 yılında kurulmuştur. Beş mahalle ve 1397 haneden ibaret olup, nüfusu (6.304) tür. Mahalleleri Kurtuluş, Camiikebir, Camiicedit, Rızaiye ve Çavdaroğlu mahalleleridir.

Belde hizmetlerinde tam sıhhî chevrolet marka bir hasta nakil ambulansı vardır. Bir belediye tabibi, bir de ebe ve eczahane mevcuttur.

İmar plânı 1967 de tamamlanmış, tasdike gönderilmiştir. Ancak, bazı kesimlerinde kanalizasyon yapılabilmiştir. Temizlik işlerinde 8 işçi, iki atlı arabacı ve bir adet damperli temizlik kamyonu çalışmaktadır. Ayrıca bir itfaiye arazözü, bir et nakliye kamyoneti ve bir fen işleri kamyonu mevcut bulunmaktadır.

Belediyenin, (6,5 km.) asfalt, (2 km.) parke, (0,3 km.) beton, (5 km.) arnavut kaldırımı, (8 km.) stablize olmak üzere 21,8 kilometrelik belde yolu vardır.

Park, hal ve 1966 da inşa edilen bir gazino ile mezbaha mevcuttur. Mezbahada iki kesici ve bir müstahdem çalışmaktadır.

Kasabanın elektriği hidroelektrik ve dizel gurubundan elde edilmekte iken, 1967 yılında Bigadiç - Sındırgı havai hattı tamamlanarak Soma Termik Santralından enerji alınmaya başlanmıştır.

İçme suyu ihtiyaca yetmediğinden İller Bankasının yaptığı proje üzerinden

530.000 TL. keşif bedelli ikmal inşaatı ile Ilıcalı menba suyu Belediye su şebekesine bağlanmıştır.

Son duruma göre elektrik ve su üretimi ihtiyaca yetmektedir. Elektriğin kilovatı tek terimli tarifeye göre 47 kuruştur. Suyun metreküpü ise 40 kuruştur.

Belediyenin taşınmaz malları : Belediye hizmet binası, hal, hal yanında (14) adet dükkân, park gazinosu, sinema binası, (inşa halinde) nikâh salonu, mezbaha (Yeni), eski mezbaha binası, elektrik santral binalarından ibarettir.

Hizmetler maaşlı 8, ücretli 26 ve yevmiyeli 2 olmak üzere 30 Belediye personeli tarafından görülmektedir.

Sındırgı Belediyesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	710.123	689.986	862.919
Gider	484.483	769.998	1.033.386

İşletme Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	206.084	214.962	271.671
Gider	193.925	214.170	271.675

n) Susurluk Belediyesi :

Susurluk Belediyesi ilk defa 1901 yılında kurulmuştur. 7 mahalle, 2.645 hane ve (11.268) nüfustan kuruludur. İmar plânı yapılmıştır.

Temizlik işlerinde çalıştırılan bir kamyon ile bir traktör, İtfaiye Teşkilâtında bir arazöz ve yeter derecede hortum, 2 şoför 4 er mevcuttur.

Sokak ve caddelerin (% 85) inde fenni kanalizasyon vardır. Belediyenin modern bir mezbahası ve garajı vardır. Diğer hizmet tesisleri arasında asrî bir mezarlık, Belediye Park Gazinosu ve çok güzel çamlık bir Belediye Parkı bulunmaktadır. Yolların % 85'i yapılmıştır. Belediyenin, (2,5 km.) parke kaldırımı, (1,8 km.) asfalt, (0,070 km.) beton, (15 km.) arnavut kaldırımı olmak üzere 18,370 kilometrelik belde yolu vardır.

Belediye elektriğin kilovatından 50 kuruş, suyun tonundan 50 kuruş almaktadır.

Elektrik İşletmesi ile Mezbaha, Su ve Buz işletmesi ayrı birer katma bütçe ile idare edilir.

Belediye Teşkilâtında 15 maaşlı, 8 ücretli, 35 yevmiyeli olmak üzere toplam 58; Elektrik İşletmesinde 5 maaşlı, 1 ücretli, 11 yevmiyeli olmak üzere toplam 13 personel çalışmaktadır. Genel toplam 98 kişidir.

Belediyenin ve işletmelerin taşınır malları : Temizlik kamyonu, traktör, itfaiye arazözü, kamyon ve et taşıma otosundan ibarettir.

Belediye ve işletmelerinin taşınmaz malları : Belediye hizmet binası, çeşitli yerlerde 72 dükkân, çeşitli yerlerde 3 gazino, Çamlık Parkı, gazhane, eski mezbaha, eski sucukhane, kapalı hayvan pazarı, panayır sahası, elektrik dizel santralı, hidroelektrik santralı, tevsi havuzu, fennî mezbaha, fennî sucukhane, soğuk hava deposu, 35 dönüm tarla ve 400 metrekare arsadan ibarettir.

İçme suyu iki adet keson kuyudan, elektrik ise bir hidroelektrik ve bir dizel santralı ile Göbel Trafosundan (5.000.000 kilovat enerji) temin edilir.

Susurluk Belediyesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	709.606	743.013	794.708
Gider	647.490	702.795	870.287

Elektrik İşletmesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	369.848	448.053	402.044
Gider	333.375	390.092	385.602

Akhisar Caddesi - Sındırgı

Belediye Binası ve Kültür Caddesi - Sındırgı

Mezbaha, Su, Buz, İşletmesi Kesin Bütçeleri :

(TL.)

	1965	1966	1967
Gelir	187.918	187.298	188.448
Gider	191.814	227.014	183.464

C. BUCAK BELEDİYELERİ :

1 — Altınoluk Belediyesi :

Edremit İlçesine bağlıdır. Altınoluk Belediyesi 1928 yılında kurulmuştur. İki mahalle ve 510 haneden ibaret olup 1.365 nüfusu vardır. Kasaba, Edremit - Çanakkale asfaltının kuzeyinde dağ yamacında zeytinlikler içindedir. İskele Mahallesi ise asfaltın güneyinde deniz kıyısında bulunmaktadır. Kasaba merkezi olan Çam Mahallesinde bir hamam, her iki mahallede birer yazlık ve kışlık sinema vardır. Kıyı baştan başa tabiî plâjdır. Kıyıda 36 odalı Akçam Moteli ve özel şahıslara ait bir çok pansiyonlar bulunmaktadır.

Kasabanın fennî içmesuyu ve elektriği vardır. Belediyenin, (4,5 km.) toprak tesviye, (2,5 km.) stablize döşeme, (13,8 km.) arnavut kaldırımı, (7 km.) asfalt kaplama olmak üzere 27,8 kilometrelik belde yolu vardır.

Altınoluk Belediyesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	249.307	391.563	1.025.350
Gider	236.678	306.999	1.025.350

2 — Altınova Belediyesi :

Ayvalık İlçesine bağlıdır. Altınova Belediyesinin kuruluş tarihi tesbit olunamamıştır. Ancak 1870 - 1874 yılları arasında kurulduğu tahmin edilmektedir. Kasabanın 4 mahallesi ve 6.368 nüfusu vardır. İmar plânı, elektriği, içme suyu ve fennî mezbahası mevcuttur. Belediyenin, (6,850 km.) toprak tesviye, (1 km.) stablize döşeme, (9 km.) arnavut kaldırımı, (1 km.) asfalt kaplama olmak üzere 17,850 kilometrelik belde yolu vardır.

Belediye hizmetleri 4 maaşlı, 15 ücretli ve 2 yevmiyeli olmak üzere 21 personel tarafından yürütülmektedir.

Elektriğin kilovatı 55 kuruşa, içme suyunun m^3'ü 50 kuruşa satılmaktadır.

Altınova Belediyesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	500.262	415.616	371.478
Gider	421.918	365.854	467.392

3 — Armutova (Gömeç) Belediyesi :

Burhaniye İlçesine bağlıdır. Armutova Bucağı Merkezi Gömeç adıyla anılmaktadır. Gömeç ve Yayaköy'ün istekleri üzerine merkezi Gömeç olmak üzere 1.3.1956 yılında Armutova (Gömeç) Belediyesi kurulmuştur. Kemal Paşa, Mithat Paşa ve Yaya olmak üzere 3 mahalle 1.140 hane, 3.596 nüfustan kuruludur Nüfusunun (1.817) si erkek, (1.779) u kadındır.

Belediyenin onaylı imar plânı ve fennî mezbahası vardır. Elektriğini 11.11.1965 de Etibank'tan almıştır. Kasaba içme suyu tesisleri İller Bankası tarafından ihale edilmiş olup, inşaatı devam etmektedir.

Temizlik işlerinde ve diğer bayındırlık hizmetlerinde kullanılmak üzere 2 yeni traktörü ve et nakline mahsus bir adet fenni et arabası vardır. Belediyenin başkaca hizmet tesisleri bulunmamaktadır.

Belediyenin taşınmaz malları : 4.000 adet zeytin ağacı, 60 dönüm açık arazi, açık ve kısmen kapalı pazar yeri, hal, 6 kasap dükkânı, 1 gazoz imalâthanesi, 1 kahvehane, 1 çiftçi mallarını koruma binasında ibaret olup, bunlar belediye tarafından kiraya verilmektedir.

Belediye teşkilâtında 4 maaşlı, 6 ücretli, 11 yevmiyeli (işçi) olmak üzere 21 personel görevlidir.

Belediyenin ayrıca işletme bütçesi yoktur. İşletme belediye bütçesi içerisinde idare edilmektedir.

Edincik Kasabasından bir görünüm.

Armutova (Gömeç) Belediyesi Kesin Bütçeleri : (TL.)

	1965	1966	1967
Gelir	213.905	429.078	392.142
Gider	209.495	465.534	367.147

4 — Edincik Belediyesi :

Bandırma İlçesine bağlıdır. Edincikte belediyenin 120 yıl evvel kurulduğu tahmin edilmektedir. 11 mahalle ve 1.250 haneden ibaret olup, 5.162 nüfusu vardır.

İmar plânı eski olup, İller Bankası aracılığı ile yenisi yaptırılmaktadır. Bazı mahallelerde lâğım teşkilâtı vardır. Temizlik işlerini 2 at arabası ile 3 işçi görmektedir.

Elektriği ihtiyaca cevap verecek durumdadır. Kilovatı 45 kuruştur. Mevcut içme suyu yaz aylarında azaldığından su sıkıntısı çekilmektedir. Metreküpü 60 kuruştur. Mezbahası vardır.

Taşınmaz Malları : 2 adet zeytinlik, 2/3'ü taşlık on bin dönüm mer'a, 1 hamam, 1 otel, 2 kahvehane ile 18 adet dükkândan ibaret olup son 4 çeşit taşınmaz kiraya verilmektedir. Bunlardan başka mevsiminde zeytin satılan bir zeytin satış yeri ve altında Şehir Kulübü Lokali olan bir sinema binası da vardır.

Belediye teşkilâtında 11 personel görevlidir.

Edincik Belediyesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	425.300	451.787	557.374
Gider	369.194	521.786	681.423

5 — Göbel Belediyesi :

Susurluk İlçesine bağlıdır. Göbel Belediyesi 1953 yılında kurulmuştur. 3 mahalle ve 463 haneden ibaret olup 2.677 nüfusu vardır.

İmar plânı mevcut olup uygulanmak-

tadır. Bazı kısımlarında kanalizasyon yapılmıştır. Belediyenin 2,5 kilometrelik arnavut kaldırımı belde yolu vardır.

1966 yılında işletmeye açılan elektrik tesis ve şebekesi ihtiyacı karşılamaktadır. İçme suyu 1964 yılında kasabaya 9,5 kilometre uzaklıktan getirilmiştir. Su şebekesinden evlere su verildiği gibi sokaklara da çeşmeler yapılmıştır. Çalışan bir belediye gazinosu ve mezbahası vardır.

Elektriğin kilovatı abonelere 42, suyun metreküpü 25 kuruştan satılmaktadır. Temizlik ve bayındırlık işlerinde kullanılan bir adet kamyonu vardır.

Taşınmaz malları : Kiraya verilen 18 parça tarla, 4 parça arsa, Belediye Hizmet Binası, mezbaha, gazino, boğa damı ve kiraya verilen 2 katlı bir binadan ibarettir.

Belediye hizmetleri 6 maaşlı, 7 ücretli olmak üzere 13 personel tarafından görülmektedir.

Göbel Belediyesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	165.325	142.526	184.314
Gider	169.027	146.420	179.833

İşletme Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	38.702	58.734	102.858
Gider	37.732	61.001	108.358

6 — Sarıbeyler Belediyesi :

Savaştepe İlçesine bağlıdır. Sarıbeyler Belediyesi 17.9.1967 tarihinde kurulmuştur. 5 mahalle ve 650 haneden ibaret olup 2.282 nüfusu vardır.

Kanalizasyon ve içme suyu tesisleri ilkeldir. Halk YSE. Müdürlüğü tarafından yapılmış dört çeşmeden su ihtiyacını temin etmektedir. Elektriği gelecek yıllarda İller Bankası tarafından yaptırılacaktır. Belediyenin 900 metrelik arnavut kaldırımı belde yolu vardır. Yeni kurulduğu için henüz belde hizmetleri ile ilgili tesis ve araçları yoktur.

3 maaşlı, 4 ücretli olmak üzere 7 personeli vardır.

Sarıbeyler Belediyesi Kesin Bütçesi :

(TL. - 5 aylık)

	1967
Gelir	33.666
Gider	18.985

7 — Sarıköy Belediyesi :

Gönen İlçesine bağlıdır. Sarıköy Belediyesi 1908 yılında kurulmuştur. Üç mahalle ve 1.500 haneden ibaret olup 4.320 nüfusu vardır. Kasabada sıhhî hizmetler görülememektedir. İmar plânı 1958 yılında yapılmıştır. Belediye temizlik işlerinde 3 at arabası ile 3 işçi çalışmaktadır. Belediyenin, (0,8 km.) toprak tesviye, (8,850 km.) arnavut kaldırımı, (0,8 km.) parke döşeme olmak üzere 10,450 kilometrelik belde yolu vardır.

Elektrik 1950 yılında kurulan hidroelektrik santralından elde edilmekte ise de yeterli değildir. Etibank'tan enerji alınması düşünülmektedir. İçme suyu tesisleri tamamlanmış olup geçici kabulü beklenmektedir.

Kasabada kanalizasyon teşkilâtı yoktur. Belediyenin parkı ve 100 dönümlük kavaklığı vardır.

Elektriğin kilovatı abonelere 40 kuruşa verilmektedir.

Belediyede 3 maaşlı, 9 ücretli, 6 yevmiyeli olmak üzere 18 kişi görevlidir.

Sarıköy Belediyesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	277.316	399.328	911.087
Gider	277.316	399.328	911.087

D. KASABA BELEDİYELERİ :

1 — Karapürçek Belediyesi :

Susurluk İlçesi Merkez Bucağına bağlıdır. Karapürçek Belediyesi 1960 yılında kurulmuştur. İki mahalle ve 550 haneden

ibaret olup 2.247 nüfusu vardır.

Kasabanın onaylı imar plânı, içme suyu ve elektriği vardır. Diğer medenî ve sıhhî belde tesisleri mevcut değildir. Belediyenin 7 km. lik arnavut kaldırımı belde yolu vardır.

Elektrik şebekesi 2.10.1968 günü işletmeye açılmıştır. İçme suyu DSİ. örgütünce 1964 yılı içinde 10 kilometre uzaklıktaki bir kaynaktan getirilmiştir. Elektriğin kilovatı abonelere 60 ve suyun tonu 20 kuruştan verilmektedir.

Belediyenin 1 adet (BMC) ve 1 adet te (SKODA) olmak üzere 2 adet motorlu vasıtası vardır.

Belediye hizmetleri maaşlı ve ücretli 9 personel tarafından görülmektedir.

Ayrı bir elektrik ve su işletmesi mevcut olmayıp belediye bütçesi içerisinde idare edilmektedir.

Karapürçek Belediyesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	111.631	93.974	111.914
Gider	92.237	96.817	137.166

2 — Kızılköy Belediyesi:

Manyas İlçesi Merkez Bucağına bağlıdır. Kızılköy Belediyesi 1954 yılında kurulmuştur. 645 hanede 2.275 nüfusu vardır. Kasaba 1964 yılında deprem, 12.1.1968 tarihinde de sel afetine uğramıştır. Bu sebeple kasabaya giren Bandırma yolu onarımsız kalmıştır. Kurudere (Kocaçay) seddeleri de henüz bitmemiştir. İmar plânı 1959 yılında onaylanmıştır. Kanalizasyonu yoktur. Belediyenin (0,3 km.) toprak tesviye, (6,3 km.) arnavut kaldırımı olmak üzere 6,6 kilometrelik belde yolu vardır.

İller Bankası tarafından ihale edilen elektrik şebekesinin tamamlanarak 1968 yılı içinde hizmete açılacağı tahmin edilmektedir. İçme suyu tesisleri inşaatı 13 köy ile beraber Köy İşleri Bakanlığınca yaptırılmış fakat henüz işletmeye açılmamıştır.

Belediyenin 337 dönüm tarlası, 7 adet dükkânı, 1 adet fırını ve Belediye hizmet binası bulunmaktadır. Ayrıca temizlik işlerinde kullanılan açık kasa bir kamyonu vardır.

Kızılköy Belediyesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	126.776	76.258	120.784
Gider	106.958	80.581	101.676

3 — Salur Belediyesi:

Manyas İlçesi Şevketiye Bucağına bağlıdır. Salur Belediyesi 1954 yılında kurulmuştur. İki mahalle ve 570 haneden ibaret olup 2.220 nüfusu vardır.

Kasaba 1964 yılı depreminden sonra İmar ve İskân Bakanlığınca tesbit edilen yeni yerleşme mahalline nakledilmiştir. Bu sebeple beledî hizmetler yapım safhasındadır.

Elektrik, İller Bankası tarafından ihale edilmiş ve inşaatı tamamlanmış durumda olup henüz hizmete açılmamıştır. İçme suyu Köy İşleri Bakanlığı tarafından 13 köyle birlikte bir projede ele alınıp getirilmiş, fakat henüz geçici kabulü yapılmamıştır.

Yeni yerleşme mahallinde imar plânında gösterilen park, bahçe ve diğer tesislere henüz başlanmamıştır. Belediyece 54.000 lira keşif bedelli bir fırın yaptırılmaktadır. Yeni iskân sahasında belediye hizmet binası mevcuttur. Kasabanın 220 konutu henüz yarı inşa halindedir. Belediyenin 12 kilometrelik stablize kaplama belde yolu vardır.

Austin model açık bir kamyon temizlik hizmetlerinde kullanılmaktadır.

Belediyenin taşınmaz mal olarak 157.730 metrekarelik tarlası vardır.

Belediye hizmetlerinde 3 maaşlı, 5 ücretli olmak üzere 8 personel görevlidir.

Salur Belediyesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	128.406	140.939	191.681
Gider	68.458	206.240	130.311

4 — Zeytinli Belediyesi :

Edremit İlçesi Merkez Bucağına bağlıdır. Zeytinli Belediyesi 15.6.1958 tarihinde kurulmuştur. İki mahalle, 700 hane ve 2.893 nüfustan ibarettir.

Belediyenin (3 km.) arnavut kaldırımı, (0,3 km.) toprak tesviye olmak üzere 3,3 kilometrelik belde yolu vardır.

İçme suyu ve elektriği vardır. İmar planı çalışmaları bitmek üzeredir.

Belediyenin çay bahçesi ve gazinosu vardır.

Belediye teşkilâtında 4 maaşlı, 3 ücretli, 6 yevmiyeli olmak üzere 13 personel görevlidir.

Zeytinli Belediyesi Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	295.761	317.617	414.150
Gider	328.287	512.418	468.673

İşletme Kesin Bütçeleri (TL.) :

	1965	1966	1967
Gelir	65.057	87.816	84.397
Gider	47.253	81.111	99.275

BALIKESİR MERKEZ İLÇESİ
Merkez Bucağına Bağlı Köyler

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standartlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Evi	Sağlık Hizmetleri: Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Sağlık Hizmetleri: Özel İdare Dispanseri	Sağlık Hizmetleri: Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Grup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektör Binası
1	Akarsu	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
2	Akçakaya	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
3	Akçaköy	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Aktarma	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Aslıhan	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Aslıhantepeciği	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
7	Atköy	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Aynaoğlu	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Ayşebacı	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	+
10	Ayvatlar	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
11	Bakacak	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
12	Balıklı	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
13	Beyköy	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
14	Büyükbostancı	+	—	+	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	+	—
15	Çinge	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
16	Çandır	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
17	Çayırhisar	+	—	+	—	—	—	+	—	—	—	—	—	—	+	—
18	Çiçekpınarı	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
19	Deliklitaş	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
20	Dereçiftlik	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	+	—	+	—
21	Gökköy	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
22	Halalca	+	—	+	+	—	—	+	—	—	—	—	+	—	+	—
23	Işıklar	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
24	İnkaya	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	Kabakdere	+	—	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	Kabaklı	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
27	Kalaycılar	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
28	Karaman	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
29	Kavaklı	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
30	Kocaavşar	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
31	Köseler	+	—	+	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	+	—
32	Köteyli	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
33	Köylüköyü	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
34	Küçükbostancı	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
35	Naipli	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
36	Ortaca	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
37	Ortamandıra	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
38	Ovabayındır	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
39	Ovacık	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
40	Ovaköy	+	—	+	—	+	—	+	—	—	+	—	+	—	+	—
41	Pamukçu	+	—	+	+	+	—	+	—	+	+	—	+	—	+	+
42	Paşaköy	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—

Merkez Bucağına Bağlı Köyler (devamı)

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standardlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Evi	Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Özel İdare Dispanseri	Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Gurup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektör Binası
43	Selimiye	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
44	Üçpınar	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
45	Yakupköy	+	—	+	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	+	—
46	Yenice	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
47	Ziyaretli	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Ertuğrul Bucağına Köyler :															
1	Ertuğrul (B.M.)	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	+	+	+	—
2	Bağalan	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Bahçedere	+	—	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Beşpınar	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Çamköy	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Çoraklık	+	—	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Çukurhüseyin	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Dallımandıra	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Dereköy	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Karakavak	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
11	Karamanlar	+	—	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Kozören	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
13	Kutludüğün	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
14	Kuyualan	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
15	Küpeler	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
16	Macarlar	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
17	Meryemdere	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
18	Sarıalan	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Konakpınar Bucağına Bağlı Köyler :															
1	Konakpınar (B. M.)	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	+	+	+	—
2	Ayvacık	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Bayat	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Bereketli	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Bigatepe	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Bozen	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Çakıllık	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Çınarlıdere	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Çiftçidere	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Dışbudak	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
11	Karabeyler	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
12	Kılcılar	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
13	Kiraz	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
14	Kirazpınar	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standardlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Evi	Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Özel İdare Dispanseri	Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Gurup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektor Binası
15	Kozderegüvem	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
16	Kuşkaya	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Sıvatpınar	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Söp	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
19	Taşköy	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
20	Taşpınar	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
21	Tayıplar	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
22	Turnalar	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
23	Türkali	+	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
24	Yeşiller	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
	Şamlı Bucağına Bağıl Köyler :															
1	Şamlı (B. M.)	+	+	+	+	+	+	—	—	—	+	—	+	+	+	+
2	Alacabayır	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Armutalan	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Boğazköy	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Düzoba	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Fethiye	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Halkapınar	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Hisaralan	+	—	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Kamçılı	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Karacaören	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
11	Karakol	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
12	Kırmızılar	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
13	Kurtdere	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
14	Taşkesiği	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
15	Tatlıpınar	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
16	Toydelen	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
17	Yağcılar	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
18	Yaylacık	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	Yeniiskender	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
20	Yeroluk	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	:	—
	Yeniköy Bucağına Bağlı Köyler :															
1	Yeniköy (B. M.)	+	+	+	+	+	+	—	—	—	+	—	+	+	+	+
2	Çanacık	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Çaypınar	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Davutlar	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Gökçeören	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—	—
6	İbirler	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Karakaya	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Kürse	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Yaylabayır	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
10	Yeşilova	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Balıkesir Merkez İlçesi (ne bağlı köylerin ana hizmet ve tesisleri) Toplamı :	10	8	105	62	67	6	7	—	1	4	—	26	4	110	4

AYVALIK İLÇESİ

Merkez Bucağına Bağlı Köyler

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standardlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri					Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektör Binası
									Sağlık Ocağı	Sağlık Evi	Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Özel İdare Dispanseri	Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Gurup Merkezleri			
1	Bağyüzü	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	+	+	+	—
2	Hacıveliler	—	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Küçükköy	+	+	+	+	+	—	+	—	—	—	—	+	—	+	—
4	Murateli	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Mutlu	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Tıfıllar	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Türközü	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
	Altınova Bucağına Bağlı Köyler :															
1	Akçapınar	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
2	Bektaşdere	—	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Beşiktepe	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Bulutçeşme	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Çakmak	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
6	Çamoba	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
7	Karaayıt	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Kırcalar	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Odaburnu	—	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Üçkabaağaç	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Ayvalık İlçesi (ne bağlı köylerin ana hizmet ve tesisleri) Toplamı :	13	1	17	5	15	1	1	—	—	—	—	5	1	16	—

BALYA İLÇESİ

Merkez Bucağına Bağlı Köyler

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standardlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Evi	Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Özel İdare Dispanseri	Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Gurup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektör Binası
1	Akbaş	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
2	Alidemirci	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	+
3	Bengiler	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Çakallar	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Çalova	+	—	+	+	—	—	—	—	+	—	—	—	—	+	—
6	Çamavşar	+	—	+	+	—	—	—	—	+	—	—	—	—	+	—
7	Çamucu	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Çiğdem	—	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Çukurcak	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Dereköy	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
11	Doğanlar	+	+	+	+	+	—	—	—	+	—	—	+	—	+	—
12	Dörtyol	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
13	Evciler	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
14	Gökçeler	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
15	Göktepe	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
16	Habibler	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
17	Hacıhüseyin	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
18	Havutbaşı	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
19	Kadıköy	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
20	Kaşıkçı	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Kocabük	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
22	Medrese	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
23	Müstecap	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	+	—	+	—
24	Narlı	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
25	Patlak	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
26	Semizköy	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
27	Turplu	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
28	Yaylacık	+	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
29	Yazlık	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Danişment Bucağına Bağlı Köyler :															
1	Danışment (B. M.)	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	+	+	+	—
2	Değirmendere	+	—	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Göloba	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Kayapınar	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Koyuneri	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Mancılık	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Orhanlar	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Ören	+	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—

Ilıca Bucağına Bağlı Köyler (Balya ilçesi (devamı)

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standardlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Evi	Sağlık Hizmetleri: Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Sağlık Hizmetleri: Özel İdare Dispanseri	Sağlık Hizmetleri: Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Gurup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektor Binası
1	Büyükpınar	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
2	Gökmusa	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Ilıca (B. M.)	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	+	+	+	—
4	Karacahisar	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Karlık	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Kavakalan	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Kayalar	+	+	+	+	+	+	—	—	+	—	—	+	—	+	+
8	Söbücealan	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Yarışalan	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Yenikavak	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Balya İlçesi (ne bağlı köylerin ana hizmet ve tesisleri) Toplamı :	45	4	45	35	33	7	—	—	2	—	—	7	2	46	3

BANDIRMA İLÇESİ

Merkez Bucağına Bağlı Köyler

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standardlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Evi	Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Özel İdare Dispanseri	Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Gurup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektor Binası
1	Akçapınar	+	+	+	+	+	+	+	—	—	+	—	—	—	+	—
2	Bereketli	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Çakıl	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Çalışkanlar	+	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Doğruca	+	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	+
6	Dutliman	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Emre	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Erikli	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	+	—	+	—
9	Eskiziraatli	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Kayacık	+	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—
11	Mahbubeler	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
12	Ömerli	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
13	Yenice	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
14	Yenisığırcı	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
15	Yeniziraatli	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Aksakal Bucağına Bağlı Köyler :															
1	Aksakal (B. M.)	+	+	+	+	+	+	+	—	—	+	—	—	+	+	+
2	Doğa	+	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Ergili	+	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Eskisığırcı	+	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Karaçalılık	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Kirazlı	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Yeşilçomlu	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	+	—	+	—
	Edincik Bucağına Bağlı Köyler :															
1	Beyköy	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
2	Bezirci	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	+	—	+	—
3	Çarıkköy	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Çepni	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Çinge	—	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Çirkinçavuş	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Doğanpınar	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Gölyaka	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Hıdırköy	—	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Külefli	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	+	—	+	—
11	Misakça	+	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—
12	Orhaniye	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Bandırma İlçesi (ne bağlı köylerin ana hizmet ve tesisleri) Toplamı :	32	34	34	33	32	30	9	—	—	2	—	4	1	33	2

BİGADİÇ İLÇESİ

Merkez Bucağına Bağlı Köyler

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standardlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Evi	Sağlık Hizmetleri: Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Sağlık Hizmetleri: Özel İdare Dispanseri	Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Gurup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektör Binası
1	Adalı	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
2	Babaköy	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Balatlı	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Beğendikler	·	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—
5	Bekirler	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Çamköy	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Çayüstü	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Çekirdekli	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
9	Çeribaşı	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Davutlar	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
11	Dedeburnu	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
12	Dedeçınar	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
13	Dikkonak	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
14	Doğançam	—	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
15	Durasiler	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	Elyapan	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Emirler	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
18	Hamidiye	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
19	Hisar	—	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
20	Işıklar	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
21	Iskale	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	+
22	İlyaslar	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	+
23	Kadıköy	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+
24	Kargın	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
25	Kavaklıdere (Bademli)	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
26	Kayalıdere	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
27	Kayırlar	·	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	Kozpınar	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	Okçular	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Çağış Bucağına Bağlı Köyler :															
30	Osmanca	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—
31	Salmanlı	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
32	Turfullar	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—		—
33	Yeniköy	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	·	—	+	—
34	Yolbaşı	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
35	Yumrukluçepni	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	Yumrukluyağcıbekir	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
37	Yürücekler	—	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—

Çağış Bucağına Bağlı Köyler (Bigadiç ilçesi devamı)

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standardlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Evi	Sağlık Hizmetleri: Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Sağlık Hizmetleri: Özel İdare Dispanseri	Sağlık Hizmetleri: Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Gurup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektör Binası
1	Çağış (B. M.)	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	+	+	+	+
2	Akyar	+	—	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Başçeşme	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Çiftlik	—	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Çömlekçi	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
6	Değirmenli	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Esenli	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Güvemçetmı	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Kanlıkavak (Yeşildere)	+	—	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Küçükyeniköy	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
11	Mecidiye	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	+
12	Orhanlı	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Yağcılar Bucağına Bağlı Köyler :															
1	Yağcılar (B. M.)	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	+	+	—
2	Alan	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Altunlar	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Aşağıçamlı	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Aşağıgöçek	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Bozbük	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Çatak	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Davutça	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Dervişler	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Dündarcık	—	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
11	Hacıömerderesi	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
12	İğciler	—	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
13	Kalafat	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
14	Karabahçe	—	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Kırca	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
16	Kızılçukur	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
17	Köseler	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
18	Kürsü	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
19	Okçularyəri	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
20	Panayır	—	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
21	Topaıak	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
22	Tozağan	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
23	Yukarıçamlı	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
24	Yukarıgöçek	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Bigadiç İlçesi (ne bağlı köylerin ana hizmet ve tesisleri) Toplamı :	58	6	66	47	23	1	—	—	—	—	—	9	2	62	4

BURHANİYE İLÇESİ

Merkez Bucağına Bağlı Köyler

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standardlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Evi	Sağlık Hizmetleri: Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Sağlık Hizmetleri: Özel İdare Dispanseri	Sağlık Hizmetleri: Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Gurup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektör Binası
1	Ağacık	+	+	+	—	+	—	+	—	—	+	—	—	—	—	—
2	Avunduk	+	—	+	+	—	—	—	—	—	+	—	—	—	—	—
3	Bahadınlı	+	—	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Ballıca	—	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Börezli	+	—	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Çallı	+	—	+	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Çamtepe	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Çoruk	+	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Damlalı	—	—	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Dutluca	+	+	+	—	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Hisar	+	+	+	+	—	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—
12	Karaağaç	+	—	+	+	+	—	+	—	—	+	—	—	—	—	—
13	Karadere	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Kırtık	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Kızıklı	+	+	+	+	+	+	+	—	—	+	—	—	—	—	—
16	Kurucaoluk	—	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Kuyualanı	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Kuyucak	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	Kuyumcu	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Pelitköy	+	+	+	+	+	—	+	—	—	+	—	—	—	—	—
21	Sübeylidere	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Şahinler	+	+	+	+	+	—	+	—	—	—	—	+	—	—	—
23	Şarköy	+	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	+	—	—	—
24	Tahtacı	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	Tayhеli	+	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—
26	Yabancılar	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	Yaylacık	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	Yunuslar	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Armutova Bucağına Bağlı Köyler :															
1	Dursunlu	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Hacıbozlar	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Hacıhüseyinler	—	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Hacıoğlu	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Hacıosman	+	+	+	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Keremköy	+	+	+	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Kobaçlar	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Kumgedik	—	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Ulubeyler	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Burhaniye İlçesi (ne bağlı köylerin ana hizmet ve tesisleri) Toplamı :	31	14	39	32	20	8	15	—	1	5	—	2	—	—	—

DURSUNBEY İLÇESİ

Merkez Bucağına Bağlı Köyler

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standardlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Evi	Sağlık Hizmetleri: Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Sağlık Hizmetleri: Özel İdare Dispanseri	Sağlık Hizmetleri: Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Gurup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektor Binası
1	Adaören	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
2	Akbaşlar	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Akyayla	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Alaçam	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Aşağımusalar	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Aşağıyağcılar	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Aziziye	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Beyel	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
9	Boyalıca	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Büyükakçaalan	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
11	Çamköy	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
12	Çanakçı	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
13	Çatalçam	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
14	Çevikler	—	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
15	Çınar	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
16	Değirmenciler	—	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
17	Delice	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
18	Durabeyler	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
19	Gazellidere	—	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
20	Göbül	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
21	Gökçepınar	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
22	Göğü	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
23	Hacıahmetpınarı	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
24	Hacılar	—	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
25	Hacıömerler	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
26	Hasanlar	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
27	Hondular	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
28	İsmailler	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
29	Karamanlar	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
30	Karapınar	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
31	Karyağmaz	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
32	Kavak	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
33	Kızılcadere	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
34	Kızılöz	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
35	Kurtlar	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
36	Osmaniye	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
37	Saçayak	—	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
38	Sağırlar	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
39	Sakız	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
40	Selimağa	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
41	Sinderler	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
42	Tafak	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—

Merkez Bucağına Bağlı Köyler (Dursun bey ilçesi devamı)

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standardlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Evi	Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Özel İdare Dispanseri	Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Gurup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektör Binası
43	Taşkesiği	—	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
44	Tepeköyü	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
45	Turancık	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
46	Yassıören	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
47	Yukarımusalar	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
48	Yukarıyağcılar	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Gökçedağ Bucağına Bağlı Köyler :															
1	Gökçedağ (B. M.)	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	+	+	+	—
2	Alagüney	—	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Arıklar	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Aşağıakçaalan	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Çaltıcak	—	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Çamharman	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Demirciler	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Dereköy	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Doğancılar	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Emeksiz	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
11	Hindikler	—	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
12	Hopanlar	—	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
13	Işıklar	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
14	Karagöz	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
15	Kardeşler	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
16	Kazimiye	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
17	Kızılöz	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
18	Kuzköy	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
19	Mahmutça	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
20	Ören	—	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
21	Poyracık	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
22	Ramazanlar	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
23	Resuller	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
24	Reşadiye	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
25	Sarısipahiler	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
26	Sinekler	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
27	Tezlik	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
28	Yunuslar	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—

Kavacık Bucağına Bağlı Köyler (Dursunbey ilçesi devamı)

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standartlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Evi	Sağlık Hizmetleri: Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Sağlık Hizmetleri: Özel İdare Dispanseri	Sağlık Hizmetleri: Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Gurup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektör Binası
1	Kavacık (B. M.)	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—+	+	+	+
2	Beyce	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Çakırca	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Ericek	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Gölcük	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Hamzacık	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Karakaya	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Mahmudiye	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Meydançayırı	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Mıcırlar	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
11	Odaköy	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
12	Süleler	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
13	Sabanlar	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
14	Umurlar	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
15	Veliler	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Kireç Bucağına Bağlı Köyler :															
1	Kireç (B. M.)	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	+	+	+	+
2	Akçagüney	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Dada	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Gürleyen	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Işıklar	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Kumlu	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Küçükler	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Naipler	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Sarnıç	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Sebiller	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
11	Taşkesiği	+	—	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Dursunbey İlçesi (ne bağlı köylerin ana hizmet ve tesisleri) Toplamı :	**79**	**2**	**102**	**55**	**84**	**10**	**—**	**—**	**—**	**—**	**—**	**10**	**3**	**100**	**2**

EDREMİT İLÇESİ

Merkez Bucağına Bağlı Köyler

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standardlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Evi	Sağlık Hizmetleri: Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Sağlık Hizmetleri: Özel İdare Dispanseri	Sağlık Hizmetleri: Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Gurup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektor Binası
1	Beyoba	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
2	Bostancı	+	+	+	+	+	—	+	—	—	—	—	+	—	+	+
3	Çamcı	+	—	—	+	+	+	—	—	—	—	—	+	—	+	—
4	Çıkrıkçı	+	+	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Dereli	+	+	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Güre	+	+	+	—	+	+	+	—	—	+	—	—	—	+	—
7	Hacıaslanlar	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Kadıköy	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Kavurmacılar	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Kızılkeçili	+	+	+	—	+	+	+	—	—	+	—	—	—	+	—
11	Mehmetalanı	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
12	Ortaoba	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
13	Tahtaköy	+	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	+	+	—
14	Pınarbaşı	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
15	Yaşyer	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
16	Yaylaönü	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
17	Yolören	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Altınoluk Bucağına Bağlı Köyler :															
1	Avcılar	+	+	+	—	+	+	+	—	+	—	—	—	+	+	—
2	Doyuran	+	—	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Kavlaklar	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Narlı	+	+	+	+	+	—	+	—	—	—	—	—	+	+	—
5	Tahtakuşlar	+	—	—	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	+	—
	Edremit İlçesi (ne bağlı köylerin ana hizmet ve tesisleri) Toplamı :	21	10	15	8	12	8	7	—	1	2	—	2	3	22	1

ERDEK İLÇESİ

Merkez Bucağına Bağlı Köyler

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standardlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Evi	Sağlık Hizmetleri: Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Sağlık Hizmetleri: Özel İdare Dispanseri	Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Gurup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektor Binası
1	Aşağıyapıcı	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
2	Balıklı	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Ballıpınar	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Belkız	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Çakıl	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Çayağzı	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Çeltikçi	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Doğanlar	—	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Hamamlı	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Harmanlı	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
11	İlhan	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
12	Karşıyaka	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
13	Kestanelik	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
14	Narlı	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
15	Ocaklar	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
16	Ormanlı	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
17	Paşalimanı	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	+	+	+	—
18	Poyrazlı	—	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
19	Tatlısu	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
20	Turan	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
21	Tuzlu	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
22	Yukarıyapıcı	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Marmara Bucağına Bağlı Köyler :															
1	Marmara (B. M.)	+	—	+	+	+	+	+	—	—	—	—	+	+	+	—
2	Asmalı	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
3	Çınarlı	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Ekinlik	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Gündoğdu	+	—	+	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Saraylar	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Topağaç	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Türkeli	+	—	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Yiğitler	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Erdek İlçesi (ne bağlı köylerin ana hizmet ve tesisleri) Toplamı :	29	—	31	26	18	7	3	—	—	—	—	3	2	31	—

GÖNEN İLÇESİ

Merkez Bucağına Bağlı Köyler

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standartlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Evi	Sağlık Hizmetleri: Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Sağlık Hizmetleri: Özel İdare Dispanseri	Sağlık Hizmetleri: Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Grup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektör Binası
1	Akçapınar	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
2	Alacaloluk	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Alâeddin	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Asmalıdere	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	+	—	+	—
5	Atıcıoba	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Babayaka	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Bakırlı	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Balcıdede	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Balcıköy	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
10	Bayramuç	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
11	Beyoluk	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
12	Bostancı	+	+	+	+	+	+	+	—	—	+	—	+	—	+	—
13	Canbaz	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
14	Çalıoba	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
15	Çınarpınar	—	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
16	Dumanalan	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
17	Ekşidere	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
18	Fındıklı	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
19	Gaybular	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
20	Gökçesuçırpan	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
21	Gökçesuosmanazar	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
22	Güneşli	—	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
23	Hacımenteş	—	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
24	Hacıvelioba	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
25	Hasanbey	+	—	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—
26	Ilıcaoba	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
27	İncirli	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
28	Kalfa	+	+	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
29	Karaağaçalan	—	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
30	Karalarçiftliği	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
31	Karasukabaklar	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
32	Keçeler	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
33	Kocapınar	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
34	Korudeğirmen	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
35	Köteyli	+	+	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
36	Kumköy	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
37	Muratlar	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
38	Ortaoba	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
39	Pehlivanhoca	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
40	Saraçlar	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
41	Sebepli	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
42	Söğüt	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—

Merkez Bucağına Bağlı Köyler (Gönen ilçesi devamı)

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standardlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Evi	Sağlık Hizmetleri: Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Sağlık Hizmetleri: Özel İdare Dispanseri	Sağlık Hizmetleri: Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Gurup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektör Binası
43	Şaroluk	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
44	Taştepe	—	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
45	Tuzakçı	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
46	Üçpınar	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
47	Yeniakçapınar	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
48	Yürükkeçidere	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Buğdaylı Bucağına Bağlı Köyler :															
1	Buğdaylı (B. M.)	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	+	+	+	+
2	Büyüksoğuklar	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Ilıcak	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Killik	+	—	—	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Küçüksoğuklar	+	—	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Paşaçiftliği	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Üzümlü	+	—	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Sarıköy Bucağına Bağlı Köyler :															
1	Armutlu	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
2	Ayvalıdere	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Çığmış	+	—	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Çifteçeşmeler	+	—	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Dereköy	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Dışbudak	+	—	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Gebeçınar	+	—	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Gelgeç	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Geyikli	+	—	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Gündoğan	+	—	+	+	+	+	+	—	—	—	—	+	—	+	—
11	Hafızhüseyinbey	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
12	Havutça	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
13	Hodul	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
14	Kayakalanı	+	—	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
15	Kınalar	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
16	Körpeağaç	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
17	Tahtalı	—	—	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
18	Turplu	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
19	Ulukır	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—

Tütüncü Bucağına Bağlı Köyler (Gönen ilçesi devamı)

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standartlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Evi	Sağlık Hizmetleri: Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Sağlık Hizmetleri: Özel İdare Dispanseri	Sağlık Hizmetleri: Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Grup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektör Binası
1	Tütüncü (B. M.)	+	+	+	+	+	+	—	—	—	+	—	+	+	+	+
2	Alaşar	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Çakmak	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Çalıca	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Çınarlı	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Çiftlikalanı	—	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Çobanhamidiye	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Kalburcu	+	—	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Kaplanoba	—	—	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Kavakoba	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
11	Koçbayırı	—	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
12	Küpçıktı	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
13	Ömerler	—	—	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
14	Suçıktı	+	—	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Gönen İlçesi (ne bağlı köylerin ana hizmet ve tesisleri) Toplamı :	76	9	86	39	65	49	3	—	—	2	—	8	2	88	2

HAVRAN İLÇESİ

Merkez Bucağına Bağlı Köyler

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standardlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Evi	Sağlık Hizmetleri: Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Sağlık Hizmetleri: Özel İdare Dispanseri	Sağlık Hizmetleri: Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Gurup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektör Binası
1	Büyükdere	+	+	+	—	—	+	+	—	—	—	—	+	—	+	—
2	Büyükşapçı	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Çakırdere	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Çamdibi	+	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	+	—	+	—
5	Çamlık	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Dereören	+	—	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Eğmir	+	+	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	—
8	Eseler	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Fazlıca	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Halıla r	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Hallaçlar	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
12	Hüseyinbeşeler	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	İnönü	+	+	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
14	Kalabak	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
15	Karaoğlanlar	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
16	Kobaklar	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
17	Kocadağ	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
18	Köylüce	+	—	+	+	+	+	+	—	—	—	—	+	—	+	—
19	Küçükdere	+	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	+	—
20	Küçükşapçı	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
21	Sarnıç	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
22	Tarlabaşı	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
23	Taşarası	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
24	Temaşalık	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
25	Tepeoba	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
26	Karalar	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Havran İlçesine bağlı lerin ana hizmet ve te toplamı :	25	5	26	10	12	12	4	—	—	—	—	4	2	22	—

İVRİNDİ İLÇESİ

Merkez Bucağına Bağlı Köyler

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standardlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Evi	Sağlık Hizmetleri: Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Sağlık Hizmetleri: Özel İdare Dispanseri	Sağlık Hizmetleri: Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Gurup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektör Binası
1	Akçal	+	—	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
2	Aşağıoba	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Bozören	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Büyükfındık	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	+	—	+	—
5	Çapaklıpatlak	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Çukuroba	—	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Erdel	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Eriklimakömürcü	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Geçmiş	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Gözlüçayır	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
11	Hüseyinbeyobası	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
12	Kaleoba	—	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
13	Karaçebiş	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
14	Kınık	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
15	Kocaeli	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
16	Kocaoba	+	—	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
17	Küçükfındık	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
18	Küçükyenice	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
19	Okçular	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
20	Osmanlılar	+	—	+	+	+	+	—	—	—	+	—	+	+	+	—
21	Sarıca	+	+	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
22	Topuzlar	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
23	Yağlılar	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Gökçeyazı Bucağına Bağlı Köyler :															
1	Gökçeyazı (B. M.)	+	+	+	+	+	+	—	—	—	+	—	+	+	+	+
2	Akçaören	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Gömeniç	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Kiraz	+	—	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Sofular	+	—	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Soğanbükü	+	—	—	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Yarın	+	—	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Kayapa Bucağına Bağlı Köyler :															
1	Kayapa (B M.)	+	—	+	+	+	+	—	—	—	+	—	+	+	+	—
2	Çatalan	+	—	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Çiçekli	+	—	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Çukurlar	+	—	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—

Kayapa Bucağına Bağlı Köyler (İvrindi ilçesi devamı)

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standardlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Evi	Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Özel İdare Dispanseri	Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Gurup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektör Binası
5	Ilıkçapınar	+	—	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Osmanköy	+	—	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Pelitören	+	—	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Sarıpınar	+	—	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Susuzyayla	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Korucu Bucağına Bağlı Köyler :															
1	Korucu (B M.)	+	—	+	—	+	+	—	—	—	+	—	+	+	+	+
2	Ayaklı	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Büyükılıca	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Büyükyenice	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	+	—	+	—
5	Çakmak	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Çarkacı	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Çelimler	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Çobanlar	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Değirmenbaşı	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Demirciler	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
11	Döşeme	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
12	Gebeçınar	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
13	Gümeli	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
14	Hacıahmetler	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
15	Haydar	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
16	İkizce	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
17	Kaşağıl	+	—	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
18	Kılcılar	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
19	Kınaköyü	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
20	Kıpıklar	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
21	Kışladere	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
22	Kuşdere	—	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
23	Küçükılıca	—	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
24	Mallıca	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
25	Taşdibi	—	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
26	Yürekli	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
	İvrindi İlçesi (ne bağlı köylerin ana hizmet ve tesisleri) Toplamı :	**52**	**4**	**64**	**32**	**37**	**41**	—	—	—	**4**	—	**8**	**4**	**65**	**2**

KEPSUT İLÇESİ

Merkez Bucağına Bağlı Köyler

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standardlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Evi	Sağlık Hizmetleri: Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Sağlık Hizmetleri: Özel İdare Dispanseri	Sağlık Hizmetleri: Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Gurup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektör Binası
1	Ahmetönen	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
2	Akçakertil	+	—	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Akçaköy	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Alagüney	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Armutlu	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Bağtepe	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Bektaşlar	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Beyköy	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Çaldere	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Danahisar	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
11	Darıçukuru	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
12	Dedekaşı	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
13	Dereli	+	—	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
14	Dombaydere	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
15	Eşeler	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
16	Eyübbükü	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
17	Göbel	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
18	Gökçeağaç	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
19	Kotaşlar	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
20	Kalburcu	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
21	Kansız	—	—	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
22	Karaçaağaç	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
23	Karacaören	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
24	Karaçaltı	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
25	Karagöz	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
26	Karahallılar	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
27	Keçidere	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
28	Mahmudiye	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
29	Mehmetler	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
30	Mezitler	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
31	Nusret	+	—	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	+
32	Osmaniye	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
33	Ovacık	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
34	Örenli	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
35	Recep	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
36	Saraç	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
37	Sarıçayır	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
38	Sarıfakılar	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
39	Serçeören	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
40	Servet	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
41	Şeremetler	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
42	Tekkeışıklar	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
43	Tilkicik	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
44	Yoğunoluk	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—

Durak Bucağına Bağlı Köyler (Kepsut ilçesi devamı)

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standardlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Evi	Sağlık Hizmetleri: Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Sağlık Hizmetleri: Özel İdare Dispanseri	Sağlık Hizmetleri: Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Gurup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektör Binası
1	Durak (B. M.)	+	—	+	+	—	+	—	—	—	—	—	+	+	+	—
2	Büyükdere	+	—	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Büyükkatranlı	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Çalkandil	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Dalköy	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Gökköy	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	İsaalanı	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Kayacıklar	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Kayaeli	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Kepekler	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
11	Kızıloluk	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
12	Küçükkatrancı	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
13	Mestanlar	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
14	Örencik	—	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
15	Örenharman	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
16	Piyade	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
17	Saçdere	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
18	Sayacık	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
19	Tuzak	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
20	Yaylabaşı	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Kepsut İlçesi (ne bağlı köylerin ana hizmet ve tesisleri) Toplamı :	53	—	62	32	8	6	—	—	—	—	—	7	1	64	1

MANYAS İLÇESİ

Merkez Bucağına Bağlı Köyler

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standardlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Evi	Sağlık Hizmetleri: Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Sağlık Hizmetleri: Özel İdare Dispanseri	Sağlık Hizmetleri: Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Gurup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektör Binası
1	Aygören	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
2	Boğazpınar	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Bölceağaç	+	+	+	—	—	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Cumhuriyet	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Çamlı	+	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	+
6	Çavuş	+	+	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Dere	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Ericek	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Eskiçatal	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Eşen	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
11	Haydar	+	—	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—
12	İrşadiye	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
13	Kalfa	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
14	Kapaklı	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
15	Kayaca	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
16	Kızık	+	—	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—
17	Kubaş	+	—	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
18	Kulak	+	—	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—
19	Kutludere	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
20	Peynirkuyusu	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
21	Soğuksu	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
22	Tepecik	+	—	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
23	Yayla	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
24	Yeniköy	+	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Darıca Bucağına Bağlı Köyler :															
1	Darıca (B. M.)	+	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	+	+
2	Çataltepe	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Değirmenboğazı	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Dura	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Hacıibrahimpınarı	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Hacıosman	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Hacıyakup	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Işıklar	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Karakabaağaç	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Koçoğlu	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
11	Necip	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
12	Ören	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—

Şevketiye Bucağına Bağlı Köyler (Manyas ilçesi devamı)

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standardlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Evi	Sağlık Hizmetleri: Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Sağlık Hizmetleri: Özel İdare Dispanseri	Sağlık Hizmetleri: Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Gurup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektör Binası
1	Şevketiye (B. M.)	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	+	+	—
2	Akçaova	+	+	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Çakırca	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Doğancı	+	—	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Hamamlı	+	+	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Kalebayır	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Kocagöl	+	+	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Süleymanlı	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Manyas İlçesi (ne bağlı köylerin ana hizmet ve tesisleri) Toplamı :	40	11	43	12	26	21	5	—	—	—	—	—	2	44	2

SAVAŞTEPE İLÇESİ

Merkez Bucağına Bağlı Köyler

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standardlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Evi	Sağlık Hizmetleri: Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Sağlık Hizmetleri: Özel İdare Dispanseri	Sağlık Hizmetleri: Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Gurup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektör Binası
1	Akpınar	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Ardıçlı	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	A. Danışment	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Beyköy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Bozalan	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Çamurlu	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Çavlu	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Deveören	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Dikmeler	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Eğerci	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Güvemküçüktaria	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
12	Hıdırbalı	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
13	İsadere	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Kalemköy	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Karacalar	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	Karaçam	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
17	Karapınar	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
18	Kurudere	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
19	Kocabıyıklar	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
20	Kocaören	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Mecidiye	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
22	Pelitçik	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
23	Soğucak	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
24	Söğütçük	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
25	Söğütlügözler	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	Tavşancık	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
27	Yazören	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
28	Yeşilhisar	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
29	Y. Danişment	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
30	Yunaktepe	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Sarıbeyler Bucağına Bağ'ı Köyler :															
1	Sarıbeyler (B. M.)	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	+	+	—	—
2	Çiftlikdere	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Çukurçayır	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Esenköy	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Güvem	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Kongurca	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Kovukyurt	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Madenmezarı	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Sarıbeyler Bucağına Bağlı Köyler (Savaştepe ilçesi devamı)

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standardlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Evi	Sağlık Hizmetleri: Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Sağlık Hizmetleri: Özel İdare Dispanseri	Sağlık Hizmetleri: Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Gurup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektör Binası
9	Minnetler	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Sıtmapınar	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Türediler	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Yolcupınar	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Savaştepe İlçesi (ne bağlı köylerin ana hizmet ve tesisleri) Toplamı :	32	—	41	8	7	1	—	—	—	—	—	4	1	22	—

SINDIRGI İLÇESİ
Merkez Bucağına Bağlı Köyler

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standartlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Evi	Sağlık Hizmetleri: Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Sağlık Hizmetleri: Özel İdare Dispanseri	Sağlık Hizmetleri: Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Grup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektör Binası
1	Aktaş	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
2	Alacaatlı	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
3	Alakır	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Armutlu	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Aslandere	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Bayırlı	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Büyükdağdere	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Çaltılı	—	—	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Çaygören	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Çelebiler	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
11	Çoturtepe	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
12	Danaçayırı	—	—	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
13	Hisaralan	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
14	Ilıcalı	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
15	Işıklar	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	+	—
16	İbiller	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	+
17	İbiştepe	—	—	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
18	Karaağaç	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
19	Karagür	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
20	Kepez	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
21	Kertil	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
22	Kınık	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
23	Kıran	—	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
24	Kocaboyak	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
25	Kocakonak	—	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
26	Kocasinan	+	—	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
27	Kozlu	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
28	Küçükbükü	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
29	Küçükdağdere	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	+	—
30	Mandıra	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
31	Ormaniçi	—	—	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
32	Osmanlar	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
33	Pürsünler	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
34	Sinandede	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
35	Şahinkaya	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
36	Taşköy	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
37	Umurlar	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
38	Yağbey	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
39	Yaylacık	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
40	Yolcupınar	—	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
41	Yusufçamı	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
42	Yüreğil	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—

Düvertepe Bucağına Bağlı Köyler (Sındırgı ilçesi devamı)

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standardlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Evi	Sağlık Hizmetleri: Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Sağlık Hizmetleri: Özel İdare Dispanseri	Sağlık Hizmetleri: Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Gurup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektör Binası
1	Düvertepe (B. M.)	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	+	+	—
2	Alayaka	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Çamalanı	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Çayır	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Çıkrıkçı	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Dedeler	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Derecikören	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Devletlibaba	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Düğüncüler	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Gözören	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
11	İzzettin	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
12	Karacalar	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
13	Kürendere	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
14	Mumcu	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Şapçı	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
16	Yaylabayır	+	—	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
	Gölcük Bucağına Bağlı Köyler :															
1	Akçakısrak	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
2	Bükrecik	—	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Çakallı	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Eğridere	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Eşmedere	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Gölcük (B. M.)	+	+	+	+	+	—	—	—	—	—	—	+	+	+	+
7	Karakaya	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Kızılgür	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
	Sındırgı İlçesi (ne bağlı köylerin ana hizmet ve tesisleri) Toplamı :	**59**	**3**	**67**	**28**	**59**	—	—	—	—	— —	—	**9**	**3**	**67**	**2**

SUSURLUK İLÇESİ

Merkez Bucağına Bağlı Köyler

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standartlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Evi	Sağlık Hizmetleri: Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Sağlık Hizmetleri: Özel İdare Dispanseri	Sağlık Hizmetleri: Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Grup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektör Binası
1	Aziziye	+	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
2	Baba	+	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	+
3	Bozen	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Buzağılık	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Balıklıdere	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Duman	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Dere	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Ekinlik	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Gürece	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Kayıpçı	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
11	Kalfa	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
12	Kara	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
13	Kadıkır.	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
14	Kocapınar	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
15	Kurucaoluk	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
16	Kulat	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
17	Paşa	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
18	Söğütçayır	+	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
19	Sultançayır	+	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
20	Sülecik	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
21	Tütünlük	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
22	Yahya	+	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
23	Yağcı	+	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
24	Yaylaçayır	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
25	Yıldız	+	+	+	—	+	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
26	Kızıldere	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
	Göbel Bucağına Bağlı Köyler :															
1	Beyköyü	+	+	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
2	Ilıcaboğazı	+	—	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Kepekler	+	+	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	İclâliye	+	+	+	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Ümiteli	+	+	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Muradiye	+	+	+	—	+	+	—	—	—	—	—	+	—	+	—
7	Okçugöl	+	+	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Söve	+	+	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—

Ömerbey Bucağına Bağlı Köyler (Susurluk ilçesi devamı)

Sıra No.	KÖYÜN ADI	Okul	Eğitim (Okuma) odası	Cami	Devletçe getirilen içme suyu	Köy standardlarına uygun yol	Telefon	Elektrik	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Ocağı	Sağlık Hizmetleri: Sağlık Evi	Sağlık Hizmetleri: Ana ve Çocuk Sağlığı İstasyonu	Sağlık Hizmetleri: Özel İdare Dispanseri	Köy Ebe ve Sağlık Memuru bulunan Gurup Merkezleri	Jandarma Karakolu	Köy Odası	Selektör Binası
1	Alibey	+	—	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
2	Asmalıdere	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
3	Danaveli	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
4	Demirkapı	+	+	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
5	Eminpınar	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
6	Gökçedere	+	+	+	—	+	+	—	—	—	—	—	—	—	+	—
7	Kayalıdere	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
8	Kiraz	—	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
9	Odalıdam	+	—	+	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—
10	Ömerköy (B. M.)	+	+	+	—	+	+	—	—	—	—	—	+	+	+	+
11	Reşadiye	+	+	+	—	—	—	—	—	—	—	—	+	—	+	—
	Susurluk İlçesi (ne bağlı köylerin ana hizmet ve tesisleri) Toplamı :	**40**	**19**	**51**	**—**	**18**	**11**	**2**	**—**	**—**	**—**	**—**	**6**	**1**	**45**	**3**

BİLGİ DERLENEN YERLER :

İlçe Kaymakamlıkları,
İl, ilçe, bucak ve köy belediyeleri,
Balıkesir, Ayvalık, Edremit Sanayi Odası Şubeleri,
Balıkesir, Ayvalık, Bandırma, Burhaniye, Edremit, Erdek ve Gönen Ticaret Odaları,
Balıkesir ve Bandırma Ticaret Borsaları,
Millî Eğitim Müdürlüğü,
Teknik Ziraat Müdürlüğü,
Veteriner Müdürlüğü,
Defterdarlık,
Sağlık Müdürlüğü,
Emniyet Müdürlüğü,
Jandarma Alay Kumandanlığı,
Özel İdare Müdürlüğü,
Sanayi Müdürlüğü,
Toprak Su Ekip Mühendisliği,
DSİ. Mühendisliği,
Orman Başmüdürlüğü,
Çalışma Bölge Müdürlüğü,
İmar Müdürlüğü,
YSE. Müdürlüğü,
Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü,
Toprak ve İskân Müdürlüğü,
PTT. Başmüdürlüğü,
Vakıflar Müdürlüğü.

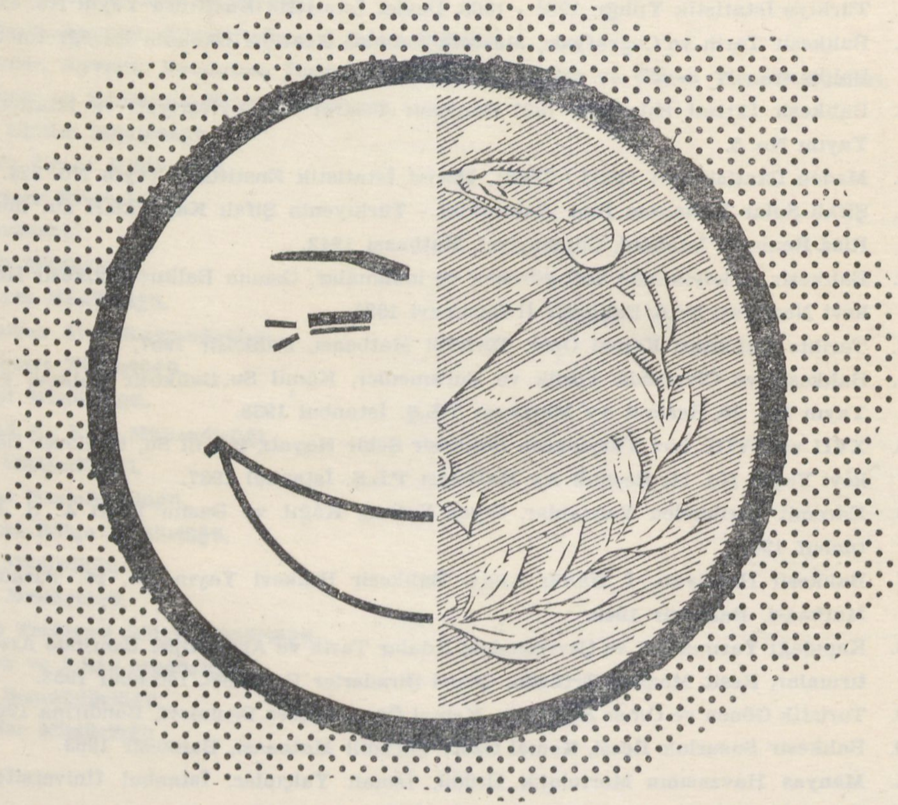
BİBLİYOĞRAFYA

Balıkesir 1967 İl Yıllığının hazırlanmasında başvurulan kaynaklar :

Kitap, ansiklopedi ve diğer yayınlar :

1. Genel Nüfus Sayımı, 24.10.1965, İdarî Bölünüş, Devlet İstatistik Enstitüsü Yayını.
2. Genel Nüfus Sayımı, 20. İlkteşrin. 1940, Devlet İstatistik Enstitüsü Yayını.
3. Genel Nüfus Sayımı, 20. Ekim. 1960, Devlet İstatistik Enstitüsü Yayını.
4. Genel Nüfus Sayımı, 22. Ekim. 1950, Devlet İstatistik Enstitüsü Yayını.
5. Genel Nüfus Sayımı, 21. Ekim. 1945, Devlet İstatistik Enstitüsü Yayını.
6. Genel Nüfus Sayımı, 23. Ekim. 1955, Devlet İstatistik Enstitüsü Yayını.
7. Türkiye İstatistik Yıllığı, 1964 - 1965, Devlet İstatistik Enstitüsü Yayın No. 510.
8. Balıkesir Tarih ve Coğrafyası, Mustafa Salman, Atatürk İlkokulu Başöğretmeni, Balıkesir.
9. Balıkesir İktisat Kılavuzu, 1957 Balıkesir Ticaret Odası Neşriyatı ve İstatistik Yayını No. 5.
10. Maden İstatistikleri (1958 - 1965), Devlet İstatistik Enstitüsü, Yayın No. 524.
11. Şifalı Sular Kullanma İlmi, Balneologi - Türkiyenin Şifalı Kaynakları Dr. med. Riza Reman - İstanbul, Cumhuriyet Matbaası 1942.
12. Balıkesir ve köylerinde özel görenek ve inanmalar, Osman Balkır, Balıkesir Halkevi Neşriyatı No.6, Balıkesir İl Basımevi 1935.
13. Tarihte Balıkesir, Kemal Özer, Türkdili Matbaası, Balıkesir 1957.
14. Balıkesir ve Civarında Yürük ve Türkmenler, Kâmil Su, Balıkesir Halkevi Ya-Yayın No. 20, Resimli Ay Matbaası T.L.Ş. İstanbul 1938.
15. XVII ve XVIII. inci Yüzyıllarda Balıkesir Şehir Hayatı, Kâmil Su, Balıkesir Halkevi Yayın No. 14, Resimli Ay Matbaası T.L.Ş. İstanbul 1937.
16. Edremit Tarihinden Yapraklar, Gıyas Yetkin, Kâğıt ve Basım İşleri A. Ş. İstanbul 1949.
17. Balıkesir Halkiyatı, İ. Hakkı Akay, Balıkesir Halkevi Yayın No. 24, Türkdili Matbaası, Balıkesir 1942.
18. Kapıdağı Yarımadası ve Çevresindeki Adalar Tarih ve Arkeolojisi Üzerinde Araştırmalar, Reşit Mazhar Ertüzün, Çituri Biraderler Basımevi, İstanbul 1953.
19. Turistik Gönen ve Ömer Seyfettin, Kemal Özer, Gürses Basımevi, Bandırma 1962.
20. Balıkesir Susurluk İlçesi, Kemal Özer, Türkdili Matbaası, Balıkesir 1963.
21. Manyas Havzasının Morfolojik Etüdü, İsmail Yalçınlar, İstanbul Üniversitesi Ed. Fak. Coğ. Ens. Yayınlarından No. 9, İstanbul 1946.
22. Ticaret Borsalarımız, Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaası, Ankara 1965.
23. Coğrafi Tabiata Uygun Sahalar Yönünden Batı Anadolunun Taksimatı, Dr. R. Stewig'den Ruhi Tufan, M. Şevki Yazman.
24. Susığırlık - Derleme, Nuri Dündar, Vilâyet Matbaası, Balıkesir 1933.
25. Gönen Kaplıcaları ve Tedavi Eylediği Hastalıklar, Dr. M. Kâmil, Kader Matbaası, İstanbul 1930.
26. Çepniler Balıkesirde, İ. Hakkı Akay, Halkevi Neşriyatı No. 4, Vilâyet Matbaası, Balıkesir 1935.
27. İktisat ve Ticaret Ansiklopedisi Cilt II, İstanbul 1947.
28. Türk Ansiklopedisi Cilt V, Millî Eğitim Basımevi, Ankara 1952.
29. Türkiye Kaplıcaları ve İçmeleri Kılavuzu, Mustafa Avşaroğlu, Güneş Matbaacılık T.A.Ş., Ankara 1968.
30. Batı Türkiye Fiziksel Turizm Gelişme Etüdü - Turizm ve Tanıtma Bakanlığı, Ankara 1968, Ajans Türk Matbaası.

YARIM, YARIM LİRALAR BİLE YÜZÜNÜZÜ TAM GÜLDÜRÜP İSTİKBALİNİZİ HAZIRLAR...

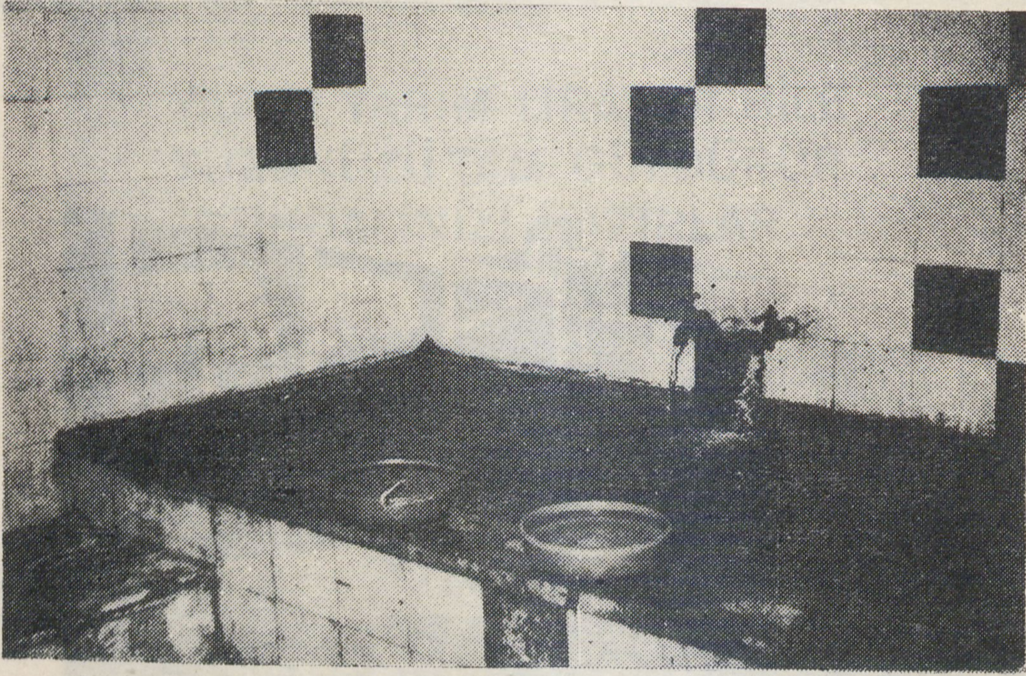
SAVAŞ REKLAM - ANKARA

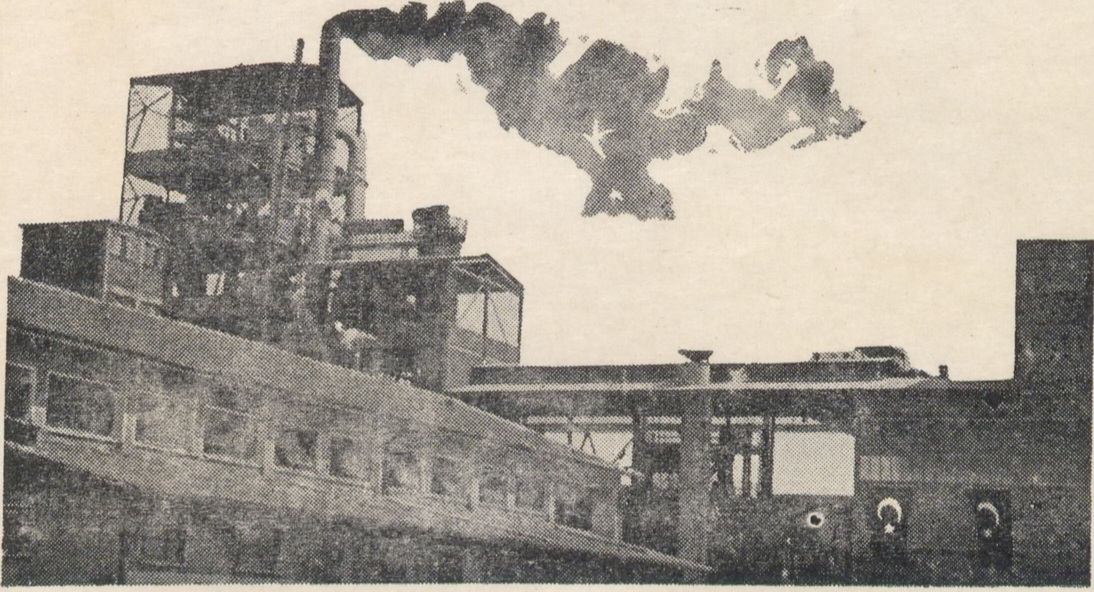
UFAK TASARRUFLARINIZI BANKAMIZDA DEĞERLENDİRİRSENİZ

* %6,5 Faiz
* Apartman daireleri
* Para ikramiyeleri

KAZANABİLİRSİNİZ

TÜRKİYE EMLÂK KREDİ BANKASI

Dizgi ve Baskı : Çelikcilt Matbaası - İst. 1969

Fiyatı : 60 TL.

YANLIŞ - DOĞRU CEDVELİ

Sayfa No.	Sütun No.	Satır No.	Yanlış	Doğru
IV	1	46	1. Giriş	I. Giriş
IV	1	46 - 47 arası	———	II. Balıkesir İlinde Turizm
IV	1	46 - 47 »	———	A. Balıkesir İl Merkezi
IV	1	48	A.	a)
V	1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9,	A, B, C, D, E, F, G, H, I, İ,	a), b), c), d), e), f) g), h), ı), i)
V	1	16 - 17 arası	———	B. İlçeler
VIII	1	15	2. Karatolu	2. Karayolu
VIII	1	29 - 30 arası	———	C. Edremit Limanı
VIII	1	29 - 30 »	———	D. Erdek Limanı
10	1	31	KURULLARI	KURUMLARI
41	—	1	İDARÎ BÖLÜMÜ	İDARÎ BÖLÜM
43	1	15	A - Balıkesir (Merkez İlcesi :	A - Balıkesir Merkez İlcesi :
46	1	35	Gökyazı	Gökçeyazı
48	1	3	Bu -	———
51	1	24	üç mahallesi	dört mahallesi
53	2	35	panaytr	panayır
56	2	43	Belediye Yenice	Belediye, Yenice
59	2	41	Taplıbaba	Taylıbaba
66	1	8	Edremitten geçer,	Edremitten geçer.
67	1	5	Bergama, Truva	Bergama - Truva
77	1	10	başlamıştır.	başlanmıştır.
81	1	20	bu karakol-	bu karakol
82	1	28	beş-	beş
88	1	42	12 köylü	12 köyle
94	2	28	Bucagıntn	Bucağının
101	YAŞ PIRAMİDİ		5-	55-
110	1	12	ku çay	bu çay
110	1	30	aklanlında	aklanında
111	1	19	öndörttür.	ondörttür.
116	1	6	Ortalma	Ortalama
116	1	31 - 32	I II III IV V VI VII -21,8-13,1-7,9 -2,2 0,6 4 9,1	I II III IV V VI VII -21,8-13,1-7,9 -,2 0,6 4 9,1
116	1	38	20,2	21,2
119	1	14	(29)	(29
123	Mozayik resmi		(Resim terstir, sayfa üstü sayfa altına gelecek)	
124	1	22	devrinde	devrine
124	1	46	battdaki	batıdaki
130	1	28	(KARASİ VİLÂYETİ»	«KARASİ VİLÂYETİ»
139	2	33	basbıhallerine	hasbıhallerine
148	2	41 - 42	A. ELEKTRİK, SU, GAZ, VE O-TOBÜS HİZMETLERİ	A. ELEKTRİK HİZMETLERİ
148	2	43	a) Elektrik Hizmetleri	———
153	1	8	C. KÖY TELEFONLARI	c) Köy telefonları
160	2	45	———	B. GÖÇLER
163	1	35	çailştıran	çalıştıran
168	2	15 - 19	(Bu satırlar fazladır tamamen çıkacak)	
170	2	39, 39, 40	C. BALIKESİR'İN YETİŞTİRDİ-Ğİ BİLGİNLER, ŞAİRLER VE DEVLET ADAMLARI :	c) Balıkesir'in yetiştirdiği bilgin-ler, şairler ve devlet adamları:

Sayfa No.	Sütun No.	Satır No.	Yanlış	Doğru
173	2	19	çalışştı.	çalıştı.
174	2	1	yokulmuştur.	yokolmuştur.
178	2	3	yüzkaşı	yüzbaşı
180	1	10	Enstitüs	Enstitüsü
182	1	28	kayttlı	kayıtlı
184	2	7	için	——
190	1	32	Gençliğime	Gençliğine
193	1	21	işelr,	işler,
194	2	30	haraketlerinde	hareketlerinde
194	2	34	haraket	hareket
195	1	19	haraketli	hareketli
197	2	17	Tipatrosu	Tiyatrosu
197	2	34	alıntp,	alınıp,
202	1	10	Güvenegenin	Güvenegenin
204	1 - 2	9	MÜESSESE VE ASKERİ GÜÇ-LER VE VE İHTİSAS KLÜP-LERİ	MÜESSESE VE ASKERİ GÜÇ-LER VE İHTİSAS KLÜPLERİ
207	1	28	adedi Yatak	Yatak adedi
231	Üstteki resim yazısı alttaki resme, alttaki ise üsttekine aittir.			
271	2	43 - 44	——— Madde grupları	Madde grupları ———
271	2	43 - 44	——— Muamele hacmi	Muamele hacmi ———
271	2	43 - 44	——— Nisbeti	Nisbeti ———
280	1	41	(10^3 kw)	(10^3 kwh)
281	1	8	279.	280.
291	2	41	291.	292.
292	2	51	292'dedir.	293' tedir.
310	2	Sütun sonundaki resim terstir.		
335	1	6	493.310.03	93.310.030
335	1	6	59.07.176	5.907.146
364	2	Sayfa sonu	Bigadiç şehir içinden bir bölüm	Burhaniye şehir içinden bir bölüm
369	2	9	Belde de	Beldede
378	2	10	512.418	312.418
381	1	Son satır	10	110
381	1	» »	8	81
391	1	7	7 Karakaya +	7 Karakaya -
397	1	27-28-29	Havran İlcesine bağlı lerin ana hizmet ve te toplamı	Havran İlcesi (ne bağlı köylerin ana hizmet ve tesisleri) Toplamı :
407	1	14	14 Mumcu (12. işaret) —	14 Mumcu (12. işaret) +
407	1	15	15 Şapcı (12. işaret) +	15 Şapcı (12. işaret) —
408	1	33	5 Ümiteli (7. işaret) —	5 Ümiteli (7. işaret) +
408	1	34	6 Muradiye (7. işaret) —	6 Muradiye (7. işaret) +